Tropus gomen
ta Herauz V

5 I 2
2

acto Acto acto λcto λcto

1476 & 1 f.º

25 — 3.ª N.º 5 [redacted]

R/552

34—4

Acronis Commentatoris Egregii In Quinti Horatii
Flacci Venuſini Opera Expoſitio Incipit.

O ratius flaccus libertino patre natus ĩ appulia
cum patre in ſabinos migrauit:queꝫ cum pater
puerum romam miſiſſet ĩ luduꝫ litterarum par
ciſſimis eruditus Impenſis:anguſtias patris ui
cit ingenio.coluitq; adoleſcens brutuꝫ:ſub quo tribunus mi
litum ciuili bello militauit.captuſq; eſt a cæſare.Poſt multũ
tempus beneficio mecœnatis non ſolũ ſeruatus ſed etiam in
amiciciam receptus eſt.Quapp mecoenati & auguſto in õni
bus ſcriptis ſuis uenerabiliter fauens aſſurgit. Scripſit aũt
carĩuꝫ libros quattuor.Epodon.carm̃ ſæculare.de arte poeti
ca librũ unũ.Sermonũ libros duos.Epiſtolaꝝ libros duos.
Cõmentati ĩ illũ ſunt porphyrion.modeſtꝰ.heléus:& acron
oĩbus meliꝰ.decẽ & nouẽ tantũ uariis horatius metroruꝫ
compoſitionibus odas in carmine ſuo poſuit:quarum decem
in primo carminum libro:tribus reliquis ſingulas:ĩ epodo
ſex repperi conſtitutas.

Rima ergo ode monocolos eſt ideſt cãtus unimẽbris:
Nam uerſus:qui aſclepiadeus dicitur:conſtat pedibꝰ
ſpondeo & duobus choriãbis & pyrrhichio ſiue iambo.uſus
q; eſt hac metri compoſitione cantibus tribus:quoꝝ primor
dia ſubnotaui.

M ecœ.naſatauis.æditeRe.gibus.
E xe.gimonumen.tæreperen.nius.
D ona.rempatheras.grataquecom.modus.

Ecunda ode dicolos eſt tetraſtrophos ideſt cantus duo
bus generibus metri compoſitus a quarto facta repli
catione:habet eniꝫ primos tres uerſus ſimiles:quibꝰ nomen
eſt ſapphicis:& conſtat trocheo.ſpondeo.dactylo.& duobus
trocheis.quartus uero adonius dicitur:q dactylo & ſpondeo
pedibus terminatur.utiturq; hac metri compoſitione.xxvi.

21.A.12

2

cātib⁹:quoꝝ ꝑmordia ſubnotaui.Iā ſa.tiſter.riſmuis.Atq;.
diræ.mercuri facūde.quē virus aut heroa.vile potabis.Inte
ger.parcius iūctas quatiūt.o venus regia.poſcimur ſi quid.
perſicos odi.nullus argēto.ne ſit ancillæ.Septimi gades.vlla
ſi iuris.rectius viues.otiū diuos.martiis cælebs.mercuri nā
te.Herculis ritu.faune nympharus.nō vides quāto.mōtius
cuſtos.impios parrhæ.pindarus quiſquis.diue quē proles.
eſt mihi nouum.phoebe ſiluarū.

ertia ode dicolos ē diſtrophos ideſt duplici genere me
tri ſcripta a ſecūdo facta replicatiōe:nas prior uerſus
gliconius cōſtat ſpōdeo.choriambo.& pyrrhichio ſiue iābo.
ſecūdus uero uerſus aſclepiadeus eſt:cuius iā in prima oda
reddidimus rationem.Vſuſq; eſt hac metri cōpoſitione duo
decim tantum cantib⁹.ſic te diua potens cypri.dū tu lydia.
mater ſæua.& thure & fidibus.donec gratus eras.vxor pau
peris.quantū diſtet.ītactis opulētior.quo me bacche rapis.
feſto quid potius.intermiſſa venus.quem tu melpomene.

uarta ode dicolos eſt diſtrophos:ꝑmus enim uerſus:
qui dicitur archilochius:quia frequenter eo uſus eſt
archilochus dicitur & phallentium metrum. Conſtat tetri
metro heroico & tribus trocheis.Secūdus uero pētimemerin
iambicas habet. ſimiliter & tres trocheos.uſuſq; eſt hac me
tri compoſitione ſemel.

S oluitur.acrisby.emſgra.tauice.veris.&ſa.voni.
T rahunt.queſic.cas.machi.næca.rinas

uinta ode tricolos ē tetraſtrophos ideſt trib⁹ generib⁹
metri ſcripta a quarto facta replicatione: Nam primi
duo verſus aſclepiadei ſūt.tertius phæregratius:qui conſtat
ſpondeo.dactylo.& ſpondeo.quartus gliconicus eſt Vtiturq;
hac metri cōpoſitiōe ſepties. Quiſmul.tagracilis.te puerin.
roſa.o nauis referent.dianam teneræ.vitas innuleo.qd fles
aſterie.O fons blanduſiæ.audiuere lyce.

Exta ode dicolos eſt tetraſtrophos: Primi enim tres

uerſus aſclepiadei ſunt:quartus gliconicus:quorus iam me
minimus. Vſuſq; eſt hac metri cōpoſitiōe nouies. Scriberis
vario. paſtor cus traberet. quis deſiderio. albi ne doleas. No
lis longa feræ. Extremum tanain. Diuis orte bonis. Iam ve
ris comites.

E prima ode diocolos eſt diſtrophos. Nam primus he
roicus eſt: qui pedibus dactylo & ſpondeo idifferenter
cōſtat. ſequēs ex tetrapodia vltima cōſtat heroica. hoc metro
utitur ter. laudabunt alii claram. Te maris & terræ. quid ti
bi uis mulier.

Craua ode dicolos eſt diſtrophos. primus enim uerſus
cōſtat choriambo & bacchio uel amphibrachy. ſecūd?
vero conſtat ex epitrito ſecundo & duobus choriābis. vtit q;
hac metri cōpoſitione ſemel. lydia dic. per omnes.

Ona ode dicolos eſt tetraſtrophos. Na3 primi duo uer
ſus: qui alchaici uocant. conſtant pentimemeri iābica
& duob? dactylis. Tertius dimeter iābicus hypercatalectic?.
quartus vero lagoe dict? eſt: q fit ex duobus dactylis & duo
bus trocheis. vtit q; hoc metro triceſies quater. vides ut alta.
O matre pulchra. velox amœnum. multis amicus. Natis in
uſum. quid dedicatum. pcus deorum. O diua gratum. nunc
eſt bibendum. morū ex metello. æquam memento. nondum
ſubacta. O ſæpe mecum. nō ſemper imbres. quid bellicoſus.
ille & nefaſto. heuheu fugaces. Cur me querelis. bacchu3 in
remotis. non uſitata. odi prophanū. Anguſtam amice. Iuſtū
& tenacem. deſcende cælo Cælo tonantē. Delicta maiorꝝ. beli
uetuſto. O nata mecum. Cælo ſupinas. Tyrrhena regū. qualē
miniſtrū. ne forte credas. quae cura patrꝝ. phoeb? uolentes.

Ecima ode monocolos eſt. habet enim uerſum cui cho
riambo nomē eſt: qui conſtat ex ſpondeo. & tribus cho
riambis. & pyrrichio. vtiturq; hac metri compoſitiōe ter. tu
ne quæſieris. nullam uare. o crudelis ad huc.

N decima ode dicolos eſt diſtrophos: na3 prior uerſus

cõſtat amphimacro iambico.ſecũdus uero trimeter ẽ iãbicꝰ claudus.iambicus autem nõ ſolum iambum ſed etiam heroicum ſuſcipit pedem locis imparibus.inuenitur hoc metrũ ſemel.Non ebur neq; aureum.

Vodecima ode monocolos eſt.metro enim cõtinetur. ꝙ cõſtat ionico a minore:quod quidem nõ pedum ſed ſenſus fine clauditur.Atq; adeo a multis ſynaphia uocatur. utiturq; hoc ſemel.Miſerarũ eſt nec amori.

Ertiadecima ode dicolos eſt diſtrophos:nam por uerſus heroicꝰ eſt:& ſequẽs uero uerſus heptimemerin. vtitur hoc ſemel.Diffugere niues.

Vartadecima ode dicolos eſt diſtrophos;prior enĩ uerſus trimeter eſt iambicus integer & ſequens dimeter iãbicus vtitur hoc quĩquies.Ibis liburnis.beatꝰ ille.rogare longo.quando repoſtũ.mala ſoluta.

Vĩtadecima ode dicolos eſt diſtrophos.Nã prior uerſus trimeter eſt Iambicus ĩteger.ſequens uero cõſtat ex pentimemeri heroica & dimetro iambico:utiturq; hoc ſemel.pecti nihil me ſicut antea iuuat.

Extadecima ode dicolos eſt diſtrophos:nã prior uerſus heroicus eſt:ſequens cõſtat ex dimetro iambico & pentimemeri heroica.hoc ſemel utitur.horrida tẽpeſtas.

Eptiadecima ode ẽ diſtrophos.prior enĩ uerſus heroicus integer eſt:ſecũdus iambicus dimeter.utitur hoc bis.mollis inertia.Nox erat.

Ctauadecima ode dicolos ẽ diſtrophos.prior enĩ uerſus heroicus eſt integer:ſecũdus Iambicus trimeter. utitur hoc ſemel.Altera iam teritur.

Onadecima ode monocolos eſt:quæ conſtat trimetro iambico iugi.vtitur hoc ſemel.Iam iam efficaci.

Oratius quintus flaccus præcõe patre natus libertinæ cõdicionis oriundus vẽuſinꝰ fuit:quæ ciuitas

eſt appuliæ non tñ aut opibus vilis aut ſtudio: Nam litteris liberalibus eruditus pro Ingenii claritate: quæ in tanta iam a puero eminebat: vt ultra meritū nataliū talibus diſciplinis ſe faceret aptus uideri. Hic poſt ſtudia romana philoſophiæ cauſa athenas ꝓfectus inter epicureos primū locus tenuit. familiaritatem etias marci bruti adept⁹ eſt eius qui cus augusto dimicauit: Nam & tribunus militum ipſius fuit. poſt victoriam uero ciuilis belli interuentu mecœnatis illi cæſar indulſit. fuit autē ides horatius ſtatura breuis: lyppus. obeſo corpore. iracūdus. oſcœnis morib⁹: ita vt cubiculo ſpeculato uteretᷣ: quo ſe coeuntes videret. Natus ſexto idus decēbris cocta & torquato couſulibus. periit lxxvii ætatis ſuæ āno. hærede augusto. ſepultus ī exquiliis iuxta tumulū mecœnatis. In opere ſuo alceū imitatus eſt. In ſatyra luciliū. In prīcipio carmīs ſui ſe epicureū fateᷣ: cū beatū dicit pro uoluptate uiuentem: ut virgilius trahit ſua quēq; uoluptas. ergo illum beatū ponit: qui ex animi ſui ſentencia facit: quæ vult: ita tñ ut hoc ipſus uelle in parte boneſtatis uerſetur. ipſa enim uoluptas & ſummum bonum eſt.

Ecem & nouem modos metroꝝ in carmine ſuo poſuit. prima enim ode monocolos eſt ideſt cātus unimēbris nam aſclepiadeus dicitur: qui conſtat ex ſpondeo & duobus choriambis & pyrrhichio. metrū hoc dictus a poeta aſclepiade: a pede choriambicū. duab⁹ fertur cæſuris ex pentimemeri heroica & duobus dactylis: aut ex ſpondeo & duobus choriambis & pyrhichio ſiue iābo propter vltimas indifferentē. in horatio aūt ſciendum odon non æglogā dici: quia ægloga uirgilii bucolicon eſt heroice amatorie pragmatice ideſt cauſatiue hypothetice ideſt perſonaliter. paranethice ideſt inter poſitiue. proſfonetice. i. exclamatorie. ꝓſeutice. i. deprecatorie. pæan ꝓſeutice ideſt laudatiue & depcatorie. monocolos eſt quotiēs ode uno metro ſine alterius admixtiōe ē. dicolos eſt ode: quæ duobus metris ſcripta ē. tricolos uel tetracolos

aut tres uerſus alia incboantur.metrum aſclepiadeuꝫ:quod cõſtat ex ſpõdeo & duobꝰ cboriãbis & pyrricbio.ita.mecœ. naſatauis.æditere.gibus.ſiue alter ex ſpõdeo dactylo cæſura & duobus dactylis.ita.mecœ naſata.vis.ædite.regibus.quæ ſcanſio dicitut beroica & duobus dactilis.

Mecœnas atauis ædite regibus.bominum ſcribit officia pragmatice.monocolos in cõmemoratione parentum & laudatio Inuenitur vt virgilius.Per qui te taleꝫ genuere parentes.& vitupatio.vt iſmarꝰ aut rbodope aut extremi garamãtes.ædite regibus.quoniam dicitur duxiſſe originẽ ab etbruſcis regibus & contẽpſiſſe ſenatoriã dignitatẽ.mãſiſſe autem ſemper in equeſtri ordine.o & præſidium.quoniã eum a cæde liberauit bruto a cæſare ſuperato:vel quia per ipſum liberatus eſt indulgẽte ſibi auguſto:& multa etiã illi donauit Mecœnas amicus auguſti cæſaris.Decus.quia magna laus eſt placere meliori. Sunt quos.ſunt:qui delectanť inire.currule certamen.exponit autem varia bominũ ingenia & non unas uoluntates:ne ſit arrogantiæ:ꝙ ſibi poeticã uidetur uendicare doctrinam.cũ ſingulos quoſqꝫ reꝝ aliaꝝ diuerſus babeat amor.puluerẽ olympicũ.agonalẽ & babere puluerẽ in curſu ſuo.Circenſes agõici ĩ bonoreꝫ iouis olympici ſunt ĩuenti apud beliden.unde uirgilius.bic & ad belei metas.feruidis.uertigine ipſa calẽtibus.euitata rotis.ſic circunducta:ne offendať.Palmaqꝫ nobilis.alios palma nobilis ideſt uictoria terræ dños facit:& diuinis bonoribꝰ conſecrat vt pote uictores:ac ꝑ boc neqꝫ aurigæ neqꝫ uiro forti aliud placet.Terraꝝ dños.ampbiologicos dictũ eſt:vtrũ dños terraꝝ eleuet:an ad deos:ꝗ sũt dñi terraꝝ:addeos.ad capitoliũ ac ſi diceret cũ triũpbo.Turba quiritiũ.ad uulgi leuitateꝫ refert:quia sũt faciles animi:& facile moueť vulgus.Tergeminis.finitus numerus pro infinito:vel etiam aut quæſtura aut prefectura aut conſulatu bonoribus zeugma ab ĩferioribꝰ.nunq̃ dimoueas.ſicut ĩquit ille:cui ſemel agricultũa

placuit:& cepit de agris ſuis frumentũ:nullis p̃miis perſua
des:vt nauta ſit.ſic nec ipſi:cui lyrica profeſſio placuit:Aliud
perſuaderi poſſe ſcias:iuxta illud.tot ſententiæ:quot hoĩes.
Quicq̃d de lybicis.ſpecies pro genere.verritur autẽ.colligit̃
trahit̃.Scindere colere.fodere.Sarculo.ſarculus gẽus ferra
menti ruſtici:quod greci vocãt.attalicis.attal⁹ rex pergamo
rũ ditiſſimus fuit:cui propter opũ magnitudinem populus
romanus teſtamẽto ſucceſſit.nũq̃ dimmoueas.ideſt etiã ſi
diuitiæ regis attali proponant̃ ſibi:nũq̃ dimmoueas illũ.
Cypria.abuſiue ponitur pro quacunq; ſiue q̃a ualidiores il
lic ſunt.Myrthoũ.a myrthillo auriga ſiue uicinionario pelo
pis:quẽ cũ deprehẽdiſſet:q̃ axes ſuos corruperat ĩ hippoda
miæ certãine:in pelagus eũ precipitauit:ex cuius ſupplicio
mare nomen accepit:ſeu a venere propter myrthũ nõ amyr
thillo:nã myrthilloũ dicitur.pauid⁹ propriũ epithetõ nauta
rum. Luctantem.cõfugientẽ. Icariis.icarus dædali filius
pennis reſolutis:quas cæra illigatas arte patris ſumpſerat ĩ
mare corruit:& nomen Impoſuit mari icariũ. Mercator.
metuens tẽpeſtates:tũc laudat otiũ & agrum:tñ auelli a na
uigio poſtea non põt:cũ timere deſierit.ordo eſt.Mercator
metuẽs luctantẽ in icariis fluctibus africum otiũ & opidi
ſui rura laudat.mox reficit quaſſatas rates:vt trabe cypria
pauidus nauta ſecet myrthoũ mare.Indocilis.pro indoctus
uel impatiens pauperiem pati.Eſt qui nec.eſt qui delectat̃
conuiuiis apparatis:ut continuare diem uelit. Maſſici.lo
cus eſt in campania:ubi optima uina naſcũtur.Nec partẽ.
duæ abnegatiuæ particulæ hic pro una ponunt̃. Solido.in
tegro. Demere.ſ.ut non ĩtermittat ſed continuet lætitiam
totius diei.ſpnit liptote.dicit alios lautiore uita delectari. vi
ridi.amœna & cõuiuiis apta.Stratus.figura eſt:vt oculos
ſuffuſa nitẽtes:pro hñs mẽbra ſtrata ſub uiridi arbore. Sa
cræ aquæ.oĩs enĩ fons in origine ſua ſacer eſt:& ſonitu ſuo
ſuadet etiam ſomnos. Multos caſtra.exercitium militare

5

delectat ut iuuat euaſiſſe tot urbes. Lituo.litui acutus eſt ſonus.tubæ grauis.inter lituū & tubam hoc diſtare Inuēi. lituus equitū eſt incuruus.tuba vero peditū eſt & directa. Deteſtata.execrata propter mortē filiorū:qa ī bello pueri & adoloſcentes animoſitate incauti ſunt vt uirgilius.uota metu duplicant matres. Sub ioue.iouē ponit aerem & nocturnū tempus:quo feris tenditur.ac per hoc dicit aliis venationem placere:ita vt non capiantur affectu coniugum:dū eligunt uoluptates uenādi. Venator teneræ.aut delicatæ:aut nup in matrimoniū copulatæ. Fidelibus.ſagacibus uel ſilentius inueſtigando ſeruātibus.virgilius.& odora canum vis. Teretes.nō teretes plagas:ſed de tereti fune factas:ideo enim ita poſuit:quia illi debemus ſubſtantiā:ūde ſumim9. Marſus ſabellus.ſpecies pro genere poſuit:ut virgili9.dēteſq; ſabellicus exacuit ſus.maiores eis forma & ferociores eſſe dicunt. Præmia poetaꝝ.ſcilicet:quia poete hedera tm̄ ſolebāt coronari.virgili9.paſtores hedera naſcentes ornate poetas. diuinū ergo ſe honorē dicit per ꝓoema adeptū.ait ergo alios venatione:ſe muſica delectari. Gelidū nemus.materiam ipſas carminis pro laude poſuit.nem9 autē parnaſi montis dicatū nymphis. Nymphaꝝq; leues. Satyri enim & bacchæ ideo leues:qa ſe in ſaltādo & ludēdo uelociter rotāt. Secernunt.p.i.dant mihi meritū ut a uulgo & a uilibus ſeparer. Tibias.i.ſi poēa meū nō moriat̄.nec muſæ īpediūt.Eutꝑe. eutꝑe īuēit tibias:ī qb9 uox ē & ſon9. Nec polyhymnia.ūa ē ex muſaꝝ nūero.virgi.alituū pecudūq; gen9.ſic iſte.Lesbous.lesbos īſula ē.ergo a loco dicit̄.lesboū propter alceū & ſappho:quos apud lesbū natos eſſe conſtat.aut ab eo lesbio: qui primus fuit lyric9 ſcriptor aut a periandro rege:cui primū mercuri9 lyras oñdit. Barbiton.lyra maior organo ſimilis ſono:alii dicūt latiores partem lyræ. ꝙ ſi me.alluſit:ſi inqt poſſum lyra mea cantare fauorē muſaꝝ ideſt ſi me repis

in numero lyricorũ poetarũ ad cælũ uehar merito gloriæ atq; uirtutis.

Am ſatis Terris niuis atq; dirae. Metrum ſapphicũ endecaſyllabũ trib⁹ uerſib⁹ q̃ cõſtat trocheo.ſpõdeo. dactylo.& duobus trocheis.ita.iam ſa.tiſ ter.ris niuis.atq;. diræ.quartus adonius dimeter ex dactylo & ſpondeo ita.ter ruit.urbem. Iam ſatis terris. .n.a.d.Caii cæſaris mortẽ ſignificat.quo in ſenatu occiſo plurimæ tempeſtates niues & grandines fuerũt:quo tempore & inundatione thyberis dicit̃ roma laboraſſe:quod propter cæſarem in honorẽ augu ſti cæſaris ultoris ei⁹ vult factũ uideri.Nam de ipſo & uirgi li⁹.Extĩctũ nymphæ.c.f.d.& alibi.Ille etiã extĩcto miſerat⁹ cæſare romam.hæc enim omnia ideſt fulmina.grãdinem.di luuii metũ:ĩtelligi uult vindicti cæſaris fuiſſe.diræ.a furiis tractũ eſt:quæ diræ dicunt̃ :ut & diræ ultrices:& dirarũ uer bera noſco. Rubente.d.omnes manubiæ albæ & nigræ eſſe dicunt̃ .iouis rubra & ſanguinea. Sacras ideſt ad ſacras ar ces.i.templa deorũ uel imperatorũ:uel etiã ſacras arces capito liũ dicit. Terruit.ergo timere fecit gentes:ne rediret ſæcu luz pyrrhae. Pyrrhæ.uxoris deucalionis:ſub qbus fuit di luuiuz. Noua.m.noua mõſtra dic̃ fuiſſe. Diluuium .pp hoc:quod ſequit̃ .gen⁹ piſciũ hæſit ſũma ulmo & ceta. Om ne cũ proteus.proteus beluarũ marinarũ paſtor.hũc dicit ma rina armẽta in mõtibus diluuio pauiſſe:de quo uirgilius.im mania cuius armẽta & turpes paſcit ſub gurgite focas. Pe cus egit altos uiſere mõtes.õne aĩal præter hoĩez antiqui pe cus dicebãt.Hæſit ulmo.cõtraria ĩ diluuio cõtigiſſe dicit:ut in arboribus haererẽt piſces.Silueſtreſq; damæ in aquis na tarẽt:quas virg.maſculino genere poſuit.cũ canibus timidi ueniẽt ad pocula damæ.diluuio facto:cuz tm̃ parnaſus emĩe ret:deucalion & pyrrha quo modo reparetur hũanuz gen⁹ appollinẽ cõſuluerũt:qui dũ reſpondiſſet:ut iacularent̃ oſſa matris.tũc cognouerunt terram eſſe matrem dictam:unde

iaculata mox pyrrha lapides puellæ & deucalione mares nati ſunt. Vidimus.flauū.aut turbidū aut colore limi flauum ut verticibus rapidis & multa flau⁹ harena. Rettoris.aut propter turbines dixit rettoris:aut ꝑpea ꝙ ĩ cāpos exibat nō ſolito alueo in maria.conſtat autē violentia maris repulſū thyberim inundaſſe. ethruſco.i.thyrreno:quo influit thy beris. Monumenta.regiam dixit.locus eſt ergo:in quo nu ma pompilius habitauit ueſtē habens regiā.Cicero de eodē loco nuper me ad regiā pœne cōfecit. Regis.numæ.s.p.q ſeditionem abſtulit & relligionis cultum adhibuit:templaq; ueſtæ:qa dicebatur thyberis per roſtra ante habuiſſe meatū: quæ templo veſte iūguntur. Iliæ.matri romuli uxori ſuæ querenti querelas apud ſe deponenti de morte cæſaris hoīe ſuæ originis. Vagus.non recto meatu fluēs:q extra alueū erraret. Et ſiniſtra.aut ĩfeſta aut ibi q̄ magis pte ē ciuitas q̄ redūdare cupiebat. Ioue non.p.nō pmittente. Vxori⁹ amnis.diuerſe de ilia poetaꝝ opiniones ſunt:naꝫ ilia mater romuli fuit:quē ex marte ſuſcepit:quæ mortua ſepulta ad ri paꝫ anienis fluuii dr̄:qui in thyberim cadit:& qa abundans aquis anio cineres iliæ in thyberim deduxit:ita dicta eſt iliae thyberi nupſiſſe.& ideo dixit uxori⁹ amnis.qui ſe ad ei⁹ que relam iactaret ultoreꝫ.alii dicūt ꝙ ipſa ilia anieni nupſerit. Nam poetæ multi hoc ſentiūt:ſed horatius ut thyberi det ca uſas iraſcendi thyberis magis dixit uxorem.uxorius enim dicit᷑ uxori deditus.virg.pulchrāq; uxorius urbem extruis. Audiet.p.pugnas ex morte cæſaris in poſteros deditas dic̄ p bella ciuilia:Nam auguſtus percuſſores eius uſq; ad ægiptū pſecutus eſt. Queꝫ uocet diuū.aduerſos dicit ſupos ꝓ tali ſcelere uota hūani generis ſpreuiſſe. Fatigent.inſtanter & impenſae rogent:ut diuoſq; in uota fatigēt.Minus audiētes hymnos & preces nō audiēteꝫ pro ſupplicantum impietate. Cui dabit partes.i.cui deoꝝ dabit iupiter poteſtateꝫ delendi malū:quod patrauit pars romanoꝝ.non eiꝫ oēs cōſenſerūt

in morte cæſaris. Iupiter.iouis mite numē ē nec aliqd p ſe laedens.lucan⁹ Nā mitis in alto iupiter. Nube candenti.melius cādenti nube.q̄ candētis. Humeros amictus.candidis nubibus velatus:& q uideri poſſit:amicti enim dii nequeūt cōſpici. Augur apollo.auguſtū:q ſe apollinis filiū uolebat uideri aut propter troianū genus de veneris ſtirpe:vt ē.hūc tu olim caelo ſpoliis oriētis bonuſtū accipies. Erycina ridens.erycina venus ab eryce:ī quo maxime colit̄ dicta.virg. erycino ī vertice ſedes fundat̄ ueneri Idaliae.ſꝫ veneris numen nō vſqꝫ adeo mite ēē ſolet:nā irata ſolis filias pſecuta eſt.Siue neglectū.ſiue qa cæſarem occidi paſſus eſt.ſiue qa poſtea in vltionesꝫ eius bellū ciuile fieri pmiſit. Et nepotes rōanos dixit pp romulū.Reſpicis auctor.mars auctor p iliā & romulū.virg.uertice criſtæ & pater ipſe ſuo ſuperū iam ſignat honore.Ludo.ludusꝫ martis dixit bella ciuilia:cuius ludus in preliis eſt.Quem iuuat.martē enisꝫ & bellicus clāor & ſplendentia tæla delectant:ut iuuat ire & dorica caſtra daeſertoſqꝫ uidere locos. Et mauri.maurū abuſiue poſuit p quocūqꝫ hoſte. Siue mutata.i.f.mercuriū dic:ſiue qa ī diuerſas poteſtates transfigurari cōſueuit:ſiue quia uult eusꝫ auguſto p troianos parētem videri.virg.At maia auditis ſi quicq̄ credimus atlas. Et uenias.precamur a ſupioribus ubiqꝫ ſubaudis. Alme.ne alme filius cupido putaret̄ ideo dixit filius maiæ:ut mercuriū oſtenderet.virg.hæc ait Et Maia genitū cælo demittit ab alto. Serus in cælū.ac ſi diceret diu uiuas romanis & tarde diu⁹fias. Iniquū.iratū īdignantē peccatis noſtris & pp hoc nos fugientesꝫ. Prīceps. iuxta morem pncipū:q patres patriae dicūt̄. Medos.parthos:a qbus craſſus occiſus eſt quo pereūte ortū eſt bellū ciuile.lucan⁹de eodē.umbraqꝫ erraret craſſus inulta.

Etiꝫ primo uerſu gliconicū.cōſtat exſpōdeo & dactylis duob⁹.ita.ſic te.diuapo.tēs cypri.ſecūdo aſclepiadeū. Sic.te.d.p.c.principium deprecationis;ut nauis beneficiis

ſyderibus cõmendet.Salutare enim veneris ſyd⁹eſt.Sic aũt aduerbiũ adiurantis eſt. Fratres helenæ.caſtor & pollux lucida ſydera.ephefegis ẽ. Pr̃.aut æol⁹.aut iuxta phyſicos: q uentos ex motu oceani naſci uolũt.neptunũ dic̃ ut qd ne pater neptune paras. Preter Iapiga.Iapyx uent⁹utilis de appulia flans athenas petentib⁹.græce argiſtes dicit̃. Cre ditũ.cõmendatũ ut uirg.anni ſpem credere terræ. Atticis. athenienſibus. Et ſerues.a.d.m.amicũ partem animæ po ſuit ideo dimidiũ dixit athẽas nauigãti uirgilio nauigii ꝓſp itatem precat̃:& execrat̃ etiã timore periculi eus q primus cupiditate lucri ad temeritatem nauigandi deſcendit. Illi robur & es.t.ac ſi diceret duricia ſine ſenſu pıculi. Triplex uerbũ ab uſurariis tractũ poſuit:quoꝝ auaricia ſpe lucri uł cõmercii iuentũ nauigiũ ſit. Cõmiſit.credidit.ut Terẽtius. ouem lupo cõmiſiſti. Triſtes hyadas.tẽpeſtuoſas & nubilas ſ.ut pluuio cõtriſtat frigore cælus. Nec rabiẽ noti.notũ ſu pra oẽs uentos extulit:quia cardinalis eſt.ideo arbiter:quia præcipue ſolet paſci æſtibus.i.nutriri fulminibus. Adriæ. adriatici maris pro quouis mari. Tollere cõmouere.ponere mitigare. Ques mortis.t.gradus genus mortis. Tres gra dus mortis definiuntur fato.caſu.genitura:fato:ut ſtat ſua cuiq; dies.caſu:ut ſed miſera ante diẽ.gẽitura:ut ſternitur infelix alieno vulnere dic̃.ũde ſtoici caſu dicũt.epicuri fato. pythagorici genitura hominem mori. Qui ſiccis.præter lachrymas.lucan⁹q Sicco lumine cãpos uiderit emathios. Mare turbidus.tumẽs fluctibus ſuis.infames aũt famoſos aut multoꝝ poetaꝝ cariẽ:aũt pp aſperitatẽ littoris naufra gııs nauius. Acroceraunia.ſũt mõtes epiri:ideo dicti græ co uocabulo:ꝙ ſui altitudine frequẽter fulminentur.de his uirg.prouehimur pelago uicina ceraunia iuxta. Nec qcq̃ deus abſcidit.ac ſi diceret nonqd ſine ratione ſeperatum eſt mare a terris:illud elementũ periculis hoc uoluptatibus ple nũ ſit.abſcidit autem ſeperauit. Prudens.prouidens.

Non tāgenda.non tangēda pīculoſa nauigiis nō deberēt ua da acuſari:duꝫ nauis ipſa nec fieri nec uſui eſſe debuerit.hoc eſt nō tāgi.Naꝫ &.virg.illiditq; uadis atq; aggere cīgit are næ.ideo enim uada dicta ſūt:ꝙ breuitate ſua uadari hoc eſt ambulari poſſint. Audax.i.merito oīa patiēs lucri cupidita te. Iapeti genꝰ.patronomicū eſt prometheū dicit filiū iape ti:quī dū igneꝫ ſuperis furatus eſſet:numinū indignatione febres hoībus datæ ſunt:uelut calor:quē deſiderarūt. Sub ductū.ſubreptuꝫ.furatuꝫ. Terris incubuit cohors.inſtitit: ut non in ſuo elemēto quieti uiuerēt:qui aliena tentaſſent.co hors:ac ſi diceret multa genera morboꝝ ad uīdictaꝫ temeri tatis terris immiſſa sūt. Semotiq;.p.tarde uenientis.tarda eniꝫ dicē pp neceſſitateꝫ febriū accelerātē morteꝫ:quæ tardior hoībꝰ fuerat cōſtituta. Corripuit.g.Accelerauit periculum inuento nouo exitio:vt corripuere uiam interea:qua ſemita mōſtrat. Vacuū.apertū:ꝙ expiēdi hoībꝰ nō cauſa fuerat. virg.iaꝫ uacuo lætaꝫ cælo ſpeculatꝰ & alis plaudētē. Pēnis. n.h.d.virg.præpetibꝰ pennis auſus ſe credere cælo:Inſuetū pariter gelidas enauit ad arctos. Nil mortalibus arduū eſt. nil difficile eſt cælū ipſuꝫ ꝙ ſolū ſibi exceperant nūīa quaſi & ipſuꝫ poſſit hūana uis attigere:niſi flūina coercerēt. Peti mus optamus.expoſcimus.ut virg.Tartareū ille māu cuſto dem ī uincula petiuit. Neq; per nr̄m.p.ſ.i.i.p.f. non pati mur illū quieſcere.naꝫ qdam gigātes conati ipſuꝫ cæluꝫ ad ſoluꝫ deducere.virg.& cōiuratos cælum reſcindere fratres.

olui͛t acris hyēs.Metrū:ꝙ fallentiū dr̄:ſiue archilochiuꝫ: qa frequēter eo uſus eſt archilochus.cōſtat prior uerſus ex parte heroici:quæ dr̄ bucolice:qa neceſſe ē:ut quartus ſit dactylus:& tribus trocheis terminatur ita.

S oluitur.acris hy.emſgra.tauice.ueris.& fa.uoni.

ſequēs uerſus dimeter iambicus catalecticꝰ eſt:cui vna ſylla ba deeſt ita.

T rahunt.qſic.cas ma.chinæ cari.nas.

ꝙ ſi dixeris carinulas;erit integer trimeter.& aliter primus uerſus conſtat ex quattuor pedibus heroicis:& tribus troche is.ſecūdus archilochius dr̄:& conſtat ex pentimemeri iam bica & tribus trocheis ita.

T rahunt.que ſic.cas.machi.neca.rinas.

Soluit̄.molleſcit. Acris.nomē eſt neutrale.a maſculino ge nere ab eo;quod eſt acer:ūde etiā ī maſculīo genere in.is.de ſinit.ideo cōe & omne nomē facit.ut acris hyems.& acris ſi napi. Trahūtq;.ſ.de naualibus aut pro reparatiōe aut ꝓ hyeme ſubductas.cōpetenti tēpore nauigatiōis in maria re uocare.Arator.mutare uſu; etiam uitæ dicit mutatiōe tem poris.virg.Ante focū:ſi frigus erit:ſi meſſis in umbra. Cā nis.candētibus. Iam citherea.c.d.clæmētia tēporis.dicit etiā ad ludū aīos inuitari ita:ut in noctem ſaltātibus uacēt uo luptate faciente. Imminente.appropinquāte. Iunctæque nymphis.per nymphas mulieres ītelligi uoluit.per gratias uirgines.iſta enim tamq̄ epicurus exponit ſuadens uoluptuo ſe uiuendū pro fragilitate uitæ.nec prætermitendam uenere arridente læticiam.Alterno terram quatiūt pede.pro ſono cā tilenæ ad rithmū pede ferienti. Grauis.pro operis labore. Nitidum caput.ungētis delibutū. Impedire.corōare. Terræ quem ferūt ſolutae.ſolutas terras dixit liberas:hoc eſt incul tas:nam virg.dū de agricultura loqueret̄:ait.exercetq; fre quens tellurem:atq; impat aruis.idē de inculta & iniuſſa ui reſcūt gramina.poteſt & ſoluta terra aperto iam uere intel ligi:nam pro temporibus & pateſcit & claudit̄.virg.uere tu ment terræ:& de hyeme.rura gelu tū claudit hyems. Nūc & ī umbroſis.quaſi expleto āno nouo redeūte reddenda sīt uota diis agreſtibus.pallida.mors.epitheton mortis:ꝙ palli dos facit.Regumq; turres.pro altioribus domibus poſuit. vt tabernas pro humilioribus. Vitæ ſumma.ſupputatio.pro breuiū ānorꝫ numero poſuit:ut virg.ſed fugit interea fugit irrepabile tēpꝰ.Fabulæq; & manes.māes dii boni dicebant̄

unde & mane tractũ putat᷑:aut certe ſomnꝰpotiꝰ. Manes. Inferi. q ſunt fabuloſi:unde virgilius.perque domos ditis uacuas & inania regna. Nec regna uini.ſ.t:non accipies p ſortẽ regna uini. Teneꝝ.delicatũ.Lycidan.puerũ a te ſtupratũ;quo calet:queꝫ impatiẽter amat. Tepebunt.ardebũt. uel amabunt. / Quis multa gracilis te puer in roſa Ad pyrrhã.metꝝ duobꝰ verſibus aſclepiadeũ.tertiꝰ feregratiꝰ: q cõſtat ſpondeo.dactylo.& ſpõdeo.ita.
G rato.pyrrha ſub.antro.
quartus glyconicꝰ;q cõſtat ex ſpõdeo & duobꝰ dactylis.ita.
C uiſla.võreli.gas comam.

Quis mlta.percũctat᷑ pyrrhã:cũ qua olim cõſueuerat:quo amatore nũc fruat᷑ iuuene:& mundicias eius vel blandicias laudat:ſed quadã adhuc amãtis inuidia:qua ſe dicat veluti cuꝫ dolore eius illecebras:quibus capit ignauoꝝ adoleſcẽtiũ aĩos:tamq̃ naufragiũ euaſiſſe per dãna. Gracilis.delectãs. tenuis.ũde & umbræ ibant tenues.pfuſus.l.u.o.pro fluxu ſæminali.i.coitu & libidine. Sub antro.quod & loci grã & unguẽtoꝝ iuuet᷑:naꝫ ĩ antris ꝓſtare cõſueuerũt.ũde & fornices dicti. Cui religas flauaꝫ comaꝫ.? cui comeris:ſimplex m.ſimpliceꝫ mũditiis dicit aĩe factioſam. Mutatoſq deos. ſibi iratos:dũ pmiſerũt illuꝫ in foueaꝫ cadere meretriciam. Flebit.ut mutatã felicitateꝫ ſuã:dũ querit᷑ ipſa ĩgratitudine nudat amatorẽ.hoc aũt iuxta opinionẽ dixit.qui iratis aut ꝓpitiis dııs lucra ſiue diſpẽdia ſua applicant:vt lucanꝰ.o faciles dare sũma deos eadẽq tueri difficiles.Et aſpa.n.&.u. bñ allegoricos aſpa æquora & auram fallacem meretricem uocauit:hoc eſt inconſtantem:nam dũ blandiendo ĩcipienteꝫ trahat captũ crudeliter nudat incõſtantiæ maris ſimilis unde uirg.me ne huic confidere mõſtro & cœli totiens deceptꝰ fraude ſereni? Ideꝫ de perfidia mulieꝝ.Eia age rũpe moras uariũ & mutabile ſemp fæmĩa. Inſolens.nõ cõſuetus:& ĩ exptus amorẽ meretricũ.Aureaꝫ.pulchrã.aut certe diuiteꝫ

ſiue ſimplicē ſignificat. Vacuaꝫ.ſibi uacātes ſine dolo aliis cōtemptis ſuo amori deſeruientē.auræ.mutabilis fœminæ. Miſeri. mira uarietate :dicendo eni eos miſeros. quibus fulgebat ītemptata:quaſi beatū ſe ꝓfitetur:q iaꝫ ab ea eua ſit:ſicut in ſequentibꝰ dicit. Me tabula.ac ſi diceret ad huc non ꝓbata ignorāti nites & places. Paries.metafora a nau fragis:q euadentes pictas cladibus ſuis tabulas præferūt:& cū qbus euaſerīt ueſtibꝰ;eas neptūi tēplo ſuſpēdūt.ut Iuue nalis.& picta ſe tēpeſtate tuet̃.& virg.ſeruati ex undis ubi figere dona ſolebāt.hoc autē p allegoriā oſtēdit .poſt nudita tem ſuam a meretricis ſe amore liberatū. Vuida.madida autem extrinſecus.vuidus ītrinſecus. Deo.neptūo meliꝰ.

Criberis vario fortis & hoſtium.

Metrum tribus verſibus aſclepiadeum .quartꝰ glyco nicus.ſcriberis dicit agrippæ nauales ſeu terreſtres uictoriæ tuæ ſcribent̃ pfecto oratore .Cæteꝶ ingeniū ſuū impar me troꝶ ludo deditū laudes bellicas canere. Mæonii.homerici: q de mæonia fuit:ideſt tali carmine ſcriberis a vario:quali uſus eſt homerꝰ. Alite.auſpiciꝰ ſine bono omine. Ferox. fortis. Nos agrippa.vocatiuꝰ caſus eſt.ordo talis eſt. quaꝫ cūqꝫ rē ferox miles geſſerit te duce nauibꝰ aut eqs nos tenu es nec conamur dicere hæc.nec cōamur dicere gūē ſtomachū pelidæ cedere neſcii.id eſt inuicti.ferocis:ut rūpāt̃ neſcia uī ci pectora: nec conamur dicere duplices curſꝰ ulyſſei p ma re:nec conamur dicere ſæuā domū pelopis dū pudor & mu ſa potēs lyræ uetat deterere laudes egregii cæſaris & tuas cl̃ pa īgenii. Pelidæ ſtomachū.ſynecdochos a pte totū. Nec. c.duplices.duplices aut pp errores dictū:aut qa fertur dolo ſus:aut certe duplices pp annos xx.Nā dū alii duces capta troia poſt x annos reuerſi ſūt vlyſſes ſolus poſt xx annos re uerſus ad patriaꝫ dicit̃.Nec ſæuaꝫ domū.Atreū & thyeſten a qbus diis humanæ epulæ carnis appoſitæ ſūt:vnde & tra goedias uarius ſcripſit quē & uirg.laudat. Naꝫ neqꝫ adbuc

uaro uideor:nec dicere cinna digna. Conamur.t.extenuat uires ſuas ac ſi diceret nos tenues non audem⁹ grãdia. Im bellis.ꝙ neſciat res bellicas & altas deſcribere uel triſtes. Ad amantina tunica.lorica.alluſit pp duritias:nã bellũ ĩ qbus das inſupabile eſt. Nigrũ.inſtãtia certaminis uiꝝ fortẽ pu gnando ſqualentẽ.hic fortiter pugnauit in bello troiano. Ty diden.diomeden.nos cõuiuia.i.tm̃ ex uoluptatib⁹ ſcribimus ordo eſt.nos uacui cantam⁹ cõuiuia:prælia uirginuꝫ iuueni bus reſiſtentiũ. Sedis in iuuenes.in os iuuenũ ad repugnã dũ acutis unguib⁹ & preparatis. Vacui.amore uacui.i.non amantes & ſecuri. Siue quod vrimur.i.amam⁹:qui enim amat ꝫ vrit̃.virg.urit̃ Infelix dido traxitq; p oſſa furorem: ſeu forte amantes & oñdit ſe omini tempore ſeu amantem ſeu nõ amãtẽ id ſtudii hr̃e.ordo eſt.ſeu nõ p̃ter ſolitũ leues ꝙ vrĩur:nõ enĩ præter ſolitũ leuis ẽ:dũ õni tp̃re ſit ĩconſtãs. Leues.nihil cõſtãtiæ hñtes:quæ eſt cõſuetudo amatorib⁹.

Audabunt alii claram Rhodon aut mitylenen.

Metruꝫ heroicũ.prim⁹ uerſus exameter eſt:ſequẽs ue ro tetrameter eſt q & faliſcus appellat̃:eo ꝙ ex quattuor pe dib⁹ ultimis cõſtat uerſus heroici.munatiũ plancũ alloquit̃ cõſularẽ uiꝝ tiburteꝫ oriũdo:ĩ cui⁹ gr̃a dicit cũ diuerſis poe tis ſtudiũ ſit diuerſas inſulas oppidaq; certoꝝ numinuꝫ gr̃a celebrare carminib⁹:ſibi tibur eſſe laudãdũ:cui⁹ uoluptate capiat̃ uel amoenitate:ſed & albuneæ nymphæ eiuſdẽ nemo ris uicini ac tiburis:de quo uirg.lucoſq; ſub alta conſulit al bunea:tibur aũt tiburtus cõdidit:a quo nomẽ ciuitati ẽ. Hic fuit filius catilli filii amphiarai ut catillusq; acerq; coras.ſꝫ hac ode plancũ hortat̃:ut curas uoluptatibus relaxet exem plo teucri telamonii. Claram.r.et.m. Maritimæ græciæ ciui tates ſunt. Bimaris.ve.c.m.qa & ionio & ægæo mari alluit̃. Vel baccho thebas.ordo ẽ uel thebas inſignes bacho uel del phos inſignes appolline:ſicut eniꝫ apud thebas dionyſi⁹:ſic delphis apollo colitur:a quibus honorem patriæ ſortiuntur

Theſala.t.amœnitates theſaliæ:tēpe enim tribus caſibus de clinant̃ nt̃o.vt̃o.& act̃o. Sūt qbus unū opus ē.ac ſi diceret unū ſtudiū eſt laudibus dicendis.opā dare:certos & exinde gloriā quærere laudādo tm̄ athenas:quas uocauit urbez mi neruæ ꝓpriū ciuitatis numen. Carmine ꝑpetuo.aut uno metro aut non aliorū laudibus mixtis. Vndiq; decerptam. ex omnibus collectā.ordo ē.præponere fronti oliuas undiq; decerptam. Aptū ducit eqs argos.aptū autem eqs.argos genere neutro abſolute dixit. Diteſq;.m.hoc eſt ſicut athe nas ī mineruæ honoré: ita argos & mycenas laudari ī bono rem iunonis. Nec tam patiens.qa in agoneis verberibus immobiles cædebant̃. Lacedemon.poſt matricidiū horeſtes cuz fureret adiit oraculuz de ſanitate.oraculū rn̄dit:ſic eum poſſe ſanari:ſi dianæ ſcythicæ de taurica ſimulacrū auferret profectus itaq; ē.ibi erat ſoror ei⁹ ſacerdos:quæ aduenas im molabat.agnouit fratrē pepercit illi interogauitq; cur uenis ſet.ille īdicauit.abſtulerūt inde ſimulacꝝ.ſimul ſoror ſecu ta eſt.delati ſunt ad italiaz:& collocauerūt in nemore aricino ſimulacꝝ:& cōſecrauerūt nemus.poſt hæc italis īmite nūen uiſuz ē & aſpeꝝ:miſerūtq; ad oriētē ſimulacrū:quod lacedæ monii ſuſcepūt:& ne aut crudelitatē aut ſacrilegiū facerēt: Statuerunt hi ut iuuenis aras aſcenderet:& ſup imponeret manus:& tā diu loris cæderet̃ ab alio iuuene q̄ diu ſanguis de uibicibus in arā remaneret:& ſatiſfaceret numini.Inde ergo patiens lacedemon. Nec tam.l.lariſſa ciuitas theſſa liæ:a qua & achilles lariſſaeus dictus eſt uirg.quos neq; ty tides nec lariſſeus achilles. Percuſſit.nimia delectatione ani mū feriit. Quā dom⁹.a.r.domus albuneæ delectabile nēus eſt cōſecratū albuneæ nynphe: a qua & nomen accepit. ¶Et præceps aīo.aut p deuexa cadēs aut rapidus. Tiburti luc⁹ ſilua iuxta ciuitatem eiuſdē noīs. Mobilib⁹.diſcurrētibus. Deterget nubila cælo.Purū aera facit:quē græci leuconotū appellāt.i.ſerenū.ordo ē:ut ſaepe albus not⁹ deterget nubila

oſcuro cœlo. Plācæ.uocatiuꝰ ꝓpriū noīs Molli mero.aut leui aut ſuaui.nā uino in obliuiōe ueniūt curæ & triſticiæ fugātˀ Seu te fulg.s.ac ſi diceret ſeu ſigis militaribꝰ ſeu bellis miſce aris.ſeu dēſa tenebis:ſeu ſis miliciæ:ſeu ſis domi.Salamīa. ciuitas telamōis.hic filiis ſuis teucro & aiaci ad troianū bellū ꝓficiſcētibꝰ legē poſuit:ut alter ſine altero nō rediret aiace itaqꝫ ſe pimēte:ꝙ p dolū ulyſſis iudicio armoꝝ uictꝰ ſit:cū ipſe corpꝰ achillis liberaſſet.teucer memor impii paterni patres & patriaꝫ fugiēs reſponſo apollinis cuꝫ ſociis alibi cōdidit ciuitatē:hūc fugientē dicit hortando comites ſuos ad pocula cōſolatū & uino triſticiā mitigaſſe. Tñ uda liæo.madida uino. O ſocii.ordo eſt.o ſocii o comites ibimꝰ quocūqꝫ feret nos fortuna melior parente. Auſpice.fautore uel ſpōſore apollinē dic:cuiꝰ reſponſa uel promiſſa ſequebatˀ. Certus.nō fallax.ueridicus. Ambiguam.duplicē uel quod una in cypro altera ī thracia regione eſſe dr̃:uel ꝙ una pulſus ē: alterā cōdidit.uirg.ſilr ambiguā duplicē poſuit. Agnouit ꝓlem ambiguā geminoſqꝫ parētes. Noua.ſ.incognita peregrina. Peioraqꝫ paſſi.uirg.o paſſi grauiora. Iterabimus. i.iterū nauigabimus.

L Ydia dic per omnes

Metrum choriambicū:quod cōſtat ex choriābo & bacchio.ita.lydia dic.p omnes.Secūdus ex epitrito ſecundo & duobus choriābis & bacchio.ita.

Te deoſo.roſibarim.curproperas.amādo.

Lydia dic per omnes.in lydiā dic uulgaris formæ mulieres & ſibi alquādo dilectæ:cur ita ſibariꝫ diligit iuuenē:ut eum ab omnibus officiis amore ſui deſiſtere fecerit īermiſſa etiā exercitatiōe cāpeſtri.& ſic apud eā lateat:ſicut apud uirgīes lycomedis achilleꝫ ferūt:ꝙ per hiſteronproteron in riualem dicit.ordo eſt:lydia dic oro:hoc eſt interrogo per omnes deos cur properas amādo perdere.pdere cata antiphraſin declamat.amādo pdere amore pdere.vnde eſt ut uidi ut perii.

Apricū.amœnū.uoluptuoſus. Patiens.cū poſſit iam ferre militares labores. Flauū.turbidū. Tyberim tāgere.natare: quod adoleſcentibus īter ſumma erat uirtutū exercitationis ſtudia .Cur oliuū ſanguinē viperino cant⁹vitat.dicit:cur nō exercet palæſtrā:quā tractātes oleo vngebāť.magis uitat oleū q̄ ſanguinē uiperinū uenenoſum. Liuida brachia.aſſi duo uſu & pondere armorum. Diſco.diſcus genus ludi eſt certi pōderis.dicit diſcū:quo iuuenes ī agone cōtendebant. fortior ē iudicād⁹:q̄ vltra deſignati ſpatii finem eus ieciſſet ita ut miſſilib⁹certabať.ordo eſt:neq; iam nobilis geſtat liui da brachia armis:ſæpe expedito diſco trās finem:ſæpe iaculo trans finē.Filiū dicūt.latuiſſe ſubaudis.achilles dicit a theti de abſcōditū metu belli troiani. Ne uiriles cultus.lycii po puli fuerūt troianis ferētes auxiliū:unde eſt.unā quæ lycios fidūq; uehebat orontē. Proriperet.raptim vel īcaute iret.

Ides:ut alta ſtet niue candidū.

Metrū duob⁹uerſibus alchaicū:quod conſtat ex penti memeri iābica & cæſura & duobus dactylis.ita.uides.ut al. ta. ſtet niue.cādidū.Tertius dimeter iābic⁹hypercatalectic⁹ ideſt ex duobus diambis uľ ex quattuor iambis & ſylľa.ita. ſiluæ.labo.rantes.gelu.q;. quartus pindaricus ex duobus dactylis & duobus trocheis ita.flūmina.cōſtite.rinta.cuto. inter feregratiū & pindaricū hoc intereſt.feregratiū cōſtat ex ſpondeo dactylo & ſpondeo.pindaricus ex duobus dacty lis & duob⁹trocheis. Vides ut alta ſtet.i.coopianť:ut ſtāt lumīa flamæ:& ias puluere coelus ſtare uidēt. Candidū.cā dens niuibus. Soracte.mons appuliæ.ī quo apollo colebať ut ſumme deū ſancti cuſtos ſoractis apollo. Siluæ.laboran tes.pōderis magnitudīe. Flumīa.c.a.nimietate frigoris eť flumīa concreta a curſu ſuo ſtetiſſe dicit. Super.de foco:vt multa ſup priamo rogitans ſuper hectore multa.& alibi.Se dibus optatis gemina ſup arbore ſidūt. Large.abundāter copioſe pro foci magnitudine.Benignius.remiſſius ſolito

deprome.hauri.ꝓpina. Quadrimũ.i.quattuor ãnis ĩuete ratuꝫ. O thaliarce.nomẽ eius:ad quẽ loqtur. Diota.uinariũ uas.i.magarũ duas habẽs anſas. Permitte.d.c.omnes ſollicitudines ordinationi numinũ debere cõmitti dic̃. Qui ſimul.ſimul dixit ĩ momẽto oĩa trãqllantes.ſtrauere.placidũ fecere.uirg. Sterneret æquor aqs remo ut luctamẽ abeſſet. Aequore feruido.cõcitato mari ꝑꝑ uentos præliãtes. Nec.u.a.o.nec cõmouent̃ ſedato fluctu uẽtoꝝ. Quẽ.s.d.euẽtꝰ dieꝝ lucrare:& memor mortis citæ nec læticiam nec amores omitte.ordo eſt:quemcunqꝫ dierum dabit ſors appone lucro & fuge quærere quid ſit cras futurum.fuge quærere in uituperatione matheſis dictum:quod magis cruciat expectatione & quæſitione futurorum. Appone.patienter fer:& habe ꝑ lucro quẽcũqꝫ dieꝝ ſiue bonũ ſiue malũ dabit ſors. Neqꝫ.t.c.choreæ a choro dictæ:ꝙ iũctis manibꝰ ſaltet̃ Vireti.tibi ſcilicet iuuẽi & adhuc uiridis ætatis hoĩ.Moroſa c.ꝙ moroſũ tarda deliberatiõe faciat. Cãpꝰ & areæ.planꝰ ad ludũ locus:& repetant̃ ab ĩferioribus ſubaudis.Leneſqꝫ.uoluptuoſi. Suſurri.cõfabulatiões.ordo eſt.nũc & gratus riſus ꝓditor puellæ latentis ab intimo ãgulo repetatur abs te Latentis.virg.Et fugit ad ſalices:& ſe cupit ãte uideri. Proditor.manifeſtator.uirg.Tectusqꝫ recuſat prodere uoce ſua quẽq̃:aut opponere morti. Gratus puellæ.puellaꝫ ſibi gratam dicit:quæ ſæpe meretricio ritu manibꝰ labit̃ amatoris hanc aũt dic̃ impetẽdã. Pignusqꝫ direptũ.l.pignus eſt aut armilla de brachio.aut anulus de digito datus cauſa ueniẽdi ad cõſtitutũ locũ:& ſubdole:Naꝫ fingunt ſe retinere:quod uolũt ſibi adimi:ut habeãt iuſtã cauſaꝫ uẽiẽdi.Male ꝑtinaci male in tenendo ꝑſeuerante.

Ercuri facũde Nepos Atlantis.

Metrũ ſapphicũ endicaſyllabũ. Mercuri facũde mercuriuꝫ laudat ab arte:ut idẽ iuliũ floꝝ.ſeu ciuica iura rñdere paras:ſeu cõdis mirabile carm̃:ꝑma feres hederæ uictricis

præmia palmæ.& a genere:ut uirg.q tãti talem genuere pa
rẽtes Qui feros.c.q ĩcõpoſitos mores hoĩu; tua eloq̃ntia ab
ipſo exordio domuiſti. Voce.eloquio.rõne. More palæſtræ.
exercitatiõe eloquẽtie: ſiue quia ab ipſo dicit̃ inuentũ exerci
tiũ hu9 certaminis.hĩc uirgili9.& crines flauos & membra
decora iuuẽtæ. Nũciũ.ĩterpretẽ.ſic uirgili9 de eodẽ. Nunc
etia; ĩterpres diuũ ioue miſſus ab ipſo: Teſtor urrũq; caput
celeris mandata p auras detulit. Lyræ parẽte;.ipſe eni; dr̃
lyræ ĩuentor & apollo caducei.Callidũ.ĩgenioſũ.doctũ.Ioco
ſo furto.dulci: ut uulcani martiſq; dolos & dulcia furta.io
coſu; autẽ furtũ uocauit artẽ præſtigiato℞:quã ipſe inuenit
præſtigiator uero dr̃ ab eo: q᷑ præſtigit aciẽ oculo℞:& mire
moderat̃ dicẽdo iocoſo: Ac ſi diceret nõ illo:q° ad auariciã &
fraudẽ ſpectat. Tu boues olim. ſenſus iſte ẽ:abegiſti boues
apollini paſcenti pecus admeti regis:& cũ tibi minaret̃ ſagit
ta:niſi eas reddidiſſes uolenti taelũ pferre faretra; praeſti
giatã ademiſti.ordo eſt:niſi reddidiſſes olim boues amotas
p dolũ: Apollo uiduus faretra du; terret pue℞ minaci uoce
riſit te. Qui & atridas.ordo eſt.q̃n & diues priam9 relicto
ilio te duce fefellit ſupbos atridas.Ilio diues priam9 r.pria
m9 duce mercurio iuit ad achilles relicto ilio:& petiuit corp9
hectoris filii ſui.hĩc uirg. Exãimumq; auro corpus uænde
bat achilles.Tu pias.l.a.r.ſ.uirgaq;.virg.Tũ uirga; capit
hac animas ille euocat horcho pallentis:alias ſub tartara tri
ſtia mittit.uirgã aũt dic̃ caduceũ:quod primo apollo habu
it:& donauit mercurio lyra ſibi tradita.hui9 aũt uirgæ hæc
ratio eſt.Mercuri9 & oratiõis deus dicit̃ & interpres deorũ:
vnde uirga bellãtes diuidit.i.bellũ.na; bellãtes ĩterpretum
orõne ſedant̃:vnde p̃m liuiu; legati pacis caduceatores dicũ
tur:& vnde graece hermes dr̃ apo tes hermenias:ſicut con
tra pfoeciales bella ſumebant̃. Leuem.uanã peccatrice;.

V ne quaeſieris:ſcire nephas:quem mihi quem tibi

Metrum choriãbicũ hexdecaſyllabu;:quod cõſtat ex

ſpõdeo tribus choriãbis & pyrrhichio ſiue iãbo:ita. Tu ne. quaeſieris. ſcire nephas. quẽ mihi. quẽ. tibi. ſiue aliter metrũ eſt fallẽtiũ: quod ſcandit̃ ita. T u ne. quaeſie. ris. catalecton. ſcire ne. fas. catalecton. quẽ mihi. quẽ. catalecton. tibi. Neu babylonios tẽptaris. n. qui conant̃ cõpraehendere finẽ uitae ſuae nũeris. Seu. b. h. Synedochicos a ꝑte totũ: tẽpus enim pro ãno intelligit̃. & eſt ſenſus: licet cognoueris: quae res cõ moueat mare: neccesſe eſt: ut bibendo reſeces curas. Sapias. deeſt ſi. Liques. cõſumas potando proferes. Breui. ſ. ꝓpter breue ſpatiũ. Carpe diem: fruere praeſenti die nihil credẽs poſtero. Quã minimũ. pœne nihil ſignificat.

Ves virũ aut heroa lyra vł acri

Metrũ ſapphicũ endecaſyllabũ. in hac ode uelut præ poſitio eſt cuiuſdã incerti carminis: Nam dubitat quid pri mum uel quod potiſſimũ dicat: utrũ deorum cæleſtiũ laudes an romanorũ & fortiũ ducũ: oĩs tamen laudat: cũ ſe fingit ancipitẽ p oratoriã paralipſin. uerũ maiori ĩtentiõe ĩ anguſti laudes cõtendit: quẽ ſecundũ a ioue vult eſſe ĩ terris. Quẽ uirũ. de uiuis ias ſemideos: aut heroa de mortuis. ordo eſt. Clio quẽ uirũ aut heroa quem ſumis celebrare tibia: aut acri ly ra. i. graue ſonanti. Quẽ deũ cuiꝰ. r. i. ordo eſt quem deum ſumis celebrare: cuiꝰ iocoſa imago retiet nomen: aut ĩ ũbro ſis oris helicõis aut ſup pindo uel ĩ gelido hæmo. uñ ſiluæ temere ſunt ſecutæ uocalẽ orphea morantem rapidos lapſus fluminũ materna arte & celeres uentos blande ducere auri tas quercꝰ canoris fidibꝰ. iocoſa autẽ imago bene dixit: quæ uoces noſtras imitari uideat̃. Vnde uocalẽ. Vocales ões dicunt̃ ſũmæ uocis. Arte materna. muſica ſcilicet: nã filiꝰ calliopes dicit̃. Auritas. ſenſum audiendi hñtes. Ducere. ad ſe ducere. oblectare. Quid prius dicã. illũ. s. q tẽperat res homĩum ac deorũ: aut quas ego ſoleo dicere laudes: aut quas oẽs. Tempat. diſtĩguit. uel diuidit. uel regit. Horis. a qbꝰ uelut temperatur annus p uer. æſtatem. autũnũ. & hyemem

traxit eniꝫ tẽperat a lyra. Vnde.ex illo:qui cũcta tempat: uel a quo.ut uir.unde genus ducis.&:gẽus unde latinum. Nec uiget quicq̃.quaſi dicat iouez ſup oĩa ſine compatiõe: Aut secũduz.ꝓm haruſpicũ dicta uel diſputatiões:qui iouez primaz ꝓam & tertiaz ptem cæli solũ uolunt in fulmĩbus te nere. ꝓximos illi tamen occupauit.ꝓxima iouis honori mi neruã dicit:hoc eſt uirtutẽ & ſapientiam deo uicinaz.Vnde nulla quæſtio ẽ:cur ſupra dixerit nil ioui ſimile aut secũdũ: & ĩſeq̃nti mĩeruã poſuerit. Prælus audax.nimia eniꝫ vini potatio litẽ generat & audaciã. Virgo.dianã ſtudioſaz uenã di dicit. Nec te.ſilebo a superioribus. Metuende.c.p.s. Apollinẽ dic ſagicta metuendũ pp Amphionez q cum filiis pẽptꝰ ẽ:Nã apollini & dianæ certæ & ĩeuitabiles ad feriẽduz ſũt ſagictæ vt pote numinis:ſicut ẽ:nec dextræ errãti deꝰ ab fuit. Puerosq; ledæ.caſtorẽ & pollucẽ ledæ filios amatorem equoꝝ caſtorẽ dixit:ut ẽ talis amyclei domitꝰ pollucis habæ nis. pollucem uero pugnis nõ bellis ualentẽ ab eo:ꝙ pugil fuerit ergo pugnos dixit:ut Terentiꝰ pugnos ĩ uẽtrẽ ĩgere. Hũc eqs.i.equeſtri plio. Alba.ſerena.ſignũ geminoꝝ:naz frequentius dũ orit͛:tẽpeſtates fac:ſed hic proſpeꝝ poſuit. Defluit saxis.a.h.laꝰſtellæ a tẽpore:nã verno tẽpore naſcit͛: quo & niues reſoluũt͛.uirg.uere nouo gelidꝰ canis cũ mõtibꝰ humor liqt͛. Agitatꝰ.reſolutus. Cõcidũt venti.fugãt͛.ut eſt:& hyberni parcebant flatibꝰ euri. Fugiũtq;.n.fugãt͛.uo luere.dii uel pueri ledæ.Recũbit.ſternit͛:quod uẽto timuerat Romulũ poſt hos.ordo eſt.dubito an priꝰ memorẽ poſt hos romulũ:an qetũ regnuz põpilii:an ſupbos faſces tarqni an nobile loetũ catonis.hoc auteꝫ ad romanos duces & nobiles prætereundo cõmemorat:ut auguſtũ cunctis præferat. Naz Romulus urbis romae cõditor eſt.Numa põpilius a curibꝰ ſabinis ad regnum eſt uocatus ſacroꝝ inuentor.Tarquinns quoq; rex uirtute magnꝰ:ſed hic priſcũ poſuit:nõ ſupbum: nam faſces nobiles dixit. Cato.duz mortuo pompeio apud

uticam obſideretur:amore liberalitatis manu ſua ſe pemit: unde & uticenſis uocatꝰ eſt. Regulꝰ autẽ cũ afros uiciſſet: ab eiſdẽ cũ paucis captus eſt:quẽ dũ carthaginenſes romã ꝓ cõmutatione captiuorũ miſiſſent acqeſcẽtes romanos ſuo cõſilio reuocauit:hũc pœnidũ ſacramẽti memor reuertiſſet: ſectis palpebris uigiliis necauerũt. Paulꝰ & terẽtius uarro cõſules aduerſũ hãnibalẽ miſſi ſũt.hi apud cãnas appuliæ uicuꝫ grãdi exercitus romani clade ſupati ſũt.Paulꝰ poſteaq̃ tantã uitioꝝ collegæ ſueꝝ uidit ſtragẽ ſe pimendũ hoſtibꝰ dedit. Fabriciꝰ quoq; magnis pmiis a rege pyrrho tẽptatꝰ dũ nimis paup cẽſu eſſet:corrũpi nõ potuit:de quo lucanꝰ. Quo te fabriciꝰ regno quo uændidit auro. Curius.paupta te clarus de agro ad cõſulatũ euocatus eſt & q nũq̃ totundit ceſariẽ pp iniuriã pture.Camillꝰ.de exilio reuerſus uictores gallos urbe pepulit.& ad iteremptiões cecidit:uictorq; ſua ſpõte ĩ exiliũ rediit. Pompilii regnũq;.magna enĩ pax fuit eius temporibus. ſupbos faſces.aut nobiles aut re uera ſupbos. Regulũ referã.ĩqt ĩſigni camœna regulũ & ſcauros nobiles romanos q & cẽſores & cõſules fuerũt. Prodigũ.ↄ tẽptorem uitæ. Gratus.aut delectabilis aut libẽs aut gratiã meritis debẽs. Hũc.ordo eſt.hunc & curiũ ĩcõptis capillis & camillũ utilem bello tulit ſaeua pauptas & auitꝰ fundus cũ apto lare.i.cõueniẽs fundus & domꝰ tenuitati.In cõptis. ĩpexis. Vtileꝫ bello tulit.ut lucanꝰ.faecũda uiroꝝ pauptas. Sæua.magna.ut ſaeuꝰ ubi aeacidæ taelo iacet hector.Creſcit occulto uelut arbor æuo.incremẽta arboris:niſi poſtea quaꝫ creuerit:nõ uidetur. Fama marcelli.Marcellũ octauiæ dic filiũ ſororis auguſti:q puer mortuꝰ eſt:de quo uirg.Si qua fata aſpera rũpas:tu marcellus eris.Aut illum marcellum cõmemorat:qui primus annibalem apud noianaꝫ ciuitatẽ ĩ fugam cõpulit:& ab eo poſtea occiſus ẽ.Iulliũ ſydꝰ.ut uirg. Ecce dionei ꝓceſſit cæſaris aſtrũ. Velut ĩter ignis.pulchra cõparatio. Gentis humanae.p. atq;.c.Apoſtrophe ad iouẽ.

eſt autē piſraſis. Fatis.ꝑ fata. Tu ſecūdo.i.ſit ſecūdꝰa te s.ut tu in cælo illē in terris regnet. Ille ſeu pthos latio im minentes. Parthi ī latiū nec uenerūt nec tēptauerūt uenire ſed quia dilatatū eſt impiuꝫ romanū latiuꝫ uocauit:qa ſub diciōe latuerat.ut virg.Imbelleꝫ auertis romāis arcibꝰidus i.a diciōe romana. Egerit.ſubegerit.Domitos.ſubiugatos. Seras & indos.ſub audis a ſupioribus regnes ſeꝺdꝰa cæſare Aequꝰiuſtus ordo eſt:ille æquꝰ mīor te reget lætuꝫ orbem. Tu graui.ordo eſt.tu quaties olimpū graui curru:tu mittes inimica fulmīa paꝝ caſtis lucis. Quaties.honore numinuꝫ frueris. Parū caſtis.pollutis.ſeꝺdū pōtificū docūenta & ha ruſpicuꝫ:q dicūt nūq̄ fieri fulmina:niſi in locis pollutione aliqua alienis.

Vm tu lydia Telephi. Ad lydiaꝫ meretricē herotice dicolos diſtrophos. Metrū ꝑmo uerſu glycōicū.ſeꝺdo aſclepiadeū.Ceruicē roſeam.pulchrā ut uirg.Roſea ceruice refulſit. Cærea.aut mollia aut cæræ ſimilia.uæ.īteriectio do lentis eſt. Difficili bile.hoc ēpitheton iracūdiæ eſt:qa ī placa bilis ſit. Bile aūt iracūdia.ut Iuuēalis.Atqꝫ oculis bileꝫ ſub ſtrīgit opertis.Plautꝰ.i āphytriōe.atra bili percita eſt.Tunc nec mens mihi nec color.c.ſ.m.Voluor.uariis cogitatiōibꝰ & color in diuerſa mutat̃. Humor &.in.g.f.l.Secretæ la chrymæ amoris nimietateꝫ ꝓdentes. Arguens.demōſtrās ut illud.degeneres animos timor arguit.Macerer.cōſumar ut eſt mollis flāma medulas. Penitꝰ.interiꝰ. Vror ſeu tibi c.aſpectu crucior:quotiēs aut uino ꝑ rixaꝫ aut libidinē cer te amoris alteriꝰī corpore tuo ſigna cōſpexero.ordo ē :uror ſeu tibi immodice rixæ turparūt candidos hūeros mero:ſeu puer furens impreſſit memorē notam labris dēte. Immodi ce.immenſe.Furens.impatientia amoris ſcilicet. Memorē notaꝫ.ꝑ quod amoris recordatio ſeruaret̃.Non ſi me ſatis. ordo eſt ſi me ſatis audias:non ſperes ꝑpetuuꝫ lædentē bar bare dulcia oſcula.aliter.ordo hic eſt nō ſperes ſi me audias

amatoribus dulcedinem eſſe ꝑpetuaꝫ: Candidos turparunt hũeros. liuore reddiderũt deformes. Speres ꝑpetuũ. illũ: q dulcia lædit oſcula. Quinta parte. s. n. i. luxuria ſui amoris impleuit. Felices ter & amplius. multotiẽs: ſecũdũ illud: O terq; quaterq; beati. Quos irrupta tenet copula. Copula ꝓprie dicit᷑ cuiuſlibet rei duplex numerus: vnde tractũ eſt: ut & matrimoniũ copula diceret᷑. Nec malis. ordo eſt: nec amor diuulſus malis querimoniis ſoluet citius ſupma die. i. quoꝝ amor ante diem mortis iurgiis & litibus nõ ſoluit᷑ debent felices vocari.

Nauis referent in mare te noui in nauim de bruto reparante bellum ciuile ad reſp. tricolos tetraſtrophos. Metrũ duobus uerſibus aſclepiadeũ. tertius pheregratius. quartus glyconicus: qui tripoda dactylica dicit᷑. O nauis. Per allegoriã ode iſta bellũ ſignificat ciuille. in qua qdaꝫ uolunt quod moneat remp. Certũ tamen eſt: quod ſextuꝫ pompeiũ filium pompeii moneat: qui poſteaq̃ foedus cũꝫ triũuiris fecit: belluꝫ ciuile denuo reparare uoluit. Secũdũ aũt ciuile bellũ ĩter auguſtũ cæſareꝫ & caſſiũ & brutũ fuit: qui fuerũt. c. cæſaris ĩterfectores: ſub qbꝯ horatiꝯ militauit. Methaphorã aũt ſumpſit a naui: ex cuiꝯ armamentis & milites & diuerſas uoluit adminiſtratiões intelligi. Fluctus. fluctꝯ bellꝫ ciuile uocauit. Portũ. pacẽ: ut terentiꝯ: in portu nauigo. Nudũ latus. nudatũ ex amiſſiõe exercitus. Et malus celeri ſ. a. Maluꝫ ſauciũ graue bellũ ĩtelligi uoluit per uentũ tẽpeſtuoſuꝫ: ut creberq; procellis aphricus. Malũ autẽ ſũmitatẽ arboris dixit: ut iubet ociꝯ oẽs attolli malos. ſed arbor fœmini eſt. poma uero neutri: ut aurea mala decem. Gemant. fragore ſciſſionis. Ac ſine funibus. aut ſine adminiſtratiõibus ĩtelligenduꝫ aut ſine impenſis & pecunia. Impioſius. i. uiolẽtũ: & cuiꝯ nimietati obſiſti non poſſit. Non tibi ſunt ĩtegra lintea. i. ĩteger curſus ſine exercitu uel auxiliis. lintea uero uela dixit: ut ni teneãt curſus Certum eſt dare lintea

retro. Non dii. In hoc enim deos vult iratos intelligi: quia denuo de bello ciuili cogitetur. Iterũ. p. u. m. ſicut a caio cæſare oppreſſa malis rogauit. Quãuis pontica pin⁹. Ac ſi diceret magnæ originis & nobilitatis: Sed p metaphoram. aut remp. alloqtur aut caſſiũ & pompeiũ: cui⁹ pater de mithridate pontico triumphauit. Nil pictis. dicit ſtẽmata & diuitias neceſſitati ultimæ nõ ꝓdeſſe. Tu niſi. Id eſt ne victus turpitudini ludibrioq; ſubiaceas. ordo eſt tu niſi caue ꝑ caueas debes ludibriũ uentis. i. eris exercitiũ uẽtoꝝ. Nup ſollicitũ quæ mihi. t. Se poſuit ꝑ naui ſiuẽ rep. quæ ſollicitudines ex ſuis malis ĩduxerit: ne iteꝝ ſicut ſub cæſare trepidaret. Inter f. n. v. æ. c. abſolute locutus ẽ: ac ſi diceret. uites æquora fuſa inter nitẽtes cycladas. i. lõge apparentes: ut ĩter ĩiqua loca & tẽpeſtuoſa uada te cuſtodias: & ſis alien⁹ a belli cõſiliis. Virg. de iiſdẽ ĩſulis Sparſaſq; p æquor cycladas.

Aſtor cũ traheret p freta nauib⁹. Sub pſõa paridis exponit ĩminẽtia Ilio hypothetice dicolos tetraſtrophos. Metrũ tribus uerſib⁹ aſclepiadeũ. quart⁹ glyconicus. Perfidus. qa i fidẽ ãici hoſpitalitatẽ uiolãdo cõmiſerit. Ingrato. aut uẽtis aut paridi. Obruit. mitigauit. cõpreſſit. Caneret. diuinaret: Vt ipſa canas oro. Aui. pro aue poſuit. i. malo auſpicio. ergo nõ mala fata ducis: ſed mala aui intelligẽdũ eſt. Multo milite. multo exercitu. Coniurata tuas. ĩter ↄiurare & cõſpirare hoc ĩtereſt: quod cõſpirare ĩterdũ bonorum eſt cõiurare maloꝝ. Apud aulides ꝓmontoriũ ab hominib⁹ græcis ad excidiũ troiæ eũtib⁹ iuratũ ẽ: ꝙ unanimiter dimicarẽt ut ẽ: Nõ ego cũ danais troianã excidere gentẽ aulide iuraui. Nuptias. hoc ideo dicit̃ uł pp amãtis paridis aĩus: cui prædicebat: ut doleret: ſi legitimã pderet: uel ex ueneris promiſſo: quæ pro pcepto malo eius iudicio nuptias mulieris pulchræ ꝓmiſerat. Heuheu quãtus. Significatio cladẽ affuturã dolẽtis: Vt heu quãtæ miſeris cædes laurẽtibus ĩſtãt. Sudor. bellicus labor. Iã galeã pallas. Bene primũ. mineruã iraſcentes

poſuit adulterio:ut pote deā caſtitatis:aut certe quia iudicio ſupata eſt corrupto paride mūeris ipſius ꝓmiſſo.ægida aūt ſcutū mīeruæ dixit. Virg.in troiae euerſiōe:ut eam mōſtraret inimicā ait.Iā ſūmas arces tritonia reſpice pallas Inſedit nībo effulgens & gorgōe ſaeua. Curruſq; & rabieſ parat. ꝓ furore belli rabiē poſuit. Neqcq̄.fruſtra.ordo ē.neqcq̄ pectes caeſariē. Praeſidio ferox.amoris uel ueneris:unde ī exprobrationem ueneris dictū eſt. Me duce dardanius ſpartam expugnauit adulter: Aut ego taela dedi fouiq; cupidīe bella? Imbelli cythara:quae nihil bellicū fouet ; nec aliqd proſit.ī bello:ſed p amatorias cantilēas uoluptatē fœmīis pſtet. Diuides.ne qcq̄ a ſupiorib9. Thalamo graues haſtas graues pp diſiūctionē copulæ. Et.c.s.gnoſii. Cretenſis de cāna eniſ ſagittae fieri cōſuerūt:Vt perq; ilia uenit harūdo Celerē ſeqſa.ad ſequēdū.aiaci Virtuti etiā celeritatē dedit: uelut quē fugiētē nullus euaderet. Serus.Aut ad eoꝶ dolorem dixit:q eius cauſa perierūt:aut certe q quātū ad inertiam ſuā tarde pierūt. Crines.p.collines hoc eſt ꝓcuratam capilloꝶ pulchritudinē pulluere īquinabis. Vt et fœdare in puluere crines. Nō laertiaden Singulos uelut exitiales mīatur duces ulyſen & neſtoren pylii filiū: ulyſes eiſ aſtyanacta præcipiteſ muro dedit. Te ſalamini9 teucer.de ſalamina ciuitate telamonis filius frater aiacis.ſtelēus filius capanei. Bene uaticinaẽ:& præſentia uidere ſcire fac futura.lucāus. Hinc ego fulmineo deformis trūcus harena:q iacet:agnoſco Sciens pugnæ.doctus ad pugnandū. Siue eſt opus.Eſt etiā īſignis domitor equoꝶ. Non auriga piger.Diomedes fuit auriga:q corp9 patrocli cū aiace & antilocho liberauit. Ecce furit te reperire atrox tytides.& hoc etiam inertiae paridis aſſignat:tātā eſſe morā:quāta eum faceret īueniri:Sine certamine enim velut ī bello eſſe peritū dic. Vnde & eū ceruo ad timoris ſimilitudinē comparat. Melior patre.fortior:quia nūina vulnerauit:uel qa hic ad patriā uictor reuerſus eſt ;

16

quod patri eiꝰ non contigerat. Quẽ tu cernis uti. Ordo eſt
queȝ tu mollis fugies ſublimi hanaelitu:ut ceruus ĩmemor
gramĩs uiſuȝ lupũ ĩ altera parte uallis fugit. Sublimi fugi
es.i.pallage figura eſt pro ſublimi parte corporis.i.ore aedi
to:uł qa ipſe hanælitꝰ ſumma petat potiꝰ quã ima. Nõ hoc
pollicitꝰ ut fugeres ſcilicet. Tuæ.quã diligis.ut daphnimq;
tuũ tollemus ad aſtra. Iracũda diẽ proferet ilio.Nõ tẽpus
uelut ꝓpitia aut amica ꝓteget:ſed ĩ paucos dies differet uin
dictaȝ.ordo eſt.iracũda claſſis achillei proferet diẽ ilio & ma
tronis frygũ.Achillei.ueteres declinatiões iſta habent. achil
lei & ulyſſei. Hyemes.ſynecdochicos pro ãnis poſuit:ut uir
gilius.Ternaq; tranſierit rutulis hyberna ſubactis:Nam &
æſtatẽ ſilr poſuit:Nam te iã ſeptima portat Oĩbꝰ errãteȝ ter
ris & fluctibꝰ æſtas.

Matre pulchra filia pulchrior.Tindaridi ſatisfac.ode
eſt tricolos tetraſtrophos. Metrũ duobꝰ uerſibus Al
caicũ:q; cõſtat ex ſpõdeo & iãbo & cæſura uł iãbica pentime
meri & duobꝰ dactylis ita.

O ma.trepul.chra.filia.pulchrior.

Tertius dimeter iãbicus hypcatalecticus ita.

P ones.iam.bisſi.uefla.ma.

Quartꝰ pĩdaricꝰ ↄſtat ex duobꝰ dactylis & duobꝰ trocheis ita

S iuema.rilibet.hadri.aco.

hanc oden horatius ĩ ſatisfactionẽ fac amicæ ſuæ:quã iratus
carmine læſerat ꝓmittens abolenda:quæ de ea ſcripſerat imi
tatus Terpſicoꝝ poetam ſiculũ:qui uitupationeȝ ſcribẽs he
lenæ cæcatꝰ eſt:& poſtea reſpõſo apollinis laudeȝ eiꝰ ſcripſit:
& oculoruȝ aſpectũ recepit: Cuiꝰ rei & in epodo idem poeta
meminit.Infamis helenæ caſtor offenſus uiceȝ fraterq; ma
gni caſtoris uicti ꝑce adẽpta uati reddidere lumina. O ma
tre.p.f.p.ideſt cõparatiõe formoſae formoſior.Compatiuꝰ
enim & ſuplatiuus ꝓ poſitiuo proferũtur:ut uirg: Quarũ
quae forma pulcherrima deiopeiã.& formoſi pecoris cuſtos

formoſior ipſe:pro ipſe formoſus. Quē.c.cūq; temeſis eſt quécumq;. Pones iābis.ipſi enim aptiores īiuriis ſūt:qb⁹ eas uerſibus læſerat. Siue flama. hoc in ſatisfatione ꝑ delē do crimie dixit.illud ſecut⁹ virgilianū.Aut pellago danaum īſidias ſuſpectaq; dōa ꝑcipitare iubet ſubiectisq; urere flāis Nō dindymene.a mōte matrē deū dicit. Amoris ſe fateť furore peccaſſe:& ꝓbare vult ſic irā moderationē nō recipe in animis hominū quéadmodu3 aliēi furoris bacchātes Incola pythius a pythone apollo. Non liber eque.liber etiā q ſimiliter ſacerdotes ſuas negat furore. Acuta.a tinnitu acuta: aut ſonora.virg.Pelion hīnitu fugiens īpleuit acuto. Corybantes.miniſtri matris deoꝝ. Quas neq; noricus deterret enſis.emphaſis eſt in ipſis enim locis & ꝓbatū ferrū eſt:& optimi gladii fiūt:& ideo ex prouincia ferrū laudauit.ē aūt noricū ps illirici.uirg.Tum ſciat ærias alpes & norica.ſi qs caſtella ī tumulis & iapidis aura timaui. Nec mare naufragum.naufragia faciens quaſi naufragū.Virg.Caulonisq; arces & naufragū ſcyllaceū. Nec tremendo.i.tremore tonitrus dixit:vnde eſt & mortalia corda p gentis humilis ſtrauit pauor:ille flagranti aut athon aut rhodopen aut alta ceraunia tælo deiic. Ruens īpetuoſe ueniens.ferť ꝓmetheus. a.p.l.c.Senſus præſenti ītentioni neceſſarius cōceptus ē.ait aūt prometheū cū limo homines fingeret iuſſu3 ex omnib⁹ animalib⁹ particulas ꝓut erat eoꝝ natura homini appōere: ūde uim leonis ſtomacho appoſuiſſe:ideó ꝙ iracūdia magis acēdamur:Timorē a lepore poſuit:a uulpe aſtutiā:cæteraq; a reliqs.ordo eſt.ferť ꝓmetheus coactus addere principi limo ꝑticulā deſectam Vndiq; & appoſuiſſe nr̄o ſtomacho ui3 inſani leonis. Vndiq; deſectā.quaſi qui ex multis homīes compoſuerit. Iræ thyeſten.e.g.s.Atreus & thyeſtes fratres fuerūt.Thyeſtes uero uxorē fratris īceſtauit:ille filios eius patri epulēdos appoſuit:Quod ſcelus & ſol fugiſſe narratʳ. hinc uirg.Nec tam uerſus equos tyria ſol iungit ab urbe.&

ſtatius.& calligãtes ab rupto ſole mytenas. Stetere.extitere uſq; ad euerſionẽ. Hoſtile aratrũ.cõdẽdis atq; euertẽdis ciuitatib⁹ hæc cõſuetudo fuit:ut aratro fierẽt: Vt virg.iterea æneas urbẽ deſignat aratro. Ite; cicero de euertẽda in philippicis:ut uexilũ tolleret & aratrum circũduceret. Inſolens. tm̃modo ira cõmot⁹. Compeſce mentẽ.i.noli me iraſcendo imitari:quẽ pœnitet. Celeres iãbos.epitheton eſt.Sic ĩ arte poetica de pede iãbo pes citus:ũde etiam trimetris accreſcer̃ iuſſit nõ ĩ iãbeis. Miſit furentẽ.pp irã ſcilicet. Nũc ego mitibus ꝙ tibi blandimẽtis mutarũt iracũdiã cupio. Recãtatis.i.meliore carmine deletis. Recãtãt̃ autẽ obprobria cũ multo carmĩe laudib⁹ corrigũt̃. Animuſq;.r.hoc eſt ſpem mihi redintegrãdi timoris facias.

Elox amœnũ sæpe lucretilẽ.Ad Tyndarida paræetice. ode tricolos tetraſtrophos. Metrũ duobus uerſibus alcaicũ.tertius dimeter iãbicus hypercatalecticus quart⁹ pyndaricus. & hãc oden ad tyndarida ſcribit horatius:cui ut plene ſatisfaciat inuitat eã ĩfundũ ſuũ:quẽ ĩ ſabinis habebat. Dic ergo cõtẽpto lycæo mõte arcadiæ ueniſſe ad lucretilẽ mõtem faunũ:quẽ qdam ĩcubũ uocãt:lucretilis aũt mõs eſt in ſabinis:ſed hic magis pana pro fauno uoluit intelligi:na; & capellas ſuas eũ cuſtodire dicit.ergo magis ille ordo eſſe debuit.lucretili lycæu; mutat.& eſt hypallage niſi ex hoc ipſo lycæo lucretilis cõparet̃:quod utrũq; ſæpi⁹ cõmonet. Defendit.æ.c.Remouet æſtus & frigora ꝓhibet. Vſq;.continue. Pluuioſq;.u.pluuiã ferẽtes tẽpeſtuoſos.Impune.ſine dãno. Arbutos.arbutũ:quã uulgo appellãt:q̃ libenti⁹ capræ pſecũtur.Ad paſcẽdũ: ut dant arbuta ſilue.& alibi.dulce ſatis humor depulſis arbutus hædis. Deuiæ.errãtes paſcentes ut rara p iocultos errãt aĩalia mõtes. Olentis.grauis eni; hircorũ & capraꝝ odor.ergo olẽtis fetẽtis.ut allia ſerpillumq; herbas cõtũdit olẽtis. Vxores acyrologia ẽ:ut uirg.uir gregis ipſe cap deerrauerat.& quem legere ducem & pecori dixere

maritum. Nec martiales. martis dicatos tutelæ: ut uirgilius. Martius a ſtabulis rapit lupus. Haedilia. ſepta haedorum: per continentem id: quod continetur. ſynecdochicos Vt cũq;. qñcũq; aut quotiẽſcũq;. ordo eſt. tyndari ut cumq; pſonuerũt ualles & læuia ſaxa cubãtis uſticæ dulci fiſtula: nec mutuunt uirides colubras. nec hædilia martiales lupos. Vſticæ. nomen montis & uallis. idẽ in epiſtolis de ſitu eiuſdẽ uallis. Cõtinui. montes niſi diſſocient opaca ualle. Cubãtis depſſæ: ut megaroſq; ſinus tapſumq; iacentẽ. Laeuia. læuigata. plana. ut elicit: illa cadens raucũ p læuia murmur ſaxa ciet & tuta ĩde e leui rimoſa cubilia limo unge fouẽs circũ. Diis. p. m. & muſa cordi ẽ id ẽ carm̃ meus placet diis. Hic. i. de ſabino fundo: nã loci eſt. manabit. abũdabit. Opulẽta cornu. metaphora a cornu fortũæ: quo dicitur diuitias cõſu eſſe ligari. Hic ĩ reducta. ſecreta. refrigerata: ut penitusq; ĩ ualle reducta. Caniculae. canicula ſtella eſt in ore canis. Vitabis aeſtus. nimios calores. ut findit canis aeſtifer arua. Et fide teia. aut chordis hoc ẽ a fidib⁹ lyrica aut a ciuitate arcadiae anacreõtis poetae: ut ĩ epodo. Anacreõta teiũ. Dices. cãtabis p cytharã. In uno. i. amore ulyſſis. Vitreãq; circen. aut pulchram aut procurato lucentẽ nitore: aut mari uicinã. Lesbii. optimi uini a lesbo ĩſula: & eſt ſpecies p genere. Nec ſe meleius. matromõicon eſt. Thyone aũt mater ſemeles dicta ẽ mr̃is liberi patris. dicit ergo p uinũ rixã nõ futurã ĩter ſe: Thyonæus aũt fili⁹ liberi fuit: q ĩ chio inſula regnauit pater thoãtis regis: cui⁹ filia fuit hypſipyle: quae cõiuratiõe facta aduerſus uiros ſola parentes ſeruauit: quã fabulã ſtatius narrauit in ſuo carmĩe. Nec pteruũ ſuſpecta cyrus. alteri⁹ amoris uocabulũ ſub vitupatiõe memorauit. Diſpari. tbi in amore nõ cõſentiẽti. Incõtinentes. petulãtes. uel ad laeſiões uł ad dãna prõptas: quod p amoris furorẽ qdã hr̃e ſolent. Haerentẽ coronã. pro ornatu muliebri poſuit. Vt. uirg. colloq; mõile bacchatũ & duplicẽ gẽmis auroq; coronã.

VLlã uare ſacra vite prius ſeueris arborẽ. Ad Quĩtilĩ
nũ varũ ſcribit amicũ laudãs Tiburtinũ vinũ.ode eſt
monocolos. Metrũ choriãbicũ ex ſpõdeo & trib⁹choriãbis
& pyrrichio ſiue iãbo ſiue eſt falleutiũ.Scribit ad uarũ fid
um amicũ ſibi laudãs tiburtinũ uiuũ:& ſuadet ut qa uernũ
competẽs tẽpus eſt nullã arborem ꝑuſq̃ uites ponat. Seue
ris.poſueris. Mite ſolũ.fundus exceltũ. Siccis.ꝑ ſobriis
& ieiunis uel uino abſtinentib⁹;ſine quo raro eſt lætícia:ut
adſit læticiæ bacchus dator:& bona iuno. Neq; mordaces.
a.d.s.curae: quae mentem mordeãt & cruciẽt:ut hic:tibi fa
bor enim:quando haec te cura remordet. Increpat.accuſat
cõmemorat. quæ ſine uino ſolet. Quis non te.deeſt canet.
Bacche pater.bacc⁹ læticiæ pr̃ & auctor eſt:ut munera lætiti
amq; dei. Teq; decẽs uen⁹.decora.bacchus enim et uenus
conuiuiis aptiores ſunt & uoluptatib⁹;ut ſine cerere & libe
ro friget uen⁹. Ac nequis modici.moderati parci.modera
te uino uſi. Rixa.nam poſt ebrietatẽ cẽtauri cum laphithis
pugnauere:ut uirg. Bacchus & ad culpã cauſas dedit:ille fu
rentes cẽtauros læto domuit rœtũq; lapetũq;.& magno hy
læũ laphithis cratere minãtem: Cui⁹rixe in bibẽdo memori
am habendam ſuadet;& monet:ne ſicut a ſcythis & ab aliis
gẽtibus uſq; ad furores bibat̃.ordo eſt.cẽtaurea rixa ſuper
mero.i.ꝑ mero.ut nec ſuꝑ ipſe sua molit̃ laude coronã. De
bellata cũ laphithis.monet:ne quis tranſiliat mũnera modi
ci liberi.& euchius nõ ſithoniis monet. Sithoniis.thracib⁹
ut ſithonio aqloni:qui per ebrietatẽ etias illicitos cõcubitus
audẽt:uñ inguinis & capitis quæ ſĩt diſcrimina neſcit. Nõ
leuis.liptote ac si diceret grauiſſim⁹& iratus. Fas atq; ne
phas.licitũ & illicitũ. Exiguo fine.liptotetice.i. nulla diffe
rentia. Auidi.in luxuriã ſcilicet proni ꝑꝑ ebrietatẽ. Non
ego te.c.b.baſſare⁹dictus ẽ liber pr̃ a genere ueſtis baccharũ.
Vnde & bacchæ baſſarides dictæ.perſius baſſaris & lyncem.
baſſariſ enim ueſtis gen⁹ ẽ uſq; ad pedes demiſſa dc̃a a baſſa

ra loco libyæ:ubi fit:Tali eiꝫ & nũina uti uolũt:ut pedes ue
ſtis defluxit ad imos & uera ĩceſſu patuit dea. Inuitũ qua
tiã.i. nõ plus bibam q̃ oportet.aut certe inuitũ quatiã ideo
dixit:qa in ſacroꝝ renouatiõe cõmouebant̃ ſimulacra.uirgi
lius:qualis cõmotis excita ſacris Thyas:ubi audito ſtimulãt
triaterica baccho orgia. Nec uariis.hoc eſt nõ arcana:natu
ræ uel quæ celare uis in publicũ ꝓferaꝫ.Et vult ꝑ allegoriã
intelligi ſe ꝑ uinũ ſecreta nõ ꝑdere. Sæua tene.reprime: i.
ſicut ĩ berecynthio mõte reprimit̃ ebrietas ꝑ myſteria mr̃is
deũ:ſic & tu reprime.precat̃ aũt liberꝝ: ut cõtineat ab eo fu
roris incitamẽta:quæ ipſa ſe in ĩſaniã accẽdunt. Berecynthio
phrygio.berecynthos enim caſtellũ phrygiæ eſt. Tympana
ebrietatẽ.nã tympanoꝝ ſtrepitũ ꝓ ebrietate poſuit. Cæcus
ꝑꝑ ebrietatem neſcius ſui.eſt aũt epitetõ amoris ꝑpetuum:
ut vulnus alit uẽis.& cæco carpit̃ igni:& cæci ſtimulos auer
tere amoris. Vacuum.uino uanũ:uľ plus ſibi arrogãdo: q̃
oportet: ut idẽ alibi. Tu ſpẽ reducis mentibꝰ anxiis uireſq;
& addis cornua pauperi : Poſt te neq; iratos trementi regũ
apices.neq; militũ arma. Prodiga. ꝑfida & quæ cõmiſſum
fũdit arcanũ. Perlucidior.oĩa nudãs: ſicut in uitro omnia
uident̃.Et ſubſeqtur a ſupioribꝰ ubiq; ſubaudis.

Ater ſæua cupidinũ.ode dicolos diſtrophos erotice ad
pueros ſuos. Metrũ primo uerſu glyconicuꝫ. ſecun
do aſclepiadeũ.hac ode renouari ſibi amoreꝫ ueneris ĩſtĩctu
dĩc adiurãte hũc licẽtia & libero. Terẽtius nã corruptiores
ſumꝰ oẽs licentia. Sæua.crudelis mõ:ut ſæuus amor docuit
natoꝝ ſanguine matrẽ cõmaculare manꝰ.alibi magna.ut ui
ſupeꝝ & ſaeuae memorẽ iunonis ob irã.Et ſtat maternis ſæ
uus ĩ armis.dicit aũt ueneraꝫ:ut matris acidaliae. Semele.
nomen matris dionyſii.Puer dionyſius:q colit̃ apud thebas
Et laſciua licentia.otium:quod ſemꝑ in laſciuiã reſoluit̃. Fi
nitis.a.r.a.iam deſertis & alienis ab animo denuo iſdeꝫ ĩci
tari. Glycerae.nomen amatæ puellæ. Splendentis pario.

parius lapis cãdidiſſimus eſt:unde multa ſigna fiunt.ꝑpea niueamq; paron dixit.Virg.Et ſtabũt parii lapides ſpirãtia ſigna.& alibi argẽtũ parius ue lapis circondat̃ auro. Vrit. incẽdit.uirg:Carpit enim uires paulatim:uritq; uidẽdo.fœmina. Grata.p.amantib⁹ grata procacitas ſiue impudentia qua interdũ cõſuerũt cõmendari mulieres.Lubric⁹.ad libidinẽ ꝓcliuis. Cyprũ deſeruit.Relicta ĩ qua uen⁹ colit̃ ĩſula me totũ occupauit. Nec patit̃.s.nõ ſinit me cãtare de præliis .dicit aũt se amore ueneris & deliciis occupatũ se scribere bella non poſſe. Verſis equis.in fugas retortis.qr̃ fortiores dicũt̃ parthi:ut & miſſam ꝑthi poſcũt in terga ſagittam Nec quae.n.a.ideſt quae ad uoluptatẽ non ꝑtinent:nec attinẽt ad amorẽ:ut qn tu aliqd ſaltes poti⁹ quoꝝ indiget uſus. Hic uiuũ mihi.c.h.u.p.o.uerbẽa aut terra uirẽs aut ceſpes ad ſacrificiũ.hñ aũt uerbenas ceſpitẽ & th⁹ ueneri ꝓmittit: quæ nõ placat̃ ſanguĩe.virg.Tũ uen⁹ haud eqdẽ tali me dignor honore.Et itẽ Centũq; ſabæo thure calẽt aræ ſertisq; recentib⁹ halãt. Verbẽas pueri põite.herbas ſacras.ut virg. verbenasq; adole pingues & maſcula thura. & Terentius ex ara ſume hinc uerbenas tibi. Mactata ueniet lenior hoſtia. i.facto ſacrificio mãſueſcet: hoc eſt lenior glycera ueneri ueniet:quã ꝓteruam dixerat.

Ile potabis modicis ſabinuz. Metrũ ſapphicũ endecaſyllabũ.Mecœnatez ĩuitat ad cænaz:cui mediocritatez ſuaz excuſat.ꝓmittẽs ei uinũ ſabinũ nouitate uile. ſed quod in hãphorã græcaz miſerit:ut inde aliqd traheret ſuauitatis eo tẽpore:quo ille ĩ theatro a populo laudabat̃. Vile.aut nouum aut certe abũdans minoris pretii:ut uirg.Si uero uiciamq; feres uileq; faſellũ.& uilib⁹ aut onerat pomis:aut uile uinum ꝑpea ꝙ ipſi uile sit qui meliora potare cõſueuerat. Potabis modicis. ordo eſt care mecœnas eques potabis uile sabinũ modicis cantharis: quod ego ipſe leui cõditum greca teſta cũ dat⁹ eſt tibi plauſus in theatro. ut ripæ pr̃ni flũinis

simulet iocoſa imago.uaticani montis redderet tibi laudes. Modicis.paruis.aut modū hn̄tib⁹. Cātharis. uaſis uinari is anſas hn̄tib⁹.Leui.aperui.ꝓtuli.ut releui dolia oīa.Care. m.eques.cōſtat mecœnates in equeſtri digītate māſiſſe ſua uolūtate:dū ei facultas cōſulat⁹ pateret. Vt paterni.paterni ideo:qa de tuſcia fuit mecœnas:unde orit̃ thyberis.ut uirg. Quæ tuſcū thyberim & romana palatia ꝑuas:nā & pſōæ dr̄ affinis fuiſſe. Redderet laudes.p echo.s.uaticāi. Vaticani. mons eſt uicin⁹ theatro ī quo dic̄ p echo auditas uoces: ut virg.Saxa ſonāt uociſqȝ offēſa reſultat imago. Cæcubus ui nū cāpaniæ regiōis. Et prælo.prælū dicit̃: un̄ uuæ p̄mi cō fuerit. Mea nec.f.t.u.id ē nō fruor uino illaꝝ ciuitatuȝ:ne qȝ ſunt mea pocula ſimilia. Vites:probati uini & optimi:de quo uirg. Rhetica nec celſis ideo cōtēde falernis. Neqȝ.f. formice ciuitatis eſt:Vn̄ eſt hoc deriuatum.

Ianā teneræ dicite uirgines. Ad choꝝ uirginuȝ & pue roꝝ. Metrū duob⁹ uerſibus aſclepiadeū tertius fere gratius.quart⁹ glyconic⁹.auguſt⁹ ludos ſæculares inſtituit: quib⁹ hymni apollini dianæqȝ dicebāt̃ a nobilib⁹: pueri apol lini:dianæ uirgines.hac ode hoc ip̄m docet:& hortat̃ ut can tent. Dicite. cantate: ut cui nō dictus hylas puer & latonia delos. Intōſus.crinitū. Cynthiū.apollinem:a cyntho mon te deli:ī quo nat⁹ ē.virg. Cū canerē reges & prælia cynthius aurem uellit:& admonuit. Latōamqȝ ſupremo.maximo:ut terēti⁹ proh ſupreme iupiter.& rex ipſe iouis de gente ſupre ma. Penitus.aut ualde aut familiariter:ut penitus genus ōe poſū fœmineū. Vos lætā.ordo eſt.vos dicite lætā comā nemoꝝ & quæcūqȝ ꝓminet fluuiis:aut algido gelido: aut ni gris ſiluis erimāthi mōtis arcadiæ: aut nigris ſiluis aut viri dis gragi:& uos mares tollite tēpe:apollinis totideȝ laudib⁹ & delon natalē apollinis & humeꝝ inſignē faretra fraterna lyra: Tempe.mōs & amœna theſſaliæ. Fraternaqȝ.humeꝝ lyra:qa a mercurio lyra iuenta eſt & apollini data ab eo:qa

20

apollinis frẽ mercuriꝰ putatᷣ. Hic bellũ.ordo hic motus urã prece a populo & prĩcipe cæſare aget lacbrymoſũ bellũ:& peſtẽ cũ miſera fame ĩ pſas atq; britãnos. lacbrymoſũ.luctuoſuȝ:ut uirg. Siue gethis ĩferre manuȝ lacbrymabile belluȝ. Aget:aut auertet:aut abiget.

Nteger uitæ ſceleriſq; purus. Metrũ ſapphicum endecaſyllabuȝ tribus uerſibus:quartus adonius.ad ariſtiuȝ fuſcũ ſcribit amicũ ſuũ indicãs innocentiam ſemp & ubiq; tutã eſſe:Etiaȝ inter res ſaeuas ac piculoſas: cuius rei teſtimoniũ documentũq; ipſe cepit:cũ alias: tũ præcipue cũ in ſabinis in agello ſuo ſpatianteȝ ſe ĩgens lupꝰ fugerit. dubitandũ tñ eſt:utrũ iocularitter an uere dicatᷣ:qa lupi ſinguli ſingulos homines inuadere cõſueuerũt. Integer.innocẽs Non eget.m.i.qbꝰ utũtᷣ mauri:eſt eĩm pmitiuũ p deriuatiuo. Grauida.plena.fertilis: ut bis grauidæ pecudes bis pomis utilis arbos. Eſtuoſas.aut pcelloſas:aut nimio ſole feruentes:uñ uirg.& inhoſpita ſyrtis. Caucaſũ.caucaſus mõs ſcythiæ præter habitatiões hoĩum de quo uirg. Fabuloſus hydaſpes aut lõgiuſ aut de quo mlta fingũtᷣ mirãda.Lãbit. metaphora a lingua eo:ꝙ leniter fluat: & ripas ſuas tanq̃ lĩgua lãbat. hydaſpes.fluuiꝰ mediæ ſiue ĩdiæ uirg.aut medꝰ hydaſpes. Namq; me.ordo eſt. Namq; me inermeȝ fugit lupus in ſabĩa ſilua:dum cauto meã lalagen:& uagor vltra terminũ expeditꝰ curis. Dũ.m.c.l.id eſt:dũ amicæ laudibꝰ illicior uoluptate cantãdi. Meã aũt.quã diligo:ut uirg. Reſtitit erydicenq; ſuã iaȝ luce ſub ipſa ĩmemor Heu uictuſq; animi reſpexit. Et ultra.t.c. u.aut ultra agri fines aut ultra curaꝝ terminũ progreſſus tanta aĩ ſecuritate:ut nihil timerẽ.Portentũ.p lupo poſuit. Militaris:quia uiros fortes & aptos militiæ habuit.uirg.hoc genꝰ acre uirũ marſos pubemq; ſabellã aſſuetũq; malo ligurẽ uulſcosq; uerutos extulit:hæc decios marios magnoſq; camillos. Daunia.appulia dicta a dauno rege ſocero diomedis: aut a regione in qua re

gnauit:unī eſt & dauni miſerere ſenectæ. Aeſculetis.ſicut pi netis a pino:ſic æſculetis dixit ab æſculo. Nec iube tell⁹.ut ſupra a rege ſignificat ꝓuincias.Iuba enī rex mauroꝝ fuit: quæ regio & ſicca ē & leōib⁹abūdans.uirg.ī ei⁹execrationē laudans italiā.At rabidæ tygres & ſæua leonū ſemina. Ari da.nutrix ſiticuloſa.uirg.Hinc deſerta ſiti regio eſt. Pone me pigris.frigidis locis ſcythiæ.virg. Semp hyems ſemper ſpirātes frigora chauri. Recreat̃.pflatur. Quod lat⁹.ac ſi diceret quā partē. Malusq; iupiter.iouē etiam aerē po ſuit.ut uirg.Iupiter & læto deſcendit plurim⁹imbri:ac ſi di ceret loca ſine sole.uirg. Plaga ſolis iniqua.& itē.Tum ſol pallentes haud unq̄ diſcutit ūbras. Vrget.cōprimit:ut ce rulea glacie cōcretæ atq; imbrib⁹atris. Pone ſub. c.aut in frigidis ptib⁹ſcythiæ:uī in ardentib⁹ partib⁹africæ ſi pone ret̃. Lalagen.se amicā suā dic̄ ſecuꝝ oīū piculoꝝ bono in nocentiæ poſſe cātare. Nimiū ꝓpinqui.vt ſemp ſole rubēs & torrida ſemp ab igni. Domibus.n.ceraumen dicit in ha bitabileſ. Dulce ridenteſ:ut virg.Fuit aut tibi quicquam dulce meum.

Itat innuleo me ſimilis cloe. Metrū duob⁹ uerſibus aſclepiadeū & prim⁹uerſus p reſolutionē scandit̃.ita. uitat.innuleo.me ſimilis.cloe.Terti⁹feregrati⁹.quart⁹ gly cōicus:qui & ipſe p reſolutiōeſ ſcandit̃:ita.Aura.ret ſiluæ. metu.ad ecloen iam maturā uiro ſcribit contactū ſuuſ fugi enteſ:cui uelut suadet uiroꝝ eaſ cōtactū non debere uitare: & cōparat eam innulo imbeli & natura timido.quod ſicut il le leonē uel tygridem:sic iſta fugiat uiros:feras aſtruēs in ſeq:ut occidāt ſic ad hoc uelle cōſequi eaſ:ut amplectat̃.Sen ſus aūt hic eſt.cloe me uitat:que timet:ut innul⁹:qui ceruæ matri aberrauit:& ad oēs mot⁹auræ uel nemoris tremit.or do eſt.cloe uitat me ſimilis innulo quaerēti pauidaſ matrē in auiis mōtibus non sine magno metu auraꝝ & ſiluæ. A uiis.præter uiæ uſum:qua ferae ambulare conſuerūt.virg.

A uia tũ reſonãt auib⁹ uirgulta canoris. Naꝫ seu mobilib⁹ hypallage eſt pro mobilia folia ĩhorruerũt aduẽtu ueris. Inhorruit. ↄturbata eſt. ut inhorruit armos. item. & ĩhorruit unda tenebris. Seu. u. r. d. l. colorẽ lacertaꝝ expſſit epytbetõ quae talib⁹ locis laetae eſſe conſuerunt. uirg. Nũc uirides etĩ ocultãt spĩeta lacertos. Et corde. &. g. ideſt animo & corpore synecdochicos genib⁹. n. capti tremere ↄſuerũt. Atq nõ ego te. ordo eſt. atq non pſequor ego te frangere ut aſpera tigris uel getul⁹ leo. Tigris uelociſſimũ animal eſt. Tandeꝫ ad ꝓpriũ deſyderiũ rettulit: ut uirg. ueniſti tandeꝫ tuaqꝫ expectata parenti. uic̃ iter duꝝ pietas. Tempeſtiua. iam matũa uiro & uiri patiẽs & cõiũctioni apta.

Vis deſyderio ſit pudor aut modus. Metruꝫ tribus uerſibus aſclepiadeũ: quart⁹ glyconic⁹. ↄſolat̃ hac ode virgiliũ ĩpatienter quĩtilii amici sui mortẽ lugenteꝫ. Senſus aũt eſt uł ordo. da mihi pcepta carminis o muſa: qb⁹ oñdaꝫ quis mod⁹ deſyderio eſſe debeat cariſſimi ſodalis aut amici. Quidã aũt fratrẽ uirgilii hec uolũt eſſe tã cari capitis. Cui liqdaꝫ. purã. dulcẽ. ſiue canorã. uirg. Tuꝫ liqdas corui preſſo ter gutture uoces. aut quater ingeminãt. Pater. iupiter iouis enim. & mneſymones muſæ filiæ eſſe dicunt̃. ordo aũt eſt. Melpemenẽ: cui pater dedit liqdam uoceꝫ cũ cithara præcipe lugubris cant⁹: qs pudor aut modus ſit tã cari capitis. Ergo. q. ordo eſt. ꝑpetu⁹ sopor urget qntiliuꝫ: cui pudor & ĩcorrupta fides iuſtitiæ ſoror nudaqꝫ ueritas erãt: qñ ergo ullũ ĩueniet pareꝫ. Sopor urget. mors. ut ferre⁹ urget ſomnus. & tũ ↄſanguineus læti ſopor. Incorrupta. f. fides ĩcorrupta bene eſt appellata iuſticiæ ſoror. Nudaqꝫ. u. infucata & pura: quæ nil occulti habeat: aut egeat argumẽto. Occidit. mortu⁹ ẽ: occidiſſe aũt magnos & ꝓbatos uiros dicebãt. Tu fruſtra. iratiõabiliter & sĩe remedio: ut nil iaꝫ celeſtib⁹ ullis debẽteꝫ. Creditũ cõmiſſuꝫ cõmẽdatũ. ut uirg. auſus ſe credere cælo. unde & homines animas reddidiſſe dicũtur: tanq̃

quas ad hoc ceperint:ut reſtituerẽt. Quid ſi. ordo eſt. Quid
ſi blandius threicio orpheo moderere fidẽ auditã arboribus?
nũqd redeat sãguis uanæ imagini:quã mercurius nõ lenis
recluderũt fata præcibus ſemel compulerit nigro gregi hor
rida uirga. Blandius delectabilius. Orpheo. orpheꝰ thrax
fuit:qui dum cantu ſuo uel cithara arbores commoueret:&
ſequerentur:eurydicen tamẽ ſuam uxorez reuocaré ab infe
ris nõ potuit. uirg. Reſtitit eurydicenq; ſuã. i. l. s. i. ĩmemor
heu uictusq; animi reſpexit: ibi omnis effuſus labor atq; in
mitis rupta tyrãni fœdera. Fidez. chordã. Vanæ. ĩani ũbræ
mortuae. Sanguis. ꝓ uita. ut uirg. purpureã uomit ille ani
mã. Imagini. modo corpori. ut uirg. in quarto æneidos Et
nũc magna mei ſub terras ibit imago. & alibi. Vmbræ. idẽ ĩ
eodẽ Admonet in ſomnis:& turbida terret imago. Virga.
caduceo:ut tũ uirgã capit hac animas ille euocat horcho. pal
lẽtes:alias ſub tartara triſtia mittit. Horrida. ſeuera. diſtri
cta. Recludere. apire. Nigro. cõpulerit mercurius. g. ũbra
rum multitudĩe ꝯgregauit:ut ꝯpulerãtq; greges corydon &
thyrſis in unũ. Durũ. Senſus eſt. durũ eſt tanti amici mor
tis dolorẽ ferre. Sed leuius fit. leuigatᷣ. Suadet. patientia leui
us fieri:quod corrigi nõ poteſt:ut quicqd erit ſupanda oĩs
fortuna ferendo ẽ terẽtius Et ut qmus aiũt:quãdo ut uolu
mus:nõ licet. Corrigere ẽ nephas. nõ ẽ licitũ corrigere: ne
phas enĩ ꝓ illicito poſuit.

Arcius Iunctas quatiũt feneſtras. Metrũ ſapphicũ en
decaſyllabũ. quartꝰ adonius. In lydiã meretricẽ rapacẽ
ſed iaz uetulam ſcribit:meritoq; ab amatoribꝰ paſſurã:quæ
fecerat. Senſus eſt. Iuuenes:q olim feneſtras tuas lapidibꝰ
ĩceſſabãt:ut excitata ſomno iis aperies iã te negligere ĩcipiũt
& id circo hoc rariꝰ faciunt. Parcius. rarius. ut. parciꝰ iſta
uiris tñ obiiciẽda memẽto. Quatiũt. cõcutiũt. afæreſis eſt.
Iactibꝰ. lapidũ. Proterui. ĩſolẽtes. ſupbi. Amatq;. i. limẽ. id
eſt nõ recedit a limine. hec ẽ ſemꝑ clauſa eſt nullo iã amatoꝝ

iuxta ſolitū ueniente:apta enī recedit a limine. Facilis.ūcta: ne reſonaret aſſiduo uſu frequēti9 apiendo. Min9 & min9. iā quod olim ſolebāt amatores tui dicere adoleſcētes.o lydia peunte me dormis:iam minus audis:dū deſpiceris pp ſenectutem:ab illo aūt dictū:quod pueri aiebāt.o lydia iā dormis eſt aūt ordo.iā min9 & minus audis.o lydia dormis. lōgas noctes me tuo peūte amore. Inuicem.ſigillatim modo hūc modo illū. Mœchos.p amatoribus poſuit. Leuis.ordo eſt. leuis anus flebit arrogantes mœchos inuicem in angiportu magis ſub īter lunia thracio uēto bacchante. Arrogātes.te dedignātes. Leuis. aut cōtēpta aut ab amatoribus vacans. Angiportū alii dicūt uicū ſine exitu:quaſi in loco deſerto & ſine cōuentu:ubi flexura eſſet:alii uicū āguſtū & flexuoſum ī modū anguis uł ipſo ſecretu ſerpētibus tutū quaſi āguib9 portū. Thraicio uēto aqlone uel borea:ut thraicio aqloni. Bacchante.inſaniēte:ut virg.in quarto eneidos. Sæuit īops animi totāq; īcenſa p urbē bacchatur. Magis ſub īterlunia. Tū magis flebis ſub īterlunia:qa tūc fere cōcitāť tēpeſtates quaſi tetro tempore: & in deſ̄tis locis ideo fleret ut doloris teſtē uitaret. Sub.añ:ut virg.in tertio georgicon Sub lucem exportāt calathis adit oppida paſtor. Furiare equoꝝ.nouo uerbo uſus quaſi ī libidis furorē urgeri.virg. Scilicet ante omnis furor eſt inſignis equaꝝ. Hulceroſum. libidinis īdignatione cōmotū:uel certe quod p etate appetēte tanq̄ hulceroſū ſpnať.Nō ſine queſtu .nō ſine querela:ut auariciam meretricis oſtenderet nec tū qdē ſine lucro & ptio corporis Læta quod.p.h.u.g.id eſt ꝙ puellas iuuenes amet:quas in hedera & myrto ītelligi uoluit. Pulla.pullā dixit: ut ei9 coloris puellas oſtendat amari. Aridas.f.i.an9 & decrepitas mulieres:& ſic etiā ætate frigidas:ut hebro glaciali ſint ſimiles merito a iuuenib9 cōtemnēdas. Hyemis.s.frigido:ut hyemis tempore.virg. Semper hyems ſemp ſpirantes frigora cauri.

tan

Vſis amicus triſticiam & metꝰ. Metrũ duobꝰ uerſi
bus alcaicuꝫ tertius iambicꝰ nouenariꝰ hypcatalecticꝰ
quartus pindaricus.hæc ode ad cæliũ lamiã ſcripta eſt.lami
as.n.ueteres nobilis dicebãt familiæ:qua ſignificat doctum
& pfectũ uiruꝫ triſti ſollicitudĩe uł metu carere. Muſis ami
cus triſticiã & metus.ordo eſt ego amicꝰ muſis ſecurus :qd
terreat unice tyridaten tradã triſticiã & metus pteruis uen
tis portare ĩ creticũ mare a qbus metuat̃ rex gelide oræ ſub
arcto. Creticum.pro quolibet mari.i.p appellatiuo ſpãle.
Quid.quæ res. Tyridaten.tyridates rex armenioꝝ ſiue per
ſaꝝ fuit. Securꝰ.ſecurꝰ amotꝰ a cura dicit̃. O quæ fontibꝰ
i.g.ordo eſt.o pĩplea dulcis:quæ gaudes integris: necte flo
res:necte coronã meo lamiæ. Integris.plenis & ĩmutationẽ
neſciẽtibus. Pymplea pympleæ muſæ dcæ ſũt:aut a pympleo
fõte macedõiæ:uł uico:aut a mõte pympleo orchomẽioꝝ:aut
a ueſte hoc ẽ a peplo.Nil ſine te.h̃ ẽ aut qa ſine muſa ñ mul
tũ honoris ułt ĩtelligi:lamiæ carmĩa ſua poſſe ꝯferre:aut qa
pmus horatius latine lyricũ carmen ſcripſiſſe dicit̃. Hũc fi
dibꝰ.nouis chordis: ut uirg.i ſexto. Threicia frætꝰ cythara
fidibusq; canoris. ordo eſt . decet te tuasq; ſorores.i.muſas
hũc ſacrare nouis fidibꝰ. Hũc ſacrare lesbio plectro.plectro
lyrico carmini.

Atis in uſuꝫ læticiæ ſcyphis. Metrũ duobus uerſibus
alcaicũ. Tertius dimeter nouenarius ĩabicꝰ hypercata
lecticus. Quartus pindaricꝰ. Natis in uſum .l.s. ad hoc
ſpecialiter factis:ut eſt animal pp conuiuia natũ. Thracũ.
gentẽ ſignificat;ſicut ſupra poſuit p ebrietateꝫ.rixæ deditã.
Verecundũq; bacchũ.Verecundũ uel quod uirgineo ore fin
gat̃: uł quod uerecunde eo uti decet. Sanguineis.pro.r.fi
gura noua locutꝰ eſt bacchũ rixis phibete:cum dici potuerit
a baccho rixas phibete:eſt enim hypallage:ut illud eſt. Acci
pite ænean & tandem arcete piclis. lucernis.i.cõuiuiis: quæ
a ueſpera incboari cõſueuerunt. Medꝰ acinacis.gladiꝰ pſaꝝ

ſed hic ꝑ quolibet poſuit lucanus:decurrerũt medica fuſis. Immane q̃tũ.admirãdo dic.i.ualde diſcrepat.hoc eſt nõ con uenit nec eſt aptus leticiæ uini barbarꝰ aĩus. Lenite.c.rixã uľ tumľtũ cõpeſcite. Et cubito remãete.p.Quaſi ĩſurgẽtes ad iurgiũ admonet:ut diſcũbant.Inter accũbere aũt & diſcũ bere & recũbere hoc ĩtereſt.accũbere eſt deoꝝ:ut tu das epu lis accũbere diuũ.diſcũbere homĩũ:ut diſcũberet oſtro. Re cũbere feraꝝ:ut oſſa ſup recubãs. Seueri.aut uetuſtiſſimi: aut auſteris:ut nec cællis ideo cõtende falernis. Me quoq; ſũmere.i.ſi ueſtro uľtis me miſcere cõuiuio. deeſt enim ſi. ordo eſt.dicat frater megillæ opũtiæ.opũtia locroꝝ oppiduʒ dictũ eſt. Megillæ.nomen cõuiuæ: que opũtia oriũdo erat. Quo beatus.u.uelut uoluptuoſus poeta bene beatũ amãtẽ dixit.uľnere.ꝑ amore poſuit:ut vulnꝰ alit.u.&.c.c.i. Qua peat.quaʒ amet:ut virg.in bucolicis ut uidi:ut perii: ut me malus abſtulit error. Ceſſat.uolũtas.s.cõfeſſionis.& deeſt ſi. Non alia.b.m.niſi dixerit subde. Quæ tecũq; temeſis. eſt quæcũq; uenꝰ aut amor aut amica.virg.in bucolicis.Par ta meæ ueneri ſunt munera. Non erubeſcendis.non igno bilibꝰ.nõ uerecũdis. Ignibus.amoribus:ut et cæco carpit̃ igni. Ingenuoq; ſemp.a.p.ĩpẽdẽdo nõ erubeſcẽdo laudãdo electione uel iudicio. quicq̃d habes age.dic.coget illũ fateri: quam diligat. Depone tutis auribꝰ .i.fidelibꝰ depoſita ſer uantibus:hoc eſt ſecretũ secure cõmitte. Ah. interiectio ẽ dolentis. Miſer quanta.l:oñdit illũ quaſi in aurem sibi eſſe cõfeſſuʒ:quã amaret:& cũ execratiõe mirat̃:ꝙ ſic ĩ ꝑcacem & rapacẽ uľ ſceleratã mulierẽ amor eius ĩciderit. Charybdi. meretricia uoracitate.Terentius.Nã quod nos capere opor tet:hæc ĩtercipit:unde eam & mari cõparauit uoraci. Quæ ſaga.ĩcãtatrix & malefica ab eo dicta:ꝙ ſatis agat.i.quæ car minibus uľ arceſſere poſſit mala hominibꝰ uľ pellere. ordo eſt.quae ſaga theſſalis poterit te ſoluere uenenis. Venenis. haerbis.virg. in bucolicis. has herbas atq; haec ponto mihi

lecta uenēa ipſe dedit mœris. Pegaſus bellerophōtis equus: cuius celeritate chimera dicit᷑ interempta:ūde & alas habuiſſe dicit᷑.virg.Alipedūq; fuga curſus temptauit equoꝝ.ſicut ſuperius meretricem mari:ita hic chimerae cōparauit:quaſi mſtriformi belluæ:quæ.leōis.dracōis & capræ capitibꝰ emineret flāmis armata:ſicut meretrix dolis & īcitamētis libidinū multiformis aūt uoluit eam hac cōparatione intelligi oībus corporis ꝑtibus eſſe turpem.

E maris & terrae numeroq; carentis harenae.

Metrū ꝑmo uerſu heroicū.ſecūdus heroicꝰ tetrameter haec ode ex proſopopeia formata eſt:inducitur enī corpꝰ naufragi Archytæ tarentini ad littꝰ expulſū cōqueri de iīuria ſua:& a prætereūtibus petere ſepulturam.Qui archyta pitagoricus fuit geometriæ & aſteroſcofiæ peritus: pythagorici enim oīa numeris cōſtare dicūtur.ad eius ergo cōſolationē etiā famoſos & diis ortūdo cōiunctos homines piiſſe cōmemorat. Numeroq; carentis harenæ:ut eſt:quē qui ſcire uelit libyci uelit æquoris idē diſcere q̄ multæ zephyro turbēt᷑ harenæ. Menſores.geometram. Cohibēt.cōtinēt.Prope littus.p.m. Matinus mons appuliæ iuxta quē archyta ſepultꝰ eſt: Siue ut qdam uolūt plaga calabriæ. Nec tibi quicq̄ ꝓdeſt.i.nihil tibi ꝓfuit ad mortalem cōdicionem ꝑ phyſicæ diſciplinam rationem cæli & ipſas reꝝ ꝑſcrutatū naturas. Occidit.&.p.g.c.d.Tantalꝰ pelopis pater epulaꝝ ſcelere deorū cōuiua:a qbus ꝓ functis filii dapibꝰ pœna ꝑcuſſus eſt uirg. ī ſexto.lucēt genialibus altis aurea fulcra thoris epulæq; anora paratæ regifico luxu furiarū maxima iuxta accubat: & manibꝰ prohibet contigere menſas. Titonusq;.r.i.a.Titonū.laomedōtis filiū auroræ maritū ī auras receptum dicit: hoc eſt mortuū.uirg. Titōia flectere coniūx. Et iouis arcanis.m.a.aut quia ſe minos prædicabat cū ioue colloq: & ex cōſilio eius cūcta agere:aut iouis arcanis plutōis a quo inſtitutus eſt Iudex pro recordatione iuſticiæ.ut uirg. in ſexto.

Quaeſitor minos urnam mouet. Panthoiden.i.o.d. nunc pythagorã ſignificat: qui pdicauit ſe apud troiam euforbus panthoi filiũ fuiſſe:qui ĩterfectus a menelao iterum reuixit factꝰ pythagoras:idq; eus cognouiſſe agnito clipeo quem in tẽplo euphorbꝰ fixerat:hic ante & in homerꝫ dicit̃ renatus : poſtea in pauones:poſtremo iã in eniũ poetã:& ideo dicit eũ neruis atq; cute mortuũ anima diu uixiſſe. Iterum.qa ſæpe mortuus eſt trãſeunte anima eius in alios. Demiſſum. in ĩferiorã de ſupioribus dicit̃ :ut uirg.in primo aeneidos.De miſere necĩ nũc caſſus lumĩe lugent. Clipeo.p clipeus. Tẽ pora teſtatus.ordo.teſtatus troiana tpr̃a refixo clipeo. Te iudice.nõ ſordibus auctor naturæ & ueri. Nil ultra.n.a.c. cõceſſerat atræ morti. Nil ultra.i.q̃uis nõ ſit mortuus:niſi tm̃ neruis & cute. Teſtatus.i.recordatus troianoꝝ tẽporũ refixo clipeo. Et calcãda.intrãda.ut ẽ Ibãt obſcuri ſola ſub nocte p umbrã.& alibi Sed reuocare gradũ.s.q;.e.ad.a.hoc opus hic labor eſt. Dant alios.f. id eſt diuerſis generibus qdem:ſed una morte ſingulos pire. Spectacula martis.eo ꝙ in ludũ martis p bellicũ pcipitentur furorem. Exitio eſt a.m.n.Vorax: ꝙ demerſos ſorbeat. Mixta ſenus ac.i.d.f. Multitudo morientiũ totius ætatis:ut matres atq; uiri defũctaq; corpora victa:magnanimũ heroũ pueri ĩnuptæq; puellæ. Sæua caput pſerpina.ꝙ omnis ſucipiat.quas nullꝰ eua dat.figura eſt hypallage.fugit pſerpĩa pro fugiunt proſpinam:ut illud Stant & oues circũ noſtri nec pœnitet illas : pro nos illaꝝ nõ pœnitet. Deuexi.in deuexa pte cæli poſiti. Rapidus comes orionis.ortus enis & occaſus orionis tempeſtuoſi ſunt:ideo & comitẽ eius notũ uentus dixit:ut virg.in primo æneidos: Cũ ſubito aſſurgẽs fluctu nymboſus orion in uada cæca tulit:deuexũ aũt in deuexa pte cæli poſitũ:vñ uirg.ɔuexa polus dum ſydera paſcet. At tu nauta.hic quaſi archytã ponit pcari nautam:ne remaneat ĩſepultus:ſed iam harenas iniiciat:nã & in ſacris hoc genꝰ ſepulturæ tradebat̃:

ut & ſi non obrueretur manu plena: interiacta terra cada ueri ꝓ ſepultura eſſet:ut aut tu mihi terraȝ iniice : nāq; po tes.ideo.n. & particulā harenæ dixit.ordo eſt at tu nauta ne ꝑce malignus dare ꝑticulaȝ uagæ harenæ oſſibꝰ & ĩhumato capiti. Sic plectātur uenuſinæ ſiluae quodcūq; minabitur eurꝰ heſperiis fluctibus:& caetera. Venuſinæ. uenuſina ci uitas eſt appuliæ cōfinis lucaniæ.cuiꝰ ſiluas:qa ĩmenſæ ſūt: ꝓ qbuſcūq; poſuit.admonet ergo:ut etiam ſi tempeſtas ſit: quæ tales ſiluas flectat:ne omittat ſepeliendi curā. Mltaq;. m.u.p.t.d.æ.a.i.hoc eſt:nec attentꝰ ad lucrū omittat ſtudiū iuſta ſoluēdi. Neptunoq;.s.c.t.neptunꝰ apud tarētū deuo tius colebat̃.uel qa ĩ neptuni tutela dicit̃ fuiſſe:ſeu qa nep tuni filius palāthus apud tarentū herculi & neptuno templa cōſtituit:ut fortiter p fauorem herculis faceret:p neptunū feliciter ageret. Negligis.deeſt:ſi. Fraudē.ſeu ſtudio con mercādi fraudē que redūdet ĩ poſteros capiat:ſeu certo ĩhu mati piaculū eiꝰ filios lædat:& ne longū putaret etiā ipſum delicti ſubiturū pœnas minat̃. Cōmittere.ſcias deeſt. Ma neant.expectent. Precibꝰ nō lĩquar inultis. ultiōem precibꝰ ſuis dandam promittit. Teq; piacula.n.r.hoc eſt nullis ho ſtiis expiaberis:piacula eniȝ dicebātur: qbus facinꝰ expiaba tur admiſſuȝ. Non eſt mora.l.licebit:ut uirg. Hic tibi ne qua moræ fuerint diſpēdia tāti.ut executiōem arceat:dū ne moroſū:qd cœperat: oſtēdit. Iniecto ter.ut manes magna ter uoce uocaui.

Cci beatus nūc arabū ĩuides. Metrū duobꝰ uerſibꝰ alcaicuȝ:tertius nouenarius iambicns hyꝑcatalecticꝰ: quartꝰ pindaricꝰ.ad icciū ſcribit: queȝ mirat̃ philoſophiæ in termiſſo ſtudio repēte ſe ad militarē uitā ꝯtuliſſe cupiditate diuitiaꝝ:nā ideȝ icciꝰ panætii ſocratici phi bibliothecaȝ eme rat cuiꝰ lectiōe ad philoſophādū fuerat deductus. Inuides gazis.æmlus es:ut pares diuitias:cupiēdo diuitias.gazas ꝓ diuitiis pōit:ut uirg.Arma uiruȝ tabulæq; & troia gaza per

undas ĩ.i.æneidos.& ĩ.u.& gaza lætus agreſti. Et acrẽ militiã pas.i.fortẽ.durã.acerbã.nõ añ d.s.r. Admõet pericula pp quæ ad diuitias gerẽtes bella pueniũt.i.cũ nõ ſint adhuc debellati tu nectis iã cathænas horribiliq; modo.forti.crudeli Nectis.c.aut illigas regib⁹ uictis cathænas aut fabricas mutuis enĩ nexib⁹ fiũt cathænæ. Spõſo necato.i.nihil p⁹ occiſo ſpõſo ĩ ſeruiciũ captiua nõ uenit. Puer.regis fili⁹:q capt⁹ pocula miniſtraret. Sericas.deriuatiuũ ẽ ab eo: q ſeres uocãtur. Serica gens eſt enim pthis uicinia ſagittandi arte formoſa a qua & ſericũ uocatur. Quis neget.i.qs rerũ naturã neget poſſe mutari cu; tu ſtudia ĩ cõtraria uerteris cõtra hominu; opinionẽ. Pronos.procliuos:na; proni dicũtur riui de montib⁹ effluentes:q ĩpetuoſe fluũt. Et thyberim reuerti.ut virg: Reuocatq; pede; thyberinus ab alto. Vndiq; nobilis.l.panæti.panætius ſtoycus phyloſophus fuit præceptor ſcipionis africani & læli rhodius natione. ordo eſt: qs neget relabi poſſe riuos pronos arduis montib⁹ & thyberim poſſe reuerti:cũ uł tu pollicit⁹ meliora mutare cõtendis loricis.hiberis undiq; coẽptos nobilis.l. panæti ſocraticam & domum Socraticã domũ.Sectã ſiue libros. Loricis hiberis.optime eni; & fortes hiſpaniæ loricæ ſunt. Pollicitus meliora. ſtudia ſcilicet pfeſſione; ſuam poeta philoſophia; vult ĩtelligi. Elocutio uero nota eſt.

Venus regina gnidi paphiq;. Metrũ ſapphicu; endecaſyllabũ.quartus adonius. O Venus.quaſi epigramma hoc eſt ĩ dedicationẽ ueneris ſcriptũ:q ipſe cõſecraret. Gnidi.urbs calabriæ. Paphos uero urbs cypri ĩſulæ utraq; uenerẽ præcipue colens.præcatur eni; ut deſertis uelut propriis ciuitatibus adſit ædibus conſecratis.Incertũ autẽ utrũ glycera amica ſit an ancilla. Et ſolutis gratiæ. Zonis.uł liberæ:uel undæ:q nõ cingant:& bene nudæ & ſolutis zonis gratiae fingũt:qa amicorũ aĩ ſoluti ſecũ & nudi eſſe debẽt. Et parũ comis.ſine te iuuentas.hoc eſt minus elegãs iuuẽtas

ſine uenuſtate:hoc eſt ſine te. Sciendũ eſt tñ uenerẽ nõ tãtũ
cõcubitus:ſed etiã omniũ elegantiaꝵ eſſe dominã. Aliud tñ
eſt iuuentas:aliud iuuẽta: aliud iuuentus. iuuentas aetas
putatᷣ.iuuẽta/ipſũ numẽ.Iuuẽtus adoleſcẽtia. Mercuri9 q3.
per mercuriũ.quæſtum uſt accipi tãquã ſine uenuſtate nec
lucrum ſit:

Vid dedicatũ poſcit Apollinem. Metru3 duob9 uerſi
b9alcaicũ tertius dimeter iambicus nouenari9 hypca
talectticus.quart9pindaricus.Apollinis templũ in palatio de
dicauit auguſtus: ſed apollinẽ ꝑ templo poſuit metonomicæ
& ſignificat modeſtiã uotoꝵ ſuoꝵ negãs ſe ab apolline: quæ
ad cupiditatem aut auaritias ſpectent petere:ſed bonam mẽ
tem bonaq3 corporis uſq3 ad ſenctutẽ præcari cu3 lyrico ſtu
dio:putatᷣ tñ diuerſe horatius apollinem dedicaſſe:ad quem
hæc ſcribit. Depatera:calice:ut hic laticis qualem pateris li
bamus & auro. Nouum.ſ.liquore3. aut nõ uetus:ut deos
nõ exqſitis munerib9placari monſtraret: aut certe per quod
noua inſtaurabatᷣ precatio:nã & ipſum morem ſacrificandi
oſtendit:ut ipſa tenẽs dextra paterã pulcherrima dido. Nõ
æſtuoſe.æſtuoſa enim regio eſt aptior pecori: ut calidi lucẽt
buceta matini. Aut ebur ĩdicũ.Indis ei3 ebur eſt abũde:ut
uirg.ĩdia mittit ebur molles ſua tura ſabæi. Liris. fluuius
cãpaniæ ẽ:interfluẽs urbẽ miturnẽſiũ.virg.Et ũbroſae liris
ꝑ regna maricae. Taciturn9.lenis.altus.magn9.vñ uirg.
de thyberis altitudĩe.Et tacita refluẽs ita ſubſtitit ũda. Pre
mãt.i.reprimãt pudãto uitem. Calena.ſ.cale oppidũ eſt i a
gro fidicino:ubi optĩa uĩa uelut falerna naſcũtᷣ.Diues.ordo
eſt:& diues mercator car9ipſis diis:qppe ter & quater anno
ĩpune reuiſẽs atalanticu3 mare:exiccet uĩa aureis culullis re
parata ſyra merce. Culullis.poculis.proprie aũt cululli cali
ces dicuntur fictiles:quib9pontifices uirginesq3 ueſtales ute
bantᷣ.hic aũt ꝑ urceolis & cõchis poſuit. Syra reparata mer
ce.Syram mercẽ pro precioſa poſuit: qua uænditoris uina a

negotiatorib⁹cōparent͛. Diis car⁹ipis. Quaſi in hoc diis ue lut per inuidiam gratos mercatores dicit:ꝙ & ꝓſpere & fre quentius nauigauit. æquor atalanticū. aut ꝑ quocūqꝫ poſu it mari: aut oceanū: ubi & mons atlas eſſe ꝓhibet͛. uirg ī iiii. Oceani finem iuxta ſolēqꝫ cadentē ultim⁹ æthiopū locus eſt: ubi maximus atlas axē humero torquet ſtellis ardētib⁹ aptū Cicoreæ. hærbæ mſtis & tenuibus radicib⁹: quas uirg. ītiba nominat īquarto georgicon. Strimoniæqꝫ grues & amaris ītiba fibris. Frui paratis: aut quæ ego parauerim: aut quæ ī ꝓmptu ſunt oībus. ordo ē. & latoe precor dones mihi uali do frui paratis: ac cū ītegra mente: nec degere turpē ſenectā nec carentē cythara: ut ſit mēs ſana ī corpore ſano. At. ſed. uel ſalteꝫ: ut uirg. ī pmo æneidos. At ſperate deos memores fandi atqꝫ nefandi. Degere. ducere: ut uirgili⁹ ī quarto æne idos. Non licuit thalami exptem ſine crimine uitam degere more fere.

Oſcimur ſi qd uacui sb ūbra. Metrū ſapphicū. ēdeca ſyllabū. quartus adonius. hac ode lyrā ſuā alloquit͛: ut adſit: & canere non deſiſtat: poſcebat͛ enim dicta ſua ædere. Luſimus. ſcripſimus. ut virgi. ī bucolicis: Ludere quæ uellē calamo ꝑmiſit agreſti. ludū enim poetæ carmina ſua ueluti ꝑ uerecōdia dicere conſueuerūt. Viuat. uictura ꝑ ꝑpetu is poſuit. ut uirg. Nulla dies unq̄ memori uox eximet æuo. Latinū. facile intellectui. Lesbio pmū modulate. c. alcæum dixit: q fuit de lesbo īſula. hic etiā res bellicas aduerſus tyrā nos geſſit: & pittacū mitylenēū uictū expulit. Siue iactata: q ſeu in tēpeſtatibus ſeu ī bellis cōſtitutus citharæ ſolatiū nō amiſit. Liberū & muſas. liber eni & cantilenaꝫ ſuadet & uo luptatē. Et lycū nigris. o. nigroqꝫ. c. d. pulchruꝫ enim hunc puerū lycū alcæus dilexit: pulchritudo enim puerorꝫ ſæpe ni gris decoratur oculis. O decus p. lyraꝫ dicit eſſe apollinis de cus. Supremi. ſummi: ut prob ſupreme iupiter. omni enī lætitia iouis epuluꝫ celebratur. Dulce lenimē. malorꝫ enim

leuamen eſt citharæ cantus:ſibi & quandocumq; ꝓfuturus exoptat. Cūq;.quādocūq;.

Lbi ne doleas plus nimio memor. Metrū tribus uerſibus aſclepiadeū.quartus glyconicus. albiū tibullum alloqtur elegoꝝ poetā cōſolās eū exēplo alioꝝ:& hortat̃:ut ſit fortiori aīo ī cōtēptu:quē īdigne a glycera mliere patit̃: & cōmemorat lycorida:quæ ſimiliter a cyro cōtemnat̃. Rurſus cyrus pholoen diligat:& ab ea ſpernat̃:ſicut albius a glycera. Neu miſerabiles.ſeu qa ipſi elegi:hoc eſt carmen eius cōtēptu miſerabile ſit:ſeu qa miſerabilia elegis ſcribantur. læſa fide.qa pfida extiterat amatori. Tenui.āguſtā & parua ſicuti pulchræ habere conſueuerūt. Appul.i.c.l.aut qa maioris ibi formæ eſſe dicūtur:aut ꝓ qb9cūq; poſuit cōparans natura cōtraria:ut Iungent̃ iā griphes eqs. Sic uiſum ueneri Quotiēſcūq; ratio nō apparet:ſic uiſus īterponit̃:ut uirg.poſtq̄ res aſiæ priamiq; euertere gentē Immeritā uiſus ſupis. Sub iuga ænea.ſub durū ac difficilē amorē. Sæuo. m.c.i.ſæuo:aut qa nō nūq̄ in diuerſū amorem aī diuiditur: aut qa cupido ſibi ludos de hoībus exhibet:aut certe:quod ī amorem p iocū venitur. Ipm me.dicit ſe amore amicæ ab uxoris ɔiunctione reuocatū:cui9ita litib9ul̃ amaritudīe uexetur:quēadmodū calabriæ littora maris adriaci tēpeſtatib9 uirg.& littore curuo. Grata d.c. cōpedē ſingulari nūero cōtra ueterū poſuit cōſuetudinē. Myrtale.nomen cōcubinæ. Curuantis cōmouentis uel erigentis ꝓ nimio æſtu.

Arcus deoꝝ cultor & īfrequens. Metrū duobus uerſibus alcaicū.tertius dimeter iambicus nouenarius hypcatalcticus quartus pindaricus. hac ode ſignificat pœnitere ſe: q dus epicureā ſectā ſequeret̃ diis irreligioſus extiterit. Parcus deoꝝ cultor.min9colens. Inſanientis.res ſacri legas ſuadētis:epicurei enim omnia affirmāt caſura:nec deos humana curare:aduers9quam ſectam vel perſuaſionem uirg.Nec curare deū credis mortalia quēq̄.hoc ergo & ipſe

culpat. Stoici enim & platonici & eſſe deū: & humana curare cōfirmāt:& ideo īſaniētis sapiētiæ hoc ē epicureæ. iteꝫ virg. Secūdū ſuperioreꝫ suaſioneꝫ. Scilicet his ſupis labor ē:ea cura qetos sollicitat. Cōſultꝰ. doctus. peritꝰ. & iuriscōſulti piti eſſe dicūtur. Vela dare. metaphora eſt a nauigatione:eo ꝙ contempta epicureoꝝ diſputatione reuerti ſe ad credendum aſſerat deos curare mortalia: Vt ni teneāt curſus certū ē dare lintea retro. Dieſpiter. diei pater iupiter. Igni coruſco. hoc eſt:q nubilo cælo tonare uel coruſcare cōſueuit :sereno uero tonet:ut ē. Intonuere poli & crebris micat ignibꝰ æther Volūcremqꝫ. c. ex uſgi opinione plærūqꝫ senſus poetæ cōcipiūt:ut hic de curribꝰ dictū pro olympi ſtrepitu. Bruta. ſine senſu tarda. uel ſtolida:quod terræ epithetō eſt. Threneri. Threnerus ꝓmontoriū laconiæ: ꝑ quod deſenſus eſſe ad inferos fertͬ ut virg. Threnarias etiaꝫ fauces alta hoſtia ditis. Atlāteus. atlas eniꝫ mons eſt:q in ultimo oceani fine porrigitͬ. Valet ima ſummis mutare. hoc eſt poterit hominū deus mutare fortunas. Obſcura. ignobilia. i. uiles pſonas ad honorē ducēs denuo. Apicē. sūmitatē pōtatis. Rapax mutabilis:ut terentiꝰ. o fortuna ut nūq̄ es ppetuo bona. ordo ē fortuna rapax hīc ſuſtulit apicē cum acuto ſtridore. hic gaudet poſuiſſe. acuto luctuoſo illis:quos ædiderit: ſiue ſonoro: ut nō acuta ſic gemināt corybantes æra. i. hūc eleuat: hūc deiicit mutata uice:unū exaltās alterū deponens.

Diua Gratū quæ regis Antiū. Metrū duobꝰ uerſibus alcaicū. tertius dimeter nouenarius iābicus hypcatalecticus. quartus pindaricꝰ. hæc ode ad fortunam ſcripta eſt : cui cæſaris aduerſū britānos pfectionē cōmendat. O diua. g. zeugma ab inferiori:ſerues iturū cæſarem. Antiū. apud antiū aūt eſt fortūæ templū famoſiſſimū. multorum etiam principū donis ornatū. uñ etiam ciuitas fortunæ ipſius tutela dicta eſt. Præſens. parata. potens mutare ſtatus hominū. Vertere. cōuertere. mutare:ut multos mutata reuiſēs luſit:

& īſolido rurſus fortuna locauit.Ambit.rogat.ſupplicat.Te dominā æquoris.fortuna enim & æquori dominat̃ ita :ut a nauigantib⁹ īuocet̃. Bithyna.ſpecies pro genere.ut innatat aln⁹ miſſa pado. Carpathiū.p.carpathiū.mare īter ægyptū & rhodū ab īſula carpatho illic poſita. Dacus aſper.Gens iuxta hiſtrū fluuiū degēs aſpa bellis.uirg.& cōiurato deſcē dens dacus ab hiſtro. Profugi ſcythæ.ab orbe ſepoſiti & in mūdi extrema parte cōſtituti. Ferox.forte uictorioſū virg. Gens dura atq; aſpera cultu debellāda tibi latio ē. Regūq; m.in omnib⁹ ſubaudiendū eſt metuūt uel metuit iuxta men ſurā quantitatis. Matres.proprie timere filiis matrū eſt. Purpurei.purpureū eſt:quod totū ex purpura eſt. Iniurio ſo.iniuſto:ut ubi cū turni īiuria matre. poteſt aūt fortūa & cōtra iuſticiā craſſari. Terenti⁹ id laudi ducis: quod tu nūc feciſti īopia:īiuriū eſt. Impiūq; frangat.aut qa īperium ſemp fragile putat̃:aut qa magnæ res deterioratæ & fractæ dicūtur:ut virg.Fractæ uires.& alibi. fracti bello fatiſq; re pulſi.d.d. Te ſemper ante it ſerua.n.p̄cedit quaſi neceſſitas comes & miniſtra fortunæ.ideo ſerua:qa aut īperio fortūæ obediat:aut qa nō ſuæ poteſtatis eſt:qa ſubiacet neceſſitati: nō ergo ipſa ſerua:ſʒ quæ ꝓuere cōpellit. Trabales clauos. ſpecies tormentoꝝ. Abena.forti:ut ærea puppis. Seuerus uncus:quo puniebātur dānati: ut Iuuenalis.Seianus ducit̃ ūco.& Cicero.ūcus īpactus fugitiuo illi:q.C.Marii nomen īuaſerat. Liqdumq; plūbum. Nam & reſoluto plūbo rei puniri cōſueuerūt. Te ſpes.quae ſola ſperādo meliora du rat.uirg.Spem uultu ſimulat:premit altum corde dolorem. Rara fides.quæ a paucis colit̃. Velata pāno. poſſet videri uili uerbo uſus panno:niſi hoc ſermone intelligi uoluiſſet a pauperib⁹ magis coli fidē:aut certe:qa albo pāno caput uela bant fidei ſacrificātes:ſiue pp ipāʒ fidem: quod pura eſt & alba.uel quod a ſenib⁹ etiam maturi⁹ colat̃.ut uirg.Cana fi des &.u.r.c.f.q:Seu qa honeſti dū fidē colūt:pauperes ſūt:

& quæ ē odioſa pfidiæ:ut iuuēalis. Criminib⁹ debēt hortos prætoria. Nec comitē.abſcedens enim fortūa etiam fidem ſecū aufert:ut Iuuenalis: Quātū qſq; ſua nūmorꝝ ſeruat ī arca: Tantū habet & fidei.ordo ē.nec abnegat comitē:utcūq; inimica linquis potētes domos mutata ueſte. Vtcūq;.quotienſcunq; mutata ueſte aut luctu aut paupie. At uulgus infidū.uulg⁹ & meretrix fortūas triſtes amicorꝝ nō ſequūt ut pſperā:q° ideo dicit:qa fortūæ euētū ſubire ſe plærūq; hoīes uulgares negāt.iuuenalis.Sed quid turba tremēs.ſequtur fortūa ut ſemper & odit dānatos. Diffugiūt.c.cū.f.s.a.p allegoriā oñdit eos:q nolūt amicorꝝ neceſſitati cōiungi.ut omnes me noti atq; amici deſerūt. Serues.iturꝝ p hypbaton ſenſui ſupiori reſpōdit o diua gratū quæ regis antium. Et iuuenū recēs examen. colleciū.omnib⁹ enim militibus per ciuilia bella conſumptis ab auguſto nou⁹ fuerat collect⁹ exercit⁹:quē bñ examē uocauit. Eois timendū ptib⁹ occeanoq; rubro.utroq; orbi metuendū dixit exercitū:nam in eoo orientem poſuit ī oceano rubro occidentē:ut virg.Et duo rapta manu diuerſo ex hoſte trophæa:Biſq; triūphatas utroq; a littore gentes. Heu cicatricū.ſic enim bellorꝝ ciuiliū pudendæ cicatrices ſunt:queādmodū glorioſæ ī bellis externis. Fratrūq;.quos ī bello ciuili vulnerauim⁹; ut ille loc⁹ fratres habuit. Dura.aſpera īfeliciter nata:aut dura ſine miſericordia. Nefaſti. nefarii. Vnde manū.ideſt nō ſolū a parentū cæde:ſed nec a numinū uiolatiōe tēperatū eſt: vt lucan⁹ Numina miſcebūt caſtrenſis flama monete. Quib⁹ pepercit aris.hoc eſt quæ nō ſpoliauit templa deorꝝ: aut polluit cæde:ut lucan⁹. Stat cruor ī templis. O utinā noua incude. d.utinam noua īcude noua īſtaurent̃ tæla iuſtis hoſtibus expetenda:nec ciuilis ſanguinis polluta piaculo:quæ uictorias mereant̃. & omine careant īfelicitatis:ut eſt ipſorꝝ clipeos & nō felicia tela. Diffingas.confuſum reformes. Nā & ſicut fingere formæ dicit̃:ſic & diffingere ē quaſſatū reformare:

Retuſum.ciuilibus bellis hebetatum .
E thure & fidib⁹iuuat. Metru ꝫ primo uerſu glyconi
cū.ſecūdo aſclepiadeū.in honorem pomponii numidæ
hanc oden ſcribit:ꝓ cuius ſalute ex hiſpania reuerſi uota per
ſoluit:læticiáq; cōuiuioꝝ ꝑ ſacrificia ſe exhibere cōmemorat
Et ture & fidib⁹. fidicies ſacrificiis adhiberi cōſueuerūt.ut
uirg:Inflauit cū piguis ebur tyrhen⁹ad aras. Placare.hic
nō irata aut mitigare aut recōciliare numina poſſūt:Sed aut
grates referre aut uota pſoluere.ꝓpitii enim dii reduxerant
numidam ſoſpitem. Et uituli ſanguine debito .i. uotis per
actis:debet̃ enim hoſtia:dū votis ſuſceptis promittit̃. Qui
nūc heſpia.hiſpaniam dixit.heſpia autem ab heſpo dicta q̃ſi
in occidētali plaga.ordo eſt.q nūc ſoſpes reuerſus ab ultima
heſperia diuidit multa oſcula caris sodalib⁹:nulli tñ diuidit
plura q̃ dulci lamiæ memor pueriiciæ actæ nō alio rege & me
mor ſimul mutatæ togæ. Diuidit oſcula:tanq̃ quæ multis
data ſuficerēt:quæ conſuetudo ē aīcoꝝ:dū de lōgīquo tardi
us reuertūtur. Nō alio rege.Regē aut diuitem poſuit:aut
patronum.Iuuenalis. optima ſiluaꝝ īterea pelagiq; uorabit
rex hoꝝ.Puerciæ.ꝓ pueriiciæ ꝑ ſyncopā dixit:& ſignificauit
numidā lamiāeo patrono vſū a pueriicia uſq; ad uirilē ætatē
uñ ait rege:uel ꝙ eu ꝫ lamia rexerit. Peractæ.aūt pueriiciæ
ait:qa depoſita prætexta accipiebāt adoleſcentes togā uirilē:
qua cōmemoratione uſt uideri:ꝓ hoc:ꝙ ſimul togas muta
uerint uſt oſtendere ætatis æqualitate ꝫ augere amiciciā:ūde
& uirg.Mea quē ſpatiis ꝓpioribus ætas. Creſſa.cretēſi:cre
tenſib⁹enī ꝫ mos erat dies lætos albis calculis nigris cōtrari
os numerare:ex electoꝝ dieꝝ numero una & temp⁹metiri:
malos enī in annoꝝ numeꝝ non ducebant . Neu prompte
mod⁹.a.ideſt prolatū uinū expēdat̃ cōtinuata læticia: Neu
morem in ſaliū.Salii ſacerdotes martis & herculis dicebant̃:
q ſacra ſaltib⁹celebrabāt:vt tū Salii ad cant⁹:Nā ꝓprie ſalii
a ſaliēdo dicti ſunt . Neu multi damalis meri.Ebrioſā muli

erẽ dicit:quae a numida amabatᷣ:uñ hic ſẽſus ẽ:cũ numida certamen bibẽdi ſit damali nouo amico nõ cũ baſſo. Amyſti de.amiſtis vt qdã putãt potiõis genꝰ apud thracas. Ideo ãy ſtis dicta: ꝙ clauſis oculis potabatᷣ uno ductu. Alii amyſtin gemmam uolũt:quæ pſenti uſu amethiſtus dicitᷣ. Clauſa eis poculis ebrietatẽ ꝓhibere credebatᷣ.Nam & apiũ ſi manditᷣ aduerſus ebrietatẽ putatᷣ ꝓdeſſe. Neu uiuax apiũ.diu uiriditatẽ retinẽs: cuius pœne foliũ nõ deficit uiriditate. Neu breue.l.breue ad tempꝰ rettulit. Putres. nimio potu marcentes & libidĩe reſolutos. Laſciuis.in diuerſa diſcurrẽtibꝰ & uagis. Ambitioſior.qm̃ ambitu & cõcupiſcẽtia amplexu facili ſe ita illiget: ut hederæ ꝯſueuerũt.

Vnc ẽ bibẽdũ:nũc pede libero. Metrũ duobꝰ uerſibꝰ alcaicũ.tertius dimeter nouenariꝰ iãbicus hypcatalecticus.Quartus pĩdaricus. poſt ciuile bellũ p̃mũ ĩpium romanoꝶ ĩter tres diuiſum eſt: ita ut antonius orientẽ:auguſtus gallias:urbẽ lepidus obtinerẽt.antoniꝰ auguſti ſororẽ habuit uxorẽ:qua ſpreta amore ductus cleopatre ptolemei ſorori cõiunctꝰ eſt:Qua ĩdignatione auguſtus aduerſus antoniũ & cleopatrã bellũ geſſit: apud actiacũ ꝓmontoriũ epiri: & præfecto claſſis agrippa ſupauit antoniũ prælio nauali: quo uicto & alexandriã cepit.hac ergo ode læticias ſuam ſignificat ob uictoriã auguſti. Pede libero. aut a periculis aut fuga ſecuro aut laſciuienti. Pulſanda tellꝰ.pedũ plauſu feriẽda. Nũc ſaliaribꝰ.ſaliares cænæ:quas ſalii faciebãt. dicũtur amplíſſimi apparatꝰ fuiſſe.ũde & ĩ ꝓuerbio erat ſaliares cænas dicere opiparas:& copioſas.ordo eſt.nũc eſt tẽpꝰ ornare puluinar deoꝶ ſaliaribꝰ dapibꝰ.puluinaria dicebantᷣ.aut lecti deoꝶ:aut tabulata:ĩqbus ſtabãt nuĩa:ut eminẽtiora uiderẽtᷣ Erit.ꝓ eſt.dapibꝰ.s.poſt cõſolationẽ enĩ hoſtiis epulabantᷣ: vt lucos uocat hoſtia pĩguis ĩ altos: Cellis auitis.ãtiqs Cellis uinariis.i.uinũ auitũ. Dum capitolio regĩa.cleopatra:ut ẽ terruit illa ſuo ſi fas capitolia ſyſtro. ordo eſt. dum regina

ĩpotẽs ſpare qdlibet & ebria dulci fortũa pabat funus & dẽ
mẽtes ruinas capitolio & ĩpio cũ grege tpiũ viroꝝ ꝯtamĩato
morbo. Turpiũ.eunucoꝝ:quos ſatellites hũit cleopatra:aut
malæ uitæ:aut euitatoꝝ. Ebria.eluſa fortunæ ſucceſſu & ob
hoc demens. Incõſulta.ĩpuida:ſicut ebrii eſſe ſolent. Vix
una ſoſpes nauis ab ignibus. aut nauis qua fugit cleopatra.
aut p allegoriã oñdit cleopatrã primũ Iuliuꝫ cæſarem corpo
ris ſui illecebris cepiſſe.Secũdum ãtoniũ.auguſtũ deĩde tem
ptaſſe.ſed euꝫ eiꝰ uitaſſe cõplexus: ideo una soſpes nauis ab
ignibus. Lymphatã.ebrietate ĩſanaꝫ. Mareotico.in ægypto
mareotis palꝰ eſt:iuxta quam uinũ optimuꝫ naſcit̃:quod ex
eius uocabulo mareoticuꝫ appellat̃:ut ſupra & mareotidos
albæ & mareotica fumat. Volantẽ.aut fugientẽ:ut pedibꝰ
timor addidit alas: aut nauigãtẽ:ut pelagoq; uolamꝰ.ordo
eſt.Ceſar adurgẽs ſub illã uolantem ab italia uelut accipiter
urget moles colũbas:aut citus uenator urget leporẽ:ut fata
le monſtrũ daret catænis icãpis niualis hemõiæ ſupple a ſu
periori minuit furorem & cætera. Molles.aut pp reniten
tis uires aut certe captu faciles.ut uirg. Quaꝫ facile accipi
ter ſaxo ſacer ales ab alto Conſeqtur pennis ſublimẽ ĩ nube
colũbã. Niualis.frigidæ & niuoſæ. Hemoniæ. thracie ab
hemo monte:Ibi enim pugnatũ eſt.virg. O q me gelidis in
uallibꝰ hemi ſiſtit. Fatale mõſtrũ:aut turpe dixit:unde & p
ſtantes fatales dicũtur.vt eſt romã nõ caſta malo:aut uelut
mõſtrũ fatis ſibi reſeruatũ:aut fato romãis ſubiectũ. Gene
roſius.i.maiore q̃ ſexus exigebat animoſitate. Nec latentes
c.c.r.o. fines regni latentes .i. nõ colligit denuo exercitũ ex
ĩtimis ptibus regni ſibi fauẽtibus:pditis eniꝫ rebus cleopa
tra:dũ oĩs ĩ eius auxiliuꝫ ægyptus cõſpiraret: ne aut repara
to bello ad ĩferiora deſcendens gẽti suæ exiſteret grauis: aut
ocaſionẽ glorioſæ mortis effugeret:cõtempſit amoreꝫ uel de
uotionẽ ſuoꝝ.Quod virg.Regioni dans ĩ fluminis appellati
one rettulit nilũ auxilia offerenteꝫ: ut eſt.Pandentẽq; ſinus

& tota ueſte uocanté. Ceruleũ ĩ gremiũ lachrymoſaq; flumina uictus. Auſa & iacentẽ uiſere reginã. Ideſt regnũ ſuum deſpatũ & deiectũ uĩtu ĩterrito & ueluti læto: Vt ſpem uultu ſimulat pmit altũ corde dolorẽ. Fortisq;.habebat ex deſpatione uirtute3. Et aſperas.t.s.u.a.c.u. Cleopatra metu capta ne duceret ĩ triũphum corpori ſuo ſerpentes appoſuit: quoꝶ ĩteriret ueneno: ut necdũ etiã geminos a tergo reſpicẽ ãgues. Deliberata.aut ꝑ adhuc ĩ cogitatione & tractatu habita poſuit: aut ꝑ ia3 ſtatuta morte: ut decreuitq; mori. Ferocior.prõptior ſæuis liburnis fuit ad mortẽ: illi eni3 libẽter moriũt: aut ſæuis ſibi: p quos victa eſt: aut ſæuis fortibus: ut ſæua pauptas: ut ſæuꝰ hector: ſæuũq; tridentẽ: aut qa liburnoꝶ gens ad moriẽdũ prõpta dr: qbus illa ferocior fuit. virg. Regna liburnoꝶ & .f.s.t.ſcilicet ĩuidens. ordo eſt ſcilicet nõ humilis mulier ĩuidens puata deduci ſupbo triũpho. Inuidẽs. auguſto: ne captiuitas ſua illi ſpecioſiorẽ faceret triũphum. Nã & libyus refert cleopatram cũ de ĩduſtria ab auguſto capta ĩdulgentius tractaret: dicere ſolitã nõ triũphabor. Deduci. ſubtrahi.

ERSICOS odi puer apparatus. puerũ suũ alloqtur & elegãtem miniſtrũ: quẽ ſibi mediocria iubet parare: negans ad uoluptatẽ opꝰ eſſe magnifico apparatu & opimo. pſæ aũt ob nimias diuitias ĩ ſumptuoſiſſimis delitiis degere dicũtur. Phylira. phylõ græce foliũ dicitur. hic ergo coronã de foliis facta3 poſuit ut qa ipſæ precioſiores ſunt. Mitte ſectari. uetat pueꝶ roſas quæ iam pacto uere inueniri ſolent ſtudioſe quærere. Sera. tarda: ut æſtatem increpitans ſerã. Simplici. ſingulari. cui nihil aliud adiũgit. Neq;.t.m.d.m. Ideſt tametſi myrto præter roſam uteris nõ te dedecet: qua ſi nõ faciet te gratiæ minoris. Sub arta uite. ſub hũilitate.

Acronis Cõmẽtaria In Secũdũ Librũ Carminũ Quinti Horatii Flacci.

Q · comentā p 2m lib carminū q. o. f.

OTVM ex metello. ad aſinium pollionem ſcribit cōſularem uirū rhetoricæ & poeticæ diſciplinæ peri tū: Scribendaꝝ etiā tragœdiaꝝ ſtudio doctū: ut q ciuilis belli hiſtoriā īter pompeiū & cæſarem geſti scribere cœpit: sciret rem īchoaſſe piculoſaꝫ: & ī ipā admonitiōe bel loꝝ ciuiliū calamitate refertā a lētuli & marcelli cōſulatu cœ ptā: quā altiꝰ repetit .i. a marcello celere & afranio conſulibꝰ Ex metello. ideo qa fuit syllæ collega. Ciuicū. p ciuile. ſicut hoſticū p hoſtile ueteres dixerūt. Belliqꝫ cauſas. eo ꝙ cæſari negatus triūphꝰ bellū fecerit. Ludumqꝫ fortunæ. quæ ludi brio habet res humanas. Grauesqꝫ. p. a. qa nec perpetuæ fuerāt & rei publicæ graues: vt lucanꝰ. tēporis anguſti man ſit cōcordia diſcors: Paxqꝫ fuit nō ſpōte ducū. Craſſus enim amiciciaꝝ fœdꝰ ad tempꝰ tenebat: quo mortuo antonius. au guſtꝰ. & lepidus colliſi ſūt. Graues aūt aut pnitioſas aut ī fidas. Nondū expiatis u. c. ideſt de qbus nōdū loti cruores ſint: quo uelut expienť delicto: uīt ergo ītelligi adhuc in ma nibꝰ eſſe arma ciuilia: nec ſicut ſolebāt bello uncta repoſita. Periculoſe. piculū inferētis. Aleæ. in militia igiť alea lude batur: ne exercitꝰ otio torperet: ꝙ aūt piculoſe addidit: frau dem & liuorē ludo illo pdeūtem reſpexit. Cineri doloſo. al legoricos dixit: ſicut ignē cinere opertū: ita adhuc odia belli ciuilis ſub ſpecie pacis latere: nec tutū eſſe p hiſtoriæ uerita tem: cū offendimꝰ amicos: q ea geſſerūt. Paulū ſeueræ muſa tragœdiæ. deſit theatris ; ut depoſito tragico ſtilo pollio cauti us cœpta deſcriberet ; uno enī tēpore tragœdiā & hiſtoriam ſcribebat: ideſt nō canteť in theatris ædita a te tragœdia: dū occuparis hiſtoria actus publicos referēdo. Cecropio. athe nienſi. Teſpis enī apud athenas primꝰ tragœdiaꝫ frequētiꝰ dixit vſu coturnoꝝ: vt ſola ſophocleo tua carmina digna co turno. Præſidiū. fuit enī & cauſidicꝰ pollio: & defenſioneꝫ reis frequenter īpēdit. Et cōſulenti. hoc eſt curiæ expetenti a te das conſiliū. Cui laurꝰ æternos. laurū hic pro uictoria

31

poſuit:ſalõas enim pollio dalmatiaꝝ ceperat ciuitatem :ũde & ſuũ filiũ eo ꝙ natꝰibi erat saloninũ appellauit:cui laurꝰ: ut poetæ:cõuenit:Nã & carmina faciebat.uirg.Pollio & ipſe facit noua carmina. Iam nũc minaci. laꝰrelatoris tãq̃ hæc ipſa: quæ ſcriberet: ita cõmendaret:ut ſe auditor crederet ĩ tereſſe:ut virg.Tum phæthontiadas muſco circũdat amaræ corticis. Fugaces.aut ueloces.aut ſplendorem paueſcentẽs armoꝝ eqtũq; uultus:ut etiã homines terreret fulgor exer citus. Audire.m.uidetur mihi:ut audiam aut ipſos ꝯcionã tes duces aut referentem de ducibus pollionẽ. Nõ ĩdecoro. glorioſe puluere bellico ſordentes. Atrocem.cõſtãtem:por tius enim cato apud uticã elegit potius ĩterire q̃ ĩ hoſtium poteſtatẽ uenire. Iuno & deoꝝ. ordo eſt.Iuno & qſqs deoꝝ amicior afris ĩpotens ceſſerat:multa tellure rettulit ĩferias iugurthæ. Nepotes uictoꝝ. ſciľ romanoꝝ: q carthaginem uicerant. Et deorũ quiſquis.tanq̃ ciuilia bella:quæ poſtea geſta ſunt in africa ad uindictam africæ ſupatæ iunonis ira uel deoꝝ fecerat cõmoueri. Iugurthæ . ãnibalem ĩtelligi uo luit in cõmemoratiõe Iugurthæ:aut certe qa in africa tẽpore ciuilis belli multi põpeiãi occiſi ſũt. Quis nõ latino ſanguĩe pĩguior. Quis nõ romanoꝝ ſanguĩe uel ſepulchris campꝰ repletꝰ.lucanus.Totoq; exercitus orbe te uĩcente perit. Au ditũq; medis.ꝓ cladis magnitudĩe dicit ciuilia bella etiã ꝑſis audita. virg.Europæ atq; aſiæ fatis cõcurrerit orbis audiit: Et ſi quẽ tellꝰextrema refuſo ſubmouet oceão. Qui gurges. tapinoſis eſt. Gurgitẽ enĩ ꝓ mari poſuit: ut apparẽt rari nã tes in gurgite uaſto. Quod mare dauniæ.appuliæ a dauno : ſed ꝑ appuliã oĩs italia accipiẽda eſt: ĩ qua ſanguis romano rum fuſus eſt:uel qa per adriaticũ mare de brũduſio cæſar ꝓfectus eſt põpeiũ ſequẽs.lucanus. Brũduſiũ decimis iubet hãc attingere caſtris. Nõ decolorauere cedes.a ꝓprio colore mutauere.Lucanꝰ.Tũ primũ rubuit ciuili ſanguĩe nereus . Quæ caret ora.ꝑs regionis aut terre.Sed ne relictis muſa

2 . l

ꝑcax iocis. Ideſt ne cū lyrico carmini aptiores ſint ioci ĩꝑbe faciat muſa ſi lugubria miſceat.ordo ē.Sed tu muſa ꝑcax ne relictis iocis retractes munera neniæ cææ:quære mecuꝫ ſub dionæo antro modos leuiore plectro. Neniæ. nenia carmen lugubre:quod mortuis dicebatᷣ:quod nūc græce epithaphion appellatᷣ:quod ſimonides græcꝰ poeta : lyricus primꝰ inſtituit a cæa ĩſula oriundus : unde & cææ neniæ poſuit : de qua uirg.Cui pinguia cææ.& ouidius.cingitᷣ ægæo ĩſula cæa mari.

VLLVS argento color eſt auaris.Auaræ enim terræ dicūtᷣ:cū id ĩ ſe recipiūt:quod nō āpliato reddet fœnore.Saluſtiū criſpū alloqtᷣ hiſtoriographū eqtem romanum auguſti amicū libertatem & magnificentiā animi ſui deſcribens:argentū aūt ꝑ pecunia abdita ĩ theſauris dixit.Senſus aūt hic eſt.diuitiaꝝ ſplendorē nullū eſſe:niſi honeſte ĩ uſuꝫ fuerit.auaris aūt reddēdo creſcit ſola cupiditas:ut Iuuenal. Creſcit amor nūmi.q.i.p.c.uñ & hydropici morbo cōparauit hoc uitiuꝫ:quod nimietate ſitis & potus deſyderio creſcente ægritudine ĩteriꝰ augetᷣ. Inimice lamæ.lamaꝫ ꝑ ĩfabricata & rudi materia argenti poſuit:quæ obſcuratᷣ ab auaris celata:& uſt ĩtelligi ſaluſtiū nō occultare diuitias. Temꝑato.moderato uſu:ne crederetᷣ prohibēdo auariciā ſuadere luxuriā. Viuet extento ꝑculeiꝰ æuo.ĩ ꝑpetuū:ut unuſqꝫ ꝑ ora feretᷣ. ꝑculeiū eqtem romanū laudat amicū auguſti:q piꝰ ſic erga fratres ſuos ſcipionē & murenaꝫ fuit:ut cū ſpoliatis bello ciuili ꝑ̃imoĩuꝫ ſuū ex ĩtegro diuideret:quod cū eis iā añ diuiſerat. Animi paterni:q paternū fratribꝰ ĩpenderit amorē. Aget.ducet ꝑ noticias ominū. Fama ſupſtes:qbꝰ boni facti fama ꝑpetua ſit: nec penna eiꝰ hoc eſt uolatꝰ ad poſteros ſolui poſſit:Volare enĩ famā vt virg.ponit. Fama uolat ꝑ̃ſſum regnis ceſſiſſe paternis idomenea ducem. Latiꝰ regnes auidū.d.s. latiꝰ inqt regnes cupiditatem uincēdo q̃ ſi ꝑ uniuerſum orbem poſſeſſiones extendas.Gadibꝰ iūgas: gades aūt

32

oppidũ eſt ĩ hiſpania a pœnis cõditũ:aut qa in parte africæ ponit̃. Quicqd freto aut gadib⁹ſeparat̃.ideo ꝙ utrũq; pœ nũ dixit locis diuiſũ:uel certe qa carthago & in hiſpania eſt: quã ſpartaciã uocant̃. Vterq; pœn⁹.i.orientis & occidẽtis african⁹. Indulgẽs.ĩpendẽs:vt ĩdulgent uino & uertũt cra teras ahenos. Dirus hydrops.hydrops ſubcutaneus ẽ mor bus de uitio ueſicæ natus cũ anhælitu fœtido & inflatõe tur gente.eſt aũt hydropico ppũ :ut quãto amplius bibit:tãto amplius ſitiat. Dirus.pnitioſus. Albo.pallenti ut perſius. Turgid⁹hic epulis atq; albo uentre lauat̃.diffuſus enim hu mor omne ĩficit corp⁹.Senſus ergo ẽ:ac ſi diceret ſicut ſitis niſi ægritudine uicta nõ tollit̃ :ita auaricia & cupiditas non ſaciat̃ :niſi ante animo ĩ ſanitatẽ cõtinẽtiæ reuocato.Redditũ cyri ſolio phrahatẽ.cyr⁹q prim⁹regnauit ĩpſide. phrahates rex perſaꝝ cyri filius. hic a parentibus deſtitut⁹ regno pul ſus eſt:& a pragmenis philoſophis ĩdoꝝ ſuſcept⁹& deduct⁹ eſt.Poſtea regno redditus magno iuſticiæ & cõtinentiæ docu mento geſſit ĩperiũ:alii dicũt ei ab antonio adẽptũ impius. & p auguſtũ poſtea reſtitutũ.uſt ergo oñdere nõ ſicut uſgus putat beatam uitã regnũ aut diuitias facere.ſed ſapientiam. Diſſidẽs uirtus. diſcrepãs neq; habẽs aliqd cũ ĩſipiẽtibus & plebe cõe.ordo eſt. Virtus beatoꝝ.i. ſapiẽtia:quæ nõ ẽ apud plebem diſſidẽs numero plebis eximit phrahatẽ redditum ſo lio cyri & regnũ & totũ diadæma deferẽs uni & ꝓpriã lauꝝ dedocet populũ uti falſis uocibus:qſquis ſcit̃ ſpectat ĩgẽtes aceruos in retorto oculo: Nã q̃ſi ſupiora exponendo hoc dic̃ Eximit.effert. Dedocet.dedocere cupit.deſueſcit:aut diſſu adet populũ beatũ dicere eũ:q diuitiis utat̃ :aut certe loq fal ſum pp hoc:ꝙ factione eiectus phrahates regno ſit. Prop amq; laurũ.ꝑ laurea:hoc eſt ſpeciali gloria:quæ non uirtuti exercitus ſed prudẽus cõtinentiæ debetur perpetua. Inre torto. inreflexo a iuſticia uel a continentia oculo ad cupidita tem. Aceruos.pecuniæ cumulos virg. Ac uelut ingentem

formicæ farris aceruum cum populant.

EQuAM meméto.i. æqualem ĩmutabile habens ſem per moderationis propoſitũ.i.ĩ aduerſis talis ſis:qualꝰ im ꝓſperis. Inſoléti.ĩmoderate lætã ſiue incõſuetã:morien dũ enĩ eſt ſeu tenax seu largꝰ uixeris. Reclinatũ.ĩ bibẽdo reſupinũ:& ſoluto a curis aĩo te beatũ feceris. Interiore no ta.f.ĩ interiore eĩ vina reſeruãda reponũtur:qbus ad uetu ſtatis iudiciũ & tempus ɔditum aſcribitur. Quo pinus In gẽs:quæ magnitudine ſua amœnitatẽ potãtibꝰ præſtat. Al baq;.p.ĩteriora enim populi folia alba sũt:ut bicolor cuꝫ po pulꝰ ũbra. Vmbrã hoſpitalem.Refugiũ pp æſtuꝫ generali ter pſtãtem. Cõſociare.cõdenſare.& opacaꝫ facere. Trepi dare.feſtinare:ut ne trepidate uiri. Huc.i. ad nemora. & pinus iſtruméta cõuiuii & uolptatum parẽtur. Breuis geni tiuus eſt breuis aũt cito traſeũtis & temporalis:ut ipe supi us:& breue liliũ. Dũ res & ætas.patrimoniũ & iuuẽta apta lætitiæ. Fila triũ.quæ mortem admoneant:& minent̃ ideo & atra virg. Extremaq; fila.laus heroicæ legis. Cædis coem ptis.s.e.d. oĩbus diuitiis & amœnitate niſi in uſu ſint carẽ dũ morte dicit:ut Iuuenalis. dũ tñ a figulis munitã ĩtraue rit vrbem Sarcophago cõtẽtꝰ erit.Et terẽtius.dũ uixit:bñ vixit. Extructis:ɔpoſitis.ut q forte tapetibꝰ altis extructis. In altũ.mare iactis opibus.extructis in altũ ædificiis potiet̃ hæc eſt cõcluſio ſenſus.cum diuitiis uſus nõ fueris tuis reli ctis hæredes utentur. Diues ne.p.n.ab inacho Nihil ĩtereſt poſt morteꝫ:utrũ diues ſis & generoſus:an paup & humilis genere. Inachũ aũt pro nobilitate generis poſuit. Rex enim argiuoꝝ Inachus nobiliſſimus fuit:a quo & fluuius:qa ĩ ipo mortuus eſt:nomen accepit: ũde & uirg.ꝑ nobilitate:Et tur no ſi prima domus repetat̃ origo:inachus acriſiusq; pater. & Iuuenalis.dequocũq; uoles ꝓauũ tibi ſumito. Sub diuo moreris.ſupra enim ĩter diuitias & domum dixera t:ideo hic ſub diuo ꝓoſuit pauperis manſionẽ. Nil miſerãtis horchi.

33

Implacabil.uirg.Ignoſcenda qdē:ſcirēt ſi ignoſcerēt manes. Cogimur. cōpellimur.ut Tityre coge pec⁹. Verſat urna. aut ubi fatū & cōdicio uitæ uerſat:aut urna:ubi cineres col ligebātur:ut lucanus.Nūq̄ plenas plangemus ad urnas.hic aūt poetice p urnā quaſi forte ad mortem ductos rapi dixit: ut uirg.quæſitor minos urnā mouet. Sors. ideo ſortes qa urnas dixerat.ordo eſt. Sors oīus exitura ſerius uel ocius & nos impoſitura cymbæ ī æternū exiliū uerſatur in urna. Im poſitura cymbæ.uidelicet impoſitura eſt nos:ut in æternum dirigat exiliū. Cymbæ.naui carōtis.

E ſit ancillæ tibi.a.p.aſſerit hac ode ancillæ amorē dño erubeſceñ nō eſſe.& ducus ponit exempla:qbus turpi tudini datū non ſit ī amorem trahi forma captiuaꝝ. inſolē tē.fatoꝝ ſuoꝝ & uictoriæ ſupbia elatū.ut ipſe ſuperius exer citus īſolens. Serua.bello ancilla ; ut olli ſerua datur operū haud ignara mineruę.niueo colore.digna amoris pulchritu dine: ut & erat tū dignus amari. Mouit aiaces. Innata eīs uoluptate animus mouet & proprie motus libidinis eſt.Te lamone.ideo telamone natū:qa fuit alius oilei:de quo virg. Er furias aiacis oilei. Forma.ſpecialiter forma p pulcritu dine ponit.ut formæ cōſcia cōiunx. Medio in triūpho.aut in medio belli tēpore:aut in medio ipſo bello uacuū illi fuiſſe etiā in picul amare:quod tñ poſuit:cū anim⁹ ſpe triūphi ad aliū amorē īcendi nō poſſet. Virgine rapta.aut briſeida dic aut chryſeida ſacerdotis filiam: ſed magis caſſādra ītelligit: quæ habuit ſorte agamemnona dominū. Theſſalo uictore potuit intelligi pyrrho:q excidio īterfuit troiæ:ſed qa ſubdi dit adeptus hector achillē ſignificat fuiſſe.Feſſis.ſcil bello lō go ueluti morte hectoris troia ſit tradita.leuiora.ībecilliora: ut decimū quos diſtulit hector in annum.Beati.beatos nobi les dixit.neq; enis beati eſſe poterāt quoꝝ erat filia captiua. phyllidis flauæ.phyllis enis capta fuit. Mæret:qꝛ nihil ei p fuerit:ut ſeruitutes uitaret. triſtis ē recordatiōe ſui generis

ut qualis populea mæret philomena ſub ũbra. Auerſam. abhorrentem fraudem & pecuniã:ut auerſa deæ mens. et diua ſolo fixos oculos auerſa tenebat:ut parentũ merita ex habitu & moribus colligat:ut virg: Quẽ ſeſe ore ferens q̃ forti pectore & armis. Pudẽda.erubeſcẽda. Integer.caſtꝰ: & qui aut ſecurꝰ pulchritudinẽ laudat corporis. qa aĩmi añ laudauit:aut certe de quo iã etiã ætas nihil oſcoenum faceret ſuſpicari. Cuius octauũ.quadragĩta annos dixit:Quinqua geſimũ enim uoluit ſignificare: ut uirg:ueniet luſtris labẽti bus ætas. Trepidauit.feſtinauit:ut ne trepidate uiri.

ONDVM ſub acta ferre iugũ ualet. Incertũ eſt:quẽ alloquatꝰ hac ode: utrũ amicoꝝ aliquẽ: an ſe ipm̃.agit tñ ut reuocet ĩtemperatã mentes a cupiditate & a deſyderio uirginis ĩmaturæ:quam cõparat per allegoriam iuuẽcæ & a traſlatiõe ĩcipit dicẽdo iugũ eam cõiũctiõis ferre nõ poſſe: nec tauri tolerare pondꝰ:ut deſignatiõe pecudis ĩhabilẽ mõ ſtraret uiro ſignificans eaꝫ ita nullo adhuc calore ætatis ſolli citari:ut ſoli eſſet ludo dedita. Munia.obſeqa lege debita: ꝙ uſt ĩtelligi de implendo uxoris offico.æquare:pari affectu ferre:ut æquatqꝫ ſicheus amorem. Circa.v.circa ludos tm̃ nõ adhuc nubilẽ cõpenſare ſapit ætatẽ. Solãtis.recreãtis.ut uirg.Paſiphen niuei ſolatur amore iuuenci. ordo eſt:nũc eſt animus tuæ iuuẽcæ ſolãtis grauẽ æſtũ fluuiis circa uirẽtes cãpos: nunc eſt animus tuæ iuuencæ ludere in udo ſalicto. Prægeſtiẽtis.ꝑperãtis creſcẽtis. Immitis vuæ.qa oẽs uuæ donec ſũt liuidæ ſemp nõ ſũt maturæ: ſed dũ autũnus diſtĩ guet:ĩcipient matureſcere.Diſtĩguet autũnꝰ.ꝑ autũni tpus uĩdemiæ ad colligẽdũ aptæ traſlationẽ maturitatẽ expectãdã demõſtrat ætatis. Iã te ſequetꝰ.nõ ẽ lõgũ expectare aptã pu ellæ ætatẽ & ad cõſentiẽdũ faciliorẽ: currit enim ferox ætas: adoleſcẽtia aũt prona & labilis ẽ in multis:ideo ferox dixit: aut quæ ferre valet uiruꝫ. Apponet ãnos.ꝑ uiribꝰ & ætatis flore dixit ãnos:qa iaꝫ per ſeniũ minuerentꝰ:illi augerentꝰ:

Pholoe fugax.noīa pro exēplo poſuit : quæ dū ante uiros ui taſſent:poſtea oſcœnaꝶ uitam elegere mulieꝶ. Vt pura.hn̄s ī ſereno ītegrū lumen:ut uirg:Splendet tremulo ſub lumine pontus. Gnidius ue gyges. nomen pueri pulchri de gnido īſula ueneri dedicata:ut ipe ſupius . O venus regina gnidi paphiq;.huius pueri formam laudat in carmīe ſuo. Falleret hoſpites.aduenas: qa ſexū ex ſimilitudīe non noſſent.Ambi guo.dubio.

Eptimi. Septimūeqtē romanū amicū & cōmilitonem ſuū hac ode alloqtur : cui ſe tāta gratiæ neceſſitudine fatet̄ adſtrictū : ut ſi uelit ad ultimas mūdi nationes ire ſe cum eo promittat poſſe.hortatur tn̄ : ut loca gratiſſima ſibi eligat tiburis & tarēti quoꝶ & amœnitatē laudat. Gades.in ſulæ ſunt hyſpāiæ ī ultima pte oceani. Cantabrū .cantabri gens hyſpaniæ ſiue galliæ:nec dū a romanis uicta de qua lu canus.Si tibi durus hiber. uel ſi tibi terga dediſſet cātaber. hāc auguſt⁹ poſtea ſupauit. Barbaras. īhoſpi tales propter incertū maris. Syrtes.loca ſūt habitatiōe remota.virg.hac numidæ infærni cīgūt & īhoſpita ſyrtis. Vbi maura ſemp. pp africanā addidit maura: qa utraq; libya dicit̄. Sit.m . modū.finem dixit laboꝶ:ut eadem domo & ſenectā ageret. & uitā finiret. Galeſi.galeſus fluuius eſt iuxta tarentum : ubi pro paſturæ copia uel dulcedīe maiores ouib⁹ lanæ ſunt: de quo uirg. Qua nigre humectat flauentia culta galeſus . Vnde.a quo.i.a tibure. Regnata.participiū eſt ſine uerbi ſubſtātia.ut uirg. Thraces erāt acri quōdā regnata lycurgo. Plāto .plātus lacædemoni⁹ fuit eiect⁹ patria hac culpa: quod abſentib⁹ lacedæmoniis filiæ eorū ex ſeruis grauidatæ ædide rāt. poſtea reuerſi patres tali culpa genitos expulerūt: quoꝶ dux palātus fuit qui tarentinā cōdidit ciuitate;:ut fert̄ octa uus ab hercule. Ille terrarū.ordo eſt. ille angul⁹ ridet mihi præter omnes ſub angulos terraꝶ.pro loco aūt angulum po ſuit. Ridet.lætus ē:ut uirg.Mixtaq; ridēti colocaſia fundet

2 L car

acanto.& oĩa nũc rident. Vbi non hymetto.hymettus mõs eſt atticæ regionis melle abundãs.laudat aũt appuliã & calabriã prouĩcias:in qua & tarentũ ſitũ eſt:cuius ſe amœnitate & delitiis delectari dicit.Nã & melle & oliuetis præcellũt.hyemes quoq; apriciores hñt. Venafro.uenafrũ ciuitas famnii oleis abũdãs. Et amicus aulon.f.b.m.i.u.hoc eſt nõ eſt impar uuis falernis.Inuidere eĩs ſibimet ſolent impares uirtute.hic aulon mons eſt calabriæ: & qa impar nõ eſt:ideo dixit nõ ĩuidere. Ille te mecũ.eleganter ſecũ ſeptimio in laudatis locis optat uiuere:& eus habere ſupſtites:defũctoq; ſibi iuxta pſoluere. Arces.uirg.Aulõisq; arces & nauifragũ ſcylaceũ. Ibi tu.c.ordo eſt:Ibi ſparges tu calentẽ fauillã uatis amici debita lachryma.i.naturali:aut debita pp amiciciã Antiquoꝝ enĩ mos erat mortuoꝝ cadauera cõcremare. Ideo defũcti fauillã dixit:ut eſt bibulã lauere fauillam.

Sæpe mecũ temp9 in ultimũ.ad põpeius varum ſcribit gaudẽs eius in patriã reditũ : quẽ cõmilitõem ſibi in caſtris bruti & caſſii fuiſſe cõmemorat: & belli ciuilis euaſiſſe picula auguſto uictore: qua gratia liberius ſe ꝯuiuiũ exhibere promittit.ordo eſt.o põpi pme meoꝝ ſodaliũ ſæpe deducte mecũ in ultimus temp9 bruto duce militiæ .quis redonauit qritẽ te diis patris & italõ cælo. Redõauit.reddidit rediré fecit in patriã. Quiritẽ romanũ.notandũ tñ qa ſingularẽ numeꝝ poſuit :cũ plurari numero dicatur. Italoq; cælo. cælũ pro italia regiõe poſuit:ut idẽ alibi cælũ nõ animus mutant:q trãs mare currũt. Morantẽ p lõgo dixit:hoc ẽ æſtiuo:q quaſi cũ mora ſpatiũ ſuũ decurrat. Mero.datiu9 uel ablatiu9 accipitur.Fregi.aut conſumpſi:aut diuiſi ut a ſexta hora ſignificat ſæpe epulatos. Malobrato ſyro.Malobratũ genus unguenti eſt.Philippos macedoniæ cãpos:aut ciuitas ubi ab auguſto brutus uictus occubuit ; unde & lucanus: Video iam phœbe philippos. Parmula.ſcuto.nõ bene aũt qa arma ĩ fugã uerſi piecerãt. Et minaces:caſſiũ & brutũ

35

ſignificat:qui ſe de uirtute iactare cõſueuerãt:aut certe mi lites eorꝝ. Turpe ſolũ.aut cruẽtũ:aut quo ꝓſtrati turpiter p̃ carentur. Sed me p hoſtes.m.c.iucũde ſe dixit a mercurio liberatuꝫ:uel ꝙ ſe furtim fugiſſe & celerẽ oſtẽderet fugam: uel quod poetæ ad mercuriũ ptinere dicũtur. Aere.nebula: ut nube caua eripiam.p hoc & fugæ latebras tutiores oñdit. Reſorbens.metaphora a charibdi: qua eũ ĩpetu quodã ſigni ficet mentis & furore correptum ad bruti partes reuerſum. Ergo obligatã redde ioui dapem. promiſſuꝫ ac debitũ redde cõuiuiũ.& ſciendũ dapẽ ſingulari numero declinatũ. Sub lauru mea.ut eſt illud virgilii. Hic tñ hac mecũ poteris req eſcere nocte:uel certe ſub auguſti uictoria:aut tanq̃ poeta in uitat amicũ ſub ſuo carmine. Nec pce cadis.t.d.uaſis vina riis ad eiꝰ q̃ſi reditũ reſeruatis: vt uina bonus quæ deĩde ca dis onerarat aceſtes. Obliuioſo.hoc eſt uino: quo curæ pel lunt̃:& labor ĩ obliuionẽ uenit. Maſſico.pro cãpano poſuit. Cibaria exple. aut alexãdrina poma:quæ hñt ſiſia colocaſiis folia:in quorꝝ ſimilitudinẽ facta pocula eodẽ noĩe appellãt̃: aut certe pro cibo poſuit:tanq̃ cibũ poculis compẽſaret. Fun de.c.largius utere odoribꝰ. Cõchis.echinis cõcharꝝ. Quis udo ĩterrogatiuũ eſt:ſed cũ exhortatiõe dicit̃. Vdo apio. uiridi: uel ꝙ in locis aquoſis naſcitur. Coronã eiꝫ apii ebrie tatẽ prohibere dr̃:ut ẽ:floribꝰatq; apio crinis ornatꝰamaro. Deproperare.feſtinãter afferre. Quem uenꝰ. archipoſian ſignificat:& teſſerarꝝ iactũ datũ in bibẽdo p̃matum. ueneris autẽ iactus latiſſimus dicebatur: qui habebat & tricenarium numerꝝ. Edoniis thracibus.bachis. Furere.aut certe ſalta re:aut ebriũ eſſe.

LLA ſi iuris tibi peierati. Scænicũ principiuꝫ in bary nen meretricem.Intelligit̃ enim per hãc inuectionẽ ali quos præceſſiſſe ſermones:qbus noctem ſibi eãdem baryna iure iurãdo promiſerit de hinc poſtq̃ fefellit eũ ĩ hæc uerba poetaꝫ uelut amantem erupiſſe; ut enim dicitur iuris iurati

ita poſuit iuris peierati:quod nulla fallēs pœna perculſa ſit. Dente ſinigro. Maior enim pœna eſt meretrici ſi ob culpam corporis deformitate puniat̃. Crederem. aut tibi ſubaudit̃ iuranti:aut deos vīdices eſſe piurii. Simul. poſtq̄. Obligaſti. deuouiſti nō īplendo ꝓmiſſa: ecōtario enim ſolui uota di cūt̃. Pulchrior. auctio eſt data auctioni. Iuuenumq; .p. amatoꝝ multitudinē ſignificat: dicens eam piuriis fieri pulchriorem. Expedit. ꝓpe eſt: ut putem dū uideā non puniri piuria ī cōtrariū relligionis ac pietatis uerti rationem. hāc enim uult uideri ſacrilegio ꝓmeritā deoꝝ furorem. Taciturna noctis. duræ. ſiue ſecretæ & ſilētis:ut uirg. tacitæ ꝑ amica ſilētia lunæ. et ſydera cūcta notat tacito labētia cælo: ac ſi diceret:fas ē omnē mūdi mageſtatem ī ſacramento vocare. Ridēt. s. ſimplices. n. aut ꝑfidiæ amoris cū riſu īdulgentes: aut q̄a nymphæ ad ignoſcendū faciles ſunt:ut & quo ſʒ faciles nymphæ riſere ſacello:comites enim ueneris ſūt:ad quā ꝑtinent meretrices. Simplices nymphæ. i. non iracūdæ:ſed exorabiles. Ferꝰ & cupido. numen cupidinis demonſtrauit īmite & īplacabile:& quod ignoſcere neſciret:niſi uolūtatē ueneris & iudiciū ſequeret̃. ut uirg. Iāq; ibat dicto parens & dona cupido. Semꝑ ardentes acuens. aut ſemꝑ ardētes: aut acuens ſemꝑ. Cote. c. nō in cote cruenta ſed in qua acuit ut occidat:īmoderatus enī amor mat̃at exitiū:& declīatur hæc cos huiꝰ cotis. Adde. adiūge his:quæ tibi creuerūt ex piurio. Tibi creſcit. tuæ ꝓſtitutiōi. i. ſubinde creſcentes amatores. ſeruitꝰ creſcit noua. ſemꝑ adiūgūt̃ tibi noui: nec ꝓores relīqūt te:q̄uis relicturā minētur. Tectū. lupanar. Sæpe minati. uim amoris expreſſit: ut ꝙ a ſeruis fieri cōſueuit hoc amatoribus nō liceat: dū cōtempti ſe deſerturos minent̃. & ſic noui ueniant:ut nō abſcedāt priores. Iuuencis. filiis iuuenibꝰ. Metafora a tauris:ut ſupra:nec tauri ruētis ī uenerē tolerare pōdꝰ. Te ſenes. parci. ꝓp dilacerationeʒ patrimonii:quæ meretricū īcitamētis ſæpe contingit. Miſeræq;

nup. timore repudii. Maior enim ĩ recentĩ caritate dolor eſt. ſollicitati cõiugis maior uis meretricis animũ affectione occupatũ uiciſſe. Aura. aut facilitas: qua ĩ amorẽ trahunt̃: aut ũgentoꝝ odor. ut ipſe ſupius auræ fallacis.

ON ſemp ĩbres nubibus hiſpidos. valgiũ hac ode cõſularẽ alloqtur amicũ ſuũ: quẽ cõſolat̃ miſtis pueri ſui delicati mortẽ grauiter ferentẽ ĩdicãs mala hominibus non eſſe cõtinua. Glacies ĩers. aut quæ curſuꝫ gelata nõ habet: vt cõcreſcũt ſubitæ currenti in flumine cruſtæ: aut quæ nimietatẽ frigoris pigros efficiat: ut cõfertoq; agmine cerui torpent mole noua. Querceta gargani. ut pineta eſculta ſic & querceta poſuit. Et foliis uiduãt̃. Nõ ſemp foliis uiduãt̃ arbores: hoc eſt: dũ in oĩbus ſunt uices temporuꝫ cõtinuare luctuꝫ ualgiũ nõ debere. Flæbilibꝰ modis. qa poeta erat ualgius & mærorẽ ſuũ conſolabat̃ luctuoſis carminibꝰ. Adẽptũ tanq̃ mortuũ fleret solatio suo ademptũ. Fugientem ſub ueſpo. ut duo eũ tp̃a tenere monſtraret. Senex. neſtor: qui nonaginta annis hoc eſt tribus ætatibus uixiſſe firmat̃: unã enim ætatẽ xxx annos ponebãt. Non ergo eũ dicit omni uita ſua antilochũ ſuũ filiũ fleuiſſe. Nec ĩpubem. p. tr. Troilus p̃ami filius ætate ĩpar cõgreſſus achilli: de quo uirg. Parte alia fugiẽs amiſſis troiulꝰ armis Infelix puer atq; ĩpar congreſſus achilli: tanq̃ nec ipe parentibꝰ flætus ſit. Mollium. quæ nimiũ teneri affectus ſint: & deſine querelaꝝ: p deſine queri. figura hypallage. Et potiꝰ. cantemꝰ noua auguſti trophæa: Tanq̃ ſi diceret: meliꝰ remoto luctu cæſaris facta cantemus. Et rigidũ niphaten. ſcythiæ fluuiũ plæriq; putãt armeniæ mõtẽ. Medũq; flumen. poetice: q̃ſi & fluuiꝰ ſe uictũ ſentiat: ut & põtem ĩdignatꝰ araxes: & eufrates ibat iam mollior ũdis. vñ gẽtes tũ uictas uł̃t ĩtelligi: quæ circa flumĩa ſũt. Eufraten tñ indoꝝ amnẽ uult intelligi. ordo eſt. Cantemus medũ flumen uoluere minores uortices additũ uictis gẽtibus

2 L car

Intraq; præſcriptū . intra cōſtitutū : auguſtus enim fines gelonis ſtatuit:quos uicti egredi nō auderent:ſed præſcriptis limitibus tenerēt:cū añ ubi libuiſſet excurrerēt. Exiguis.e. c.a.cæſare determinatis.

Rectius uiues.ad lycinium ſcribit.monens periculoſum eſſe magna temptare:nec rurſum ſi pericula timeant inter āguſtias humilem uitam ſordide cōtinendam.& p alle goriā nauigātiū mediocritatem ſuadet eſſe ſequēdam. ordo eſt.lycini dum caut⁹horreſcis procellas : rectius viues neq; ſemper urgendo neq; nimium premēdo iniquum littus. i. nauigantibus piculoſum. Auream.beatā:virg. Aurea quæ phibēt illo ſub rege fuerūt ſæcula. Obſoleti.ſqualidi.ſordidi. Caret īuidēda.s.a. īuidia mediocritatē carere dicit . ex magnis ædibus:quæ ſolēt obrui īuidia. Sæpi⁹vētis agitat īgens pinus. Metaphora ab arborib⁹ & ædificiis tanq̄ maiora & in alto poita piculis ſubiacere ſemp:& caſib⁹ :vt Iuuenalis. Numeroſa parabat excelſæ turris tabulata:vñ altior eſſet caſus:& īpulſæ præceps īmane ruinæ. Feriūtq; ſūmos fulgura montes:acroceraunia dicit:qb⁹ a frequenti fulmīe nomē eſt datū. Alterā ſortem.fortunā bonam aut malam. Bene pparatū.Inſtructū īgenio & forti doctrina formatū:p paratū ſe ad temperādā felicitatē.& aduerſas temnēdam. In formes.turbidas.aſſiduis ībribus. Submouet.dat diuinitatis exemplū p īmutatiōes tēpoꝝ : p quæ ſpare ī aduērſis ſemp fortes eſſe debeamus. Nō ſi male nūc:& olim ſic erit: generali ſentētia:nō ſemp eandem manere fortunā:ut uirg. nūc olim quocūq; dabūt ſe tempore uires.& olim p futuro tēpore poſuit:ut hūc tu olim cælo ſpoliis oriētis honuſtū accipies. Neq; ſemp.a.t.a.aliud numinis poſuit exēplū :quo eū dicat nō ſemp belloꝝ triſtibus occupari : sed miſcere dulcia cātilenæ.Ides.qſqs es. Cōtrahes.ſupprimes.Metaphora a nauigātibus: nam ſicut de īcerto pelagi nautis : ita ſapienti nec in aduerſis deſperādū;nec cōfideñ ſuadet ī proſperis .

37

Appare.obtempera.

Vid bellicoſus hac ode hirpinũ alloqtur:vt omiſſa cura reꝝ publicaꝝ uel negotiis:quæ aliena a nobis ſũt:otiũ petat ſenectuti cõſulẽs:ut cõmodis uitæ ſtudeat celerius fugiẽtis.ordo eſt.hirpine qnti remittas quærere:qd cogitet bellicoſus cantaber hiſpaniaꝝ gens pugnatrix:& qd cogitet ſcythes diuiſus obiecto adria. Adria gens ſeptẽtrionalis.mare eiꝫ ꝓſpiciẽs figurate adria genere neutro ꝓtulit. Diuiſus. Interfuſo mari a nobis seiũctꝰ. Nec trepides.naturã dĩc hominum:si uſui ſufficiẽtia quærat & breuitatis uitæ moram: paucis poſſe eſſe cõtentã.i.nõ timeas paucis uti: quia pauca ſufficiũt in uſu æui. Fugit retro.ordo eſt.fugit retro leuis iuuentas & decorãda canicie pellente laſciuos amores & facilem ſomnũ.i.recedit & a nobis ꝓcedente uita in ſenectuteꝫ: ut eſt.optima quæqꝫ dies miſeris mortalibꝰ æui prima fugit. Arida.ſicca:hoc eſt aut nihil ĩ ſe ĩpendente ꝑ nimiã parſimoniã:ut ſunt ſenes:aut arida minus ĩ uenerẽ calens. facilẽqꝫ ſomnũ.eo quod facilẽ ſomnũ iuuenibus pellat ſenectus : ut pẽdebat somno iam deteriore senectus . Nõ ſemꝑ idem.f. eſt honor.Natalibus exẽplis ꝓbat nihil eſſe ꝑpetuũ. Quid æternis.m. ordo eſt . qd fatigas aĩuꝫ minorẽ æternis cõſiliis i.q nõ eſt par æternoꝝ cõſilioꝝ: nõ enim ſemꝑ ſubſiſtit ĩ corpore nõ minorẽ animũ ad cõſilia:ſed æternis cõſiliis minorẽ voluit ĩtelligi.i.ĩfinitis & diuturnis. Cur nõ.ordo eſt. cur nõ potamꝰ:dũ licet:ſic temere iacẽtes uel ſub alta platão:uel ſub hac alta pinu:& odorati canos capillos roſa & ũcti aſſyria nardo:Quæ nũc ſyria olim aſſyria uocabatur. Notandũ aũt ꝙ nardũ genere fœminino poſuerit. Sic temere.paſſim: ut haberet licẽtiã ipa laſciuia. Canos odorati capillos.abſoluta locutio canos capillos odorati ꝓ habẽtes odoratos capillos canos. Diſſipat Euhyius.liber pater dictus eo ꝙ cũ dii bellũ cũ gigãtibus gererẽt ꝑmus in leonẽ cõuerſus occidit gigãtẽ: ex quo facto euꝫ iupiter ita laudauit:euhye:hoc ẽ bone fili:

2 L em

græce enim hyios filius dicit̃.hæc uox etiam bacchis ĩ ſacris
trahebat̃:ut uirg. euhyie. Edaces .eo ꝙ comedãt & attenu
ent & cõſumãt. Quis puer ocius.uelut in ĩpo iã cõuiuio uo
luit uideri. Prætereũte lympha. decurrẽte fonte aqua peti
ta tanq̃ potui leuior:ut fontes liq̃di atq; exercita flumĩa cur
ſu. Quis deuiũ.deuiũ aũt domo q̃ſi ĩſciũ pluriũ uiarum do
muũ.i.nõ publicas diſcurrẽs ꝑ domos:quæ publice nõ omni
no ꝓſtet . Scortũ aũt dictũ putat̃ a calciamẽtoꝝ ſolo subie
cto etiã oĩbus uulgarib⁹. Lyden eburna dic age cũ lyra.or
do ẽ.hirpine age dic lyden cũ eburna lyra:vt religata comas.
Incomptũ.ĩcõpoſitũ more lacænæ. Matet.i.feſtinet:ut Ma
turate fugã:feſtiantes enim mulieres pexũ tm̃ capillũ ĩ nodũ
colligere cõſueuerũt. Incõptũ.ĩcõpoſitũ in helenæ ſimilitu
diem. Lacænæ.helenæ.ut uirg.non tibi tĩdaridis facies ĩui
ſa lacænæ.

Olis lõga ferre.ad mecœnatẽ ſcribit docẽs nõ cõuẽire
hyſtoriã poetæ:vt nec graues rẽs carmini lyrico:ſed re
miſſas potius & iocis aptas:facta enim cæſaris ĩpm mecœna
tem meli⁹ executuꝝ proſaica oratiõe dicit.ordo eſt. noſ apta
ri mollib⁹ modis citharæ lõga bella feræ numantiæ:nec durũ
ãnibalẽ nec ſiculũ mare purpureũ pœno ſanguĩe. Durum
ãnibalem.fortẽ:q ſũma difficultate uictus ſit. Feræ eim ꝑꝑ
lõga bella:decimo eim ãno cum nũantinis pugnatũ eſt multa
clade romanoꝝ. Nec ſiculũ mare. qa ibi ꝑmum nauali certa
minẽ romãi carthaginẽſes duce lucio uicerãt. Et nimiũ.m.
hy.Intolerabilẽ ebrietate.hyleus cẽtaurus a pirĩthoo ĩuitatus
ad nuptias uiſa puella ꝑmot⁹ eſt:& dũ uiolẽt⁹ ei eſſe cõaret̃:
a laphitis:qui ſimul nuptiis ĩtererãt:ꝓhibitus eſt . hĩc ĩ cer
tamen itũ ẽ:& uſq; ad ꝑicula dimicatũ.ab hercule ſũt poſtea
ſupati.de his ſupius etiam ĩpe cõmemorat: cẽtaurea monet
cum laphitis rixa.uirg. Et magno hyleum laphitis cratere mi
nãtem. Telluris Iuuenes.gigãtes dicit:q bellũ numinibus
ĩdixerũt. Vnde.a qbus.Terẽtius.e ꝑdonibus uñ emere ſe

38

audiſſe aiebat. Domꝰ ſat̃ni.ueteris.regia deoꝝ:ut pādit᷑ ĩter
ea domꝰ õnipotẽtis olympi. Tuqꝫ pedeſtribus dices.veritate
oratiõis ſolutæ melius q̃ eq̃ſtribus.i.metricis. Ductaqꝫ ꝑ.
victi eiꝫ reges in triũpho cathænati ducebant᷑. Me dulcis
dominæ muſa lycĩniæ.lycĩnia aut vxor mecœnatis: aut ipiꝰ
horatii amica adoleſcentũ more:q amatas domĩas uocãt.or
do eſt.dulcis muſa dñæ licĩniæ uoluit me dicere cãtꝰ & ocu
los lucide fulgentes & pectꝰ bñ fidũ. Mutuis amoribus.i.
alternis iugalibus. Lucidũ.nomen ꝓ aduerbio: ut ſublime
uolãtes ꝓ ſublimiter.& horrẽdũ ſtridẽs:ꝓ horrẽde. Fiduꝫ.
fidele:ut fidus achates it comes. Quam nec ferre.ꝑ.Quã
nec ſaltare dedeceret:cũ mutuis uirginibus.i.nõ dedecuit il
lam iũctis brachiis nitidis uirginibꝰ ſaltare in ſacro die cele
bris dianæ: Natalis eiꝫ dianæ a uirginibꝰ celebrabat᷑:sicut
apollĩs a pueris:ut ipe ſupius.dianã teneræ dicite uirgĩes.
Nõ tu. ordo eſt. nũqd tu ꝑmutare uelis crine lycĩnie ſub re
gna uł bõa:quæ tenuit diues achimenes aut mygdõias opes
pĩguis frygiæ:aut plenas domos arabũ: cũ detorq̃t ceruicẽ
ad flagrãtia oſcula:aut negat facili ſæuitia:quæ magis inter
dũ gaudet eripi.ſupple a poſcẽte:ĩterdũ occupet rape. Achi
menes nomen regis pſaꝝ.Lucanꝰ.Achimenꝰ medica fuſis.
Aut pĩguis frygiæ.fertilis.ut pĩguibꝰ in terras hiles.mygdo
nias opes. Mygdon rex phrygiæ. Plẽas diuitiaꝝ ſcilicet.i.di
uites.& eſt hic ſenſus. nũ potes tu regnuꝫ aut opes lycĩniæ
amori p̃ponere. Detorq̃t.flectit.deſcribit faſtidiuꝫ mulieris
detorq̃ntis ſe ab oculis amatoris.i. cũ flagrãtibus ocuł tuis
ceruicẽ detorq̃t auertẽs ſe:ut magis ĩcitet:vt Et fugit ad ſali
ces & ſe cupit añ uideri: aut illud magis uolẽs ĩtelligi quod
ceruicẽ uertat ad oſcła:deſignãs ꝙ aut facile iraſcat᷑:aut faci
le blãdiat᷑. Gaudeat eripi.artẽ meretriciã deſignat:cũ uelut
irata aut negat amatori oſcula:aut ĩterdũ ultro expetit ſic ſa
tisfaciens indignanti:ut terentius:Nolũt ubi uelis:ubi noł
cupiũt ultro.

2 L car

LLE & nefaſto.execrať arborē:cuius caſu in agro ſuo ſabino pœne piclitatus ē funeſtā eam & īſtitutores eiꝰ dicēs.& eſt ordo. arbor ille qcūq; ꝓduxit te ṗmū in nepotus ꝑniciem & obꝓbrius pagi poſuit te & nefaſto die & ſacrilega manu. In nepotū.nepotes ꝓ poſteris poſuit. Obꝓbriūq; pagi.Tanq̄ ad totiꝰ pagi uľ totius regiōis ꝑtineret īfamias: ſi famoſus ager morte dn̄i fuiſſet. Fregiſſe nouo verbo execratus eſt parricidam. Et penetralia.domus ſecreta in qbꝰ hoſpes fuit occiſus: & fœdꝰ hoſpitale violatū:tanq̄ minꝰ eſſet ſi homicidiū diceret ꝑpetratū. Venena colchica.Speciales ꝓ uīciam poſuit ꝓ generali crimīe.Colchos eīs ſcythiæ ciuitas eſt:ex qua medea fuit uenenis & magica arte potēs. Quid qſq; vitet .Sentētia.quæ dicit īꝓuidas hominū mentes nulla fatis obuiare cautela nec metuere ꝑiculū:niſi cui ſit proximū.& tamen mľtos inꝓuiſis opṗmi ꝑiculis. Nauita.b.aut boſphoꝝ pro quolibet freto dixit : aut pœnū ꝓ quolibet nauta:multū eīs diuiſus ē pœnus a boſporo.Boſphorus eīs ponti ſūt fauces:vbi ꝑꝑ anguſtias aſſidua naufragia ſūt:nomen aūt diciť accepiſſe ꝙ idem ī bouem io mutata trāſierit: q̄ſi boſphoros. Et celeres fugā.fugiētes eīs parthi ſagictis uæhemētiores ſūt.virg.Aut miſſam ꝑthi poſt terga ſagictam. Vis. uiolētia īexorabilitas:dū qſq; timet hoc aut illud rapiť ſæua morte. Quā pœne furuæ,r.p.ac ſi diceret paruo īter ſtitio retenti ſumꝰ. Furua.myſtico noīe dicebať ꝓſerpina: aut furuæ flauæ matronomicō:ut flaua ceres. alii uolūt furuæ nigræ poſitū: un̄ & furua putāt dicta quæ committūtur obſcuro. Et iudicātem uidimꝰ æacū.æacus achillis auus: q ꝓ iuſticiæ bono etiā apud īferos iudiciū meruiſſe ꝓhibeť:un̄ & Iuuenalis.Quas torq̄at ūbras æacus. Sedesq; diſcretas. elyſias: ut uirg.Sed amœna pioꝝ cōcilia elyſiūq; colo:ut oñderet ſe pœne īferos iminēte uidiſſe ꝑiculo. Diſcretas id eſt ſeꝑatas. Aeoliis fidibus.q.s.Sappho poeta de æolia fuit dialecto in carminibus ſuis uſa: quæ chordarum ſignificatiōe

cõmemorat. Querebatᷣ aũt ſappho de puellis ſuis ciuilibꝰ: ꝙ nõ amarẽt: quem ipſa diligebat. ordo eſt. & quã pœne uidimus. ſappho æoliis fidibꝰ querẽtibus de popularibus puellis & te ſonãtem pleniꝰ aureo alcæe plectro. Alcæus nomen poetæ eſt lyrici: a quo & metrũ alcaicũ dictũ ẽ. ordo eſt & pœne uidimus te alcæe pleniꝰ ſonãtem plectro aureo dura mala nauis. & dura mala fugæ & dura mala belli. utrumqꝫ. i. oĩa ſupra dicta digna ſacro ſilẽtio. i. & ſuæ nauigationis mala & fugæ & belli audiuit eũ plenius ſonãtem Qui res bellicas & nauigationẽ ſuã ſcripſit: dũ a pittaco Tyrãno ciuitatis ſuæ pulſus eſſet eo: ꝙ mitylenẽſibus amorem libertatis ſuaderet: quos poſtea collecto exercitu ſupauit. Plenius. fortius. Aureo. meliore: aut aureo plectro pp celebritatẽ carminis dixit Vtrũqꝫ aut ſappho & alceũ: aut fugam & pugnas: aut certe carmĩa: quæ ſic ſancta ſũt: ut adyti alicuiꝰ putarentᷣ digna ſecreto. Denſũ. h. ſtipatũ ad audiendũ pugnas cõpoſitas: ut hæret pede pes denſusqꝫ viro uir. ordo eſt. ſed uſgꝰ denſũ humeris magis bibit aure pugnas & exactos tyrãnos. Exactos aut amore libertatis expulſos tyrãnos: aut facilitatẽ alcæi exp̃ſſit: ut ille carmĩa dulciſſima fudiſſe uideretᷣ. Bibit. auide audit. Belua centiceps. cerberũ dixit ꝓ mĩtitudĩe anguiũ: q in capite eius eminebãt. finitũ numerũ pro ĩfinito poſuit: ut tibi noĩa mille. oñdit aũt nõ ĩmerito populos delectatos: dũ cerberus carminis potuerit amœnitate mĩceri. Recreantᷣ angues. delectantᷣ: Naꝫ ẽ animal ãguis auditus capax mali & boni: ut Frigidus in pratis cantãdo rũpitᷣ anguis. Quin &. p. promethеꝰ raptor p ferulã ignis diuini uĩturis paſtus dũ carĩs oblectatiõe teneretᷣ oblitꝰ eſt. Iapetus & tantalus ꝓ criminibꝰ dãnati pœnaꝝ reqem apud ĩferos habuiſſe carminũ delectatione a poeta firmantᷣ. uirg. Quin ipſæ ſtupuere domus atqꝫ intima lœti tartara. Dulci laborũ. d. s. figura decipitᷣ laboꝝ pro eo: ꝙ eſt fallitᷣ in laboribꝰ: & ſenſũ laboris amittit: dũ carminibus delectatᷣ. Nec curat orion leones.

2 L tan

orion uenator fuiſſe narrat̃.hui⁹ ũbras dicit uenatiõi carmĩ na præferre.vigentẽ ibi apud ĩferos ſtudio:quod habuerat ĩ uita:ut virg. Quæ cura nitentes paſcere equos:eadem ſeqt̃ tellure repoſtos. Lyncas.i. damas:ut qd lynces bacchi uariæ & genus acre lupoꝝ.

Eu fugaces. p̃miſſo doloris affectu ad poſthumũ q̃rit̃ de uitæ breuitate.quod null⁹ iuſticia uel pietate mortẽ poſſit euadere nec ĩminentẽ horã differre: & dicit ſupuacue timeri:quod nõ poteſt euitari. Indomiteq; morti. q̃ſi ferociſſime:a qua nemo exoret ĩdulgentiã:ſicut & illacrymabiles ſubiũxit plutones. Tricenis.p menſes ſinglos:id eſt quoti die:dixit aũt:eũt ꝓ mortalitatis dolore q̃ſi fluũt & peũt. Illacrymabilẽ.duꝝ.ĩplacabiles:q nulla hoſtia nec ſi diut̃na ſit placari poſſit.dicit tñ̃ præſentia pericula magnop̃e hoĩes vitare cup̃e:cũ nulla ratiõe poſſint mortẽ uitare: Qui ter ãplũ g.hoc eſt trino corpore mõſtroſũ:quem hercules interemit. uirg.geryõe extĩcto tirynthi⁹ attigit arua: & tergemini nece geryõis.ordo eſt:q cõpeſcit ter amplũ geryonẽ & tityõ triſti ũda.i.ĩferna oĩbus enauigãda: qcũq; ueſcimur munere terræ.ſiue erimus reges ſiue erim⁹ ĩopes colõi.Enauiganda:moriendũ ẽ:vt nauita ſed triſtis nũc hos nũc accipit illos. Inopes.paupes:q̃ſi p opes dicit. Coloni.optime dixit:q̃ſi nil ꝓpriũ habentes:ſed tẽporales terræ cultores. Fruſtra.c.hoc ẽ fruſtra vitam⁹ pugnas & nauigationes:& peſtifeꝝ timemus autũnũ:cuꝫ neceſſe ſit oĩbus mori. Fractiſq;.tẽpeſtuoſis. virg. Quib⁹ oĩs ab alto frangit̃ inq; ſinus ſcidit ſeſe ũda reductos.vñ & raucũ ſonum fracta reddidit ũda in ſcopulos. Rauci.tẽpeſtuoſi.ſonori. ut uirg. Tũ rauca aſſiduo longe ſale ſaxa ſonabãt.Metuem⁹ auſtrũ.auſtro eiꝫ flante morbi generant̃ autũno:uñ & Iuuenalis. Iam læthifero autũno cedẽte pruinis. Viſendus ater.i. uidebim⁹ ergo damnatoꝝ ũbras: quas uidentes beati prætereũt:aut qb⁹ ſcelerati iunguntur. Lãguido.triſti.uł deformi.pigro:ut triſtiq; pal⁹ ĩnabił ũda.

40

Cocytos errans . flexuoſus:ut cocytiq; ſinu labēs circūuenit atro. Infame.famoſū a facti crimīe:Danai eīꝫ filiæ vna nocte iuſſu patris occiderūt maritos.ūde virg . Vna ſub nocte iugali cæſa manꝰiuuenū:uñ ꝓ ultione criminis apud īferos urnis fractis aquaꝫ īdefenſe ꝓhibent̃ haurire. Dānatusq; lōgi.s.æ.l. damnatꝰlaboris dixit: ut dānatus capitis uľ iniuriaꝶ.hac aūt manere pœna apud inferos ſiſyphū dr̃:ut ſaxū cōtra mōtis uerticem uoluat:quo ſemꝑ relapſo finē nūq̄ meret̃ laboris.de quo uirg.Saxū īgens uoluūt alii . pro hoc tñ flagitio tali pœna ꝑculſus eſt:qa æginā aſopi filiā iupiter adamauit:eāq; cuſtodiæ patris furti ſurripuit & factū ſiſypho cōfeſſus eſt.Ille humana leuitate querēti eā pr̄i prodidit.hic tali apud īferos pœna dānatꝰeſt. Liquēda.a moriētibꝰſciľ: qa etiā dulces relīquūt affectꝰ.Neq; haꝶ .ordo eſt: neq; ulla arboꝶ haꝶ:quas colis: ſeq̄tur te breuē dñꝫ:præter īuiſas cupſſos.i.rogis & luctibꝰcōſecratas.uirg . Et færales añ cupſſos cōſtituūt. Abſumet hæres.hæc cū īuectiōe dicūt̃ in eos q nimia ꝑſimōia cōſeruāt: quæ ꝓdigi hæredes abſumūt.Iuuenalis.ut locuples moriat̃ egēs. Tīget.p.ſolū ꝓmptuarii. hoc eſt ꝑfundet pauimentū negligēs hæres uino deoꝶ conuiuiis digno.ſupbo.ꝓ ıpe ſuperbꝰhypallage figura.

AM pauca.antiquoꝶ hic ſeueritatē & cōtinentiam laudat:& querit̃ de præſentis luxuria ſæculi:quo tāta ædificādi inuaſit libido: vt ædificia latiꝰporrigendo uľ captando amœnitatis aſpectꝰ breui agros dicat a ratiōibus defuturos Vndiq; latius.nō latiꝰextēta ſed latiꝰuiſent̃ tanq̄ nō ī latitudīem:ſed ī altitudīeꝫ potius ſtuderet̃ porrigēdo faſtigia: ut lucrinꝰ biaꝶ lacꝰ ūdiq; cōſpiceret̃ . Platanusq; cælebs euīcet.u.plures erūt inq̄t platāi q̄ ulmi:quæ ſine fructu ſūt magis ad amœnitatē deābulatiōis poſitæ: qa ulmi utiles uitibꝰ & neceſſariæ ſūt.hic notat luxū præſētis tēporis:uľ ꝙ myrtꝰ aut uiolaria añ ferant̃ oliuetis.plusq; odoꝶ copia q̄ fructus curent̃. cælebs aūt uitibꝰ uidua : ideo oliuetuꝫ dixit fertile

pori dño:qa preſenti ſolā poſuerat fertilitates placere. Tu‍ꝫ
ipiſſa ramis .l. īfructuoſa etiam laurus aut ad excludendos
ūbra ſua ſolis ardores poīta:aut certe qa ideo ī uiridariis in
ſtituebatur:ꝙ feruidis ictib⁹ fulminū credebat̃ eſſe ꝯtraria
Excludet ictus. ꝯtra maioꝝ laborioſā frugalemq; uitā romłi
uel catonis dicit luxū præſentē. Præſcriptū præceptū a magi
ſtris ludi tractū q præſcripta dant: quæ imitent̃. ītonſi aūt
ideo qa dicebāt iniuriā naturæ fieri: ſi quod tegumēto capi
tis datū fuerat:amputaret̃:uñ & lucanus. Intōſos rigidā in
frōtē deſcendere canos paſſus erat. Normā ꝑ. recta uita po
ſuit. Metaphora a fabris:q normā uocāt ad quā op⁹ dirigūt.
Cōe. magnū. cōis res oīs erat illis: ut ī cōe bonū. Nulla de
cēpedis decēpeda regula ē decē pedū:ad quos ab artificib⁹ fa
bricæ menſura colligit̃:id eſt nulla ꝑuata dom⁹ erat:quæ por
ticū haberet tantæ magnitudīs:ut poſſet ſufficere ūbræ ſole
uicino ſeptentriōali plagæ: tūc eīꝫ puiſſimæ ſūt ūbræ: Nam
hyemali tēpore latiſſimas etiaꝫ porticus ſolis occupat radiis.
Excipiebat arcton:quæ tanta eſſet portic⁹:vt ſeptentrionali
plagæ ſufficeret ſui magnitudīe. & ad hāc tantuꝫ pateret pro
declinatiōe ſolis:& auræ exemptione:ad cæli enim clima ſeu
portic⁹ ueteres. ſeu ædificia cōſtituebāt:uñ & Iuuenalis. De
cēbri hyemali. Et algentē rapiat cænatio ſolē. Metata. men
ſurata diſpoſita. Naꝫ metari dicebantur caſtra magna:cura
ducū ꝑtiaq; cōſtitui:quod augumentuꝫ luxus aedificio pri
uato dedit. Nec fortuitū ſpnere ceſpiteꝫ. ideſt non licebat
aut neglectū horrere:aut uideri euꝫ: qui ſup haerbam recū
beret:aut dormiret:p quod ſignificat ſimplicē ac ſine ambi
tu uitā ueterib⁹ romanis fuiſſe:nec magna cura ꝑuatas opes
curare:duꝫ ſtudiū ōe publico ornatui īpenderet̃ & tēplis.

Tium dios rogat. hac ode indicat otiū nemini nō gra
tū eſſe:atq; optabile. Aſſeritq; a diis ſtulte hōies otiuꝫ
precari:cū ipſi ſibi id praeſtare poſſint:ſi cupiditatib⁹ mod⁹
ponatur. Nullis praeterea diuitiis aut praemiis emi poſſe.

ordo eſt. Groſphe ſimul:ut atra nubes cõdidit lunã.neq; ſy
dera fulgent cũcta nautis praenſus ĩ patenti ægæo.rogat di
uos otiũ nõ uænale gẽmis neq; auro neq; purpura. Paten
ti.lato mari & ubiq; diffuſo ſine littoris alicui⁹ aſpectu.bene
pnſus.tãq̃ furtũ nauigãs faciat ĩſidiat⁹ ſereno.ægæũ autem
mare:ab ægæo theſei pr̃e dictũ. Certa ſydera.nota: aut cer
te fidelia:quoꝝ claritudo pnox ſit : ut merito eis credat̃.i.
ſeptentrio:unde.& lucanus:Miſeros fallentia nautas nõ ſeq
mur:ſed q nõ mergimur unde arctos. Otiũ.h.optabile eſt
bellicoſis nationibus otiũ dic̃. Pharetra decori. Quia ſagi
ctaꝝ uſu & armoꝝ ſplẽdore decori ſunt pſæ. otiuз naturale
animi affirmat bonũ: quod nullis poſſit diuitiis comparari.
Gazæ.diuitiæ:ut troia gaza p ũdas.hoc uero ẽ:q̧ nõ diuitiæ
hoĩes ab ĩqetitudine excuſent:ſed qes & electa mediocritas.
ordo ẽ.nõ eĩз gazæ neq; cõſularis lictor ſummouet miſeros
tumult⁹ mẽtis & curas volãtes circũ laqueata tecta. Lictor.
lictorẽ ꝑ dignitate poſuit & honore:q otia denegat. Miſeros
tumult⁹ mẽtis.nõ alibi grauiores curas eſſe: q̃ ubi maiores
ſũt opes demõſtrat.volãtes aũt dixit diſcurrẽtes. Laqueata
lacunaria:Sicut virg.Atq; animũ celerẽ nũc huc nũc diuidit
illuc:In parteſq; rapit uarias:pq; oĩa uerſat: Sicut aquæ tre
mulum labris ubi lumen ahenis Oĩa p uolitat late loca ſum
miq; ferit laquearia tecti.laquearia aũt dñr opaca cameræ in
lacu collectæ.virg.Depẽdẽt lychini laquearib⁹ aureis. Viui
tur.p.h.pauꝑtate ſola beate approbat viuere.lucan⁹.O vitæ
tuta facultas pauꝑis anguſtiq; lares. Salinum.ꝑ quocũq;
vaſe poſuit fictili mẽſæ pauꝑis.ꝓprie tñ ſalinũ eſt patella:in
qua diis pmitiæ cũ ſale offerebãtur. Cupido ꝑ auaricia di
ctus:vñ & timor ꝑ cuſtodia cenſus.Iuuenalis. Miſera ẽ ma
gni cuſtodia cẽſus. Iaculamur.ꝑ appetim⁹:& dũ breuis ui
ta ſit maiora tẽptamus. Quis exul ſe quoq; fugit. a uitiis
auaritiæ ſuæ qs poterit fugere:q dereliqt pr̃iaз:diuitias aũt
quærit mutatione terraꝝ:ut ẽ.Atq; alio patriã quær̃ ſub ſole

tacentē. Scādit æratas uitioſa .n.c.oñdit neq; mari neq; ter ra ſiue militia poſſe quéq; curas fugere suas: uel pecatum. Nec turmas eqtum.r.nō deſerit relictas turmas.relinqt eīs eſt deſerit.senſus aūt hic eſt. Si equo qs uelit curas fugere non poteſt:qa & ceruis & ipis uētis ſūt ueloctores. Lætus ī præſens.plus præſenti lætitia q̄ ſpe futuri animū iuuari dic. i.nō plus lætet̃ q̄ expedit. Et amara.l.t.philoſophicū præcep tū patiētiā exhortās:ut aduerſa læticia tempent̃:& nō ſatis proſperis credat̃ maxime cū uarietate uitæ nec pro uolūtate ad omnia felicitas cōſtet:nec ſint aduerſa cōtinua. Abſtulit clarū cita mors achillē.oſtēdit reꝝ humanaꝝ duo ītereſſe cō traria exēplo eoꝝ:q ſunt putati felices.achilles uero uirtute præcipuus cita morte iuuēis piit. Tithonus marit⁹ auroræ tarde mortu⁹ eſt p dāna deficientis ætatis.uiuēdo eīs ī cica dam cōuerſus eſt.& ideo nihil dicit eſſe homini certū:dū illū cita mors punierit: alteꝝ uero ſenem cōſumpſerit āte uita q̄ fatū. Porriget hora.horā pro tēpore poſuit.i. uariabilis for tuna proſperabit̃ mihi. tibi amara.i.forſan tibi mors occur rēdo me pertrāſibit. Te greges centū.finitū ꝓ īfinito uſus eſt:ut mile meæ ſiculis errāt ī montibus agnæ. Bis afro.ꝓ tyrio ſicut idū pro carthaginēſi. Mihi parua rura. dicit ita plærūq; diuerſa eſſe ingenia:ut fortūas ī diuerſis ſtudiis:ut ſicut alii honoribus & diuitiis clari ſunt:ita hic carmine illu ſtret mediocritatē. Camœnæ.genitiu⁹ ſingularis. Et ſpiri tū graiæ tenuere camœnæ dedit mihi tenue īgeniū graiæ mu ſæ ſcil':ut poſſem lyra cantare primo a græcis inuenta.ordo eſt . & parca non mendax dedit mihi tenuem ſpiritū graiæ camœnæ & ſpernere malignum uulg⁹. Graiæ camœnæ .i. græce:uel qa græci fuerūt poetæ lyrici:quos horati⁹ īmitat⁹ ē.alceus & ſapphо : uel qa pmi græci carmina inueniſſe phi bent̃. Parca nō mēdax.īmutabilis:uel fataliter ſibi hoc inge nium attributū dicit.

Vr me querelis exanimas tuis. Mecœnatem ægrum uelut aſſidés alloqtur querentem de piculo ſuo & pro præſenti ſtatu optãtes mortem: pro cuiꝰ affectu uel amore dicit ſe ei eſſe nolle ſupſtites:ſed quaſi quodã ſacramẽto deuĩctus ſociãdũ morte:cui fuerat uita coniũctus.ordo eſt. Me cœnas grãde decus & columen meaꝶ rerũ cur me exanimas tuis querelis.nec diis nec mihi amicus eſt te priꝰ obire. Ab te meæ.Interiectio dolẽtis hoc ſenſu.quo ſupiꝰ dixerat amicoꝶ animã in duobus corporibꝰ conſtitutã:& ſerues animæ dimidiũ meæ:uñ & unanimes dicti.hoc aũt dicit ſine dubio alterã partẽ nõ retinendã una pereũte:hoc eſt ſe negare ſupſtitẽ. Nec carus æque.nõ ero inqt ita alteri futurus :ſicut ipſi nec ĩtegrã vitã habiturus pte aĩæ iã ĩ illo extincta. Nec ſupſtes ĩteger.qa tu es medietas meæ aĩæ. Vtrãq; ducet.r.i.vniꝰ caſu dic ambos pituros. Non ego pfidũ.falſus tãq̃ nõ pfidũ de ea re ĩterpoſuerit iuſiurãdũ:quod ne ei ſupuiueret.ordo eſt.Ego nõ dixi pfidũ ſacramentũ:ibimꝰ ibimꝰ pati carpere ſupremũ iter vtrunq; præcedes. Vtrunq;.p̃.ſeu ætate ſeu ſorte p̃cederet in ſupræmo mortis die comitari ſe aſſerit mecœnatẽ. Me nec chimeræ. nulloꝶ obiectiõe mõſtroꝶ ſocietatẽ diſiungi poſſe:qnæ nec mortis terrore ſeparat̃. Cẽtimanꝰ gigas.briareꝰ:de quo virg. Qualis centum cui brachia dicũt centenaſq; manus. Sic potẽti.i.p.ac ſi diceret fataliter habeo:vt diuelli a te nõ poſſim. Seu libera.ordo eſt. vtrũq; noſtrũ aſtrum conſentit ĩcredibili mõ:ſeu aſpicit me libra ſeu formidoloſus ſcorpius pars violentior horæ natalis ſeu aſpicit me capricornꝰ tyrãnꝰ heſperiæ : unde p genit̃e cõmemorationẽ horoſcopos ſuos ſimiles eſſe : & ĩter ſe aſſerit cõuenire:ĩ qbus vitæ finis apparet:uñ & dicit:ꝙ tẽpore uno ille aegritudĩe hic caſu arboris piclitatꝰ eſt. Formidoloſus. timendꝰq naturaliter formidãdus ſit:ut ſaluſtiꝰ.et iã tũ potẽtia.cn.põpeii formidoloſa erat. Violentior.p̃ oĩbꝰ iniqor. natalis: ĩfeſtus.n.fertur ſcorpius genituræ iuxta matheſim

2 L cm

tractat genituras amboꝝ dicẽs ſe ſeu horoſcopiũ.i.horã: in qua nat⁹ eſt in libraꝫ habere:seu ĩ ſcorpionẽ:q iuxta libram eſt:ꝯtrari⁹ illi saťnus erat:ſeu ĩ crapcorno horã habuit:ĩ illis diametes ei erat hic quadrat⁹ ſicut & mecœnati: quẽ iupiter illic poĩtus tempauit. Horae.datiuus caſus eſt. Seu tyrã nus heſpiæ crapricornus undæ.heſpiæ undæ capricornum tyrãnũ dixit:ideo qa hyemale ſignũ ẽ. oriť eiꝫ xiii kľ ianua rias & occidit xvi kľ febr:& dũ ſol ĩ capcornũ uenerit:tũc ge nerat maxime tempeſtates ĩ italia:aut ideo poſuit hepiæ un dæ:qa uoluit ĩtelligi occaſum ſigni hui⁹ magis ſæuire tempe peſtatib⁹ q̃ ortũ:ut heſpiaꝫ ũdam occiduã ptem oceani:& ex eo occaſuꝫ eius uoluiſſet ĩtelligi. Te iouis ĩpio.t.mortẽ dič ſũmouiſſe iouis bñficam ſtellã maleficã reſpiciẽtem ſaťni.or do ẽ. Te eripuit tutela iouis refulgẽs ĩpio ſaťno & tardauit uolucris alas fatis. Cũ frequẽs popul⁹ ter crepuit.lætum ſo nũ ĩ theatris.oñdit populũ ꝓ gratia plauſum dediſſe. Tũ populus frequens. oñdit populũ p gratiã mecœnatis comp to ꝙ euaſiſſet egritudĩs periculũ ĩ theatro ꝯgratulantẽ ſalu ti eius abſenti:& adhuc inualido plauſuꝫ dediſſe. Me trun cus illapſus.c. ad illud rettulit:ꝙ dixit utriusq; aſtruꝫ certa ratione cõiũctum. Faunus.deus agreſtiũ & ſiluaꝝ. Mer curialiũ.c.u.doctoꝝ q ĩ tutela mercurii ſunt. Mercuri⁹ enĩꝫ deus facũdiæ dictus eſt. Aedẽq; uotiuã.m.ut memor eſſet uoti ſoluẽdi hortať:q ædem ſi euaſiſſet ſaluti ꝓmiꝑat. Nos humilẽ.f.a.nõ humilẽ agnã:ꝑ humiliũ oblationi aptã.mecœ natis eiꝫ uľ potẽtis uotũ fuerat.

On ebur neque aureũ. Metrũ hipponacticũ.& pm⁹ uerſus eſt trochaicus dimeter cathalectic⁹: vna eiꝫ ſyl laba deeſt:vt ſit plen⁹ dimeter.ſcandiť eiꝫ ita.

Non e.bur ne.quaureum.

Secund⁹ iambic⁹ trimeter catalecticus.ſcãditur ita

Mea.reni.det in.domo.lacu.nar.

appellať aũt hoc metrũ aliter Euripidiũ: nõ ꝙ ĩpe ſit ĩuẽtor

43

eius:ſꝫ ꝙ frequenter eo ſit uſus. Trochaicũ aũt metrũ reci pit pedes nõ imparibus locis trocheũ tribrachũ & ĩterdũ da ctylũ.ĩparib⁹ aũt trocheũ.tribrachũ.dactylũ.ſpõdeũ.Anapæ ſtũ.habet pentimemerim & heptimemẽrim.de cõtinẽtia ſcri bit.& pauptatẽ ſuã omnibus diuitiis præfert culpãs eos:qui obliti breuis uitæ cupiditatibus & diuitiis ſtudẽt. Nõ ebur ꝓ deriuatiuo eburneũ.ordo ẽ.non renidet ĩ mea domo ebur neũ neq; aureũ lacunar. Hymettiæ.i.de hymetto mõte mar mora exciſa:quæ thebaica dicũt̃. Neq;.a.i.oñdere uł roma anos nõ iure factos attali hæredes. Clientes.familiares.ui cinæ.oñdit uotũ cliẽtũ:quoꝝ uxores cũ nobilib⁹ togæ prætex tæ fiũt ad ſpeciẽ magiſtratuũ gerendoꝝ purpuras carpentes iuuẽt matronas:vñ dicit:dũ ſibi iſta deſũt fide ſe & ingenio diuiteꝫ. Nec potẽtem aĩcum.Mecœnatẽ ſignificat:a quo ſe dicit maiora nõ quærere:dũ beatũ ſe factuꝫ fatet̃: fundo ab eo ĩ ſabinis accepto. Trudit̃ dies die.tanq̃ parũ eſſet: ꝙ di xerat diẽ die excludi:addidit ĩtegri menſes trãſiliũt: Nam ꝑ nouas lunas recurſus mẽſiũ ĩtelligim⁹. Nouæq; lunæ.per gũt ĩterire.nõ deſi nũt decreſcere:uł poti⁹ defect⁹ pati. Tu ſecãda.m.ordo eſt. Tu paruꝫ locuples continere ripa.& im memor ſepulchri locas ſecanda marmora ſub ipm̃ funus:& ſtruis domos:& vrges ſummouere baiis littora obſtrepentis maris.Sũmouere.i.effuſionẽ diuitũ culpat:vt ſaluſti⁹.Qui diuitias ſuas ꝓfundãt ĩ extruẽdo mari & mõtib⁹ coæquãdis. Parũ locuples.minus diues niſi etiã alienũ ĩuadas elementũ. Pellitur paternos ĩ ſinu ferens deos.ordo eſt.pellitur & uir & uxor ferẽs ĩ ſinu paternos deos. Sordidoſq; natos.acerbi tatẽ facti euidẽter expſſit:dum hoĩnes paupes ac relligioſos ſedib⁹ ſuis violẽter expulſos ſacra deoꝝ penatũ ſecuꝫ ferre: cũ diſcedãt & nihil amplius q̃ filios ſuos demonſtrãt: quos ſordidos ad grauiorem pellentiũ inuidiã dicit. Nulla certior tamẽ.ordo.nulla aula manet diuitem herũ certior deſtinata fine rapacis horchi.i. nulla domus expectat diuitem dominũ

2 L car

quæ certior ſit deſtinata fine rapacis horchi : eaq; ui tollitᷣ : ac ſi diceret. Quãuis ſerius ocyus ve cũctæ fluãt:ſũt tñ quæ ſemp mãſuræ referantᷣ : ut roma:ſed nulla domus certior ſe credat rapiendam & diſſipandã fine rapacis horchi .quodq; diuitẽ cõtinet dominũ dominio abſtracta ꝓximi. Aequa tellus.ſupuacue dixit minoris fortunæ hominibꝰ fines ĩuadi: uel diuitiaꝝ moles cogeri:dũ parſit oĩbus ſepulchri mẽſura: unde & Iuuenalis.Mors ſola teſtatᷣ hoĩuꝫ corpuſcula. Paupi.ꝑ filiis.vt ne pueri ne tãta aĩs. Nec ſatelles horchi .c.p. oñdit nullis muneribus flectẽdos manes : ut remeare poſſit qlibet ab ĩferis. Hic lauare.f.ordo.hic uocatꝰ atq; ñ uocatꝰ audit leuare pauperem functum laboribus. Audit.bene audit:quia mors: vt neceſſitas eſt : ita perpetua eſt requies laborum.

Acchũ in remotis. hac ode ĩdicat a ſe uiſũ libeꝝ ptes ĩ ſecretis nemoribꝰ carmĩa docẽtẽ:& q̃ſi pturbatꝰ his viſis exclamat:uelut præſẽtiã numĩs ſentiẽs.heuhoe.ordo ẽ.vidi bacchũ docẽtẽ carmĩa ĩ remotis rupibꝰ : & vidi nymphas diſcẽtes & acutas aures cappedũ ſatyroꝝ. Capripedũ ſatyrorũ.penas dix it capraꝝ pedes acutos & ad audiendum:& ad ipſaꝝ auriũ figurã habentes. Credite poſteri.i.etiã uos credite:q uenturi eſtis talia dicenti. Nymphas.muſas.Nam qdam uolunt ipſum ſolem.ipſum apollineꝫ.ipſum dyoniſium:Nam ut illi nouẽ ſacratæ ſunt muſæ:ita ſoli nouẽ circuli: & dyoniſio ſiĩr chorus bacchaꝝ.Modo tñ ꝓ muſis nymphas inducit carmĩa audiẽtes.virg.ſiĩr nymphas ꝓ muſis. Nymphæ noſter amor libetrides aut mihi carmen :Quale meo codro cõcedite. Turbidũ.turbide mens lætatᷣ. Parce.g.m. thyrſo.fronde:ut uelut turbatã oñderet mentem.putat ſibi ĩfeſto thyrſo deũ ĩminere. Graui aũt dixit pnicioſo:ut ipſe ſupius. Grauesq; principũ aĩcicias. Fas. nõ ſignificat nc licet:ſed poſſibile eſt:uĩc eiꝫ ꝓbare ſe deo nõ indignũ eſſe miniſteriisq; eiꝰ:quæ ad ſacra eius ptinent:ſufficere cantandis

44

putcaces.ꝓteruas pp baccãtiũ diſcurſus & ſaltꝰ. Thyadas. bacchas dixit a ſacrificio uelut theadas:theon græci deuꝫ ita & ſacrificiũ uocauere. Atqꝫ trũcis lapſa cauis iterare.ex īte gro cãtare & repetere:uel certe manare facere.uľ iteꝝ tollere virg.Et duræ quercus ſudabũt roſida mella. Ideo autẽ ſacra cõmemorauit poeta:qa in ſpelũcis dionyſio vino & melle & lacte ſacrificabat̃. Beatæ cõiugis additũ ſtellis honorẽ.adri adnen in honorẽ dionyſii cõmemorat īter ſydera collocataꝫ: quæ corona dr̃ data ardẽs a vulcano:vt gnoſiaqꝫ ardẽtis dice bat ſtella coronæ. Tectaqꝫ penthei.in qbꝰ pẽtheꝰ captiuũ li berũ patrem uĩctũ recluſerat:ob quaꝫ cauſaꝫ bacchaꝝ furo re diſcerptꝰ ẽ uel certe nota fabula eiꝰ & agues matris. Thra cis & exitiũ lycurgi. lycurgus legũ lator cũ videret ꝑ uini te mulentiã ĩ mores multa committi abſcidi iuſſit uineta: pp hoc iracũdia dionyſii ꝑ furorẽ crura ſua amputauit. & ideo ad laudeꝫ numinis poſuit ſumptũ de inimico ſuppliciũ. Tu flectis.domas ſiue ſupas.tanq̄ eoꝝ curſus declinãs:aut quia gẽtes multas ſubegit:& ꝑ amnes uoluit ĩtelligi terras. Aut flectis ꝑ gyras: qa & dioniſyꝰ nili fontẽ ſicut hercules quæſi uit:aut uero qa numini eiꝰ ĩmiſcent̃ aquæ:& ad ſuauiorem uſuꝫ flectũtur. Mare barbaꝝ.ĩdicũ:qa ĩdos dionyſiꝰ ſupa uit.barbaꝝ aũt ꝑ ſæuo ac uiolẽto ꝓpter ſubitas tẽpeſtates. Separatis ĩ iugis.ſecretis ac remotis. Vuidꝰ.uino madidꝰ. Biſtonidũ.biſtõides thraces ſũt mulieres: quæ ĩ liberi patris ſacris bacchari cõſueuerũt angues geſtantes ĩ capite. Sine fraude.ſine cõpoſitione:q comi nõ poterãt:ut pote uiperini. Rhoetũ recorſiſti.rhoetũ eiꝫ gigãtẽ ĩ leonẽ ꝯuerſus occiderat dionyſius. Te uidit ĩſons.nõ semꝑ: sed tũc ĩſons:cũ noce re nõ potuit. Horribiliqꝫ mala.maxilla metuendꝰ:ut uirg. Male texere lupi tum dentibꝰ albis. Cornu decorũ. libero cornua nõ nulli aſſignãt: qm̃ uinolẽtia ꝓteruitatẽ & ꝯtuma ciam cõſueuit augere. Et recedẽtis.ordo eſt.& tetigit pedes & crura recedentis. Trilingui ore.dicit̃ enim dionyſius &

apud inferos regnaſſe: ut etiam ipſi ita ut dianæ triplex dare tur poteſtas.

On uſitata nec tenui fruar pēna.allegoricos:significat se ī cygni figurā mutādū & carmīa sua totū orbē īple tura:uñ & se īmortalē futuꝝ ꝓmittit:auis eiꝫ ī quā se tranſ figurādū dicit:canora eſt:ut poetæ merito cōueniat & apolli ni ↄſecrata. Nō uſitata aūt ꝓpterea q̄a nō uł̄garia nec com munia ſcripſit. ordo eſt.ego biformis uates ferar ꝑ liq̄dum æthera nō uſitata nec tenui pēna. Inuidiaq; maior.ego qui maior ſum īuidia relinquā urbes.Inuidia eiꝫ maiorē se dic: q̄a maioribus īuidet᷑. Nō ego pauperū.id eſt nō ero ignobi lis:q̄ putor humilibus parentibus natus. Nō ego quē.u.or do eſt mecœnas nō obibo ego:quē uocas delecte:Nec cohibe bor ſtygia ūda.Significat carmīa nō obire ꝑ quæ æternitatē ip̄e mereat᷑. Iam iam reſidūt.iā se dicit ī formā cygni trā ſire. Syrteſq; getulas.libycas.uirg. Nūc ꝓmito uires:nūc aīos:q̄bus ī getulis ſyrtibus uſi. Viſaꝫ gementis littora boſ fori.toto orbe ſe uł̄gandū ꝓmittit:ut etiā ꝑueniat ad barba ras natiōes.Nā ꝑ cōmemorationē gētiuꝫ oēs terræ ꝑtes deſi gnat. Hypboreos cāpos.thracios:hi ultra aq̄lōis flatꝰ ſepten triōi ſubiacēt:ut eſt.q̄n & hyperboreo ſeptem ſubiecta trioni gens effræna virū. Marſæ cohortis.ꝑ italiæ militibꝰ dixit: ut oſtenderet ſolos romanos dacis eſſe terrori. Rhodaniq; potor.hiſpani & galli. Neniæ.carmen funebre. Luctuſq; turpes.ꝑꝑ habitū lugentiū dixit. Sup̄uacuos honores.ſup uacue eiꝫ dolere mortuos multi dixerūt.Maxime horatius: qui īmortalitatē ſe uideri uult ꝑ carmina cōſecutū.Nam & virg.Vano & mæſti comitamur honore.

Acronis Cōmentaria In Quinti Horatii Flacci Carminum Librū Tertium.

Di profanos.hæc uox in ſacrificiis frequẽtabatᷣ:q̃ſi
ſignificarẽt: vt bona oĩa haberentᷣ:quod opportune
hic poeta poſuit: q ſacerdotẽ muſaꝝ ſe dictur⁹ erat
ĩferi⁹:ut prædicẽdo ꝓfanos. ſacroꝝ ſe meminiſſe mõſtraret
ut uirg.Procul o ꝓcul eſte ꝓfani.ꝓfani dicebãtᷣ ſacris non
initiati:q fanũ ĩtrare non poterãt.hic tñ p allegoriã ꝓfanos
impitos dixit:qui merito doctis exoſi ſunt. Odi.modo præ
ſentis eſt tẽporis aliquãdo tñ ꝓ præterito ponitᷣ. Fauete.
ſilete modo.Sic eĩs ſerui⁹ in q̃nto æneidos locũ iſtũ exponit:
ubi dicit uirg. Ore fauete omnes:& cĩgite tempora ramis.
Ore fauete.apto ſermõe uſus eſt & ſacrificio & ludis:Nam
in ſacris taciturnitas:in ludis neceſſari⁹ fauor eſt. fauet aũt
ore etiã quis p tacitũnitatẽ.horati⁹.fauete linguis. Carmĩa
nõ ꝑus.a.m.s.Carmĩa.ordo eſt.ego ſacerdos muſarũ canto
uirginib⁹ & pueris carmĩa nõ ꝑus audita a romanis ſcilicet
q̃uis lesbiũ lyrica carmĩa añ horatiũ ſcripſit: ut illa non ad
plenũ & exacte facta mõſtraret. Canto.ꝓmittit se carmĩa ꝓ
latuꝝ:quo teneras ætates ad utilia ĩſtituat:quib⁹ad uitã bea
tam ꝑuenire poſſint. Regũ timẽdoꝝ.ordo .ĩpium regũ ti
mẽdoꝝ eſt in ꝓprios greges. Impiũ iouis clari gigãteo triũ
pho mouẽtis cuncta ſupcilio eſt in ipſos reges:ũnde & uirg.
O pater o hominũ diuũq; æterna poteſtas : ut philoſophice
oſtẽdat neminẽ hominũ ẽẽ a metu immunes oẽſq; uindictæ
numinũ ſubiacere. Cũcta ſupcilio mouẽtis.uirg.Annuit &
totũ nutu tremefecit olympũ.Latius ordĩet.digerat ĩ ordĩes
uineaꝝ ſatorẽ dicit. Hic generoſior deſcẽdat.in campo eĩs
martio comitia erãt p.r.& ibi deſcẽdebãt:qui honores pete
re uoluiſſent. Cõtendat.Nõ nulli aũt diſtinguũt:ut hic meli
or fama & morib⁹cõtendat cũ ſupradicto ſcilꝫ: qui generoſi
or petitor deſcẽdit in campũ.põt aũt & ſic dici.hic cõtendat
i.uiuat melior fama & moribus:ut oñdat uarios act⁹ hoĩus
una neceſſitate ꝑire. Neceſſitas.i.mors Et p hoc oñdit ſtu
dia q̃dẽ diuerſa ẽẽ hoĩb⁹ad moꝝ & honoꝝ grad⁹:cõdicionẽ

tñ mortalitatis vnã eſſe. Omne capax mouet vrna nomeñ. aut qa in vrna hoĩuȝ noĩa: q honores petebãt mitti cõſueuerãt:vt qui ſorte egreſſi fuiſſent de ipſis iudicaret̃:aut ſecundũ opiniõem illã vlgarem:qua affirmabãt ſorte ſingulos ab horcho ad morteȝ trahi:ut ẽ & uana uerſat in urna. Mouet aũt eſt uoluit Ad ſortiẽdũ fatũ. Cui ſup.deſuper ut ligna ſup foco.Et p allegoriã ſignificat neminẽ delitioſe & libenter uiuere ſub metu. & ſumpſit exemplũ a dionyſio ſiculoꝝ tyrãno magnæ ſæuitiæ: cuiꝰdum potẽtia & copiæ a diomede quodã pħo laudarent̃:quod luxũ ei cũcta ſuppeterẽt:rogato eodeȝ pħo ad prandiũ diſtrictũ gladiũ ſup ipſum tyrãnus a culmĩe iuſſit ligatũ ſeta pẽdere: quo metu perculſus philoſophus regalibꝰ & appatis copiis uti nõ potuit.Tunc dionyſiꝰ timẽti reſpõdit hoc mõ tyrãnos uiuere.& ĩter ſũmos apparatus ĩminẽtibus urgeri piculis. Nõ auiũ citharæq; cantꝰ propter illos ſiculorũ reges:qui aut p ſolicitudĩe aut p delitiis ſinẽ auiũ cãtu & ſine citharæ ſono dormire nõ poterãt. Sõnꝰ agreſtiũ leuis.v. altus:quo ruſtici aut laſſitudine laboris utũtur:aut aĩ ſecuritate.virg.At ſecura qes & ordo eſt leuis ſomnus agreſtiũ uirorũ nõ faſtidit humiles domos & ũbroſam ripã:& nõ faſtidit deſyderantẽ q ſatis. Tempe.loca nemoroſa & amœna ruris. Quod ſatis eſt. Quod ſufficit ad uictũ cultũq; agri:nõ ad ambitũ diuitiaꝝ. hic aũt cõuertenda eſt oratio:ut tumultuoſuȝ mare:& ſæuus ĩpetꝰ cadentis arcturi: aut oriẽtis hædi nõ ſollicitet sõnum & cætera similia:aut hædi cadẽtis & oriẽtis: q aut in ortu aut in occaſu faciũt tẽpeſtates : ut præterea tam ſunt arcturi ſydera nobis hædoꝝq; dies ſeruãdi:& lucidus anguis:& albi pluuialibus hædis.Funduſq; mẽdax:qa agricolę ſpeȝ nil ferendo deceperit.ordo eſt. & nõ ſollicitat fundꝰ mẽdax arbore nũc culpante nũc aquas:nũc ſydera torrẽtia agros nũc ĩiquas.i.nimias graues hyemes. Arbore. quæ floꝝ hubertatẽ nõ pferat ad fructũ pomoꝝ:ut uirg.cũ de fructifero loquit̃ : Quotq; in

flore nouo pomis se fertilis arbos induerat totidem autũnõ matura tenebat. Cõtracta piſces æquora ſentiũt.bene dixit piſces nõ beluas:ut augeret breuitatẽ anguſtiati maris:quaꝫ exiguitas tãta ſentiret. Iactis ĩ altũ molibꝰ.uerbo ipõ uſus eſt fabricantiũ.iacti eĩꝫ in mare moles dicunt̃:quotiẽs excludit̃ aqua. Cæmenta.fũdamenta:vbi ædificium cõſiſtit. Redẽptor.fabricæ ſuſceptor: aut certe q̃ redimat terras cum famulis & eaſdem faſtidit maria ſtruens.ordo eſt.frequens redẽptor & dominus faſtidioſus terræ cum famulis dimittit huc cementa. Sed timor &.m.ſcandũt eodeꝫ.ad illa rettulit quæ beatã vitam adimant.oñdens nec mari nec terra quenq̃ poſſe auariciæ aut animi ſui uicia effugere. Poſt eq̃teꝫ ſedet atra cura.i.quocunq; ierit auarꝰ ſiue in mare ſiue in aera:ſiue ꝑ terram:ſemꝑ illũ ſequit̃ atra cura. Quod ſi dolentem. ſuꝑfluũ dicit ambitũ fabricandi & diuitiaꝝ appetitũ:duꝫ dolores & mærorẽ auferre nõ poſſũt. Nec phrygius lapis.ſinnadicꝰ in ſĩnada eĩꝫ phrygiæ ciuitate marmora ipſa cædunt̃ Achameniũq;.c.ꝑſicũ.Achamenii eĩꝫ ꝑſæ dicti ab achamene rege:uñ toſtũ uenit. Inuidẽdis.ambitioſis ianuis:ut eſt nec uarios inhiãt pulchra teſtudĩe poſtes. Sublime.aut altum aut marmoribus ornatũ ĩtelligit̃. Moliar.extruaꝫ.ut Moliriq; arcẽ & manibꝰ ſubuoluere ſaxa. Cur ualle ꝑmutem . si ſollicitudĩe carere nõ põt:nec cõmutationibꝰ debẽt augeri diuitiæ. Operoſiores.cuꝫ magno opere acq̃ſitas ac ſi diceret laborioſiores.

Nguſtã.difficilem arduam.hãc oden generaliter ad aĩcos ſcribit cõmonẽs beatiorẽ uitã faciliorẽq; pauꝑi ſuadens ita adoloſcẽtes ĩſtitui debere: ut paupertate & exercitio ad militiã firment̃. Parthos.ſpecies ꝓ genere. Sub diuo.ĩ campo ut cũ pater in ripa gelidiq; sub ætheris axe. Et trepidis.aut in bellis:in q̃bꝰ semper trepidat̃:aut ĩ ꝑiculoſis laboribus.Sic educatũ inq̃t adoloſcẽtẽ ita claꝝ eſſe debere gloria bellicaꝝ reꝝ:ut etiã mulieribus & puellis hoſtium notus ſit

ip̄a aſſiduitate bellādi. Suſpiret.cū illū ꝑſpexerit timore ſuſ
piret:ne aut maritꝰ eius:aut ſpōſus militē romanū ꝓuocās
neſciꝰ bellice artis ītereat.ordo eſt. ꝑſpiciens illū ex hoſticis
mœnibꝰ matrōa bellantis tyranni: & adulta uirgo ſuſpiret.
heheu ne regiꝰ ſpōſus rudis agminū laceſſat leonem aſpum
tactu:quem rapit cruēta ira p medias cædes.Seruauit meta
phorā ut qa romanū militē leoni compauit:adderet īpetuꝫ.
Mors & fugacē pſeqt̃.v.cōtra tæla furit.& fugaceꝫ ꝗ fugat
agētis eſt & nō patiētis. oñdit eos magis piclitari ꝗ fugiunt
Iuuētæ genitiuꝰ eſt.ab eo eiꝫ ꝙ eſt iuuēta iuuentæ declinat̃.
Timido ve tergo. hoc eſt fugientiū:ut eſt & in tergū fugien
tibꝰ īgerit haſtas. tergū aūt ꝓ qbuſcūqꝫ mēbris poſuit poſte
rioribꝰ:quæ uſ̄nerari ſolēt his:ꝗ in p̄lio fugiūt. Intamina
tis.īcorruptis.aut ſine macula repulſæ.Secures.pro facibus
poſuit aut ꝓ poteſtate:ut ſæuūqꝫ ſecuri aſpice torquatū. hic
itaqꝫ talis dū ī se haberet honorē.nec ēx popl̄i pōtate ſumit
nec ab alio dignat̃ accipe. Arbitrio popularis auræ.popl̄i fa
uore ut lucanꝰ.Popularibꝰ auris impelli pulſuqꝫ ſui vt virg.
Nūc quoqꝫ iā minimū gaudēs popularibꝰ auris. Recludēs
cælū.aperiēs etiā cælū:ut ardens euexit ad æthera uirtꝰ. Ne
gata uia.ut uirg.Inſuetū p iter. Cœtusqꝫ uſ̄gares.uiliū ho
minū conſortia. Spernat humū.ut uirg.tirēniqꝫ hebetāt ar
tus: & alibi qua me quoqꝫ poſſum tollere humo. Virtus.
Virtutem.p se clarā ornare honores non ornari dicit ab ho
noribus.repulſaꝫ uero habuiſſe dicebāt̃:ꝗ honorem petētes
repudiati fuiſſent.Qui cū ueniſſēt catoni claro uirtutis ſuæ
conſcius corruptū popl̄i iudiciū cōtempſit.& hoc tñ iuxta ſto
icoꝝ sectā:ꝗ dicūt uirtutē ſolā ſufficere ad beataꝫ uitā. Mō
uero generaliter repulſa accipiēda uirtutē in fameꝫ ac ſordi
dam nunꝗ̃ eſſe poſſe. Fugiēte penna.tanꝗ̃ ipſius uirtutis
fama terras fugiēs cælū petat. Et eſt fideli.t.s.m. oſtēdit
uirtutē etiā ſecreti tenacem. Vetabo.ordó.Vetabo ſit mecū
ſub eiſdem trabibꝰ & ſoluat mecū fragilē faſelū;qui uſ̄gauit

ſacrū cereris.Sacra cereris myſtica erant:nec uſgari licebat pp hoc quod occulte ꝯſiliis uſa eſt:donec filiā ſuā repiret : un̄ & virg. Et fida ſilentia ſacris : & dicit ſe cū ſacrilego nec nauigare nec manere velle:ne īuoluat̄ illi⁹ piculis. Soluat. Soluere dixit in pelag⁹ dimittere:ut ſoluite uela citi. Pha ſelū.phaſelus uelox & oblōga nauis eſt.vt virg. Et circū pi ctis uehit̄ ſua rura faſeſ.Neglect⁹.ad ſuppliciū īceſti.i.no xii.integrū innocentē:ut īteger uitæ ſceleriſq; purus. An tecedentem.præeūtem tanq̄ raro pœna deſerat ſceleſtus: & quāuis tarde tn̄ puniat meritū:nec ab eo poſſit euadi nec eſ fugi.virg.diſtulit in ſeram cōmiſſa piacula mortem.

VSTVM & tenacē.In ſecta ſtoica hoc dicit̄ iuſtū virū honeſtiq; ꝓpoſiti nō terreri ciuiū opiniōib⁹ uel minis exigendū:ut aliqd forte ratiōi cōtrariū fiat.ordo eſt. Iuſtus uirū ſolida mēte & tenacē ꝓpoſiti nō quatit ardor ciuius iu bentiū praua. Ardor.p.i.ſeditio īiqua ſperantiū. Vultus. ſeueritas īminentis tyrāni terrentis. Menteſ ſolidā dicit iu ſti & cōſtantis viri:qui minis nō quatit̄ tyrāni:aut certe mē tem ꝓ cōſilio ītelligi uoluit:ut uirg.Hic patris æneæ ſuſpen ſam blāda uiciſſim gaudia. Pertemptāt mētem.Et quā face re id poſſis noſtrā nūc accipe mētem.Et hoc auget p ecbaſin Et gradit̄ a populo ad regē a rege ad elementū ab elemento ad deuſ a deo ad mūdū terra labet. Inqeti.ſcił auſtro duce unū pendet ex altero. Adriæ.maſculini generis eſt:cui⁹ com motiōem mare ſequat̄. Si fract⁹ illabat̄ orbis. ad ecbaſin animi cōſtantis rettulit:ut lucanus.Sic cū ruit ardu⁹ æther. Hac arte.p.& uagus.b.uagus:q p omnē terrā pagrauit.ut uirg.Nec uero alcides tm̄ telluris obiuit. Inniſus.incūbēs. ſemidei dicebant̄ qui ob merita deorū adhibebant̄ cōuiuiis quod horatius modo auguſto dedit. ut uirgilius. Tu das epulis accūbere diuū.Purpureo.pulchro.ut eſt.Roſeoq; hec inſup addidit ore.Bibet.utcūq; ad hoc meritū puenerit uir tutis uia. Nectar potius numinū. Hac.q̄ſi militatem collo

3 L · cxx

trahi potentiæ numinis dedit. Collo trahentes.potentiæ numinis dedit iugo feras ſubdere. Ideo quantum ad mortales īdociles:quātū ad potentiā dionyſii ex more doctas. Hácq; uirtute aī.Quirinū ſiue romulū ī honorē auguſti laudat & ipſum martis filiū deū ꝑ uirtute factū.acherontē mortuis deputatū uitaſſe cōfirmat. equos uero martis ꝑ pugnādi ī ſigni poſuit. Conſiliantibꝰ.cōſiliū habētibus diis de recipiendo romulo ī numerū deoꝝ. Ilion ilion. Repetitio noīs īterdū iracūdiā:īterdū laudē ſignificat:ut Ah corydon corydon quæ te dementia cepit?& ex illo corydon corydon eſt tēpore nobis.ordo eſt.fatalis & īceſtꝰ iudex & pegrina mulier uertit in cinerē ilion vt in puluerē ilion dānatū mihi & caſtæ mineruæ cū populo & frauduléto duce: ex quo laomedon deſtituit deos pacta mercede. Fatalis alexāder. p quem deleret illiū: ut cū fatalis equꝰ ſaltu ſup ardua uenit. Et mulier. p. pegrina dixit ad exaggerationē.ut uirg.Fœmina quæ noſtris errās in finibus urbem. Ex quo deſtituit deos.laomedon ꝑ muroꝝ troiæ pfectiōe nō ſoluerat uotū numinibꝰ ꝑmiſſuꝫ:ut uirg. Nec dū laomedōteæ ſentis periuria gentis. Dānatū deſtiatū ad pdēdum:virg.hic iuno ſcæas ſæuiſſima portas prima tenet.bene aūt caſte:quia iceſtꝰ iudex dixerat. Lacenæ.adulteræ helenæ menelai uxoris:quam alexāder pulchritudie ſua & ornatu pſuaſaꝫ rapuit.uirg.At nō ſic phrygiꝰ penetrat lacedæmōa paſtor:ledeāq; helenā troianas uexit ad urbes. Famoſus hoſpes.īfamis: q fidē uiolarit hoſpitii: hoſpitis ɔiugē rapiēdo. Nec p̄ami domus. domū ꝑ genere poſuit:paris eiꝫ p̄ami filius fuit.uirg.Da ꝑpriam tymbreæ domū:da mœnia feſſis. Hectoreis opibus.decimū ut quos diſtulit hector ī ānum. opes aūt ꝑ auxiliis ponūt. Tanq̄ ſint auxilio uitæ:ut terētius Iuno lucia fer opē. Noſtriſq; ductū ſeditiōibus.i.bellū quod tantū fuerat:ut deoꝝ ſeditōibꝰ:hoc eſt diſcordiis & diſſenſiōibꝰ p decēniū traheret. Reſedit.finitum eſt:ut oiſq; repēte reſedit flatꝰ. Protīus.dehic:ut uirg.

Mos erat heſperio ĩ latio:quez ꝓtinus urbes albanæ coluere ſacrũ. Et ĩuiſum nepotem.odioſum ſibi romulus dixit:nepos eĩz iunonis fuit ꝑ martẽ:quẽ iouis & iunonis filium homerus affirmat.ꝑ genꝰ aũt romuli carthago deleta ẽ. Troica. ꝓ troiana: Ilia eĩz troiana genere fuit:ut virg.donec regina ſacerdos marte grauis gemĩam ꝑtu dabit ilia prolem. Marti redonabo.i.q̃uis ſit de troiano genere patri ſuo romulũ regnare cõcedam. Inire ſedes.ædificare. ꝑmittã inqt in digetẽ fieri. ducere. propinare potare.i.deoꝝ cõuiuiis etiã Intereſſe ꝑmittã. Quietis.philoſophi eĩz hãc beatudinẽ diis dederũt:qua eos otioſos eſſe & nihil curare: nec alicuius rei ſollicitudine teneri dicãt:ſemel mũdo lege diſpoſito:uñ uirg. Scil' is ſupis labor eſt:ea cura qetos ſollicitat. Duz lõgus inter.s. Tolerabilius ſe ferre cõfirmat:ut lõgo ſpatio maris interiecto romæ regnent potius romanoꝝ nepotes q̃ ut illo fruãt' ĩperio. Inſultet.a.libere ſupuaget' cõculcet:ut ĩſultare ſolo & greſſus glomerare ſupbos. Inulte.illæſe ſecure: Siluoſis eĩz & deſertis locis feræ catulos tuto celant:ut ſiluas & luſtra feraꝝ. Triũphatiſq;.ſpecies participii ẽ:ut quõdaz regnata licurgo & bacchatãq; iugis naxõ.& triũphata coryntho. Dare iura.m.Medos hic ꝓ omnibꝰ gẽtibus poſuit acſi diceret ꝑ triũphũ ſubditis hoſtibꝰ leges ĩponat. Qua mediꝰ liquor. Gaditanũ mare dicit:Inde eĩz ĩcipit europa ſecerni a libya. Ab afro.ab africa.ſynecdochicos.i.ꝑ quæ loca diuidũt' europa & africa duæ ꝑtes mũdi. Aurũ ĩtem patũ.aurũ etiã roma cõtemnet:quod mĺto vtiliꝰ eſt oĩbus hominibus: cum latet adhuc sub terra.minus eĩz cauſas auaritiæ pſtat.fortiorẽ ergo dicit romã cõtemnẽdo aurũ fore.q̃ in uſus cogẽdo ut paruoq; potentẽ fabriciũ. ordo eſt.fortior ſpnere aurũz inrepertum.& ſic melius ſitum:cum terra celat q̃ cogere in uſus humanos dextera rapiente omne ſacrum: Sacra enim omnium gentium rapuere romani nõ aurũz. dextrã autem. aut ꝓ auaricia:aut ꝓ bello poſuit:ut virg. Quid nõ mortalia

31. cm

pectora cogis auri ſacra fames.Iuuenalis.atq; oĩ ex crimĩe lu crũ quæſitũ.Termin⁹.finis natũæ:quo mũdi ſpatia terminã tur:quẽ adhuc armis dicit p̃ueniri ambitu gloriæ:ſiue auri cupidine. Qua pte debacchent̃ ignes.Cacumẽ dixit ĩ habi tabile ut virg.Semp ſole rubens & torrida ſemp ab igni.In qua ĩcendiuȝ ut furor bacchãtibus dominet̃:ideoq; dicit de bacchent̃. Qua nebulæ pluuiiq; rores.Septẽtrionaleȝ ſigni ficat cardinẽ:hoc ẽ niualem:ut item virg.Cerulea glacie con cretæ atq; ĩbribus atris. Sed bellicoſis fata qritius hac lege dico.cõſtituo.ſancio romanis hoc ius fatoꝶ: vt perniciofum habeant pſe reparare troiã. Ne nimiũ pii.qui velit p̃ſtare pentibus cõtra voluntatẽ deoꝶ. Triſti clade iterabit̃.hoc iõ qdam dictũ volũt:ꝙ fimbria legat⁹cinnæ iliũ temporib⁹ſyl lanis oppugnauerit ac diruerit:q mox ſeditiõe militũ pem ptus eſt .ordo.fortuna troiæ renaſcẽs lugubri alite iterabit̃ triſti clade:me coniuge & ſorore iouis ducẽte victrices cater uas. Cõiuge &.s. ſic virg.Aſt ego quæ diuũ ĩcedo regina iouiſq; Et ſoror & coniunx. Ter ſi reſurgat murus aeneus. hic aũt quotiẽs reparata fuerit:diruendã dicit:ut finitũ ꝓ ĩ finito ponat:aut tertio troiã ſignificat piiſſe.Semel ab hercle. ſecũdo ab græcis ꝓ helena.tertio a fimbria. Ter uxor.qdã andromacen ĩtelligi uolunt propter hectorem & aſtyanatta. Non hoc iocoſe conueniet lyræ.i.non talia conueniunt noſtræ propoſitioni a Iunonis uerbis ĩ ſe poeta conuertit. Per uicax.licẽtioſa uĩ repræhenſibilis. Modis.modulationibus metroꝶ.

Eſcende cælo.i.deſine loq de diis : ꝑpterea dixit deſcẽ de cælo: tanq̃ iaȝ uelit muſaȝ trãſire a uerbis iunonis : quæ cũ uelut in cælo habuiſſe oñderet.ordo eſt. tibia deſcẽde cælo:& calliope regia age dic lõgum melos. Melos aũt ſpecia liter dici uolũt cantũ paſtoralẽ ;eſt aũt ĩdeclinabile neutri ge neris. Acuta.sonora.liqda cõuẽniẽte melodiis. Auditis. dũ ad ſolã calliopen loqueret̃ dixit auditis : ut uos o calliope

49

præcor aſpirate canēti:Et q̄ſi deæ præſentiā ſe ſētire ait:tanq̄ venerit īuocata:quod appellat̃ enthuſiaſmos. An me ludit. velut īterrogās sodales suos poſuit:idem.an dum ſpiro me audiri a te & nō audior.i.decipior dĩci āore poetico.ordo ē videor audiri & videor errare p pios lucos. i.videt̃ m' audire .s.cātus veros.Tāq̄ diceret uere audio cātus veros & lucis ī terſuȝ.Aut errore mētis imaginor:quē ſtudio cōcepi poetico: aut certe per amœnos lucos elyſii uere uideo muſas errare. Vulture.uſ̃tur mōs appuliæ: fabuloſaȝ uero nutricē appellauit:quod hæ fere alumnis suis narrare fabulas ſolent. ordo ē. me pueꝝ fatigatū ſomno & ludo texere palūbes noua frōde ī vult̃e appulo extra limē fabuloſæ appuliæ meæ nutricis. nomē ꝓuinciæ ꝓ nutricis poſuit:qa īde horatius fuit. Frōde noua.viridi: non antiqua nec arida:quæ odore & umbra ſomnos nutriret Sic uirg.Floribus & dulci aſpirās cōplectit̃ umbra. Acherontiæ.acherōtia ciuitas ē appuliæ cōtermina lucaniæ quā ob hoc nidū appellauit:qa parua eſt:& ī mōtis cōſtituta ſummitate:ſicut nidi auiū ī ſummis arboribꝰ.Saltuſq; banthinos. banthia ciuitas ē appuliæ cōtermina uenuſinæ ciuitati:huiꝰ territoriuȝ paſcuis amœnat̃:cui cāpi ſubiecti ſiue uicini ſunt: q matini appellant̃ nūc abuſiue. Humilis forēti. forētuȝ oppidū eſt appuliæ uēuſinæ ciuitati uicinū:quod humile appellauit:qa ī ualle sitū eſt:sed nūc ſine habitatore eſt.Premerer.tegerer.defenſarer.Sacra aūt ait nō pp ſolū appollinē:ſed etiā pp ſe: eo ꝙ puus extra limen appuliæ expoſitꝰ lauro & myrto colūbis deferentibꝰ tectꝰ ſit ī omen futuri poetæ:laurus eiȝ dicata apollini eſt:& myrtus ueneri:quæ lyræ erat & luxurioſo futura dū lyrico carmine res uenerias deſcriberet. Nō ſine diis.animoſus.īpauidꝰ: ut luxuriatq; thoris aīoſū pectꝰ honeſti ſpadices.ordo.Camœne ego ur̃ īfans aīoſus nonſine diis ur̃ tollor ī arduos ſabios & cætera.ꝓdigiū aūt fauore diuinitatis & ſecuritatis ſuæ fuiſſe cōfirmat: tanq̄ ſi numen sibi īeſſe uelit ītelligi: ubicūq;

ſuꝫ ĩqt ueſter ſuꝫ o muſæ:cuiꝰ ĩfantiã uos cuſtodiſſe manife ſtum eſt: ſignificãs quod vbiq; nil aliud q̄ ſtudia ſcribendo carmĩa muſaꝝ colat:ut eſt.Me uero ꝑmũ dulces añ oĩa mu ſæ:Quaꝝ ſacra fero ĩgenti ꝑcuſſus amore accipiant. Supi nũ.Montuoſuꝫ:vt colleſq; ſupinos.Sitũ aũt ciuitatis deſcri pſit:qa ĩ aſcenſu montis eſt cõſtituta. Seu liquidæ.aut iter aquas cõſtitutæ aut delitioſæ: ſiue puri aeris. Veſtris.a. ordo.Me amicũ ueſtris fontibꝰ & choris nõ extixit philippis acies uerſa retro nõ deuota arbor nec palinuris sicula unda philippis eĩm a bruto & caſſio dimicatũ ẽ: ĩ quorũ parte ho ratiꝰ fuit.palinurꝰ ꝓmũctoriũ ẽ siciliæ. non a palinuro æneæ gubernatore dictũ:ſed ab annibale: ubi redeũtẽ se horatius de macedõia ꝑiclitatũ dixit:q̄ eſt & nauibus ꝑiculoſus locꝰ. Vtcũq;.ubicũq;.Sæpe eĩꝫ ueteres:ut ꝓ ubi ponebãt.vt virg. Labitur Infelix cæſis ut forte iuuẽcis. Nauita.nautaꝫ hic pro nauigãte poſuit. Boſphoꝝ mare. ſic a natatu bouis di ctuꝫ. Et urẽtes.calẽtes.ĩ aſſyria eĩꝫ regiõe pſaꝝ uehæmen tior ẽſt ſol: ubi & antoniꝰ dũ ad cleopatrã uſt reuerti morbo exercitũ ꝑdidit.ordo eſt.& ego iuuator libẽs uiſaꝫ arẽtes ha renas aſſyrii littoris. & britãnos feros hoſpitibꝰ & concauũꝫ lætũ eq̄no ſanguĩe. littus etiã cãpoꝝ extrẽitateꝫ ueteres dice bant.virg.Iacet ĩgens littore trũcus.& cui littus arãdũ:cuiq; loci leges dedimus. Feros.ĩhoſpitales:britanni eĩꝫ ĩmolare hoſpites dicebãt. Et lætũ.concani gens hiſpaniæ dicebãt: uel ut q̄dam uolũt thraciæ: q̄bꝰ dũ vinũ deeſſet lacte & ſan guine utebãt:de q̄bus ait.virg.& lac cõcretũ cum ſanguine potat eq̄no.viſã ĩ oĩbus ſubaudiẽdũ eſt:ut cũq; mecũ eritis. Pharetratos.g.geloni gẽs ſcythiæ ſagittis potẽs.virg.& gẽs illa q̄dem ſumptis haud tarda pharetris. Inuiolatus.ĩtactꝰ tutione muſaꝝ. Amnẽ.tanaim.de quo virg.Turbidꝰ & tor quẽs flauentes hiſter harẽas. Vos.c.a. altũ magnũ fortẽ: ſiue triumpho ſublimem.ordo eſt.uos recreatis pyerio ãtro cæſarẽ altũ militia. Quærenteꝫ finire labores ſimul addidit

oppidis feſſas cohorte. Feſſas.hic non laſſas sed a labore qe ſcentes:ad hyemandũ eĩm de caſtris ad oppida ducebant̃ exercitus. Abdidit.ĩterius recõdidit. Finire.q.l.neceſſitates bellorꝶ ad pſens releuare. Pierio.muſico.secreto:ut oñderet ceſarẽ poeticæ quoqꝫ artis ſtudioſũ.uos lene.p muſas.i.p ſtudiũ litterarꝶ ĩtelligi uult mentes ſapiẽtia uult roborari. lene eĩs cõſiliũ ſapientiã ad philoſophiæ moderationes dicit. Scimus ut impios titanas. ordo eſt. ſcimus:ut ſuſtulerit ĩpios titanas caduco fulmĩe ĩmanẽ turbã un⁹q tẽpat ĩertẽ terrã: & uentoſus mare:& q æquo ĩpio regit triſtia regna & urbes & diuos & mortales turbas. Tytanas.hic p titanas oſtẽdit uires ſine prudentia nõ ſolũ uanas eſſe:ſed etiã aduerſas ſibi uñ & gigãtũ poſuit exemplũ:q irrationabili furore aduerſus deos arma ſuſtulerũt.Inertẽ.aut quæ eos genuerit: q uicti ſunt:aut quæ iacet ſemper nec agitat̃ aut fert̃ motu:ut alia elemẽta:ut virg.Deſpiciẽs mare ueliuolũ terraſqꝫ iacentes. Triſtia.de ſtatu ſuo ſemp ſollicita. Magnũ illa terrorẽ ĩtulerat ioui.ordo ẽ.Illa horrida iuuent⁹ fidẽs brachiis & fratres tẽdentes impoſuiſſe peliõ olympo ĩtulerãt magnũ terrorem ioui.meli⁹ĩtelligit̃ horrida iuuẽt⁹ q̃ horrida brachiis:ut hic & aloidas geminos immania uidi corpora:aut brachia p uiri b⁹ accipiẽda ſunt. Tendentes. cõtẽdentes mõtibus montes ĩponere:ut virg. Ter ſunt conati ĩponere pelion oſſam: Scilꝫ atqꝫ oſſæ frondoſum ĩuoluere olympum. Minaci.ſublimi eminẽti.ut mediæqꝫ minans illabit̃ urbi. Euulſiſqꝫ.t.tãtæ eĩm erat uirtutis:ut trũcos arborꝶ iaceret ĩ hoſtes. Aegida. clipeũ mineruæ.virg. Cõtra neptunũ & uenerem ꝯtraqꝫ mineruã tæla tenẽs. Ruentes.ĩconſiderate uenientes. Hinc. .i.ex una parte iouis. Auidus. pp ignis capacitatẽ.virg. Illicet ignis edax ſumma ad faſtigia tecti uoluit̃. Qui rore p.c.l.caſtallia fons lyciæ:ubi apollo armẽtũ dicit̃ pauiſſe:ſiue in monte parnaſo:ut virg. Caſtaliã molli diuertit̃ orbita oliuo:cus parnaſum ſignificaret.Solutos aũt dixit ſignificans

ſtudius capilloꝝ:ut crinen fingẽs. Dumeta.nemora:ſed pp aſpitatẽ loci dumeta dixit. Delius.delos iſula:ĩ qua natus memorat̃. Patare⁹.patara ciuitas lyciæ: ĩ qua apollo maxĩe colit̃:ut ſtati⁹.lyciæ pateræ exercent dumeta iugis. Vis cõſilii expers.ignara.generalis ſententia ẽ;nec ſpecialiter ptinẽs ad gigantes:ꝙ robur corporis ſine prudentia piculoſus ſit & ĩefficax. Vis tempatas.virtutẽ.moderatã & ideo dicit iuuari:ꝙ vlt ad auguſtũ reuerti:q & fortis erat & ſapiens:p quæ ad culmẽ puenit imperii. Idẽ odere uiros.id eſt cxecrabiles diis ſũt virtutes:quæ omnem iniqtatẽ aĩo meditant̃. Teſtis. ſupiorẽ ſentẽtiã pſonaꝝ cõfirmat exemplis. Cẽtimanus.g. briare⁹.vt virg. Et centũ gemĩus briareus. Temptator. orion dianæ.orion uenator fuit:q ſtuprari conat⁹ dianã ei⁹ ſagictis occiſus eſt. Iniecta mõſtris.t.d.s.dolet inqt terra: ꝙ ita iniecta eſt ſup gigãtas:ut eos:quos filios eius uolunt: ſuis mõtib⁹ premat;ut iuuenalis vñ fit:ut malĩ fraterculus eſſe gigantum. Mæretq; partus.virgilius. Hic genus antiquum terræ titania pubes. Liuidũ.ſqualidũ & inferno colore fœdatũ. Nec pedit.i.c.i.æ.æthna montẽ ſiciliæ encẽlado ſuppoſit⁹: quem ad pœnæ ppetuitatem ſemp ardere cõmemorat:ſicut & titti iecur a uulture ĩdefeſſo paſtu non poſſe cõſumi ut virg. Roſtroq; ĩmanis uult̃ adũco ĩmortale iecur tõdens fæcũdaq; pœnis uiſcera. Nec fibris reqes dat̃ ulla renatis. Incõtinentis.libidinoſi:q latonam uoluerit ſtuprari. Tityas.gigas fuit ĩ nouẽ terræ iugerib⁹ cubãs.ſic virg. Per tota nouẽ cui iugera cop⁹ porrigit̃. Piritboũ cohibẽt. reprimũt.reſtrĩgũt:piritbous eĩm conat⁹ pſerpinam rapere catbænis dr̃ ĩnodat⁹: ut bi dominaz ditis tbalamo deducere adorti.

Aelo tonãtes.lucanus. p fulmĩa ſciret adbuc ſolus cælo regnare tonãtes. ergo ſi famæ ĩquit tm̃ magnitudĩe deos credim⁹:quãto magis de auguſti diuinitate credẽdũ ẽ: cuius virtutẽ & potẽtiã nõ audiri aſſerit ſed uideri.ordo eſt.

auguſtꝰ adiectis britannis impio & grauibus ꝑſis: habebitᷣ
pſens diuus. ꝑ has gẽtes ab vltĩo occidente uſq; ad oriẽtes cõ
tinuiſſe imperiũ ꝓuincias acqrẽdo cõfirmat auguſtũ. Gra
uibusq; ꝑſis. ꝑniciosis. ꝓ morte craſſi & cæde romanorum.
Proh curia. exclamatio dolentis. curiæ ẽ: quæ tã ĩdignũ caſuꝫ
ꝑtulerit. Proh mores. qa minuerũt famaꝫ ſenatꝰ. ideo aũt
dedecus craſſi cõmemorat: ut plus auguſtũ faciat eminere.
Inuerſos aũt dixit mores hoſtiũ: qa uictores erãt: nõ quo iã
nõ eſſent ſub romanoꝝ iugo poſiti. Marſus & appulus. cõ
memorãdo milites romanos ſignificat qa ad bellũ ꝑſicũ ꝓ
fecti & cũ craſſo ſupati uxores a uictoribus ſuſcepunt: ut vi
tam mererẽtᷣ. & uelut ꝓprius in ſedibus oẽſ iã ætatẽ agerẽt: hi
eĩſ milites apud romanos clariores erãt: ut hoc genus acre
uiꝝ marſos pubẽq; ſabellã. Ancilioꝝ noĩs & togæ. ancilia ar
ma romani de celo meruiſſe ꝓ uirtutis ĩſigni dicebãtᷣ & ideo
hæc arma ꝓ uirtute: ꝓ dignitate togã poſuit. Aeternæ ueſtæ
æterni ignis: q in ara eius indefeſſe colebatur. ut uos æterni
ignes & nõ uiolabile ueſtrũ numen. Incolumi ioue & .V.
R. q̃ſi diceret aſtãte mũdo aut ſaluo capitolio uel reꝝ natura
& romana urbe. Nõ eĩſ mirũ ſi roma capta & capitolio diru
to cõſeneſceret ſub rege medo: Sed ĩcolumi capitolio: & urbe
roma. Turpiſſimũ eſt cõſeneſcere ſub hoſtilibꝰ armis. Hoc
cauerat mens ꝓuida reguli. ideſt hoc ꝓuiderat: ne qs uitam
ex captiuitate ſparet: ſed potiꝰ pro libertate moriretᷣ: Captꝰ
eĩſ regulus a pœnis ĩperator romanus: dũ pro cõmutatione
captiuoꝝ romã ab afris miſſus fuiſſꝫ: hãc ſententiã ĩ ſenatu
dixit. ne captiui aut cõmutarentᷣ aut redderentᷣ: & ĩ poſteruꝫ
diſciplina militaris tali exemplo depiret. nec militi ſpes alia
ſalutis niſi in armis fuiſſet: vñ milites craſſi: q reguli diſſi
miles animo erãt: uitã captiuitate pepigerunt. Fœdis. turpi
bus: q captiuos afroruꝫ pro ſe reddi noluiſſet. Perniciem.
v. i. æ. In futuroꝝ pniciẽ ꝓceſſurã: ſi tale duceretᷣ exẽplũ ro
manis nõ peũtibus: q capi poterãt. Immiſerabilis. tãq̃ nõ

eſſent digni miſericordia in bello capti .i. niſi pubes captiua
īmiſerabilis piret : eſſet pnicies ī ueniens æuū. Signa ego
punicis.allocutio reguli in ſenatu de turpitudie & inertia ca
ptiuoꝝ. Militibus ſine cæde.d.ut ſuoꝝ ſignificaret ignauiā
nec eos redemptiōe dignos : nudatos eos ſine cæde & cōmiſſi
one pugnæ dixit armis:ut cur añ tubā tremor occupat art⁹.
Libero.aut nudo dixit:aut q ingenui eſſent :ne occiderent̃:
ſeruire voluerūt & ligari. Portasq; nō clauſas . ideſt afros
nō timentes & quaſi iam victores recolētes agros:quos cū
exercitu romano ipſe vaſtauerat. Auro repēſus . ſcił miles
acrior redibit ? p ironiā dicit ſub hoc ſenſu.ergo fortior mi
les ꝓcedet ad pugnā precio redēptus ! & ſignificat nō poſſe ī
acie fortiter ſtare militē:q viuere redēptiōe didicerit:aut cer
te acrior ad vitia redibit.i. deterior redempt⁹: velut q culpā
hauſerit dāno. Flagitio additis dānū.i.& cōtra conſuetudi
nem romanā & diſciplinā eſt . vt milites pretio nō virtute li
berēt̃.Neq; āiſſos colores.l.r.m.f. Sicut fuco īqt lana medi
cata ad pſtīū iā ñ pōt colorē reuerti:ita miles uitio captiuita
tis imbutus ad priſtinā nō pōt redire uirtutem. Nec vera
virt⁹:atq ait virg . Quōdam etiam uictis redit in precordia
uirtus.ſed ſententiæ non ſemper generales ſunt: ſed īterdū
ꝓ negotioꝝ qualitate firmant̃. Nec uera uirtus.Inuiolata
incorrupta . Reponi.reddi reſtitui. Deterioribus.deterior
a bono:peior a malo dicim⁹. Extricata.expedita.liberata.&
eſt ſenſus.hic ut cerua plagis erepta cōſuetudinē nō pōt mu
tare fugiēdi ita & miles:q ſe pfidiæ hoſtiū cōmiſerit: cōſtan
tiam pugnandi hr̃e nō poterit. Plagis.rætib⁹.plagæ aūt pro
prie funes rætiū ſunt . Proteret. cōteret.altero reſtaurato
bello ad prælium nō reuerti. ordo eſt:q iners ſenſit lora ſtri
ctis lacertis & timuit mortem reſtrictis lacertis.i. uinciri ſe
ptulit timore mortis ꝓteret pœnos alto marte. Si cerua pu
gnet extricata dēſis plagis.Hic.ī bello.īſci⁹.ignar⁹ reꝝ: & p
hoc ignau⁹ :q neſciret uitā uiro forti poti⁹ de armis ſpandā.

Paceȝ.d.m.Qui tanq̄ ī pace ſe hoſtibꝰ credit:dū ſe debuerit armis tueri. O pudor.romanoruȝ.ob ex clamatio dolentis. Ob magna.c.magna eīȝ carthago ab acolis uocabat̃:ſed hic eam poeta dedecore romanoꝝ maiorē ait factam. Altior ita liæ.r.Indignatio romani ducis: qui non uirtutibꝰ urbis con tulit carthagineȝ:ſed ruinis & miſeriis fortior crederet̃.non in rebus p̄claris. Fert̃ pudicæ coniugis.o.augumentuȝ uir tutis ꝑtinet:quod caſtam ꝓ p̄ria regulꝰ cōtempſit uxorē.Im pudica eīȝ iure potuit cōtemni.Indecoꝝ eīȝ duxit matronaȝ romanā ſeruū hoc eſt captiuū oſculo dignū putare.Neglexit etiā ꝑuos filios: qui ꝓ ætatis īfirmitate miſerationeȝ patris mereri potuerit. Vt capitis minor . ut īſanꝰ.minoratio eīȝ cerebri aporiā īfert. Toruus.terribilis.ut uirg.Optima tor uæ forma bouis.i. ī terrā deiecto uľtu:ne ad effectū uel aſpe ctuȝ traheret̃. Nunq̄ alias dato.qualē ſententiā nemo unq̄ de ſe dediſſet. Egregiꝰ glorioſus q exulē ſe eſſe maluerit : q̄ īfamia redimi:& eſt occultū antitheton. Nam merentibꝰ egregiū exulē oppoſuit.Mirū ē ergo:vt cæteris ꝓ ſe merētibꝰ ipſe cōſtans aīo ꝓbaret̃. Atq ſciebat quæ.s.b.Qui hac ſecu ritate volūtatis ſuæ īpleto cōſilio rediret ad poenā cōtemnēs certa ſibi & ꝓmiſſa ſupplicia:qua īpetratis iniūctis negotiis uľ ad otiū reuerteret̃ uľ ad p̄miū. Et populū.ſcilicet roma nuȝ;cuȝ illi populꝰ reſiſteret ad africā propanti tā ſecuro & pertinaci aīo ipſe oēs deſeruit q̄ ſolet qs relictis negotiis ami coꝝ aut clientū litibus definitis ad prædia ſua ꝓficiſci ꝑꝑ uo luptates q̄ſi uolēs moleſtiis carere. Venafranos.uenafrū ciuitas cāpaniæ eſt:vn̄ eſt uenafranos:ad amœnitatis autem exemplū deliciosas poſuit ciuitates. Lacedæmoniū a lacedæ moniis conditum.

Elicta maioꝝ.peccata romanoꝝ. Refeceris.īſtaurauε ris.ut uirg.Semꝑ eīȝ refice:ac ne poſt amiſſa reqras: ante ueni. Fœda.aut īculta:aut ꝑ nimiam uetuſtateȝ ſordē tia: Diis te minoreȝ:quod geris impas . hoc eſt quando te

minoré diis geris:tāto diis impas:Nam cultu deoꝝ romanā creuiſſe refert:& ſumpſiſſe ꝑncipiū a deoꝝ cultu:eandeſ ſuadet felicitatem debere uſqꝫ ad exitū cuſtodire. Hinc omne ꝑncipium.hoc ex tradita ꝑſuaſione ſumptū eſt:qua aiūt pœnas ĭ poſteros exptes ſæpe differri:quas maiores effugerēt: ita eos nō ſua:ſed maiorū culpa ꝑcelli. Dii multa neglecti dederūt heſpie.frequenter enim romani duces nō adhibitis auſpiciis dimicātes grandi exercitus clade ſupati ſunt. Iam bis moneſis & pacori manus.Moneſis & pacorꝰ Reges ꝑſarū fuerūt: aduerſus quos Romani cōtra numinū uolūtateſ pugnauerūt ĭfeliciter.bis aūt parthos victoriā rettuliſſe.ob hoc dixit:qa añ craſſum & poſt deciū ſextum cū exercitibus ſuis occiderūt. Non auſpicatos.ĭcomitatos diis cōtemnētes auſpicioꝝ neceſſariā ueritateſ. Et adieciſſe.ideſt ex ꝑda romanoꝝ torques ſuos pondere auxiſſe uictores. Renidet. ſplendet. eo ꝙ reparati torqˢ & maiores facti ipā nouitate fulgerent. Pœne occupatā ſeditionibus.d.v.occupatis eīm ciuili bello romanis data eſt occaſio hoſtibus cōmouendi bella: & ægyptiis:quos poeta æthyopas appellauit ꝑ ꝑ bellū cleopatræ Dacus.germanꝰ:ut aut cōiurato deſcendēs dacus ab iſtro. Fæcūda culpæ ſæcula.n.p.i.ſæcula etiā ſanctū matrimonioꝝ fœdus ꝑ adulteria aſſerit corrupiſſe:ĭde fieri:vt ĭutiles cōſiliis publicis & ꝓbis actibus generent̃. Quidam enim uolūt ipſum auguſtū tangi his uerſibus:q alienam cōiugē tulerit & genus bonū patris ſanguinis alieni coitus admixtione polluerit. Ionicos.græcos:ꝗ eīſ ꝑmi ſaltationē mēbroꝝ geſtibus ĭuenerūt:uñ poſtea pantomimi facti. Et fingit̃ artibꝰ. cōponit̃: ut & corpora fingere ligua.ſignificat aūt ꝑ hoc inſtitui meliores ſaltus. De tenero.m.v.i.ab immatura & ꝑma ætate. Meditatur auté exercet: ut virg. Nec iā furtiuū dido meditat̃ amorē. Inter mariti uina.aut in ipis nuptiis aut ĭter domeſtica cōuiuia. Intermiſſa.ĭter laxata.Gaudia. uoluptates ſtup.hic impatiētia ĭceſtꝰ oñditur. Luminibꝰ.

remotis.tædis.faculis ad admittẽdũ crimẽ obſcuritate pcurata: hoc ẽ remotis lucernis. Sꝫ iuſſa coram.aut a libidine a corruptore:ut Iuuenalis. Doctus ſpectare lacunar doctus & ad calicẽ vigilanti ſtetere naſo. Inſtitor.mercator.Dedecorum.e.īceſtuũ. Non his iuuẽtus orta parẽtibus. Tanq̃ legitimis contẽti nuptiis fuerit: nec ex huiuſmodi nati homnibus illi romani:q omnes uicerũt. Infecit æquor ſanguine punico.luctatiũ ſignificat:q nauali bello apud ſiciliam cũ annibale multa cæde pœnoꝝ pugnauit. Pyrrhũq; . pyrrhus epirotaꝝ rex antiochiã auxiliis adiuuans uictus ẽ a romanis cũ ipſo anthiocho rege ſyriæ: a quo & ciuitas nomen accepit antiochia. Annibalẽq; dirũ.aut crudelem aut pugnacẽ:qui ab africano ad vltimuꝫ uictus eſt. Sabellis.aut ſabinis aut marſis:ut dẽtesq; ſabellicꝰ exacuit ſus. Maſcl'a.fortis.robuſta. Verſare glebas.arare.ut virg.añ ſupĩatas aqlõi oñdere glebas. Et ſeuere matris ad arbitriuꝫ reciſos.bñ & moraliter ſimplicitateꝫ & patiẽtiã laboris in iuuenibus p has commemorationes oſtendit eo:ꝙ ita ſe ſubdant imptis matrũ ut ad eaꝝ opentur arbitriũ: ul' qa hæc ruſticis eſt ꝯſuetudo:ut poſt laborẽ cuꝫ lignis ad ſuos reuertantur. Seuere.caſte. Sol ubi montiũ.ut virg. & ſol creſcentes decedens duplicat umbras. Bobus fatigatis. ut virg.aſpice aratra Iugo referũt ſuſpẽſa iuuenci. Amicũ.gratũ laborãtibus ſcil' ob capeſſendã qetẽ. Dãnoſa qd nõ.ac ſi diceret cũcta in peiꝰruũt:eo ꝙ nihil æternũ ſit:ſed proceſſu tempoꝝ oĩa in peius labunt̃: vñ dictũ eſt:nihil eſt eiꝫ ope & manu factuꝫ:ꝙ non cõficiat cõſumatq; uetuſtas. Tulit nos pores. Nequitiã parentum dicit auguſti in poſteros. Mox. d. nos ſcilicet allaturos peiores filios.

Vid fles aſterie.ad aſterien amici ſui coniugẽ ſcribit: & eã ſolatur gygis mariti ſui amore mæſtã monens ut cuſtodiat caſtitatẽ:Nec alterius adoleſcentis blãdiciis aut ſpecie capiat̃:dũ maritum ſperare debet primo vere redituruꝫ.

ordo eſt.aſterie qd fles gygen iuuenem conſtantis fidei:quē
reſtituent tibi primo vere cādidi fauoni thyna merce beatū.
Quē tibi candidi.ſereni.ꝓſperi:ip̄e eim uētus uerno tēpore
frequentius flat. Thyna bithynā.Quidā eis uolūt thynam
ciuitatē vicinā bithyniæ dictā pōto confinē:qdā tynnū piſcē
magis ītelligēdus ſuadēt. Ille notis.notos ꝓ ventis poſuit.
Ad oritū.ciuitas ciliciæ: ut aut oritia terebītho. Poſt īſana
capræ ſidera.Hædos videt̃ ſignificare:quoꝝ ortꝰ & occaſus
cōcitat tempeſtates:de qbus virg. Pluuialibꝰ hædis.Et alibi
Aedoꝝq; dies ſeruādi. Frigidas noctes.duplici modo accipi
debet:vł pp hyemes:quæ pegrināttibꝰ acerbior ſemp uidet̃:
vł pp ſolitudinē:qa ſine ſuiſ erat & uelut abſtinēs frigebat.
Inſana .tempeſtuoſa. Inſomnis.uelut ab uxoris amore nō
dormiēs:ut nec unq̄ ſoluit̃ in ſomnos. Atq ſollicitæ nūcius
hoſpitæ.gygē a cloe hoſpita ſua dicit adamatū:quā cōtemni
dicit ꝓ dilectiōe vł deſyderio uxoris abſentis:quē etiam p ī
ternūcios terret:ita eum ꝓ caſtitate morituꝝ:ſicut hi quoꝝ
īferiꝰ exempla cōmemorat.ordo eſt.atq uafer nūciꝰ ſollicitæ
hoſpitæ. temptat ſub illū mile modis dicēs ſuſpirare miſerā
cloen:& uri tuis ignibus: & refert:ut pfida mulier īpulerit
pretū credulū falſis criminibꝰ mature necē nimis caſto bello
rophōti. Tuis ignibꝰ:qa etiā tu ureris.i.tui mariti amoris.
Vafer ad ſuadēdū callidꝰ.& aſtutus ſiue malignꝰ:q nitebat̃
cōtinētiā ſupare.Vt quemadmodū Mulier pfida Stenobea
ſiue antia uxor p̄ti:quam cōmemorat amore bellorophontis
hoſpitis inflamatā:dū uoluptati eius conſentire noluiſſet in
adulterii crimen uocatꝰ eſt:quod exemplū ad adqeſcendi ter
rorē ſignificat a ſuadente præpoſitū:ne eadē cōtinentia etiā
ip̄e piclitaret̃.Narrat pœne datū pelea. peleꝰ adamatꝰ eſt ab
hypolita acaſti uxore: que dū deſpiceret̃ ab eo queſta mari
to eſt ſe ſtupri compellatā. Indignatꝰ acaſtꝰ pelleū duxit īui
tatus gr̄a uenādi in pelion:ibiq; eus īermē reliqt a centauris
pimendū,qui ꝓuatꝰ a chirone collecto exercitu euertit acaſti

regnũ.& hippolytã ſupplicio merito ſatis affecit.ordo eſt.&
narrat pelea pœne datũ tartaro:dũ abſtinẽs fugit magneſſã
hippolyten & fallax fruſtra monet hiſtorias docẽtes peccare.
Magneſſã hippolyten:Magnes theſſaliæ ciuitas eſt:quã pro
diſcretione hyppolites caucaſiæ cõmemorat amazõiæ uxoris
theſei. Et peccare docẽtis.& alias ſubaudit̃: qa & hæ:quas
ſupra dixit:reliquerãt exempla peccãdi. Surdior.Metapho
ra a nauigãtibꝰ:ꝗ ita amãtis nõ audiret ꝓ̈ces:quẽadmoduꝫ
ſi a piclitãtibꝰ rogent̃ ſcopuli:ut eſt.Sꝫ nullis ille mouet̃ flæ
tibus:aut voces ullas tractabilis audit. Adhuc integer.ad
huc cõtinens eã:qua ĩ eũ demonſtret trahi poſſe ĩ poſterũ:ſi
diutiꝰ ĩmoret̃. Enipeus:nom̃ uicini petulãtis. Plus iuſto.
pl̃s æquo uľ nõ ꝓ forma:ꝯ ꝓ libidĩe.Nec pl̃s placeat q̃ debet
uicinꝰ:ꝗ ꝑ̈us cõmemorãdo mariti honeſtatẽ ſuadet:ut illud.
Seruataq; ſerues troia fidẽ. Quãuis nõ aliꝰ.ordo eſt.quã
uis nõ alius æque cõſpicit̃ flectere equũ ĩ martio gramine:
nec qſq̃ æque citus denatat tuſco alueo. Gramĩe.M.ĩ cãpo
martio bellicis artibus exerceri cõſuerat romana iuuentus:q
bus ita enipeum ceteros ꝑ̈re dicit:ut merito amari poſſit :ſi
pudiciciæ cuſtodia nõ reſiſteret. Deſpice.deorſum aſpicias.
hoc ẽ nec ad uoluptuoſos cãtus nec amãtis preces permota
deſpicias.

Artiis cælebs.ut viduæ ſine uiris: ita cælebes ſine uxo
ribus dicebãtur. Kalendis martiis.matrõalia dicebã
tur:eo ꝗ mariti ꝓ cõſeruatiõe ꝯiugii ſupplicabãt:& erat dies
ꝓ̈pe feſtus matrõis.ad mecœnateꝫ ergo ſcribit horatiꝰ non
eũ debere mirari: quod kalẽdis martiis dũ ſit ſine uxore ſa
crificet.hac eĩm die ſe caſu arboris cõmemorat liberatuꝫ &
ſeruatæ ſalutis feſtiua . ordo eſt. Mecœnas docte ſermonis
utriuſq; linguæ.i.græce & latinæ linguæ miraris qd cælebs
agã martiis kaľ:qd velit flores & acerra plena turis:& carbo
poitus in uiuo ceſpite.Acerra turibulũ dicebat̃ miniſterialis
patinæ fictilis. Vouerã.d.e.Modo reddit:cur faciat hoc.illo

die ſe uouiſſe dicit:quo eſt ꝑiculo arboris ereptus. Et albũ libero captũ.ſuꝑis aptior erat alba uictima:Nã diis ĩfernali bus ſemꝑ nigra offerri debent:vt hic te caſta ſebylla nigraꝝ multo pecudũ te ſanguine ducet. Prope funeratꝰ.extĩctus ſiue ſepultus.Hic dies.ordo eſt. hic dies feſtus redeũte anno dimouebis corticẽ amphoræ aſtrictũ picæ inſtitutæ libere fu mũ cõſule tullo. Dimouebit.arripiet in vſuȝ cõuiuii uinũ: quod fumo ĩueterabatᷣ. Conſule.t.ꝓ uetuſtate poſuit. Cya thos.mẽſuras dixit:quas ꝓ ſexta ꝑte ſextarii dicebãt. Cẽtũ. uerbo uſus eſt cõuiuaꝝ centũ cyathos:ſiue finitũ ꝓ infinito poſuit:ut tibi noĩa mille. Et uigiles lucernas.uigilantes in officio luminis. Procul oĩs.ita ĩnocuũ vinũ ſe exhibituꝝ ꝓ mittit:ut nec oneret nec ꝑ ebrietateȝ lites ꝓuocet:ut Timor oĩs abeſto. Occidit daci.cotiſon nomen regis dacoꝝ: quo ui cto ſuadet aliquatenus a curis publicis recedi debere & ꝑ̃a to ſe exercere cõuiuio Mecœnatẽ.Diſſidet.diſſẽtit diſcordat: eo ꝙ ciuilia ĩter ſe medi bella gererẽt : nec eis ꝑ diſcordiam rebellare romãis uacaret. Cãtaber.gens hiſpãiæ. Sera.d.c. tarda : ꝗa diu bellũ cũ his geſtũ eſt:& cũ difficultate ab au guſto ſuꝑati ſunt.& ideo eos romanis ſeruire dicit uictos & ſubditos. Iam ſcythæ laxo.m.a. vt eos deſtẽſis arcubus ui ctos & fugiẽtes oñderẽtut laxos humeris referũt lãguentibꝰ arcus. Negligẽs.ſupple eſto:quod pro ſecuritate poſuit:ꝗa nõ timeret. Nequa.nequa ꝑte laboraret:ut ecõtrario virg. Securũ pro negligẽtia poſuit. Securus amoꝝ germanæ. Nimiũ cauere.curare vł ſollicitus eſſe.

Onec gratus. hac ode alternis vicibus lydiaȝ rñdentẽ ſibi aĩcam facit : & agit cũ eadẽ inſtaurationẽ gratiæ: qua ꝓmerita beatiorẽ ſe affirmat rege ꝑſaꝝ. Donec.q̃ diu. Nec quiſq̃ potior.melior.i.cũ nemo mihi a te ꝑ̃feretᷣ: ꝑſaꝝ eiȝ reges delicioſis copiis vtebãtᷣ. Donec nõ alia.hic ꝑ lydiæ ꝑſonã rñdit. Arſiſti.amaſti:ut ardet amãs dido: traxitq; ꝑ oſſa furoreȝ. Poſt cloen.non erat ĩferior cloe apud te. nomẽ

alterius amicæ. Mſti lydia nоīs.magnæ formæ.magnæ formæ & iliæ matri romuli pferenda. Me nūc.horatiꝰ reſpōdit. Treſſa thracia.vt creſſa genus pholoe geminiq; ſub hubere nati. Si pcent aīæ.ſi fata parcēt illi diu viuēdo cupio p ea mori ad augumentū amoris patuз ſe dicit mori: ſi p altero hoc fata fieri patiant̃: Iuxta illud: Si fratrē pollux alterna morte redemit. Me torret. ex pſona lydiæ uſq; ad finē. ordo eſt. Thurini ornitı filiꝰ chalais me torret. Thurinū bruttorum oppidū ē.vñ ornitū dicit fuiſſe. Quid ſi pſca redit.v. Secūda vice tanq̄ ſua & ipiꝰ: ſi amorē reddimꝰ porē. Iugo cogit abeneo.forti īexpugnabili.ad ppetuitatē redeuntis grãæ iugū aeneū poſuit: æs eīm nō ſicut ferrū rubigine cōſumit̃. uñ virg. Et cētuз uīctus abenis poſt tergum nodis: ut uelut æternā pacē futurā furoris ærea uicula mōſtrarēt. Excutit̃ p expellit̃. Sydere pulchrior. p ut Qualis oceāi pfuſus lucifer unda. Ille chalais. Iracūdior adria. ſicut illud. amantiū iræ āoris ītegrtio ē. Tecū viuere. ut una ſalus ābobus erit. Tecuз obeā. ut tecū cōſumerer æuo.

Xtremū. hæc ad puellā lycen noīe dñr aſpaз & ītractabilem. Extremū. ultimū: Tanais eīm fluuius ſcythiæ dicit̃: q & danubius: p cuius cōmemorationē uſt itelligi barbari animi mulierē. Porrectuз. extēſuз: ut virg. Quaq; redit mediū rodope porrecta ſub axē. Aqlonibus. qa tanaim noīauit: de ſeptētrionali eīm pte aquilo orit̃.i. nō ſolū qa in pſperitate es miſereri mei debes: ſз etiā ſi ī captiuitate eſſes cōiūcta ſæuo viro deberes meo ſuccurrere amori. Nemus. uiridariū dicit. Poſitas deorſuз miſſas. poſt niues eiз miſſas: ſi flat aqlo: eius frigore ſolidant̃. Puro ſereno. ut pura nec obtuſis p cælū cornibꝰ ibit. Ingratam ueneri. execrabilem ueneri dicit: ſi amet ſupbiam: & cōtemnat amorē. Cur rēte. celeriter labēte: uult eīm ītelligere ſiſſuraз repudii.i. ne nimia uelocitate rotæ rūpat̃ funis. dñaз rotæ fortūaз dixit. ideſt ne uolubilitate rotæ & tu amās ꝯtemnaris: & ita ī flexu

rotæ lædaris:ſicut equ⁹a ꝯſueta uelocitate deficiẽs cõſueuit.
Nõ te penolopen. penolopes ulyſſis uxoris nota fabula ẽ.q̃
ꝑ fide abſentis mariti oẽs repudiauit ſpõſos. O q̃uis.ordo
ẽ. O q̃uis neq; curuãt te mũera nec ꝑces nec pallor amãtiũ
tĩctus uiola:nec vir ſauci⁹pyeria pellice: & q̃uis nõ ſis molli
or rigida eſculo nec aĩo mitior mauris anguib⁹:parcas tuis
ſupplicib⁹. Tyrrhen⁹.parẽs.Italus. Neq; te munera. ut
eſt.quoniã ſordent tibi munera nr̃a.& alibi.Nec munera cu
rat alexis. Nec tĩctus viola.Bene uelut amator amœnitatẽ
floris pallori amãtiũ dedit. Pellice ſaucius.cõcubinæ amore
ul̃neratus vult ĩtelligi maritũ lyces hui⁹amare aliã.i.pieriã
noĩe mulierẽ : ꝑꝑ quaꝫ cõtumeliam uł dolorẽ ſuadet ad red
dẽdam viro pro pellice uiciſſitudinẽ ſe amari debere. Nec
rigida.i. nõ ſis rigidior eſculo arbore tanq̃ lignea & ſine ra
tione.nec aſpior mauris ſ̄pentib⁹calore noxioribus:ut ſæuit
agris aſperq; ſiti atq; exterrit⁹æſtu. Nõ hoc ſemp.nec ſem
ꝑ ſe añ limen obſ̄uantẽ cæleſtẽ aquã paſſurũ dicit:ſꝫ deſinẽ
te ꝑ contẽptuꝫ aĩmo amore carituꝝ.

Ercuri.Mercuriũ lyræ ĩuocat reptoreꝫ: ut ĩſpiret ſibi
modulationẽ dignã aurib⁹lydes amicæ.ordo eſt. mer
curi dic modos :q̃bus lydæ obſeratas aures applicet:nam te
magiſtro docilis amphion uomit lapides canẽdo.Iuxta hoc:
quod tulli⁹cicero ĩ rhetoricis dixit artiuꝫ magiſtros afferre
laudẽ ſiue uitupationeꝫ diſcipulis: Rurſus diſcipulos magi
ſtris.vñ hic mercuri⁹laudat̃ in amphiõe diſcipulo:cui⁹nota
fabula eſt:eo ꝙ idẽ amphion cithare cãtu & pecudes: quarũ
paſtor erat:ad ſe accerſere cõſueuerat: & lapides q̃bus mu
ri ſunt extructi thebãi:ut ſtati⁹.Quo carmĩe muris iuſſerit
amphion tyuos accedere mõtes. Reſonare ſeptem.ut Oblo
quit̃ nr̃is ſeptem diſcrimĩa uocũ. Nec loquax olim.laus re
ptoris ab ope: qua dicat neq; loquacẽ lyram nec gratã fuiſſe
anteq̃ mercurii doctrina aptaret̃ ad cantũ. Naꝫ & in ſacrifi
ciis fidiciẽs adhiberi cõſueuerãt. Obſtĩatas.clauſas.Exultĩ.

ſaltim.proteruo.Importuno nimio.applicet aures. uelut ob
lectata iungat & applicet ad audiẽdũ.uñ eſt dictum.adeo in
teneris aſſueſcere m̃ltuꝫ eſt. Aequa trima.iam difficilis ad
domandum. Cruda marito ĩtacta ĩmatura ſiue intempe
ſtiua: ſꝫ aĩo cruda.i.crudelis ac ꝑ hoc aſpa atqꝫ horrẽs ma
ritũ ducere oblectatiõe cãtꝰ quocũqꝫ ieris te ſeq̃ntis:ut virg.
Mulcẽtem tygres & agẽtem carmĩe quercus. Ceſſit ĩmãis
tibi.b.c.hypallage:cũ ip̃e magis blãditus ſit cerberus. Spiri
tus teter.aut poſuit ꝓ ueneno aut ꝓ ſanie cadaueꝝ: qbꝰ ue
ſci ꝯſueuerat.Cẽtũ.finitũ ꝓ ĩfinito.Muniãt ãgues caput eiꝰ
ut ait Ennius:angue uilloſi canis. Ore triligui.vt latratu
regna trifauci pſonat. Quin & iſion.ut atqꝫ iſion uẽto ro
ta cõſtitit orbis. Vultu riſit ĩuito. extorq̃nte cythara dulce
dĩe ſui:ꝙ tormẽtoꝝ pœna nõ ſinebat. Dũ.g.d.p.danai no
ta fabula: qui fratris ægiſti inuidia:ꝙ oẽs ille filios:hic habe
ret filias pactis nuptiis filiabꝰ p̃cepit ut ĩterimerẽt acceptos
ſpõſos:quod ab oĩbus factũ eſt: p̃ter ab hypmeſtra: quæ li
num fuga data ſeruauit.ob hoc ſcelus apud ĩferos hac dicun
tur pœna dãnate:vt aquã in ptuſuꝫ doliũ iugiter mitterent.
Puellas.filias dixit.Seraqꝫ fata.vt diſtulit ĩ ſerã cõmiſſa pia
cula noctẽ.Perdere ferro.occidere.Vna.hypmeſtra. Audiat
lyde ſcelus. audiat qua pœna dãnatæ ſũt:quæ amãtibus cru
deles fuerũt.Manẽt.expectãt. Etiaꝫ ſub horcho.non ſoluꝫ
dãnant̃ in aquæ penuria:ſꝫ etiã ĩfernali crutiant̃ igni.Duro
ꝑdere ferro.nõ ad naturã ferri relatũ eſt epythetõ ſꝫ ad eaꝝ
animũ:quæ dura ac crudeli mẽte hoc auſæ ſũt: vt duris gẽu
it te cautibus horrẽs caucaſus. Face nuptiali digna. poſitũ
eſt enim hoc ꝓ affectiõis inſigni tañ maius p̃miuꝫ fœminis
nõ ſit:cũ facibus enim nuptiæ fiebant ueſpi apud antiquos.
Et in omne uirgo nobilis æuũ.Virgine pro muliere poſuit.
Ne lõgus tibi ſõnus.i.mors.vt & cõſanguineus læti ſopor.
Mollior.melior.afectioſior.Quæ uelut nactæ.ordo ẽ.quæ ve
lut nactæ leenæ uitulos heu heu lacerãt ſinglos & ẽ pl̃cherima

cōpatio. Me uel extrēmos.n.i.a.in deſerta numidiæ:quæ fe
ris plena ſunt:aut pro crudelitate numidas memorauit. vt
numidæ infærni. Claſſe releget.remoueat.vt virg.Atq; iō
tauros ꝓcul atq; in ſola relegāt paſcua. Dum fauet nox.vt
defenſi a tenebris:& dono noctis opacæ.Sculpe querelā.i.p
epitaphion in cōmemoratiōe ſcribe:quod geſtū eſt.

Iſeraꝝ eſt neq; amori dare ludus.

Metrū hoc ſorclytū dr̄:vt numerꝰſit potius q̄ metrū.
cōſtat aūt ionico minore & duobꝰ p̄mis uerſibꝰ trimetris.ita
Miſeraꝝ eſt.neq; amori.dare ludū.
Neq; dulci.mala uino.lauere aut ex:
Tertius vero tetrameter ſcandit̃ ita.
animari.metuentes.patruæ uer.bera linguæ.
Ad neobulen amicā ſcribit amātes hebrū adoleſcētē & deteſta
tur īſuauē eſſe uitā ſine hilaritate & amore.ordo eſt.neobule
Miſeraꝝ eſt neq; dare ludus amori:neq; lauere mala dulci ui
no aut exaīari metuētes uerbera patruæ līguæ. Lauere .pro
lauare;ſic eīm ueteres declinabāt:lauit ꝓ lauat.vt virgilius:
Lauit īproba teter ora cruor. Qui uerſus nō ſtat ſi p̄teritus
intelligas. Exanimari.m.ſenſus ē.aut cruciari caſtigatiōe
uerboꝝ.patruæ aūt līguæ ꝓ ſeueritate dixit:patrui eīm ado
loſcentibꝰ corripiēdis auſteriores eſſe ſolēt: q̄ patres:quibus
nat̃a ip̄a īdulgentiā plæꝝq; extorq̄t. Cicero ideꝫ ꝓ ſeueritate
cenſuræ.patruꝰ q̄dem magiſter hoc diceret. Tibi qualū.ca
lathū.metonomicos pro lanificio dixit.tanq̄ amore & pulchri
tudine amatoris capta cōtemnēret pēſa mulieꝝ. Liparæi.a
lipare īſula:vt ſi diceret liparēſis.liparitāæ eīꝫ īſulæ eū ciues
demōſtrat. Bellorophōte:q pegaſo equo uictꝰ chimerā ītere
merat.Pugno.athletico & agonico certamīe. Per aptū.latū:
vt alia de p̄te patētis trāſmittūt curſu cāpos.ordo eſt.ales pu
er cytheræ & nitor lipæi hebri ſimul ut lauit unctos hume
ros in thyberinis undis eques melior ipſo bellorophōte neq;
uictꝰ pugno neq; ſegni pede idē catꝰ iaculari ceruos fugiētes

per apertum agitato grege & celer excipe aprum latitantem alto fruticeto aufert tibi qualum. & aufert ſtudiuꝫ operoſæ mineruæ.

Fons blãduſiæ ſplẽdidior uitro.hac ode blãduſiæ fonti ſacrificiũ promittit. blãduſia eĩm ſabinẽſis agri regio eſt:in qua horatii ager fuit. laudat ergo fonteꝫ dicendo euꝫ pſpicuũ uitri compatiõe: ut uitrea te fucinus unda. Cras donaberis hædo.hædi ĩmolationẽ promittit amphibolon ẽ tñ utrũ dicat dõaberis hædo.& floribꝰ an hædo floribꝰ corõato Et uenerẽ & plia.d. Maturi eĩm & appetere uenerẽ & ppea pugnare cõſueuerũt. Fruſtra.ideo fruſtra: quia ĩficiet geli dos riuos. Laſciui.luxurioſi.petulãtis. Te flagrãtis atrox opacitatẽ nemoroſi & abſtruſi fontis oñdit:p quaꝫ dicit cani culariũ æſtuũ calores arceri. Tu frigus amabile.amœnum vt frigus captabis opacũ:& nõ ipi amabile:ſed feſſis fies no biliũ meo carmĩe prædicatus inter nobiles fontes prædicabe ris. Vnde loquaces. vt per leuia murmur ſaxa ciet. i. ſo nantes.

Erculis ritu modo dictus o plebs.hæc ode ĩ auguſti lau dem ſcribit̃ uictoris ex hyſpãia reuertentis: vt oſtẽdat labores eũ nõ p alios ſed p ſe adminiſtrare: nec ſub hac diffi cultate adipiſci uictoriaꝫ breui tp̃re:vt pficiſci ad bellũ & re uerti uictorẽ.ordo eſt.o plebs cæſar dictꝰ petiiſſe laurum uæ naleꝫ morte modo uictor ab hiſpãia orą ritu herculis repetit penates. Morte uænalẽ.Mortis eiꝫ cõtemptu laus uictoris q̃ritur:& triũphi:laureate eiꝫ de uictoria ĩ tẽplo mittebant̃. vt eſt. & iſtũ q uita bene credat emi quo tendis honorẽ.& ui tamq; uolũt p laude paciſci. Vnico gaudẽs. lyliã dicit ſub caſtitatis laude uotũ p cæſaris reditu ſoluturã. Et iuſtis op ata. opatiões ueteres ſacrificia dixerũt. iuſtos uero diuos q̃ uis generaliter dici poſſint:nũc tñ ſpecialiter poſuit.tanq̃ q uictoriã uel reditũ cæſari merito eiꝰ & uirtuti pſtiterit.virg. opatiões pro ſacrificiis.Vt ſacra refert cereri lætis operatus

3 L. car

in armis . Et ſoror clari ducis octauiã auguſti ſororẽ cõme morat. Supplice.u.non uicta ſupplice ſed uictis ſolutis ſupplicãtes. vt ſolute crinales uictas:capite orgia mecũ. Iuue nũq; nup ſoſpitũ pdent nup ſoſpitũ reuerſoꝝ auguſti uictoriam. Iam uiro exptæ.i.nuptæ. Male o parcite uerbis.ſiue qa p feſtiuitate dierũ feriæ ĩdicebant & abſtinebat a litib9 iurgiiſq; . ſiue qa in ſacrificiis pcepto ſilentio bona oĩa habere uidebant: ne ĩ ciuitate loquẽtes mala oĩa facerẽt uerbis . Ideo nũc pcite malis uerbis.i.malis ominib9. Tumſtũ.cõmotionem belloꝝ p uim impulſiõe hoſtiũ. Tenẽte cæſare ut ferrea belligeri cõpeſcat limina iani. Et cadũ.m.vinum quod bello marſico diffuſus eſt.cadũ aũt lagẽas:Vt uina bon9quæ deinde cadis.o.a. Spartacũ ſi qua.p.Gladiator fuit ſpartacus.hic cus lxxiiii ſociis ſimilis condiciõis e ludo fugiẽs dux factus per iiii ãnos aduerſus q; romãos bellans plura uaſtauit:ideo nullas lagenas euadere potuiſſe cõmemorat.hũc poſtea pompei9oppreſſit:vt lucãus Et ſimili cauſa caderet qua ſptacus hoſtis. Nehæræ.nomen puellæ citbariſtriæ ſiue cantatricis.argutæ aũt ſonoræ. Vt hic arguta ſacra pendebit fiſtula pinu. Myrrhæũ.aut pfuſus myrrha:aut ĩter flauus & nigrũ uel myrrhæi coloris.cohibere aũt p feſtiuitatis lætitia feſtinare.& ĩ nodũ colligere crinẽ præcepit. Si p ĩuiſus mora.i.ſi ianitor phibuerit illã ĩgredi ſupple pcas : qa canicies mitigat aĩos cupidos litiũ & pteruae rixae : cũ iuuenis eſſes:non ferrem hec. Lenit albeſcens canis.aetatis acceſſu corporis uis extĩguit furor. Cupidos.ſupbos iuuentae uel rixae pnos aĩos mitigant. Callidus iuuẽta.cupidus iuuentae adoloſcentes ſe fuiſſe cõmemorat:iraſciq; nimis ſolitus:ſi faſtidiretur ab aliquo.

Xor paupis hibici.ad mœchã ſcribit uetulã & luxurioſas.Bene dixit uxor paupis:cui ſolus poterat eſſe ſolatio:ſi caſtã haberet uxores:nec tenuitati eius luxuria cõueniret. Fige.m.pone modũ oſcaenitati ſiue libidini aut turpi

auariciae:vt Terẽtius.Leno nõ vult me iniqua loq̃. Maturo propior. ordo eſt.deſine iter uirgines ludere cũ ſis propior funeri.i.morti uicinior iã p ætatem. Et ſtellis.allegoria.ait eĩs ut ſtellaꝝ decus & nitor fuſcatur nebulis & celat̃: ſic ni torẽ uirginũ pmixta anus obſcuras. Et te clori.ordo eſt fi lia cloræ non ſi qd ſatis decet pholoen:decet te rectius.expu gnat illa domos iuuenũ: ſub quã:tu concita uti thyas pulſo tympano:filia cloridis in quã ſcribit & ipſã turpe deſignãs: quæ furore libidinis incitaret̃ uti bacchæ tympanoꝝ pulſu. Nothi.nomen amatoris. Laſciuũ capreũ.genus pecudis li bidini & laſciuie aptius. Prope nobilẽ tonſæ luceriã.luceria ciuitas ẽ appuliæ:dicit aũt lanificio ætatẽ eius magis aptã q̃ luxui & ebrioſitati. Fæce tenus cadi. tanq̃ quæ uaſa uino veteri uacarent.

Nclusam danaen. acriſius pater cuꝫ ob pudoris cuſto diam ualida & munita turri clauſiſſet uerſus ĩ auꝝ iu piter fingit̃ uiolaſſe:qꝛ nũc exemplũ ad oñdendã uim auri & potentiã poſuit:quo ꝓbet:ĩ hoc cõpoſitã fabulã de aureo im bre danaes: ut moſtraret̃ nihil non poſſe auro atqꝫ pecunia corrũpi.ordo eſt. ænea turris & robuſtæ fores & triſtes ex cubiæ uigilũ canũ ſatis ĩmunierãt incluſã danaen ab noct̃nis adulteriis:ſi nõ iupiter & uenus riſiſſẽt acriſiũ pauidũ cuſto dem abditæ uirgĩs ↄuerſo deo ĩ p̃tiũ:fore eĩs tutũ iter & pa tẽns ſupple ſciebat. Triſtes. epitheton uigiliarũ:eo quod mæſtitudieꝫ generẽt:ſeu danaæ triſtis nuptiis p cuſtodiã de negatis. Nocturnis ab adulteris.occultis. hoc eĩs tpũs cri mini aptũ ẽ.ut eſt. Nec gregibꝰ nocturnis obambulat: cũ & p diem lupi ĩſidiari cõſueuerũt. Pauidũ.ſollicitũ & cautũ pp iniũctũ ſibi officiuꝫ cõuerſo ĩ p̃tium deo.Quia iupiter ĩ auꝝ uerſus p̃tiũ videt̃ fuiſſe cõcubitus. Per medios ire.s.p hoſtiũ cuneos & hoſtiles fremitus. Et prumpe.s.munitio nes expugnare. Potentiꝰ.exaggeratio uoluptuoſæ rei. Cõ cidit auguris. Amphiaraũ dicit cuiꝰ vxor euryphile monili

3 L. cxv

corrupta egit:vt egrederet̃ ad bellũ:q̃ exitiale uelut uates p̃ ſcius declinabat. Ob lucrũ.pp amores monilis. Demerſa exitio.deiecta hiatu telluris.Nam ꝑ amphiarao totã domus poſuit. Vir macedo.philippum ſignificat alexãdri magni patres: qui mltas ciuitates auro ꝓditoribꝰ dato accepit & diruit. Munera nauiũ ſeuos illaqueãt duces.dicit piratas pp rapacitatẽ ſcilicet:piratæ enis pp cupiditates lucri latrocinia exercẽt:hi & ſæpe piclitant̃. & eſt ordo.duces nauiũ nõ munera nauiũ. Cura.ordo eſt.cura & fames.i.diuitiaꝝ maiorũ augeri dicit quæſtũ cupiditate.Vt iuuenal.Creſcit amor nũmi quãto ipſa pecunia creſcit. Iure phorrui. pecuniaꝝ deſideriũ merito ſpreui.horrui timore curaꝝ.uel honoꝝ potentia. Verticẽ.augumtũ diuitiaꝝ & celſitudinẽ dignitatũ. Mecœnas eqtũ decus. Mecœnas eĩs eques romanꝰ fuit:nec voluit trãſire ĩ ordinẽ ſenatoꝝ. Quãto qſq; plura ſibi negauerit.quãto diuitias ſpreuerit ꝯtẽtus mediocritate cẽſus nec habẽti ambitũ fortunæ maioris:tanq̃ deorũ fauore dicit nil poſſe abeſſe. Et transfuga.qa dixerat caſtra ꝑuauit. Metaphorã ſignificãdo trãsfugã dixit tãq̃ q a diuitiaꝝ vitiis ſignificet ſe trãſire velle ad virtutis ĩſignia.Contẽte.id ẽ.cõpoſitæ & mediocris.Impiger.laboriosꝰ.Magnas iter opes ĩops.pp ĩſatiabilẽ cupiditatẽ;Inopẽ eĩs ſe oñdit rei deſideratæ auarꝰ tãq̃ ñ hẽat:q̃ q̃rit.ut iuuenal egẽti uiuere fato.Puræ riuꝰ aq̃ laus mediocritatis ſub agelli deſcriptõe.Et ſegetis certa fides meæ. vbertas fertil glebæ nõ decipiẽs ſpẽ dñi ul laborẽ agro ſuo pſtitũ.Beatior.mlta africæ patrimoĩa poſſidẽs.ordo ẽ.& certa fides meæ ſegetis beatior ĩpio fertil africæ fallit fulgẽtẽ ſorte.i.illũ q p ſortẽ fulget & nõ natura.Nam naturale eſt: vt quis paucis parciſq; ꝯtentus ſit. Quãq̃ nec calabræ mella ferũt apes.In calabria eĩs ſũt flores aptiſſimi apibus. p mella aũt negat poſſeſſionem calabriæ. Nec leſtrigonia bacchus in amphora.formiana ſeu ſicula: ĩ qbus locis cyclopes fuerunt:q leſtrigones uocabantur. Langueſcit.veteraſcit.

59

Pinguia.i.craſſa. Importuna.quæ ĩportũos facit & odioſos poterat tñ quæſtio uideri:qua crederet̃ poetã dixiſſe contraria ut cũ ſupius dixerit ſe trãsfugã diuitũ :hic dicat ſibi paupiẽ abeſſe:ſed conuenit:nec contrariũ eſt: ut q diuitũ trãsfuga eſt ĩportun⁹ pauptate nõ ſit:quã eligit : & quã libẽter appetit. Nec ſi plura. q̃ hẽo hũanitatẽ circa ſe mecœnatis oſtendit. Contracto melius.mitigato & repulſo deſyderio diuitiaꝝ.efficientẽ poſuit p id:ꝙ efficit̃. Vectigalia porrigam.id eſt paruus poſſeſſor minora pſoluã tributa. Regnũ baliatii. baliatius rex lydiæ pater croeſi:qui opimo imperio uſus eſt. Bene eſt cui deus obtulit.oĩa frugalitati ſuppetere & nihil deeſſe dicit.

Aeli uetuſto antiquo.heliũ lamiã alloquit̃ ſenatorem. helioꝝ aũt familia a lamo formiaꝝ rege oriri affirmata eſt:unde & lamiæ cognomen nobilib⁹ inclitũ eſt:ꝙ uulgo lamiũ genus uocabat̃.Iuuenalis.lamiaꝝ cæde madẽti. Quãdo.ſiquidem. Faſtos.conſules: qui nobilitatis imposteros memoriã teſtarent̃.pfaſtos aũt cõſules uult accipi:lucan⁹. Qui dat noua noĩa faſtis. Princeps late tyrannus. alibi pro domino:alibi pro crudeli:alibi pro potente ponit̃:ut ps mihi pacis erit dextrã tetigiſſe tyranni. Lyris.fluuius eſt campaniæ interfluens urbẽ mynthurnenſiũ:de quo lucanus. Et umbroſæ lyris p regna maricæ. Cras foliis nemus. de futuræ tempeſtatis iudicio:ut oĩa plenis rura natant foſſis. ordo eſt.tempeſtas demiſſa ab euro ſternet cras nemus multis foliis:& ſternet littus inutili alga. Annoſa cornix. diu uiuens.Iuuenalis.Exemplo uitæ fuit a cornice ſecũda. Dũ potes.a.c.l.dũ pmitteris ſerenitate ſtrue ad faciendũ ſacrificiũ. Et porco bimeſtri.duos menſes hñte: aut certe duos annos uoluit ſignificare a luna computatos. Cũ famulis opeꝝ ſolutis.cũ uacantibus ſeruis & ab opere feriatis.oñdit aũt tp̃us hyemis: dũ ad focũ parari hortat̃.& ſacrificiuꝫ genio iſtitui:ut ĩuitat genial̃ hyems:curaſqꝫ reſoluit:& añ focũ

ſi frigus erit.ſi meſſis ī umbra.

Aune nymphaꝝ fugiētiū amator. Quaſi a celeritate ſui nimphæ faunoꝝ petulātiā fugiāt. Et aprica.amœna.tēpata.ut duceret apricis ī collibus una colorē Aequus alumnis.alumnis ruris uernulis : quos maxīe fauni lædere dicūt̃. Lenis īcedas.ꝓpitius placatus. Pleno anno.i.cōpleto:annuale ei ſe ſacrificiū facere oſtēdit. Si aūt ſiq̄dē:ut ueſtro ſi munere tellus. Cadat.īmolat̃. Veneris ſodali.v.c.crateræ dixit ueneris ſodali.ideo :qa ſine cerere & libero friget uenus. Vetus ara.nō ætatis cultu deſerta:ſed mīto thure ſuccenſa.oñdit aūt ſe deos multis ſacrificiis donauiſſe: q bus ꝓmereat̃:quæ petit. Ludit hærboſo pecus omne cāpo. Tanq̄ deuotionē diei in numīs honorē etiā pecudes laſciuiendo ſentirēt. Nonis etiā decēbribus faunalia & faunoꝝ culta dicebant̃. Feſtus.i.tua feſta celebrās.In pratis aūt:qa faunalia ī ſiluis & ī pratis celebrant̃. Cuꝫ boue pagus.ī pagis eīꝫ & ī cōpitis celebrari talia ↄſueuerūt:ut virg.Præmiaq; ī gentis pagos & cōpita circū.Theſidæ poſuere:atq; īter pocula læti Mollibus ī pratis unctos ſaliere p utres. Inter audaces lupus errat agnos . nō ſemp audaces agnos ſed illo die : tanq̄ qui numinis īteruētu nō timeāt:quod honori fauni applicat feſtiuitatis ſuæ tpr̄e lupos nocere pecudibꝰ nō ſinētis. Spargit agreſtis tibi ſilua frōdis . veluti ſilua p amœnitatē frondes ſpargeret. Vt ſpgite humū foliis.īducite fontibus vmbras. Gaudet īuiſā.p.f.cultu uineaꝝ liberatus & fauno ſacrificat:ut īuitat genialis hyems curaſq; reſoluit. Ter uero ad rithmū rettulit.

Vantū diſtet ab inacho. Telephū græcū poetā ſodaleꝫ ſuū alloqt̃ iocoſe eū corripiēs:quod hiſtorias nō ptinētes ad propoſitū potius loquatur:q̄ quæ ſint apta conuiuio. aliī uolūt rephendi thelephū:quod q̄tū tpr̄is ītereſſet ab inacho uſq; ad codrū quæreret:deiñ ↄuerſus ad puerū:ut īpari nūero cyathoꝝ faciat potiones hortat̃ .Codrꝰ rex atheniēſiū

& lacedæmonioꝝ fuit.hic iminentibus hoſtibus ꝓ pr̃ia ſe de uouit reſponſo icitatus oraculi:quo ṗdictũ fuerat eos vicere poſſe:quoꝝ dux fuiſſet occiſus. hoc dũ puulgatũ fuiſſet : ce pit vitare:ne occideret̃.Mutato poſtea habitu gregarii militis ad caſtra hoſtiũ ꝑrexit magnis iiuriis agẽs:ut occideret̃:ob tinuit : vt virg. Aut alconis habes laudes aut iurgia codri. Et genus æaci.aui achillis.ꝑ has aũt fabulas hiſtoriã græcã ſignificat. Sacro.q̃a a numinibꝰ muri facti dicebant̃ troiãi hoc eſt neptuno & apolline vt virg.cuperẽ cũ uertere ab imo ſtructa meis manibꝰ piuræ mœnia troiæ. Quo chiũ ṗcio cadũ.aut ꝑegrinũ vinũ dixit:aut uas uino ṗcioſiꝰ. Tempet tepefaciet.Nam tepefactis aq̃s ſolebãt græci uina tẽperare. Quo.aliquo Et quota.ſub ora.ordinale nomẽ eſt. Pelignis. c.pelignũ oppidũ ẽ ſabinoꝝ frigidæ regionis. Da puer au guriis . m . puerũ pincernã alloq̃t̃. hoc mõ ueteres feſtiui tatẽ ꝯuiuioꝝ celebrare ꝯſueuerãt : ut ſingulos uini cyathos ſub ſinguloꝝ deoꝝ aut cariſſimoꝝ hoĩuꝫ i poculis apponi iu berẽt. Da noctis mediæ.i.bibamus i honorẽ mediæ noctis & nouæ lunæ & auguris murenæ. Tribus:aut nouẽ.ut nu mero deus ĩpare gaudet.Tribꝰ aũt:aut nouẽ:aut ꝑꝑ muſas: aut ꝑꝑ charitas q̃a læticiã dicebãt. Attonitus.ut nõ iebriet̃ Vates ꝓ quolibet ſacricola. Tris ꝓhibet ſupra.ne ſi ſupra nouẽ addideris tres ebrius factus exurgas i lites:que ſũt gr̃æ læticiæq; ꝯtrariæ:ideo gratiæ nudæ pigunt̃ ueluti ſine dolo ſi ne fraude ſine aliquo uelamine. Cur berecynthiæ.berecyn thus urbs frigiæ:vnde & tibias frygias dicit:quæ matris de um ſacris adhiberi ꝯſueuerãt:ad quaꝝ cãtus & a ꝯuiuantibꝰ ſaltabat̃:ut tympana uos buxuſq; uocãt berecynthia matris ioææ. Parcẽtes.otioſas a cãtu uel a miſcẽdo ceſſãtes. Lycus uicinus.hilaritatis noſtræ ſtrepitũ & iuidiam patiat̃ vt virg. Fit ſtrepitꝰ tectis:uoceſq; ꝑ ampla uolutãt atria. Non habil̃ lyco.uxor quæ ſemipuella ihabili cõiuncta eſſet:unde & zelũ eius oſtẽdit:dũ iuidũ dicit. Thelephe.ordo eſt. Thelephe

tempeſtiua rhode petit te nitidũ ſpiſſa coma & puro ſimiles
ueſpe.& ẽ laus pulchritudĩs telephi:Nam & criniũ cõpoſitio
numinibus aptatur .

On uides quanto.hæc allegoricos ꝑ cõmemorationes
pyrrhi epirotaꝝ regis: q ꝓ tarentĩs aduerſus romãos
pugnauit ad pyrrhũ ſodalẽ dñr:q pueꝝ nearchũ noĩe a q̃dã
fæmina dilectũ ſollicite extrahere conat̃ .facit leænã urbẽ ro
mã.catulos eius vrbis ꝑncipes. Getulæ.getulã ꝓ magnitu
dine patriæ poſuit:ut pœnoꝝ qualis ĩ aruis ſaucius. Cũ ꝑ
obſtãtes.ordo ẽ.cũ ꝑ obſtantes cateruas iuuenũ ibit grande
certamen repetens inſignẽ nearchũ noie:aut eqtẽ romanũ:
quẽ pyrrhus tenebat epirota:aut obſcura eloq̃ntia ĩ pyrrhũ
ſodalẽ certamen ire dixit in mulierẽ: quæ certamen cũ ea ha
bitura eſſet cupiẽs illi eripe nearchũ:ipaꝫ eiꝫ leænã grãde di
xit. Tibi preda cedat.i.ibi cognoſces: cui maior accidat ui
ctoria tibi an illi. hortat̃ aũt illũ qeſcere : qa ĩexhauſta ſem
ꝑ dubios facit. Dentes acuit timendos.ſeruat metaphorã
leænæ in romæ cõmemoratõe.uult aũt intelligi nõ poſſe reſi
ſtere amori cõmemoratõe paridis victi libidĩe:Nã fabulã tã
git.Poſuiſſe nudo ſub pede.p.fert̃ id ẽ fert̃ ueneri ſubcubuiſ
ſe hoc ẽ eiꝫ dicerẽ poſuiſſe palmã ſꝫ nudo pede:quod ceſſiſſe
libidini.dicit aũt horatius fruſtrari pyrrhũ comitẽ conantẽ
ab amore meretricis reuocare iuuenẽ. Arbiter.paris:quod
palmã iudicãdo poſuerit ſub nudo pede ueneris: ut expleret
uno uerbo fabulã: aut hũc puerũ arbitrũ certaminis poſuit
palmã contentionis ipius calcantem:cui ſe amatũ potiſſimũ
traderet.porro ſi regẽ pyrrhũ intelligere uelis arbiter.non
iudex:ſed auctor belli accipiẽdus eſt. Sparſũ odoratis . am
bigue eiꝫ pueri tondebant̃ad emphaſin uero veneriæ ꝓuitu
tis dicit illũ habere humeros ſpſos odoratis capilſ. Qualis
aut eniꝫ nereus tã ſpecioſus ab homero tradit̃ : ut oms gr
cos excepto achille ſuperaret. Raptus ab idã.Ganymedem
dicit ut queꝫ præpes ab ida Sublimem pedibus rapuit iouis

armiger uncis.

Nata mecū conſule mallio.amphorā uīm alloquitur: cuius vetuſtati annos ſuos cōputat.& dicit ſe natū mallio cōſule.& eſt ordo.o pia teſta nata mecū & cetera. ſiue geris iocos.vino enim aut ioci aut querelæ naſcunt̃:uel diuerſa quæ memorat quocūq; noīe ex oībus ſupradictis ſiue ad iocos ſiue ad querelas & cætera. Deſcende coruino iubente. coruinū ſe ad ꝯuiuiū inuitare ſignificat:in cuius honorē vetuſtiſſima ſe uina oñdit ꝓlaturꝝ. Notāda elocutio deſcēde ꝓ mere ꝓ deſcende:ut ꝓmas. Madet.hoc eſt fluens eſt philoſophiæ ſcientia . optat tñ vino fieri madētior. Te negliget horridꝰ.triſtis cenſorꝰ.ſeuerꝰ. Negligit.ꝯtēnit. Priſci.āti qoris.nō uticēſis. Caluiſſe.excreuiſſe efferbuiſſe:ut q̄uis ſecreta ꝓderet̃. Virtꝰ.īgeniū ſine prudētia. Tu lene tormtū.laus uini.hoc ē ebrietate interdū ꝓdis:ꝙ p obſtinationes animi nō pōt extorqueri tormentis:ꝓdendo enim ſecreta remouet tormentū. Mentibus anxiis.ſollicitis prudentibus etiā ad cogitationū leuamen vino pſtari & remoueri triſticiā Et addis cornua.i.ſupbiā,temeritatē: quā vino fieri p vinolentiā cerebri vult ītelligi. Et addis.c.p.ordo eſt . & addis cornua pauperi:& uires poſt te:nec trementi iratos apices regū:neq; arma militū. Trementi.i.paupi frigore trementi & oñdit ſupiores & nobiles ab īferioribus ꝯtemni p vinū. Te liber & ſi.ordo eſt & liber & ſi aderit læta uenus & gratiæ ſegnes ſoluere nodū.& uiuæ lucernæ ꝓducēt te: dū phæbus rediēs fugabit aſtra. Segneſq;.n.s.hoc eſt quæ nodū nō ſoluāt:quo ꝯnexæ ſūt:ppea hoc dictū ē:quia qui fida īter ſe gr̃a iūgunt̃ nūq̄ reſoluunt̃ ab aīcicia fide: unde & ipſæ gratiæ ꝯiūctis ſecū manibus fingunt̃. Producent.in lucē ſe p gr̃as & læticiā ſignificat ſe ꝓtractuꝝ ꝯuiuiū. Figat aſtra phœbꝰ. vt ſtellis aurora fugatis.

Ontiū cuſtos.pinū dianæ in agro ſuo cōſecrat : apud quam ſe uerrem quot annis ſacrificaturꝝ promittit.

3 L. con

Ter uocata. Trina dianæ potẽas putat̃:ipa eiꝫ venantib⁹ pẽſſe dicebat̃.ipſa lucifera in honorẽ lucinæ:vñ & lucina a pturiẽtibus inuocat̃.ipa proſpina.iõq; ergo ter uocata. Naꝫ & ipa por a latona dicit̃ ædita matrẽ etiã i fr̃is ptu iuuiſſe. Diua triformis.ut tua virginis ora dianæ. Imminẽs uille. ordo eſt.pinus ĩminẽs uillæ tua eſto pro ſit. Et ſic ẽ melius dictũ: q̃ ſi dicat̃ eſto aduerbiũ ꝯcedentis. Exactos.finitos. Verris obliquũ.m.i.Motũ feriẽtis porci deſcribit:Nam ſæuius lædũt uerres cũ trãſuerſũ feriũt iuxta dentiũ naturã.

Elo ſupinas. Quandã phidilẽ alloqtur ſuadens magis pueris manib⁹ & bona coli conſciẽtia deberi. Supinas uero dixit ad ſupiora palmas aptas & expaſſas: ut tẽdoq; ſupinas ad cælũ cũ uoce manus. Naſcente luna. ſolẽt eiꝫ ruſticæ mulieres ĩ initio pmæ lunæ uoce cælo effũdere pces. Horna. annua uel noua ab horno deriuat̃. Fruge. uino nouello nũc uſq; tuſci horna nouella uina dñt. Nã & vino ſacrificabat̃:ut uinaq; fũdebat pateris:& mihi ſacra parãt̃. Et ſalſæ fruges & circũ tpr̃a uictæ. Sal enim cũ farre incẽdebat̃. ut farre pio. Nec dulces alumni:quos nutriẽdos cõmendauerat: vt Interea dulces pendẽt circũ oſcula nati. Pomifero graue.t.a.pomoꝝ eĩ uario guſtu lãgueſcũt corpora autũno: quoꝝ eo tpr̃e maxĩa copia eſt. Nam & graue & peſtilẽs tpus eſt: ut Iuuenalis. Iam lætifero cedente pruinis. Iubet ergo neceſſitatẽ tpr̃is deuotione & ſupplicationib⁹ deos mitigari. Namq; niuali.ordo eſt. Nam uictima:quæ paſcit̃ niuali algido inter quercus & illices aut creſcit ĩ albanis hærbis tiget ſecures pontificũ ceruice.i. magnæ uictime potentibus ꝯueniũt. Te in hoc attinet.diſtare dicit inter publica & puata ſacrificia:& aliud pontificibus cõuenire:q ad ĩmolãdũ diis hoſtias magnas inqrũt: aliud uult puatũ debere preparare hoc eſt aut myrtũ aut rorẽ marinũ.ordo eſt.te coronantẽ p uos deos marino rore & fragili myrto nihil attinet tẽptare illos multa cæde bidentiũ. Bidentes prope dñr oues: quæ

62

duos annos hñt:ſic uocate ab eminentioribus dentibus:qui circa duos annos naſcunť. Immunis arã ſi tetigit manus. ordo eſt. ſi manus ĩmunis ſcelerꝝ tetigit arã ſũptuoſa hoſtia nõ molliuit auerſos penates bládior pio farre & ſaliẽte mica Saliente.m.rationẽ uoluit ſalis ĩcenſi mõſtrare: quod crepi tare & exilire flama cõſueuit.Et notat plus ualere far.i.puũ ſacrificiũ cũ ĩnocẽtia q̃ magnũ cũ ſcelere. Immunis.s.ſce lerũ & ĩnocens:& ſubaudi dum. Auerſos.iratos. offenſos. Molliuit. placauit.

Ntactis opulentior theſauris.generalr hac ode ĩuehiť ĩ luxuriã oĩa pfanãtem & ædificiis nouis nõ terrã tm̃ ſed etiã maria occupãtem.ordo eſt.Tu auare ſupple opulenti or ĩtactis theſauris arabũ & diuitis ĩdiæ licet occupes omne tyrrhenũ mare & mare ponticũ tuis antẽnis:nõ expedies aĩ mũ metu & caput laqueis mortis:ſi qdẽ dira neceſſitas figit adamantinos clauos ſummis uerticibus. Arabũ & diuitis indiæ.ditiſſimas gentes ad diuitiarꝝ emphaſin poſuit. Cæ mentis.ſaxis ad fabricãdũ puiſis.Adamãtinos.q frangi nõ poſſũt p metali ſoliditate. Dira neceſſitas.p morte poſuit neceſſitatẽ.ſenſus aũt hic eſt.Quamuis multa poſſideas am pla:nõ tamen ſincera & certa volũtate his frui potes. Quip pe cũ neceſſitate mortis aſtricta ſit humana cõdicio: ñ poſſis te ullo remedio ĩde aut præmio redimere: adamantinos aũt clauos p mortis neceſſitate poſuit:quæ uĩci & expugnari nõ põt. Campeſtres.m.ſ.Scythæ cãpeſtres dicti eo:q ĩ campis ſine tectis ſub tẽtoriis uiuãt:que carpentis mouẽtur:ut Salu ſtius. ĩ qbus plauſtra ſedes ſũt. Rigidi getæ. aſpi fortes pp rigidã regiões: ut ſiue getis ĩferre manũ ſeu tendere ad ĩdos. Nec cultura placet lõgior ãnua.i.q nõ plus colãt niſi quod expẽſis uni⁹ ãni ſufficiat cõtinuæ ſedis ĩcerti.Defũctũ laboribus liberatũ.ut magnis pelagi defũcte piclis. Aeq̃li recreat ſorte uicarius. ĩ laboribus Succedẽdo unus alteri. Illic matre.ordo ẽ.illic ĩnocẽs mulier tempat.i.parat pocula

3 L. car

ꝓuignis carētibus matre.i.nō ſūt odia nouercaꝝ. Nec dotata regit uiꝝ. dos eſt donū puellaꝝ nubētiū. caſtitatē laudat exēplo barbarico eo: ꝙ dotē hn̄t uirtutē parētū & amorē ꝯiugū: quæ uiros uitātes externos ſeruāt pudicitiā cōiugalem. Et peccare nefas aut ꝓciū mori. Mortē preciū dixit eſſe peccati.& ē ſenſus & peccare aut eſt illis nefas: aut eſt pena mori: Nam ad ſupiora reſpicit. Si quæret pater vrbiū. Si ſit qui velit patriæ pr̄ uocari & ſtatuaꝝ titulos hr̄e: remoueat licētiā pſumendi.& illicita nō præſumat admittere. Clarus poſt genitis. aut poſtea laudet̄ in filiis ob ſeueritatis & correctōis inſtitutū poſteris admirandis. Quatenus. q̄diu: nā quatenus aduerbiū eſt interdū tēporis: interdū loci: Quatinus uero ꝯiūctio eſt tm̄. Incolumē. īcorruptā nec ſine corrigētis diſtrictiōe ſeruatā. Sublatā. remotā: Nam virtus ſic q̄renda eſt: ut ſemp præ oculis hēat̄: ſed ſic uirtutē quærimus: ut ſemp abſens ſit cauſa videlicet noſtræ neqtiæ. Quid triſtes q. Quid malis iuuat moribus cōqueri ſi nō culpa licētie cōpeſcit̄. Quid leges ſine moribus. uanas dicit leges: niſi moribus & honeſtate ꝓuent̄: unū pēdet ex altero. ideo aūt uanæ: qa ſine moribus. Si neq;.f. ſi nihil pōt obſtare cupiditatibus; p quas nō tm̄ leges irrūpunt̄: ueꝝ etiā reꝝ natura expugnat̄ lucri cauſa: dū etiā nec ībabitabiles orbis regiones poſſint ꝓhibere cōmercia. Finitimū latus. nobis uicinū: Nā ſeptētrionalis plaga nobis uicinior eſt ut pote ī qua eſt axis. vt vrig. hic uertex nobis ſemp ſublimis: Et aut ſic eſt nobis ītelligendū: aut ꝙ eſt melius: Nec latus finitimū boreæ.i. gelido climati: ut ſit ſenſus: ſi nec plaga finitima gelu abigit mercatorē. vult aūt ītelligi ſeptētrionē. Tanq̄ nec hæc: quæ īterdicta ſūt natura abigāt mercatorē. Durateq; ſolo niues. gelu nimietate frigoris ſolidatæ. Abigūt. cohibent repellūt Callidi. cupiditatū & vitioꝝ diſtinguit origines. ꝓmū eis dicit ꝙ negatū mortalibus elementū nauigiis temptatū eſt.i. ad maiora precū. vnde & virg. Pauca tamē ſuberūt ꝓſcæ

63

ueſtigia fraudis:quæ temptare thetin ratibus : quæ cingere muris oppida: quæ iubeāt telluri īfindere ſulcos. Magnū paupies ob ꝓbriū.hoc eſt:ex quo cæpit ꝓbro eſſe paupies & crimini dari p omne nefas diuitiæ quæri cæperūt:vt & quē ſuaſiſſet egeſtas uile nefas fortiū uirtutiſq; factoꝝ:ſiue philoſophiæ:qbus erat aīca & grata paupies. Vel nos.ordo ē ſi bñ pœnitet ſceleꝝ eradenda ſūt elemēta praui cupidinis.i. cupiditatis & nimis teneræ mentes a ſupioribus ſtudiis formandæ:uel i capitoliū:quo uocat nos clamor & turba fauentiū.mittamus gēmas & lapides & iutile auꝝ materiā ſūmi mali.uł nos. ſubauditˀ mittamus i ꝓximū mare gemmas & cætera. Sūmi materiā mali.Sūmuʒ malū auaritiā dixit:ex qua uitia oīa ꝓcreantˀ. Et teneræ nimis.duplex itellectus ē utrū pueroꝝ mētes teneras dicat eſſe formādas ad aſpiora ſtudia:hoc eſt fortiora an certe luxurioſoꝝ mētes teneras appellat:quas uult abiectis luxuriæ inſtrumētiſ auro & gēmis aſpioribus ſtudiis reformari. Ingenuus puer.īgenuū ciuē romanū uoluit ītelligi:ſiue nobilē:ut īgenui puer uł tus īgenuiq; pudendis. Ludere doctior. culpat romanos : quos omiſſo exercitii ſtudio ad græcos ineptos luxurioſoſq; ludos filios trāſtuliſſe cōmemorat. Seu malis legibus.luſus aleæ puniuntˀ pp nuditatis iceſtū. Cū piura patris fides.Cū patris familiæ fides ad cōgregandaʒ hæredi pecuniā piurā hoſpites fallat & ſocios. Indignoq; pecuniā.hæc inqt : quæ p ſcelus acqruntˀ cōgregātur nihil ꝓſūt:dū relicta indignis hæredibus p luxuriā cōſumuntˀ:ut male parta male dilabuntˀ. Curtæ neſcio.cupido ſemp adeſt.ſemp aliqd abeſt rei .nūq̄ tantū res creſcit:ut ſufficere uideatˀ cupiditati.

Vo me bacche rapis.hac ode liberꝝ patrē inuocat & ꝙ ipſe muſicus deꝰ ſit petens ab eo ut ſe i ſecreta nemoꝝ ſuoꝝ ducat:ubi numine eius repletus cæſaris auguſti laudes canat : allegoricos ſignificās nō ſufficere ſpūʒ ſuū laudibus auguſti:niſi numinis eius inſtinctu iuuetˀ. Aut quos agoꝝ

3 l. car

in ſpecus.hic maſculino gñe ſpecus poſuit.dr̃ & hoc ſpec⁹.
Quibus.grauiter pronunciandũ decus.i.ↄſecrationẽ dicit.
Mente noua.quæ nouã faciat pñtias numis: hoc ẽ hõi iↄſue
tã. Quibus antris.ordo eſt.Quib⁹antris meditãs audiar
inſerere ſtellis & ↄſilio iouis æternũ decus egregii cæſaris.
Iudictũ ore alio ab alio.adhuc nõ dictũ. Exſomnis.uigilãs
p furorẽ. Euchias.baccha.i.nõ aliter baccha ꝓſpiciens he
brũ fluuiũ thracie uel rhodopen montes regiõis eiuſdẽ dele
ctat̃: q̃ ego uidens nemora ſcripturus cæſaris ↄſecrationẽ in
antris muſicis.Vt quẽadmodũ deuio uaticinãti. Repleti eis
numinis p deuia agi & remota ↄſueuerant. deuiũ dictũ a uia
remotũ. O naiadũ potens.dionyſius hñs poteſtatẽ in nym
phis uł ĩ bacchis. Vertere fraxios.Tantũ uiriũ liberi ſigni
ficat eſſe cultricibus: ut arbores radicit⁹poſſint euertere nu
minis ĩſtinctu. Nil mortale loquar.nihil ꝙ mortali ↄueniat
ſi me ĩ tuos ſpecus ac ſecreta nemoꝝ dixeris. Cingentem.
amphibolice dictũ utrũ ſibi tm̃ cĩgentẽ:an quoſcũq; ſuo nu
mine replere ↄſueuit.

Ixi puellis nup idoneus. hac ode uideri uult iã renũci
are carminibus & lyrã conſecrare & amare deſinere.
Idoneus.uoluptati ſufficiẽs. Et militaui nõ ſine.g.allegori
cos militiã nũc amorẽ uocat. Non ſine gloria.nõ ſine opio
ne boni amatoris boni amatoris arma lyrã dixit. Marinæ.
mari ortæ:ut fas om̃e ẽſt cytherea meis te fidere regnis:uñ
genus ducis. Atq; ideo aphrodite eſt dicta apo tou aphrou.
i.a ſpuma.& eſt ordo:qui paries marinæ ueneris leuũ latus
cuſtodit:ac p hoc ĩ ſiniſtra parte templi pẽdebit. Funalia.
funes qbus luminaria ſuſpendi cõſueuerãt. Et uectes.hæc
inſtrum̃ta amoris uult ĩtelligi: qbus faſt⁹etiã per vis ↄtem
nentiũ ſupant̃. O quæ beatũ.d.t.c.ĩ cypro eis ĩſula uenus
ſpecialr̃ colit̃:ſilr̃ & apud mẽphin.i.ægyptũ:quã ideo carere
niue dixit:qa calida regio eſt. Sithonia niue.a ꝓuĩcia no
men niuibus dedit: ut ſithoniaſq; niues hyemis ſubeamus

64

aquoſæ. Sublimi flagello.i altū ſublato ictu:q₂ fit:dū quis uæhemētius uult ferire:& ideo cloen:qa arrogās ē & ſupba amantibus percuti vel una graui dicit debere amoris plaga venerii.

Mpios parræ recinētis.amicā pegre ꝓficiſcētes iuitus dimittēs timet:ne malis pgat auſpiciis:& optat ut ipſi potius q̄ ipſa augurio parrhæ auis uel cæteroꝝ:quæ ſubiecit ꝓficiſcātur.& p iſtā cōmemorationē oīuꝫ aduerſoꝝ nitit̃ eā reuocare ab itinere diſpoſito. Raua.aut colore oculoꝝ torua: aut uoce nō clara:aut certe rabida. Raua. fulua ſiue ſubnigra:aut rauca.i.uocis obtuſæ: Rauus enīꝫ color dr̃ mixtꝰ niger cū fuluo. Si per obliquū ſiſis ſagictæ.ꝑpentis celeritate etiam aīalia deterreri dicit.i.ſi tantæ celeritatis eſt ꝑpens: ut irrationabilia terreat:rumpat.i.īcidat tibi inſtitutū iter. Mannos burdos. manni ideo dicti: q₂ māſuetudīe manū familiarius ſeq̄rent̃. Imbrū diuina. cornicē dicit īminentiū imbriū pſciā: ut tū cornix plena pluuias vocat īproba voce: paludes aūt finito die repetere ꝯſueuerāt. Oſcinē coruū. oſcines dicunt̃ aues quæ uoce auguriū faciūt:ꝑpeteſqꝫ volatu.ut virg. Qui uolucrū līguas & ꝑpetis omina pēnæ. Sol ab ortu.ab ortu eīꝫ ſolis proſpa corui omina ſūt:aduerſa ab occaſu. Sis licet.f.ordo eſt.Galatea ſis felix & memor nr̄i: licet uiuas ubicūqꝫ mauis idē.& ſi ſine me eſſe mauis:ſis felix tn̄. Teqꝫ nec læuus uetet ire picus. a ſiniſtra picū mali ominis dicit:& uagā uolatu cornicē. Trepidet.feſtinet. ut ne trepidate viri vel trepidet ventoꝝ flatu uľ murmure pelagi. Pronus orion.ī occaſū vergens oriō tempeſtuoſus eſt: & qa amicā nō ualet pcibus retinere minis tēpeſtatis conat̃: Vt dū pelago deſæuit hyems & aquoſus orion. Ego qd ſit ater.h.n.ſ.futuræ ſe noſſe ſigna tēpeſtatis oñdit:uel ex adriatici maris ſono:uel ex flatu iapygis uenti:q ex ſereno ſubitā facit tempeſtatē. Et qd albus peccet iapix.aut propter erectionē fluctuū:aut colorē uacuaꝝ nubiū.Hoſtiū uxores.id ē

nõ feritati barbaricæ nec puerili iſcitiæ dič icognita eſſe poſ ſe futuræ tempeſtatis idicia. Sic & europæ.i.quéadmodũ tu pſũptuoſe ſumis pegriatiões:ſic & europe pſũptuoſe cre dit niueũ lat⁹doloſo tauro:& uide qd paſſa ſit.doloſo.falſo io ue i taurũ mutato. Stantẽ.repletũ.pululantẽ.ferientẽ.ebul lientẽ. Mediasq̧.f.nõ fraudes medias ſed i medio dolo co gnitas nõ ante reptas. Palluit.a.uæhementer timuit.id q̧ efficit̃:poſuit p efficiéte.i.quæ añ audax fuerat:tũc palluit. Studioſa florũ.i.q̃ nymphis ſtudeat facere floreas coronas. Sub luſtri.in crepuſculo vel ex luce. Quæ ſimul centũ.ordo eſt.q̃ ſimul attigit creten potentẽ centũ oppidis uicta furore dixit.o pater & pietas relictũ nom̃ filiæ. Pater.o.r.Europæ gemeſcẽtis uerba. O patris pietas.reliqſti nom̃ filiæ. Læuis una mors ẽ uirginũ culpæ.quãto minus uirgo peccare debet eo peccás digna maiore ſupplicio eſt:leuior ſi qdeꝫ mors eſt uitæ q̃ pudoris.ut uirg.ferroq̧ auerte dolorẽ. Vigilãs ne. p.ſic icredibile dicit factũ:ut ſibi ſomno ſimile uideat̃. Lu dit imago.imago pio ſomno dr̃ : ut ſi nũq̃ fallat imago.& ẽ ſenſus an sine uitio ſũ;& hoc potius ſomnio. Vana.p quã ſomnia uana emittunt̃ : ut altera cãdenti pfecta nitens ele phanto:Sed falſa ad cælũ mittũt iſomnia manes. Infamẽ iuuencũ.aut famoſũ aut certe ſibi ifamẽ. Dedat irate lace rare .f. ut nõ potui abreptũ diuellere corpus & undis ſpge re:ut idignationẽ ſiſis ſexus idignatõe mõſtraret. Modo. paulo ante.ut q mõ nauali mneſteus certamẽ uictor ꝯſeqt̃: Impudens.turpiter nomen p aduerbio. Eadẽ inqt ipudẽtia uiuo q̃ patriã reliq. Oh.interiectio eſt. Turpis.quæ tpes facit. ante deteriorationẽ formæ optat pire. Succus. uiri ditas. pulchritudo corporis ſignat̃: vt corp⁹ ſolidũ & ſucci plenũ. Pater urget abſẽs.inſeqt̃ ut mori debeat et̃ abſẽtis timore. Zona bene te ſecuta.Tanq̃ quæ adiutura ſit mort̃ neglectæ ꝯſiliũ ideo bñ ſecuta. Age te pcellæ.c.u. ꝗento & mari tanq̃ quæ magis debeat ſe tempeſtatib⁹ tradere pitura

aut p̄ceps ꝑ abrupta dimitti q̄ dn̄æ impiū ꝓuiendo ꝑferre.
Pellex.ꝯcubīa ut exageraret feritatē barbaricā addit pellex.
i.quæ ſic me īſeqt̄ :ut pellex ſiꝫ timens meæ pulchritudini.
Perfidū.doloſū.epitheton ueneris ridēs uenꝰ. & ad pn̄s eſt
magis ꝯueniēs eo:ꝙ ridet & eā imaginē iuuēci deceptā:ꝙ ue
neri iraſcet̄ ;ueluti ueræ pecudis illuſa ꝯcubitu. Et remiſſo
filius arcu. merito remiſſo arcu cupido tanq̄ q europe iam
debellaſſet pudorē. Mox ubi luxit.eo ꝙ europæ iā debelaſſꝫ
pudorē. Abſtineto.cæſa ab ira & caliditate. Calidæ rixæ.
de calore animi uenientis.uel furoris cōmotiōe:Ideſt poſtea
q̄ diu paſſa eſt diu illā caſus ſuos ꝯqueri uelut facti auctoris
ignarā. Cū tibi iuiſus . ironice dictū:qa minata fuerat ſe
cornua tauri fracturā:ideo nō laceres eū . Cū tibi iuiſus.
ironice dictū:qa minata fuerat ſe tauri cornua facturā:ideo
tūc laceres eū cū ſe tibi rurſus obtulerit. Sectus . diuiſus
eo:ꝙ una pars orbis europa nomē accepit: altera aſia dicta
eſt:ut europa atqꝫ aſia pulſus. Nomina ducet.i.ex tuo no
mine dicetur.

Eſto qd potius die neptuni faciā?qd magis faciēdū eſt
feſto neptunaliū die:q̄ cæcubū deꝓmat̄: amicā ſuā al
loqt̄.Lyde ſtrenua.i.cita. Cæcubū uinū dictū uolūt eo:ꝙ
cæcat & cōfundit īgeniū. Munitæqꝫ adhibe uim quæ nulli
caſui ſubiecta eſt.bene aūt ait uim ſapientie ꝑ uinū adhibe
ri. Inclinare meridiē ſentis.hoc eſt ſentis īclinare diē ī occa
ſuꝫ:q maior fieri deberet & augeri leticia:ac uelut ſtet hor
tat̄ ad celeritatē ꝓmendi dū dicit breuitatē impatienteꝫ mo
raꝝ. Parcis.ceſſas:quaſi ſtet:cū celeriter abeat. Bibuli.
propīꝫ nomen.i. bibuli cōſulatu reconditū. Virides hær
bis ſimiles aquæ fucatione. Recines.iterū cantabis.i.alter
natim cantabimus. Latonā dianā: pp quod trimoſa dicit̄:
ipā eiꝫ luna ipā diana & proſpina dicit̄. Ideo modo lunam
pro diana poſuit. Spicula cynthiæ.ſtimulos ueneris dicit
amatoris. Sūmo.c.aut maxīo aut in conſumatōe carmīs.i.

in fine ueneris cantabimus laudes. Cycladas.noĩa iſulaꝝ quas uenus uecta circuit cygnis. Næuia.carĩe mortuorũ: neuia merita conuenienti carĩe: nã qa tenebroſa nox eſt merito lugubri carĩe dicet̃: Næuia eĩs carm̃ eſt:quod mortuis cantabat̃ in honorẽ ĩferoꝝ.Sed qa noctẽ prædicaturꝰ erat ꝑpter tenebras & ſomnũ:quæ morti ꝓxima credunt̃: ideo dixit næuia noctis. Tyrrhena. tuſca & thyberis tyrrhenꝰ dictus eſt:ut tyrrhenoq; boues in flumĩe lauit hiberas.Sĩe eſt eĩs ꝑncipiũ ꝑmæ odes. Mecænas atauis.inuitat aũt illũ ad epulas:cui deſtinatã uini amphorã & illabatã iã apud ſe eſſe promittit. ordo eſt. Mecœnas tyrrhena ꝓgenies regũ iã dudũ apud me eſt tibi lene merũ non ante uerſũ cado cũ flore roſaꝝ & balanus præſſa tuis capillis. Præſſa. infuſa tanq̃ iam capiti impreſſa.balanus aũt hærba unguentaria:ex qua cõponunt̃ unguẽta:& ideo ſignificat unguentũ. Iandudũ. ac ſi diceret : hæc oĩa in tuo honore iã diu ſ̃uant̃ apud me. Vdũ.i.propter copiã aquaꝝ. Et eſulæ.nomẽ urbis alteriꝰ in latere montis conſtitutæ. Decliue contempleris.turris ĩ hortis ſuis mecœnas conſtruxiſſe dicebat̃ : unde hæc omnia ꝓſpiceret. Telegoni iuga parricidæ. Tuſculũ ciuitas eſt ĩ iugo mõtis cõſtituta. hãc ſignificat nomine cõditoris:a telegono eĩs circes filio fundata eſt:q ꝑ ignorantiã patrẽ ſuum ulyſſem ĩteremit. Faſtidioſam.d.c.quæ faſtidiũ aliquando ingerit.i.fluxũ:ut ꝓprias diuitias aliqñ faſtidiat. Plærũq; grate diuitibꝰ uices.uiciſſitudĩes reꝝ dicit gratã ſolere eſſe diuitibꝰ: quos ĩterdũ poſt diuitias & copias delectat familiaꝝ mediocritas.ordo ẽ.plæꝝq; mũdæ cænæ gratæ uices diuitibꝰ ſiue aulæis & oſtro ſup ꝑuo lare paupuꝫ explicuere ſollicitã frontẽ.i.triſtẽ & obductã rugis frontẽ lætitia extẽdere hoc eſt explicare:ut Terẽtiꝰ. exporge frõteꝫ. Andromedæ pr̃. Cepheus æthiopũ rex.cepheus:q inter ſidera collocatꝰ dr̃ ꝓximꝰ orioni. Oñdit ignẽ.denũtiat æſtatẽ:ut findit canis æſtifer arua.iam ꝓcyon furit.Stella quæ ante canicula orit̃.

Am paſtor umbras cū grege languido. æſtu fatigato. vt nūc etī pecudes umbras & frigora captant. Rippa v.t.u.quæ pp ſonitū fit uento nō motata:ut Aſpice ventoſi ceciderūt murmuris auræ. Tu ciuitatē qs.d.ſt.oñdit aūt mecœnatē pfectū vrbis eo tempore fuiſſe. Et regnata cyro cyr9 rex pſarū fuit:ideo genus ei9 cōmemorat: vt vltima ſecū bactra uehit. Tanaiſq; diſcors. Tanais flumen ī mæotidē paludē fluēs diſcors aūt ideo dictū:qa diſcernit europā & aſiā:ſiue qa inſulæ regiōis illi9 feroces ſūt & frequēti intra ſe diſcordia collidunt̃. Prudens.f.prudēter dicit deū feciſſe nſtri futura:tanq̄ q boīes uellet p breuitate uitæ uti pñtib9.ordo eſt.prudēs premit deus exitū futuri tpr̃is caligioſa nocte:& ridet ſi mortalis trepidat ultra fas. Componere æquus.iuſtus finire:uñ lites cōpoſitæ dicūt̃ finitæ:ut nō noſtrū inter uos tātas cōponere lites. Cætera fluminis .r.f. dilabūt̃.hoc ē alia curſū ſuū hñt:ut ſi brachia forte remiſit: atq; illū ī pceps pno rapit alue9 amni.ordo eſt.cætera ferūt̃ ritu fluminis nūc cū pace dilabētis ī ethruſcū mare nunc voluentis una adeſos lapides & raptas ſtirpes & pec9 & domos. p allegoriā deſcribit uarietatē & vices uitæ humanæ:quæ dū qeta & læta eſt:Subito aduerſis caſib9 inqetat̃ & pturbat̃. Stirpes raptas.extirpatas:ut rapid9 mōtano flumine torrēs ſternit agros. Diluuies. noue Tempeſtatē dixit:cū auctores hoc diluuiū poſuiſſent. Irritas amnes.incitat : ut irritaq; uirūq; tælis. Ille potens ſui.deeſt ille felix eſt :q mōs uitæ ſuæ habet:ſiue q futura nō curat. Cras uſ atra.pſeuerat pſuadere pñtia tm̃ curāda:nec futuris aīuз cōmodari. Occupato.p occupabis: nō tñ irritū hoc eſt ñ poſſe cōmodū uitæ:q̄ iam præceptū fuerit infringi. Quodcunq; retro ē. q̄ iam tranſit.i.pterita nō poterūt īmutari:q̄uis futura īcerta ſint:& iō deſine eſſe ſollicitus de futuris. Diffinget. cōfundet īmutabit:ſiue ɔuellet. Fortuna ſæuo.l.n. quæ delectatur īcertis & inqetudie hoīuз gaudet ; dū proſpa mutat

aduerſis. Inſolentē: ùt iuuenalis: quotiēs uoluit fortūa io cari. Inſolentē iniquū nouū.ludere ꝑtinax.quotiēs uoluit ſub audi. Tranſmutat īcertos. h.uirū ipſos honores īcertos:an qui tranſmutando īcerti fiāt. fortunæ inconſtantia. Pertinax.i.ꝑſiſtens. Laudo.m.i.cū mutabilis nō ē laudo illā. Si celeres quatit.p.r.q.d.i.dū ad aliū deuolat:reddo: ꝙ dederat:& mea uirtute me īuoluo.i.mea uirtute me munio nō timens īcerta fortunæ dū aut deſidero aut formido: ꝙ ꝓ̄ſtat bona ꝯſcientia & ſola ꝓbitate ꝯtentus. Sine dote ſine opibus ſine ꝓ̄mio. Non eſt meū.id eſt nec uitæ nec ꝓpoſiti mei eſt timere aduerſa: qa periculo me tēpeſtatis q̄ſtus cauſa cōmitto. Et uotis paciſci.tāq̄ paciſcātur cū diis hoīes oblectatiōe uotoꝝ. Auaro. īſatiabili cūcta recipiēti:quaſi ꝙ oīaītercipiat. Tūc me biremis.duos ordines remoꝝ hn̄tis. ordo eſt.Aura & geminꝰ pollux ferret me ꝑ ægæos tumultꝰ tutū ꝓ̄ſidio birenus ſcafæ. Ironice dixit nō patiar uis maris amore lucri. Geminꝰ pollux.cū caſtore ītelligēdꝰ ē.āboꝝ eīs ſtellæ ſimul naſcūtur.

Xegi monimētum ære perēnꝰ. ꝑ æternitatē carminis auctori dat laudē: ideo monimētum opis ſui ultra ſtatuas:quas nominato ære ſignat:& magnificētiā ul̄ ſoliditatē ſepulchroꝝ pēnꝰ dic.pyramides aūt ꝓ̄p̄ regū ægyptioꝝ ſepulchra ſūt īgēti mole cōſtructa:& ī cacumē educta ī modū flamæ ſurgētis:uñ & eis nom̄ eſt īditū.ordo eſt.melpomene exegi monum̄:uꝫ pēnꝰ ære.i.durabilꝰ metallo:nā monimtū dic opus ſuū: ꝙ durabilius dic ſtatuis diuitū ex ære factis. Exegi.finiui.ꝑfeci.ut.ouidius iāq; opus exegi. Edax.corrūpens ui tempeſtatis:ideo & aqlonē poſuit : ut & mediis properas aqlonibus ire ꝑ altū :qa tempeſtuoſus eſt. & hyemi ꝯgruens:aut ī numerabilis annoꝝ ſeries:ut ānis ſoluit ſublata uetuſtas: hoc ē nec dicta ſua tempeſtatibus nec uetuſtate abolenda. Impotens.ualde potens. Non oīs moriar. in litteraꝝ laude dicit ſe corpore morituꝝ uictuꝝ eſſe carmibꝰ

ideo ñ ois.i.tot⁹. Libitias.libitia lect⁹ ē:īquo mortui efferebāť. Vſq; ego poſtera.c.l.recēs.ordo ē.ego recēs creſcā poſtera laude:uſq; dū pōtifex ſcādat capitoliū cū tacita uirgīe laudē dic̄ poſteroꝝ recēs aūt q̄ſi nou⁹:noua eis dc̄a magis ꝯſueuer̄ placere:uetera aboleſcere:& iō ſe et̄ poſteris i oblecta tōe nouū ꝓmittit. Cū tacita.aut uereꝯda aut ꝓ ſacrificio tacēte.ꝯſueuerāt eis ſacrificatæ capitoliū tacētes aſcēdere: ſiue ꝓ ſacerdotii dignitate claræ.virg.Tacitæ p aīca ſilētia lunæ Violens.i.torrens:de quo amni uirg.Sed adricas retro fert aufid⁹ undas. Obſtrepit aufid⁹.murmurat. p aufidū ap puliā uult ītelligi:cui⁹ ꝓuinciæ flumeu eſt. Et qua paup a quæ.daunus rex appuliæ fuit:quæ īopia aquæ ſiticuloſa eſt. ordo eſt. Ego potēs ex humili p̄nceps dicar deduxiſſe æoliū carmen ad italos modos:qua obſtrepit uiolēs aufid⁹:& qua daunus paup aquæ regnator agreſtiū ppl̄oꝝ. Ex hūili. ex parua ꝓgenie.Gloriať ſe libertīo p̄re natū ad tantā ſtudioꝝ claritatē ueniſſe. Princeps.p̄mus.ut maſſic⁹ ærata p̄nceps ſecat æquora tygri. p̄mū ſe dicit æolicā unā ex qnq; græcis linguis:qua alceus uſus eſt poeta deduxiſſe in uſū latinū. Sume ſupbiā.q.m.nobilitatē mentis nō natalib⁹ uenientez. ordo eſt.Melpomene ſume ſupbiā quæſitā meritis: & uolēs cīge mihi comaz delphica lauro:Tanq̄ cui placuerit laur⁹ delphica conſecrata apollini uel poetis. Cinge.illiga ut uirg. bacbare frontē cingite:ne nati noceat mala lingua futuro.

Acronis in Quinti horatii Flacci Quartum librū Carminū commentaria.

Ntermiſſa uenus.Satuerat horatius uſq; ad tēr tiū librū carius cōplere opus ſuū. Quib⁹ æditis maxīo īteruallo huuc quartū ſcribere cōpulſus eſt ab auguſto in laudē p̄uigni ſui druſi neronis qui uictor de rætiis uidelicis fuerat reuerſus. Allegoricos

aūt ad uenerē ſcribit : ꝙ incōpetēter res amatorias ſcribere cogat̃.qnquaginta annis.i.x.luſtris grauis iā & matur⁹ & ab oī voluptate aliēus. Rurſus.b.m.hoc ē iterꝫ cogor ſcribe re:cū iā deſieri. Sub regno cynaræ.amicā ſuā cōmemorat: iō autē dixit ſub regno tāq̄ quæ īpet amatorib⁹:quæ amat̃. Iam durū.antitbetō mollibus durū opponendo :Mollia eīm īperia ſūt veneris:q̄ſi ludicra delicata.Se aūt ait durꝫ aut q̄ſi indomabilem pp ætaté:Et eſt metaphora a pecoribus: qbus cū iam ætate duris iugū ac fræna adhibent̃ : pdomari non poſſūt. Iuuenū.t. Qui te vltro euocent:qbus facile poſſis pſuadere:quod poſſis uelis. Pauli.paulus fuit nobil̃ & diſ tus adoleſcens & voluptuoſus:cui ueneris luxus cur maxīe ꝯuenire dicat ī ſeq̄ntib⁹ipſe demonſtrat: dū & nobilé aſſerit & decentē. Purpureis ales oloribus. nitidis:aut pulcbris : aut reginæ veneri dedicatis:ut ꝑ regno purpureos dixerit. Ales.aut uelox:aut qa currus ei⁹ab alitibus.i.cygnis trahit̃ Commeſſabere.delectabere cōuiuando. Et decens in flore iuuentutis decenté centū dic̃.p.a. finitū pro īfinito. hoc eſt mſtarꝫ: q pro bono & faceto ingenio optime poſſit in amore uerſari. Si torrere.i.q.i. ideo iecur amori dedit:ꝙ iecore amari uolūt:felle iraſci. corde doleri. Et pro ſollicitis. nō tacitus reis.hūc paulū cauſidicū dicit. Late ſigna feret. val de amabit & lubens.Aemuli riual̃ & ſecutoris ſui:ut ē: ptis roſtro p̄mit æmula pyſtris. Albanos ꝑpe te lacus.in albano monte lacus eſt:ubi paulū dicit optīa prædia poſſidere:unde eū effuſoré ad cultū ueneris & amoris expenſas promittit. Ponet marmoreā.s.t.c. id eſt marmoreū ueneris ſignū & tē plū decorꝫ ſtatuet . Trabē uero cypriā aut pro difficili & no bili poſuit aut pro amœnitate ueneris odoratū:ut ædificātis diuitias indicaret. Et berecyntbiæ . Matris deū:in cui⁹ho norē tibiæ deputatæ ſūt: Vt teq; p alta dindima ubi aſſuetis bifores dat tibia cantū. Illic bis pueri. in honores ueneris ſecundo in die ꝑmittit pueros ſaltaturos:ut ſalios cū teneris

uirginibus aut pulchris aut gracilibus aut certe paruis. Laudantes.hymnũ canentes. Pede cãdido.pulchro. Salũ.pro saliorum. Nec puer subaudit̃ delectat. Iaʒ nec spes animi.c.m.iã sibi spem negat eſſe mutui aĩ:q̃ amari poſſit: cũ ipse amari nõ uellet pp ætatẽ. Nec certare.i.m.ↄtendere poculis. Vincire.coronare. Sed cur.heu.l.Recordatõe se ligurini pueri:quẽ amabat: flere cogit̃. Manat rara meas.l.p genas nõ amoris puitate sed ætatis uerecũdia: cui ñ flere ↄueniat p amore. Inter uerba cadit.l.s.indiciũ nimii amoris ẽ:subito ĩter loq̃ndũ tacere: ut ĩcipit effari mediaq; ĩ uoce resiſtit.dic̃ se ligurĩuʒ sẽp ex desyderio somniare: ut sit terrore quodã mẽtis imagiari eũ quasi diu quæsitũ: & tandem ĩuentũ uelut alitẽ ex ipso uolare cõplexu. Dure.aut fortis aut ĩflexibil̃. Volubiles fluuiales.

Indarũ quisq̃s.hæc ode ad antoniũ iulũ marci antonii triũuiri filiũ scribit ↄtinens laudes pĩdari lyrici poetæ quẽ dicit:si q̃s imitari uelit:ita piculũ suæ exiſtimatõis sicut icarus conatus sui ĩcurrere. Ope dædalea. hæc fabula dædali ẽ:dũ pẽnas sibi & icaro filio arte mechãica cæris adfixis posuiſſet:ut volatu minois fugeret tyrãnidẽ.icar⁹ altũ petẽs ĩ ipõ uolatu piit & casu suo mari nom̃ dedit. Vitreo.pſpicuo ut uitrea te fucimus vnda. Mõte decurrẽs. Torrẽti fluuio pindari cõparauit ĩgeniũ significãs eũ & ĩdicẽdo citũ & sensibus abũdatẽ. Quẽ sup.n.a.r.Qui aluei ripas uelut aquis nutrit⁹ exceſſerit. Feruet.feruere dixit pindarũ ut ignei ĩ genii acum̃ oñderet. Laurea.d.a.coronãdus cõsueta poetis lauro apollini cõsecrata. Noua.aut admirãda: ut pollio & ipẽ facit noua carmina.aut ab eo ĩuenta:ut finib⁹ expulsum patriis noua regna petentẽ. Dithyrambos.dithyrambõ carm̃ eſt:ex quo libri ĩ liberũ patrẽ cõpositi sũt.hos dithyrambos ideo audaces dixit:q̃a cæteris rithmis uæhementiores sũt:ul̃ q̃a noua uerba in his pindar⁹ scripsit. Numerisq; .f.l.s. numeris q̃bus rithmus ad sonũ ptinens colligit̃ nõ ptinẽs

4 L carte

ad uerſuū legē: Vt virg. de pari carie: nūeros memini: ſi uerba tenerē. ergo ĩ hoc lex pedū n̄ q̄rit̃: ſed ſyllabarꝝ: ſed quaſi ſono uocis dithyrambi & æquali rithmi cantent̃: aut lege ſolutis dixit: q̄a ĩ hoc metro licet uariare & nō in eodē metro pmanere: ideo aūt uolūt dictos dithyrambos ueluti cui licet alio uti: oſtii enĩ uocabulo ĩgreſſus græce appellant̃. Fert̃ uelut uates rapit̃. Seu deos negesq;. c. deos dixit pp pænas pĩdari regis pp euconiā: q̄a ĩter olympionicas laudauit geryonē regē ſiciliæ. laudauit et herculē ſiue iſionē & pirithoū: q occiderūt centauros & pſerpinā rapere conati ſūt. bellerophontes laudatū cōmemorat in chimera. Caſtori quoq; & polluci laudes dixit: qui in elide epiri ciuitate agone olympico pugilatu & equorꝝ curſu floruerūt. vt hic & ad elei metas & maxia campi. Sudabit ſpatia. ĩ eodē agone poetæ heroum laudes dicētes coronabāt̃: & accepto themate certabāt. Siue quos elea. d. r. p. c. cæleſtes dixit pp honorē numinū: q̄bus agon ĩpendit̃. Et centū potiore ſignis. dicit magis illuſtrari honore: quē pindarus carmine ſuo agoniſtico celebret q̄ ſi centū ſtatuis honoret̃. Flæbili ſponſæ. i. q;. R. etiā in epithaphiis pĩdarū ſignificat magnū: cū aut iuuenē fortē aut puellā mortuā fuiſſe deſcribit. & alicui⁹ adoleſcentis morte fac ſponſā deceptā quē ĩferis ſubducit. & dat ĩmortalitati laudādo. Plorat. deſcribit. ut uiri plorātur plāgentibus ſpōſis. Moreſq;. a. aureos mores pro bonis & ſactis poſuit. ut uirg. Aurea: quæ phibent illo ſub rege fuerūt: ſæcula. Inuidet. o. ſeu hēt ĩuidiā nigro horcho. Dyrcæū. thebanū. dyrce eiꝰ fons eſt apud thebas. Vnde ſtatius. Cerula cū rubuit lernæo ſanguine dyrce. Et q̄a thebanus pindarus fuit: iō dyrcæum cygnū dicit a ſuauitate uocis ſiue carmis. Leuat. a. c. ſublimē facit: & multa fama ad cælū fert. Antoni. apoſtropha ad antoniū: quē alloquit̃ uolentē pĩdarū imitari. Ego apis matutiæ. m. mōq;. Quia cygno pĩdarus cōparauerat: ſe api ꝯtulit p puitate ĩ calabriæ ſaltu matio paſcēti: de quo legit̃.

69

iam calidi lucent buxeta matini. Fugiēs ergo arrogantiā api ſe comparat; quæ & circa terrā uolat: & amœnitate florū de paſcitˀ. Fingo. cōpono: ut corpora fingere līgua. Concīes m.p.p. Iulus antoniꝰ heroico metro diomedeas ī.xii. libros ſcripſit egregios. ṕterea & ꝓſa aliquāta. Concines ergo īqt: hoc eſt cātabis nobiſcū tu Antoni maiore plectro. i. meliore ope uictorē cæſarē p ſacrū capitolii cliuū captiuos ſicābros trahentē pro triūpho. Trahet feroces. qa añ quā capentˀ centuriones romanos q ad ſtipendia miſſi erāt tentos cruci bus defixere. Boniq;. propitii: ut ſis bonus o felixq; tuis. Fronde. laurea corona: qua triūphātes utebātˀ. Nec dabūt. nec aureo ſæculo ſimiles cæſari uirū natū fuiſſe aut naſci po tuiſſe dicit ſi. ī eū ſtatū tpr̄a recurrāt. Lætosq; dies. i. publi cas ferias & læticiā cātabis. Sup. de. vt multa ſup priamo rogitās ſup hectore multa. Forūq;. l. o. orbatū dicit forū li tibus cæſaris æqtate. Tum meæ. s. ſub fuga arrogātiæ eē ſe laudes cæſari dicturū ꝓmittit: ut virg. O mihi tam longe maneat pars vltima uitæ. Spiritus: & q̄tū ſat erit tua dicere facta. O ſol. ſolē ꝓ die poſuit: quo uictor cæſar īgreſſus ē. virg. Tris adeo īcertos ceca caligine ſoles erramus. Recepto cæſare felix. hoc eſt ego felix canā: dū procedis. io triumphe. Io triumphe. ad ipſū quaſi triūphus loqtˀ ſacra īuocatione: quæ io dicebatˀ: ut io matres audite: Benignis. reditū eiꝫ ṕ ſtātibꝰ. Te decē. t. t. q;. ad honorē ei maioꝝ nūinū ptīet ſiue potentiū pſonaꝝ: ſi magnis victimis īmoletˀ: ut & maxima taurus victima. Me tener ſoluet uitulꝰ. abſoluet notoruꝫ debito: hoc eſt ꝓmiſſo. In mea uota. a me diis ꝓmiſſa. cur uatos. i. lunæ īcipiētis ſilis in cornuū curuatōe uł breuitate. Qua notā duxit. Signatum fronte uitulum diis pro reditu cæſaris promiſſum in ea parte: qua nota inuſtus erat. albos pilos ſignificat habuiſſe: cum eſſet toto corpore naturaliter rubeus.

q L. car

Ves tu melpomene.hac ode affirmat ī ortu ſuo muſa rū grãs meruiſſe:& nulli alii rei fore aptiorē q̄ ſtudio poetico:& ſubiūgit laudes deoꝝ. Clarabit. notū oībus fecerit. pugiles uero athletæ dicunt eo:ꝙ pugnis ualeāt. Nō equus īpiger. nec equeſtri certamine enīteſcet. Achaico. græco uñ aurigæ famoſi. Neq; res bellica.nō futuꝝ militē ſed poetā lauro apollīs coronandū. Quod regū tumidas. c.m. Quod victos reges ī triūphi pōpa ad capitoliū ducat. Nam & uictores duces lauro coronabātur. Sed quæ tibur aquæ.f.p.ac ſi diceret:nō his omnibꝰ fortibꝰ factis claruerit ſed deſcriptionibꝰ locoꝝ uel fluminū p poeticā nobilitatem. Fingent.cōponent.ut os rabidū fera corda domās fingitq; p̄mendo. Aeolio.alcaico. Romæ p̄ncipis vrbiū dignat̄ ſoboles.auguſtū uel p̄uignos eiꝰ ſignificat:ſiue poſteritatē romanā:a qua ſe inter poetas numerādū ꝓmittit. Et iā dente. in uirtute ſe & laude ait maleloqa inuidiā ſupaſſe.ſaluſtiꝰ. Gloria inuidiā uiciſti. Teſtudinis. lyræ pulchræ & dulciſonæ. Dulcē.s.muſici ſōtis. Tempas.aptas. cōponis. O mutis quoq;.p.d.e.s.l.s.aut o muſa quæ potētia tua & muta aīalia oblectare facis:aut pp arionē: quē cithara in mari canentē delphines ſecuti dicūt̄.uirg. Orpheus ī ſiluis inter delphinas arion. Sonū.dulcedīez cātus. Muneris.bñficii. Quod mōſtror.hoc eſt ꝙ ī cunctis īnotui. Romanæ.f.l. lyricus latinæ linguæ:fidicen a fidibus.i. chordis : ut threicia fretus cithara fidibusq; canoris. Si placeo. ac ſi diceret ſi tñ placeo.

Valem miniſtrū.hæc ode ſcripta eſt pp quā & quartū librū ꝯtra diſpōītiōez fecit in laudez druſi nerōis p̄uigni auguſti cæſaris filii nerōis:quez ob inſigne uirtutis aqlæ cōparauit. Alitem.aqlaz:quā & reginā auiū uolūt. Vt ſublimez pedibus rapuit iouis armiger uncis.iō tutelæ iouis dicit̄ deputata:qa p ꝓſpeꝝ auſpiciū eius aduerſū titanas pugnaturꝰ accepit. In ganymede flauo.rubeo. Nido laboꝝ.

70

in metaphora aqlæ pdurauit dicēdo nidū laborū ꝓ familia nobiliū & virtutū domo. Verniq;.vt ruit ībrifeꝝ ver. In ſolitos.d.n.incōſuetū niſū ad pmos uolat⁹ aqlæ adhuc aerē & uentos timentis. Venti patientē.ſolitā uirib⁹ & uolatu ꝯtinuo ad pdaꝫ ꝓdire:ut fulua draconē fert auis. Egit amor d.a.p.in agno ībelli dapis in dracone pugnæ. Qualem ne lætis.c.p.Qualē inqt leonē pmæ iuuentæ caprea timēs: talē druſū hoſtes videre. Dente nouo.adhuc inꝯſueto ad pdaꝫ. Videre rheti .b.s.a. hypbaton lōguꝫ ſupiori ſenſui rn̄dit : qualē aqlam vel leonē ībellis præda:talē druſū videre rhetii vindelici barbaroꝝ gentes. Nec ſcire fas eſt oīa.i.licet aliq̄ ignorare. Sed diu late.hoc ſolū inqt mihi dicere ſatis eſt: ꝙ rhetii diu potentes & victores a druſo adhuc puero ſupati ſūt. Senſere.ꝓbauere uirtuteꝫ & īſtitutiōeꝫ romanā. In doles.ætas.īdiciū futuræ ꝓbitatis. Fauſtis.felicibus cuſto dia uirtutū. Paternus:ut pater æneas. In pueros animus duo fuerūt nerones puigni auguſti: quoꝝ unū ī domo tibe rii claudii neronis mariti liuia pepit : alteꝝ ī utero ad augu ſtū attulit.hoꝝ altero ī germania morbo abſūpto: alter ado ptatus ab auguſto ſucceſſor pncipatus eius fuit: & uocatus eſt tiberius cæſar. Fortes creant̄.f.filios a parentū nomīe degenerare uirtute. Eſt ī iuuencis.eſt in eqs patrū uirt⁹: Vt ꝯtinuo pecoris generoſi pullus in armis altius ingredit̄. Promouet.in melius auget.Inſitam. naturalē. Rectiq; cul t⁹.bona īſtitutiōe reddi bonū naturale pfectū:quæ ſi deſit: bn̄ nata deprauari. Roborāt.ꝯfirmāt.in laudem auguſti di ctū cui⁹ dono nerones educti diſciplinā acceperunt uirtutuꝫ. Vtcūq;.ubicūq;. Teſtis metaurus flum̄.Metaurus fluui⁹ eſt de piceni ꝓuincia oriens ī flaminiā decurrēs : quæ regio gallia dicebat̄.Iuxta hūc fluuiū claudius nero ꝯſul cū ſalina tore collega ſuo ita aſdrubalē annibalis fratrē ī italiā auxilio fratri magnū exercitū deducentē deuicit & īterfecit:ut nec ꝓfectū ex caſtris cōſulē ānibal dū caſtra muniſſet:nec reuer

ſũ añ recognoſceret quã fratris caput in caſtra ꝓiectũ: & de exercitu eius pœnos captiuos uidiſſet: quo bello ſupati .xlv. aſdrubalis exercitus a cæſare ferũt. Tenebris. tenebras pro afroꝝ terrore dixit. Qui pmus. a. r. a. adorea laus publica dicebat eo: ꝙ uictores uictis adorarent. Ceu flama p tædas poſt laudẽ fratris fugã deſcribit annibalis. Secũdis uſq; la borib9. in laudẽ druſi: qui de neronis genere deſcẽdit: cõme morat ex quo aſdrubal occiſus eſt: & a nerone annibalem iã mortuũ fuiſſe: & creuiſſe romanos. Tumultu. clamore bel lico: ut ille etiã cæcos iſtare tumult9 ſæpe monet. Deos ha buere rectos. ita dii ꝓpicii recti: ut auerſi irati dicebãtur: ut diua ſolo fixos oculos auerſa tenebat. Perfidus: qa ipi9 inſtictu poſt pmũ bellũ fractis pacis ↄdicõibus in bellũ redi tũ eſt. Cerui lupoꝝ. Quaſi fugiẽtis annibalis orones figit ad milites ſuos: q dicat: pugnam9 cõtra eos: quos ſi euaſeri mus pro triũpho hñdu3 eſt: iõ aũt lupis cõparauit romanos qa auctor nois eoꝝ a lupa nutritus eſt. Genſq; cremato. f. ab. i. Tanq̃ romana gens p damna & cædes creuerit: ideo & exemplũ troiæ ponit: a qua oriundo eſt: vt Quos nulla fati gant prælia: nec victi poſſunt abſiſtere bello. Sacra. deos pe nates: de quibus uirg. Sacra ſuosq; tibi commendat tro ia penates: hos cape fatorum comites. Natoſq; maturosq; patres. ut Aſcanium anchiſenq; patrem teucrosq; penates commendo ſociis: & curua ualle recondo. Per damna per cædes. Illex eĩ3 cæſa ferro melius pullulat. Non hydra ſe cto. Exemplo ilicis romanoꝝ damno melioris. hydræ etiam: quæ exciſis ſub hercle ꝑpentũ capitib9 numeroſior excreſce bat. laudat romanos belloꝝ damno meliores ſemp effectos. Colchoꝝ quoq; eos mõſtro cõparat: vbi ſatis draconis denti bus armati de terræ ſulcis egreſſi ſũt: Quod iaſõ medeæ ar te ſuperauit. Siſe & aliud exemplũ draconis thebanoꝝ: ques cadmus occiderit: cui9 ſatis dẽtib9 armati prodierũt: ex qb9 aliquos in ſocitate condendæ urbis cadmus dicit aſſciuiſſe.

71

Echioniæ ue th.ab echione cōditæ:q fuit pater pēthei gener cadmi. Merſes ꝓfūdo. ſi merſaueris romanū: ita aūt hoc uerbū declinat᷑: merſo merſas : ut fluuio merſare ſalubri. Proruet.euertet euincet: ut proruet inſano cōtorquens uertice ſiluas fluuiorū rex eridanus. Integrū aūt nō uictum. Cōiugib⁹ loquēda:aut pro laude uictoriæ referēda ꝯiugib⁹: aut pro maritoꝝ uirtute ꝯiugib⁹ narrāda. Multa ꝑ mſtū. Proruet.i.ſi romanū prouocaris ad contentionū: q̄uis mſtorū uictor eris:facile ab illo ſuperaberis. Carthagini iam nō ego.n.m.s. Adhuc uelut quaſi annibalis uerba ſunt. tñ iuxta hiſtoriæ fidē. Viſo aſdrubalis capite ī hæc dicta annibal dolore dr̄ erupiſſe. agnoſco te fortuna carthaginis. Nil claudiæ.n.p.m. iam hic poeta loquitur druſum neronemq; ſignificās & uires & optīa auguſti ꝯſilia. Expediūt. dura bella finiunt.

I uis orte.ut diis genite & geniture deos. de auguſto ſcribit᷑:q ī tranſmarīs ꝑtib⁹ diu reſidēs ſenat⁹ ac ppl̄i precibus legatōe miſſa reditū ſuū ꝓmittens īmorabat᷑. Romulæ.ꝑ romuleæ. Lucem redde.plus dixit quā ſalutem. Siq̄dem lux pro ſalute poni ꝯſueuit:vt o lux dardaniæ ſpes o ſanctiſſima teucrū. Inſtar ueris.pro ſilitudine ueris: quia lux dixerat ſupius:iō cōparatōes ueris tp̄ris poſuit : vt mr̄ iuuenē. Ita patriā auguſti deſyderare præſentiā:ſicut a mr̄e reditus abſentis filii ꝯſueuit. ordo eſt ut mater uocat eū oībus uotis & præcib⁹ iuuenē ꝯctantē tranſæquora carpatii maris:quē notus inuido flatu deſtinet a dulci domo longi⁹ āni ſpatio. Votiſq;.o. tanq̄ uota ꝑ reditu faceret:& oīa aduerſa timeret. Curuo.n.faciē. Vt affectū deſyderātis oñderet eas ꝑtes ſollicite dixit attendi.a q̄bus ſꝑat reuerti. Sic deſyderiis.tanq̄ patria deſyderio auguſti ꝑcuteret᷑: dū pro eius ſalute eſſet ſollicita. Tutus bos &.e.virtute dicit & diſpoſitione cæſaris præſtitā agris q̄etes:vt ille meas errare boues ut cernis:& ipſū ludere:quæ uellem calamo ꝑmiſit agreſti.

⟵7. L. car

Almaq; fauſtitas.noue felicitas dicta. Pacatū .u.p.m.n. Compreſſi eis ab eo fuerat piratæ. Culpari.m.f. Tanq̄ cuius ipſe nec creditū nec depoſitū negaret. Caſta. pudica. vt caſta pudiciciā ſ̄uet domus. Mos & lex maculoſum edomuit nefas.legē ſignificat:quā de coercendis adulteriis ſanxit. Laudant ſimili.p.p.Tanq̄ abeſſe matrimonio culpā ꝓlis parentū ſiſitudie demōſtraret. vt ſi qs mihi puulus aula luderet æneas:q te tm̄ ore referret. Culpam pœna premit comes.comes inqt culpæ pœna eſt nec differendo uindictas præſtat peccādi licentiā. Quis.p.p. nullas gētes dicit incolumi cæſare formidare. Feræ.īdomitæ & bellicoſæ hiſpaniarū gentes. Condit qſq; .d.c.finit.explet.virg. Cantando longos memini me ꝯdere ſoles. Et vitē uiduas ducit ad arbores.beneficio auguſti p hoſtiū ꝑſtitā utilitatē agroꝝ cultu creſcere:uiduas uero arbores ſine uitibus dixit Stratus humi palmes uiduas deſyderat ulmos. Hinc ad uina .i. a labore ad cōuiuia. Et alteris te menſis adhibet deū. Secūdæ menſæ dicebāt:quæ ī honore deoꝝ exhiberi cōſueuerāt: ut Non ego te diis & menſis accepta ſecūdꝰ trāſieris rhodia. exhiberi ergo & auguſto ſignificat honorē deoꝝ p eaſdes celebritates. Vti græcia.c.Sic a romanis ꝓmittit auguſtū diis penatibꝰ ſociandus:ſicut a græcis hercules caſtor & pollux: quos & ciuica animis familiaritas cōmendauit: aut quos labor diligi fecit & uirtus. Dux.b.f.aut pp cōtinuationē uictoriaꝝ lōgas optauit ferias:aut abominando uitā ꝓlyxam. Integro.toto die. Sicci.ieiuni. Vuidi.pleni.ut vuidus hyberna uenit de glāde menalcas. Subeſt. ſubter eſt.i.in occaſū conditus eſt.

Iue quē ꝓles.hymnū hic apollini dicit: & commendat carmina ſua ſæcularibꝰ ludis:q celebrant poſt.c.ānos ſupra thyberis aut in capitolio. Quem.p.n.laus apollinis de factis: quia uindicta matris latonæ nioben cū filiis ſuis iteremit. Tityoſq; raptor:q uim latonæ iferre conatus eſt.

72

Altæ.magnæ:ut hoſtis habet muros:ruit alto a culmīe troiā. aut p uitupatiōes:ut magnus latro:aut alte ſtulte:aut teme rarie. Phthius achilles.a ī ciuitate dict⁹:ut virg.phthias cla raſq; micenas. Tibi miles ipar : ut dardan a:q paridis di rexti tæla manusq; corp⁹in æacidæ. Thetidis marinæ.ſub audit̃ deæ.Vt lōge illi dea mater erat. Ille mordaci.achilles ruens cadēti arbori compat̃. Teucro.pro teucrio:vt darda nus pro dardani⁹.virg.Et lōgo ſoluit ſe teucria luctu. Ille nō inclusus.achillē dicit nihil fraude feciſſe: ſ; palā ſemper uirtutis fiducia dimicaſſe:ut nec eq; caua ꝯdemur in aluo Luce.palam. Equo mineruæ.uirg : inſtat montis equū di uina palladis arte ædificāt. Male feriatos ; ut nos delubra deū miſi:qbus ultimus eſſet ille dies feſta uelam⁹fronde p urbē. Falleret.a.aulā pro toto ilio poſuit ; neq; eis ſolū re gē fefellerūt achiui.ſ; cunctos. S;.p.c.g.apto ſemp bello achilles nō īſidiis grauis:ut nō furto melior ſ; fortib⁹armis Heu nefas.dolenter exclamat poeta achillē viuū ad īternitio nē īterimere omnes potuiſſe troianos : ut nec eneas pfuge ret ad romā omine meliore cōdendā: nec ab eo uł īfantibus parceret̃:Quale eſt illud. crimine quo parui cædem potuere mereri?Quæ tamen ī laudē commemorat̃ apollinis. Etiā.l. m.in grauidas etiā mulieres ſæuiendū fuiſſe. Ni tuis . hoc eſt apollinis. Rebus.æ.troiāis:e quoꝝ genere meliori alite hoc eſt uulturꝝ auſpicio erat roma cōdenda. Doctor.a.f.t. doctorē nō apollinē nō talliæ muſæ:ſ; artis lyricæ dixit eūq; ad ſtudiū ſuū referens. Lauis.p lauas. Xanthus.fluuius eſt troiæ ut xanthiq; fluenta deſerit:ac delon maternā īuiſit apollo. Dauniæ.d.dauniā dixit a dauno rege appuliæ : un̄ oriondo horatius erat. Læuis.ī uerbis.Agyieu uero athen̄ ſi lingua uici dicūt̃ :quo nomine iō apollo uocat⁹eſt ; qa ex oraculi reſpōſo ī uicis publicis urbis ſuæ ſtatutis altarib⁹et ſacrificia īſtituerāt:un̄ agyie⁹dictus eſt. Virginū pme.p. q;.c.pueros & puellas alloqt̃:qbus dianæ carmē lyrico ſono

cantari cõſueuerat:ut rithmũ operis ſui ĩ canẽdo cuſtodiãt. Lesbiũ.alcei lyrici poetæ qui lesbius fuit. Meiq; .p.i. modulationẽ lyrici carminis ueluti ipſe lyrã pcutiã. Rite lato ne.p.c.ſolenni ɔſuetudĩe:eodẽ eis & dianæ honori cenſebat̃: Vnde & diana lucifera nomen accepit. Proſpam.f.rore nocturno nutrientẽ:vt Quantũ lõgis carpẽt armta dieb⁹:Exigua tm̃ gelida ſe nocte reponet. Celereq; pnos.u.m.Quia ita tp̃a p lunæ curſũ ſicut ſol ꝑagunt̃:Sed circa lunã ꝓprie menſes dixit:Sic eis ſingul̃ menſib⁹ zodiacũ circulũ luna ꝑtranſit:queadmõs ſol toto anno.Voluere m̃ſes: qa ɔdicionẽ mortalitatis tp̃ribus ãni compauerat: ne crederent̃ & hoĩes renaſci: tp̃a ĩmutationes elementoꝝ ſiue temporũ reparari dixit.Cõdicionẽ uero mortalitatis: ut cõmunẽ nobis & oĩb⁹ ita irreparabilẽ. Nupta iã dices.loquẽdo ad unã de oĩbus dicit : dum fueritis nuptæ dicetis. Amicum.amabilem. Reddidi.c. nõ difficulter horatius carmẽ reddidiſſe ſe refert uel cecinisſe.

Iſſugere niues.ad torquatũ ſcribit p uerni tẽporis deſcriptionẽ de oĩus reꝝ uiſſitudie:de quo & virg. Vere nouo gelidus canis cũ mõtib⁹ humor liquit̃. Mutat terra u.per rõnes tẽpoꝝ dicit et ipſã naturã mutari. Pretereunt amœnitate ĩter ripas labũtur. Gratia cũ.n. frigorib⁹ hyemis finitis amœnitate iã tẽporis ad ludũ & læticiã nymphas & charites ꝓuocari. Immortalia.nil immortale eſſe:dũ etiã tempora finiunt̃. Frigora miteſcũt.p uices tempoꝝ ꝓbat æternũ nõ eſſe:quod tẽporale eſt. Quo tull⁹ & ancus.tullus & ancus reges romani fuerũt: p quos oñdit mortẽ potẽtib⁹ & paupibus cõmunem eſſe. Quis ſcit an.a.Ideſt p ĩcertũ uitæ neſciri utrũ hoĩ uſq; ad diẽ quẽ egit ſeqns adiiciat̃: cũ facile & p horas poſſit occidere. Cuncta.m.a.f.h.a. ipa in lucrũ uenire quæ ĩpenſa fuerũt uoluptati ꝑitura hæredibus derelicta. Et de te.s.m.ut quæſitor minos urnas mouet. Non torquate genus.nec nobilitatẽ nec eloq̃ntiã nec pietatẽ

73

queq̄ morti præripere. Diana.p. aut fabuloſe dicit hyppo lytū ab iferno reuerſū. aut nil ei ad ɔdicões mortalitatis ꝑ fuiſſe:qa ab eqs ſuis tractus uitæ reſtitutꝰ eſt:dū i eādē fuiſ ſet ſortē reuerſus:nec mortē ꝑpetuo potuiſſet effugere The ſeus & pirithous. Abrūpere.c.u.p. Theſeus & pirithoꝰ aīci fuerūt:quos dicit ɔiurata amicicia morti eripi nō poſſe:naꝫ volētes ꝓſpinā rape apud iferos remāſerūt.

Onarē pateras.ad cenſorinū ſcribit. dicens facultates ſuas tantas nō eſſe:ut poſſit pateras uł pcioſa uaſa do nare:ſꝫ quod ꝑ diuitiis maius eſt:laudi eius ſe carmē dictu rū. Pateras.vaſa argētea. Cōmodus.benignꝰ.uel.huma nus. Aera.ſtatuas. Tripodas.menſas. virg. Sacri tripo des uirideſqꝫ coronæ.Et palmæ pciū uictoribꝰ. Præmia.f. effexegeſis. Peſſima.uilia.de carminibus dicit.i.ſi diuitias haberē:carmina nō donarē. Quas.a.p.parrhaſius athenie ſis pictor fuit. Protulit.hōibus diuulgauit. Scopas.ſigno rū ſculptor. Hic.ſcopas. Ille.parrhaſius : nā viciniori rñ dit. Sollers.pitus. Ponere.pīgere.formare:Vt poſuitqꝫ immania templa.In foribꝰlætū androgeo. Sed nō hæc mi hi uis.diuitiaꝶ ſilicet aut aīus. Non tibi taliū.hic ē ſenſus nec ego taliū talia largiri poſſū: nec ſi poſſē : tu ea deſydera res:ut q carmīa diuitiis oībus antefers. Et pciū.d.m.dice re q̄ pcioſū ſit cirmen oñdere:nō quo ſparet pciū. Non ī ciſa notis.Victoriaꝶ titulis:quibus defūcti duces quādā im mortalitatē ɔſecūť. Impiæ. quia ter geſſit bellū ɔtra roma nos. Eiuſ q.d.n.ab.a.Scipionē africanū ſignificat. Lucra tus.qa africanus dictus eſt:ut ſaluſtius:Cui poſtea africano cognomē ex uirtute fuit. Quā calabræ.p.facta īqt claroꝶ uiroꝶ niſi carminibus illuſtrētur ætatis ſuæ memoriā nō ex cedūt:Et ſignificat enniū: q facta africani deſcripſit oriūdo de rodino oppido calabriæ:nō calabræ muſæ. Si chartæ.s. Si nō cōtineanť ſcriptis uł libris. Quid.f.i.Quē fructū ha beret romulus:niſi laudareť. Si taciturnitas .o. m . Niſi

carminibus laudaret᷑ romulus: qd ꝑdeſſet illi feciſſe talia. Ereptū.s.f.æ.æacū iouis filiū imortalitaté dicit ꝯſecutū laudibus poetaꝝ. Inſulis:quas i oceano cōſtitutas fortunatas appellant ſiue iſulas beatoꝝ. Cælo.m.b.cæli poſſeſſione beatū facit.i.reddit carminibꝰ memorabilé. Sic iouis intereſt. carminibꝰ poetaꝝ & igeniis fortis hercules noiat᷑ iūctus ꝯuiuiis deoꝝ. Clarū tyndaridæ ſydus.Caſtoré & pollucē dicit: quoꝝ nauigantibus ſalubre ſidus carminibus memoratur. Quaſſas eripiūt.carminibꝰ poetaꝝ dignoſcūtur caſtor & pollux eſſe dii. Liber.u.b.d.a.e. & ſic a ſuꝑioribus: aut deus carmibus poetaꝝ:aut felicia faciēs uota ꝑcantiū.

E forte credas interitura. ne caſu credas peritura ad Marcū lolliū ſcribit ꝯſulares affirmans imortalia fore ſcripta ſua:q̄uis an eū ſint alii meliores poetæ.Nam nec homeri magnitudies obſtare:quo minus pīdarꝰ & alii poetæ: qui poſt eū orti ſūt:clari eſſent. Natus ad.a.ipſe horatius qui ꝑmus latinus lyricus fuit. Non ante.qa ipē ꝑor lyrica carmia apud latinos ſcripſit. Non ſi ꝑores.m.t. Mæonius homerus a mæonia dictus eſt. Pindaricæ.l.c.q.pp ſimonidē lyricū poetā:q de cæa iſula fuit.vn̄ & pindarus.Minaces aūt alcæi camœnæ dictæ ſūt:qm̄ adeo amarꝰ fuit: ut auſteritate carmis ſui multos de ciuitate eiiceret. P ſterſichoriq; graues. magnæ ꝑfundæ &.ipſe bellorū poeta ſcriptor non ſi qd olim luſit anacreon.Ideo luſit:qa iocis & ꝯuiuiis digna cātauit:Vt carmīa q luſi paſtoꝝ.anacreon aūt ſatyras ſcripſit amicus lyſandri.alii dicūt: quod ſcripſit circen & penelopen i uno laborātes:un̄ i ꝑmo libro i oda uelox.Dices laborātes in uno penelopen uitreāq; circen. Spirat adhuc.recens eſt Viuūtq; cōmiſſi.c.calores ꝓ amoribꝰ poſuit. Sappho aūt ſignificat:quæ de æolide dialectico uſa ē. Arſit.amauit:vt formoſū paſtor corydon ardebat alexim. Adulteri. raptoris alexādri. Regaliſq; cultus:qa regis ꝑami filius. Et comites.itieris helenæ de lacedæmōe:ut At nō ſic frygiꝰ penetrat

lacedæmona paſtor. Ledæāq;.h.p.a.a.u.uſ qa nō ſola heléa amauit paridē: Nā & alie ſiſis culpæ fuerūt: ſed magis hæc eſt famoſa carmīe poetaꝝ. Prim⁹ ve.t.t.c. Teucer telamōis filius ab homero inducit ſagittis ꝑitiſſime uſus. Cydonio aūt cretēſi a cydonia ciuitate: ubi ꝑmū de pecudū cornibus arcus curuati ſūt. Non ſemel ilios vexata eſt, ab hercule eiꝫ añ euerſa fuerat. & hæc ilios & hoc iliū: ut ceciditq; ſup hū iliū. Nec pugnauit .i.i. ſtelenusq;. sed hi carmīe pclari ſūt cæteris: ut Teſſādrus ſteleuusq; duces. ſteléus aūt capanei & euadnæ filius fuit. Nec ferox hector, oñdere uult licet mſtiformes fuerūt: illos tamē fama celebrari: quos commendauere poemata. Nā nec ſol⁹ hector & deiphobus ꝑ patria pierūt: Sed hi magis carminib⁹ noti ſūt. Similiter & añ agamemnona paris virtutis fuiſſe plures: ſꝫ neſciri ſilétio: & iō ſe ad ſcribēdū ꝑmoꝝ ꝯfirmauit exēpſ. Grauis excepit ict⁹ vt laniatū corpore toto deiphobū uidit lacerū crudeliter ora. Ignotiq;. lōga nocte. Tāq̄ neſciant uelut mortui: quos modo deſcribit occiſos. Sacro. laude carminū. Paulū ſepultæ.d.i.c.u. Nō laudata uirt⁹ ſimilis ē iertiæ: ita eiꝫ ſilétio obſcuratr: tāq̄ ſi nulla fuerit. Inornatū. illaudatū: vt qs te magne cato tacitū aut te coſſe reliquat. Reꝝq; prudés. philoſophiæ aptus: uñ & reꝝ prudétes phi dicti ſūt. Et ſecūdis tpib⁹.d.q; rectus. Queꝫ neq; ꝓſpera neq; aduerſa mutauerit. Videx auræ.f. punitor. Vindicare enīꝫ apud ueteres nō tm̄ defédere ſed etiā uindicare ſignificabat. Et abſtinēs. abſtinentē dixit loliū pecuniæ: quā aut ideo ad ſe cuncta ducere poſuit: qa auari ſtudét rapinis: aut qa pecunioſoꝝ gratiā oēs ſequūtur. Conſulq;.n.v.a. fide uirtute & honeſtate loliū ꝓfert. Sed quotiés.b. atq;.f. Quotiés inqt iudex bonus es honeſtū utili præponis: uel quotieus belloꝝ uictoriis reipublicæ ꝯſuſ totiens ꝯſulari uteris poteſtate. & uirtute tua ꝑpetuus ꝯſul efficeris. Honeſtū.p.u. plus dilexit honeſtatē q̄ utilitatē. Alto. prudenti. ꝓfundo. Nocentiū. noxioꝝ. & corrūpere

4 - L . car

iudicia temptantiū. Victor.uel cupiditatis uel hoſtiū:quotiens uictor emerſerit totiēs cōſul efficeris. Nō poſſidentē. m.u.r.b.Nō recte diuitē beatū uocari:ſ3 illū rectiꝰ beatum dici:q felicitatē moderet̄ & nō habeat execrabilē pauptatē: pluſq; timeat morte peccatū. Occupat.ſibi vindicat. Callet. īgenioſe nouit.ut ipſe alibi:legitimūq; ſonū digytis callemꝰ & aure.

Crudelis adhuc. ut o crudelis alexi nihil mea carmina curas.ſignificās amoris querelā. Et.u.m.p.pulchritudine. Cū.u.p.s.plumā ꝑ barba īcipiēte poſuit. Et que nūc humeris.i.d.c.uſq; ad pubertatē eī3 pueris comæ nutriri ɔſueuerāt: ut crines cui lactea ceruix accipit. Puniceæ. puniceā pro meliore dixit.Puniceā ſanguinei coloris: ut puniceis innectar eqs. Prior.pulchrior. Hiſpidā.iā hirſutā barbā. Dices heu quotiēs te. īmutatōes formæ p ætatē a ſpectā dolebis ī ſpeculo.

St mihi nouū ſupantis annū.Ad phyllida ſcribit aīca3 ſuā inuitās eam ſub ꝓmiſſione vini albani ueteris ad lætitiā ɔuiuii exhibēdi natali mecœnatis. Albani cadus.Eloquutio eſt albani eadus: ut vina bonus quæ deide cadis onerarat aceſtes. Nectendis.a.c.uſ qa alcæus freqnter ſe dicit apio coronari:vel qa tardiꝰdepponat̄: q prādet apio coronatus.ut atq; apio crines ornatus amaro. Religata.i.coronata. Verbēis. uerbenæ ſūt oēs hærbæ frōdeſq; feſtæ ad aras coronandas:dictæ quaſi hærbenæ. Ridet.i.ſplēdet. Caſtis. i.puris ſacris. Cuncta feſtinat manus.mľtitudīe3 miniſtrātiū pro apparatus feſtinatōe ſignificat. Curſitant mixtæ. p.p.ut Totidemq; pares ætate miniſtri. Sordidū flame.t.r v.fumū.duo epithetā poſuit. qa & flamæ ueluti ſub quodā tremore uoluūt̄:& fumus ſordidus eſt.i.niger. Vt tamen noris.diē natalē mecœnas ſignificat: ut fidē faciat ꝓmiſſæ lætitiæ. Agendæ.celebrādæ. Qui dies menſē .v. marinæ findit aprilē.qa idus ueluti diuidūt menſē. aplis aūt ueneri

75

ꝯſecratꝰē. Iure ſolēnis.merito aīcitiæ. Pœne. aūt ꝑ adula
tõe uitāda poſuit.luce.die.Affluētes.i.creſcētes aut mľtos.or
dīat.diſpõit toto āno faciēda. Thelephū.quē tu petis: occu
pauit.amauit.utrū ad eandē phyllida an ad aliā loq̄r: īcertū
eſt:qa nõ ꝑdidit nomen:dic tamē thelephū pueꝝ:quē oñ āit
ab ea amari alteriꝰdicionis amore occupatū. Nõ tuæ ſortis
nõ tuæ ꝯdicionis . non tuæ mediocritatis : nec profeſſionis.
Grata cõpede.amoris uiculo. Terret ambuſtus.p.a.s. Ne
qd auide:& ſupra ꝯdicionē noſtrā appetamus: phæthõtis &
bellerophõtis exēplo īpoſſibilia cupiendo ad pericula pueni
tur. Grauatus.grauiter ferēs bellerophõtē.dicit̄.n.auſus
pegaſo ferri p aera ī terrā decidiſſe. Semp ut te.d.s. poſſi
bilia ſuadet appetere:& ſibi cõpetentia:& digna ſpare. Sen
ſus hic eſt.o phylli uita potentiorē telephū & tibi diſparē: q
& aliā amat.ſed dilige me: q tibi par ſū: finis eniꝫ eris mei
amoris:qa ſi cõſenſeris:aliā nõ amabo. Cõdiſce modos .di
ſce inqt carmina & lyræ ſonos:quos ſuaui uoce cantes:ne ru
ſtica uidearis. Minuent̄.a.c.e.tūc eiꝫ uoluptas admittit̄:ſi
cura pellatur.

Am ueris cõites que mare .t. ad uirgiliū negotiatoreꝫ
ſcribit admonens ueris tempꝰ eſſe aptū nauigio. uſita
tuꝫ aūt poetis eſt aīas flatꝰ uentoꝝ dicere:dū ad graue uoca
bulū referūt aīas:ut quātuꝫ ignes aīæq; ualent. Temperāt.
i.tranquillū reddūt. Iam nec prata rigent.Ipſo eiꝫ tempore
& hyems claudit̄ & ueris amœnitas aperit̄: quo fauonius
cœperit flare. Nidū ponit ithin flebiľr gemēs.i.a. progne.
n.uerſa eſt in hirundinē.Ithis filius fuit ꝑgnes:quē occidit
ob culpā terei. Et cecropiæ.cecrops dux fuit athenienſiuꝫ:
atheniēſes eiꝫ fuerūt tereꝰ& ꝑgne. p ꝑgnen uero hirūdīeꝫ
ſignificat:quæ eo tp̄re apparet.Nota hiſtoria ē: ꝙ ꝑ ſtupro
ſororis philomenæ ad uindictā filiū terei occiderit ꝑgne: &
fuit pœna peior peccato.dū cõmittit̄ parricidū pp inceſtū:
uñ tereus compto facinore:dū ambas inſeq̄r: ipſe ī upupā

dr̃ mutatus. Ille fugiétes ĩ hirũdinẽ & luſciniã. Cecropiæ. d. ĩ domo eiꝫ cecropis hoc ẽ factũ ſcelus. In tenero gramie. ut cũ ros ĩ tenera pecori gratiſſimus hærba. Cuſtodes oui um. c. f. pana ſignificat: a quo pindaꝝ dr̃ inuentũ: ut pan p̃mus calamos cæra ɔiũgere plures iſtituit. Deũ. pana. ut pan curat oues ouiũq; magros. Adduxere ſitim. t. u. ſitiꝫ p̃ æſtate poſuit. Calib⁹ ducere liberũ. calenũ vinũ ducere. id eſt bibere. Cliens. aut auguſti. aut p̃uignoꝝ ei⁹ neronũ. aut mecœnatis dicit. Nardo vina. m. iocularıter nũc ſe ca lenũ vinũ p̃latuꝝ p̃mittit ſi vnguentũ accepit. Si dederis inq̃t nardũ: tibi dabit̃ vinũ a me. Nardi puus onyx. onyx metallũ gemmæ ſiſe. de hoc ad vnguenta odorata parua fie bant uaſa: de quo lucan⁹ ad oſtentatões luxus. Tota effuſus in aula calcabat̃ onyx. Qui nũc ſulpitiis. Sulpitia horrea dicebant̃: ubi nũc galbæ: illic oleũ ɔdi ɔſueuerant. Spes. ca dus ſcilicet maiora eiꝫ ſibi p̃ licẽtiã poti p̃mittere ſp̃ando cõ ſueuerũt. Efficax. potens qui largitate ſua curas expellat. Ad quæ ſi p̃peras. g. c. t. u. m. ut ſupra dixit. i. pocula nõ da bũt̃ tibi: niſi & tu ad ĩuicem mercem ampullã detuleris un guẽti. Immunẽ. ſi ueneris ſine munere. Plena diues. ut. i. d. ut gratis paſcã: ſicut diuites cõſueuerũt. Nigrorũq;. m. d. l. i. lugubriũ ignıũ: ut memor mortis lætıciã ñ recuſet. Miſce. s. t. breuem. breuis tp̃ris otiũ. dulce eſt deſipe in loco iucundũ eſt a ſeueritate diſcedere aliqñ.

Vdiuere lyce. ad lycen meretricẽ ſcribit de cui⁹ ſupbia in tertio libro queſtus eſt eo: q̃ anus facta ɔtemnit̃ a iuuenib⁹: de quoꝝ amore añ plaudebat. Vis. f. u. utrũq; in anu muliere turpiſſimũ eſt: ut & formoſa uelit uideri & laſci uire: & iõ addidit ĩpudens. Et. c. t. tremulũ uł ad uoces uel ad ætatẽ rettulit. Cupidinẽ. l. iuuenũ ſcił: qui iõ lentus eſt: qm̃ tu eis ĩgrata es p̃ ætatẽ. Ille uirentis & doctæ. p. chiæ. Multũ decorã uult chiaꝫ mulierẽ uideri: uel q̃ uirẽti ætate ſit & docta ſaltare: uł q̃ genis. i. facie pulchra ſit: & iõ cupi

76

dinē excubare ī genis eiꝰīduxit. Importunꝰ eīꝫ tranſuolat aridas.q. p irriſionē quercū aridā uoluit anū mulierē ītelligi:quas amor dū feſtinat ad iuuenes neceſſe eſt trāſuolare. Luridi.nigri.ſq̄moſi.Quia te rugæ.ut frontē obſcenā rugis arat. Turpāt.fœdāt:ut Turpātes pſuere cries. Et capitꝰ.n.niuē ꝑ cinere poſuit. Nec choæ refer̄. choæ ꝓciosæ a loco: ī hac eīꝫ īſula melior purpura tīgit̄. Nec cari lapides.ſig'ficat aūt nec ueſtimtoꝝ cultu nec gēmaꝝ ꝓciis ad pulchritudinē reuerti annis iā & ætate ꝯſūptā. Incluſit uolucris. d. ſignauit.depoſuit.ſepeliuit.icluſi eīꝫ defūcti tumulo dicūt̄. Venus.amor.cuiꝰ ab ea fugā iō ſe ſimulat dolere:vt ei mærorē īcitet maiorē. Motus.ſaltatꝰ.i. q̄d habes illiꝰ ætatis ꝓſtinæ;aut q̄d tibi ꝓmæ grāæ remāſit. Surpuerat. ſyncope ꝑ ſurripuerat:hoc ē alienū amore fecerat. Felix.pulchra poſt aūt ad qualitatē ptinet: aut ad tp̄us.i. ſecūda pulchritudīe a cynara:ac poſt illā defūctā tu ad amādū elegātior. Notaq; & .a.g.f. probata & artifex. Sed cynare breues. a.f.d. Tanq̄ quæ immatura ætate perierit. Seruatura diu.p.c.u.t.l.Cornix enīꝫ diu dicit̄ viuere:cui lycen comparat p lōgingtatē vitæ. Poſſēt vt iuuenes viſere feruidi:ut quæ incēderat vultū tuū ad uicē facis ī cinerē dānis ꝯſumeret̄ ætatis iuuenibꝰ iā facta riſui.Et quod facē dixerat bn̄ dilapſā ī cīeres mēorauit. Dilapſā ī cīeres facē.ita iq̄t amiſi pulchritudinē:ſić fax ꝯſūpta ī cinerem.

Ve cura patrū quæ ue q̄ritiū .negat illos a ſenatu uł pplo romano dignos honores inueniri: q̄ pro meritis uel triūphis auguſti æternitati ipſiꝰ conſecrent̄. Per titulos.q̄ ad commemorationē bonoꝝ uł reꝝ geſtaꝝ inuēti ſūt: ipi enim faſti dicūtur īdices uirtutis:ſiue in q̄bus memoria tempoꝝ contineт̄. Aeternet.æternū faciat:& laudibꝰ cōſecret. O qua ſol habitabilis:habitabilis ꝑpter inhabitabilē cecaumen. Quē legis exptes .l. latinitatis neſcii uel ciuilitatis auguſto imputat de uindelicis druſi uictoriā: q̄a eius

4 L. car

ordinatione & exercitu uicerat. Milite nas tuo: hypbaton
ordo eis rectus eſt. druſus acer non ſimplici uice deiecit ge
naunos & cetera. Implacidū genus. Implacabiles genauni
& breuni gentes galoꝝ. Plus uice ſimplici. aut nō ſimplicē
uicē: quia dupla: quā dederāt clade ꝑculſi ſūt: aut quia dixit
acer nō ſimplici uice. Maior neronū. druſus: qui maior natu
fuit. ſpectādus. famoſus. terribilis bellator. Deuota morti
p.l. Rhetioꝝ gentis. libertatis amore morti aīos deſtinatos fu
iſſe dicit. Quantis. f. r. tempeſtati furēti uiri fortis aīum
cōparauit. Pliadū. pliades dicte ſūt: ꝗ & uergilie. haꝝ ortꝰ
tēpeſtuoſus eſt. Scindēte nubes. ita pugnantē druſū ſcin
diſſe dicit hoſtiū turmas: ut uentus nubes undaſq; cōſueuit.
Mittere equū. irrūpendo hoſtiū cuneos ꝑ ignes in mediū
pugnæ furorem. Sic tauriformis uolui͛t aufidus. omniū
famoſoꝝ fluminū vultus cū cornibꝰ finguntꝰ: ideo taurifor
mis propter impetus & mugitus aquaꝝ. Vt corniger heſpe
ridū fluuius regnator aquaꝝ. Diluuiem meditat͛ agris.
Inundatiōes fluminis uiro forti comparat pro druſi laude:
ut aut rapidus montano flumine torrens ſternit agros.
Primoſq; & extremos metendo: Vt proxima quæq; manu
gladio metit. Sine clade. ſine damno ſuorum militum di
cit. Te copias. te. c. auguſti auſpiciis druſum dicit hoſtes
fudiſſe & felicitatē habuiſſe. Nam tibi quo die portus ale
xandrea ſupplex. Felicitati aſſignat auguſti druſi victoriam
demoſtrā do ante annos duodecis eo die alexandriā ab augu
ſto captā: quo druſus vindelicos ſupauit: pompeii eis mortē
actiaco bello ultus auguſtus eſt. Et uacuā. p. a. ſine dam
no ſine hoſte ſine domino. Et optatū pactis. Immortalita
tem & ꝯſecrationē uidet͛ ſignificare. pactis. n. imperiis diui
nos honores meruit auguſtus: vt horatius. in ſecūdo epiſto
laꝝ. Præſēti tibi maturos largimur honores: Iurādaſq; tuū
per nomen ponimus aras. Non ante domabilis. non ante
cæſarē uictus. ꝓfugus ſcythes. aut ſub aquilone interius cō

ſtitutus:aut qui nunq̄ in eodē loco maneat. Tutella.p.Sic idē alibi.Res italas armis tuteris morib⁹ornes. Præſens. aut potēs ſiue ꝓpici⁹:ut virg. Et uos agreſtū præſentia nu mina fauni. Te fontiū qui celat origines.origo eı̄s nili ne ſcit̄.vt Et gens ſi qua iacet naſcenti ꝯſcia nilo.Gentes flumi nū cōmemoratōe deſignat. Obſtrepit oceanus britānis. britāni eı̄s īterfuſo oceano a terris oı̄bus ſeperāt̄: vt Et pe nitus toto diuiſos orbe britānos. Non pauētes.f.g. Galli eı̄s mortē nō pauēt. Duræq̧.laborioſæ.ut Aut impacatos a tergo horrebis hyberos. Te cæde.g.s. bella optātes aſſi dua: qui & germani. Compoſitis .u.a. pacatis morib⁹& feritate depoſita.

Hœbus uolētes prælia me loq uictas.&.v.i.l.Nō lyra īcrepuit:ſed uolētes me prælia lyra loqui: ꝙ eſt lyrico carmīe phœbus īcrepuit:amorib⁹eı̄s aptū hoc eſt metrū:ut cū canerē reges & prælia cynthius aurē uellit & admonuit.

Ne parua.t.p.æ.p allegoriā ſignificat magnā materias nō ſufficiēti īgenio & humili generi carmı̄s ñ debere cōmit ti. Fruges &.a.v.hu. Seu qa in pace diligētior cultus hu beriorē fructū facit:ſeu qa ipſe deus cæſar faueat frugib⁹: Vt.Ecce dionei ꝓceſſit cæſaris aſtrū: aſtrū quo ſegetes gau derent frugib⁹. & ſigna nr̄o.r.i. quæ īterfecto craſſo cus exercitu auguſtus a pthis ſuſcepat. Et uacuū duell̄ianū Significat oı̄a pacata ſub cæſare tēplo iani clauſo: quod bel li tempore ſemꝑ patere ꝯſueuit:vñ ad ſignificatiōes futuræ pacis ait virg.Claudēt̄ belli portæ. Duellis.bell̄. Ianū. quirinū. Euaganti.f.l.leges tulit:quib⁹mores regerēt̄.

Emouitq̧.c.remouit.eiecit : ut emoti ꝓcumbūt cardine poſtes. Et ueteres reuocauit.a.in his.i.ī uirtutibus uete res uitæ artes eſſe dicebāt.prudētia.iuſticia.fortitudine.tē perantia.p has oēs cōſtare uoluerūt diſciplinas. Ad ortus ſolis ab heſpio cubili.ut imperiū oceano famā q terminet a ſtris.ab oriēte ad occaſū impiū ſignificat ꝑueniſſe romanū:

vt Et qua ſol utrūq; recurrēs reſpicit oceanū. Exuet. ex cludet. Procudit. Incudib⁹ pducit enſes & fabricat. Et miſeras.i.b.inimicas facit. Miſeras aūt tanq̄ bellum facien tes. Non qui pfūdus.d.b. Gentes a fluuio: ut Qui thy beris fabarimq; bibūt. Edicta.r.i.a nullis gentib⁹ dicit le ges auguſti ɔtemni ī iuliā eis gentē fuerat adoptat⁹ auguſt⁹ Inſidiq; pſæ. Craſſū eis ſecurꝫ de pace pſuaſerāt. Non t.p.f.o.Scythæ. Noſq; profeſtis lucib⁹ diebus. pfeſti di es dicebant̄: qui añ feſtos erāt. Iocoſi. lætitiā iubentis: ut Adſit lætitiæ bacchus dator & bona iuno. Apprecati īuo cantes. Virtute fūctos more patrū duces. duces inq̄t opti mos parentū pietate uenerant̄: īter quos auguſt⁹ eſt. Ly dis remixto carmine tibiis. Lydis tibiis leta cantabantur fry giis triſtia. Tres eis modos hēbant tibiarꝫ. Ionicū. lydiū. & phrygiū: quē & barbarū. ī honorē aūt lydiorum dictum: q ipſi primi tibias inuenerunt. Troiamq; & anchiſen & al me.p.u.c. in honorem auguſti uenerem laudari uult: quia ab iulii deſcēdit origie. ordo. nos appcati deos canemus du ces fūctos uirtute more patrū remixto carmine tybiis lydis & troiam.

Acronis Commentaria in Quinti Horatii Flacci Epodon Librum.

Bis liburnis. Metrū hoc iambicū dicit̄: pmus eis uerſus iambicus trimeter eſt. ſecūdus dime ter iambicus. Epodon hoc carmē dr̄: Primus eis verſus maior eſt. ſecūdus minor. Et pmus uer ſus epidici.i. pcanit̄: uel quia græce epos carmē dicit̄: tō epo don hic liber noīatur: quia cōtinuo tenore pmi uerſus ſēſus uerſu ſequenti cōcludit̄. huius uero metri inuentor fertur archilocus.

Bis liburnis.Mecœnatē ꝓſequit̃ eūtes ad bellū nauā le cū auguſto aduerſū antoniū & cleopatrā.liburnæ na uiculæ textæ viminib⁹. Amice ꝓpugnacula.ut ī muro ita & in nauib⁹fiūt ꝓpugnacula:poſt quæ dimicātes armati ꝯſi ſtūt. Quid nos:ecclipſis:deeſt eiꝫ faciem⁹. Supſtitē ꝑ præſēti poſuit:ut Plautus.Nemo adeſt hic ſupſtes. Vtrū ne iuſſi a mecœnate aūt a cæſare.Ipſo eiꝫ agēte horatius ab auguſto meruerat militiæ uacatōeꝫ:quod iniucūdū ſibi ſine ipſo ꝯfirmat. An hūc.ſilicet tecū ſuſcipiemus laborē:quē molles ferre nō poſſūt. Inhoſpitalē.aut propter nimia fri gora.aut īhabitabilē ꝑꝑ mōtis ipſius aſpitatē: ut Inhoſpita ſyrtis. Pectore.animo. metonymicos imbecillē eiꝫ ſe cor pore in ſequēti dicturus erat. Quid iuuem meo.humanæ mētis ratio ē:ut dilectis plus timeat̃ abſētibus ꝑ diuerſas ſu ſpiciōes.dicit ergo ꝙ nō comitatu ſuo imbecillis fortiſſimū uirū poſſet iuuare:ſed aut pſ̄ens cū eo timor eſſet:aut ſalut̃ eius minorē pſ̄ens ſuſtineret ſollicitudīeꝫ lucan⁹.Vt timorē ſollicite mentis oñderet.Euentus belli ſciet ultima cōiunx.

Vt aſſidēs implumibus pullis auis.apta inertiū curæ aui um cōparatio.Illæ eiꝫ nidos nō relinquūt cura pietatis:dum uindicare nō poſſīt. Serpentino allapſus:ut ipa ſerpentū incurſus timet: aut magis pullis relictis. Libenter .h. & omne militabit̃ bellū. Noue & eloquenter dixit militabitur bellū:ut pugnā pugno.ꝓuitutē ꝓuio. In tuæ.ſ.g.nō ſpe ꝑ dæ:ſꝫ gratiæ mecœnatem ſe dicit nolle deꝑere. Ante.ſ.f. ante caniculares dies. Lucana .m.p. ideſt nō ut ſaltus lu caniæ æſtiuos accipiā:ad quos greges uitātes æſtus calabriæ trāſferant̃. Supni.alti in ſupiore poſiti. Candens.aut pro altitudine niuoſa aut marmorib⁹compta. Circæa.t. m.Telegon⁹circes filius tuſculū ꝯdidit:aut circæa mœnia cā paniæ.i.nolo continuare agros tuſculanos uſqꝫ ad circæum.

Benignitas.liberalitas. Parauero.acqſiuero.Et eſt pro nuntiatuꝫ futuri tpr̄is:ut docuero.virg.Donec me flumine

uiuo abluero. Vt cremes.nomen in terẽtio diuitis & tenacis. Diſcinctus. diſſolutus : ut maltinus tunicis demiſſis ambulat. Nepos.luxurioſus.negligens.

Eatus ille:qui ꝓcul negociis.laꝰ uitæ ruſticæ.ut virg. O fortunate nimiũ ſuaſi bona norĩt agricolas. Negotiis.litibꝰ.ſiue difficultatibꝰ urbanis. Vt pͥſca gens.m. antiqtatẽ ſignificat:cuiꝰ aurea ſæcula credita ſũt : ꝙ præter ciuitatũ mutatões oés in agris uiuebãt. Exercet.colit.ut exercetq; freqns tellurẽ:atq; impat armis. Solutꝰ.o.f.lib a debitis a fœnore . Claſſico .m.t. terribili tuba: ut Nec ſomnos abrũpit cura ſalubres. Et ſupbia ciuiũ potẽtioꝝ.I Salutatões potẽtioꝝ uitãs.ut ſi ñ ĩgẽtes foribꝰ domꝰ alta ſupbis:Mane ſalutantũ totis uomat ædibus undã. Adulta. pro adultaꝝ : quæ iã duci & ꝓpagari poſſint. Altas maritat populos.ↄiungit . Sic eĩs maritas hic dixit: ut ſupra ui duas uitibus carentes. Inreducta . depreſſa ſiue ſecreta: aut certe flexuoſa : dũ ſequit̃ montes . Errantes . libere paſcentes:ut ille meas errare boues. Inutiles.q.f.r.a.putatorẽ ſignificat arboꝝ. Feliciores.fertiles.vt exiit ad celũ ramis felicibꝰ arbos. Aut pͥſſa.p.m.c.a.hoc ẽ fauos pͥmit: ut cæram ſepet:& mel ſincerũ reparet. Aut tõdet quæ in æſtu uelleribꝰ premant̃. Mitibus.p. ueluti de æſtuũ nimi etate. Vt gaudet ĩſitiua decerpẽs pyra.ꝓprii laboris:ut inſere daphni pyros.carpent tua poma nepotes. Certantẽ & vuã.vt purpureæ pͥciæq;. Qua.m.t.p.dignas domos deoꝝ. Tutor finiũ.cuſtos agri ſiue fructuũ.

Ibet iacere modo ſub antiq̃ ilice.antiq̃.magna.vt forte ſub arguta ↄſederat ilice daphnis: hoc ẽ refugio apta paſtoꝝ. Tenaci gramine . quod terrã radicibꝰ ſtringat & ceſpite. Fontesq; lymphis obſtrepũt.m.ſtrepitu ſuo ſomnos ſuadẽt:vt ſæpe leui ſomnũ ſuadebit ĩire ſuſurro. Quod quæ res:ut Terẽtius q hẽt ſalẽ:quod i te ẽ.i.q̃ res. Annꝰ hybernꝰ iouis.id ẽ hyberna ps ãni:ut iupiter hũidꝰ auſtris.

Comparat.colligit. Trudit. excludit. expellit. ut fruſtra
trudentes pectore mõteꝫ. Mĺta cane. fæminini generis ca
nem dixit:ut uiſæqꝫ canes ululare per umbram. In obſtã
tes plagas.fugæ aproꝝ oppoſitas plagas:hoc eſt rætia: ut ræ
tia rara plage lato uenabula ferro. Amite.ptica. Læui.
limpido gracili. Turdis.e.d.p.q̃.l. Epitheta ſingul' dedit
Turdos edaces dicẽdo & pauidos lepores. Aduenã.qa trãſ
marinæ ſũt:vt ſtrimoniæqꝫ graues. Quis nõ malarum
quas amor curas hẽt.amor. auaritia hñs malas curas cupi
ditat᷑. Pudica.caſta.ut caſtũ ꝓuare cubile ꝯiugis & poſſit
paruos educere natos. Sabina qualis. exempla pudiciciæ
a mulieribus ruſticis ſumpta. Pernicis.celeris. uelocis.
impigri: ut ꝓgenuit pedibus celerẽ & pernicibꝰ alis. Sa
crũ.v.diis eiꝫ penatibꝰ ſacer eſt. Extruat.l.f.ut poſt labo
rẽ diligẽtia & ſtudio reficiat᷑ uxoris. Claudẽſqꝫ.t.c.crates
a paſtoribus texi ꝯſueuerũt ad mutandas pecudibus manſio
nes:ut appoſitæ greges muniant ab incurſione feraꝝ: ut cũ
fremit ad caulas. Lætum.aut fæcũdũ aut pingue. Di
ſtenta.plena.ut lucanus.diſtentas ſiccãt pecudes. Horna
dulci.nouela. Dapes inemptas.apparet ſuo labore ṕpara
tas gratuitas:ut dapibus menſas onerabat inemptis. Lu
crina.de lucrino baiaꝝ lacu. Iuuerint.delectauerint: ut iu
uat euaſiſſe tot urbes argolicas. Magiſue rombus. Rom
bus & ſcaurꝰ piſces ſũt ṕcioſi & ſapore & raritate. Hyems
tempeſtas.ut dũ pelago deſeuit hyems. Afra auis.ſtrutio
Attagenæ aũt ĩ ionia abũdare dicunt᷑. Et attagen maſculini
generis declinauit. Quã lecta de pĩguiſſimis oliua ramis
nullas dicit diuitias boni agri fructibꝰ ꝯferendas. Aut hær
ba lapathi.oñdere uult agrũ præter vtilitatẽ fructuũ etiam
hærbas ſalutares afferre. Vel agna feſtis cæſa terminali
bus.ad excludenda eiꝫ iurgia terminalioꝝ dies fuerat ꝯſtitu
tus: qui ꝑ epulaꝝ feſtiuitatẽ cæſis agnis ꝓuari faceret fines
ꝯſtitutos; ſiue in honorem mortuorũ ipe colebat᷑ dies;& poſt

parentalia eo:q; in ſacris terminis poneret. Vel edus ere ptus lupo.factus ğtior ex pdito. Properãtes.feſtinãtes ad ſtabula:ut ipſæ lactæ domũ referent diſtẽta capellæ hubera.

Feſſos.ipſo labore: vt Aſpice aratra iugo referũt ſuſpẽſa iuuenci. Poſitosq; uernas.pueri domi nati uernæ dicũt: Vnde uernula tres dñi.Examen uero ad ĩfantiũ ſĩitudies rettulit. Renitentes.ſplẽdentes.aut vultu aut garrulitate

Lares.focos metonymicos. Hæc ubi locut9.f.a. fœne ratorẽ quẽdã ĩducit alphiũ:q laudãs uitã ruſticã cõmoda tñ fœnoris nõ omittit. Omnẽ relegit idib9 pecuniã.Tanq̃ ei eum pro fœnoris lucro iam receptæ pecuniæ pœniteret: ita recollectã idibus kalendis properat commodare. Ponere. deponere.

Arentis olim ſi qs impia manu.Si qs ergo inqt parri cidiũ fecerit:comedat aliũ pro pœna:qa eſt veneno no centi9. Senile.ad augumentũ ſceleris dixit ſenile:q etiã ſi occiſus ñ eſſet:mori tñ potuerit: Vt lucan9. Iam ſenis extre mũ pingit vergentib9 annis. Edit. ſic eis veteres declina bãt:ut Te nec tant9 edet dolor tacitã. O dura.m.i.fortia. ut dur9 amor. Non uipin9.vipinũ ſanguinẽ uenenũ dic.

Incoct9.pmixtus. Canidia tractauit dapes. canidiã p gratidia poſuit:nõ eis propus nomẽ notari decebat ĩ carmie ut nulli grauis eſt pcuſſus achilles. fuit aũt gratidia unguẽ taria neapolitana:quaſi malefica. Mirata eſt.adamauit: quem ſuper omnes maleficioꝝ hærbas allio punctũ tauros ignem ſpirãtes naribus iũxiſſe ſignificat. Hoc delibutis. u.d.p. Glaucen dixit creontis filiã: quã dũ reuerſus a chol chis iaſon uoluiſſet accipere uxorem:ppter amorem iaſonis medea repudiata dolore obliuionẽ coronæ malefica arte cõ poſitæ ĩcẽdit & occiſis filiis medo & merinero dolorẽ ſuũ ul ta pennatis draconibus fugit uecta:& medeã cõſtituit ciuita tem. Nec tãtus unq̃ ſyderũ inſedit .v.s.a. Id eſt nõ tãto ardore ſol ſiccari appuliã dicit quãto ardore alliũ comedentũ

uiſcera purunt̃. Nec munus humeris efficacis herculis inarſit æſtuoſius. Neſſus centaurꝰ uulneratus ab hercule eo ꝙ deianyrã uxorem eius rape uoluiſſet: dũ eã ſuſceptã ab hercule euenũ fluuiũ traiiceret: ut ſe de eo ulciſceret̃: lanã tinctã ſãguine ſuo deianire dedit dicens eã ab hercule ſatis amãdã: ſi ex accepta lana ꝯfectũ ueſtimentũ hercl̃is dediſſ;. hoc illa muliebri facilitate ꝑuauit. Quãdo aũt ſe amari mi nus cognouit ab hercule pallium fc̃u; ei ut indueret̃ dedit: Quo tacto hercules tãto ardore correptus eſt: ut ip̃e laniare tur: nec ardore; uinceret: niſi quod pyrã ſibi in monte theſ ſaliæ fecit: cui ſe iniiciens purgatus corpore inter deos affir mat̃ receptus. deianyrã aũt hercules accepat uicto acheloo fluuio calydoniæ: quæ deianyra fuit oenei filia tidei ſoror. hãc aũt fabulã iõ cõmemorauit ut ardore; herculis incẽdio allii compet. Tale. i. aliud ſimile. Iocoſe. læte iucundæ.

Manum. p. s. o. t. idem refutet puella ſauiũ tuũ ꝓ allii fetore: & in ſponda lecti fugiat olentẽ uirũ. Quidã uolunt Terentiã ꝯcubinã mecœnatis eũ ſignificare uoluiſſe.

Vpis & agnis. hic quẽ alloquit̃ libertus fuit Cn. pompeii magni. poſtea mortuo pompeio filio eius exercẽte piraticã ad auguſtũ relicto ſexto ꝯfugit: iteꝝ ad ſextũ reuer ſus eſt: rurſus illo relicto ad auguſtũ rediit: & ab eo tribunꝰ militũ factus eſt. Quãta ſortito. inimiciciæ aut naturales ſũt aut uoluntariæ. Sibi ergo cũ iſto naturales inimicicias eſſe dicit: ſicut agnis & lupis. Sortito aũt aduerbiũ qualitat̃ eſt. i. ex ſorte. i. naturaliter euenit. Hybericis puſte. f. l. Cruciatibꝰ afflicte & uinculis hiſpanoꝝ: q̃ ſũt diſtricti ad re ſecãda delicta. Peruſte latus. abſolute dixit. ut lachrimis oculos ſuffuſa nitẽtes. Dura compede. ferrea aut cruda. Licet ſupbus. a. p. id eſt liberu; te eſſe diuitiæ excuſare non poſſũt. Sacrã metiente te uiã. cũ indignatiõe ait uidẽs eũ togatũ incedere. i. pmoueri metientẽ dixit ambulate;: ut ſta bili greſſu metit̃ littora cornix. Cum bis ter ulnarum. t.

Sex eis ulnis hēbat diffuſā togā. Liberrima īdignatio. iuſtiſſima & libera. Sectus flagellis. Tanq̄ qui ad maius decus uite a publico ſit uīdice uerberatꝰ:nā ut tribunis plebē ita triūviris ius erat alienos ꝑuos cedēdi. Sectus ergo cæſus:ut Iuuenalis.Secat ille flagellis. Arat falerni. m.f.i. Falernū regio eſt campaniæ uini boni fertilis. Sedilibꝰ qꝫ. m.i.p.e.hoc eſt inter ꝑmos ſedet:qa lucius roſciꝰotho legē theatralē tulerat.ut in.xiiii.ordinibꝰſederent eqtes: de qbꝰ in duobꝰſederēt tribuni nō tn̄ ꝑui:qa mecœnas tribunꝰ fcꝰ erat ab auguſto:ut Iuuenalis.Sic libitū uano:q nos diſtinxit othoni. Quid attinet tot. hoc eſt:qd ꝓdeſt ſupatos piratas:ſi is qui piraticā exercuit inter ſixu ꝑuos tribunus factꝰ eſt militum.

T o deoꝝ qcqd.i.c.r.In canidiā ueneficā ſcribit īducta pſona pueri:qui ad īmolatōes captꝰ uociferās rogat: ne mulieꝝ ꝯſciaꝝ turba peat incluſus. At o deoꝝ.at uacat vt At tibi ꝓ ſcelere exclamat pro talibus auſis.Necyomanciā factā deteſtat᷑ a canidia maga: quæ īfoſſo puero regio aīas extorqre nō ambigit. Aut qd omniū. Quaſi etiā uultus crudelitate turbet᷑. Per liberos te.uult intelligi aut nō pepiſſe canidiā.aut de adulterio ſobolē ſucepiſſe. Per hoc i ane.p.d.p.uelut ꝑtextatus puer apud eas purpuræ decus dixit:qa nox ꝓderat pituro.Imꝓbatuꝝ.i.vindicatuꝝ. hūanæ eis victimæ ioui acceptæ eſſe nō poterāt:qa a iuuamie boius iouis dictꝰeſt. Inſignibꝰraptis.p.Spoliatus prætexta pueruli. Impube.c.aut delicatū aut pulchrū: ꝙ & crudelitatē potuiſſet flectere barbaroꝝ. Breuibꝰilligata uipis.Tanq̄ ipſa uenefica furiali habitu crines hēt vipis īplicatos. Iubet ſepulchris capficos erutas. ligna etiā ifelicia & ſterilia e ſepulchris collecta ꝑparata ſignificat tanq̄ ſacris īferis ꝓfutura. Cupreſſos funebres.ut færales añ cupſſos ꝯſtituūt. Et uncta.t.o.r.s.nō ranæ oua:ſꝫ uncta ranæ ſanguie:Rana eis infernū & uenenoſū aīal eſt:ut Iuuenal.Et ſtigyo ranas

in gurgite. Turpis.grādis:ut cui turpe caput. Tales enim ranæ uulgo rubetæ dicunť.Et magis venenoſæ ſūt;de qbus ait iuuenalis.Ranaꝝ uiſcera nūq̄ inſpexi:& idē alibi.Miſcet ſitiēte rubetā. Hærbasq; quas iolcos. iolcos ciuitas pōti ē hærbis ueneficis abundās:ut has hærbas atq; hæc pōto mihi lecta uenena ipſe didit meis:naſcūť plurima pōto. Nam & hic quidā uolūt hyberiā nō hiſpaniā dictā:ſ ponto ciuitatē uicinā:vñ Et ferrugīe clarus hybera.Et illic ꝓ pōtica. Et oſſa ab ore rapta ieiunæ.c. ut lucan9. Morſusq; lupoꝝ expe ctat ſiccis. Flamis aduri.c. quales medea tractauit apud colchos de lignis īfæcūdis. Expedita.ſuccincta. Sagana nomen ueneficæ alteri9.hæc ſenatoris cuiuſdā uxor fuit. Spargens auernales aquas. vt ſpſerat & latices ſimulatos fontis auerni. Aſperis.erectis ipſo ſacroꝝ furore:ut lucanus.Erectis diſciſſa comis. Currens. furens.ut īhorruit armos. Abacta ueia nulla conſcientia. veiā etiā aliā noīe ueneficā ſacrificio ipſi ait īterfuiſſe:quā nō nullo ſcelere miſceri cōmemorat. Exhauriebat.apiebat:ut lat9haurit aptū:ut īfodereť puer. Ingemens.l.animoſitate opis laborātem ſignificat. Quo.p.i.p.Vt extāte capite infoſſi: dū diuerſos cibos porrigāt diu animā reſeruaret. Execta ut in medula:ut de uiſcerib9eius amatoriū poculū facerent;uľ ex medula. Interminato. īterdicto iā cibo moreretť. Iuta buiſſent.defeciſſēt:vt Et ſale tabētes artus in littore ponūt. Nec defuiſſe,l.m.a.f.Magā aliā ſignificat ariminenſē foliā nomine uiroꝝ libidine callentē. Ocioſa.c.n. aliena ab his curis & otio uacās:ut illo virgiliū Me tpr̄e dulcis alebat parthenope ſtudis florentē ignobilis oci. Teſſala.magica: q̄ huiuſmōi ars maxime theſſaloꝝ eſt:ut & lunā cātibus deponāt;& aſtra cōmoneāt. Hic,tūc.ut hic regia grauē gēmis auroq; popoſit: Impleuitq; mero paterā. Canidia rodens pollicē.hītus & modū canidiæ expreſſit furētis petronius:ut mōſtraret furentē pollice ait uſq; ad piculū roſo. O reb9

meis.Nūc uerba ſūt īductæ canidiæ. Arbitræ.conſciæ.tē
ſtes.Saluſtius.atq; ibi ꝓcul amotis omnib⁹arbitris. Nox
& diana.pro luna poſuit. Arcana cū fiūt ſacra.i.dū ſecre
ta & nocturna ſacra celebrātur. In hoſtiles domos.uari cu
iuſdā aduerſū quē amore eius īflamata ſacrificabat. For
midoloſe.d.l.s.f.ut nocte uexaret̃:quæ etiā feris quieti eſt:
ut cū tacet omnis ager pecudes pictæq; uolucres. Quæq; la
tus late liquidos:quæq; aſpera dumis Rura tenēt. Senēq;
omnes.uſq; in ſenectā amet:& riſui ſit. Latrent ſuburbāæ
canes. ut p amatoris impatientiā nocte ambulās a canibus
ſuburbāis latret̃. Nardo.p. ut placendi ſtudio nardo ute
ret̃:q̃le nec ipſa hr̃e poterat: quæ unguentaria erat. q̃le.
antiptoſis pro q̃li. Quid accidit.mirat̃ cur ī capiendo ua
ro preces ſuæ tarditatis audiātur.& aut ſe medeā ponit pro
perfectione artis.aut medeā ideo nominauit:qa q̃ſi īuenerit
& docuerit ſacrū. Supba. potens: ut hinc populū late re
gem belloq; ſupbum. Vlta.dolorē.morte glauces. Cū
palla.t.alii ueſtimentū.alii coronā oblatā a medea uolūt infe
ctā uenenis:qua ſūpta piret īcēdio. Atq nec.h.dicit ſe dū
nihil ꝑtermiſit de his:quæ a medea fc̃a ſūt:cur ipſa nihil ob
tinet admirari. Indormit unctis.ita nihil ualere dicit acti
onē ſuā:ut uarus aduerſū quē oīa fecerit īmemor ſui odora
tis pellicū cubiculis teneat̃ qetus. Ab ſolut⁹.a.v. actionē
ſuā credit īuenta doctiore uenefica ſpretā. Non uſitatis
uare potionib⁹. ab amoris ſui uinculis uarū dicit nouis &
magnis potionib⁹abſolutū. O mſ̃ta.f.c.tāq̃ aduerſū quē
aggredi uæhemētiora diſponat:ita ut alien⁹mēte uolūtati ei⁹
uelut neſci⁹rapiat̃. Vocib⁹.incātationib⁹. Faſtidienti.
p.ut etiā uis poculi carminib⁹adderet̃. Priusq; cælū ſidet
inferius mari.añ inqt ipis elemētis reꝶ natura mutabit̃: q̃
nō ita uar⁹amore meo ardeat:vt igni bitum̄ appoitus. Iā n̄
ut ante.ut cui adderet deſpatō libertatē. Mollib⁹.blādis
ut Manditq; trahitq; molle pecus. Miſit thyeſteas ꝑces.

diras. Et tales ĩfoſſus puer p̃ces cepit effũdere: q̃les ĩ tragœdiis inducit̃ thyeſtes cognitis filii membris ĩ atreũ locutus.

Venena magnũ fas nefasq; ñ.u.c.h.u. lex eis hũana hẽt malis pœnã. bonis p̃mia pollicẽda. & iõ furẽs puer dicit. hoc eas carminib⁹ mutare ñ poſſe. Diris agã uos. ꝓmittit ſe in eas ſæuituꝝ poſt mortẽ: ut oĩbus umbra locis adero. dab̃ im ꝓbe pœnas. Quæ uis deoꝝ eſt. ut ĩſomnes faciãt: & malis gaudeãt. Poſt ĩſepulta. m. d. l. ut iã q̃a eũ ip̃a pœna ſe peliebãt: ille ḡuius aliq̃d paterẽt̃ expoſitæ feris & auib⁹ ĩſepl̃tæ. Et eſq̃lĩæ alites. romanæ. i. vultures. Vos turba uicatis. Miſſuꝝ ſe populo ꝓmittit furorẽ: ut ex oĩb⁹ uicis turba cõcurrẽs eas ſaxis obruat ꝑ fatorũ crimine. Neq; hoc parentes. pœnas earum etiã a pentibus ſuis ait uidendas: quod cum dolore promittit: qui ſe uiuere magis uoluerit q̃ uindicare.

Vid immerentes. Caſſius maledicũ poetã in ſe irritat. minat̃q; ſi ſolita rabie fuerit elatus. Immerentes. nihil mali meritos. Hoſpites. peregrinos. Vexas. fatigatas: ut dulichias uexaſſe rates. Canis. bñ maledicũ canẽ uocauit: uelut qui & ipſe morderet. Ignau⁹ aduerſũ lupos lupis hoĩes fortes compauit. Vitas ergo inq̃t qui ſe ulciſci poſſũt. Et miſeros laceras. Et quia carminib⁹ aliquos notabat: ꝓuocat: vt ĩ ſe audeat dicere: qui eũ uelut lup⁹ remordeat. Amica. amicos canes paſtoribus dixit. ut virg. Veloces ſꝑtæ catulos acrẽq; moloſſũ paſce ſero pingui. nunq̃ cuſtodibus illis nocturnũ ſtabulis furẽ incurſuſq; luporũ. aut impacatos a tergo horrebis hyberos. Vis. ſagaces canes dixit: ut & odora canũ uis. Agã per altas aure. s. n. ſeruat methaphorã: & dić ſe agere hoc ẽ pſeq̃ aure ad latrat⁹ poĩta in feras: & oſtendit ſe pſecutuꝝ uerba maledici. Tu cũ timenda uoce. demõſtrat eũ pecuniã quærere maledictis: qua accepta ita deſinere: ut canis q̃ repto cibo inſectari deſinit.

Caue caue. Non ſe aut munere placãdus aut p̃cib⁹ dixit:

ſi maledictis ei⁹ cœpit rńdere. Parata tollo .c. ut occurſa
re capro cornu ferit ille caueto. Quaľ lycābæ ſpret⁹ īfido
gener .lycābæ dīo caſu poſuit:cui⁹ hæc fabula ē.lycābes hūit
filiā neobolen:hāc cū archilocus ī mřimoniū poſtulaſſet pro
miſſa nec a pře data eſt. huic irat⁹ archilocus in eū maledicū
carmen ſcripſit: quo lycābes tāto eſt dolore cōpulſus : ut cū
filia uitā laqueo finiret.aut certe hipponactē ſignificat qui
bubali filiā nuptū petiit:& ꝓ deformitate eſt ɔtempt⁹.Illud
tñ uerius uolūt bubalū fuiſſe pictorē apud laudiomenas ci
uitatē aſiæ.hic hipponacten quendā poetā deformē pro riſu
pixit: quo illo furore cōmotus tali eū carmīe pculit ut ſe la
queo ſuſpenderet . Vnde nūc ſiſis carmīs uim maledico mi
natur horatius . Atro dente . maledico aut obtrectatorio
ſermone.

Voquo ſceleſti ruitis ?Illud bellū cū exclamatōe ſignifi
cat quod ab auguſto geſtū eſt cōtra brutū & caſſiū in
terfectores cæſaris. Enſes cōditi.uaginis īcluſi. Parus
ne cāpis.ciuilis belli tempore. Intactus.añ īuictus. Vt
decederet.ut victus ꝓ triūpho duceret̃. Sed ut.Quod oc
ciſo craſſo metuebāt romanos niſi bellum ciuile emerſiſſet.

Sua urbs hæc.p.d.ut lucan⁹,In te uerte man⁹:nōdū tibi
defuit hoſtis. Neq; hic lupis mos.ut ſe ipſi pſequerent̃.

Indiſp feris.hoc eſt ī diuerſā naturā. Vis acrior.fataľ
quædā neceſſitas. An culpa ?veľ īterroget cauſas furoris.

Et albus ora pallor.i.uelut q ɔſcientiā peccati mōſtraret:
vt pallor ſimul occupat ora . albus aūt palloris epitheton .

Acerba fata romanos.hoc eſt tāq̄ illis tacentib⁹ ipſe intel
lexerit belli ciuilis originē:īñ ī nepotes tractā diſcordiā:qa oc
ciſo fře romul⁹ pricidiū ppetrauit.vñ ē.frño ṕmi maduerūt
ſāguīe muri. Sacer.execrabilis.

Ogare lōgo.Inuehit̃ in eā:a quā dicebat̃ lent⁹ ī uenerē
& fetoris ipſi⁹ uľ ætat⁹ eſſe affirmat magis ꝙ eā magis
faſtidit:quā ipē nihil poſſit.Et rugis uet⁹ frōtē ſenect⁹ exaret

Senecta eis non nūq̄ ex rugis appet:ut frontē oſcœnā rugis arat. Podex.pudēda ps corporis:Vt Iuuenalis.Et podice læui. Sed īcitat me.p.ut re uera īcitat.venterq; mollis.luridus.rugoſus. Femur.t.e.s.a. ætate iā ſine muſculis & ſuris idiſcrete diſſotiatū. Beata.diues.ut idē ſupra.Neſcias an te generꝝ bti phillidis flauæ decorent pentes. Ducāt tanq̄ nobiliū fun⁹ imagines te præcedāt maioꝝ. Nec ſit marita quæ.hoc ē nulla mariti cura ſit cōptior geminis. Baccas. gēmas dixit:vt Colloq; monille baccatū. Quid quod libelli ſtoici inter ſericos.Siue quod amicos haberet ſtoicos: ut eos amoris & coitus notaret ; ſiue quia liberos ipſos legere conſeuerat:utdocta uidere tur:quos ad oſtentationem in ſericis plumaciis reponebat. Illiterati num minus nerui rigent.Ita ſcholaticorū coitus eligis tāq̄ min⁹ ī libidinē poſſuit litteras ignorātes. Minus ue lāguet faſcinū. Virile penū faſcinū dixit ꝑpter oſcœnā figurā ;quā inſequēti adiecerat:līgua eis deterſa frōte mulieres amputare ſe infātib⁹ putāt faſcinū. Supbo.faſtidiēti. Ore allabrādus ē tibi. aut līgua aut magis blādimtis:ut Iuuenal' Vox blāda & neq̄ digytos habet.

Vando repoſtū eſt cæcubum ad feſtas dapes. Repoſtū .i. ſeruatū feſtis ꝯuiuiis īpedendū . scribit aūt de bello actiaco: quod cū antonio & cleopatra a cæſare auguſto geſtū eſt. Tecū ſub alta.ī mecœnatis ſcilicet domo. Sonante mixtū.t.Quod ē artificis miſcere lyræ tibiaꝝ ſonit⁹.

Hac.d.i.b.Tybris barbaꝝ.i. frygiū lyra doriū. Vt nuper actus cū freto neptuni⁹.d.f.v.n.hac deuotōe inqt uicto antonio tecū bibā:qua nūc ſupato ſexto pōpeio:q ꝓuoꝝ manū in ſicilia ꝯgregatā nauali prælio īfreto pdidit:& īſula pulſus eſt : Vnde & neptuniū ducē uocauit eligentē maritimū ꝯflictū. Minatus.u.v.minat⁹ eſt ſeruis fractis ergaſtulis.

Romanus heu heu poſteri negabitis , emācipiat⁹ fæmīæ ad Antoniū rettulit;quē dicit pro mācipio cleopatræ datū nec

a poſteris pro infamia credendū.vt ſequit̃ q; nefas ægyptia coniunx. Fert uallū & arma miles. Quaſi praeceptis cleo patræ romani milites ſeruientes & arbitrio eunuchoꝝ: quorū illa obſequiis utebatur: Rugoſi eis ætate fiunt. Sol aſpicit conopeū.Conopes græce culices dicunt̃.Et quia ī ægypto multi ſunt:& habitacula: quæ ſibi ægyptii faciunt ad arcendam culicū moleſtiam:conopea appellant̃:quæ ræticulus dicunt ægyptioꝝ reginæ:q; ſupra lectū tenderet̃ aduerſū culices inter uexilla portatū. Ad hūc.f.contra antoniū:quia ad cæſarem confugerunt:& equos aduerſū antoniū cū ſiſtro conuerterunt. Canentes.laudantes.ut Regemq; canebāt

Puppes ſiniſtrorſū citæ.ueloces ad fugiendū. Vt prima citæ teucris ponam certamina claſſis. Intactas.paratas ad ſacrificiū pro triūpho.Intactas aūt integras & ſinceras: Vt Et intacta totidem ceruice iuuencas. Nec iugurtino parem: Non tanta ait gloria triumphauit marius de iugurta. Super.contra.deuicta enim carthagine uirtute ſcipionis africani:cū afri aduerſū romanos denuo rebellarent conſulto oraculo reſponſū eſt:ut ſepulchrū ſcipioni fieret:quod carthaginem reſpiceret:tūc leuati crines eius ſūt de pyramide in uaticano conſtituta & humata in ſepulchro ei⁹ in portu carthaginē reſpiciente. Hoſtis.antonius. Punico.purpureo ſago aut patrio. Ille metellus ſiue antoni⁹.uñ & metellus creticus dictus eſt. Centū.n.c.v. ut centū urbes habitant magnas huberrima regna. Ventis iturus nō ſuis.nō proſpis.nō optatis. Exercitatas. aut petit ſyrtes noto.nō noto petit:ſed noto exercitatus. hoc eſt uento tēpeſtuoſas & naufragas. Aut fert̃ incerto mari.pro ipſe ī certus & luridus:quo caſus attulerit: Vt ibāt obſcuri ſola ſub nocte per umbrā. Capaciores.pro lætitia maiores. Fluentem imminētes:aut pro potu nimio fluentē. Metire nobis.c.Imple uinū bonus;quod aduerſum nauſeam pſit.

Curā.i.ſollicitudinē & metū de abſentia cæſaris uenientes

ebrietate ſopiri. Dulci lyæo ſoluere. pellere : vt nũc uino pellite curas.

Ala ſoluta. Solui dicit̃ nauis: quãdo de ſtatiõe uel portu dimittit̃. ut Soluite uela citi. Alite. hic & hæc ales. ſed hic pro auſpicio poſuit alite. Olentem. putẽtem. ut. Allia ſerpillumq; hærbas cõtundit olẽtes: de quo & vir. Qui bauiũ nõ odit; amet tua carmina mæui. Horridis. u. u. l. Tempeſtatem imprecatur mæuio nauiganti. Differat. ceſſare faciat. Montibus altis. qui maiori tempeſtati ſubiacent altitudine ſui. Trem̃tes. cõmotas. & ui uenti ĩclinatas. Nec ſydus atra nocte nigra. ſine amico uauigãtibus lunæ lumĩe. hoc eſt ꝓſpo: vt nec cãdida curſũ luna negat. Qui triſtis oriõ. tempeſtuoſus. ĩ occaſu eiꝫ ſigni ipiꝰ maxĩe tempeſtates emergũt: ut nymboſus oriõ. Cadit. occidit. vt ſuadẽtq; cadẽtia ſydera ſomnos. Quietiore. n. f. c. pro minus cõcitato. Quã graia. v. m. Talem nauigatõis optat errorem: qualem poſt troiæ excidiũ laborem græci uictores ꝑtulerũt. aut naufragiũ reuertẽtes ĩ mõte caphareo. Cũ pallas iuſto uertit irã ab ilio. Minerua eiꝫ ſacerdote ſua ab Aiace uiciata: irã uerterat a Troianis ĩ græcos : vt Pallas ne exurere claſſem Argiuũ atq; ipſos potuit ſubmergere põto Vnius ob noxã & furias aiacis oilei. Et illa nõ uirilis eiulatio. plãctus ratiõis exꝑs & magis fœminis cõueniẽs. ut Fœmineũ clamorẽ ad ſydera tollũt. Et iuuenal. flagrãtior æquo

Aduerſũ. nõ andientẽ & iratũ. ut Aduerſa deæ mẽs. Ionicus. hadriacus. Carinã rupit. nauem ſoluerit tẽpeſtate. a parte totũ. carina eiꝫ totiꝰ nauis cõpago eſt. Opima ꝑci pua aut pinguis. Porrecta mergos iuuerit. hoc eſt ſi cadauer meuii ĩ littore eiectũ marinis auibꝰ iacuerit cibus. porrecta extenta: ut Quaq; iacet mediũ Rhodope porrecta ſub axem. Libidinoſus ĩmolabitur caper. Similitudini ĩpudici & petulãtis poetæ animal cõparat ĩmolandũ: ſi mortis eiꝰ voti compos extiterit.

Etrū p̄mo uerſu ternariū iābicū. Secūd⁹ ex pētimeme re dactilica & iābica. Alii dn̄t eſſe ternariū iābicū qua dratū a dactilo & iābico. Pecti nihil me ſicut antea iuuat. s.v.dicit ſe amore detētū ad faciēdū uerſus nec delectatō nem hr̄e nec aīū. Expetit.exeq̄r. Siluis honorē decu tit.hyemē ſignificat p̄ caſus folioꝝ:ut Cum ſiluis aquilo de cuſſit honorē. Heu me p̄ urbē nā pudet tāti mali .f.q.f. ꝯuiuioꝝ & pœnitet. Non ꝯuiuioꝝ pœnitet. ſꝫ quod fabula fuerit ꝯuiuioꝝ. Quod ut finē amoris ei⁹ oñderet ſub pœni tudie recordat̃. Lāgor.ſtupor.ſiue animi torpor.ſiue cru ciat⁹:q ſolet amatorib⁹ euenire. Arguit.p̄bat.ut degene res aīmos timor arguit. Et latere petit⁹ imo ſp̄us. Quia & ſuſpiriis aliquotiēs amor p̄dit̃. ut Ille ſuſpirās imoq; trahit a pectore uoces. Cōtra .n.l. cōtra meretriciā cupiditatē quæ lucrū captās riualē p̄ferebat horatio. Querit̃ ingeniū poetæ optimi nil ualere. Inuerecūd⁹ deus. Dionyſi⁹. Si mul.poſtq̄.ut Quæ ſimul īuerſū cōtriſtat aquarius annū. Feruidiore mero .a.p.hoc eſt uino accēdebatur in amorē. Quod ſi meis īæſtuet.p.ut Iracūdia cōmot⁹ amatā a qua ſp̄ nebat̃ & ip̄e cōtēneret. Ingrata.ſine affectu īſita.ut fruſtra q; laborē īgratū trahit. Et ibi eiꝫ de equi coitu loquebatur. Fomta uuln⁹ nil malū.l. Querelæ eiꝫ ſolatia doloris ſūt.nec deſyderio afferūt fructū.ferebar incerto pede.ebrius.ut Te rētius:neq; pes neq; mens. Dura.implacabilia. qa exclu ſus limine eſt. dū amaret ait infregi latus. Lyciſci.delica ti pueri:cui⁹ amor ſupbiā meretricis me fecit cōtemnere:quā amabā. Vnde expedire nō.a.quod.l.c.nullus ait cōſilius a pueri eius amore niſi forſan alio amore reuocabor. Can dide.pulchre.ut Candida Dido. Teretis gracilis.

Vid tibi uis mulier. Eādeꝫ quā ſupra alloq̄r īpudentē in amorē ſuū. Nigris elephātis a barritu dictis.aut certe nigris īdis ſiue mauris q nigri ſūt. Munera qd mi bi quidue tabellas. Quid mihi inquit munera aut codicillos

85

amatorios dirigis dũ libidini tuæ nec ſicut iuuenis ſufficiã; nec fetoris tui neſcius ſim. Polypus.aũ.g.dicit ſe nec putorem nariũ nec hircoꝝ ferre:quo illa laborabat.ab hircoꝝ eiꝫ fetore dicti ſũt & olẽtis titilli. Quam canis aut ubi lateat ſus. Sagacitatẽ ſuã ĩueniẽdo muliebriũ membroꝝ putorẽ. cani cõparauit feras ꝗrenti. Vietis.marcidis:vt:Terẽtiꝰ; Vietus ueternosꝰ ſiue rugoſis & uetuſtate ꝯfectis. Creſcit. o.p.c.s.penẽ tã mulieris q̃ uiri poſuit coitu finito. Hũida humefacta ſudore. Stercore fucatꝰ cocodrilli.hoc eiꝫ ad ꝯſuandã cutẽ uł cãdorẽ faciendũ mulieres uti dicebãť. Iãq; ſubando. Metaphora a ſue quæ ſubare dr̃. dũ ergo cales tu tãta libidĩe rũpis ſtratũ & ĩ coitũ propes. Vel mea.c.s.a.f u. Tanq̃ eũ nõ ſatiſfacientẽ furori ſuo uerbis increpet. Inachia.l.uerba canidiæ ĩducit. Inachiã ter nocte potes. Aliã puellã noĩat:de qua illã fatigare cõſueuerat. Mollis.debił. Opus ꝓ coitu poſuit ꝑifraſtice.ut uirg.cũ de coitu boũ loqreť;hoc faciũt nimio ne luxu obtuſior uſus ſit genitali auro Pereat.m.q.t.l.Mala lesbiæ ĩprecať: quæ ſibi eũ oſtẽdit dũ illa ualidiorẽ ꝗreret taurũ.i.iuuenẽ ſatiſfacientẽ. Cũ mihi chorus.Nomen pueri de choo ciuitate cuius ĩguinis nimietatem arbori compat. Muricibꝰ.t.ĩ.vl.Afræ purpuræ. hoc eſt precioſæ quæ ſecũdo fucabať:Vt Tyrioq; ardebat muri ce lena. Cui propabanť.iterrogatiue ꝓnũciandũ ẽ.Magis quẽ.d.m.s. Tanq̃ quæ præterea ueſtibus ꝓcioſis ornaret: ut eť a mlieribꝰ alienis amaretur.

Orrida tẽpeſtas.hortať aĩcos ſuos:ut pluuio aere quo aliud facere nõ poſſũt:Licentiæ & poculis indulgeãt. Cælũ.c.ꝓ nubibꝰ:ut:Iã cælũ terrãq; meo ſine numine uẽti Miſcere. Et imbres. ut:effuſis ĩbribꝰ atris Tẽpeſtas ſine more fuerit. Dũq; uirẽt genua.hoc eſt quod iuuentus uires & ſenectꝰ arida deponiť.ut genua labãt. uaſtos quatit aeger anhelitꝰ artus. de iuuene. Ille pedum melior motu fræ tuſq; iuuẽta. Obducta.f.f.s.lætitia tẽdať frons obducta

merore. Tu uina.t.m.eo ꝯſule uina repoſita ꝑferri iubet: quo ipſe nat⁹ ē Mallio Torquato. Deus h .f.b.r.m.s.u. ſi qua minus læta ſũt aut quæ ſollicitudies moueant: de deo ſperãda dicit: ut ĩ melius mutent̃: dũmodo læticiæ ñ ꝑtermit tat̃ occaſio. Achemonio.pſico. Et fide cyllenia.lyra. chor da: quã tradit̃ Mercurius ĩueniſſe. qua accepta ab eo Am phion cãtu dicit̃ muros feciſſe thebanos. Nobilis ut cecinit Nobilē chironē dicit: cuius umbrã ponit Achilli prædicentē fata ſua. Grãdi.a.ut iuuenalis: Iam grãdis achilles cãtabit patriis ĩ mõtibus. Aſſaraci.t.Aſſarac⁹ auus anchiſæ: a quo & Troiaui. Tellus.i qua ſepeliẽdus erat. Findũt .ſ.f. Sca mãder fluuius Europã ab Aſia diuidere dr̃.iõ poſuit findũt Lubricus &.s.fluui⁹ Troianoꝝ: Vt: ubi tot ſimois correpta ſub vndis Scuta viꝝ galeaſq; & fortia corpora voluit. Cer to ſtamine.p.r.vt rumpũt ſtamina parce. Cerula. nomen a colore maris.i.maria: vt ceruleus nere⁹.egrimoiæ: animi uel egritudinis.

Ollis ĩertia cur tantã diffuderit. dicit ſe ĩertia & obli uione oppſſũ tanq̃ lethẽũ ſũpſerit poculũ. Pocula lethe os ut ſi ducẽtia ſomnos.a.f.t.ut: lethei ad flumĩs undã. Se curos latices & lõga obliuia potãt. Candide.pure.ſimplex: Vt cãdidus ĩſuetũ mirat̃ limen olympi. Deus deus.amor Ad umbiculũ.ad pfectionē.ad finē. Non aliter .ſ.d.a.b. Batillus pantomimus fuit.de quo iuuenalis: Molli ſaltãte ba tillo. Arſiſſe: amaſſe. Anacreonta.t.a tegia poetã. Qui perſæpe caua.t.qui propter metrũ amorē ſuũ flæbiliter cãta uerit. Vreris ipſe miſer: aut ualde dixit. aut miſere conſo landi cauſa.tanq̃ q frui amata nõ poſſet: quæ eius erat: ſigni ficari nõ potuit.& de patrono ĩꝯgrue dicebant̃. Quod ſi nõ p.i.i.nõ melior q̃ te an urit Mecœnas: quod gratificans dic̃ Terẽtiæ quã amauit mecœnas Obſeſſas ilion. Ad helenã re fert. Me libertia neq; vno ꝯtẽta phryne macerat. libertinã ſe amare phrynē affirmat: quæ licet uiro nõ ſit uno cõtenta

turpitudinē tñ eius ſe fatet̃ ferre ꝑ amore.

Ox erat.&.c.f.l.s.& c̃.q̃rit̃ de neera quod ñ ꝓuet fidē iuriſiurādi quo ſe abſtrixerat ſemp cū orōne uictură. deiñ ipūs iuſiurādus horrendū uīt facere.Noctis ſilentium erat inqt ꝓenū cælū luna lucebat:cū tu magnoꝝ nom̃ læſura deo:quaſi cū iuraret iā ꝑfidiā fallendi ī aīo hr̃et. In uerba iurabas mea.hoc eſt mea p eū uerba ɔcepit iuriſiurādi. ad hærens brachiis. mihi adhærēs amplexu brachiꝭ cū hæc iu rares.dū pecori lupꝰ & nautis īfertis orion.hīc ſimile eſt. In freta dū fluuii currēt.dū mōtibꝰ umbræ luſtrabūt.ɔnexa polus dū ſydera paſcet.nā ſiqd ī flacco uiri eſt. ideſt ſiquid uirile flaccus.

Ox erat.in neerā aīcas ſuā alloqt̃ piuriiſq; eiꝰ ſe dece ptū ſignificat quod amorē ſuū ī aliū trāſtuliſſet: quē negat ꝑpetuū futuꝝ. In uerba iurabas mea. ſicut ego oſtē debā tibi iurare ita iurabas.& ſecūdus verba q̃ ꝑponebā.Iu rabas artiꝰ te mihi ɔiunctā fore q̃ illici hædera.Artiꝰ. diligē tius. O dolitura mea nimium.u.n.qa ſi iratus fuero con temnā te.& īcipiebas dolere. Nam ſiqd ī flacco.v.ē.ideſt ſi qd hēt ī ſe uirile horatiꝰ. Aſſiduas.freqntes. Potiori.meli ori riuali. Nec ſemel offēſæ cedet.c.f. Tunc ɔſtātia amato ris cedit formæ mulieris.qñ læſus nō audet abſcedere.hoc ē quod dicit.Si offenſus fuero nō cedā formæ tuæ.i.nō tibi ꝓ uiā.nō ꝑſeuerabo iniuriā paſſus. Tibiq; pactolus fluat. Pactolus fluuiꝰ aureas trahens arenas.i.quā hēas tātas diui tias:ut tibi uideat̃ pactolꝰ fluere: Nec te pythagoræ.f.ar.i. q̃uis ſis philoſophꝰ.Pythagoras eis dicebat aīas poſt mortē redire ī aliena corpora. Mærebis:dolebis.

Ltera iā terit̃ bellis ciuilibus ætas:Altera qñ Antoniꝰ dimicauit cōtra Auguſtū. Suis & i.ur.i.magnitudīe ſua laborat. Marſi.q ꝑmi nouere bella ciuilia. Aemula. īuidia. Nouiſq; rebꝰ:magnis: ut: Pollio & ipe facit noua carmīa. Nec fera cerulea.d.g.p.Cerulea ad oculos rettulit

quos ſtigma ticos hñt ã gentiaceſia oculore.i.catino.Abomi
natus ; execratõnibus hitus. Deuoti ſãguis execrabilis &
deteſtãdi. Rurſus:ſicut antea. Victor:cõpos uoti;ut: Illi
uictor ego & tyrio cõſpect⁹i oſtro. Et ſolib⁹.antique dixit.
Oſſa qrini.nõ eis licet patefieri templũ eius. Iurem⁹i hæc
p hæc uerba. Imis.deeſt ab.ut:Iliũ & oĩs humo fumat ne
ptunia Troia. Renarit. ſupra mare natauerit . uł ſurſũ e
merſerit. Procurrerit:occiderit:pceſſerit. quod fieri non
põt.Noua libidie.nouo deſyderio. Subſidere.ſubcũbere.i.
qñ tigres ꝯuenient cũ ceruis ĩ amore:qui ſibi diſcordãt per
naturã. Credula . ut credãt ſe leonib⁹. Ametq; .s.l. lenis
hircus ꝯtra naturã dũ hiſpid⁹ ſit. Moll & expers.i.qetiores
& q amore ſoli genitał nolit ſectari meliora reſideat ĩ penati
bus ppriis. Vos qbus eſt uirt⁹ĩ aio ſub diſcedite. Mliebrẽ
tollite luctũ:vt:Non hoc ipa ſibi tp̃s ſpectacula poſcit. Ethru
ſcã præter &.v.l.nauigate tyrrenũ mare. Nos manet ocea
nus.ĩ quo ſũt iſulæ fortunatæ.ad quas Saluſti⁹ĩ hiſtoria dic
uictũ uoluiſſe ire ꝑtoriũ. Diuites . fæcũdas : ut:virg.diues
opũ uariaꝝ. Reddit ubi cererẽ .t.i.quod:ut:ipſaq; tell⁹oĩa
libi⁹nllo poſcẽte ferebat. Et nũq̃ fallẽtis.i.fructib⁹abũdãt
Termes dr̃ extremus ram⁹oliue:ſicut uitiũ palmes. Pulla.
nigra.ad colorẽ pomi rettulit. Illic iuiſſe ua.m.c.Sic uirg.
ipſe lacte domũ referẽt diſtẽta capellæ ubera. Tẽta:diſtẽta:
plena. Nec ueſpertinus.c.g.u.o.ut: Nec magnos metuent
armenta leones. Nec ĩtumeſcit alta v.h.a.vt:Nec rapit im
mẽſos orbes p hnmũ: nec tãto ſquamẽs ĩ ſpirã tractu ſe col
ligit angues . Colchis . Medea . Non huc ſidonii .Cadmi
ſocios ſignificat. Cornua.capita ueloꝝ cornua dñr:vt:cor
nua uelataꝝ obuertim⁹antẽnaꝝ. Laborioſa nec.c.v.ut ſu
pra:nec curſus duplices p mare vlyſſei. Nulla nocẽt .p.c.
vt:nec mala uicini pecoris ꝯtagia lædẽt. Iam iam efficaci do
manus ſcientiæ. Iteꝝ ĩ canidiã magã dicit quod efficaces ei⁹
artes pbauerit. Refixa cælo deuocare ſydera:ut:Siſtere aq̃

fluuiis & uertere ſydera retro. Mouit nepotū Thelephus nereiū. Thelephus rex miſoꝝ huic græci ad Troiā euntes putātes eos troiāos eſſe bellū ītulerūt. Thelephꝰ reſtitit & ſingulari certamīe cū Achille ꝯflixit: a quo & uľneratus eſt. hic cū poſtea errore cognito ī aīciciā rediiſſēt: ab Achille herbis curatus eſt quaꝝ ſcientiā hēbat chirone docēte. Quod exemplū iō pōit horatius: ut ſić Achilles thelepho: ita ei canidia ignoſcat. Homicidā ꝑ uiro forti poſuit. Poſtq̄.r.etiā pamo īqt rogātı ꝑ hectore: Achilles uictor ignouit. Dedi ſatꝭ ſupq;.p.t.ut: pcere ſubictis. lurida: tabida: nigra. Nullū a labore m.r.o.nullū tēpus ſibi præſtari carmīe eius ad requem oñdit. Increpare. dirūpere ſiue īcitate. Cupitq; m.d.n. ut tāq̄ mortuū canā. O mare o terra. Sub īdignatōe exclamat: ut Terētius. o cælū mare o terra o maria neptuni. Ardeo. dicit ſe nō uolūtate amare: ſed ui magici carmīs. Aetna. mōs ē ſiciliæ ſemp ignitus. Quod me manet ſtipēdiuꝫ certis eīm ſtipediis milites otia merebāť. Siue mēdaci lyra tanq̄ quæ de ea falſa caneret p timorē. Infamis helenæ c.o.u. Sterſicorus poeta ſiculus dū uitupationē helenæ dixiſſꝫ indignatōne caſtoris & pollucis oculos amiſit. ſed placati poſtea lumīa ei reddiderūt. Tibi hoſpitale pectus & puræ manus. ironicos aūt laudat oīa. hoſpitale pectus puras manus & puerperiū cū pollutā eā humanis ſacrificiis rettuliſſet. Tuuſq; uēter.p. pactumeiū dicit filiū canidiæ. quæ hēre ſe fæcūditas gratia lætabať. Et tuo.c.r.o.p.l. cacephatō ī ſēſu

Vid obſeratis auribus fūdis preces.

Vt cur mea dc̄a negat duras dimittere ī aures.

Nō ſaxa nudis ſurdiora nautis. Inducit Canidiā precibus ſuis īplacabiľr rñdentē. Dapis: huius dapis.

¶ C. ho. ff. Carmē ſeculare

Hœbe ſiluaꝝq; potēs diana. Secularis carmīs duplex deuotio eſſe ꝯſueuerat. aut.n.ꝑ ſedāda: aut uertēda peſtilētia. aut ꝑ certo & ꝯſtituto numero annoꝝ. Cēteſimo. n. decimo āno ī capitolio a pueris & puelľ īpuberibus cātabať.

C. Q. ho. ff. carmen ſeculare

Ideo aũt tẽpora numeraturus ab Apolline & Diana ṕncipiũ
ſumpſit.quia ipi in honore ſolis habebãtur & lunæ:ut uirg.
georgicõ dicturus. ſub alioꝝ uocabulis numinũ ipos ĩuoca
uit dicẽs:uos o clariſſima mũdi lumina labentẽ cæloq; duci
tis annũ:Liber & alma ceres. Dii qbus ſeptẽ.p.c.Romã ſi
gnificat ĩ ſeptẽ collibꝰ:vt virg. Scilicet & reꝝ facta ẽ pſcher
rima roma.Septẽq; una ſibi muro circũdedit arces. Alme
ſol. Ecõtrario ppetuũ ſol' numẽ oñdit dãdo ei & ṕteritũ &
futuꝝ tṕus dũ idẽ alius renaſcit̃.Sicut eis ortu ſuo diẽ : ita
diſceſſu noctẽ facit. Poſſis nihil.u.r.u.m. Magnitudinem
ſuã ṕcat̃ urbi romæ ꝑuari. Lenis ylithia.lenis.i.ꝓpicia.Ipſã
eĩm lucinã lunã & dianã oñdit:quã myſtico noĩe ſicut ĩ ſacris
dicebat̃ ylithiã noĩauit.ſicut eã & homerꝰ uocauit.Ipa eĩm p
tubus mulieꝝ putabat̃ fauere. Seu genital'. Genitalẽ uoca
uit Dianã:quã & lunã ĩtelligi uoluit : qa ut calore ſolis ani
mãtur ſemina:ita lunæ humore nutriunt̃. penes ipſã enim
& corpoꝝ omniũ rõ eſſe dicit̃ & poẽtas. Patrũq; ꝓſperes de
creta.Nuptialibꝰ inqt legibus faueas. Feraci lege.fæcunda
quæ ꝓcreãdoꝝ liberoꝝ cauſa ꝓml'gata eſt:quæ lex iulia dr̃.
Certus undenos decies p ãnos. decies undenos ãnos centũ
decẽ dixit.p orbẽ circuli annalis pactos. ꝓ qbus & carmen
ſæculare dicebat̃.Ludi enim ſæculares ternis diebus & nocti
bus agebãt̃.ꝓ cultu ſolis die.& nocte lunæ. Voſq; ueraces
cecinisse.p.Quæ uera mortalibus prædicãt futura. Et uos
ait ꝓſperate ſacrũ carmen quod ppetuitate impit romani &
sybillæ libris in celebritate ludoꝝ cõſtitutũ eſt. uñ eſt. His
ego nec metas reꝝ nec tpr̃a pono. Imperiũ ſine fine dedi.
Stabiliſq;.ppetuus & ĩmutabilis. Iam pactis.pfectis rebꝰ
uberiora facta iũgite:quæ nihil hẽant aduerſitatis. Fertil'
frugũ.pecoriſq; tellus.s.d.c.c.Laudat italiã & optat frugũ
ubertatẽ & ꝓſperã pecoꝝ fœturã. Vnde & coronas offerri
cæſari pro meſſium fertilitate promittit. Et aquæ ſalubres
dulces ſerenæ.vt Tum tenues dare rurſus aquas:& paſcere

rurſus. Et iouis auræ.aer ſerenus.ut Sol ad occaſũ cũ fru gibus aera ueſp tempat. Cõdito mitis.p.q.t.Mité & placi dũ dicit Apollinẽ:qui eſt ſagittis armatus.Si eĩs irat9.Acti us hoc cernẽs arcũ ĩtendebat Apollo. Sydeꝝ regia.b.c.a.l p.Ita ꝑ puellis lunã: vt Apollinẽ ꝑ pueris pcat. Roma ſi noſtrũ eſt opus.Si romã inqt numia coli iuſſiſtis turmis Ili acis ſtatutis uřis fauete.ut ſemp felix ſit.ut apud virg.ſint o rñſa ſecuti Quæ ſupi manesq; dabãt.Siue ꝑpter Iliam ſa cerdotẽ Romuli matrẽ dictã. Litt9 ethruſcũ.ꝑpter euãdrũ q illic por regnauit. Iuſſa deoꝝ rñſo . ut auguriis agimur diuũ.& alibi. Mutãdæ ſedes.Et:Italiã liciæ uiſſere capeſſere ſortes. Soſpite curſu.pp nauigationẽ;vt bellũ ĩgens geret Italia populosq; feroces Contundet moreſq; viris & mœnia ponet. Cui p ardẽtẽ.s.f.t.Aut ut Troia nõ ꝑditiõe uideret euerſa;ſed fato.aut ſine fraude.ſine læſiõe:ut Biſtonidũ ſine fraude crines.Caſt9æneas.ꝑ religioſo ſiue ꝑpitio poſuit.ut hac caſti maneãt ĩ religiõe nepotes. Libeꝝ muniuit iter:ut flamã ĩter & hoſtis expedior.dãt tæla locũ.flamæq; recedũt Daturus.p.r.poſteris maiora datur9.da.ſyllaba breuis ſẽp eſt:præter ĩ impatiuo.vt Accipe daq; fidẽ. Rem prolemq; & decus omne. Imperium decoremq; optat. & populum. ut & populo impium. & populus imperio Romano præſte tur. Quæq; uos bub9 u.a. ut hic alibi clitũne greges. & maxĩa taur9 uictima.ꝑ quã ré deuotões romanã uult ĩtelli gi religioſã.Lenis.mitis;ut pcere ſubiectis. Albanas.s.ro manos magiſtrat9 albanis gẽtes. Iam ſcythæ.r.p.q.ĩ ſub le ge nřa ſũt.i.pcepta Romanoꝝ expectãt.Nup & indi:ut ibel lem auertis Romanis arcib9 ĩdus. Iam fideſ & pax & .h.p p.Quæ antiqs fuerat romãis. Et neglecta.r.u.ſupiori ſci licet tpre. Audet:ꝑperat:nil iã dubitat:ut uirg. Magnus ab ĩtegro ſæcloꝝ naſcit ordo. Apparetq;.b.p.c.c.abundãtia omniũ reꝝ. Accept9 q;.n.c.dilect9 qa ſibi ꝯſecratæ ſũt mu ſæ. Qui ſalutari.l.a.f.ipſe.n.é de9 medicinæ.Leuat.medici

nali peritia. Alteꝝ ĩ luſtrũ vt ſequētes annũ ſemꝑ meliorem
exhibeat. Proroget. dilatet. differat. & ē tempꝰ ꝑ tp̃re. ꝓro
gabit. Quēq; auentinũ Sēſus ē & ſi Diana quæ auētinũ te
net & algidũ. q̃ndecis viroꝝ p̃ces curat. & uotis puerorũ au
res applicat ĩ alteꝝ luſtrũ æuũ ꝓroget. Algidũq;. locꝰ eſt
uel mons appellatꝰ ab aſſiduo frigore. Quindecis Diana.
p. u. In tēplo. n. Dianæ deputati erãt. xv. uiri tã ad reſponſa
captãda: q̃ ad ſacrificia offerēda. Clarꝰ Anchiſe ueneriſq; ꝑ
æneã Romani accipiēdi. Bellãtes p̃or: ſiue Auguſtũ dicit p̃
orem ad arma aduerſũ rebelles & ſubiectis mitē: ut: parcere
ſubiectis & debellare ſuꝑbos. ſiue q̃a romanis mos erat: ut
iuſtis cãis bela ſuſcipēt: & niſi ꝑ feciales edc̃a belli cã minie
pugnaret̃. Medus albanaſq; timet ſecures. a medis hoſti
bus timēt̃ ſecures romanæ. iō aũt albanas dixit: q̃a roma ab
albanis quos cõtinet. dicta eſt. ut Albaniq; patres atq; altæ
mœnia Romæ. Iam ſythæ rñſa petiuit præcepta: quæ deos
obſ̃uare auctor iuberet. & hoc ĩ laudē Auguſti: ut Hic mihi
rñſus p̃mus dedit ille petēti. Iam fides & pax & honor pu
dorq; armis pacē & honorē pudorēq; romanos dicit q̃ſiſſe.
& reꝑata uirtute rediſſe fortunã. Ipſa ē eĩs quæ copiã beato
i. diuiti cornu diffũdit. Sĩgula aũt ſingulis applicãda ſũt. Fi
des militibꝰ. pax ciuitati. honor ſenatui. Auguret fulgente
decorus. a. p. Ad laudes Apollinis redit cui dat̃ auguriũ. ſagit
tarũ uſus & muſica: uñ ĩter nouē muſas cũ cithara ponit̃ ca
nere: ut virg. Ipe ſuas artes ſua munera lætus Apollo Augu
riũ citharãq; dedit celeriſq; ſagittas. Qui ſalutari leuat ar
te feſſos. idē enim & medicĩe putat̃ inuētor ut pœonis reuo
catũ herbis & amore Dianæ ſi palatinas uidet aras. Ante pa
latiũ eĩs tēplũ eſt Apollini cõſtititũ. uelut numini ſalutari.
Aequus tp̃ra datuꝝ ꝓpiciũ ꝓmittit Apollinē. Augētinũ te
net. a. ĩ auētino eĩm & algido tēpla Dianæ famoſa cultu &
magna ſũt cõdita. Quindecim eĩm ſacerdotes Dianæ de p̃ri
ciis creabãt̃. Amicas. ꝓpicias. Applicat aures. ad audiēdũ

inclinat. Hæc ioue ſẽtire deosq; cũctos. Finis ſacri carmĩs hoc hẽbat:ut ĩ hæc uerba deuotio ſolueret̃.quo dicerẽt ſenti re ioue uota.& deos cũctos ad oĩa etiã numina ꝑcationẽ car minis ꝑueniſſe auditos ſe ſpe certa domũ reuerti. Doctus & phœbi chorꝰ & dianæ dicere laudes. hac ipa ſe ĩbutos car minis uaticinatõne dicebãt nõ falli in bonæ ſpei ꝑmiſſione. Si palatinas uidet equus.a.ꝓpitius.ut nec ſaturniꝰ hæc ocu lis pr̃ aſpicit equis.

Ho. ff. de Arte poetica ad piſones.

H Vmano capiti.De inæq̃litate opis loqt̃ & dat ꝑcep tus ſcribẽdi pœma.Etpus ꝑceptũ ẽ de diſpõne & ↄueniẽtia carminis.Scribit aũt ad Piſones uiros nobiles & diſcretos.ad pr̃es & filios .ul̃ ut alii dicũt ad fr̃es.capiti aũt compat pœma:quod ſine œconomia fit picturæ eiusmõi ſiſe:quæ hẽbat ceruicẽ eqnã & diuerſoꝝ animaliũ membra & pennas quæ ꝑſona deſinat ĩ piſces. Et uarias ĩducere plumas.imponere plumas uariis coloribꝰ na tura floridas:ul̃ uarios diuerſaꝝ auiũ colores. Vndiq; ex di uerſis.s.animalibus.Collatis aũt membris.ↄiũctis ad ſupio rẽ & deſcriptã formã:ut hẽat hũanũ caput & collũ eq̃ & ca udã piſcis.et ml̃tũ ꝑcepit ↄueniẽtiã poetã ſuare debere.atrũ fœdũ.magnũ. deſinat.finiat̃. In piſcem. hoc eſt in mari nã beluã.i.piſtricem. Formoſa ſupnæ:ut facie ſit formoſa mulier.inferius aũt mõſtris uariis deturpet̃. Supne ſupi ore pte uultu & ceruice. Spectatũ admiſſi.r.te.a. Si fueri tis admiſſi ad ſpectaculũ o piſones: nõne riſũ poteritis hr̃e uel ſpectatũ admiſſi.i.quaſi ad ſpectãdũ miſſi.Et eſt ſensꝰ si admiſſi fueritis ĩtroire ad ſpectãdu3 tale animal pictũ:po teſtis riſũ tenere o piſones! Cuius uelut.e.s.v.f.s.Qui ñ hẽt ordinẽ .cuiꝰ ita uanæ ſint ſpeties queadmodũ ægrotãtiũ ſomnia:quæ uident̃ hr̃e imagines uarias. Pes.finis.caput

ꝑncipiū. Vni reddatᷣ formæ.uni corpori:vt neqꝫ finis neqꝫ ꝑncipiū cōueniat. Aequa.ꝑ.æqualis. q̄ſi ſubiectionē:ita ut alter rn̄derit.Eſt īqt poteſtas. ſꝫ nō uſqꝫ adeo:ut iniq̄ fingātur.Scim⁹ hoc ita eſſe. Et hāc.v.ꝑ.qꝫ.d.qꝫ.v.Sicut nos licētiā cōcedim⁹ aliis ſcribere:ita nobis petimus licere. Petim⁹ quaſi poetæ damus q̄ſi critici. Sed nō ut placidis.Ita debemus hr̄e licentiā ſcribendi: & ſic debent eſſe artificioſa poemata:ut nō initia adiungātur aſpis īmoderate. Gemīnētᷣ. iungātur. Inceptis grauibus.Aliud ꝓceptū docet n̄ ī opportune īducendā eſſe parabolā aut deſcriptionē: ſed aut parabola aut deſcriptio apte debēt iūgi īcepto bn̄ poemati. Qui enim īcipit grāditer & leuiter finit: uituꝑādus eſt. ꝓfeſſis aūt his qui conātᷣ aliqd ſcribere ad naturā quorūdā poetaꝝ q īcipiāt deſcribere grādia & comunes exeāt: q tā&ſi boni ſint:tn̄ ſupflui hēntᷣ & plærūqꝫ ridentᷣ. In magno poemate exceſſu debem⁹ aſpergere quaſi ad reficiendas aures.pro bono colore exceſſus dicit. Afficitᷣ pann⁹.de his dicit:qui cū ſeuerā & ſubtilē materiā cœperīt ſcribere:floſculos quoſdā īterponūt.Zeuma ab īferiori.Ordo ē.pann⁹ aſſuitᷣ qui ſplēdeat vt bona ſit quidē æconomia ſed incōgrua cū luc⁹ & ara deſcribitᷣ Dianæ.ſub ab īferiorib⁹. Per amœnos riuos. ꝑ cāpos diſcurrētes. Ambit⁹.circūitus.pluinus.pluinoſus. Aut flum̄.r.Notādus flum̄ Rhenū genere neutro.Saluſti⁹ ī hiſtoriis nom̄ danubiū habet. Sed nūc nō erat his loc⁹: vt de his poſſet ſcribere.quaſi aliquis rn̄derit.nō loc⁹ vt hoc deſcriberet.ſꝫ quoniā bene ſcribis iō ītroduxiſti. Et fortaſſe cupreſſum.Irriſio pictoris cuiusdā qui nihil aliudq̄ cupſſū nouerat depingere:prouerbiū ē ī malū pictorē: q neſciebat aliud pīgere q̄ cupſſū. Ob hoc naufrag⁹ qdā petiuit uultū ſuū expmere.ille īterrogauit nū ex cupſſo uellet addici aliqd Quod ꝓuerbiū græcis ī uſu eſt.Nam naufragi ad miſicordiā cōmouētes caſus ſuos ī tabulā deſcribūt.vt Iuuenalis. Vim rogat: & picta ſe tempeſtate tuetur. Simulare græco

ꝓuerbio uſus eſt:quaſi ſcribere. Quid hoc? q̄d ad naufra gũ: q dat pecuniã ut deſcribat̃ cupreſſus ptinet.Ita ergo q ſcribit niſi opportũe ſcripſerit nõ ſibi cõparat gl̃ia3: ſicut il le male q cupſſũ depĩgit. Amphora cœpit ĩſtitui.Quidã di cunt præceptũ eſſe:alii eũ de economia adhuc loqui. Cur urceus exit.i.cũ a magnis ĩcipias:cur ĩ minora deſiſtis. cur uile fit opus tuũ?Et eſt trãſlatio a figulis. Rotã aũt dicit q̄ cũ uoluit̃ uaſa fingũt̃ parmine. Deniq3 ſit quod uis .s.d. &.v.Quidq̄d uis ſcribere ſimplex ſit.i.cœptæ materiæ & nõ dũ finitæ nõ debes aliã adiungere. Maxima ps uatũ.pater & iuuenes pr̃e digni decipimur.s.r.Apoſtrophã fac̃ ad piſo nes.ideſt ps poetaꝝ decipimur ſtudio uirtutis & imagĩe bõi dũ ꝓferimus ueritatis imaginẽ delabẽtes ĩ uitia. Pater & iu uenes.& magiſter & diſcipuli. Breuis eſſe.l.quaſi diceret ſi uolo ſcribere breuiter.laus eſt.n.breuiter narrare. ſ3 dum uult aliqs breuiter narrare:fit obſcurꝰ. Sectãte3 leuia ner ui.d.Sæpe eneruatos uerſus ſcribere q dat opam ut ſcribat delicatos. Leuia ſplendẽtia.bñ currẽtia : ut ps leuis ocreas lẽto ducũt argẽto. Deficiũt deſerũt:ut noctis nõ deficit hu mor. Serpit humi tutus nimum .t. q3 .p. it per terrã s.dicẽdo uilia ille q tute uult ſcribere:& nõ audet ſe magnis imponere rebꝰ:dũ q̄dã ĩflatos uerſus uitãt fiũt uiles: terre q3 fit ꝓximus q timet ĩflate dicere:dũ ſe tueri uult. Qui uariare cupit rem.Qui uult uariũ opus ſcribere:ſæpe ĩepta ſcribit mirabil̃r mõſtruoſe. In uitiũ ducit .e.f.i. dũ uult fugere culpã cadit ĩ uitiũ.docet hic nõ eſſe ĩdulgendũ eloq̄n tiæ:neqs ĩcidat ĩ opinionẽ ĩepte & ſupflue.Ideſt culpæ fuga ducit ĩ uitiũ ſi neſcit aliqs culpã uitare:ut ip̃e alibi. Dũ ui tãt ſtulti uitia:ĩ ꝯtraria currũt. Hæmyliũ .c. ab æmylio in uentũ q faciebat ſtatuas quæ ponebãt̃ ĩ harenã ubi ludi cele brãt̃.Hæmyliꝰ iocꝰ ĩ quo q̄da hæmyliꝰ gladiatores ſuos hũit Circa hũc ludũ unus erat q̄dã ſtatuariꝰ.Alii dñt unũ breuẽ Alii ĩ extrema pte poſitũ ludi.q cũ ungues & capillos & alia

membra bñ formaret : ĩ pfectõe ſtatue deficiebat.hic ergo dicit nihil oportere deeſſe poetæ. Exp̃met & imitabit̃.factũ ꝑ præſẽti. Infelix .s.ĩ pfectõne opis nõ doct⁹, ſʒ infelix. Ponere finire. Totũ idẽ finẽ aut uenuſtatẽ ꝯſumatõis. In terdũ.n. uidem⁹ ſingula m̃bra artificioſe facta:& toti⁹ opis formã minime placiturã.hunc talẽ.ut:hæc p̃ami finis fatoꝝ hic exitus illũ ſorte tulit. Siq̃d cõponere curẽ . Nolo me p te quadã corporis fœdiſſimũ eſſe & reliq̃s ſplendidũ . ſʒ ma gis opto ĩtegra eſſe ſpecie.ita enitor omni me pte poetã uide ri.nulla ĩ pte alia diſcrepãs. Non magis eſſe uelim. Si me inq̃t huic fabro ꝯferre uoluero: ero dimidia corporis pte ri dendus:ut ptem ridendã habeã q̃uis laudãd⁹ ſpectãd⁹q; ſiʒ ĩ alia.idẽ hũc me eſſe uolo.i.huic ſiſis eſſe recuſo:q̃ pfectus non eſt. Quã naſo uiuere.p.marcido turpi. Si uelim inq̃t aliq̃d ſcribere:nolim huic eſſe ſiſis:ſʒ magis uolo me eſſe pl̃ chrũ nigris capillis & oculis & cũ torto naſo: q̃ ſcribere poe ma:cui aliq̃d deſit.Aliter nolo me pte quadã corporis fediſſi mũ eſſe & reliq̃s ſplendidũ:ſʒ magis opto ĩtegrũ eſſe ſpecie ita enitor omni poeta pte uideri nulla ĩ pte alia diſcrepans. Spectandũ.laudandũ.i.uidendũ.ut una ps pulchra.alia de formis ſit.quod deceat. Sumite materiã.v.q.s.e. p̃cipit po etis:ut:eã materiã eligant: quæ uires eoꝝ ñ excedat.i. añ q̃ materiã ĩcipias;uide ſi ĩcœptã poſſis ĩplere . Verſate.ꝯſide rate. Cui lecta.p. q̃ poſſibilia eligit poſſibilr̃ ĩplebit. Nec facũdia.d.h.nec lucid⁹ordo.ideſt diſpoſitio.q̃a re uera ordo manifeſtat omne quod dr̃ eniteto Vero . q̃a ordo facit luci dã orationẽ. Ordĩs hæc uirtus.ordo.n. pulchriorem facit orationẽ. Ven⁹uenuſtas.aut ego.f.aut ego fallor aut iſta eſt ars quã dicturus ſũ:ut quædam dicat. quædã reſeruet ĩ aliam ptem:ut quæ debẽt dici ſine dilatõe dicant̃.quæ nõ de bent ꝑ tp̃re differant̃. Iam nũc.i.in p̃ñti . Iam nũc debẽ tia dici quæ ĩ p̃ñti dicẽda ſũt. Plæraq; di.e.p.i.t.o.ut virg. in.viii. libro narrat ĩ Italia iã poſito æneа qũo fabricatæ ſũt

naues qbus de ilio nauigauit.cum ĩ 3° non dič. Hæc amet
hæc ſpnat.p.c.a.Quod debeat dicere ĩ pn̄ti.quod debet dice
re ĩ futuro:ut nõ oĩa dicat:quæ uẽiunt ĩ mentẽ.In uerbis et
tenuis.ſi faciẽda ſũt tibi noua uerba:obſ̄ua:ut ea dicas:quæ
placeãt & habeãt auctoritatẽ. Dixeris egregie.cũ laude di
ces uerbũ uulgare:ſi illud bñ cõpoſueris.Ariſtoteles libros
trãſtulit.ſʒ uolẽs trãsferre toon nõ ĩuenit qũo diceret fixit
ens & laudẽ quæſiuit.Exponit de uerbis ueteribus & nouis
qũo poetica licẽtia fiãt . Nam aliqua licet uulgaria sĩt tñ cũ
aliqua cõpoſitõe poſſe ſplẽdeſcere. Callida iũctura uerbo℞
elegãs & noua elocutio & cohærẽs ſ̄mo.Optimũ eĩm dicẽdi
genus eſt:ſi noua uerba opportune & ꝓpe ponant̃. Si for
te neceſſe . Nouũ uerbũ bñ facis : ſi fuerit neceſſitas ĩdiciis
nouis ꝓferre res nouas.Id ẽ ne facias uerbũ nouũ qñ neces
sitas nõ ẽ. Indiciis mõſtrare recẽtibus a.r.Mire dixit. iudi
cia.n.animi uerba ſũt.ĩdiciis ergo recẽtibus rudi ĩuentione
uerbo℞ qa ĩdicia re℞ uerba ſũt : quæ ſecundũ philoſophos
qui aiunt. Cinctutis.
antique dixit.i.militaribus uiris & ad militiã patis: uñ per
cõtrariũ dixit poeta diſcinctos mulciber afros.i. ĩbecilles ad
militiã. Contĩget dabitq;.l.s.p.ideſt ſi neceſſitas fuerit tibi
uti uerbis recẽtibꝰ:quæ nõ audierũt cethegi antiq oratores
licet uti:ſed moderate. Exponit aũt de uerbis ueteribꝰ & no
uis:quãdo poetica licẽtia fiãt:Nã aliqua licet uulgaria ſint:
dicit tamẽ ea cũ aliqua compoſitiõe poſſe ſplẽdeſcere. Quid
aũt cecilio plauto.d.r.a.Quare negauerint romani virg. &
varo:quod dederũt antiqs poetis id eſt noua uerba facere ?
Et hoc dicit nõ quod negauere:ſʒ q̃ſi cauſam quærens. quæ
nam eſſet ratio:ſi uoluiſſent negare:nam ſi hos ꝓhibet nec
illis licuiſſe demõſtrat.uirg.uaroq;.Cecilius ante uirg.& ua
rũ fuit ideo dicit uirg.& uarũ nihil poſſe dicere: quod illi ñ
dixiſſent.ergo opʒ illos quærere noua uerba. Ego cur acqre
re pauca: ſi poſſũ inuideor. Mire dũ de fingẽdis uerbis loq̃

retᷣ.ſecundū græcos ipſe effinxit.inuideor.i.īuidiā patior.in uideor enim negatᷣ poſſe dici:aut īuideor prohibeor. Cū lin gua.c.&.e.M.furius:q & cēſorinꝰ dictus eſt.Cato & enniꝰ: quod priores patres dixerūt:illi ſuis carminibꝰ poſuerūt: & ſup hoc noua uerba īuenerūt. Ditauerit.locupletauerit.au xerit nouis uerbis. Signatū . hoc tractū eſt a nūmis. Pn̄te nota.Notamine pn̄tis tp̄ris.uerbi gratia fruitus an̄ dicebatᷣ modo fructus.ante punxit dicebatᷣ:modo pupugit dicitur. Vel pn̄te nota.uerbo nouiter īuento:ut hoc nomē īuentū ē: tempore p̄ncipis illius. Producere.ad noticiā hoīuꝫ deduce re. Vt ſilue.f.p.M.ī annos.ꝓnos uolubiles decliuos & ci to labētes & īſtabiles. Ne aſpnentᷣ noua uerba cōparatione nouoꝝ folioꝝ docet poſſe placere. In annos:p annos: ut ſil uaꝝ mutantᷣ folia p annos ꝓnos.& eſt homerica comparatō Debemur morti.argūmtis probat perire oīa.perire homīes. ar ā b. a. ad b.
perire uerba:ſi qdem recipitᷣ in terrā fluctus: & quæ an̄ ara batᷣ mō fit locꝰ nauibꝰ.Si ergo natura mutatᷣ maris & terræ quanto magis debemꝰ credere perire hoīes & uerba eoꝝ: ali ter perimus nos & noſtra ; ubi terra ī mare ducitᷣ: paludes uertuntᷣ in ſegetes:flumina ſuū mutāt curſū. Siue receptꝰ t.n.Mare ī terrā recipitᷣ:qn̄ portus cōponitᷣ. Regis opus. Auguſtū dicit:q ſiccauit pōtinā paludē: Nan regis opus eſt mare admittere terræ:Reges enim talia faciunt. diuus Au guſtus duas res diuinas fecit pōtinā paludē ſiccauit: ut ad mare meatum haberet. ut poſt etiam arari poſſet: & portū lucrinū muniuit:de quo maro.An memorē portus lucrīoqꝫ Virgi maro
addita clauſtra:Atqꝫ indignatū magnis ſtridoribus æquor: Iulia qua pōto lōge ſonat unda refuſo. Sterilisqꝫ diu palus lucrinū portū ſignificat:& alios:qui manu facti ſunt ab Au guſto & alia regū opera hoc eſt regis opus : quod nullus fa cere pōt niſi rex. Seu curſū.m.i.f.generaliter ut qdam ac cipere uolūt: qn̄ campos aptos agriculturæ liberāt auerten tes flumina:quæ īfeſta ſūt.Amnis.thyberim intelligimꝰ hūc

enim deriuauit Auguſtus qua nũc ĩcidit:Ante eĩꝫ ꝑ uelabrũ fluebat.Vnde & uelabrũ dictũ:quod uelis tráſiret̃. Doct⁹ iter melius.induct⁹meliori uia. Mortalia facta.p. zeugma a ſupioribus. Nedũ ſmonũ ſtet honos.Id eſt ſi hæc omnia mutant̃:uerboꝝ gratia pemnis manere qũo põt! Honos pulchritudo. Viuax ꝑpetua. Multa renaſcent̃.Iteꝝ fiẽt q̃ iam fuere uocabula ſcilicet & cõmertia ſermonũ : quæ ſunt ſublata de uſu. Si uolet uſus.i.ↄſuetudo:ſi ratio loq̃ndi. Ratio enim uſu & cõſuetudie uincit̃.Quod uſus facit aucto ritatẽ iterdũ.& cõſuetudo uincit regulã:ut frequẽter cicero modiũ ponit ꝑ modioꝝ.& liberũ pro liberoꝝ hoc uſu dicit̃. Quem penes:ↄuerſio eſt.i.penes quẽ arbitriũ eſt iudiciũ.in poteſtate uſus eſt ſermo & uis loquẽdi. Res geſtæ.docet qũo ſinglæ res & q̃bus metris ſcribẽdæ ſũt. Numero.me tro:ut numeros memini:ſi uerba tenerẽ. Verſib⁹ impiter iũctis.Elegiacũ ſignificat:Quia elegiacũ metrũ min⁹ habet ſyllaꝝ:q̃ heroicus uerſus:q pcedit. ꝙ elegiacũ metrũ cõſtat ex pentimemere.i.& duob⁹dactylis & ſylla.qs tñ inuenerit elegiacũ metrũ incertum eſt:Vel uerſib⁹ impariter iũctis. i.iambico metro.unus eĩꝫ exameter uerſus eſt.alter pẽtame ter.hoc inq̃t metro pmo triſtia poſt etiã cœpere læta deſcribi Poſt etiã ĩcluſa eſt. Res triſtes & lugubres pmo elegiaco car mine ſcribebant̃:poſt etiã lætæ. Archilocũ ꝓprio rabies ar mauit iambo.Iambicũ metrũ primuꝫ archilocus ĩuenit:quo uſus ẽ in lycamben:quẽ pſecutus ẽ:quod ei neobolen deſpõ ſam iam filiã denegauit in cantũ ut lycãbes iambos uoluerit morte uitare.Nam ad laqueũ cõfugit. Hunc ſoci cœpere. Comœdiã ſignificat. Grandeſq; coturni . magnæ laudes clamãtiũ exceperũt hũc pedẽ:aut grãdes coturni tragœdiæ. Ideo aũt ĩ dubio poſuimus: q̃a difficile hoc metro tragœdi ographi utunt̃.Naꝫ ſpõdaico pœne metro ſemper uidet̃ ſcri bere: Alternis ſmonib⁹.Illi & illi tragœdiæ aut pſonaꝝ rñ ſionib⁹; aut tantũ comœdiæ q̃a ĩ comœdia mlte pſoẽ ĩuiceꝫ

ſibi ſuccedũt. Et populares uincentẽ. Altius ſonantẽ in ſcæ na q̃ clamor populi:& aptũ ĩ agendis & ĩ deficiendis rebus. Tales ſtrepitus. excedit iſte pes: ut uĩcat pplĩ clamores: qa iã bus uincit clamores ſpectantiũ: hoc eſt qa plus meret̃ lauda ri q̃ laudet̃. More hominũ dixit natũ propter comœdiã .i. uictorẽ & pindarũ dicit & amphionẽ qui ante oẽs ad palmã uenit. Muſa dedit fidibus. lyrico carmi laudare deos et he roas olympiacos. Puerosq; deoꝝ. filios deoꝝ more græco. uel pueros appellat heroas. Et pugilẽ. v. pollucẽ. Et equũ c. p. caſtorẽ. Et iuuenũ curas. amores. Et libera uina. a li bero cõmeſſationes: quia liberius faciunt uina hoĩes loqui: ut anacreõ. Deſcriptas ſeruare. v. diſpõitus ordinẽ. per ſpẽs expoſitas uarietates: ſi neſcio perſequi: ac nõ poſſũ: quare ap pellor poeta. i. ſi ea quæ præcepi neſcio ſeruare: ut meis car minibus inſeras pulchras res uiciſſis. Et decoratũ opus. Poeta ſalutor. cur dicor poeta. hoc ſecundũ græcos: qui noĩe officii ſalutãt chære o poiete. Cur neſcire pudens parue. q. d. m. ordo eſt. cur praue pudens malo neſcire: quas diſcere. Quare magis nolo diſcere: quã turpiter ignorare? uerbi grã pudens praue eſt: q turpiter ignorat uel erubeſcit. Si neſcio quare magis erubeſco diſcere? Si neſcis nõ turpiter diſcis: ſi interrogatus fueris. ſed turpiter neſcis ſi tacueris. Nas p ue uerecundus eſt ille qui erubeſcit diſcere quod cõmodatũ eſt. Sunt quædã doctrinæ quæ duplici ſciã cõponunt̃. verſũ facere dicis. ſi audieris ſex pedibus cõſtare exametrũ ſiue he roicũ metrũ. dactylo & ſpõdeo. ecce habes uerã ptias debes alterã pcipere ut ſcias: qũo ſit ſpõdeus & qũo dactylus. hora ti ſi dediſti pcepta quare neſcis poſſũ ſcire quidẽ: verbi grã quia iambico metro comœdia ſcribit̃. ſed quo mõ fiat iãbic⁹ neſcio. Verſibus exponi tragicis. Spõdaicis & altis ſenſibus aut uerbis. Et hoc exequit̃: quod ſupius præmiſerat deſcri ptas ſuare uices. Res inquit parua & comica nõ debet alte tractari & difficilr: ut tragica. tragœdia ei alto ſtilo deſcribĩ

comica uero humili gaudet. Priuatis. cōmunibus iacētib⁹ ſēſib⁹:quaſi enī priuata ſūt uerba:qbus utunt̄. Ac prope ſocco. Soccis comœdiā intelligim⁹. coturnis tragœdiā. Dignis carminibus. humilibus uerbis. tragœdia enī altos ſortita eſt ſēſus. & uerba. Narrari cæna. t. hūilibus uerbis tragœdia exponi nō uult. & cōmunibus ſēſib⁹. i. comico ſtilo. Singula quæq; locū. t. s. d. unaqueq; res qūo decēter euenerit ſibi locū. ita teneat. Interdū tñ & uocē. c. t. ut Terētius. O cælū o terra o maria neptuni itē prob ſūme iupiter. Iratusq; cremes. comœdia de cremete. Tumido ore. elato ſermone. Et tragic⁹. p. d. Quia tragœdia ſemp dolores exponit hoc eſt dolores deſcribit. Telephus & peleus. hi ambo diuites fuerunt & oībus bonis ſuis ꝯſūptis ad tantā inopiā deuenerūt: ut exules facti mēdicando ſibi undecūq; uictū ꝯquirerēt. Mēdicantes autē nō hūiliter ſ; proterue & quaſi īperando petebant. miſce. fer nobis panē. Dū quondā diuites fuerint & grādia uerba & tumida dicere ſemp conſueuerint tandē inopia cōpellente exules facti ſunt & m̄dicantes. Ideo alta & ſeuera uerba: quib⁹ uſi fuerāt dimiſerūt & hūilibus uerbis & blādis aīos ſpectantiū mulcere cœpunt. iō dixit & tragicus plærūq; dolet ꝑmone pedeſtri. i. hūili. ut hic peleus p inſaniā dicit̄ occidiſſe matrē ſuā: aut focū fratrē suū: ob hanc cauſā exul factus eſt a ciuibus ſuis. aut quia uagabat̄ paſſi dolore pcuſſus. Proiicit. a. i. irata uerba īflata grādia omittit orationē tumidā: cū enī reges eſſēt in ærūna uerſarētur: alte loqui nō poterant ſūmis calamitatib⁹ merſi. Ampullas. inflata & ſupba uerba: Adhuc enī ampullas uocamus quaſi inflata uaſa. Et ſeſquipedalia. u. Seſquipedalia uerba proprie seſquipedes habentia. uterq; aūt magna & elata uerba proiicit: & utit̄ cōmunib⁹: ut exul. Si curat cor ſpectantis. t. q. Si id agit: ut ſpectatorē flere cogat. hic uerſus & ſequentibus iungi poteſt. Si uult me flectere. ad miſericordiā: deponat elata uerba. Cor enī ſpectantis tangimus: qñ

ıdonea uerba dolore ꝓferim⁹.i.iſtæ pſonæ ꝓiciūt elata uer
ba:ſi uolūt audıtores ad miſericordiā flectere. Non ſatis ē.
p.e.p. Sunt quædā poemata p oiconomian & ꝓbata uerba
ſed interdū uenuſtate carēt.hēant ergo hæc quæ ſūt ꝓbata
etiā uenuſtatē : & quocūq; uolūt auditorē ſiue ad miſericor
diā uel ad īdignatıonē trahāt. Vt rıdētibus arridēt ıta.f.a.
id eſt affectus omnes hēmus ī aīs nr̄is ex noſtra natura: &
ſinguli mouent̄:cū imagines ſuas uiderint ī aliis. Mala ſi
mādata.l.q̄ſi mādata nō q̄ſi tua ſʒ ſecus quē aut dolor mane
at aut lætıcia. Aut dormitabo.hoc grauius eſt:quā ridebo:
Alterutrū enim faciūt auditores ſi ſine affectu ſit dictio. nō
ſolū ad pſonaꝝ dignitatē ſʒ etiā ad cōdicionē ætatēq; apta sīt
uerba.& unicuiq; pſonæ:quod ē propriū. Format eīʒ natā
Senſus eſt.poeta debet formare ītra ſe pſonā aptā his reb⁹
natura qppe delectat:cū delicata uidemus. Natura eīm ira
ſcımur.delectamur.mıſeremur.Quia ſubſtātiæ haꝝ reꝝ ſūt
formatæ ī aīs noſtris a natura:& ıllud ciceronis: ardeat ora
tor:ſi uult iudicē īcendere. Poſt effert animı mot⁹ iterp̄te.
ideſt extollit ſublimat.i. natura quæ me deiicit animi miſera
tione:extollıt aſpitate:mō deducıt ad humanitatē: mō extol
lit ad iracundiā. Si dıcētis erūt.f.a.d. Sı nō ꝯueniunt uer
ba loquētis fortunæ:ridebūt romani. Intererıt multū .d.
n.l.an.h.unıcuiq; pſonæ ꝓprius actus formādus eſt.Sedu
la.ſtudioſa.officioſa.ad optempandū pata. Vagus.q paſſī
nauigat : ut impiger extremos curris mercator ad ındos .
Colchus an aſſyrius tebis nutritus an argis. Nam colchus
nō niſi ſæuus inducendus eſt.aſſyrius.aſtutus.callıdus.Nec
inducas argis natū timıdū. aut thebis facias imperitum.
Aut famā.s.aut.s.c.f.Omnis poeta aut certā hiſtoriā tāgit
aut fingıt.Si ergo certū ſcribis:famā ſequere;aut ſi fingis:
habeat artē & uerıſimılitudinē figmentū tuū . Si forte re
ponis achillem.Quaſi ıterū reducis.ac reddes uiuū carmīe
tuo:Vel etiā reponis ſcribis aut trāsfers:quod alii dixerunt

de ipſo. Apud cõmentarios ſic inueni relatũ: Apud antiquos tragœdiarꝝ cõmœdiarꝝq; ſcriptores: cũ p̃mũ ĩ ſcænã ꝓdirent fauorabilr̃ excipiebãt̃: etiã ſi male agerẽt: ut illorꝝ ad ſcribẽdũ iterũ alligarent̃ animi: & præceptore cogente totã neceſſe erat agi fabulã. Si uero iterũ male egiſſent: ĩcipiebãt derideri: & iõ dixit reponis q̃ſi iterꝝ ꝓfers. Alii ſic exponũt: poni dr̃ agiliter ſcribi. Reponis igit̃ itidẽ ſcribis. Si ergo achillẽ de quo ſemel homerus ſcripſit: uelis ſcribere talẽ debes ſcribere: qualẽ homerus oñdit. Aut reponis ad imitatiões homeri deſcribis. Impiger. uelox ſit ĩ tuo carmĩe: ut miles q̃lis ab homero ĩducit̃: talis a te ſcribat̃. Iura neget ſibi nata. Neget ſe legibus cõſtringi: ſine lege oĩa faciat: Et ſic eũ ſcribe: ut nõ curet de lege. Nihil nõ arroget armis. Nihil ſit: quod nõ ſperet ꝑpetrari ꝑ arma: q̃tũ ad ſe ſpectet: quia unuſq̃ſq; fiduciã ſuã ꝑuatã credit nõ exiſtimãs eſſe cões. i. ut ſit p̃ſũptor: ut hẽat fiduciã uincendi ut oĩa armis deuindicet. Sit medea ferox. Medea dũ dii in domo ſua hẽrent hoſpitiũ dũ q; nil carius hẽret: filios ſuos ad comedendũ appoſuit: iõ ferox & crudelis eſt. Flebilis ino. propter amiſſionẽ filiorũ: Athamas enĩ maritus eius unũ ꝑſecutus occidit. Alterꝝ dũ ſequit̃ cecidit: in mare quorꝝ exitũ flet mater. Ino uxor athamãtis demẽtis fuit: quæ furorẽ mariti fugiens ſe præcipitauit in mare cũ filio: & dicta eſt leucothea & filius eius palæmõ: qui melicretes antea dicebatur. Perfidus iſion. Moris erat apud antiquos ut añ ductas uxores nuptialia munera ultro generi ſoceris darẽt. Iſion ergo: cũ filiã eponei accepiſſet uxorẽ: & dotẽ daret ĩuitus: ſcrobẽ fecit ĩgentẽ: quã igne repleuit ac ſũmaꝫ leuiter contexit cinere. in hãc ſocerũ quẽ ſimulãs ad cænã inuitauerat: merſit ac ſic paſſus eſt illũ uirũ exuri: Ob hoc ꝑfidus dictus eſt. Siue dũ conuiua iouis eſſet Iunonẽ de ſtupro temulentꝰ auſus ẽ appellare alii dicunt quod ꝯcedente ioue cũ iunone cõcubuit: & poſtea patefecit. Triſtis horeſtes. propter ꝯſcientiã quia matrẽ demẽs ĩterfecit. Si qd

inexpertū.nouū.Si qd inqt nō probatū uis recitare:caue ut ſit ꝯſtans uſq; ad extremū. Nouā pſonā.nouā materiam. Et ſibi cōſtet.In ſe finiatˀ materia:nec ad aliud trāſeat. Difficile eſt prope.c.d.Satis difficile eſt dicere cōmunia uerba : ita ut auditor cogitet eſſe propa dicentis. Cōmunia dicere. i.dicere ītacta.Nam qñ ītactū eſt aliqd: cōe eſt:cū ſemel dictū ab aliquo:fit ꝓpriū.Itē cōmunia.i.nō ante dicta: quaſi ſi qd dixeris tuū añ eſt ꝓpriū:cōmunia aūt dixit: qa ꝗ diu a nullo ſūt acta uel dicta ſingulis æque patent ad dicendū.ut uerbi gratia quēadmōꝫ domus uel ager ſine domino cōis ē occupatus uero iā propus fit: ita & res a nullo dicta eſt cōis Publica materies ꝑuati.docet qūo aggrediatˀ aliqs carmen iā ab aliquo ſcriptū:Matia iā dicta ab aliquo deſcripta.Senſus Nota inqt materia tūc uidebitˀ quaſi ꝓpria uniuſcuiuſq; ēē ſi nouo & nō uſitato genere elocutōis ornetˀ.Id etiā dicit materies priuati iuris erit.ſi eā cū arte fueris īterptatus: ſi nō eā totā uelis pſequi.i.ſingula cōmuni fide imitari.Naꝫ quædā prætermittere debes.Et poetica licētia pro materia materies dixit.Materies eīꝫ lignū eſt.publica eiꝫ materies eſt.ut bellū troianū tuū fiet : & quaſi a te īuentū : ſi nō uiliſſimis uerbis explicetˀ.Ideo nō debes pſequi oīa:qa ſūt:quæ īplere nō poſſis:aut quæ cōuerſa ī latinū placere nō poſſint. Sēsꝰ eſt.Si qd trāſfers:nō inqt fidelr eſt īterptandū.i. uerbū ex uerbo:nec in has anguſtias. Si nō circa uileꝫ.p.q;.m.o.Si nō feceris carmen tuū ſpatioſū & amplū & alieno ſenſu.licꝫ eīꝫ quædā ſumere & nō multa. Vilem.i.uacuū inanē : qa uilē te facit.totus orbis.i.ad finē ductū totū carmē:tota materia.Aliter ideſt ſi nō ī iiſdē uerbis ſenſibꝰ q; uerſeris: quæ ab aliis dicta ſūt:ne magis īterpres fias ꝗ uerus dictor. orbē cyclon dicit:nāq; cyclon dicūt græci.Aliter uilē te facit poema tuū ſi uolueris totū orbē circūire.i.totū poema imitari. Nec uerbū uerbo curabis reddere.ideſt.Noli curare ſingla uerba īterptari:ne facias poema tuū uile.Interdū ei īueniūtˀ

quæ ſ latinitatẽ conuerti nõ poſſũt. Non deſilies.i.in.a.Sẽ ſus eſt.Si qd trãſfers.nõ inqt fidelr eſt ĩterpꝛtandũ.i.uerbũ ex uerbo:nec ĩ has anguſtias deſcendendũ nec ita te imitatõe ſiue æmulatione obſtrĩgas.ut ꝓcedere uł progredi lõgiꝰ eru beſcas.Nam pudor uetat nos a maioribus ĩcipe.& ĩ exiguũ deſinere quia pudẽdus ĩchoata deꝑere. Aut opis lex. opis lex ẽ.ut apta ꝑficiãtur. Nec ſic ĩcipies ut.s.c.o. Aliud præ ceptũ & hoc ẽ quod præcepit. Noli a grauibus & ab elatis uerbis incipe.Nam oĩs poeta debet paulatim creſcere.Cycli cus poeta ẽ.qui ordinẽ uariare neſcit.uł qui carmina ſua cir cũfert quaſi circũforanus. aut nom̃ ꝓpriũ cyclicus & ſigni ficat antimachũ poetã.Aliter cyclici dñr .qui circũ ciuitates meãt recitãtes. Fortunã ꝑami cantabo.ĩqt ille antimachꝰ Quid dignũ tanto.f.h.p.h.ideſt hoc coturno qd dignũ tãto præmio & tanto ore poſſit afferre. Parturiẽt montes. qa maioribus partibus ĩcipit & ĩ proceſſu uileſcit.dignus ẽ riſu Quanto rectius hic.homerus q nihil ĩcipit ĩepte. Non fu mũ ex fulgore.fumũ ex fulgore facere dñr hi q a maiori ĩ cipiunt. Antiphaten lami filiũ dicit q formianũ oppidus condidit.leſtrigones ſũt dcĩ ſæui hoĩes: ex qbus fuit antipha tes.dĩc ipſos leſtrigones:ad quos ulyſſes delatus ẽ:q hũana carne ueſcebant̃. Nec reditũ diomedis ab .i.m. Meleager & tideus fr̃es fuerũt. Antimachus poeta reditũ diomedis narrãs ab exordio cœpit ꝑmæ origĩs.i.ab ĩteritu meleagri. hic ergo præcepit lõgo prohemio nõ utẽdus ẽẽ. Supfluũ ita qꝫ uitiũ declinãs maro ita ĩchoauit.Vix e cõſpectu ſiculæ tel luris ĩ altũ uela dabãt læti. Nec gemino.b.Ideſt caſtore & polluce:gemino aũt utriuſqꝫ ſexus aut magno. aut ꝑtrigẽi no.i.troianũ bellũ cœpit ab ouo: ex quo geniti ſũt caſtor & pollux.Et ẽ hypallage gemino prĩcipio uł a gemino ouo: qa pollux qdã erat filiꝰ iouis & ledæ. Caſtor uero tĩdari & ledæ Ab ouo a natiuitate gemĩoꝝ pollucis & caſtoris: q ouo nati creduntur ex ioue: qui ĩ forma cygni compſſit matrẽ eorũ.

Ab inde ordiēdus:ꝙ græci dicūt cycnon. Semꝑ ad euentū
f.Ita apte principia dicit:ut ex his facile exitus cognoſcāť.
Et ī medias res.Ideſt adducit bonus poeta auditorē ſuū q̄ſi
ad nota:hoc ē ita a medietate īcipit:quaſi ſuꝑiora nota ſint:
ſemꝑ ad euētus feſtīat cogitās faſtidiū lectoris ad exitū ope
ris proꝑat:iōq; nō ē lōgius ab origīe indicādus.Sic ilias ho
meri a ꝓcibus chryſæ ſacerdotis īqt.& odyſſia a cōcilio deoꝝ
docet qūo falſa cōfingas. Atq; ita mētiť: ut oīa cōgrua ui
deāť. Et quæ deſpat.t.n.p.r.ideſt bonus poeta relinqt ea:
quæ placere nō poſſūt.hoc eſt ꝓterit ea: quæ in tractatū ing̃
ta ſūt. Atq; mētiť homerus Non ad uituꝑatōes homeri
refert:nec eis ueritatē poetæ pollicēť:ſz diſcrepātiā in eo ꝙ
fingūt uitare debēt: ut omnia cōgrua uideātur. Sic ueris
falſa remiſcet.pro cōmiſcet mutata ꝓpoſitōne: ut uteroq; re
cluſo ut apud poetā.Si nō ueris falſa remiſces ꝑ cōmiſces.
Quid ego & populus mecū deſideret:i.qd libēter audiāt oēs
i.qd q̄ſq; eo expectet:donec tollāť aulæa ad finē pactæ comœ
diæ.ſi uis inqt expectare populū uſq; ad finē fabulæ: donec
dicat actor uos plaudite.Et ſi uis inqt expectare plauſorē:
donec tollātur aulæa mores uniuſcuiuſq; ætatis obſ̄ua. Plo
ſoris.& ploſoris & plauſoris legiť: Nam & plodere ueteres
& plaudere dicebāt:ut claudere & cludere. Aulæa.antea qui
ludos dabāt aulæa ſuſpēdebāt:quæ ī fine ludoꝝ deponebāť.
aulæa aūt dicta eo: quod in aula atalíregis inuēta ſūt deui
cto eo. Donec cātor.i.actor.i. donec finita fabula tollātur
aulæa.Cantorē uoluit appellare eum: qui in hoc imo dicit:
Plaudite hæc erat cōſuetudo in cōſumatione tragœdiarum.
Aetatis cuiuſq; notādi ſunt.m.Ac ſi diceret. Si debes loqui
de iunenibus nō des eis ꝓprietatē ſenū aliuſue ætatis. Mo
bilibuſq;.currētibus: qui certis temporibus mutātur annis
ſcilicet accedētibus. & ē magnus epithecon:quid.n. natura
mobilius puero adoleſcēti & maturo ſeni. To prepon ideſt
cuiq; ꝓprius tribuēdus eſt. Decor naturis.d. Ad ætatem

rettulit naturis. docet enīȝ quēadmōȝ debeat uir loq & quē admōȝ mſier. Reddere q.u.iā ſcit.p.Qui iā pōt fari:ut maꝓo:Ac ueras audire & reddere uoces.i.puer:q iā pōt loqui. Sūt enī pueri:q q̄uis agnoſcāt quædā:tñ nō loquunt̃.quale eſt illud apud poetā.Incipe parue puer riſu cognoſcere mr̄eȝ Et pede certo ſignat.h.Imp̄mit ueſtigiis ſuis:q icedere poſſȝ iā firmo ueſtigio: nā infātes certū pedē ñ hēnt: qa tremūt membra eoꝝ. Paribus colludere. cū ætati ſuæ æq̄lib⁹ ludere ſic ſcribēdus ē atq; formādus ut cū pibus ludat nō cū ſene. Et irā colligit ac ponit temere.Sine rōne:Nam pueri & ſine cā iraſcunt̃. & temere illos decet iraſci.Imberbis iuuenis.iberbus & iberbis. ſicut iermus & inermis. Gaudet equis canibuſq;.ut Terētius.Aut equos alere. aut canes ad uenādus. Apci.calidi patētis loci. Cæreus ī uitiū.f.facilis cōpatio.ideſt ꝓnus eſt adoleſcēs ad uitiū.Aut q̄ſi cære⁹:ita flectit̃ in uitiū aut flectit ſe. Vtiliū.t.p. tarde uidet utilia quæ ꝓſūt ſibi. Sublimis.ſupbus. erect⁹. Cupiduſq; ardens ad omnia. Et amata reliquere pnix.hoc eſt uelox ad faſtidiū cupidorū.i.leuis inꝯſtās cito quæ ante amauerat cōtemnēs. Imberbes enīȝ quæ amāt aliq̄ñ cito dimittūt. Cōuerſis ſtudiis.mutata uolūtate.iā uir fact⁹ nō eſt ꝓdig⁹ æris ſȝ cupid⁹ reponēdi. Inſeruit honori:Ambitios⁹ efficit̃:dat operā ut honorē accipiat. Cōmiſiſſe.c. cauet pœnitēda cōmittere:id eſt timet hoc facere:q; poſtea laborabit mutare. Multa ſenē.c.i.docet quæ ſūt incōmoda ſenectutis:q & laborāt quærere:& quæſita aliq̄ñ nō tangūt. Quærit & iuent miſer abſtinet ex ſua ſentētia horati⁹ miſer inqt. Abſtinet. deeſt ſe. Ac timet uti:qa neſcit.s.q̄diu uiuat. Gelidæq; i.eneruate:qa oīs conat⁹ ſenū ibecillis ē:iōq; pata nō tangit Miniſtrat:agit:gubernat. Delator ſpe lōgus: Quia p pigriciā ſemp ſenes differūt: quæ faciēda ſūt: aut ſpē lōgiorē hēnt uiuēdi:hac de cauſa pata nō tangūt. Spe lōgus.i.hic cū ſit ꝓxim⁹ morti ea tñ ſpat quæ lōge ſūt poſita. Difficil.

durus ad præſtandū. Querulus.iracūd⁹. Laudator tp̄ris
acti ſe.p.laudat tp̄ra priſtina ad vitupatōnes præſentiū .Se
puero.hoc eſt ī pueritia. Cenſorq;.iudex.obiurgator. Fe
runt.id eſt afferūt:vt Maro.Omnia fert ætas aius quoq;.
Anni veniētes.uſq; ad q̄drageſimū ānus ſiue q̄nquageſimū
uenire dn̄r āni.iñ iā abire.i.recedere.Om̄s āni uenietes dici
poſſūt:etiā q ſenib⁹accedūt:ſ; illi præcipue:q acceſſu ſuo &
corporis & animi augēt uirtutē. Ne forte ſeniles.m.p.iu
ueni.Ne forte des uerba ſenū adoleſcētib⁹:aut adoleſcētius
ſenib⁹. Semp ī adiūctis.hoc ē quæ hæreāt & ɔgruāt & apta
ſint ætati.& ē iſte ordo.Semp ī adiūctis & aptis æuo morabi
mur.i.moribus ſemp utendū ē:ut puero adiūcta ſit leuitas.
adoleſcēti feruor.ſeni maturitas.aut agit̄ res ī ſcænis:ut in
andria de puero.aut ī eunucho de thaide . dorias uerbi gr̄a
iraſcit̄ añ pp̄lm.Medea īgreſſa occidit filios ſuos . poſtea re
fert hoc ad pp̄lm.uł agit̄ res in ſcæna: qñ oñdit̄ medea fugi
ens:& iratus horeſtes refert̄:qñ Medea docet̄ filios pemiſſe
neq; p̄ſens exhiberi pōt medeæ pricidiū.uł intelligēdus eſt.
Quædā in ſcænis agunt̄.ut puer expoſitus. Vel acta refer
tur.ut ꝑuus in epiſermo liberatus.Magis aūt ad aīos nr̄os
pueniūt:quæ fieri uidem⁹quā quæ audimus.nō tñ oīa ī ſcæ
na agi debēt:ſ; aliqua referri. Segni⁹irritāt aīos.d.p.Citi
us mouēt ſpectatores ea: quæ agunt̄ ī ſcena : quā quæ refe
runt̄ad ſcænā.ideſt aliqs celeri⁹poteſt diſcere uidēdo & dare
animū rei quā audiēdo. Ipſe ſibi.t.ſ.Quia ipſe mihi trado
quæ uideo:& alter mihi tradit: quod narrat. Non tñ ītus
tñ abūdat:aut q̄uis magis delectāt que uidēt̄ quā quæ au
diunt̄:tñ dignā rē int⁹geri nō facias añ ɔſpectū pp̄li.i.q̄uis
popul⁹delectet̄:ſc̄a tñ nō proferas in ſcæna:que debēt int⁹
agi. Multaq; tolles.i.illa que ſecreta ſūt : ne dicas .i. noli
mſ̄ta deſcribere tantū loquela dic. Ne pueros corā .p.m.t.
Noli ita deſcribere fabulas corā populo:ut ip̄a crudelitas ſit
præſēs. pueros filios more grecoꝝ. Cadmus in anguem .

Cadmus & hermione in angues conuerſi ſūt. Naꝫ hermiōe filia martis & ueneris dicitˀ fuiſſe. dicuntˀ aūt in āgues ɔuerſi pp occiſū draconē: q erat marti ɔſecratꝰ; ex cuius ſemīatis dētibus dicitˀ acies armatoꝝ nata eſſe. Incredulus odi.i.nō credēs ſic debere fieri: ac p hæc ſpno atqꝫ cōtemno. Neue minor neu ſit.q.p.a.ideſt nō loqtˀ ī fabula pluſ qnqꝫ pſonis. Fabula quæ poſci uult & ſpectāda reponi .i. quæ uſt poſci a pp̄ſo & reponi ſpectāda: ut denuo agatˀ.i. quæ uſt ī auctorita tē uenire. Nec deꝰ īterſit.n.d.n. Non debes īducere deū in ſcænā ī tua fabula niſi cauſa ſubueniēdi & puniēdi. aliter tū demū inqt īferri debet deꝰ; cū digna res īteruētu eiꝰ expōitˀ Alioqn male ponitˀ. Si qs ſeruū ſuū vult occidere ſꝫ magis cū filiꝰ patrē aut pater filiū occidit. Item tūc inqt pſona nu minis debet interſeri: quotiēs adeo difficilis res eſt: ut nō ni ſi īteruētu numinis explicari poſſit: ut hēmus apud poetam īgreſſū fuiſſe turnū caſtra troiana. Illicqꝫ mſtas cædes impu ne feciſſe. īcredibile eſt ſolū iſta oīa īplere potuiſſe. uidit hoc poeta nimis arduū ſubiūxit. Nūc iuno uires animūqꝫ mini ſtrat. Nec quarta loq.p.l. quartā pſonā q̄ndo īducimꝰ. aut nō oīno loq debet: aut pauca. Nō dixit taceat; ſꝫ nō loquēdo laboret: quo aptior ſit dictio. Inducitˀ aūt quarta pſona: aut ut ānuat: aut ut ei aliqd impetˀ. Actoris ptes chorus.o.q. u.d. ſic debet unuſquiſqꝫ recitare fabulas: ut audientes lau dēt eū ſuūqꝫ officiū laudādo progāt ab accuſatoribꝰ: Quan do uir agit uiꝝ chorꝰ debet īduci. chorꝰ inqt nō mſtaꝝ pſona rū actus defēdat: ſꝫ unus ſuſcipiat. Non iō inqt multaꝝ per ſonaꝝ ptes ſuſcipiat: qa ī choro mſti ſūt ſꝫ uirilē ptē tueatˀ: hoc eſt uniꝰ uiri. uirile aūt nō aliq̄ re aſtuta: ſꝫ ꝙ unū quēqꝫ cōtigit. Eſt aūt ordo. chorꝰ defendat partes actoris. & officiū uirile. alii ſic exponūt: etˀ ſi mulieꝝ ſit chorꝰ eodē noīe appel latˀ: nec īstereſt aliqd an mſieꝝ ſit chorꝰ an uiroꝝ: dūmō uer ba ɔueniāt. Defēdat. tueatˀ. Mire dixit. ne ue inqt ipſe cho rus inter medios actus aliq̄ rē cantet in cōgruā.i. id canat;

quod ad pn̄tes rē aptū ſit:ne chorꝰ aliq̄d diſcrepet ab argum̄
to:neq; aliq̄d īter medios actꝰ debet abſurde tā .i. actꝰ uiri
ne īducas chorū mulierū. Et regat iratos. Cōpeſcat miti
get.docet qua cauſa chorꝰ debet īduci:ut faueat bonis & cō
ciliet amice. Peccare īnocētes. Salubrē iuſtitiā:qa ſemp̄
īcolumis ē ſalus:ubi ē iuſticia. Et aptis otia portis. ideſt ī
pace:Quia ī pace portæ patēt:ut pādunt portæ.Et e ꝯtrario
quæ mœnia clauſis ferrū accuūt portis. Ille tegat cōmiſſa.
Celet credita ſibi .i. nō palā faciat credita cōſilia. Miſeris
ad miſeros. Fortūa ſcilicet bona.nā ē & mala: ut hac troia
na tenus ſteterat fortūa. Tibia nō ut nūc oricalcho.docet
qua cauſa terrore mſta mutari. Tibia eis an̄ nō erat ita orna
ta & neq; tā mſtis foraminibꝰ tubæ æmula. Modo uero & or
nata eſt:& tā mſta hēt foramīa:ut ſonet quēadmōs tuba.oñ
dit aūt luxuriā recentē & ābitionē natā eſſe.Antiq̄tatē uero
ſeuerā fuiſſe.Nam prius tibia nō erat ābitioſa. nec mſtis di
ſtincta foraminibꝰ. Varro ait ad marcellū de lingua latina
quattuor foraminū fuiſſe tibias apud ant quos . Et ſe ipſū
in tēplo marſiæ uidiſſe tibias quattuor fotaminū.Quattuor
quaterna foramina antiquæ tibiæ habuerūt . Alii dicūt non
plusq̄ tria. Aſpirare & adeſſe choris erat uiſ. ideſt paucis
ſpectātibꝰ.Sufficiebat inq̄t breuis tibia ad ſedilia populi cō
plenda : quæ eo tp̄re adhuc nō erāt ſpiſſa atq; dēſata. Atq;
nondū ſpiſſa. Nondū erat utilis tibia ad ſedilia pp̄li cōplēda
i. cōplere flatu ſuo ſpiſſa theatra : uſ aures oīus ſpectatoꝝ a
deo erat tenuis:q̄ ſonus eiꝰ vix audiebat p̄ totā ſcænā.Quo
i.ad ſedilia explēda.i.ad theatrū pauci ꝯueniebāt. Numera
bilis.puus qa nūerari poterat. Poſtq̄ cepit.a.e. P eſt poſtq̄
cœpunt hoīes ita epulari:uſ ut ī feſtis diebꝰ & poſtq̄ cœpūt
īpune uti ꝯuiuiis quaſi ſacris cænis creuit luxuria. Placari
geniꝰ.deeſt cœpit.poſtq̄ cœpunt naturali deo ſacrificare. fe
ſtis quaſi feſtis. Impune.i.nō ꝯtradicēte lege aut moribꝰ.
Acceſſit.n.q.m.q.l.m. Quia ātea tres erāt chordæ poſt.vii.

factæ ſũt.deiñ noues. Indoctus qd enis. Ideſt poſtq̃ cœpit eſſe idoctus popul⁹ ſine differẽtia cœpunt eſſe oĩa. & hac de cauſa delitias ĩuenerũt. Tibicines uero ut popul⁹ uoluptatib⁹ teneret̃.cõfuſus aũt eſt mixt⁹:dicit aũt cauſã p q̃ creuit licẽtia:pp impitiã populi: & qa nulla erat differẽtia ĩter bonos & malos. Liber laboꝝ popul⁹. liber tã a ciuili bello: q̃ ab extraneo. Sic.taliter poſtq̃ creuit popul⁹ & ſupſtitio eius. Motũq; &.l.a.a.Geſtũ corporis & uoluptatẽ pp mſtitudĩes foraminũ & tibiaꝝ ſupra mõs aucta ẽ magnitudo. Traxitq; v.p.p.u. ꝓpter geſtũ uagus qa nõ in uno loco neq; in uno mõ tibicen.ſ; uarie huc atq; illuc ſeſe circũfert. Per pulpita p tabulas ſcænæ. Sic etiã fidib⁹.ũ.creuere.s.Soni.mõi. in ſolẽtiores ſiue numeri: nã pri⁹ tetrachordi erãt citharœdi; Antea eĩs lyra ſeptẽ chordas hũit tm̃:poſtea excogitata eſt cithara: Siue aliter creuere: Cithara eĩs monochordos fuit: deiñ paulatĩs dextra læuaq; addentes ponebãt Tragœdiis ſatyricã dramata:inqbus ſalua maieſtate g̃uitatis iocos exercebãt:ſecundũ cratini ĩſtitutionẽ:is eĩs ṕmus athenis dionyſia dũ eſſẽt ſatyricã fabulã ĩduxit.Alia aũt ſatyra ẽ illa mordax ut lucilii pſii iuuenalis. hæ aũt fabulæ ſatyricæ dñr: ut tragice & comice. Tulit.ꝓtulit. Eloqũ inſolitũ.ĩſolitũ eloquum.i.nouã eloq̃ntiã.hoc ẽ iflatã & nõ ꝓpriã:ſic & facũdia elapſa eſt in loq̃citatẽ; & fca uitioſa: tũc eĩs cœperũt facũde loqui.& ãplius ſolito. Facũdia præceps. facũdia eſt iucũda eloquẽtia:Vnde facundus fatu iucũdus. Sed facundia præceps eſt:quæ cũ ingenti ĩpetu fertur. Eloquentia q̃q̃ antea neceſſaria erat & utilis circa prouiſiões futurorũ:cœpit furibũde & delphicæ ſimilis eſſe amiſſa moderatione. Vtiliũq; ſagax.ideſt inuentrix gnara. & diuina futuri. ſiue philoſophiã:quæ ita futura præuidet ſicut diuinatio. Sortilegis: ſortes dãtibus:per quas futura noſcũtur. Non diſcrepuit. s.d.ideſt quæ ãtea utilis erat:talia cœpit dicere: q̃lia in tẽplo apolinis dicuntur. Carmine qui tragico. docet quomodo

mutata eſt diſciplina poetaꝝ. Nam primus teſpis tragœdiã
ſcripſit. Vilẽ cãtauit ob .h. hircus fuit præmiũ tragœdo:
Vnde & tragœdia dicta eſt:tragos eĩꝫ græce hircus appellat̃
Ille qui ꝑꝑ hircũ ſcripſit tragica carmina:ipſe deſcripſit: q̄li
ter ſe hñt agreſtes ſatyri. Mox etiã. Non multo poſt.uł ali
os carmine ſatyros ĩduxit:q nudi ꝑgunt̃:Nam docet:vnde
nata ſit ſatyra ex tragœdiis ſcilicet. Agreſtes.ſeueros : qa
uitia carpãt. Satyros nudauit. poſtea etiã ſatyrã adiunxit
tragœdiæ.nudauit aũt:quod liberius ĩ ea dicãtur & fiãt plæ
raq;. Et aſꝑ incolumi.g. Carminis ſcił & aſper tragœdiis.
ita admiſcuit iocũ tragœdiæ:ut ſeueriratẽ ꝓuaret incolumẽ
Ideſt q̄uis eſſet aſper:ſic iocatus eſt tragœdus per ſatyrã :
ut nõ amitteret g̃uitatem.aſper aũt ſeuerus:& hoc ad hĩtuꝫ
rettulit: quia proterua quædã in ſatyros dicuntur & fiunt.
Eo ꝙ illecebris erat.ideo admiſcuit tragœdiæ ſatyrã; ut per
illecebras teneret ſpectatorem. Antea nõ uolũtatis cã ĩuenti
ſunt ludi ſed religionis.i. ideo ſatyrã admiſcuit tragœdiæ :
quia ſpectator erat grata nouitate retinendus: qui ſpectator
ueniebat poſt ſacrificia. Iã prãſus.iã potatus.illecebris aũt
qa habet ſatyra illecebras : quæ iocũ ꝯtinet:& riſũ mouet au
ditor volebat delectatiões nouiter factas audire. Spectator.
populus uidelicet a obſeruãda ſacrificia aut feriatus & oĩa
negligenter accipiens.ſecurus & ſine lege. Verſi ita.r.ita
debet miſceri ſatyra tragœdiæ ut perſonis ſuũ decus ꝓuet̃.
Riſores ſatyri.aut quia riſũ mouent.aut quia res rident hu
manas. Cõmendare.ſcił ſpectatoribus.Oĩa eĩꝫ quæ dicũt̃
a poetis ita debent dici ut cõmendari uideãt̃.i. ut libenter
aſpiciant̃. Dicaces aũt iocoſos & liberos ad dicendũ morda
ces. Ita uertere ſeria ludo . uidelicet cũ ſatyra tragœdiã .
Ne qcũq; deus qcũq; adhibebit̃ heros. Subaudis in carmĩe
tuo o poeta . Ac ſi diceret ille q debet ſcribere de diis uel de
regibus non debet eos uili carmine ſcribere. Conſpectus.
ꝯſpicu⁹. Migret in obſcuras.h.s.t.hoc docet ut ꝯſonãtia

dicamus. In obſcuras tabernas,id eſt ĩ humilẽ modũ.i.non humiliter loq̃tur. Tabernas aũt humilia cubilia ſiue caſas. Aut dũ uitat. Ne dũ facis illũ humilitatez uitãtẽ:facias ĩter nubẽ cælũq; uerſari. Effutire.hic emittere.ꝓprie aũt effutire eſt ĩepte loq.illũ aũt tragœdũ poetã:quẽ nõ decẽt leuia: Raro ſatyrica ſcribere debet; & ſi ſcribit tẽperate & ſatyroꝝ ꝓcacitati ſatisfacere:ut matrona feſtis dieb⁹ iuſſa ſaltare cũ q̃daz uerecõdia mouere iubet̃:ita ſatyra paululũ erubeſcere debet uſurpata auctoritate. Vt feſtis matrona.m.i.d.sũt eĩz quædã ſacra:qbus ſaltãt matronæ: ſicut in ſacris matris deoꝝ. Proteruis.aut qa uitia notãt:aut qa ſtudent riſui. Naz & ipſa tragœdia paulũ pudibũda debet eſſe:quæ miſceat̃ ſatyris:uel ĩtererit paulũ:nõ paulũ pudibũda. Non ego in.o.Non tm̃modo ruſtica & ꝓpria uerba quæro ĩ ſatyris: ſed etiã decus pſonaꝝ.ĩornata:ut ruſtica & uilia:ut ẽ dicere peſtilitatẽ:aut quæ græci uocãt a cyria.Et dominãtia noĩa ꝓprie ſignificãtia. dñantia eniz noĩa ſũt: ſi ꝓpriis uocabulis nũcupant̃:ut lubricoſa pagina.hæc aũt nõ adeo ꝓpriã ſunt: ut uirtus me fregit æneæ:qd eſt?niſi ipe æneas. Senſus eſt ego inqt nõ ſola uerba amo:qñ ſatyras ſcribo:quæ ſũt ĩornata ac dñantia.i.paulo horridiora:& ipſis ſatyris cõgrua.dõinãtia aũt quæ nouitate ĩflationis aſſũpta ſua tm̃ auctoritate nitant̃.ſed etiã ea: quæ hñt aliquẽ ornatũ; & nõ oĩo ſua auctoritate ſint:ut rudẽ ſermonẽ. Satyroꝝ. ꝓ ſatyrografoꝝ Nec ſic enitar.t.d.c.Non tm̃ tẽptabo ꝓlongari a tragico metro:ut ĩ meis ſcriptis nõ diſcrete ĩterponã pſonas loq̃ntes. Satyricã fabulã ſic ait oportere ſcribi: ut ſit inter ſeueritatẽ tragœdiæ & lenitatẽ comœdiæ medio tẽperamẽto figurata.i. nõ ſic uolo eſſe differentiã ĩter ſatyricũ & tragicũ:ut in moribus nulla ſit differẽtia: ut eodẽ modo ꝓuet ætates ſatyric⁹ queãdmodũ tragicus .i. nec ſic uolo diſcrepare ſatyrã a tragœdia:ut pſona nõ hẽat decus ſuũ. Dauus. induxit hic comicã pſonã:cũ de ſatyris loqueret̃. Audax.p.quæ eſt auſa

eludere dominũ ſuũ.nõ dicit de pythia terentiana:ſed apud
luciliũ ĩducit̃ tragœdiagraphũ ancillã p aſtutias accipe argẽ
tũ a dño.Nã fefellit dñus & accepit ab eo argentũ uel talẽ
tũ. hæc eadẽ meretricula rapax: ut thais: quæ lucrũ facit.
Emuncto.deluſo:ut emũxi ſenẽ argento. An cuſtos.dicen
do cuſtos grauiorẽ pſonã oñdit dei liberi quẽ ipſe nutriuit.
Ex noto fictũ carm̃.s.argumenta ſatyrica ex tragœdiis no
tis ꝯfingã.i.fingã carm̃: quod ex nota poſſit eſſe materia .i.
ita fingo carm̃:& ita comœdiã ex notis reb9: vbi quis exiſti
met ſe imitari poſſe:laboret aũt cũ aggreſſus fuerit: nã uir
tutis eſt ita ſcribere comœdiã:ut imitationi facilis uideat̃ &
executõi.Quis eĩ nefcit mõꝫ litigãdi:qũo obiurgat pr̃ filiũ
adoleſcẽs iraſcit̃ meretrici & alia hui9cemõi.Aus9idẽ.ordo.
reꝝ diuiſio opis.ordo uerboꝝ oeconomia cõpõitio verboꝝ.i.
tm̃ ualet ordo & cõpoſitio:ut eas difficile ſit imitari: Tm̃ de
medio.s.a.h.id ẽ reb9 quæ aptæ ſũt comœdiæ:Nã de medio
hoc eſt de noto ſumpte ſcribunt̃: aut ſũptis de medio .i. de
his quæ nota ſũt ſenſibus ſeu uerbis aut ex ſerie & iũctura
uerboꝝ. Siluis deducti.Aliud præceptũ aut iudiciũ noſtrũ
caueãt.aut uidete me.i.poetæ deducti ſiluis timebũt iudiciũ
noſtrũ;ita ſũ optimus iudex. deducti aũt ſiluis ideo dixit:
qa ſolẽt poetæ diſcere ĩ ſiluis & agere.hoc ẽ ĩ helicõe & ĩ aliis
ſiĺib9lucis.Timebũt ergo ne uideãt̃ nõ uti poeticis uerbis:
ne illos uitupeꝫ;q̃ſi utẽtes forẽſi orõne.Aliud p̃ceptũ.i.ñ de
bere iocari ĩ poemate. ut nati ĩ triuiis uľ ĩ foro uideant̃ hoc
eſt hẽat mõꝫ ioc9 eoꝝ.i.ne sit nimiũ delicati. ſꝫ hẽat ſeuerita
tis aliqd carm̃ illoꝝ. Aut ĩmunda.c.i.nõ ꝓpa nõ latina.ſꝫ ĩ
mũda & ignominioſa kata to auton.Neceſſe ẽ.n. ut ĩmunda
ignominiã trahãt. Offẽdunt̃.n.qb9 ẽ equ9 &.p.&.r.Eq̃ſtris
ordĩs dignitas ſenatoria:Vñ pr̃es ꝯſcripti.res aũt aut cẽſus
p̃rimoniũ:aut p hoc honẽſtiores & docti. Vñ eẽ trimetris
Iambus citus uoluit ſex pedũ uerſũ trimetrũ uocari. cũ ſole
ant poetæ metrũ pedẽ unũ uocare.Iambus uoluit duos iãb9

metrū uocari pp ſuā celeritatē: Quæritˀ aūt cur trimetri appellentˀ: cū ſenos accipiāt pedes: quoniā tacita ē breuitas eoꝝ vt iūctura pedes binos accipiāt. Primˀ ad extremū ſimilis ſibi. ordo eſt. hic pmus ſimilis ſibi nūc aūt nō: nā adhibentˀ etiā nothi. Senſus aūt hic eſt. pmus iābus aliqn̄ uſq; ad extremū erat ſilis. i. antea totū iābicū metrū ex iābis ɔſtabat: nūc adhibentˀ etiā nothi. Tardior ut. p. iābicū metrū: ut paulo tardiˀ reſonaret ī paribˀ locis ſuſcepit ſpondeū: nā an̄ ſoli iābi ponebātˀ. Spōdeos ſtabiles tardos ad cōparatiōes iābi tardiores & cūctatiores. In acti. n. t. a. Actius & ennius legē metri ī fabulis minime ſeruauerūt: Nā quoſdā uerſus lōgioreſ habēt. In ſcænā miſſos magno. c. p. u. Sæpe uersˀ q̄uis magnū ſonantes rephendit iudex: aut q̄ſi ſine cura factos: aut ſine arte: qa nō ſufficit: ſi magnū ſones: ſ3 des etiā cū arte ſcribere & cura. Monet ne aut inqt uitupant uersˀ miſſos ī ſcænā aut celeres aut īperitos. Aut opæ. id eſt negligētia aut impitia uitupatur in tragœdia. Aut ignoratæ. p. a. c. t. Quia negligētia ſpōdeos nō admiſcet: aut īpitia ī9guis locis ponet. dicit ſpōdeos ennii uerſus crimine pmi. Et data romanis uenia eſt. i. p. Ideſt nō ſeruē legē carinus. ſi nō iudicatˀ de erroribˀ poetaꝝ: iō ergo ſcribā n̄ ſeruās poematis legē. neq; ordinē: qa uenia datˀ. uidetˀ aūt enniū carpe qa romanus poeta n̄ debet ueīa3 petere: nā debet ſūmus ēē. Viſuros peccata. p. an cū putauero oms uiſuros mea peccata: ero tutus. Vitaui deniq;. c. Quod ſi culpa careā uerſuū nūqd & laudē mereri poſſū. data inqt uenia culpā uito: nō laudē pmereor. Vos exēplaria. g. n. u. m. græci eī3 optime & caute ſcripſerūt. eos legite. & ipſos ſeqmini: nā latini īmoderati ſūt. At noſtri pꝛaui plautīos &. n. &. l. s. plautū dicit fruſtra pbatū ab ātiqs: cui & ſales & metri ſciētia defuit. utrūq; aūt laudauerūt: ne dicā temere ſtulte: quē debuerūt n̄ patiēter laudare: qa īmoderatˀ ē & ī metris & ī uocis ſono oſtēdit aūt n̄ recte ī oībus ātiquos poetas eſſe laudatos. Si

modo ego & vos.s.Si qdē nos ſcim⁹ decernere mala a bonis hoc dicit:ſi auditores ſciūt audire:nō debet poeta īmoderat⁹ eſſe. Callem⁹.ſcimus nouim⁹ digytis aūt & aure:qa ſon⁹ metri pollicis ſtrepitu & auris pceptiōe ꝓbari ſolet:vñ & da tyli pedes quidā dicti ſūt: & ipſi pedes appellati ſūt:quoniā ſonū metroꝝ pulſu pedis noſtri adiuuam⁹. Et plauſtris.u. p.t.tā mſta ſcripſiſſe:quæ poſſet.plauſtris aduehere.Ante eī chori ī plauſtris cōſtituti circa uicos tragœdias dicebāt. Et hoc ad chorū rettulit:qm̄ tragœdiæ choros hēbant. Pallæq; reptor honeſtæ.pulchræ decoræ:qm̄ palla nō niſi honeſtis p ſonis dat̄. Et modicis īſtruit .p.t. Oſtēdit ſcænas n̄ fuiſſe antea grādes. Nō ſine.m.l.qa noīatiꝫ appellabāt̄ prīcipes ciuitatis a comœdiographis:Alii honorē:Alii iiuriā. Sed ī uitiū libertas excidit.licētiaꝫ habebāt ſatyrici mores cuiuſq; ſcribere añq̄ lex a ſenatu lata fuiſſet. Ergo ī uitupatiōeꝫ chorus erupit.Quod libertate ſublata uitupare deſiit:uł po eta uitupari cœpit ipſa comœdia:qa libere maledicebat:& re præbēdebat mores hoīuꝫ: & hac de cauſa lege ꝓhibita eſt:

quæ noīatiꝫ male lo quebat̄.i.maledicebat. uetus aūt dixit ad cōparatōeꝫ eius q̄ poſtea īuenta ē:uł uetus iō:qm̄ p̄uſq̄ iudiciū īcurrit:& ami ſit choros.neoterica appellata ē:licet p̄mū inuēta.ſꝫ poſt tra gœdias. Et uiꝫ lege regi.ī uiolētiaꝫ & iniqtatē.Dū eni ī co mœdiis ſuis aliquos carpūt uitiū īcurrūt. Ante uero in co mœdiis libere licebat lacerare : ꝙ poſtea lege ꝓhibitū ē : ꝙ factū ē ſub auguſto. Sublato iure nocēdi. lacerandi. qm̄ ſublata ē auctoribus loq̄ndi libertas. Nil intēptatū noſtri l.p.hoc ē cū latini ſcripſerūt huiuſmōi comœdias:ī qb⁹ noīa tiꝫ maledicebāt. Et celebrare dōeſtica facta.ideſt p̄uſq̄ uo luerūt uti ſuis & cū cœpiſſēt poetæ noſtri græcos imitari & latinas hiſtorias ſcribere laudati ſūt. Vł q prætextas.ideſt & q prætextas fabulas fecerūt uł togatas meruerūt nimiū dec⁹ prætextā qdā dicūt tragœdiā.comœdiā togatā.Alii aūt

101

dicũt prætextã & togatã comœdias eſſe.ſꝫ togatas:ĩ qb⁹græ ca argumẽta ſũt:ĩ quib⁹latina prætextas & togatas. Helius lamia. Antoni⁹rufus.gn.meliſſ⁹.africanus põpei⁹. Comœdiaꝝ genera ſũt ſex. Stataria.motaria. prætextata. tabernaria.togata.paliata. Nec uirtute foret. Clariſue .p.a.q.l.l. Non minorẽ cõſecuti fuiſſẽt latini gloriã ex eloq̃ntia q̃ ex armis:ſi ĩ corrigẽdis carmib⁹laborare uoluiſſẽt. Limæ labor i. expolitõis & emẽdatõis.lima eiꝫ nitidius facit q̃ fuerat ſcabrũ:limã eiꝫ ꝓ correctiõe poſuit trãſlatiue: hoc eſt ſi carmẽ ſuũ unuſqſq; emẽdare nõ faſtidiret. Vos o põpili⁹ſãguis ideſt piſones:ab ipſo eniꝫ originẽ trahebãt.calicis fili⁹eſt numæpõpilii:a quo calpũnii piſões traxerũt nomẽ. Ad vnguẽ Tractũ a marmorariis: q iũcturas marmorũ ungue pertẽptant. Alibi ad unguẽ factus homo ad ꝑfectionẽ ad examẽ: hoc ẽ ad ꝑfectũ iudiciũ.hoc ergo dicit. Repræhẽdite o piſões illud carmẽ:q; neq; mltũ tpus.neq; litura correxit. Ingeniũ miſera qa.f.a. qa democrit⁹dicit plus ualere ĩgeniũ q̃ ꝑitiã Et qa dicit nõ eſſe bonos poetas:niſi q ĩſaniũt:hoc idẽ & plato uł democrit⁹ait poetã ñ arte fieri:ſed natura naſci. Ergo qa democrit⁹ ĩgeniũ debili⁹putat arte:iõ miſerã eã dicit:& hoĩes ꝑpea mltũ fingũt furorẽ:ut poete uideãt̃. Miſera aũt ars eſt:ſi qdẽ nõ meret̃ poetæ nomẽ accipe:q hẽt artẽ: niſi q hẽat etiã ĩgeniũ.ĩgeniũ aũt ſolũ ſufficit ad poetã:ñ ars. uerbi grã.ſũt genera poetaꝝ. Eſt altus.ẽ medius.ẽ tenuis.& gñdiloquus. Tenuis & medii arte fiũt.magnus & grãdiloquus natura. Iſte uero democritus eſt: a quo ſecta exorta ẽ epicurea:q multa phyſica ſcripſit. Fortunatius.beatius: vt Fortunate ſenex. Non unguis ponere curat. Poetas nõ uł̃t more philoſophoꝝ ĩcedere. Notat hic ĩpitos:q putãt poetas optimos ẽẽ eos:q ſũt demiſſo capillo uł barba. barbã ĩ ſinglari nũero hoiũ.ĩ plři hircinas dicimus. Si tribus anticyris: anticyra dr̃ ĩſula ĩ qua multũ naſcitur ellebori & cicutæ. hoc ergo diaſirtice dic̃ horati⁹. Si nõ totõderit caput:nãciſcetur

nom̃ poetæ:quod caput nõ ſanat̃ tribus datis elleboris. Ton ſori lycino.lycinus dicebatur tõſor opulẽtiſſim⁹:quẽ poſtea dicũt factũ ſenatorẽ a cæſare: qa dicebatur nimiũ odiſſe põ peiũ.Et eſt ſẽſus.Si nõ cõmiſerit tõdendũ caput lycino:quẽ tres anticyræ nõ poſſũt curare adeo iſanũ. Qui purgor biles.pp purgandã bilẽ rado caput meũ:qui catarticũ accipio ad purgãdu᷎ me:uſ q purgor bilẽ ꝓ ob bilẽ.i.q curo.ſẽſus ẽ cũ ſciã a democrito eos ueros poetas iudicatos: q ſũt iſani: uel purgor bilẽ.colerã reiicio potionibus. Non alius.f.m.p. ideſt nemo eſſet magis ĩ opiniõe poeta: ſi eſſe᷎ dimiſſo capillo. Veꝝ nil tãti ẽ.ideſt nulli⁹ mom̃ti ſũ:qm̃ nõ ſũ dimiſſo capillo:& ꝙ p ſingulos ãnos colerã purgo.dicebat̃ ei᷎ melancolicus fuiſſe horatius;uel ueꝝ nil tãti eſt:ideſt nõ curo ſed cõtemno dici poeta:ac ſi diceret:nõ poſſũ poeta eſſe:ut ꝯtem nã curã corporis mei. Exors ipſa ſecandi. ideſt quæ non habet munus & officiũ ſecãdi a natura tributũ: ut exorte᷎ ducere honore᷎.

Cribendi recte ſape eſt & prĩcipiũ & fons. ideſt copia uerboꝝ quæ debet ſequi ꝑncipia cõtra illos;qui dicũt poetã inſanire debere.hic ait.ut poſſis recte ſcribere. principio opus eſt ſape. Rem tibi ſocratice.p.o.c.id ẽ libri:& hoc dicit nõ debere poeta᷎ expte᷎ eſſe phiæ.Item aliter poema cõ ſtat ex re & oratiõe. res ex philoſophia originem trahit: ut ꝓcepta cõtineat dicit ergo ꝙ inuenta uerba etiã inuita ſecuntur.i.tunc uerba nõ deſunt:cũ habueris quod dicas. Et pollio ide᷎ dixit.Male hercule eueniat uerbis niſi re᷎ ſequunt̃. Qui didicit.p.q.d.&.q.a.ideſt q legit libros de officiis.id ẽ p catecon.Et oſtendit poetas imbui debere phiæ. Dicit autẽ hoc. ille optimus poeta eſt qui didicit ꝙ ſingulis debeat.i. quo amore debet unuſquiſq; circa patriam eſſe. aut parẽtes ſiue amicos. Reſpicere exẽplar uitæ.Exemplũ ẽ paradigma exemplar to auto.hoc dicit cõſuetudinẽ uitæ iubeo reſpicere eũ qui uult recte imitari. ut cũ inducat adoleſcentẽ loq̃nte᷎

debeat ſcire: queādmōꝫ iuuenes ſolēt uiuere. qd eiꝫ ēſt co
mœdia niſi īago uitæ quottidianæ. Viuas.ueras. Hic.i.a
uita quottidiana a moribꝰ cōmunibꝰ. Speciosa locis.i.ſi op
portūe fuerīt īductæ pſonæ aut locis aut argumētis:ut non
ſit argumētuꝫ abſurdū. Morataq; recte.moroſa fabula maſ
moribꝰ:morata bonis dicit̃.Morata aūt bñ īſtituta: uñ & ī
ꝯſuetudīe eſt bñ moratū eū dici q bonos mores habet: ī qua
mores ſingulaꝝ pſonarū optime expmunt̃. Nulliꝰ ueneris
ideſt uenuſtātis.& īgenii:quæ ad artē ſpectāt. Oñdit modo
quātuꝫ pdeſt ꝯſideratio cōſuetudinis.dicēs:ꝙ īterdū fabula
opportūitate pſonaꝝ īductaꝝ expſſiōe moꝝ quāuis ſit ſine
arte ſine uenuſtate ſine grauitate ſentētiaꝝ plus placet q̄ uer
ſus qdeꝫ bene ſonātes ſed moꝝ obſeruatiōe carētes.Magis
poſſūt delectare res ſine ornatu. quā ornata pœmata uerbis
ſine rebꝰ ſine pōdere & arte.ſcilicet ſine magnis ſenſibꝰ.ſine
grauitate uerboꝝ.i.nō laboret poeta loq rem ſapienter iuen
taꝫ.Menāder cū fabulā diſpoſſuiſſet etiā nondū uerſibꝰ ador
naſſet:dicebat tamē ſe iā cōpleſſe. Nugæq; canoræ. Nulliꝰ
momēti uerba bñ ſonātia. Rotūdo.i.pfecto. Præter laudē
n.a.Qui ſolā laudē cupiūt ī ſcribēdis carmībus. Romani.
p.a A prima ætate calculū diſcūt.hoc eſt cōputatiōibus opā
dāt. Aſſeꝫ.aſſis eſt totū patrimoniū.ſextās.quadrās. triēs
quincuns.dodrās.deuns.ſemis.partes aſſis facte.Quincūci
additur uncia.i.ad alias qnq; accedit alia vncia,Triēs tertia
ps libræ;quæ facit vncias quattuor: cū ſit libra vnciæ duo
deciꝫ. Heu.euge.i.bñ hoc ille dixit:qui īterrogatus fuerat
Ad hæc aīos erugo.Eruginē appellai auaritiā.quaſi maculā
Ideſt cuꝫ auaritia occupauerit a prima īfātia animos homi
nū romanoꝝ: Sperandū eſt poſſe ſcribere carīna recipiēda ī
auctoritatē. Linēda cedro.&.l.s.c.utraq; eiꝫ res odore ſuo
ſumouet tineas.Quicqd p eſto.b.Ideſt præcepta debent eſſe
breuia:quia ſi lōga fuerīt aures deficiūt auditoꝝ: Recipiāt
ergo animi & dociles fiāt:quia ꝙ pcipio & ītelligo docet me

Itē eſto breuis.i.ꝓua neceſſaria. Teneātq; fideles.ut ſeruēt: quod acciprūt:ne effluāt:quæ audiūt. Pleno de pectore.i. faſtidiēte.& ē ſenſus.pect⁹ eis ꝙ iā ueritate ſatiatū & plenū eſt.ea quæ ſupuacua audierit:nō retinet. Manat.effluit. Ne quodcūq;.u.p.s.f.c. Ordo ne ꝙcūq; uelit ſibi credi fa bula poſcat.i.comœdia:aut fabula.i.poemata: quæ fingūt propter uoluptatē ſint ueriſimilia. Neu prāſe.l. Ideſt ne fingat tale argumentu fabula: ꝙ deuorauerit lamia pue ꝝ:qui de utero eius poſtea uiuus prolatus ſit. extrahat.i. eximat.

Enturiæ ſenioꝝ agitāt exptia.f.Ideſt ſenes romani nō ꝓbant poemata:quæ ſūt leuia:adoleſcētes nō delectāt auſteris;quid eis faciēdu eſt poetæ:poema temperare:ut & uoluptati ꝓuiat iunioꝝ & ſeueritati ſatiſfaciat ſenioꝝ. Agi tant exptia.f.i.pſecūtur:quæ utilitatē ń hńt. Itē exptia.f. i.īutilia aliena maturitate carētia.i. bōitate uł auſteritate. Celſi prætereūt auſterā.p.Sēſus eſt.Senes grauitate carīnis & dictiōis pōdere delectātur: iuuenes auſtera & grauia nō amāt.Ramnes.luceres.titiēſes.romanæ tribus erāt. uelut verius eqtes. Omne tulit.p.q.m.v.d. Omniū ſuffragiū. omniū iudiciū meret ille:q & dulcis ē & utilis. Pūcta dicūt ppłi ſuffragia.vſus ē hoc verbo cicero.infūdania.Itē aliter. Solus ſuffragia & iudiciū popłi tulit: q vtile & dulce poema ſcripſit:& q prodeſſet & delectare poſſet.pūctu iō dixit: qa ſic ātea ſuffragia ferebāt. hoc ergo dicit. omniū meruit fa uorē iuxta legē tabellariā: quæ cauerat nō uoce ſ pūcto de bere fieri ſuffragia. Hic meret.Id ē præſtat.i.dign⁹ē emi: vł meret mercedē affert. Noto famoſo. ī opiniōe poetæ po ſito. Sūt delicta.t.q.i.v.Inter mł̄ta bona ſi hūeris mala pa uca ignoſcēduē. Nam neq;.ſi ergo citharœd⁹ errat mł̄to magis uenia tribuēda poetis ē:ſi in qbuſdā errauerit. Nec ſemp feriet.Nec ſemp ſagittarii deſtinata iaculāt. hoc vult dicere.Merēt poetæ vēia:qa pœne oms ī errore verſamur.

Verũ ubi plura. Si plura carĩna facio optĩa : nõ eſt mirũ ſi poſſũ offẽdere ĩ paucis locis. Maculis.uitiis. peccatis. delictis. Incuria. negligẽtia:qua maculæ fũdunt̃. Quid ergo eſt ꝙ moneo ſi poeta itidẽ peccet ſæpe monitꝰ caret uẽia:quẽ admõꝫ ſcriptor uł antiq̃rius ſi ĩ eodẽ peccat ſæpe monitꝰ. librariꝰ ſcriptor.i. natalis uł bibliopolas veteres dicebãt. hoc trãqllus affirmat. Vſqꝫ.ſemp iugit̃. Fit chærilꝰ ille.chærilus poeta fuit:q alexãdrũ magnũ ſecutꝰ bella eiuſdẽ deſcripſit:cui alexãder dixiſſe fert̃ malle ſe therſiten homeri eſſe: quã huiꝰ achillẽ.Chærilꝰ alexãdri poeta depactꝰ cũ eo : ut ſi bonũ uerſũ faceret aureo numiſmate donaret̃. ſi malũ colaphis feriret̃: q ſæpe maledicẽdo colaphis nectꝰ ẽ. Quẽ bis terqꝫ.Sꝫ vnũ aut duos uerſus bñ dixerit: admiror q̃ſi bonũ poetã p̃ter ſolitũ:ñ eĩ dixit laudo.qñqꝫ bonꝰ d.h.ẽ. negligẽter ſcribit.i.qñqꝫ errat bonꝰ poeta. Verũ opi.l.f.Id ẽ latent̃ ſumere.i.negligẽtiã carĩnis agere. Vt pictura poeſis erit. i.nõ erit diſſĩlis poetica ars picturæ. Nã qũo q̃dã pictã de ꝓxĩo uult uideri:alia eminꝰ uitia aũt celẽt̃.ita & poema aliud ſemel lectũ placꝫ;ꝓbũ aũt poema placet et̃ ſæpe repetitũ.alr ut pictã.ita & poema.aliud dũ recitat̃ ĩ pñti plꝫ:Aliud poſtea ſæpe repetitũ. Hæc amat.mala q̃ fuco.i.coloribꝰ magis põt placere q̃ arte. Fingeris.for̃aris.erudiris. Mediũ ñ ex toto profectũ. Certis rebꝰ. Ac ſi diceret nõ oĩbus.i. paucis i. recte ꝯcedit̃ quarundã reꝝ ẽẽ mediocritatẽ:ut ſi iuriſpitꝰ nõ fuerit aliqs quomodo caſſelliꝰ auctoratus:Quomõ meſſala:at tñ ferẽdi ſunt:ſi fuerint mediocres:quod ĩ poetis ñ idẽ ẽ. Nõ ꝯceſſere.c.ypbolicos ait:nẽc.n.ſaxa cõcedũt aliqd poetis de mediocritate. Columnas aũt dicit : ubi ponebãt poetæ epitaphia. Vt gratas inter mẽſas.Quẽadmodũ inter mẽſas offẽdit aut malus cãtor:aut malũ unguẽtuꝫ:aut papauer cũ amaro melle: cũ poterat prãdiuꝫ cõfici ſine his : ita ꝙ inuẽtuꝫ ẽ pp amicos delectãdos ſi paulullũ receſſerit a pfcione non placꝫ : ſine quo poemate res hominũ poterat explicari :

Symphonia.concẽtus cãtoꝝ. Craſſũ.mali odoris:nã ut leuẽ odorẽ dicimꝰ ſuauẽ:ita & craſſuꝫ malum. Sardo.ſardiaco Papauer.aũt poſuit ꝑ placẽta.Sine iſtis . ſine chordis ſym phonia.& ſine craſſo unguẽto & papauere. Iuuãdis.delectã dis. Si paulũ.s.d.Si modicũ a pfectione receſſerit: fit poe ma peſſimũ:ſi exiguũ receſſerit a ſũmitate:uergit in uitiũ. Vergit pit. Trochi.Quaternarii: nã trochos græci q̃terna rios uocãt:aut trochi .i. rotæ : quã currẽdo pueri ſcutica re gũt. Ne ſpiſſæ.r.t.i.c.ne rideat cœtus ſpectãtiuꝫ q ĩ ſiſitu dine coronæ circũdat̃. Quidni. id ẽ cur nõ audeãt uerſus fingere:q neſciũt:qd reſtat niſi pmutato ordĩe. Ingenuꝰ qlibꝫ liber a tributo pſoluat ſũmaꝫ nũeroꝝ eq̃ſtrẽ.i. eq̃ſtri ordini diſtribuat̃.Nã cõſuetudo erat romanoꝝ: ut liberi tri buta nõ ſoluerẽt:cæteri uero ſtipẽdia ad opus militum ſolue bãt. Liber & ĩgenuꝰ.Cũ ſtomacho ꝓnũciãdũ:q̃ſi ãtipopho ra.i. ſi hõ bñ natꝰẽ:licet uerſus illi facere. Et ẽ aliud liber. aliud ĩgenuus. Præſ̃tuꝫ cẽſus eq̃ſtrẽ.s.n.u.q.a.o.id eſt eo uſq; ad ſubaudiẽdũ ẽ.incẽſuꝫ eq̃ſtrẽ receptꝰẽ: aut q ſit ꝓfeſ ſus ſe hr̃e tantã pecuniã:quãtaꝫ deberet hr̃e eques. Non eiꝫ licebat añ eqtẽ romanũ fieri niſi habuiſſet certã ſũmaꝫ pecu niæ:hoc ẽ q̃dringẽtoꝝ ſeſtertioꝝ. Tu nihil ĩuita. A ſupiori bꝰ pẽdet.o piſo nihil dicas.aut facias ĩuita minerua.i. ſapiẽ tia.ĩuita aũt minerua facimꝰ:quod ẽ ſtultitiæ Eſt aũt uerbũ artificũ inuita minerua inter caracteres poeſis præeſt. In metii .d.i.a. aut iudicio metii aut noſtro uł p̃ris laudẽt̃ aut culpẽt̃. Nouũq; p̃mat̃ .i.a. Si mala ſũt carĩna uſq; ad no nũ annũ lateãt & ſtudioſius corrigãt̃. Miſſa . pro emiſſa . Silueſtres.ſiluas hĩtantes. Cædibꝰ & victu fœdo.Quia in terficiebãt beſtias:& mãducabãt. ipe eos fecit congregari ſi mulq; hĩtare. Et ãmphion tebanæ.c.v.cadmꝰ tebas ꝯſtitu it:eas muro cĩxit amphion. Fuit hæc ſapiẽtia quãdaꝫ.olĩ po etæ ſapiẽtiã & eruditionẽ ĩcultoꝝ hoĩuꝫ ꝓphetabãt.i. aliquã do fuit hæc ſapiẽtia ĩ poetis: ut docerẽt: quomodo videndũ

ſit ꝑuatis uſ publice: Vago meretricio. Dicit quõ poetæ do cẽdo carminibꝰ ſuis hoĩus:q modo feraꝝ uiuebãt:mitigaſſẽt aĩos. Sic.i.pp ſapiẽtiã. Diuinis.v.ſacerdotibus adæq̃uit poetas:hoc etiã maro. Quiq; ſacerdotes caſti dũ uita mane bat.Quiq; p ii vates & phœbo digna locuti. Pyrcæuſq; ma res animos ĩ.m.b.v.exacuit.lacedæmoniis diu aduerſũ athe niẽſes certãtibꝰ oracula rñderũt:nõ aliter victoriã poſſe hr̃e niſi atheniẽſes ducẽ hũiſſẽt.Miſſis legatis : qui hoc ab athẽi enſibꝰ poſtularẽt. atheniẽſes ĩ ɔtumeliã ipis pyrcæũ quẽdã claudũ dederũt dicẽtes iuxta ignauiã ipoꝝ hũc eis ducẽ poſ ſe ſufficere.Sic oracula quæ ꝓmiſ̃ant:nõ fruſtata ſũt.Nã pyrcæus licet corpore ẽẽt debilis: ſcripſit tñ carm̃ heroicũ : quo accẽſi lacedemonii ĩ aciẽ ꝓceſſerũt ſicq; conſecuti ſũt vi ctoriã.Itẽ Pyrcæus fuit genere atheniẽſis poeta omni defor mis ꝑte m̃broꝝ.Is primus tubã ĩuenit:quo etiã lacædemõii uſi duce uicerũt meſſenios. Nam cũ diuturno tp̃e inter la cedæmonios & meſſenios bellũ traheret̃:cõſuluerũt lacedæ mõii oracl̃o apollinẽ:Quibꝰ rñſuʒ ẽ ñ aliter eos poſſe vĩcere niſi cũ duce atheniẽſi pugnarẽt.Quibus atheniẽſes Pyrcæũ dederũt:& ita lacedæmonii vicerũt ; cũ hoſtes nouus tubæ ſonitus terruiſſet. Sortes.rñſa apollinis. Via.rõ.hoc ẽ et̃ ph̃ia mõſtrata ẽ uerſibus. Et gr̃a regũ. Car̃nibus ſũt de ſcripti reges.car̃ina meruerũt aĩcitias regũ. & lõgoꝝ operũ finis.hoc eſt vt carm̃ libẽter oparent̃:& cũ delectatõe opꝰ ad finẽ ꝑducerẽt. Finis.laudatio. Ne forte pudori ſit tibi.Iõ inq̇t enumeraui hæc:ne erubeſcas referri ĩ numeꝝ poetaꝝ.i imo dixi multa cõmoda naſci de carmine.ne forte o piſo poe ma ſordidũ uideat̃.Sollers aũt ꝓprie dicit̃:q h̃et ꝑitiã reꝝ difficiliũ. Cãtor.ã.Inuẽtor citharæ : q p̃eſt muſis. Natu ra fieret laudabile.c.a.a.q̃ſitũ ẽ.Multi q̃runt utrũ poeta na ſcat̃:an fiat.Ego vtrũq; dico habere poetã debere. ideſt ar tẽ & ĩgeniũ.Sine diuite.u.hoc ẽ ſine ĩgenio bono & ſine natu ra. Rude.ſtultũ ſine ſtudio & ĩperitũ. Alteriꝰ ſic altera;

vt illud Saluſtianũ :Alter alteri⁹ auxilii eget. Cõiurat aĩce
couenit aĩcabiliter. Qui ſtudet optatã. Qui ſtudet ad glo
riã venire mĩta debꝫ pferre.id ẽ ſudare.algere.vigilare.ab
ſtinere a venere. Curſu.labore & ope.curſu qui prim⁹ uĩt
ẽẽ Sudauit p æſtatẽ ſciľ.Alſit p hyemẽ.frigus ſuſtinuit. Py
thia carmẽ.i pythonẽ draconẽ cõpoĩtuꝫ ab apollĩe. Nũc ſa
tis ẽ dixiſſe ego.m.p.p. i hac copia ĩpitoꝶ ſufficit alicui ſeſe
iactare:& dicere ego optim⁹ poeta ſũ:cũ ñ ſiꝫ. Pãgo. cõpo
no.i.ego poſſũ mira poemata cõponere. hoc dicit malus poe
ta. Occupet extremũ ſcabies.Ille patiat̃ ſcabiẽ:q extremus
cõponet uers⁹. Metaphoricos aũt locut⁹ ẽ a ludo pueroꝶ.ita
ẽĩꝫ pueri currẽtes aiũt.occupet ſcabies ĩ extremo remanẽteꝫ
i.ego poeta ſũ.hẽat ſcabiẽ:q nõ ẽ poeta . hoc ergo ex pſona
illoꝶ dixit:q dicẽdo carmina ſcim⁹ facere:nihil ſciũt : uolũt
tñ ſe exiſtimari poetas. Mihi turpe.r.eſt. Turpe mihi eſt:
ut ultim⁹ faciã carĩna. Sane neſcire.f. Ordo ẽ. Mihi ſane
turpe ẽ fateri neſcire. Vt præco ad merces .t.q.c.e. Quẽ
admõꝫ præco uoce hortat̃ ppľm accedere ad emẽdas merces
pſcriptas:ita & poeta diues adhortat̃ aſſẽtari ſibi ĩ carmĩe p
dona multos. Aſſẽtatores.blãdos falſos auditores. Diues
a.d.p.in.f.n.qui multos agros & mĩtos nũmos hẽt poſitos
i fœnore. Si uero ẽ unctũ q recte.p.p.id ẽ q bñ paſcat.un
ctũ aũt lautũ cõuiuiũ: Vnde ĩ alio loco. accedes ſicc⁹ ad un
ctũ.Perſi⁹.calidũ ſcis ponere ſumẽ.unctũ recte appellat pul
mentariũ bñ coctũ:& ẽ ſatyrice dictũ.Si uero ſit poeta:q bñ
paſcat: hoc ẽ ſi hẽat eũ qui cænã præparet bñ:mirabor ſi iſti
uſmodi hõ poſſit falſũ aĩcuꝫ a uero diſcernere:Naꝫ cũ fals⁹
aĩcus eodẽ mõ eũ laudat & uerus.nõ poterit largus poeta in
ter bonos maloſqꝫ hr̃e iudiciũ. Spõdere.intuenire. & fidẽ
dicere. Leui. tenui & egenti uel uili. Tu ſeu donaris ſeu
qd donare.u.c.Nolito aduers⁹ tibi factos ducere.p.l.O piſo
ſeu donaſti alicui ſeu donaturus es : hoc auditore carminuꝫ
tuoꝶ ne utaris ut p donis lætet̃. nolito pcio aliquẽ laudant

L

tuis uerſibꝰ locare:ne tuo munere lætꝰ fictas tibi laudes pſol uat. Pulchre.b.r.eſſe cōpoſitos uerſus. Palleſcet.pallidus fiet:cū cœpit te falſū laudare:q̄ſi præ nimia admiratōe.Sup bis.i.ſup hæc quæ dixi.bñ.pulchre. Stillabit.a.e.o.r.ficte laudādo.& præ gaudio flēdo.Aīcis.i.aſſentatoribꝰ. Vt q cō ducti.p.in.f.hoc ē q ꝯducunt̄ ad funera.Sicut grauiora faci unt uere dolētibꝰ:ita & aſſentatores plꝰ laudāt:q̄ aīcus uerꝰ. Itē antiq pficas dicebāt mulieres: quæ mortis alienos ꝯductæ plorabāt: quod fit in qbuſdā puīciis:a quo bñficiis redimit̄. Reges dicunt̄ multis.u.c. reges eis quos volūt recipe ī aīci cias multo mero īebriāt tēptātes an p potū:quæ habēt ſecre ta pdant.Docet aūt hoc loco multa cura & ſtudio aſciſcēdos aīcos eſſe. Culullis.id eſt calicibꝰ.& ē dimunutiuū a culeo ꝑ vt alibi.Ipſe diues & aureis mercator exicet culullis uina ſyra repta merce. Et torqre mero.id eſt trahere ad cōfeſſionē. i. uino explorare īgenia dignoꝝ aīcoꝝ.Perſpexiſſe.puidere. Cōdes.cōpones.ut rñdere paras ſeu cōdis amabile carmen. Nūq̄ te fallāt aī.s.u.l. Ingenioſi hoīes laudāt mala carmina Inde ut te fallāt aſtutia aī:q cū sit uafri & ſubdoli īocentē pferūt vultū:quaſi vulpes ī æſopi fabula cōtra coruos. Sb uulpe. ſub ī poſturis adulantius ſub dolo : uulpes enis dolo ſū animal eſt :ut in æſopi fabula:ſic & qui uerſus facit ex fi ctione : facile adulātius poteſt ſub dolos animos prouidere. Quintilio ſi qd recitares.hic qntilius erat uariꝰ poeta cremo nenſis aīcus virgilii. Hoc aiebat & hoc.maledictū.dicebat malo poetæ : ut corrigeret malos uerſus. Melius te poſſe negares.deeſt ſi .i. ſi negaſſes te meliora carmina poſſe face re:iubebat ut denuo uerſus corrigerent̄: quēadmodū ferra mentū maleductū reddit̄ īcudi:& bñ ibi formať. Male tor natos.male cōpoſitos. Vertere.corrigere.mutare. Quin ſine riuali teq; & tua.s.a.Sine riuali amāt̄ carīna:quādo ab eo ſolo amāt̄:q facit ea.Riualē aūt p æmulo poſuit. Riuales eis ſūt alterius meretricis amatores.hoc tractū ē ab antiqs

Riuales eiꝫ dicebãt̃:q̃ i agris riuũ hẽrent coẽsꝫ: &ꝓpp eũ ſæ
pe diſcreparẽt. Inertes.ſine g̃uitate factos. Duros.male
ſonãtes. Incõptis.i. nõ bñ ſonãtibꝰ nõ bñ currẽtibꝰ ſine oe
conomia ſcriptis. Allinet.i.apponet. Signũ.notã culpæ ſi
gnificat.Nã notatũ uerſũ male formatũ dicimꝰ. Trãſuer
ſo calamo. Trãſuerſiꝫ ducta pẽna vitia carĩnus maculabis.
Ambitioſa.ſupflua. Arguet.a.d. Amphibologias vitupa
bit. Mutãda notabit.deſignabit certa faciet:quæ mutari de
bẽt. Fiet ariſtarchus.Nomẽ græci grãmatici q̃ homeri carĩ
na adnotauit.ille ergo iudex etiã optimi poetæ fiet.ꝙ ariſtar
chus homeꝝ emẽdans hoc ſigno notauit uerſus:quos iudica
uit homeri nõ eſſe. Nec dicit.c.e.a.o.in.n:Sicut multi dñt
cur ego debeo corrigere amicũ in ſuo errore. In mala ſeria
in malas neceſſitates:ſi nõ fuerit emẽdatus: irriſio laudati in
aliis maioribus ipſũ docebit errare. Siniſtre.cõtrarie. qa
vt ſupius dixit:neſcit vox miſſa reuerti. Et ideo poſtq̃ mali
poetæ carĩna publicant̃ cõtrarie ab oĩbus excipiunt̃: & irre
cupabiliter deridẽtur:ſicut ſcabies & regius morbus.cæteri
qꝫ morbi:quos ipſe dicit:ſũt incurabiles: adeo vt uix aut nũ
q̃ poſſit curari. Regius:quẽ quidã demoniacũ: alii comita
bilẽ:alii aquariũ uocãt:quẽ græci icteron dicunt:q̃bus oculi
virideſcũt. Aut fanaticus error.fanaticũ errorẽ pati dñr:
qui a fanis ꝑcutiunt̃.i.q̃ lymphatico agitãt̃. Iracũdia.læ
ſiõe.offenſa. Agitãt.pſecũt̃:Naꝫ pueri prætereũtibꝰ illude
re ſoliti:quos inſectant̃ in demẽtiaꝫ cõpellũt.Incauti.q̃a poſ
ſũt ludi ab inſano poeta. Eructat̃.ꝑ eructat: vt & iã nox
hũida cælo præcipitat. Sic ueluti merulis intẽtꝰ d.a.Sensꝰ
eſt.Nec ſemel inſanos versꝰ faciet: nec carebit cupiditate tã
q̃ aſſidue in foueã cadat. Dũ cupit empedocles. Empedo
cles fuit agrigẽtinꝰ pythagoricꝰ:q̃ ſe in flamas æthnæ mõtis
iniecit ĩmortalitatẽ affectãs:ꝙ eiꝰ crepidulæ ꝑdiderũt: quas
flama eructauit: aeris enim vſus fuerat. Empedocles vnũ
dicebat ingenia frigido circa præcordia ſanguine impediri.

Ideꝫ.ſiſe. Nec ſatis apparet.c.v.Neſcit̃ pœna ꝑꝑ quã facit verſus malos īſanus poeta.ãn qa læſerit bidẽtal ; an qa uio lauerit patris ſepulchrũ. Bidẽtal locus fulminis. Triſte aũt ꝙ ꝑꝑ lapſũ fulm̃ cõſtituit̃ ;& eſt bidẽtal a bidẽtibꝰ dictũ ;nã relliqas fulminis põtifices cũ ſacrificio ſepeliebãt. Moue rit iceſtus. iceſtꝰ dicit̃ homo pollutus:q flagitiũ cõmiſit aut in ſororẽ aut i ſacerdotẽ aut i affinẽ. Claſtros. oppoſitiões hoſtioꝝ. Indoctũ doctũqꝫ.f.ideſt oĩbus dicit:audite me ; cũ ab oĩbus fugiat̃. Non miſſura.c.nõ dimiſſura cũ cõphẽde rit corpus. Hirudo.vt ſanguiſuga. alii ſãguiſugiã. & alii ſãguiſugã dixerũt.diſtat aũt iter harũdinẽ & hirũdinẽ & hi rudinẽ.harũdo cãna ẽ.hirũdo auicula.hirudo ſãguiſuga.

Acronis Cõmentaria In Quinti Horatii Flacci Sermonũ Libros Duos.

S ERMONVM Libri ideo dicti: qa uili ſ mõe ſũt potiꝰ q̃ tumẽti: ſiue qa ad pñtes ſcri bunt̃. Epiſtolis eĩꝫ abſentibꝰ loqmur: ſmone præſentibꝰ. Quãuis igit̃ hoc opus ſatyrã eſſe horatiꝰ ipſe ꝓfitet̃: cũ ait. Sũt qbus in ſatyra videar nimis acer & ultra legẽ tẽdere opus ; tñ ꝓprios titu los voluit ei accõmodare: hos ṗores duos libros ſermonũ: po ſteriores epiſtolaꝝ ſcribens. Satyra dicit̃ lancis genus tra ctũ a choro liberi patris: q eſt miniſter uini & epulaꝝ. Saty ra iſtiꝰ inter lucilii ſatyrã eſt & iuuenal̃. Nam & aſpitatẽ hẽt quã lucilius & ſuauitatẽ quã iuuenal̃ mixtã in ope ſuo. deni qꝫ niſi iuuenalis ſcripſiſſet iſto nemo eſſet melior. Verũtñ ſciẽdũ: qa ſatyraꝝ carmẽ ṗmo omniũ auctore eſt lucilio rep tũ eſt. plæriqꝫ ſatyrã a lãce: quæ plena diuerſis frugibꝰ i tem plo cereris infert̃ nomen accepiſſe dicũt: Nam & eã hoc noĩe

appellant. Ergo & hoc carmen ꝓpea ſatyrā appellauerūt: qa ita mīſtis & uariis rebꝰ refertū eſt: ut audientes ſaturet. Alii dicūt: ꝙ ideo ſatyra uocitata eſt: ꝙ ita cōuicia & crimina hominū libere inuadat: ut ſaturi homines .i. ebrii. Qui fit. unde. quomodo. ex qua cauſa. Sortē. propoſitū. ꝓfeſſionē. inſtitutū uiuēdi. Seu ratio. aut ratiōe inimꝰ ꝓpoſitū uitæ. aut fortuna. verbi gratia. aliqs init ut militet: hoc rationis eſt: aliꝰ de ſūmo gradu felicitatis ad ima detruſus init docēdi aut arādi neceſſitatē: hoc fortunæ ē. Seu fors obiecerit. Signate dixit: ratio dederit: fors obiecerit. breuiter duas ſectas tāgit: nā cū dicit rō ſtoicos tāgit: cū fors epicureos: ſtoici eī dicūt oīa rōne fieri: epicurei fortuitu. Contētus uiuat. Terētii illā tractat ſentētiā: oms noſmet noſtri pœnitet. Diuerſa. officia. O fortunati. Hic īſtabilitate humanæ uitæ carpit. Iam. g. ānis. figurat ꝑ ānos. Fractus. debilitatus. figurate fractus mēbra: ſicut pictus acu chlamidē. Militia ē potior. cata coenoniā. Quid eī. q̄re nō. & ē comicū. Cōcurrit. ꝯfligit a milite ī pugna. Momēto ī pūcto tēporis. Nam cito mori ꝑ bñficio ē. Agricolā laudat. beatū appellat. Iuris legū. qa multa genera iuris ſūt. Sub galli cantū. ꝓpe galli cantū: vt ſub noctē cura recurſat. Sub aūt quotiēs tēpꝰ ſignificat acc̄o iūgimus: quotiēs locū ablatiuo. Conſultor. pcōtator. nā īterrogator nō dr̄. Conſultus eſt q docet. Cōſultor q diſcit. Vadibus. Sponſoribus uadimonio: quod promittit is: q ad iudiciū prouocatur certo die affuturꝫ. Vades ideo dc̄i: quod q eos dederit uadendi habet poteſtatē. Extra ctus. ad ſoluendū uectigal. De genere hoc. q diuerſa laudant de īconſtātia. Delaſſare. i. ualde laſſare. Ita ſūt multa ut ſi uelit hæc enumerare homo garrulus nimiū fatigetur. Fuit tñ fabius eques romanꝰ narbonēſis: q aliquos libros ꝑtinētes ad ſtoicā philoſophiā ꝯſcripſit. hic aūt fabiꝰ pompeianas partes ſecutꝰ eſt: & cū horatio de diſciplinis ſæpe ꝯtendit ideo ait loquacē: magna breuitate occurrit quattuor ꝑſonis:

vt ĩtelligas quouis trahi poſſe. Audi quo reꝫ.d.qd volo dicere qa omnes querunt̃ de ꝓfeſſionib⁹ ſuis:& nemo vult eas deſerere. Qui mõ miles.deeſt eras. Quid cauſæ eſt.m.q i.i.a.i.b.i.qua cauſa Iupiter iure nõ ĩflet ꝯtra eos buccas ſuas.i. iraſcatur: & expuat in facies eorũ; & promittat ſe poſt hac præces eoruꝫ non admiſſurũ. ordo: quid cauſæ eſt: qn iupiter merito iratus inflet ambas buccas illis: uel qd cauſæ eſt:qn iupiter merito iratus dicat neqꝫ iaꝫ fore ſe facilẽ poſt hac:ut præbeat aurẽ uotis. Buccas ĩflet.pp iracũdiaꝫ.ꝙ ẽ indignationis ſignũ. Præterea ne ſic.ut.q.i.r. Ne queãdmodũ q iocularia narrat ridens ꝑcurrit: & ego ridẽs ꝑcurrã:quod cœpi:audi:qa rõneꝫ cœpi: Ordo. præterea ne ſic ꝑcurrã;ut q ridẽs ꝑcurrit iocularia:quãq̃.i.quãuis.qd uetat ueꝝ dicere ridẽtem! Quãq̃.deeſt audi.qa rõneꝫ cœpi. Sẽſus eſt q̃q̃ læticia ad veritatẽ deſcẽdã:obeſſe nõ poſſit:ſic cruſtulis ĩfantes a litteris nõ ĩpediunt̃.Siue ſic.Quãuis & ridẽteꝫ licet ueꝝ dicere.ut riſus remedio duriciæ ſit:quæ dicentẽ uera ſeqt̃.ne aſpe audiat̃:ꝙ ueꝝ dicã. Oliꝫ.nõnũq̃ ĩterdũ Cruſtula.placẽtas.cruſtl'a qñ neutral'r dicim⁹ edulia ſignificamus.vt virg.Et uiolare manu maliſqꝫ audacib⁹ orbẽ fatalis cruſti:qñ fæminino fragmẽta ſignificam⁹.vt idem virg. Concreſcũt ſubitæ currẽti ĩ flumine cruſtæ. Amoto ludo. iocularib⁹ rebus. Seria.neceſſaria. Terrã q vertit aratro q ruſticæ uitæ ſtudet. Hac mẽte.hoc cõſilio.hoc propoĩto. Aiunt.Ideo dicũt ſeſe a ꝑma ætate laborare:vt habeant in ſenectute. Cibaria.viatica alimẽta. Nam exemplo eſt. parentheſis eſt. Magni.f.l.Magnũ antitheton.ꝑuula magni laboris. Inuerſũ.mutatũ.ĩclinatũ ĩ hyemeꝫ.Magnũ epitheton ãni:ut vertit̃ ĩterea cælũ & ruit oceano nox.Quod ſemꝑ annus vertit̃ & voluit̃. Maximæ aũt pluuiæ & frigora cõmouẽt̃:cũ ſol ĩ aquariũ venerit.hoc aũt fit.xvii.kl' feb. Patiens.cõtenta. Cũ te.ĩuadit auaꝝ hominẽ. Dimoueat.ceſſare faciat uel ꝓhibeat a negotio. Quid iuuat.Ideſt cũ oĩa

facias propter argentū o auare:qd te iuuat cū hoc defoderis in terrā. Quaſi antipophora eſt:vt dicat auar⁹:ſi cœpo argē to hoc vti redit ad aſſē:hoc eſt ad exiguū. Timidū.te ſcilicet vt ī arte poetica.q̄rit & īuentis miſer abſtinet: ac timet vti. Triuerit ſi deeſt. Vt ſi.r.p. Quemadmodū īter ſeruos plu rīos q portat panis ræticulū:nō plus accepit:q̄ is:q nihil por tat.ita & tu⁹ vēter nō plus accipiet q̄ me⁹ q̄uis nō m̄ſta poſſi deam. Ræticulū.ræte quo ī vrbe panis īter vænales ſeruos portari ſolet. Vænales ſuos. Referat.expediat.ꝓficiat. In tra natæ fines.u. natæ fines ſūt.vt ſat ſit homo:ꝙ etiaꝫ exi guo cenſu contingere poteſt. Quæ tātū eſt:q̄tū capit venter homines ꝑ naturā .i. cū naturæ fines nō poſſis excedere ma gnitudine diuitiaꝝ:qa omnimodo eſt naturæ legib⁹ ſuiendū qd tibi ꝓdeſt late poſſidere:Numqd ideo qa hēs cētuꝫ milia modios plus potes comeſſe q̄ ego:q hēo centū modios. At ſuaue eſt.obiectio eſt. Dū ex paruo.Iteꝝ īterrogat q̄ſi ꝯten tio īter duos dialogiſmos. Haurire.accipere cōſumere. Re linquas.cōcedas. Cur tua plus.cumerā dicim⁹ uas ingens uimineū ī quo frum̄ta cōdunt̄. Sic ipſe alibi.forte ꝑ āguſtā tenuis uulpecula rimaꝫ Repſerat ī cumerā frum̄ti:Siue cu meræ dicūt̄ vaſa fictilia ſiſia doliis:ubi frum̄tuꝫ ſuū repone bant agricolæ. T. idcirco modo Cūeræ dicunt̄ uaſa minora : quæ capiūt qnqꝫ ſiue ſex Modios . quæ lingua ſabinorū tri modiæ dicūt̄. Vt tibi ſi ſit opus. Senſus eſt. Ita ſtult⁹ eſt qs qs ex magnis diuitiis uľt ſūere:ꝙ ad vitā poſſit ſufficere: ut ille.cui cert⁹ mod⁹ aquæ ſit neceſſari⁹.malit eū de flumine q̄ de fonte haurire breuiore. Liqdi.liquoris. Eo fit.exiñ fit: vt m̄ſti ꝑꝑ auariciā piclitēt̄. Copia.m̄ſtitudo:ut reſpicio:& quæ ſit me circū copia luſtro. Ordo.copia plenior iuſto.pleni or maior. Iuſto.moderato.ſufficiēti.i.ultra uſū pluſq̄ opꝫ. Cū ripa.cū ſecuritate ſua.vľ domicilio .i.ſede auferat eos pi culū. Auulſos.raptos. Ferat.demergat. Aufid⁹.appuliæ fluui⁹ cū impetu fluens: ſed nūc ꝓ periclo poſuit. Quanto

eſt op⁹ q̃tũ ſufficit. Limo. ꝓ eo. ꝙ eſt ꝑturbata vita. Nec vitã amittit in undis. i. nõ cadit ĩ ꝑiculũ nec nimia mole obruit͛. rapt⁹ aq̃ impetu. hic alegoricos docet paucis cõtẽtum: neq; ſordidos quæſt⁹ ſectari neq; implicari ꝑiclis. At bona. p. maior. Decepta. c. f. falſa opinioẽ. aut inepta. & ĩani cupiditate Falſo. c. ꝓ eo quod eſt falſa cupiditate: Et notandũ cupidinẽ genere maſculio ꝓ cupiditate noue omnino. Ita mlti homĩes praua cupiditate oppreſſi dicũt appetẽdas eſſe maximã pecuniã; cui defert͛: pcipue. Nil ſatis eſt ĩqt. Neſcio qd tibi dicꝙ nũq̃ ſatis diuitiæ cõgregant͛: ꝓ mõ eni earũ & pſonis defert͛. auar⁹ ideo plus ult habere: qa cumul⁹ diuitiaꝝ grãdes hominẽ cõgeminat. Quid facias illi. Si talis eſt: ut ab hac pſuaſioẽ remoueri nõ poſſit: pmitte eũ miſerũ eſſe: qd enĩ facias ei: q talis eſt. libẽter miſer eſt. q pro voto ſuo magno labore quærit maxĩas pecuniã. Quaten⁹. q̃diu. ut quidã memorat͛ athenis. de thimone ait athemenſi: q cũ odiũ pecuniæ generi hũano ĩdixiſſet: ipſe tñ pecunia ſua lætat⁹ ẽ q ſolebat ppl'os ĩgreſſos theatrũ bñmeritis plaudere maloſ exibilare uel aliter. quando donabat mun⁹: pauca donabat: & a ppl'o ſibilũ patiebat͛. Cõtẽnere. nõ curare de obloq̃s ppl'i. Simlat mox. vt. Contẽplor. ꝯſydero. cõſpicio. Tãtal⁹ a labris. s. f. c. auaros ait pœna urgeri: q̃ pro tãtalo fabuloſe aſcripſerũt ꝑ cõmendãdũ eſt hoc pronũciatione. ult aũt hoc dicere. ꝙ ſilis eſt tãtalo: q habet pecuniã & nõ utit͛. qa quẽadmodũ tãtal⁹ nõ poteſt uti præſentib⁹: ita neq; auar⁹: ſed ille a furiis: iſte ſua uolũtate prohibet͛. Captat. deſyderat. cupit. Inhians. timẽs. ſollicit⁹ qdã ſtupẽs gaudio accipiũt. Et tãq̃ parcere ſacris. bene ſacra in cõparationẽ & picturã ĩtroduxit: uñ nihil ad quæſtũ adimi poteſt: Nã ex una parte relligio prohib; ex ĩ altera tantũ ars ſine fructu ĩtuentiũ aĩos quãq̃ illudit. Aut pictis. t. g. t. Elegãter tales ait auari eſſe diuitias: ac ſi pictæ ſĩt tm̃. quæ ꝑ auaritiã tãgi ñ poſſũt. Quid ĩtereſt ĩter abſtinẽtiã & picturã: niſi ut uſu tm̃ fruaris. Neſcis quo. u. n.

Increpat auaꝝ vſū pecuniæ ignorātes.Emphaſis eſt:ad quos factꝰ eſt vſus nūmꝰ neſcis. Panis emat̃. definitio qbꝰ rebꝰ neceſſarii ſūt nūmi. Adde qs.h.s.d.n.n. ideſt adde etiā illa qbus negatis dolet natura hoīuꝫ.dicit aūt balneū vſūq; mu lieris & alia huiuſmodi:qbus aut frigus aut fames repellit̃. Doleat. ægre ferat. An uigilare. quæ patiūtur auari: Cō pilēt.expoliēt.Cōpliare dn̄r milites;q occiſis qbuſdā īſignia ī bello tollūt. Hoc iuuat.ſēper timere ſēper ſollicitū eſſe .q̄ tu bona iudicas. Hoꝝ ſemꝑ ego optaré.p. eſſe.b.Sic bono rū pauprimꝰ :vt diues opū. Ego ſemꝑ opto egentiſſimꝰ eſſe neq; habere hæc bona : quæ mihi afferāt cruciatū. At ſi cō doluit.t.f.c. Temptatū aere aut aq̄ vexatū . Ideſt ſi tēptatū corpꝰ tuū frigore aut alio caſu cōdoluerit . nemo te optabit cōualeſcere. Habes q aſſideat. q ꝓpe te ſedeat pſ̄tans tibi curā. Fomēta pet.Fomēta dicta ꝙ ægritudinē fouēt:iñ fomi tes dicti:ꝙ flamas foueāt. Suſcitet.leuet.ſanū faciet. Mi raris cū tu.a.p.o.p.Miraris te odio eſſe: cū tu oīa argento poſtponas.i.miraris nemo te amat:cū oībus rebꝰ ꝑponas ar gentū.hoc eſt cū poſt argentū ponis oīa.At ſi cognatos.Sē ſus ē.at ſi cognatos:quos tibi gratuitos natura cōceſſit aīcos ī hūanitate tua tibi deuīxeris ita videris opā ꝑdere:vt ille:q aſino veſ̃t equo vult vti. de aſino aūt ꝓuerbiale eſt.aſr̃ an ſi veſ̃ aliquo obſeqo aliq̄ ſedulitate cōciliare tibi tuos affines:ꝑ dis opaꝫ ſicuti is:q vult docere aſinū currere.Nā q ī curſu exercet aſinū:ꝑdit qa exercēdus equus eſt:ſicut opaꝫ: q vſ̃t aſinū frænis regere:vt vice eq fūgat̃:ita etiā ꝑdit ſtudiū di uitiaꝝ:q ſine aliquo bn̄ficio amicos ſibi vult retinere. Nul lo natura.l.q.t.d.r.Quia nullo nr̄o labore nulla īduſtria no bis naſcūt̃ ꝓpinqui. Parenté.famulātes. Deniq; ſit finis quærēdi.Senſus.poſtremo cū aucta ſit pecunia tua: minꝰ iā debes pauꝑtatē metuere;& labor tuꝰ finē debꝫ accipe;cū ha beas acqſitū;q̄tū optaueras.hēs eiꝫ ait;q̄tū auidus fueras q̄ rere;aut auide cupiebas;vn̄ auidi auari ſūt dicti. Diues de

eſt hic ita ut ſit ita diues. Non nūq̄ pōt & nōnūq̄ legi:ut ꝑ raro meli⁹ ꝓuo veſtit⁹ fuerit. Tindaridarū græcaꝝ. Significat aūt clytemneſtrā aut helenā:Nam clytemneſtra agamenona. helena deiphœbū interfecit: & ambæ tyndari filiæ. Quid mihi igit̃ ſuades. fīgit ſibi rn̄dētē eū quē alloqt̃. Vt uiuā næuius. Næuius eīꝫ tam ꝑcus fuit: ut merito ſordid⁹ appellaret̃. E cōtra caſſius nomētanus tā prodigus fuit: ut ſeſtertiū ſeptuagies libidini & gulæ impēderet hn̄s coquū nomie damā. aliter nomētanus aut ꝓpriū nom̄ ē aut gētile de nomētana ciuitate:& ſignificat quēdam caſſiū luxurioſū: q iñ fuit. Pergis.p.ſ.id ē quare pugnātia cōtra ſe loqueris:ꝙ auarus & luxurioſus pugnātia ſūt.& ñ magis cōuertis te ad id:quod ē cōmodū.i.mediū ordo.Frōdibus aduerſis pugnāna. Componere.comparare.quoniā quæ repugnāt: frōtes aduerſas hn̄t. Cū veto te fieri vappam.Vappæ dicūt̃ ꝑditi & luxurioſi.Nebulōes vero vani & leues: vt nebula. aliter. Vappa dr̃ ſtult⁹ & īſulſ⁹: q nihil ſapit: dr̃ eīm vinū uappa. quod ꝑdit ſaporē. Eſt īter tanaim. Tanais libert⁹ mecœnatꝭ nobiliſſim⁹ ſpado.Socer aūt uaſelli hermos⁹:ac ſi diceret mĩtū īter ē int̃ eunuchū & herniosū.i.īter ramicoſū & ſpadoſū. Eſt mod⁹ i reb⁹.ut Terētius. Neqd nimis. iō ait ē mod⁹ ī rebus. Vltra quos citraq;.n.c.r.ultra hos modos.i.fines & īfra rectū cōſiſtere ñ pōt.ſed ī iiſdē. Illuc uñ abii redeo.duplex ſēſus aut ꝙ om̄s alienas cōdiciōes laudēt:ſuas uitupēt: ſed præcipue auar⁹ q ſe miſerū dicit & egētem: aut ꝙ cæteri qdē hoīes.aliena ſtudia approbāt:auar⁹ uero ī eo ꝙ auar⁹ ē: ſibi placꝫ:Quia digreſſiōeꝫ fecit.Inducta fabula uibidii. trāſit modo ad propoſitū ſuū.i.ad dāda præcepta. Nemon ut. a.Quod nemo auar⁹ ſe probet.nemo auarus ſibi ſufficit:nec de ſe iudicet.probat ſe auarus:qui aliena cū gemitu mirat̃. Ac potius laudat diuerſa ſequētis.ad ſermōis ſui ſenſū redit quē īchoauerat.cū cœpit aūt dicere nullū hominū ſtatu reꝝ ſuaꝝ gaudere:& laudare diuerſa:a qbus diſſētiret:tñ auarū

ait ſolū propoſito ſuo gaudere.hæc aūt admiratio pronuntiā tis nō ad illud ptinet : ꝙ auarꝰ ſe nō ꝓbet:ſed ꝙ nemo aliꝰ Quodq; aliena.c.g.d.v.t.Quomodo tabeſcat auarꝰ:cū uiderit pleniora eſſe hubera capellæ uicini ſui.Ouidiꝰ. Fertilior ſeges eſt alienis ſemꝑ ī agris: Vicinūq; pecus grādiꝰhuber hēt. Neq; ſe maiori paupiorꝝ turbæ.c. ad illud redit : ut dicat qūo auarꝰ nō patit̃ ſe ēē paupē;ſ3 ſtudeat ſinglos ſupare diuitiis. Vt cū carceribꝰm.r.u.c.Totus iſte uersꝰ diaphon eſt . Na3 hoc īterpoſito ſequentē ſupiori ſēſui adiūgit : q ſēſus talis ē:quēadmodū auriga īſtat cū ſuis eqs bis:q uincūt equos ſuos : qn̄ aūt inſtat cū rapit vngula currū . Contēnit aūt ſeqntē.i.poſteriorē:ita auarꝰ ſemꝑ feſtinat vīcere diuitē ſuis eqs ſeptimꝰ caſus eſt.vincentibꝰ datiuꝰ.hoc ē his īſtat: q præcedūt:uel qbꝰ īſtat:ſuos vincētibꝰ .i.nitit̃ trāſire pores contēnens eū: q trāſierat. Inde fit ut raro q.ſ.u.b. hypbaton.Inde fit:ut raro repire queamꝰ:q ſe uixiſſe beatū dicat: adeo auiditate pecūiæ etiā circa diē mortis cupiditas ardet : Quia dū ſtudet pecuniis aliq̄ reqe3 habere nō pōt : qa deſyderio poſſidēdi angit̃: cū mors ei aduenerit . Ia3 ſatis eſt . modū ſibi ſtatuit de auaris dicēdi. Criſpini philoſophi cuiuſdā loqciſſimi qaretalogꝰ q aretalogꝰ dictꝰ eſt.hic criſpinꝰ poeta fuit : q ſecta3 ſtoicā verſibꝰ ſcripſit. Sufficiat ergo inqt me de auaris dixiſſe.hoc ē ſtoice locutū fuiſſe. Na3 ſtoici maxie de diuitiis diſſerūt.i.ne me qdā putet de libris criſpini.q̄ dico ſurripuiſſe:Scrinia capſæ;in qbꝰ libri ɔtinent̃.

MBVBAIARVM collegia.ambubaiæ dr̄ mlieres tibicines lingua ſyrorꝝ.Et eīm lingua eorꝝ tibia ſiue ſymphonia ambubaia dicit̃. balatrones aūt luxurioſos ac pdictos uocat a ſeruilio balatrone.cuiꝰ i ſecūdo meminit:Vt ex huiꝰ nomine ſimilis uitæ hoīes balatrones ſint appellati.legit̃ & baratrones q bona ſua lacerāt.i.in baratrū mittūt a balatu intortæ uocis;q iidem & balatrōes dicti.Sūt aūt

Satira 2ᵃ

110

proprie uaniloq.balatrones a balatu ouiũ q̃ſi ciboꝝ ſectato
res:q̃ſi comeſtores:q rẽ ſuã ĩ gulã mittũt.Ideo aũt dixit can
toris:qa dicebat̃ ĩ poematis ſuis placere voce ñ carĩnũ ꝓbita
te.Mutato noĩe ꝑ ĩuidiã cãtorẽ pro muſico obtrectatore dic̃
fuit aũt modulator optim⁹ ĩ ſardinia nat⁹. is carmĩa horatii
negabat ſatis ꝑite modulata.& idcirco carpit̃ ab illo.Marc⁹
tigellius hermogenes muſicæ ꝑitiſſim⁹ & uocis eximiæ .G.
ceſari dictatori & poſt cleopatræ acceptiſſim⁹: auguſto quo
q; ceſari aĩciſſimus. Erat aũt largitor adeo vt ſcænicis & cir
culatorib⁹ multa donaret. Benignus.pleonaſmos. nõ eĩ be
nignus erat ſed ꝓdigus.ex illoꝝ aũt ꝑſuaſiõe dixit:qbus do
nabat & largus nimiũ videbat̃. Præclarã rẽ.amplũ p̃rioniũ
Ingrata.ſine gr̃a: qa oĩa ſine norma nocẽt : qa nõ eſt grata
gula:ſi ꝑꝑ ipſã ꝯſũptũ fuerit p̃rimoniũ: aut qa qcqd ei p̃ſti
teris gratiã tibi hr̃e nõ põt. Ingluuies aũt dr̃ voracitas gu
læ. Stringat.cõſumat.attenuet.cõminuat. radat. Condu
ctis.fœnore ſũptis.cõducũtur eĩ quaſi nũmi:pro qbus mer
ces ſoluit̃:q̃uis alii cõductis cõgregatis ĩtelligãt. Fuſidius
auarus qdã cõtrario vitio laborãs. Vappæ famã timet ac
nebulonis.Vappa ꝓprie dicit̃ quod nec vinũ nec acetũ eſt.
nebulo quẽ egeſtas fecerit fraudulẽtũ:Siue nebulões dicũt̃
q hũili genere naſcũt̃: vñ etiã comici ſeruos nebulões dicũt.
Timet.niſi acriter exegerit vſuras.vappa ac nebulo .i.vil̃ ac
nugator : q vſuras exigit:dicat̃. Quinas hic capiti .m.e.
Quinis cẽteſimis fœnerat .& execat:aut de ſorte deduc̃ gra
uiter lædẽdo debitores:aut accipit vt ĩ charta notet. Quãto
p.tãto ĩqt grauioribus vſuris onerat unũquẽq; hoĩes : q̃to
eũ uiderit negligẽtius res ſuas agere. Modo ſũpta veſte.v
ſumpta virili toga.Tirones aũt uocauit adoleſcẽtes depoſita
prætexta.Sẽſus aũt.dicit eũ tã præcipitẽ auariciã:ut nõ dubi
tet filiis patrũfamilias cũ ꝑiculo exigẽdi pecunias dũmodo
uſuras g̃uiores ĩponat:Ideſt id agit:ut debitores adoleſcẽtes
habeat.his dat pecunias mutuas:q ſũt adoleſcentes:& uiuũt

ſub duris pr̃ibus:hi eĩm cũ maxis uſuris pecunias libenter accipiũt:q etiã plus iuſto illi poſſũt dare cẽteſimas. Sub duris.aut qm̃ nõ liceat tironib⁹.i.adoleſcẽtib⁹ fœnerari:ne prodigi ẽẽnt ꝓmittẽtes mĺtas vſuras ꝑꝑ accipiendaꝫ pecuniã. Maxime qs nõ.i.e.Interrogatiue ꝓnũciandũ. Quis nõ miret̃ cũ audierit:ꝙ qnq; cẽteſimas exigi:& clamet.Sed fortaſſe dicit aliquis : ꝙ quæſtu ſuo ſe rogat iuictũ: & q multum acqrit fortaſſe hẽt opſ́ẽtiã diuũ.ad h̃ ita rñdeã:nõ potes credere tu:q audis:qũo is fraudat ĩgeniũ ſuũ.i. qũo ſe necat. Quã ſibi nõ ſit.a.Ita ſibi eſt inimicus auar⁹: vt nõ peius ſe ſe afflixiſſe videret̃ menedemus. Atq;.pro quã ; ut ſit ꝓnomen hic:hoc eſt auar⁹.Alii ſic exponũt.hic aduerbiũ:ut ſit ĩ hoc loco. Dũ uitãt.i.dũ nolũt dici prodigi efficiũt̃ auari. Maltinus tunicis demiſſis.tunicis ambulat.Compoſuit nom̃ quaſi malthos malthinus.Mecœnatẽ tãgit: varicoſus eĩ fuit delicatior & ſolutus. Eſt qui inguẽ ad.o.ſ.u.f. Eſt qui ſibi facetus eſſe videat̃ :& altiore ueſte utat̃. Paſtillos.r.o.g.h. hoc uĺt dicere:ꝙ neq; paſtillos homo debet olere neq; hircũ. Sũt q nolint titigiſſe. ꝓprie dixit titigiſſe. uñ & ĩtacte uirgines dñr. Vt cui pr̃ ĩtactã dederat.Ideſt ſũt: q nolint tãgere niſi matrõas. Subſuta talos .t. qa matrõæ ſtolla utũtur demiſſa uſq; ad imos pedes:cui⁹imã ptẽ ãbit ĩſtita ſubſuta.Inſtita aũt dr̃ To picochion:ꝙ togæ ſubſuebat̃:quo matrõæ utebãtur.Subſutã ueſtẽ prætextã dixit. Inſtita aũt ẽ tẽnuiſſima faſciola: quæ prætexta dr̃. Allegoricos aũt dixit.alias ñ uult niſi matronas petitũ ire. Quidã notus.honeſt⁹& nobilis. Catone trãſeũte qdã exiit de fornice:quem cum fugeret:laudauit & reuocauit.poſtea cũ frequẽtius eũ exeũteꝫ de eodem lupanari uidiſſet : dixiſſe fert̃ adoleſcẽs ego te laudaui tãq̃ ĩterdũ huc uenires.nõ tãq̃ hic hĩtares. Eſto. aduerbiũ ꝯſentientis uel approbãtis. Dia.diuina.Catonẽ illũ cẽſoriũꝫ dic̃ Tetra.odioſa.peſſima. Huc ad fornicẽ. Permolere.uiolare.polluere.affectare.ſubagitare.ut hẽmus ĩ Terẽtio.de ipſo

actu turpe dicit. Sic me mirator .c.c.a. Cupiem⁹ qdã ama
tor matronaꝝ ait. hoc mõ me laudari nolo. hic familiaritate
augusti clarus fuit corporis ſui diligẽs & ſectator mr̃onaꝝ.
alibi aũt matronaſ dr̃. Audire eſt opæpreciũ. Audite ĩqt q̃
patiũt̃ mœchi: q eos odiſtis: fruct⁹ eſt his q oder̃ mœchos au
dire: q̃tis ĩcõmoditatib⁹ affligãt̃. Vel ẽ opæpreciũ ẽ audire
ꝗ ẽ uoluptas quã cupiũt mœchi nõ eſt plena. Imminuit̃ aũt
mĩtis ĩcõmoditatib⁹. ordo. opæpreciũ audire uos: q nõ uult
uel opæpretiũ ẽ audire uos mœchos: q ñ uĩtis ꝓcedere recte
ad meretricẽ: quẽadmodũ laborẽ omni pte & quẽadmodũ ſæ
pe cadat hæc voluptas. Atq; hæc ipſa rara ĩter dura ꝑicula.
corrupta mĩto dolore tã ĩ expendẽdo pecunias: q̃ propa mẽ
bra ꝑdẽdo. vrbane abutit̃ ennianis uerſib⁹. Ille eĩs ait. audi
re eſt opæpreciũ ꝓcedere recte. q rẽ hũanã latiũq; augeſcere
uĩtis. Sed illud urbani⁹: qa cũ enni⁹ uĩtis dixerit. hic nõ uĩ
tis intulerit. Cadat. pertingat. eueniat. qa raro cõtingũt
concubitũ matronaꝝ: quas amãt. Sæpe inter dura. p. Quæ
ĩminẽt illis: qa ĩter maxĩa ꝑicſa raro euenit uoluptas. Ille
flagellis ad mortẽ cæſ⁹. hoc de ſaluſtio videt̃ dicere. Saluſti⁹
eĩs criſp⁹ in fauſtæ filiæ ſyllæ adulterio depræhenſ⁹ ab annio
milone flagellis cæſ⁹ eſſe dicit̃: quẽ taſiconi⁹ pedian⁹ in uita
ei⁹ ſignificat. ad mortẽ aũt ꝓpe mortẽ. Dedit hic ꝓ corpo
re nũmos nõ ne ſtupraret̃ ſed meli⁹: ne caſtraret̃. ꝓ corpore
aũt ꝓ oſcæna pte corporis. Hũc ꝑmixerũt. c. ſtuprauerũt.
Calones ſũt miniſtri militũ liberi hoĩes. lyxæ vero ſũt ſui ꝓ
prii eoꝝdẽ. Accidit. ſolet accidere. Teſtes. teſticulos. Cau
dãq; ſalacẽ. virgã virilis mẽbri. Salaces dicũt̃ libidinoſi. Sala
cẽ ergo libidinoſã. dicit̃ eĩs mẽbrũ illud: in quo libido eſt: ẽẽ
ſalſũ. Alii a ſaliẽdo dicũt ſalacẽ. Demeteret. abſcinderet. Mĩ
tis ĩqt etiã virilia ãputata ſũt. Iure oẽs. ſupple factũ eſſe di
cebãt. galba negabat. galba iuriſpit⁹ & ipe ſectator matrona
rũ: q dicebat nõ iure factũ: ut teſtes ãputarent̃: quia primo
adulterii pœna pecuniaria erat. Tutior ac q̃to merx ẽ. i. c. s.

Quanto melius eſt & tutiꝰ vti libertinis cõpatione adulterii
Sed dicit tãto ardore fert̃ Saluſtiꝰ i libertinas: q̃to mœchus
ĩ matronas. Ipſi eĩꝫ ſaluſtio ĩ ſenatu a cẽſoribꝰ hoc obiectũ ẽ
Tũꝫ ille nõ ſe ẽẽ mr̃onaꝝ ſed libertinaꝝ ſectatoré ẽé teſtatꝰ é
& ideo ſenatu expulsꝰ ẽ: quod excuſat idẽ ĩ catilinæ bello. Sen
ſus aũt hic eſt. dico tutiꝰ ẽé: ut libertĩæ appetãt̃: ſed & ĩ ipſis
ſi qs ꝓpẽſior fuerit ĩfamat̃. vt Saluſtiꝰ criſpus. Quæ res.
qua ratio ſuaderet. ĩ antiqoribꝰ qua res ĩuenio. ut ſensꝰ ĩq̃tũ
res. deeſt tenus: ac ſi diceret eatenus: Ex ſequẽtibꝰ eĩꝫ hoc ĩ
telligimꝰ: q̃ res. qua ratio: quãtũ res quãtũ ratio: ut hic ſi
uellet iũgamꝰ; ut ſit. ſi hic uellet bonꝰ videri. i. ſaluſtiꝰ ſi uel
let ea ratiõe qua modeſto uti licet largꝰ atq; benignꝰ eſſe: da
ret q̃ntũ ſatis eſſet: & quãtũ ipſa res flagitaſſet. Veꝝ hoc.
s. a. u. hoc ſibi ſolo blãdit̃. Vt quondã. m. ordo vt quõdã in
qt marſæꝰ. hic marſæꝰ amauit mimã quãdã originẽ noĩe: in
quã patrimonũ ſuũ expendit. Vnde. ex quo amore maiorẽ
patris infamiã quã profuſioné: nã meretricibꝰ vti cõcedit̃ nõ
amare. Fama malũ. g. q. r. t. Fama malũ trahit: quod grã
uiꝰ ẽ: quã rei familiaris. An tibi abũde pſonã ſatis ẽ. zeug
ma ab inferiori euitare. i. nõ ſufficit tibi euitare pſonã: niſi
illud vitaueris: quod vbiq; obeſt. Non eĩꝫ tm̃modo obeſt tibi
ſi amas matronã: ſed etiã ſi meretricẽ. Bonã depdere famã
hoc ex pſona ſua dicit horatiꝰ ĩtelligi uolés ex nimio mimaꝝ
aut meretricũ amore uexari qdẽ cẽſũ: ſꝫ mlͭo grauiora dãna
famæ accedere. Oblimare. deterere. conſũere. tractũ a lima
qua fabri vtunt̃: aut certe a limo: vt ſit obducere: ut dicimꝰ
quædã limo obducta piiſſe. Quid intereſt. m. matrona. a.
p. Negat ĩtereſſe qcquã utrũ qs ĩ matrona an ĩ ãcilla. an eẽ
ĩ adultera delinquat. ſecutꝰ opinionẽ ſtoicoꝝ: q oĩa peccata
paria eſſe dicunt. Neq; eĩꝫ rei admiſſæ q̃titaté ſed admitent̃
uoluntaté ſpectãt. Peccesve togata. Matronæ quæ a merit̃
ob adulteriũ repudiabãtur togã accipiebant ſublata ſtola pp
ignominiã. Toga aũt meretrici apta. Ita eĩꝫ pſtare ſolebant

112

cū ſtolis pullis:vt diſcernerēt̃ a matronis.Et iō:quæ adulterii dānate fuerāt:hac veſte vtebāt̃.Alr̃.togatæ dicebāt̃ ī publicū ꝓcedere fœīæ adulterii admiſſi:Alii togatā dicūt libertinā:q̄ a antea libertinæ toga vtebāt̃. Villiꝰ ī fauſta. ꝓ eo ꝙ eſt in mr̃ionio fauſte.Noīa ſēp īcerta ꝓ certꝭ.Nā fauſta ſyllæ filia tito ānio milōi nupta eſt: vt ſupra expoſui. Alibi me dulcis dn̄æ muſa licinniæ ꝓ terētiæ. Et malthinꝰ tunicis demiſſis ābulat.ꝓ mecœnas & hic villiꝰ ī fauſta.i.ānius ī fauſta:eodē nūero ſyllaꝵ cōmutationē noīu3 fecit. Syllæ gener.nō vere gener: ſ3 quia filiā ſyllæ ſtuprauit: ita freq̄nter vt gener ēē videret̃. Nā lōgarenū būit maritū. Hoc miꝑ vno noīe de ceptus ē;ꝙ filia ſyllæ ēēt hoīs potētis.& dari ſibi ſpans taľ viri filiā caſtā fore uicturā:nec unq̄ poſſe peccare.Fauſta di cebatur filia ſyllæ.hāc cū uillius īpetraſſet uxorē: forte lōga renus adulter domi eiuſdē puellæ erat :ita uillius colliſus eſt plagis:& nihilōinus eā poſtea tenuit apud ſe pp nobilitatē. Annius milo maritus fuit fauſtæ cornelii ſyllæ filiæ : qui re diēs a cæna a familia lōgareni adulteri uxoris ſuæ añ ædes ſuas ne adulteriū depræhēderet pugnis cæſus ē ; & ferro pe titus. Excluſus fore.a familia lōgareni.ſciľ mœchi.Et notā dū fore nūero ſingulari.Terētius ī adelphis. Quid nā ꝯcre puit fores: Itē cicero pro cornelio: apuit forē ſcalaꝵ : ſed ex uerbis accuſatoris ridēt̃. ut ī flacciana ſtrāgulauit poſuit. Huic.i.uillio : ſi aīmus loqueret̃ ex uerbis mutonis. Muto aūt dicit̃ mēbrū uirile: ut lucilius libro octauo læſo iā lachry mas mutoni exterget aīca. Magno ꝓgnatū depoſco .c.c. de ſtirpe magni cōſulis oriūdu3. Velatūq; ſtola.ꝓpe toga mu lieris ſtola dr̃.Et notādū ī hoc uerſu:ꝙ toga & ſtola cōe3 ſylla bā fecerit. At q̄nto meliora.i.q̄to meliora monet nat̃a tuis ſēſibus:quæ abūdat neceſſariis.his ſciľ:quæ uſus exigit abū dat aūt ſi ſis bonus diſpēſator.i.ſi tu his recte uſus fueris. Diues.o.n.s.Ideſt quæ natura ꝓpiis opibus abūdat:quoniā quātu3 eſt ī ipſa ñ denegat uoluptatē ſimpliciter acquiſitā.

Modo.tm̄modo. Cū rōne erogare.viuere. Ac nō ſugienda petēdis.Si uero uis īmiſcere ea quæ debes fugere uľ petere. Tuo uitio rerꝝ ne labores nil referre putas . Tu putas nihilītereſſe utrū tuo uitio labores an naturæ. Noſtro uitio laboramus:ſi dolemus cū deſit faſianus . rerꝝ natura laboramus: ſi dolemus: cū deſit panis. Alii dicūt vitio noſtro laboramus matronā ꝯcupiſcētes.rerꝝ uitio: ſi uſus fæiæ nō adeſt Vnde.i.a quo:vt genus vnde latinū.nō ē aūt loci: ſed pſonæ Haurire.acqrere.pcipere. Quā ex re decerpe.f.Ex īpetratione plus mali accipit:qui amat nobilē:ſi fuerit depħenſus: q̄ fructus īpetrauerit. Nec magis huïc.i.nobili.Et ꝑmonē ſuū ꝯuertit ad puerū chærinthū pulcherrimū hoc tp̄re.i.nec magis erit tuū femur o chærinthe tenerꝝ. aut crus rectū ſi īter niueos viridesq; lapillos iacueris.hic aūt docet natura nō ornatu pulchras eſſe mulieres.hic aūt chærinthus dr̄ illis tēporibus fuiſſe proſtibulū pulcherrimū.proſtibulū dr̄ ſcortū fuit aūt hic puer īſignis facie atq; cādore.ordo ē.Nec femur aut crus eſt magis tenerꝝ huic.i.nobili īter niueos & uirides lapillos.licet o chærinthe hoc ſit tuū: quā rectiꝰ femore atq; etiā meliꝰ crure pſæpe togatæ. Viridisq; .l. margaritas. Adde huc.ad cōmoda eorꝝ: q ſimplici cōtenti ſūt fæmina nec nullo lenocinio formanť. Sine fucis geſtat apte.i. ſine velamine ſimulatiōis fucus genus ē herbæ marinæ:vn̄ lana inficiť. Et ī carīnibus horatius . neq; amiſſos colores lana fert medicata fuco.Et virg. Alba nec aſſyrio fucať lana veneno. Inde etiā corruptæ merces fucatæ vocanť.& ꝓ dolis & fraudibus. Terētius ī eunucho . fucū factū mulieri. Nec ſi qd honeſti.i.pulchri.ut poeta.Et quocūq; deus circūcaput egit honeſtū.Matronæ inqt: ſi qd honeſti hn̄t:id ſolū oſtētant : quod turpe eſt magnope occultāt.n̄ ita fit ī meretricibꝰquæ aliquādo & pulchriores ſūt. Iactat habetq; palā.vt diuites matronæ faciūt. Regibus hic mos . e . Reges quādo emūt equos opiūt eos:ne pulchritudīe īducti aut cluniū aut faciei

emant equũ pedibus mollioribꝰ.hoc ergo dixit vnũquenq̃ debere id facere circa ꝯtemplationẽ mlieris:ut magis utilitatẽ q̄ ſpẽm formæ ſectet̃ aut nataliũ. Ne ſi facies.ordo eſt. ne ſi facies decora fulta molli pede ĩducat biantẽ ẽptorẽ: qa biã tes ĩ bona nõ cernimꝰ vitioſa. Inducat.decipiat. Hiãtes.cũ piẽtes. Quod pulcher.c.clunes dixit fœminino gñe.ſed Iu uenalis hic clunis dixit:quod tenemus. Ne corporis optĩa lynceis.c.o. lynceus qdaꝫ tantã uim ĩ acumine oculoꝝ dicit̃ habuiſſe: ut trãſ parietẽ uideret :& dũ ſtaret ĩ ſicilia uideret claſſes de africa exeũtes.Sẽſus eſt. noli inqt nimiũ acute eli gẽdo quæ bona ſũt:ĩ ea quæ ꝯtraria ſũt cæcus eſſe.hoc ẽ. ſic debes ĩ utrã ptes iudiciũ habere. Hypſæa.c.matrona fuit quædã uitioſis oculis O crus.o.b.Neſcio cur laudas crus & brachia:ſed hẽt uitia ĩter nates:& potes eã ꝯtemnere. Depy gis.i.ſine natibꝰpyga eĩs eſt pars corporis poſterior:aut cer te cũ magnis natibꝰ:vt de hic ualde ĩtelligat̃.pygas aũt græ ce dixit. Breui latere . deforme eſt ĩ fæminis furcã latere habere maiorẽ. Matronæ præter.f.n.c.p.præter faciẽ inqt nihil cernere matronæ poſſis. reliquæ eiꝫ corporis partes ue ſte celãtur:niſi forte catiæ ſimilis eſt: quæ pp pulchritudinẽ crurũ elata ueſte utebat̃.hæc aũt adeo vilis fuit : ut ĩ æde ue neris theatri põpeiani adulteriũ cõmitteret. Si ĩterdicta pe tes.ſi honeſte fæminæ quã compellare nõ licet cõcubitꝰappe tes. Vallo circũdata.cuſtodiis munita circũdata ſatellitibꝰ. Inſanũ.ꝓnũ ad libidinẽ.Semp eiꝫ ibi plus incẽdimur : quo difficilius puenimus. Cinifiones . cinifiones & cinerarii eadẽ ſignificatione apud ueteres habebant̃. ab officio cala miſtroꝝ.i.neruũ ĩ cinere calefaciẽdoꝝ:qbus matronæ capil los criſpabãt:cuiꝰrei & virg.meminit dicẽs.Vibratos calido ferro.dicti aũt cinifiones ab eo ꝙ ĩ cinerẽ flant ad ferrũ cale faciendũ:quos cinerarios appellãt. Inuideãt.obſtẽt. Altera nil obſtet cois . altera inqt quod proferat ꝑlucida utit̃ ueſte ita ut nuda cõſpici poſſit.hæc aũt ueſtis in coa inſula conficit̃

Sat. 2a Sermo. L 1

per cuius nimiã ſubtilitatẽ:quæ ſũt iteriora trãſlucẽt. Pœne videre ẽ ut nudã.ꝓpe ita potes eã uidere ut nudã.Sẽſus eſt paupcula iduta ẽ coã veſte ſubtiliſſima: & ideo potes eã totã videre. brachia tibias & pedes ueluti nuda ſit Leporẽ uenator ut alta i niue ſectet̃. Inducit quaſi canticuꝫ amatoris matronæ.Eſt aũt cãticum hoc. Venator pſeqt̃ leporẽ:ut capiat & captũ ꝯtẽnat. amor ẹ meuꝰ huic ſimilis abſẽtia & difficilia deſyderat: & pata ꝯtẽnit. Poſitũ ſic.ad comedẽduꝫ patũ. Apponit.addit ad cãtum.uel ſociis apponit comedẽdũ. Hiſcine verſiculis. quo cãtare amatorẽ dixit. Curaſq; graues.quas patiũt̃: qui matronas amãt. Nõne cupidinibus Nonne ſatis ẽ quærere:quẽ finẽ cupiditatibus natura ſtatuerit: qd tolerare poſſit ſi denegat̃:qd denegatũ ſuſtinere nõ poſſit.Multũ tibi ꝓdeſt quærere quod doleat natura ñ ferat Ordo ẽ.nõne quærere plus ꝓderit:qd negatũ ſibi natura ſit latura:& qd dolitura. Abſcĩdere.diſcernere. Soldo.vtili. & eſt figurata detractio.i. vtilia ab iutili ſepare. Solidũ eſt mãducare panẽ.iane aũt faſianũ. Num tibi cũ fauces. ſiſe argumtum. Tumẽt tibi cũ iguina. libidie iflamãt̃. Non ego.i.nolo ego rumpi tẽtiginẽ.i.extẽſione virilis membri.ſꝫ in pñtem venerẽ irruere. Illã poſt paulo.i. illã quæ dicit poſt paulo veni:ſi exierit uir: philodemus dixit: gallis relinquo:Qui qa promptiores ſũt i venerẽ:multũ donãt philodemus aũt qdam philoſophus fuit phiſicus:q gallos mſtũ donare mulierib⁹ dixit:aut quaſi diuites.aut quaſi i libidinẽ prõptiorres.alii dicũt epicureũ fuiſſe:q cũ multa de eadẽ ſecta ſcripſiſſet dicens de eadẽ muliere difficili ait.gallis hæc dãda eſt matris deũ ſacerdotibus:q ꝯcũbere nõ poſſũt. Cãdida. ſine uitio corporis.hæc ſentẽcia horatii eſt:ne dephenſus aut pecũia ſe redimat:aut adulterio ad reddẽdã ꝯtumeliã cõſtruptur:aut certe manifeſtus adulterii reus:cũ ad iudiciũ ꝓductus ſit:cõdẽnatus fiat ifamis. Hactenus.i tantũ. Nec.m. alba velit.q.d.n.u. ut nolit ſe illecebroſis fucis ornare.

114

Hæc ubi.s. huiuſmodi mulier. Ilia & egeria ē. Iſtiuſmodi mulieri cū mecū iierit do nom̄ iliæ & egiæ quæ ſpecioſiſſimæ fuerūt. Væ.p.l.Quidā putāt væ pallida vnā ptē or̄onis ēē qūo ueſana:ſed magis diuiduū ē:ut uæ ſit iteriectio. Lecto deſiliat mlier.Mire on̄dit ab ipſo lecto fugā eſſe faciendam. Metuat doti. qa antea adulteræ dotē tm̄modo pdebāt. Diſtincta tunica.aut qa om̄s an̄ militabāt:aut qa cingebāt ſeſe ſub armale ſitū:& ita pcedebāt om̄s. Ne nūmi peāt.Quibus adulteri redimebāt adulteriū. Fabio uſ iudice uincam ſatis urbane ſignificat fabiū p adulterio iudicatum:ſi iudex ī hāc rē ꝯſtituat̄:q harum rerum & ipſe ſectator ſit.tam̄ miſerū ē depræhēdi:Et pbe ait:nā ſi iſtū:q ē adulter:iterrogē de qualitate adulterii:rn̄det malū eſſe:& pbari poterit:quod nō expedit adulterari.

Satyra 3

Mnibus hoc viciū eſt cātoribus .Ille tigellius. quaſi de noto dixit ille. Si collibuiſſet ab ouo uſq; ad mala citaret.Ab initio cænæ uſq; ad finē.ouū eī initiū cænæ erat qppe ꝙ in guſtu ſtatim a balneis offerebat̄:mala uero ī ſecūdis mēſis erāt. Sūma acutiſſima:quæ ī ſūma pte organi ē & hypate dr̄. Modo hac quæ chordis.q.i.Quita chorda nete dr̄.quattuor ima.i.poſt quattuor ac p hoc qnta. Nil æq̄le homini fuit illi. vt Saluſtiꝰde catilina. Modo citus modo tardus iceſſu erat.i oibus on̄dit iæqualē. Sæpe uelut qui. Ordo ē.Sæpe currebat uelut fugiēs hoſtē. Per ſæpe.v.q.i ſ.f. Qui ſacra ī capite portāt lēto gradu icedūt. Modo reges atq; tetrarchas.Tetrarchæ dn̄r:q quartā ptē regni imperatoris hn̄t. Concha ſalis puri.Marina : ī qua ſal plærūq; ponit̄.puri aūt ſine ꝯdimētis ſimplicis:nō ꝯditi. Huic pco iſti parco:iſti paruis ꝯtēto:ſi dediſſes ducēta millia poſt qnq; dies nihil iuenires. Noctes vigilabat.acuſatiuū poſuit:ut iugē on̄deret vigiliā. qūo.vna cū gēte tot ānos bella gero. Immo alia.cōfiteor me hr̄e vitia.ſed leuiora. ſed ſū ſimilis menio:q dicebat ſe ignoſcere peccatis ſuis. Menius.abſētē

nouiū cū carpet. Menius cū de nouo male loqueret̃. ait illi alter. dicis mihi tu neſcis te. Cū tua puideas. o. m. ordo cū tua oculis īunctis lyppus uideas: id eſt cū tua uitia cernas q̄ ſi cæc⁹: cur aliena pſpicis oculis aqlæ. Inunctis aūt velut in unctis ut: pſi⁹. Hos pueris monitus patres infūdere lyppos. pro uelut lyppos. Aut ſerpens epidaurius. generalr oms ꝑ pẽtés mltū videre dicūt̃. Epidauriū aūt pp hiſtoriā poſuit: a libris eis ſybillinis romāi ſūt mōiti ꝓ remedio ciuitat⁹: vt ſi mulacrū æſculapii de epidauro īſula peteret̃: Quo romani cū veniſſent: & errore mltoꝝ ſimulacroꝝ certū īuenire non poſſent: ī conſpectu omniū nauis romanoꝝ petiit: Qui ad vrbem delatus ī ripa thyberis uiſus ſubito nō apparuit. In ipſo aūt loco templū æſculapio condiderūt. Paulo minus aptus. q nō ſe aptāt ad mores hoīus: minus apti dñr: q neſci unt reꝝ tempora: q īportuniores ſūt. Acutis naribus. ab a cutis hoībus rideri poſſūt hi: q iracūdiores ſūt & īepti. acut⁹ narib⁹. ergo metaphoricos dicit a canib⁹: q odore inueniūt cubile beſtiaꝝ. Alii ſic exponūt. habet aliqs uitia ut aūt pau lo iracūdior ſit: ne poſſit deridētiū uanitatē: quæ nūc maxīe exercet̃ ſuſtinere: præſtat etiā de ſe ridēdi materiā. q ruſtic⁹ tōſus ſit: & toga ipſi⁹ defluat: laxoſq; calceos habeat. Ruſti cius tōſo toga defluit. Quidā dicūt de cæſare hoc dictū eſſe. q; fluebat ei⁹ ſemp toga. i. nō erat ſemp bñ cōpoſita: & īperi to tōſore vtebat̃. Male lax⁹. īdecēter laxus. his exēplis colli git aīcoꝝ uitia ſi ſint leuia eſſe ferēda. At īgeniū īgens in culto. l. h. s. c. hic dicit̃ pulſare uirg. q īdecori corporis & ha bit⁹ fuit: q̄ſi Menius hoc dicat: ſ3 hæc īculto corpore celant̃: qa nō facile ꝓbat aliqs ſapientē eſſe eū: q male veſtit̃. Nū q̄. nūqd. Vitioꝝ īſeuerit olī3 natura. aliqua natura vitioꝝ ī ſita fuerit ut Iā nox humida cælo præcipitat. Aut etiā ꝯſue tudo. Mire duo dixit. Vitia ei3 aut naſcūt̃: aut cōſuetudine trahunt̃. Ex cōſuetudine oñdit naſci mlta mala nā ſi negle xeris quēadmōs neglecto agro ſpine naſcūt̃. ita ī īdiſciplīato

Epidaurius ſerpens

115

uitia generãtur. Præuertamur.aut redeam⁹.aut veniam⁹ ꝓtranſeamus.Sicut uolucreq; fuga præuertit̃ hebrũ.hoc ẽ: ꝙ dicit:nõ debem⁹ offendi uitiis aĩcoꝶ.ſ3 nos vitia eorũ ſal te3 tolerare debem⁹.debemus nos inqt imitari amatores:q nõ ſolũ non offendunt̃ amicaꝶ uitiis ſed etiã laudant. Quia aliquãdo turpes meretrices diligunt̃. Polyp⁹agnæ. agna nom̃ meretricis putidis narib⁹. polypus aute3 vitiũ nariũ: quod adoleſcentẽ nobilẽ delectabat. Et iſti errori nomẽ uir tus.p.h.Quod laudamus vitia aĩcorũ.i.ipſa uirt⁹ita errorẽ appellaret.memini uirũ bonũ. Appellat pætũ pater.pæti ꝓ prie dicunt̃ quoꝶ huc atq; illuc oculi velociter uertuntur. Male paru⁹.leniter ĩ clinatis oculis.niger & macilent⁹. Vt abortiuus.f.o.s.antoni⁹triũuir frater antoni uiri cleopatræ habuit filiũ ꝓdigioſæ breuitatis.iſtũ ſiſyphũ appellat:q erat ardentiſſimi ĩgenii. Hunc uarũ.Var⁹ appellat̃ introrſum retortis pedibus. Diſtortis crurib⁹illũ.b.s.p.f.m.t.Scauri ſũt: q extãtes talos hñt. pr̃ aũt blãbutit ſcaurũ:ſic ei bladiẽ tes ĩfantib⁹ĩfingere liguã ſuã ſolẽt:vt eos imitẽt̃.Alii dicũt ſcauros eſſe:q hñt talos inuerſos. Si fili⁹hẽt talos tortuoſos pr̃ balbutiẽdo vocat ſcaurũ. Concinn⁹a.cõpoſitus bon⁹.i. ſi iactãs ẽ aliqs dicat̃: ꝙ vult videri apud aĩcos ↄcĩnus & bo n⁹. Plus æquo liber.ultra q̃ op3 plus æquo liber ẽ q quod ſentit tacere nõ poſſit. Simplex nõ ambiguus:aut bilinguis ſed qui quod ſentiat dicat. vulgo aũt ſimplex modeſtus dr̃ Caldior.pro calidior.feruẽtior ad iraſcendũ. Hæc res.& iũ git.i.&.ſ.a.qa vitia ĩfrĩgimus & leuioribus noĩbus appella mus. At nos virtutes ipſas ĩuertimus,male ĩterpretamur dicentes quæ bona mala. cõtra debemus alia dare noĩa ideſt leuiora.Nos etiã virtutes deprauamus.i. laudes aĩcoꝶ ĩ vi tupationẽ cõuertimus. Sincerũ cupimus vas incruſtare. Allegoricos de bono uiro uirtutẽ uitio polluere. incruſtari uas dr̃:cũ aliquo uitioſo ſuco illinit̃ & inqnat̃: uel etiã uaſa cũ ſint pura uelut ſi ſĩt fracta ĩcruſtãt̃:hoc ẽ cohopiũt̃ auro.

Tardo cognomen pingui damus. Illũ qui pinguis eſt: tardũ appellam⁹ naturã uertẽtes ĩ vitiũ ꝓ pingui tardo: pĩguedo eis prægrauat & tardos facit. Hic fugit omnis ĩſidias. Si nõ uſt ſe admiſcere ĩſidioſis & nullũ lædere ſtultũ appellamus. Obdit. obiicit. offert. Cũ genus hoc iter. u. Cũ ĩ genere hui⁹ uitæ uerſet̃ ĩſidioſoꝝ. Simplicior qs & qualẽ me ſæpe libenter. o. t. ordo eſt. Si qs ſimplicior eſt: qualẽ me tibi obtulerim o mecœnas: hũc appellãt moleſtũ & ſtultũ. Sens⁹ vero hic eſt. Si qs libere & ſine obſeruatione tp̃is appellauerit aĩcus ſuũ: hũc dicũt ſtultũ & moleſtũ. Si qs eſt ſimplex ut legentẽ aut cogitantẽ moleſtus ĩterpellet: ſtatis eũ carere cõi ſenſu dicimus. Quã temere ĩ nobis legẽ ſancimus iniq̃ Qui eadẽ ab aliis patimur: & eidẽ cõdicioni ſubiacemus: qa etiã illi eandẽ de nobis legẽ ſtatuerũt. Sancimus. firmam⁹ iudicamus. Nam uitiis nemo ſine naſcit̃. iõ uitiis amicoꝝ debemus ignoſcere: ut illi noſtris igoſcãt. Vrget̃. grauat̃. Amic⁹ dulcis: ut æquũ ẽ cũ mea cõpenſet uitiis bona. Aĩcus bonus debet cõpenſare mea uitia cũ bonis. & ſi plura ſũt bona: ad ea propenſior fieri. i. ea magis laudare. Hac lege in trutina ponet̃ eadẽ. Allegoricos q ignoſcit uitiis: mox eãdes ueniã cõſequet̃. Quine tuberib⁹ ꝓpriis. o. a. p. i. u. i. hoc dicit ꝙ ſi qs magnis ſuis uitiis ueniã poſcit ab aĩco: minorib⁹ uitiis amici debet ignoſcere. Tuber eſt gibb⁹. hinc tuberos⁹ i. gibberoſus. Deniq; q̃tin⁹ excidi. Quoniã uitia iræ & alia uitia nõ poſſũt penit⁹ aboleri ab hominib⁹ debemus moderate ea uitupare. Si nõ poſſũt inqt diſſimulari uitia aĩcoꝝ: ſaltẽ talia exiſtimẽtur: q̃lia ſũt: nec debemus ea malignitate noſtra augere. Iã paulatis eo deſcẽdit: vt aduerſus ſtoicos diſputet. q dicũt peccata oĩa paria eſſe. Animũ ergo peccãtis nõ quãtitatẽ peccati ſpectãt. Ponderibus moduliſq; ſuis. propĩs exiſtimatiõb⁹ iudiciis. mẽſuris debet uti. & hoc mõ debs punire peccatũ. Ac res ut quæq; eſt ita. ſ. d. c. prout unaq̃q; res ẽ: & quẽadmõs uitiũ ẽ: ĩ q̃uis re ita & pœna rõne ꝓcedit

i. pro qualitate uitii pœnā debemus adhibere. hic aūt tāgit ſtoicos. q dicūt oīa vitia pia eſſe. a ſiſi argumētus facit: & do cet nō oīa peccata eſſe ſiſia: ac p hoc nec ſiles pœnas eſſe. Li gurierit. deguſtauerit. Labeone īſanior īter ſanos dicat. Martius antiſtius labeo iuriſpitus memoratæ libertatis. nā ī auguſtū libere īuectus ē. Ideo eū nūc poeta male tractat: vt gratificet auguſto. Sanos. ſapiētes. Quāto hoc furio ſius atq; īn. p. eſt. quod fecit dn̄s. q̄ quod ſeruus admiſit. Paulū deliqt aīcus: odiſti eū: quod peccatū niſi ꝯceſſeris ſæ uus & acerbus videare. Vt ruſonē debitor æris. Significat hūc ruſonē fœneratorē fuiſſe: & eundē hiſtoriæ malū ſcripto rē: q ſolitꝰ eſſet debitoribus ſuis audientiā exigere. Qui niſi cū triſtes. ordo eſt: q niſi vn̄ extricat nūmos. Qui debi tor niſi pauerit vſuras aut ſortē audiet hiſtorias ruſonis fœ neratoris. i. lites & cōuicia. Alii dicūt hiſtorias: ꝙ hic malus hiſtoriographus fuerit: adeo ut debitores eius cū nō hērent vn̄ redderēt: p pœna eū recitantē ſuas hiſtorias paterent au dire. Miſero. debitori. Venere kalendæ. qa ī kalendis ſic ī epodo dixit ī idibꝰ qbuſcūq; credita erat pecunia: reddere cogebat. Et iſte debitor niſi vndecūq; extricaſſet. i. collegiſſ; mercedē aut nūmos: audiebat vt captiuus amaras hiſtorias porrecto iugulo quaſi morti addicēdus eſſet: porrecto iuglo Iugulus īcerti generis eſt: nā hic iugulus & iugulū dicit. Hiſtorias. iīurias. cōtumelias. Ordo vt captiuꝰ audit. aſt hic alluſit: qm̄ malus hiſtoriographus dr̄ fuiſſe. Conminxit le ctū potus. Inuitaſti quendā amicū tuū ad cænā. is potus cō minxit lectū tuū: aut ſi fregerit catinū: eo debes illū occidiſſe Euādri māibus. euandrū ferūt cælatorē ac ploſten athenien ſē a marco antonio alexandriā pductū: & īn inter captiuos romā ueniſſe. hic alluſit ad ſpēm materiei dicēs vas fictile cælatū fuiſſe: Quia calicē deiecerit nobilr factū: iō deb; minꝰ iucūdꝰ videri. Ordo. ob hāc rē minꝰ iucūdꝰ aīcus ſit mihi: qa ante poſitū pullū ī mea pte catini ſuſtulit: iō hūc debeo pſeq

Saty 3. Sermonum li. 1.

dogma repræhendit ſtoicoꝝ:q peccata paria eſſe dicūt:& ait ne ipſos qdē ī ſentētia ꝑmanere. Cū ventū ad verū eſt.ad exiſtimationē ī hoc:quod facilius diiudicat̃ furtū : q̄ homicidiū: quod ſtoici volūt. Senſus moreſq; repugnāt. Conſuetudo ꝓbat nō paria eſſe peccata:qa aliter punimus furē aſr homicidā. Senſus eis aliter indignat̃ aīus: cū audierit homicidiū:aliter cū furtū. Atq; ipſa vtilitas iuſti prope mater & æqui. Ingenioſe ait iuſtū & æquū ex vtilitate ꝓcedere. Inter iuſtū aūt & æquū hæc differētia eſt. Iuſtū ē quod ex lege deſcendit:æquū vero quod ex natura : vt maro. Haud vinclo nec legib9 æquā. Eſt eis vtilitas vera iuſti & virtutis mater. Altera eſt quæ videt̃ pecuniaria. Illa ergo vtilitas iuſti mater repugnat præceptis ſtoicoꝝ. oñdere vult nō eſſe iuſticiā naturalē:ſed natā eſſe ex vtilitate. Cū ꝓrepſerūt. ꝓceſſerūt. docet qūo ex vtilitate nata ē iuſticia. Ypallage. ꝑma aialia hoīes intelligendū. Turpe. īcultū. Vſus diligētia. Verba qbus. v.ſ.m. Quia verba. & uoces notēt. & ſenſus nr̄os. De hinc abſiſtere zeugma. cœpūt poſteaq̄ īuentæ ſūt leges. Oppida cœpūt munire. hoc eo ꝑtinet ut probet : quod ſupradixerat hoīes iter ſe ab initio:cū orti ſūt pugnā habuiſſe: ſed ꝑmo ferino rictu : deīde ad arma paulatī proceſſiſſe. & ponere leges ne qs fur ēēt. Ecce ubi probet iuſti matrē ēē utilitatē. Sed ignotis pierūt. m.i. Quia nemo de illis ſcripſit:ignorāt̃ Incertā. oībus expoſitā. qa nō hēbant certas uxores. Iura ī uēta metu īiuſti fateare neceſſe ē. adhuc oſtēdere uſt iuſticiā nō eſſe naturalē: ſed īuentā ꝓpter utilitatē. Natura eis præſtat ſcire:quæ ſūt appetēda:quæ etiā fugiēda. ſed ratio quæ plus ualet : diſcernit iuſtū ab iniuſto. Tempora ſi faſtoſq; uelis. e. m. Si antiqtatē uolueris retexere : ī qua leges nullæ erāt:iuenies iuſticiā īuētas pp utilitatē nō pp naturā. Nec natura pōt. i. ſe natura nouit qd ſit amaꝝ qd dulce. qd albū qd nigrū. qd iuſtū. qd īiuſtū neſcit. Non pōt eis tollere cupiditatē hn̄di;& timorē amittēdi. quæ vtraq; nō ī natura ſūt

117

ſed ita nos docet:vt & neq; iuſtū diligit:neq; vitupat iīuſtū. Diuidit ut bona diuerſis.i.qūo pōt natura ſepare mala a bonis.ita nō pōt ſepare iuſta ab iīuſtis:ſicut ſtoici uoluerunt. Natura eīs bona ac fugiēda ope ſuo attribuit:ſed iuſtū ab iuſto rō ſecernit:quæ nō obtinet hoc:ut tm̄ peccet q caules eripuit:q̄ q ſacrilegiū fecerit. Nec uīcet rō.Nec pōt ꝓbare ratio hoc:q; tm̄ is peccet:q alienū ortū uexarit:q̄ q patrē occiderit. Nocturnus.pro noctu.ut alibi. Vos exēplaria græca nocturna uerſate manu. Legerit.furatus ſit. ut poeta. Vel quæ ſublegi tacitus: Vnde & ſacrilegi dicti. Quæ pœnas irrogat æquas. ut pote paruis ꝑuas. magnis magnas. Scutica.loro habæna græce dixit. deeſt nō uereor: ne maligpum ſupplicio afficias leuiore: cum mineris pari ſupplicio omnia peccata perſequi: ſi tibi fuerit imperium. Nam ut ferula cædas eū:q grauiora cōmiſit nō uereor:nā q dicat paria eſſe peccata:ſeuerus admodū ē:ſeuerus aūt leuia ſupplicia neſcit ferre.Cū dicas eſſe pares res. Reſtitutor. ſtoicæ ſectæ & erudit⁹ præceptor.huius etiā cicero meminit. Nunc aūt ꝑſonā ſibi cōtradicentē īducit. ut & ſtoicos & reliquos obſtupefaciat. Falce reciſuꝝ.Allegoricos.ſupplicio amputatuꝝ. Si diues q ſapiēs ē.dicūt ſtoici ſapientē diuitē eſſe ſi mendicat.& nobilē eſſe:ſi ſeru⁹ſit:& pulcherrimū eſſe: etiā ſi ſordidus ſit.ordo iſte ē.ſi qs ſapiens ē.& diues ē. & ſutor bonus.& formoſus & rex.ſecūdū ſtoicā ſectā. ait ergo horatius ſi ſecūdū te ſtoice ſapiēs hæc oīa hēt:cur ad correctōēs moꝝ regnū petis:quod te hr̄e dixiſti. Cur optas:quod hēs. inↄſiderate ait illū optare regnū:cū ſapientē etiā ſi ſutor ſit. regē eſſe dn̄t. Non noſti qd.p.i.c.Chryſippus. Soleas caligulas bn̄ īciſas. Quo? Quomodo īterrogatiue poeta. Vt alfen⁹ uafer urbane ſatis alfenū uarū cremonēſem deridet q abiecta uſtrina: quā ī municipio ſuo exercuerat:romā uenit: magiſtroq; uſus ſuplicio iuriſconſulto ad tantā ꝑuenit ſciētiā:ut & ↄſulatū gereret:& publico officio fūgeret. Laſci

ui pueri: aut qa epicuri dn̄t ſūmū bonū ī voluptate poſitū: aut ſimpliciter laſciuos pueros dixit. Dū tu quadrante la vatū rex ibis.ꝑ irriſioné dicit: dū tu rex quadrāte lauatum ibis:quod rex nō facit.& eſt ſenſus iſte.quēadmōꝫ nō potes probare te regem eſſe: ita non potes probare paria eſſe pec cata. Nam qua ratione rex es: qui nummo dato lauas te: & uno comite pergis ad balneum. Mibi autem ignoſcent amici mei: ſi quid peccauero: Et ego illis .i. dū tu ꝯtemnis omnia:& dicis nō eſſe ueniā dandā peccatis: & dicis oīa pec cata paria eſſe:ego ſi qd peccauero:īpetro ab illis ueniā & In uicē præſto.ꝑ vtrāq; ergo partē nitit̄ boratiꝰ ꝓbare.neq; re gē eſſe ſtoicū:neq; paria eſſe peccata .dicēdo:nāq; dū tu per gis lauatū nūmo dato ꝓbat nō ēē regē: dicēdo etiā ignoſcēt mibi aīci:& ego illis.oſtēdit peccata nō eſſe paria:Nā ſi ſicut peccatū dignū ē uenia:peccata pia eſſe nō poſſūt.uſq; adeo n̄ es rex: ſi ad vellendā barbā tuā veniūt pueri. niſi baculo vī diceris.Beatus.pro beatior.

Vpolis atq; cratinus.Eupolis.cratinus.ariſtopbones. bi p̄mi archæas comœdias ſcripſerūt:ī qbus oīuꝫ vitia amaritudīe ſtili ſecuerūt.Mire aūt origo ſatyræ ꝑ boc oñdit̄ Hoſce p̄dictos poetas græcos. Facetus.bn̄s pitiā riſū mouē di.Et ſecādi boīes uitioſos. Emūctæ naris. ſignificat ſapiē tē qa e cōtrario mūgoſū ſtultū appellamꝰ.Durus.aſp ad cō ponendos verſus. Nā fuit boc uitioſus. ut aſpos uerſus faceret. In bora ſæpe ducētes.u.m.u.d.putabat maximū. ſi multos uerſus ī momēto fecıſſet:ſicuti magnū. ſed nō eſt magnū multos uerſus ſcribere:ſed bonos:quāuis paucos. Lutulētꝰ.ſordidꝰ:cui ꝯtrariū luculētus: boc é nō liqda & pu ra cōſciēti. Erat quod tollere uelles. Etiā quādo aſperos fa ciebat uerſus:erat:quod uelles imitari. boc ē erat ī aſperis uerſibꝰ illiꝰ.aliqd dignū imitatione. Piger ſcribēdi .f.l.s. r.Scribēdi recte nō ferebat laborē:nā ſcribēdi quomodocūq; ferebat. Vt multū.Sēſus.nā ī mltū ſcribēdo nil differo faci

Satyra 4.

118

lē fuiſſē. Ecce criſpinꝰ minimo me prouocat. huius criſpini etiā ī ſupioribus meminit. ne me criſpini ſcrinia lyppi cōpil laſſe putes. hic ſiſr: vt lucilius: multos ſed malos uerſus facie bat. Minimo aūt digyto ſolent ꝓuocare: q uolūt oñdere plꝰ eſſe uiriū ī ſuo minimo q̄ ī alterius toto corpore. Puſilli ꝑ quē nō multa poſſū ſcribere. Per pauca loqntis. ad illud re fert: quod ait iopis ꝙꝙ puſilli. At tu ꝯcluſas bircinis folibꝰ Tu uero criſpine mſta cogitādo imitare bircinos foles. bircis folibus cōpauit pectus criſpini & auris feſtinātibꝰ īceptas co gitatiōes. ꝑ hoc oſtēdit criſpinū īflatū ſcribere & turgide. vñ pſiꝰ. Tu neq anhælāti coquit dū maſſa camino. i. aīo & cura diligētia ſcribēdi. Beatꝰ fannius. poeta cui vltro delatæ ſūt capſæ: vt ſuos libros mitteret: & auctoritatē recipēt. fanniū quēdaꝫ nō ſatis bonū poetā recepit ī auctoritatē ſenatus. ali ter. fannius iſte malꝰ poeta fuit: q antea ꝯtempſiſſet datā ſibi imaginē a ſenatu: poſtea dū moreret: petiit: vt delatis ī pu blicū capſis ſuis cū ꝓpriis libris īcenderet. Itē aliter. fanni us quadratā eo tēpore ſatyrā ſcribebat: & erat ſine libris. hu ius imagines & libros hæredipetæ in publico bibliotecas re ferebāt nullo merito doctoris. Vſgo recitare timētis. Quod eniꝫ ſecat mores alioꝝ: ī publico nō recitāt. Quod ſūt quos genꝰ hoc minīe iuuat. qa ſūt qdā digni culpari: quos hoc ge nus carinis minime delectat. Ordo. iō mea nemo legit: quod ſūt: quos hoc genus carinis nō iuuat: qa nō iuuat: quaſi di gnos culpari. Quēuis media elige turba. de medio populo eſſe qui eſt ante cōſpectū ꝓducito. Ambitiōe. cupiditate honoris. Ere. i. coryntbio ac ꝑ hoc ſtatuis. nō pecunia. nā ſupra argēti cupidos dixit. Hic mutat. Maronis illud. cedet & ipſe mari vector: nec nautica pinus mutabit merces. Ve ſpertina tepet regio. Tepere dixit occidētalē plagā ad cōpara tionē oriētis: qa ibi ſol acriꝰ feruet. Neqd ſūma depdat me tuens. ꝑpea ſe piculis cōmittit: vt aut nihil decedat de ſūma patrimonii ſui: aut certe vt augeat. Oīs hi metuūt verſus.

Quod huiuſmõi vitiis dediti ſũt. Odere poetas: q ſatyras ſcribũt. Fœnũ habet ĩ cornu Sic loquunť ĩter ſe: q ſũt vitioſi. fuge iſtũ poetã ſatyricũ: q fœnũ hẽt ĩ cornu. Metaphoricos aũt dixit: qa quãdo ferũt boues ĩ cornibus eius ligatur fœnũ. Agedũ pauca accipe cõtra. audi tu q repræhẽdis ſatyricos poetas: nõ quod horatiꝰ mſtũ recitet: ſed quod videť ꝯſcius peccatorꝫ. Primũ ego me illorꝫ. ꝑmũ ego eximo me de numero eorꝫ: qbus do hoc nom̃ poetas .i. nõ me dico eſſe poetã; neq; eiꝫ q ſcit verſus facere eſt poeta. Sermoni ꝓpiora. vicina fabulis & oratiõi. Idcirco qdã comœdia nec ne. p. eſſet quæ. Quia verba eorꝫ apta ſũt ꝓſæ & oratiõi: dubitatio eſt vtrũ comœdia pœna dici põt. Quæſiuere. dubitauere. Quod acer ſpiritus ac vis nec uerbis nec rebꝰ ineſt. Eo ꝙ elata uerba: comœdia eſſe debẽt: ſed quæ hoc nõ hẽt: dubitať an comœdia ſit an poema. At pater ardens ſæuit quod. m. n. i. a. dixit ſupius dubitať utrũ poema dicať comœdia; qa ĩ ea nõ ſũt uera uerba: neq; ſensꝰ elati. q aũt uſt viderı poema eſſe comœdiã dic̃ acrẽ ĩeſſe ſpũꝫ: ſi qdẽ pr̃eꝫ oñdit ĩ luxurioſũ filiũ ſæuire væhem̃ter. Ebrius & magnũ. q. d. Ordo & ꝙ ãbulet cũ facibus: quod magnũ eſt dedecus. Añ noctẽ. ꝑ ꝑ noctẽ. aut añ tpus noctis: quia cæci ſũt amatores: qui utuntur facibus eo tempore: quo nõ eſt vtendũ. Non quid põponius iſtis audiret. l. Verba eius: q deſtruit comœdiã nõ eſſe poema: ſi uiueret pater nõ leuiora uerba luxurioſus audiret põponius: quæ audit filius a cõico patre. Ergo nõ ſatis eſt. p. u. p. u. Nõ ſufficiũt pura uerba ad appellandũ poetã metro cõcluſa. debet eiꝫ poeta & grauia uerba & cõpoſita cũ ſenſibus elatis habere. Puris. ſine figuris & magno ſono. Perſonatus. pſonã cõicaꝫ gerens. de comœdia: qui ꝑſonã patris accipit. Eripias ſi. Ordo ſi eripias his. Senſus hic eſt. ſi ordinatiõeꝫ metricã mutes in ope lucilii uel meo ñ eandẽ grauitatẽ ĩuenies q̃ ĩ ennii verſu & pacuuii ſoluto. i. ñ ita inuenias quẽadmõꝫ ſi ſoluas verſus ennii aut pacuuii:

qui etiam ſoluti altitudines & timorem poematis obtinent. Tempora dixit moras ſyllabaꝝ & correptiões. Non vt ſi ſol uas. Ordo. nõ ĩuenias. Hactenus hæc. hucuſq; dixeri utrũ ſatyra & comœdia poema ſint an nõ. Alias. alio tpr̃e. in lo co: vt Terentius. qñ alias q̃ hodie has fieri nuptias: nõ alias mõ: ut qdã uolũt. Nunc illud quæram. deeſt audire. Nunc dicã utrũ oderis hoc poema. utrũ iure metuas. Sulci⁹ acer a. & c. Sulcius & caprius noĩa fuerũt delatoꝝ. alii actores uo lũt fuiſſe cauſaꝝ. iñ etiã rauci tradũt̃ aſſiduitate agẽdi. Vt tu ſis ſiſis cæli byrrhiiq;. Cælius & byrribus pditi adoleſcẽtes fuerũt. hoc tpr̃e vitioſoꝝ. Si tu vis inqt ſiſis eſſe male uiuẽ tibus: cur ergo per carm̃ iſtud uideor ſiſis eſſe accuſatorib⁹! & eſt ſublimis ĩuectio. Nulla taberna meos. h. n. p. l. negat ſe libellos ſuos ædere bibliopolis: ne in ĩpitã turbã ĩcidant: qualis eſt hermogenes tigelli⁹ plærũq; eĩs ĩ pilis vł ĩ colũnis epigrãmata ſcribebãt poetæ: uł bibliopolis tradebãt. hoc ideo poſuit ꝑ bibliopolæ ſtationes vł armaria circa pilas uel colũ nas habebãt: ac p hoc oſtẽdit ſe nõ temere cuiq̃ libellos ſuos ædere: niſi nobiliſſimis pſõis. In medio q. s. f. r. s. m. hoc ſic ꝓnũciandũ eſt quaſi dicat qlibet. nõ ĩdigniores te ſũt: q in medio foro recitãt: nã mł̃tos dicũt eſſe: q ĩ balneis recitẽt. iõ q; clamamus hãc cauſã p Ironiã qa in balneis melius uox ſo net. Lædere gaudes. Subiectio eſt. ſed forte dicis: qũo ſaty rã ſcribis o horati. Eſt auctor qs deniq; eoꝝ. Ordo. qs de niq; eoꝝ eſt auctor: ideſt qs eoꝝ delator eſt; cũ qbus cõuiua tus ſis: ergo cõiecturis colligis crimine hoc me dignũ eſſe. Abſentẽ q rodit aĩcus. Sũt eĩs quidã: q dũ uolũt ſe urbanos hẽri q̃ſi p facetias lacerãt alios: dũmõ riſũ excutiat ſibi ñ hic cuiq̃ pcit aĩco. Niger. maledic⁹. Hũc tu rõane. c. hui⁹ act⁹ debes rõane metuere nõ me. Quatnos. i. duodecĩ ĩ triclinio: nã iñ & tricliniũ dictũ eſt a trib⁹ lectis. Quauis. qũouis. uł qua ratiõe uis: ut poeta: Qua facere id poſſis noſtrã nũc ac cipe m̃tes. Aſpergere. notare ſer̃onibus uel ueneno. Ego ſi

riſi ꝙ īeptus.p.r.o.ideſt ſæpe in ꝯuiuio uides aliquē de hoī
nibus maleloquentē : excepto q̄ paſcit. Ego ſi aliquē merito
vitupauero repræhēdis. Mentio ſi qua de capitolini furtis
īiecta petilli . petillus cū ī capitolio eſſet coronā rapuit. Eſt
aūt gēus de furtꝭ capitolini petilli;nā ex crīe capitolinꝰ petillꝰ
dicebat̃. ī expoliatōne capitolii accuſatus . dubiū aūt vtrū
gratia iudicū ſit abſolutꝰ.tn̄ capitolinus vocabat̃. Sucus.
virus.liuor.lolligo genus piſcis ē;quo atramētuꝫ fit. Quod
vitiū ꝓcul.a.c.hāc malitiā: qua ſolent ꝑſeq̄ etiā aīcos ſuos:
amouebo a libris meis atq; aīo.Ordo.prius ꝓmitto:ut ſi ali
qd de me ꝓmittere poſſū.i.ſi qd ē. quod de me uere ꝓmitte
re poſſiꝫ.& hoc uere polliceor abfuturā eſſe malignitatē:quæ
eē aīcis nocet. Inſueuit.admonuit.docuit.ad libere loq̄ndū
& mōſtrando uitioꝝ ſingula effugerē.Cū me hortaret̃,id ē
qn̄ me mouebat pater ad rectā uitā.exēplis me docebat: & p̄
ferebat hoīuꝫ & virtutes & uitia. Nō ne uides albi ut male
uiuit filiꝰ. Mira vrbanitate dū quaſi oñdit qūo ſe pater ſu
is monitis monere ſolitꝰ eſſet;īterea mltos ꝑcutit. Sapiens
uitatū qdq; petitū.a pħo inq̄t poſtea cognoſces:qd iuſtū aut
iniuſtū ſit:qdue appetas uel uites.Quid aūt bis ītelligendū
ut ſit qd uitatū.qdue petitū. Iteꝫ dicebat pħus te docere po
terit melius quæ ſūt uitanda ſiue appetenda . Ego aūt te do
cui ea;quæ ſūt ī vſibꝰ cōſtituta. Cuſtodis.pædagogi. Du
rauerit.formauerit. Sine cortice.Metaphora a natoribus
Nabis ſine cortice.ſine difficultate.ſic eiꝫ diſcūt natare;q̄ ne
ſciūt adiūctis uētri corticibꝰ.ꝓuerbialiter aūt poſuit. nabis
ſine cortice . hoc eſt ſine alieno adminiculo te reges. Vnū
ex iudicibꝰ electis obiiciebat.Exemplo ꝓferebat.hoc eſt vnū
de equeſtri ordine demōſtrabat : qa ex equeſtri ordine iudi
ces legebant̃. Siue uetabat.an hoc īhoneſtū & īutile factū:
aiebat.dubitas utrū hoc ſit bonū an malū:cū uideas in hac
re illū neſcio quē īfamia laborare. Auidos uicinū funꝰ vt
egros exanimat ſtupefacit.Bn̄ cōparauit īfirmā ætatē ægris.

dicendo auidos & ítem pantes. Item aliter. auidos & ægros dupliciter poſſumus intelligere. Nam de auaro vtrūq; recte dicit̃:& de ægrotante & languido:Si auarū accipis ſibi pcere pſeqt̃:ideſt largus uiuere admonet̃: qa auar⁹ ē morti uicinus. Quēadmō; inqt ægrotantes uicinū fun⁹abſterret a cibi auiditate:ita ſæpe animos teneros a uitiis infamia reuocat aliena. Ex hoc ego ſanus ab illis pniciē.q.f.ideſt alienus ſū ab his rebus:quæ pniciē afferūt facientib⁹. fortaſſe hēo uitia:ſed talia:qbus ut his ignoſcas. Liber aīcus. qa pōt me libere īcrepare. Imprudēs.ualde prudens aut cogito ne p ī prudentiā aliqd tale cōmittā. Cōpreſſis agito laus.Sermōes duo ſūt epos Kai traphoricos:ē quo utimur cogitātes,ppho ricos uero cui lingua ſuppeditat. Auxilioq; ſit mihi. ad auxiliū ueniet.& oñdit ſe bñ ſcribere:nā nō oms poetæ mali ſūt Nā multo plures.valde mſti. aut multo plures q̄ putas.aut aut plures ſūt q̄ iudei:ut poſſumus cogere te. cōſentire noƀ ut nō iudices eſſe ſcribere malū vitiū;Ordo ē.ac veluti iudæi cogemus te ī hāc turbā ɔcedere.

Satyra q̄[?]

Greſſū magna me accepit aricia roma.Egreſſus roma & egreſſus romā dicim⁹.differtū nautis.plenū.s.his: q ī pontinis paludib⁹nauigabāt. Atq; malignis.deeſt hoīb⁹ Hoc iter ignaui diuiſimus. ideſt ab urbe vſq; ad forū appii biduo venimus:cū argutiores uno die ſoleant venire. Grauis eſt minus appia tardis.appia via eſt nō moleſta tardioribus:qa hītaculis freqntat̃: ubi poſſūt manere quocūq; puenerit. Hic.apud apii forū.Indico bellū.nō illi do alimenta fame ieiunaui.qa aqua mala erat. Iam nox īducere terris umbras.aſpgere umbris terrā. Tota abit hora.maior pars noctis abſūpta eſt. Multa prolutus.plenus.Virgilius. Ille impiger hauſit ſpumantē paterā:& pleno ſe pluit auro. Ac miſſæ paſtū.ordo.ac miſſæ paſtū mule retinacula nauta ſaxo religat. Cerebroſus.iracūdus. Ac mulæ nautaq; Ideſt mulæ lūbos & naute caput ferire cœpit. Ora man⁹q; oſtendit

ubi eſſent expoſiti fanū fęroniæ ī tertio miliario a terracina.
hoc eſt iouis anxuris vxor:cuiꝰ & virg. meminit. viridi gau
dens fęronia luco. Anxur aūt iupiter terracinæ colit̃. Repi
mus. procedimus. Atq; ſubimus īpoſitū. Terracinā dicit.
id ē ad anxur uenimꝰ ciuitatē:quæ pōta ē ſup montē cādētē
ac declinat̃ neutro generé. anxur aūt dictū: qa ibi īberbis iu
piter colit̃. Miſſi magnis de rebus uterq;. de reconciliatōe
miſſi erāt legati ab auguſto ad antoniū:q poſtea bellū ciuile
geſſerūt. iā tū eis diſſētire cœpant. Mecœnas optimꝰ atq;
cocceius auerſos ſoliti cōponere aīcos. quoniā inter auguſtū
& antoniū reliqæ erāt diſſenſiōis:Cocceius nerua ꝑauus ner
uæ:q poſtea īperauit romæ mādauit aug. vt mitteret q de ſū
ma reꝝ tractaret. ergo miſſus eſt mecœnas cū agrippa: qui
vtrūq; exercitū itra caſtra coegerūt. hoc liuiꝰ ī libro cxxvii.
Intelligēdū aūt ꝙ fonteio miſſo ab antonio auguſtus mecœ
natē & cæteros ad eundē locū miſerit. Fonteiꝰ ad unguem
factꝰ homo. ad vnguē facti hoīes dicūtur: q ſūt vrbani: q
ſūt eloquentes q ſūt dicaces: q nō habent uitiū. Tranſlatio
a marmoribꝰ:quoꝝ iuncture unguibꝰ explorātur. pſius. ut
ꝑ læue ſeueros effūdat iūctura ungues. uirg. In ungue mar
moribꝰ poſitis ſecto uia limite quadret. Antoni nō ut ma
gis alter aīcus. ut nō īueniret̃:q magis eſſet aīcus antonii.
Fūdos. aufidio luſco prætore libēter linqmus:prætorē ꝑ ma
giſtratu dixit:hoc eſt duūuiro. fūdus nom̄ oppidi: quod in
nūero plurali dixit tm̄. Præmia ſcribæ. qa de curia ſcribaꝝ
familia fuerat:& hoc pro præmio fuerat conſecutus:ut ma
giſtratus eſſet. Prætextā. purpureā. quæ ī pectore extēdit̃ ſe
natoꝝ. In mamurraꝝ feſſi. Mamurraꝝ & lamiaꝝ familia
fuit:quæ a formiis originē duxit. Murena præbēte domū
hoſpitiū. i. māſimꝰ apud murenæ vicū:nā cænauimꝰ apud ca
pitonē. Capitone culinā. Culina dicta ē coqna:qa ibidē dii
penates colant̃. aliter culina. i. coqna ab eo ꝙ culiat carbones
Cādidiores. pſcbriores. benigniores. Et parochi quæ debēt.

l.s.q;. parochi genꝰ officii : q ſolẽt peregrinis ſalẽ & linguã
ꝑbere:& ſignificat publicũ curſũ. Clitellas.ſaginas ſiue ſel
las.alii ĩſtrumẽta:qbꝰ aĩalia ſtrenunt:alii vncinos ligneos: q
bus onera ĩponunt. Et notãdũ tẽpore ꝓ tẽpori. Crudis ad
virg.rettulit q difficile digerebat:dicebat eis ſtomachũ dole
re virg. Hinc nos coceii recipit.p.u.Coceii neruæ:vt ſupiꝰ
diximus:copioſa. Caudii cauponas.caudũ eſt ciuitas ſãnii.
lucanꝰ. Vltra caudinas ſupauit uĩnera furcas.Nõ lõge aũt
abeſt a bñuẽto. Muſa velis mẽores.Quidã repħendũt hora
tiũ:ꝙ de rixa dicturꝰ petuit auxiliũ muſæ.ſtulte:nã oratorie
hoc fecit. Quãdo aũt de leui re dicturi ſumꝰ attẽtũ debemꝰ
facere auditorẽ pp leuitatẽ rei : vel qa deſcripturꝰ naturã
ſuã nõ debuit ꝑtermittere : quod ne iucũde factũ videbat ſi
ne ludo poetico. Oſci.cãpani:qa oſcia cãpania dicta eſt:aut
ironicos cuiuſdã oſci ignobilis vñ oſceni figurate : ut creſſa
genꝰ pholoe & eſt figurata locutio. Meſſi ge
nꝰ oſcii ſũt. Ne foret.deeſt ſit.Cãpanũ morbũ.aut oris fœ
ditatẽ aut arrogãtiã.dicunt eis cãpani fœdi eſſe & arrogãtes
ſic fœda accipiamꝰ. Aliter cãpani: q
& oſcii dicebãt ore ĩmũdi : vñ etiã oſcenos dicimꝰ : aut uero
dixit cãpanũ morbũ : qa cãpani morbũ dicacitatis patiũt.
Donaſſet mane cathænã.ex uoto laribꝰ. Solebãt pueri poſtq̃
puericiã excedebãt diis penatibꝰ bullas ſuas cõſecrare. ſilr &
puellæ pupas.Modo ergo ridens ĩterrogat.ſi ꝯſecraſſet cathæ
nã:qa fuerat ligatus quaſi ꝓuus.Bullas ſenatores nobiles ge
rebãt:quas adulti diis penatibꝰ cõſecrabãt:ſic & hic qa ꝓuus
cathænã. Scriba qd eſſet.nõ ĩqt qa factus es ſcriba: amiſi
ſti cõdicionẽ ſeruilẽ. Dominæ vis oñdit eũ ſeruũ fuiſſe.
Tamq; puſillo.quia breuis erat ſtaturæ. Sedulꝰ.diligens.
officioſus. Pœne macros. ordo.pœne arſit macros turdos.
Delapſo.u.ideſt ſparſo igni.errãte flãma p coqnã. Lãbere.
attĩgere:vt lãbere flãma comas & circũ tempora paſci. Inci
dit ex illo mõte.Bñ dixit notos:appullꝰ ei fuit ſiue uenuſinꝰ.

Quos torret atabulus. Torret ĩcendit : qa nimio calore flãs vẽtus illã regionẽ exiccat, unde & peſtifer dicit̃ eſſe:& grauis atabul⁹ nom̃ vẽti. Apo tes ates. i. a peſtilẽtia. Erepſem⁹. i. trãſiſſem⁹ ꝑ erepſiſſem⁹ : & eſt figura detractio ſiue pœne trãſiſſem⁹. Triuici. oppidi ĩ fine cãpaniæ: quo vehicula iũcta accedere nequeũt: ideo ergo horati⁹ ad uillã diuertit. Vdos. humidos. virides. i. accepit nos cũ ſũmo fumo: qa ibi urebã tur rami. Et pecto. ꝑ expectaui. Sõnus tñ aufert. illã. s. expectationẽ: & abũdat tñ. Intentũ veneri. expectanttẽ venerẽ. Manſuri oppidulo. quod verſu nõ põt dici : qa equũtu ticiũ dicebat̃ oppidũ: & nõ poterat ĩ uerſu ſuo ponere huius modi nomen: ac ꝑ hoc ſignis utit̃. Ita aũt dicere nõ eſt: ut ſol uendo nõ eſt. Callidus. ꝓuidus. ſapiẽs. Atq; nõ ditior ur na. qa ĩ equũtuticio aquæ eſt iopia: & hic ſilr apud canuſiũ oppidũ appuliæ lapidoſus eſt panis: hac de cauſa de equũtu ticio emit̃ panis. ſilr & ibi aq̃ deeſt: ut in equũtuticio. Iñ ru bos feſſi. p. oppidũ eſt italiæ. virg. Nũc facilis rubea texat̃ fi ſcina uirga. Coruptius. nobis moleſtius. difficilius. Poſtera tempeſtas. poſterũ tp̃us. poſtera dies. ſtatus cæli: hoc eſt ſere nitas. Aduſq; bari menia piſcoſi. Ciuitas eſt quæ adbaris di cit̃: hodieq; ut dixit grãmaticus theoſtitus. De hic gnatia lymphis iratis extructa. Quia aquas nõ hẽt. Dedit riſuſq; iocos. Riſimus inqt: quod apud gnatiã audiuimus ĩ aris fla mas ſine ture cõſumi. Apella. finxit nomen quaſi ſine pelle aut certe apella: qa præputiũ nõ hẽt. Nam deos. Secundũ dogma epicureoꝶ loqt̃ q dicũt deos agere ſæculũ ſine cura: vt poeta. Nec curare deũ credis mortalia quẽq̃ ; nã epicure⁹ erat: iõ dixit deos nõ curare mortalia. Triſtes. ſeueros ĩ ſcru tando ſollicitos.

On qa mecœnas lydoꝶ qcqd. deeſt hẽs: vt mecœnas a tauis ædite regib⁹. Mecœnatẽ alloqt̃ cãdorẽ animi ei⁹ cõmemorãs. q generoſos atq; huiles abſq; diſcrimine accipi at. lydi quondã tuſciã poſſederũt: a qbus originem mecœnas ¶ Satira 6. ad Mecenatẽ de vita ſua

122

trahebat.Senſus hic ē.nō te inqt extollit nobilitas gētis & ſan guinis:vt deſpicias eos:q ex īfimis nati ſūt ſciēs ꝙ nō gen⁹ ſ; virt⁹ In homine eſt quærēda.Nō qa habes ethruſcos fines quos īcoluit qcqd lydoꝝ fuit:nec eo qa nemo eſt te generoſi or.i.neq; qa nobiľ es:iō derides ignobiles & libertinos.Nec iō quod īperauit pater tu⁹ & au⁹ irrides ignotos paupes vľ ignobiles:nec ignoti tibi faſtidia afferūt: quod uſgo ſānas di cūt. Suſpēdis.ſpernis.Subſānas.i.faſtidis.i.nō irides.No uim⁹ eī; qa q irridēt ſānas faciūt. Referre.ītereſſe. Dū ī genu⁹.dūmodo īgenu⁹ ſit. Ingenu⁹ aūt ad moris ꝓbitatē p tinet. Perſuades hoc tibi recte.Recte inqt hoc tibi pſuades o mecœnas:quod ante impiū tulli:q unus ex ſeptē regibus ſeruili tñ genere fuit:alii multi ignobiles ſed viri boni & vitæ optimæ.Senſus hic eſt:Recte hoc ſētis : qa nō nobilitatē ma gnipēdis.ſed virtutē.Ante poteſtatē.t.a.i.r.m.ſæpe.v.Sēſus nō ſolū tullū:ſ; alios mľtos ex ignobili genere claros fuiſſe. Fuit aut tullus tarqnii pſci.lucumonis ſeruus:de quo virg. Otia q rumpet patriæ reſideſq; mouebit tullus in arma ui ros. Vnde a quo.vt genus unde latinū. Licuiſſe.a licitatōe i.ualuiſſe.extimaſſe.quoniā omne licet:ualet.& iudicāte eſtimāte.pſuades hoc tibi recte. Quo.vt. Famæ. i.nobilib⁹. Qui ſtudet ī titulis.ideſt dū virtuti præfert no bilitatē. Quid oportet nos facere.nos q ſum⁹ ſapiētiores po pulo;ſi popul⁹ recte iudicat;q frequēter errat : nō debemus honorē merētibus magiſq̄ nobilib⁹. Nam eſto. hoc quaſi præcedēte ſubiectiōe dicit:quaſi aliqs dicat:magis debuit ho norē accipe leuinus homo nobiliſſimus q̄ neſcio qs ignotus: Cui ita rñdet:cōcedo : ꝙ magis debuit ppľus mādare honorē leuino nobili q̄uis ignauo q̄ decio ignobili q̄uis forti:quare aūt hoc cōcedo;qa debet unuſqſq; cōtentus eſſe ordine ſuo : & hic docet unūquēq; debere ſorte ꝓpria cō tentū eſſe.Iſte leuinus originē ducebat a ualerio publicola: q pepulit de ciuitate tarqniū cū bruto ſemp cōtemptus eſt a

pp̄ſo. Si ergo pp̄ſus q ducit̄ nobilitate & diuitiis ſæpe ignauos q̄uis nobiles ſpnit: quid nos op₃ facere? Quāto inqt min⁹ ad honoré poſſum⁹ puenire: q uſgo ignoti ſum⁹: ſi etiā nobiles notant̄ a populo. Meli⁹ eſt ergo tuo iudicio q̄ populi placere. Cenſor q moneret appius. hic eſt appius: q libertinos in urbe tribunos redigit. Vel merito. ualde merito. Quoniā i pprie nō pelle. Quieſſé. i pprio ordine & ſtatu ſūptus eſt ex puerbio. Nā nō qeſcere pellib⁹ ſuis dicim⁹ eos q humili ore loco nati maiora deſyderāt. Sed fulgēte trahit .c.g.c. Sed ifulgēte currū gloria: quæ illicit ad ſe tā ignobiles q̄ nobilrs. Et eſt alia ſubiectio. Gloria quæ ſtat i curru fulgéte ita trahit hoïes quaſi ibi ligati ſint. Cōſtrictos. cupiditate plenos. vel ipeditos. hic cupiditaté gloriæ deſignauit. Quo tibi tuli ſumere .d.c. Séſus. qd neceſſe eſt ad ipſos honores affectare: q̄uis oēs cupiāt. Iſte Tulli⁹ ſenator fuit añ remot⁹ é a ſenatu p cæſaré q̄ſi pōpeian⁹ occiſo cæſare recepit ſenatoriā dignitaté. fuit aūt ignobilis. Tibi aūt tribuno dixit. qa recepto ordine ſenatorio. fact⁹ é tribun⁹ militū. Et circūdedit mediū crus. iō dixit qa altiores ſūt calces ſenatoꝝ. Clauū. ſenatoriā dignitaté. Nā vt qſq; iſan⁹. Cōparatiue qlbet iſipiens nou⁹ ignobilis & cupiens ſenator: q cupit ré icōmodā vñ pateret̄. & hic notat eos: q volūt appetere honores: quos ñ habuerāt ſui maiores. Impediet. dignitatis calciamentis ligauerit. Demiſit pectore. media parte corporis. Audit cōtinuo a populo aut iqrētium é: aut obprobrātium hic ſmo. Vt ſi qs ægrotet, ægrotare morbo dicunt̄ hi. q habēt aliquā cupiditaté: qa omnis cupiditas ægritudo é. Quéadmodū inquit q habet curā mecādi. & voluerit videri formoſus. inicit puell' curā iterrogādi q̄li iuuēis facie ſit. q̄li déte q̄li capitolio ita & is: q pmittit ſe curaturū ré .p. facit homines quærére de parētibus ſuis. Sic q promittit. ordo. Nam ſic qui promittit ciues & vrbē éé ſibi curæ: cogit oēs mortales de ſe curare & ei⁹ natalibus: ſic iſani hītu nouo & q uſt videri pſcher.

Tune ſyridaniæ.Senſus tu qui libertinus es pentib⁹: audes tribunatū adminiſtrare:Ignobiliū quorūdam de ſyria dam nato noīe ignobilis:& quaſi unus de pplo uerba ad eū facit: q cupidus ex genere humili ad honores & impiū peruenerit. Deicere e ſaxo.c.Cadmus fuit carnifex notæ crudelitatis.dā nati aūt de tarpeio mōte præcipitabāt. At nouius .c.g.p. me:s.v.Quaſi rn̄dentis uerba ſūt. Nāq; eſt ille.p.q.c.me⁹ i.eques romanus.ſiue liber.ad pſonā ſuā poeta. Hoc tibi. hac ratiōe.Rurſū interrogantis eſt.mō horatius. paulus & meſſala optimi fuerunt illius tpr̄is aduocati & nouius quis garrulus vocis tn̄ gratia pœne exercit⁹agere videbat̃.Sēſus ergo ē.Ideo tu videris tibi paul⁹ & meſſala eſſe: qa nouium vno gradu præcedis. Aliis placet nouiū præconē fuiſſe:& uo cis merito patrimoniū acqſiuiſſe: vt ſit ſēſus . hoc tibi ergo videris meſſala & paul⁹: qa præcediſ præconis . hoc loco do cet uitandā eſſe arrogātiā. At hic.s.p.d.Modo reſpōdet̃ ſub iectioni. Magna ſonabis.aut magna funera: aut magna ſo nabis ꝑ magne:ut virg.Infanda furētes.ordo.ꝙ uincat car mina & tubas. Saltē monet hoc nos.Electoꝝ eloquētia . id eſt pp hoc nos delectet:ꝙ ē orator. hoc ſolū inqt horati⁹: ꝙ īdignatio noſtra cohibet nouiū ī equeſtri ordine ſedere:quod aduocat⁹eſt.& ē magnæ uocis: aut ipſe noui⁹habet clarā uo cē ſaltē hoc ſtam⁹:q licet aduocati nom̄ habeat: tam̄ ī lxiiii . gradu locat⁹ē. Rodūt.lacerāt maliloqo. Cōuictor.ꝑ eo ꝙ ē cōuiua. Ac olis ꝙ mihi pareret.Sēſus ē ī his uerſib⁹ſatis obſcur⁹.ueꝝ ratione hac poteſt fieri manifeſtus . Forſitā tri bunat⁹ mihi īuidiā parere debuerat; qa fortūæ bonæ merēt̃ īuidiā:qa caſu quodā īdigni peueniūt ad honores.uirtus ue ro carere deb; īuidia.Vere eī uirtutis ē.& certi meriti mecœ nas tuo iudiciō cōꝓbari. Quia nō ut forſit honorē iure mi hi īuideat.Nō ita iure mihi īuidēt:ꝙ ſū aīcus & cōuiua:quē admōꝫ fortaſſe iure īuiderent:ꝙ fui tribunus. Nam ad aīci ciā tuā nō felicitate;ſed merito pueni.felicitati aūt īuidēdū ē

nō merito. Ita te quoq; aīcuȝ preſertiȝ cautū. Cum ſis cau tus & pitus ad amicos eligēdos. Dignos .a.p.a.p. dignos amicos: q ſūt lōge a praua ambitiōe. Nō hoc me poſſū. id eſt neq; caſu aliquo nec beneficio fortūæ factus ſū tibi aīcus ſed beneficio meo. Singultiȝ pauca locutus . uercūde cū ī teruallo īterruptis uerbis īpediēte uerecūdia: qa q pudoreȝ habet nō multū loqr: vt Infans. Nō ego circū. Ordo. nō ego narro me circū rura uectari caballo ſatureiano. Sature iani fūdi ſūt ī appulia fertiles: & equoꝝ nobiliū genitores. Nono poſt menſe. ut lōgo poſt tpr̃e uenit. vt appareat diu ex ploratū ad aicicia admiſſū diſplicere nō poſſe. Magnū hoc ergo duco. ideſt gratū mihi erat: ꝙ placui tibi: nō ꝓpter no bilitatem parentum: ſed propter meritum conuerſationis meæ. Atqui ſi uitiis. Ordo. Et ſi mediocribus & paucis vi tiis repræhēdenda ē uita mea: attam̄ ī qbuſdā ē laudāda. hip batō tale ē: atq ſi uitiis careo & ꝓbatæ ſū uitæ: his bonis pa ter cauſa ē. Velut ſi egregio. Cōpat uitā ſuā formoſo uſtui aſpo uenis. At mala luſtra. luſtra feraꝝ cubilia ſūt: & quo niā meretrices lupæ dicūtur. bñ hoc nomine lupanaria appel lauit. Et quare mala. ad differētiā illoꝝ ubi præda uidet̃ īclu ſa. luſtra nō ſolū feraꝝ dicunt̃ cubilia. ſed & popinæ: ī qbus ſcorta ſūt & illecebræ libidinū. Purus & ī ſons vt me. c. ordo ſi neq; auariciā ī me repræhēdis: neq; tabernas: & aīcis meis carus ſū: Inſons ſū & īnocens. ut me laudē. Cauſa fuit pater his. haꝝ reꝝ haꝝ virtutū pater cauſa fuit: ut ſi īnocens & āi cis carus. Quod dixerat nō pr̃e præclaro. ideo hoc ſubiecit. hoc eſt quē alii ignobili obiciūt: ille hoc cōtulit: quæ amplius ī ſe ɔtineāt q̄ pater præclarus. Noluit ī flaui. l. me. m. m. fla uius qdā fuit illis tpr̃ibus calculator. Suſpēſi loculos hypal lage. nō ipſi ſuſpēſi ſȝ ſuſpenſos loculos hn̄tes. Tabulā. bu xū in quo meditat̃ ſcribere. Octonis referētes idibꝰ æra. Nūmos ꝑ mercibꝰ octonas axes æris: qa an̄ idus mercedes dabāt̃. Artes quas doceat. doceri faciat: vt quos illi dædala

124

circe ſuppoſita de matre notos furata creuit. Veſtẽ ſeruoſq; ſequentes.Ita me honeſte tractauit:ut ſi qs me vidiſſet: pu taret me a maioribus meis eſſe nobilẽ atq; diuitẽ. In corru ptiſſimus.ad cõpationẽ alio℞.q interdũ ut luxuriẽt ſcholaſti ci donis ſtudent ſuos corrũpere pedagogos. Pudicũ.q pri mus virtutis honos.Quia pudicicia ſũmũ bonũ ẽ. Ab oĩ ñ ſ.f.v.o.Non ſolũ ſeruauit me a turpi facto:ſed etiã a fama. Nec timuit ſibi ne.v.qs.Nec timuit inqt: ne ſibi ꝑ vitio qs obiiceret:ſi me ita iſtituiſſet.ut eſſes præco aut coactor:quod ipſe fuit.præcões dicebãt:q ſtabãt ad oſtia:enunciabãt enis precia ablata. Coactores aũt mercenarii eo℞ q hẽbant argẽ tariũ.Sunt aũt argentarii q hñt ſũmã re℞ uænaliũ. argẽta riũ dicim⁹eũ q hẽt ſũmã diuitia℞.a quo accipiũt forani.Co actorẽ qui exigit nũmos a circũforãis. aliter coactores dñr argentarii in auctiõibus q pecunias cogãt.ipſi ſũt collectarii. Ad hoc nũc.Alii ad hæc legũt ut ſit ad hæc quæ præſtitit.Alii ad hoc ſcilicet ne me pœniteret: qa patrẽ habui opariũ & li bertũ:qa uir bon⁹ fuit. Nil me pœniteat.nõ me pœenitet huiuſmõi patris:& iõ nõ me defendã: eo mõ quo ſolẽt hoĩes ſeſe defẽdere: qbus obiicit̃ ignobilitas: q dicũt nõ dolo ſuo neq; volũtate factũ eſſe:ut ab iſti⁹mõi parẽtib⁹ naſcerent̃. Nõ vt magna.ordo eſt.nõ vt me defẽdã: ut magna pars ho minus. Ratio.ſentẽcia. Nã ſi natã iuberet.Quid ſi natu ra faceret aliquẽ a certo ãno repetere uitã poſt mortẽ: & fie ret illi poteſtas eligẽdi a fatis.quos uellet ꝑentes cõtent⁹eſſẽ ꝑentib⁹meis. Ad factũ.Ad ſuperbiã ac an ad eligendũ faſti ciũ quod ex copia naſcit̃. Honeſtos faſcibus.Magis meos eligerẽ:q̃ cõſules aut ſenãtores. Demens.i.u.zeugma for taſſe. Sanus fortaſſe tuo. Mire hoc dixit qa ipſe equeſter permãſit otẽpto ſenatorio ordine. Nã mihi cõtinuo.Si ade ptus eſſes maiorẽ dignitatẽ: multa mihi eſſent neceſſaria. Petorrita. genus uehiculi: Alii carpenta intelligũt: nõnulli carrucas. Mãtica cui lũbos.Quia pauꝑes cũ iſidẽt iumẽtis

poſt ſe ſarcinas hn̄t. Sordes ignobilitatẽ. Quas tibi tulli. de quo ſupius dixerat: quo tibi tulli ſumere depoſitũ clauũ. Laſanum. Vas ĩ quo exoneratur venter .i. quo uentrẽ purgam⁹ iuentũ ad exqſita naturæ. Hoc ego cõmodius q̃ tu. In hoc ꝙ mſta mihi nõ ſũt neceſſaria uſ caballi uſ calones. uſ comites. & mſtis aliis rebus cõmodius uiuo. Libido. volũtas. Fallacẽ circũ. ſuburã maiorẽ: ĩ q̃ veſpe ſemp vænũdãt̃ furta Et notandũ qa fallacẽ forũ dixit circũ: nõ nulli volunt eſſe p̃ poſitionẽ nã ſi nom̃ ſit locũ circi videt̃ ſignificare: ĩ quo furta vere diſtrahũt̃: an fallacẽ circũ pp circenſes ĩcerti euẽtus aut pp ſamardã. marda cũ qui circa metas ſolebat ĩducere. illic ei mathematici olĩ ſteterãt. Aſſiſto diuinis. aut ſamardicis aut ſortilegis. Laganiq; catinũ. lagana ſũt de ſiligine quadã fcæ quaſi mẽbranæ cõpoſitæ: quas cũ piperis liq̃mine coquunt. & ſic comedũt. Lapis albus. menſa marmorea: quã vocãt delphicã. Aſtet echinus. Echinũ dixit uas æneũ ĩ quo calices lauãt̃: ꝙ mõ triſille appellam⁹. Alii ampulã vitreã dicũt. Vilis. nõ magni precii. Guttus. genus unguẽti. Campana. fictilis uel uiminea. uel ænea: qa ĩ cãpania dicebant̃ æneæ res optĩe fabricari. Obeũdus marſya. marſya ſtatura ĩ roſtris: ad quã ſolebãt hoĩes illic cõuenire. q inter ſe liteſ atq; negotia cõponebãt. Nã & a ſtatua nom̃ locus accepat. Quod ſe uultũ ferre negat. Nouii fratres fuerũt: quoꝝ minor ad locũ: qui appellabatur marſya obſonari cõſueuerat. hi aũt nouii fuerũt acerrimi fœneratores; & iocat̃ de hac re horatius. ideo ait. puto marſyã erectã vnã manũ habere: ꝙ illoꝝ. fœneratorũ ĩpudentiã nõ poteſt ſuſtinere: deĩde ꝙ ad ſtatuã marſyæ vadimoniũ ſtatuebat̃. Fraudatis. expilatis. euacuatis. Sol acrior. calidior hora quinta. Rabioſi tẽpora ſigni. Aeſtuoſos dies caniculares. Prãſus nõ auide. Aeſt⁹ caũſa tantũ prãſus quãtus me ſepet a ieiunio: quãtũ poteſt diẽ durare: hoc ẽ nõ mſtũ prãſus. Interpellet. ſuſtĩeat. Domeſticus otior. domi otioſus maneo. Notandũ otior fictũ uerbũ.

Miſera ambitione grauique. Quia omnis cupiditas praua miſeros facit: quia grauiter afficit. Ac ſi. pro quaſi. vt Non ſecus ac iuſſi faciunt.

Satyra ꝯ̃ de cōtemptione Rupili Regis et Persij

Roſcripti regis rupili. Rex rupilius prænestinus fuit. iste poſt exliū prætor: cū a triūviris cōdemnatus eſſet: cōfugit ad brutū: & eius ſocius bitus eſt. ibiq; horatiū iurgio laceſciuit ob quod amaritudinē ſtili ſui i eū cōſtrinxit. proſcriptus aūt fuerat ab auguſto propter brutū. hybrida perſius ex diuerſis parentibus natus. Nam clazomeni⁹ fuit patre aſiatico matre romana. Tractū eſt ab aquila: quæ ex aqla & vlpe naſcit̃. Trāſlatiue ergo horati⁹ lacerauit perſiū quaſi ſemiromanū. Itẽ aliter publi⁹ rupili⁹ cognomine rex præneſtin⁹ poſt exiliū ciuilis belli cōmilito fuit. horatii in caſtris bruti. hic ægre ferēs ꝙ horati⁹ tribun⁹ eſſet: ſæpe ignobilitatē generis illi obiiciebat: id circo nūc eū ex pſona lacerat Itē deſcribit̃ iurgiū publii rupilii regis cuiuſdā: q aliqñ i horatiū iaculariter dixit. & hybridæ pſii. hybridæ aūt dicunt̃ ꝓprie canes: q naſcūtur ex cane venatico & cane grecario. Itē hybrida dicebat̃ perſius; qa de mr̃e græca natus fuerat & pr̃e romano. hybrida dicit̃: q hēt pr̃em græcū & matrē Italā aut per ꝯtrariū hybridā dicūt appellari: q mixto genere ſermonis loquat̃ græce latineq;. Pus atq; venenū. malignitatē atq; liuorē. Lyppis. otioſis. ſedentib⁹. Et tonſoribus eſſe etiā tōſores: q ſolēt tardi eſſe ſtudio: & lyppi: q ſolēt eſſe oculoꝝ cæcati a negociis ſciūt: qūo hybrida pſius pſecutus eſt maliciā publii regis. Clazomenis. apud clazomenas ciuitatē aſiæ: & erit aduerbiū loci. Odio. moleſtia. vt Terēti⁹. Cū iſtoc odia hēs. Confidēs. audax. temerarius. iracūdus. aut ſupb⁹. Fidēs bonis. Confidens malis. Adeo. uſq; adeo. Sermonis amari. mordacis. maledici. alluſit. &. n. reges mitiſſimi erāt: & nomen eoꝝ pp memoriā tarqnii execrabile erat: hūc quoq; odioſū dixit. Siſēnas barros ut eqs. p. a. Siſenna fuit illis tpr̃ib⁹ maledicus & mordax. barri eīs dicūt̃ maledici: id

eſt adeo erat ꝑmonis maledici:ut Siſennas varos uideret̃ uin
cere:& de his triũpharet:ꝗ & ipſi maledici fuerũt.ideſt adeo
erat odioſus:ut de nobiliſſimis detractatorib⁹ triũpharet ꝑ
ſius clazomenes. Vt equis.p.a.allegoricos:ut facile eũ ſupe
raret:qa equi albi dicũt̃ eſſe nobiliores:ſicut dicit uirg.Qui
candore niues anteirent curſibus amnes. Poſtq̃ nihil inter
utrũq; conuenit. poſtq̃ capitales inimici & ĩexpiabiles fcĩ ſt̃
Conuenit.trãſactũ eſt. Hoc & enim ſũnt oĩs iure moleſti:
quo fortes.Senſus.ita eis ĩter ſe mali hoĩes decertãt:& neſci
unt cedere:ut uiri fortes ĩ bello.aliter.hoc ſũt mõ oẽs mole
ſti:quo hi ꝗ cõtra ſe hñt bellũ:& quare:ꝙ uſq; adeo dimicãt
uterq; donec uno ſupato alter uictor abſcedat. Capitalis.
magna.ꝑiculoſa. Diuideret dirimeret. litis finẽ faceret.
Duo ꝓ duos. ut uirg. Si duo præterea tales idæa tuliſſet.
Aut ſi diſparibus. b.i. Inter uirum fortem & ignauum.
Vt diomedi cũ lycio glauco.d.p.Glaucus eis ↄfeſſus ſe uictũ
munus diomedi miſit ſua arma aurea: & diomedes ſua ærea
Aliter diomedes & glaucus inimici fuerũt.diomedes fortis.
glaucus ignauus.& diomedi munera miſit:vt ab armis diſce
deret. Ditẽ aſiã.copioſã. Rupili & ꝑſi par.Metaphora a
gladiatoribus.ſatis amare.quaſi de gladiatoribus. Cũ bitho
bacchius.bithius & bacchius gladiatoꝝ noĩa celebrata apud
ſuetoniũ trãqllũ ſub auguſto tñ mire in metaphora hoc eſt
trãſlatione ꝑdurauit.i.melius pugnãt ĩ lite rupilius & ꝑſius
q̃ memorati gladiatores. In ius.quaſi gladiatoriũ. Alii in
ius.ĩ iudiciũ.ĩ litẽ. Cohortẽ.comitũ ſcilicet. Solẽ.a.b.a.
Virgilianũ illud.O lux dardaniæ ſpes o ſanctiſſima teucrũ.
Rupili⁹ rex comes fuit bruti.ſolẽ ergo dicebat brutũ & comi
tes eius alios ſtellas ſalubres. Rupiliũ uero canicularẽ ſtellã
hoc eſt ſyriũ. Ruebat flum̃ ut hybernũ.ideſt ita ruebat ei⁹
oratio:q̃ſi torrẽs deſcendens de altiſſimo mõte: quo rara ſe
curis fert̃:hoc eſt ad quẽ montẽ raro venit̃ præcidendoꝝ gra
tia lignoꝝ.Fabula talis eſt. quodã tempore ruſticus dũ iuxta

fluuiũ ligna cæderet:caſu ſecuris ei⁹ ĩ fluuiũ cecidit: Mercu rius hoc de ſũmo mõte videns deſcẽdit ad ruſticũ: ĩterroga uitq; eũ q admiſſa ſimplicitate ſua ait ſecurẽ ferreã pdidi. Mercurius leuauit aureã.ille ſuã ſibi reddi cupiebat. collau dauit eũ deus: & ſuã illi & aureã cõdonauit. Alter agricola hac fama cõmotus iuit ad fluuiũ: & dũ ſe ſimulat ligna uel le cædere ſecurẽ ĩ fluuiũ volũtate piecit. Siſr hoc ſupradict⁹ deus videns deſcendit leuauitq; ferreã: Ille aureã ſe pdidiſſe fingebat. Iratus deus & illã dimiſit. Itaq; q aureã hr̃e cupie bat & ſuã pdidit. Ergo dicit modo poeta ſic ĩ iniuriã rupilii pſius irruebat. quomodo fluui⁹ ille: q habebat aureã ſecurĩ. Tu præneſtin⁹. rupilus rex. Salſo. i. de amaro & copioſo ma ledico pectore protulit cõuiua & remiſit. Expreſſa arbuſto prolata pectore. allegoricos. Regerit. ĩ uicẽ mitit. Dur⁹ vindemiator. vindemiator nõ dr̃: ſed vindemiator: & ni ita dixeris verſus nõ ſtabit. hoc aũt ipſa re nouimus: q viatores ſæpe vĩdemiatorib⁹ cõuiciis agãt: cũ trãſierĩt: & illi rñdent ita ut cucullũ eũ appellent: quaſi pigrũ: & recitãt hoc cuſto dibus eo: q ſemp aſſidãt: bñ aũt pſeuerauit ĩ metaphora: q arbuſtũ pectus eius dixit. mõ illũ comparat vindemiatori. Et ĩuictus cui ſæpe viator ceſſiſſet. Solẽt enĩ vĩdimiatores cũ viatorib⁹ falſa fatigatõne cõtendere. Magna cõpellans voce cucullũ. Cucullus auis eſt abiecta: quæ hoc uicio naturali la borat: ut oua vbi poſuerit oblita ſæpe aliena calefaciat: Vnde ruſtici ſibi obiiciũt quaſi alieni curã ſuſtinẽtes. Perfuſus a ceto italo. romana amaritudine: & hoc pp arbuſtũ. i. afflict⁹ itala mordacitate. Per magnos. b. d. te. iſte ẽ: q cæſarẽ occidit Qui reges cõſueris. t. aut pp cæſarẽ dicit hoc: q eſt ĩterfect⁹ ĩ ſenatu a caſſio & bruto: aut qa originẽ ducebat a bruto: q pepulit de urbe tarqnios.

Lis trũcus erã ficuln⁹ ĩ vtile lignũ. ĩducit papũ: q ſtat ĩ hortis eſqlinis dicẽtes nõ tã ſibi laborandũ ĩ ſeruandis furib⁹ q̃ veneficis pferẽdis: qũo aũt a corylo colurn⁹ ita a fico

Satyr̃ & ĩ qua papus excitur venena Camdie.

ficuln⁹. Inutile.ad nullos uſus genitū. Cū faber īcertus ſupple.eſſet. Maxia formido.deeſt fact⁹ ſus. Nā fures.d.c. qa fuſtē tenens figurat̄. Oſcenoq; ruber porrect⁹ab ī guine pall⁹. E ligno virile mēbrū factū. Importunas. quæ hortis noceāt. Vetatq; nouis cōſidere in hortis. Nouis qa ſemp exercent̄ noua cultura;auē pp recentē delicationē mecœnatis.nouis hoc eſt nup īſtitutis:aut recens ſatis aut qa antea ſepulchra erāt ī hoc loco.īquo mō ſūt horti mecœnat̄: ubi ſūt mō troianæ: Ante eis tāta miſericordia tenebant̄ maiores:vt etiā publica monumēta paupib⁹ & ſeruis ædificarēt: paupum vel ſeruoꝝ cadauera hic olis ſepeliebant̄ : nā ideo ſubdidit cōſeruos. Soliti eis erāt carnifices ī eſqlina uia puteos facere:ī quos corpora mittebāt. Huc. ad illū locū: in quo pap⁹ ſtabat. hic aliqn̄ cadauera portabant̄ plebeioꝝ ſiue ſeruoꝝ : nam ſepulchra publica erāt antea modo mecœnatis horti. Prius.ante hac tp̄ris. Anguſtis cellis. uiliſſimis tuguriis. Conſeruus uili.p.l.in arca.Quia conſerui locabāt & ſepeliebāt alios ſeruos. Stabat . ſtatutū erat. Pantolabo ſcurræ .pātolabus mali⁹ uerna trās hyberim ex ingenuis parentib⁹ natus:qa mſ̄tis pecūias accipiebat.Vn̄ pātolab⁹ dc̄us eſt:q q̄uis mſ̄us abūdaret pp ſcurrilitatē:tn̄ compluribus erat domeſticus & notus.Scurræ dicunt̄ hoīes uiliſſimi & abiecti. Nomentanoq; nepoti.Nomtan⁹ pdigus fuit . & oīa bona ſua comederat . & elegāter his duob⁹ pātolabo & nomētano apud exqlias in publicis tonſtrinis monumentum dicit fuiſſe:quia priuatum locum habere non poterant. omnibus ſuis abſumptis. In frontem in latitudinem. In agrum in longitudinem. Titulus erat ſcriptus.agri modū ex utroq; ſpacio deſignans. Hæredes .n.m.s. Neſcio quis donauit agrum ſuum populo ad ſepulchra.& poſuit fines:ut habeāt in altitudine mille pedes:trecentoſq; in longitudine .hoc tam̄ fecit:ne hæredes eius publicū inuiderent monumentum;nec haberent facultatē petēdi ſpatiū illud mille pedū & trecentoꝝ

Item inſcriptũ erat ſepulchro:ne ad hæredes ꝑtineret:hoc ẽ: ne corpora aut reliq̃æ ex inde inferrent̃. Nunc licet exq̃liis h.s.exq̃liæ dicũtur locus : ĩ quo ante ſepeliebant̃ corpora ex tra portã illã:ĩ qua eſt ſeſſoriũ.Recte dixit ſalubres.loca eĩꝫ ſalubria ſũt: in quibus amœnitates ſũt. Senſus hic eſt. Ibi nũc amœnitas ædificioꝝ grãdis eſt:ubi aliqñ albebãt oſſa mi ſeroꝝ.i.triſtes hoĩes intuebant̃. hũc agrũ aliqñ albũ ex oſſi bus cadauerũ. Cum mihi.habũdat eũ. Fureſq; feræq;.fu res ꝑꝑ hortos.feræ ꝑꝑ cadauera mortuoꝝ. Verſãt. mutãt in aliis vexant lego. Simulac.mox.ut. Vaga. q̃a ꝑ zodia cũ vagat̃: ut maro. Hic canit errantẽ lunã ſolisq; labores. Protulit hos.Virgilius.Extulit os ſacrũ cælo. Vidi egomet n.s.v.p.hic uerſus tragice profert̃. Vt uidi egomet de nũe ro cũ corpora noſtro prænſa manu magna medio reſupinus in antro frãgeret ad ſaxũ. Canidiã. ꝓ cratidia neapolitana unguẽtaria: quã ſemꝑ ut ueneficã carpit horatius. Cũ ſa gana maiore. oñdit fuiſſe etiã minorẽ aut maiorẽ natalibus aut ætate aut cẽſu aut maiorẽ q̃ fuit ipſa canidia. Pullã.ni grã. Diuellere.dilacerare. Mordicus. aduerbiũ mordẽdo aliter ꝓ eo:q; ẽ morſibꝰ uelut aduerbialr̃ locutꝰ:ut radicitꝰ. Manes elicerẽt.a.r.d.Quid ſint manes aĩæ rñſa daturæ eſſe xegeſis. Lanea & effigies. his ſubaudis effigies. lanea effi gies.cærea etiã. Maior lanea quæ penis cõpeſceret ĩferiorẽ Sic ſteterãt:ut cæreã lanea coherceret.i.ſtabat effigies cærea añ laneã q̃ſi paſſura pœnã. Seruilibꝰ ut quæ.i.p.m.Grauiſ ſimis verberibꝰ flagris. Serpẽtis atq; uideres.ordo.ſꝑpẽtis atq; canes. Infernas canes. aut cerberũ dicit aut furias. Ne foret his teſtis.factis ſcilicet. Poſt magna.l.s.iocuları ter:ne q̃s eas uideret latebãt poſt ſepulchra. Mentior at ſi q̃d.ſi q̃d.Mẽtior. Iuliꝰ & fragilis pediacia.Quidã ĩfames tẽporis illiꝰ.alii dicũt poetas fuiſſe peſſimos. pediacia ergo nom̃ uiri ẽ.ſꝫ ſoluti.alii ꝑditos triuiales exponũt. fragil̃ aũt mollis & fluxꝰ. Furq; uoranꝰ.Iſtũ dicũt furẽ fuiſſe iudicẽ.

Alterna loquētes.reſpondētes. Triſte & acutū.hoc ē metuē do & lugubre. Variæ.maculoſæ. Imagine cætera. Hyp meter uerſus.vt ſolio tū iupiter aureo. Largior arſerit.Ser mo iſte moleſtus dicit̃ epiferomenos cata coinon qd memorē ut largior arſerit ignis.deeſt tñ ut. Et ut nō teſtis īultus .idē qd dicā:quomodo eas ult⁹ſū ꝓ timore:& qūo īultus nō receſſi:ſed eas terrui. Nā diſploſa ſonat.Rupta ꝑcuſſione. Exploſū ē eiectū.Tulli⁹.quoniā ariſtonis pyronis & berilli iā ꝑdes exploſa ſentētia ē.In primo officiorꝫ.diſploſū eſt cū īpetu eiectū Quantū veſica pepedi i.ego ficus:q ex ficu fact⁹ ſū papus.cū diffiſſa nate pepedi. Altū ſaganæ.c.Caliendū dicit̃ ornat⁹ capitis mulierꝫ:ſiue ſup poſit⁹ crinis:quē ꝓ naturalib⁹ capillis accipiebāt. Excidere nimia ſcilicet ſenectute. Incātata.aut nō cātata aut ualde cā tata. Vincula.Quædā licia ex diuerſis colorib⁹.

Bam forte uia ſacra,de epagomeno dicit. Neſcio qd meditās nugarꝫ.verſus more ſatyricorꝫ nugarꝫ dixit: qa ſatyrici ſolēt etiam ſeſe carpe. Occurrit qdam notus mi hi noīe tantū.Cui⁹ nihil aliud nouerā niſi nomē. Arreptaq; manu qd agis.d.t.Ordo eſt.qd rerꝫ agis ait mihi dulciſſime Vt nūc eſt,ut tempus ꝑmittit. Et cupio oīa quæ uis.Te ui uere ex ſentētia tua ,i. ſuauiter ago ſicut mō & tibi cupio bñ euenire. Cū ſectaret̃ nūqd uis occupo.præuenio illū dicēs nūqd aliqd uis,nūqd tibi neceſſariū eſt. At ille noris nos ī qd docti ſumus.i.volo ut ſcias nos:qa docti ſumus.i.nō ſu mus īdigni:quos ſcias. Hic ego.p.b.i.m.e.hac re qa doct⁹ es.ideo tibi honorē hēo. Cū ſudor.cū ex tædio & moleſtia il lius flueret ſudor. O te bolane ,c.f.a.t. cū ſudarē moleſt⁹ dicebā apud me felicē ēē bolanū oxycholū :qui poſſit eū uer bis aſꝑiorib⁹ remouere. Quare aūt felicē ait oxycholū:qa ñ patiebat̃ moleſtiā:q ſolebat præiracūdia in faciē quēvis reꝑ hendere & libere dicere:qd ſentiret. Miſere ualde:ut Terē tius ī heautontimerumeno.Eā miſe amat. Video.itelligo.

Sed nil agis.nõ recedis a me. Vſq; tenebo. toto die te tenebo. Nil opus eſt tec .id ẽ aio illi nõ ẽ opus te huc atq; illuc circũduci. Cubat.ægrotat. Lãguet. iacet. Nil hẽo qd agã.garrulus. Et nõ ſũ piger.i.poſſũ mltũ ambulare. Demitto auriculas;laſſi eni aſini uſ eq aures deponere ſoliti ſẽ. Si bñ te noui.i.ſi bñ fretus ſũ ↄſciẽtia mea:ītelligo : qa magis mihi defers q̃ illi. Viſcus. dictus illius tp̃is homo nõ nulli poetã dicũt amicũ horatii·Eſt aũt ſenſus.Non uiſcum aĩcu; pluris facies.hoc ẽ q tibi aĩcus eſt : potentiorẽ duces. Mire ſic garrulũ oſtẽdit moleſtũ . Quis membra mouere molli⁹.Cũ geſtu ſcilicet ꝓnunciationis . idẽ qs cũ geſtu corporis põt ꝓnũciare queadmõ; ego ! Ita ꝓnuncio vt hermogenes mihi cãtor iuideat. hermogenes tigellius . de quo ſupra.io bacche. Interpellãdi.reſpondẽdi illi . Quis ſaluo te eſt op⁹.i. qbus neceſſaria ſalus tua eſt. Haud mihi qſq̃. Garrul⁹ neminẽ habeo. Omnes cõpoſui .oẽs ĩ urnis ſepeliui. Felices ſũt illi mortui:qa te caruerũt. Cõfice. ĩterfice.Mota anus vrna.i.ipſa cõmota ex vrna dixit ĩminere mihi fatũ ex garrulo.aut mota vrna ipſa anus cecinit;Quoniam ſortes de vrna tollũt.Significat ſabinã nutricẽ ſe horatius habuiſſe:quæ vrna ſortes ducere erat ſolita ; vnde dicit: qa eũ aliquãdo monui ipſa nutrix ſua cauere garrulos:qm ab his eſſet ĩterficiẽdus; & id ſibi nũc ab ipſo garrulo poſſe fieri putabat. Tarda podagra.qa tardos facit; & eſt hypallage. Quãdo cõſumet ,cũq; meſis.Quãdocũq;. Ad ueſtæ ſupple tẽplu;:ſicut ĩ pacis.cõcordiæ;& vbi ad dianæ veneris. Vadato.ĩ iudicio qa vadat⁹ eũ fuerat;vl qa eũ uadio obligauerat . participiũ eſt ab eo quod ẽ uador uadaris.& eſt uerbu; comune.i.vado te & vocor a te ad iudiciũ.Rñdere ergo ei a quo vocat⁹ ẽ ad iudiciũ;aut ei;quẽ ipſe vocaſſet. Quod ni feciſſet.id ẽ niſi rñdiſſet urgẽti negotio pdebat litẽ. Hic ades.i.adeſto mihi. Et propo quo ſcis.oblit⁹ ẽ horati⁹ quod dixit ſibi uiſendũ eſſe neſcio quẽ. Me ſodes ſupple ſique.

Ego ut.c.d.ē.Sciens durũ eſſe ꝯtendere cũ victore:cœpi ſeq eũ deeſt ſciẽs. Et mecœnas qũo tecũ. deeſt ait. Initiũ locutionis fuit. & cœpit iterrogare: qũo circa te mecœnas eſt. Paucoꝝ hoĩuꝫ &.m.b.s.ideſt q & ſapiẽs eſt:& raro hẽt paré qui multoꝝ aĩcicia nõ gaudet. Dexterius. felicius. Haberes magnũ adiutoré.p.q.f.s.ideſt haberes apud mecœnaté qui tueretꝰ ptes tuas:ſi me ei cõmendare uelles. Hũc hoĩes uelles ſi tradere.dicticos ſe ipſũ tãgit digito. Diſpeam.i. ualde peam ſi nõ remouiſſes oĩs ab aĩcicia mecœnatis. Nõ iſto.Reſpondit horatius. His aliena malis.iſidiis factionibus. Nil mi officit unq̃.ideſt qcũq; eſt ditior nõ officit mihi i domo mecœnatis. Vix credibile.Vt nõ ſit factio i tãta domo. Accẽdis.hoc dicẽdo multo magis me accẽdis ad aĩciciã eius. Velis tantũmõ. ſi uolueris me cõmendare ĩpetrare poſſis.hõ tantæ uirtutis. Quæ tua uirtus.i.ꝓ tua uirtute ꝓ tuis uiribus:Opus é inqt hoc ſolũ ut uelis ei aĩcus ẽẽ. & ei pro merito uirtutũ tuaꝝ facile poteris ꝓmoueri.Et eſt q uĩci poſſit.hoc uitio é ĩqt mecœnas:cui ſe ſæpe iſtes uĩcatꝰ pſius:Omne uafer uitiũ ridẽti flaccus aĩco tangit. Et nũc iucũde ex alteriꝰ pſona eũ repræhẽdit. Eo ꝙ.i.ea re:qa poſtea ſe faciliorẽ deiicit. Ecce fuſcus.a.o. Ariſtiꝰ fuſcus grãmaticꝰ doctiſſimus illiꝰ tẽporis aĩcus horatii.Inducit illũ: q ſupra venerat diſſimulare: ut ipſe odioſi hoĩs moleſtia fatigaretꝰ.Vñ venis & quo tẽdis.epipheremos. Vellere.c.uelicare.& ẽ catato auto.Lẽtiſſima.flexibilia ut q̃tũ lẽta ſalix palléti cedit oliuæ. Nutãs.inuens.ſignificãs.ut me eripet.i. cœpi nutare aliqd oculis nutãtibꝰ velle mõſtrare. Male ſalsꝰ Male prudens i pnicié meã minꝰ prudẽs.aut male iocoſus & urbanꝰ irriſor. Meũ iecur.u.b.uæhemẽter iraſcebar. Hodie triceſima ſabbata.Triceſima ſabbata:que iudei neoménias dicunt:quoniã p ſabbata iudei nũeros appellãt lunares. Aliter triceſĩa ſabbata dicũtur quãdo Kalendis occurrit ſabbatũ. Itẽ triceſĩa ſabbata dicũtur; quãdo ueniũt Kalendæ i prima

129

luna.p ſabbata:qui dies maxie a iudæis obſuant: aut quia triceſima ſabbata religioſius colebantur. Vin tu curtis.i.o. ideſt uis iudeos contemnere.oppedere contra dicere: quaſi contra pedē opponere. Curtis.qa pellicula īminuti ſūt. iō curtis:qa moſes rex iudeoꝝ: cuius legibus regūtur:negligētia medicinalis effectus:& ne ſolus eſſet notabilis oēs circūcidi voluit. Nulla mihi inq̄ religio ē.i.facile hos contēno:quorum relligione nō teneor. At mihi ſū paulo īfirmior. ideſt timidus vl ſupreſtitioſus:& hac de cauſa colo oēs religiones qa nimiā relligionē īfirmitas facit & metus. Ignoſces.ordo at ſi mihi ignoſces. Huncine ſolē tā nigrū.ideſt diē tā moleſte ortū eſſe. Tam nigrū tā pnicioſū tā triſtē & aduerſū:cui contrariū eſt:hūc macrine diē nūera meliore lapillo. Surrexe.pro ſurrexiſſe:Vt virg.Cū genere extinxē.& memet ſup ipſa dediſſē.pro extixiſſē. Sub cultro liqt.i.maxia moleſtia ſub illo garrulo. Obuius.epipheromenos. Aduerſarius. creditor. Et licet anteſtari. denūciantes litē anteſtatos habebant:qbus pñtibuscōueniebant:ita ut aurē ill tertio vellerēt Sic ꝑuius magiſter urbis exponit.Alii ſic exponūt:ꝙ horatiū īterrogauerit :ſi teſtis ēē pateret:& horatius obtulerit aurē ultro.Solebant eis teſtiū aures tenere:& ita dicere:Memēto ꝙ tu mihi ī illa cauſa teſtis eris:quod eſt anteſtari.Aliter olī q anteſtabant auriculā contīgebant: iōq; poeta ait libenter auriculā obtuli.Tangēs aūt auriculā his uerbis loquebat. licet anteſtari:ſi ille rñdiſſet licet:p īiectōes manus aduerſariū ſuū ī iudiciū trahebat.Quod ſi añſtatus nō ēēt:& manū īiciſſet īiuriæ reus ꝯſtitui poterat.plautus in pſa .leno ad ſatyrionē paſitū.nō ne añſtaris.Et paſitus. Tua ne ego cauſa carnifex cuiq̄ mortali libero aures atterā.Aliter añſtari.i.teſte uti:ꝙ iudicii cauſa uolo manū inicere. Nam hæc erat ꝯſuetudo: ſi qs vadato nō pūiſſet.eius aduerſarius aliquē de pñtibus añſtabat.i.tāgebat eius aurē:& dicebat ls ne añſtari :ſi rñdiſſet ille licet.tūc īiiciebat uadatus manū ī eū:q nō paruiſſet:&

ducebat ĩ iudiciũ. Aliter ſi inieciſſet manũ Iniuriarũ poterat accuſari.

Satyra 10. q ad maledicta Lucilij respondet.

n Empe. aut ꝯfirmãtis aut ĩterrogãtis. nẽpe certe. Cõfite or me dixiſſe: ꝙ aſpos & ĩcompoĩtos uerſus fec̃ lucili⁹ Rñdet his a qbus culpat⁹ fuerat: quod lucilii uerſus dãnaſſꝫ ĩ ſatyra eupolus atqꝫ cratin⁹. & dic̃ ſe nõ poetã ĩcrepaſſe ſꝫ verſus. Inepte. ſtulte. ĩepte fauem⁹ alicui qñ apta vitia ei⁹ negamus. Vt nõ hoc fateat̃. Quod aſpior & ĩcompoĩtus ẽ At idẽ. q. s. Subiectio ẽ. i. ſꝫ mĩtos pncipes ciuitatis mĩta ue nuſte & iocoſe dixit ĩ eodẽ ope: & pſeuerauit ĩ metaphora. ſa le defricuit. Quod ſale mĩto. v. Venuſtate facecia. Sale mĩ to: iõ ait nũero ſingr̃i. quod dictur⁹ erat pfricuit. ut quaſi vere ſal faceret: Nã ſi plr̃ dicẽdi ſũt: cũ vrbanitas ſignificat̃. Vrbẽ pfricuit: nõ urbẽ ſꝫ pncipes urbis mutiũ & lupos & cæ teros. Charta laudat̃ eadẽ. ĩ eodẽ poemate. Nec tñ hoc tri buẽs. i. q̃uis cõcedo facecias & uenuſtatẽ lucilio: tñ nõ iõ cõ cedo ei oĩa: quæ debꝫ hr̃e poeta; qa iocoſe & ſatis urbanæ la cerauit uitioſos hoĩes. Nã ſic & laberi numos. i. ſi dico luci liũ iõ bonũ poetã ẽẽ: quod hẽt facecias: idẽ mihi dicẽduꝫ ẽ de laberio mimographo. Nam & is hẽt facecias. ſed mĩtis ca ret; quæ poeta debet habere. Nã & mimoꝝ ioca ſic laudo: vt nõ cætera illis aſſignẽ; quæ perfecti ſũt opis. p hoc lucilii op⁹ mimis cõpat. Riſu diducere rictũ. apire os: & riſũ moue re. Rictus ĩcerti generis ẽ. Nã & hic rict⁹ dicit̃. & hoc rictũ mẽſura oris. Et ẽ quædã. auditorẽ mouere ad riſũ. Eſt bre uitate opus. Si uis pfectũ op⁹ facere: breuitate opus ẽ: vt ci to ſentẽtia fiнiat̃. Sentẽtia illi; quæ riſũ mouet debet eſſe cita & manifeſta. Aliter ſẽſus nõ ſolũ ĩ eo ẽ opus: vt pauca copio ſe; ſꝫ vt breuiter multa dicant̃. Sic & cato a ſaluſtio laudat̃; ꝙ mĩta paucis abſoluerit. Aliter. Sñtia nõ debet eſſe ꝑlyxior; ne aures oneret auditoris: & nõ ĩtelligat̃. Et ſermone op⁹ ẽ mõ triſti; ſæpe iocoſo. Ideſt opus ẽ ſermone; & q mõ iocos dicat mõ defẽdente vicẽ oratoris modo poetæ modo urbani

pcẽtis virib⁹ſuis : Nã cũ ĩducis loquẽtes ruſticũ : nõ debes
loq ꝓ ĩgenio tuo.ſ; ꝓ ĩgenio ruſtici:q tantũ q̄ntũ poetæ ẽ.
Interdũ vrbani.p.u.ĩterdũ urbani hoĩs ſermone opus ẽ : q
vt delicat⁹ videat̃:minus ſe oſtẽdit facere q̄ poſſit : ſ; nõ q
ĩ dicẽdo virib⁹parcat:ſed q alii q uires minores demõſtrẽt.
Sæpe vrbanus ruſtico loquẽs cũ multo plura poſſit : pcit ui
ribus ĩ loquẽdo:& cõſulto.i.ſpõte & diſpẽſatorie extenuat ui
res ſuas:quaſi nõ copioſus cũ eo agere ualeat. Ridiculum
acri fortius & melius . Iocus ſæpe plus mouet hoĩes q̄ res a
cris:plærũq; inqt venuſte & ridicule dicta plus mordẽt: q̄ q̃
acriter & turbulẽter ꝓlata ſũt. Itẽ ſæpe ioculare maledictus
grauius uulnerat q̄ res aſpa.i. ſatyra. Illi ſcripta qbus co
mœdia pͥſca viris ẽ hoc.s.Ideſt antiq comœdiographi iõ pla
cuerũt:qa tẽpabant fabulas ſuas ioco & triſti:& hi mõ ptes
rhetoris ſeq̄bant̃:mõ poetæ.Eo ipſo placebãt : quod ridicula
eoꝝ magis morderẽt:q̄ ſi acria ꝓtuliſſẽt. Quos neq; pͥſcher
hermogenes.ſi hermogenes & demetrius: quẽ iſte ſimiũ ap
pellat genere maſculino pp deformitatẽ & breuẽ ſtaturam
ambo obtrectatores fuerũt horatii.Erant aũt muſici modu
latores.Simius demetriũ quendã poetã ſignificat;q fuit bre
uis ſtaturæ,hic præter caluũ & catulũ poetas alios ñ legerat
ad nullã rẽ doctus niſi catuli & calui uerſus cãtare & imitari
q dramatopeos erat;hoc eſt amatorias cãtiones ſcripſerat.
O ſeri ſtudioꝝ. q ſero ſtudiis uacare cœpiſtis:
q ſeri eſtis ad ſtudia.Caſtigat eos : q mirent̃luciliũ quod la
tinis græca miſcuit. Quine. quaſi curne , aut uocat ne:ut
q ꝓnomen ſit.i.putatis ne eũ aliqd magnũ feciſſe:quod ſcri
pſit ſicut pitholeon epigrãmata ridicula ſcripſiſſe: ĩ qb⁹ græ
ca uerba mixta erãt cũ latinis. Aliter pitholeõ rhodi⁹ huius
tat̃ ñ mõi fecit epigrãmta:vt latinis græca ꝯiũgeret,adeo ñ ẽ
Vt chio difficile:& iõ nõ dignũ miraculo:& eĩ ĩfirmitatis pu
latinis cõpleri q̃ latinis ſũt cœpta.Cõcinn⁹.cõpoſit⁹ꝯiũct⁹.
nota ſi cõmixta falerni eſt.Genera uini optimi chii & falerni

Saty 10 Sermonum li 1

chiũ eiꝫ dulce é falernũ auſterũ:ergo mixtũ iocundũ fit.uel ſubiectio eſt.i.ſꝫ ſuauis fit ꝑmo cõiunctꝰ ex latino & græco: queẽadmõꝫ ſi miſcueris falernũ uinũ cũ chio.Sꝫ cõpatio hæc nõ cõgruit.Nam uinũ chiũ mixtũ cũ falerno facit ſuauitatẽ qa chiũ dulce eſt;auſterıꝰ falernũ.græca uero cũ latinis mi xta diſſiſitudine naturæ carẽt ſuauitate . Nota iõ ꝙ aut vina notant̃ i lagenis.aut cõſules. Cũ uerſus facias te ipſũ.a ſiſi argumentũ facit.te inqt q luciliũ defendis cõſulo: utrũ tũc tm̃ latinis græca pmiſces:cũ uerſus facias an & qñ cauſã du riſſimã petilii de furto capitolio aduerſus pediũ publicolã ſi ue aduersꝰ maſalã coruinũ poras.Ita aũt hi græcis abhorru erũt.ut meſala primꝰ funãbuli nom̃ itulerit:& poſt eũ teren tius funambuli eodẽ acceſſit expectatio.aliter.i.qũo ſuauis ẽ ſermo græcꝰ ꝯiũctꝰ latino cũ uerſũ facis:an etiã cũ reũ defen dis petilliũ.petilliũ hũc dixit ſuperiꝰ coronã rapuiſſe de capi tolio:q q̃uis abſolutꝰ eſt:tñ durã cauſã hũit . Nã ab auguſto abſolutus é.petillii aũt genitus é.pedius publicola & meſala coruinꝰ oratores fuerũt:q obſeruauerũt ne græcis ſermõibꝰ uterent̃.Erãt aũt fratres cauſidici optimi. Exudet.cũ ſudo re agat omni ſtudio.oĩ iſtantia. Latinis itermiſcere.ordo: te ipſũ pcontor an pateris itermiſcere . Canuſini more bilĩ guis.aut qa apud canuſiũ oppidũ cõſtat ex græcis & latinis qdã iſtũ pithbolontẽ cãuſinũ fuiſſe dicũt:aut pro quocũq; ca nuſino dixit.Aliter de pithbolonte dicit: nã & iſte de canuſino fuit.dicit aũt biliguẽ.qa & græci & latini apud canuſiũ habi tant;& utunt̃ utroq; ꝑmõe.Canuſini eiꝫ cũ ſint gẽtis latinæ & a diomede

Atq; ego cũ facerẽ .cũ facere vellẽ: ut cũ canerẽ reges & prælia. Natꝰ mare citra.Natus i mediterranea re gione:& a græcia lõge poſitus. Poſt mediã noctẽ. tũc enim

831

digeſtior aĩus uera ſomniat.i.quãdo pituitis caruimus: Vñ vetuit nõ uetauit:q̄q̄ eẽ hoc poſſum⁹dicere. In ſiluã ñ ligna feras iſani⁹ac ſi magnas græcoꝝ.m.i.c.ac p̲ hoc iter græcos auctores q̲ plurimi ſũt miſceri. Turgid⁹alpinus iugulat dũ mẽnona.alpin⁹hic mẽnonis bella deſcripſit:& q̲a male:iõ ait iugulat:q̄ſi malis carĩnib⁹ipſũ m̃nona necat ; vl̃ uiualiũ q̄n daꝫ poetã gallũ tangit.iugulat ergo dixit aut nos audiẽtes de ſcriptõeꝫ rheni & memnonis:aut ipſũ mẽnona occidit deſcri bẽdo:& facit eũ fortẽ pœne ſordidũ.lutulẽtũ ita deſcribens. Diffingit.male format.i.deſcribit. luteũ nõ q̲a luteũ caput habet rhenus:ſed ꝙ luteũ facit ipẽ deſcribẽdo male.luteũ & ad naturã fluminis rettulit:q̃m ſemp turbidũ eſt & ad uitiũ poetæ.ludo aũt q̃m uerecũde poetæ uerſus ſuos ludos appel lãt. Hæc ego ludo:quæ nec in æde ſonẽt In muſio in athe neo ideſt ea ſcribo : quæ neq; recitent̃ in athenoe; neq; ſunt agẽda ĩ theatro. Veteres magiſtri ludi in ſacris ædibus do cebãt:quoꝝ maximus tarpa erat.Iudice ergo ait eo; ꝙ pueri verſus ſonãtes ſub eo iudice eſſẽt.uel ĩ æde muſaꝝ ait:quo ſo lebãt poetæ venire. & dicta m̃tis audiẽtib⁹recitare captãtes laudẽ ex uerſib⁹;& iõ tarpã iudicẽ uoluit.uel ꝙ tarpa ꝓbare cõſueſſet:quæ ad ſcænã deferẽda eſſent.p̲ hoc illud ait dicta mea alienũ iudiciũ nõ expectãt;nec comœdias ſcribo:quæ ſe pius ſpectatæ apud populũ vileſcãt:ſed mihi ſatiſfacio. Ar guta.callida. Comis.ſuauis. Garrire.ſcribere.nugari. vt de ſe ait ludo. Vnus viuoꝝ fundã . inter om̃s viuos tu bñ ſcribis comœdiã. oñdit illis tp̃ib⁹optimũ comœdiographũ fuiſſe fũdanũ.Pollio regũ facta canit.pollio tragœdiã ſcribit trimetro:q̲a trimetri dñr tragœdiaꝝ. Ter p̲cuſſo.i.trĩetro iãbico:q̃m tres cæſuras hẽt.dimerſo .i. magno ĩpetu verſus expreſſos. Forte.e.ideſt ipſe fortis ipẽ pollio & forte & mol le & facetũ.Epos pro epodos. Epos aũt dictũ ꝙ vnũ verſuꝫ maiorẽ habet:alterũ minorẽ.Vt nemo vari⁹ducit molle atq; f.Varius delicatũ verſũ cõponit .i. nemo ut varius dulciter

canit. Molle atq; facetū. hic plena: nā molle atq; facetum annuerat uirgilio rure camœnæ: nā nihil iocularæ in georgicis ſcripſit. Virgilio annuerāt.g.r.c.ideſt uirgilio ceſſerūt muſæ georgica ſcribere.appet illo tp̄e uirgiliū adhuc bucolica & georgica ſcripta habuiſſe. Hoc erat expto.f.ordo.ex īferioribꝰ hoc erat ꝙ ego meliꝰ poſſē ſcribere.i.ſatyrā q̄ uaro atacinus & alii mlti conati ſūt ſcribere. Neq; ego detrahere. Rurſū luciliū ſibi præfert:qa ille īuentor fuit. At dixi.f.h. dixi qdem lutulentū fluere:ſed habere mlta laudanda. Nil comis.i.elegās ipſe lucilius.nō vitupat quædā ī actio:& derridet enniū quaſi nō hn̄tem grauitatē;ſed ita ut eos ſeſe fateatur meliores eſſe. Cū de ſe loquit̄ nō ut maiore rephēſis. i.quando de ſe loquit̄ nō ſic dicit quaſi melior ſit illis poetis quos ipſe rephendit.qd vetat ut cū ego legā luciliū:quæram utrū natura ſua negauit ei cōpoſitos uerſus facere: an natura reꝝ:de qbus ſcripſit.aliter qd ꝓhibꝫ quærere utrū īgenio an natura duriores fecerit uerſus:an opis neceſſitate. Eūtis Mire qa pedibꝰ currūt.euntes dicunt̄:q leniter fluunt:q nō ſunt aſpi. Ac ſi qs pedibꝰ. Si qs īuenit̄:q cōtentꝰ eſt q̄les cūq; verſus facere:dū modo plures faciat. cōcedo politū ē̄ē luciliū:q aſper fuit.Etbreſci pmēſis:qa de parma ciuitate fuit. Rapido feruētiꝰ amni. Caſſiū malū poetā rapido amni comparat:q mltos uerſus in paruo momēto ſcripſerat nulliꝰ vtilitatis:ideo mortuꝰ poſtea cū libris combuſtꝰ fuit. Limatior politior & emēdatīor.i.q̄uis græce carmīa luciliꝰ latinis primꝰ admiſcuerit: ꝙ ſuperiꝰ depræhēdit. Et græcis ītacti caris. Qui primꝰ ſatyram græcis verſibꝰ exametris etiā græcoꝝ auctor huiꝰ temporis eſt:antea eiꝫ ſoli comici mores ſuoꝝ carpebant apud græcos. Si foret hoc nr̄uꝫ. Si hoc tp̄e natꝰ fuiſſet luciliꝰ mlta ſibi detraheret:mlta adderet: Vt aptaret ſe auribꝰ audientiū: qa modo ſtudēt hoīes verſuū lenitate.p hoc ait illū īcurioſe ſcripſiſſe.pſius nec pluteū cædit.nec demorſos ſapit vngues. Contentꝰ paucis. lectoribꝰ. Noli

laborare ut placeas mſtis ſed paucis.& doctis eſto content⁹. quã melioribꝰ ut etiã librarii dictent carina tua. Vt audax contemptis aliis exploſa arbuſcula dixit. Arbuſcula quædã mima fuit: quæ cũ ſibilo vlgi eiiceret̃ e theatro: placeret aũt paucis eqtibꝰ: dixit his prudentibꝰ q̃vis pauci videant̃ eſſe aſtutiores. aſr arbuſcula quædã mima fuit: quæ placebat bonis potiusq̃ plurimis. hæc aliqñ exploſa a pplo dixit. hæc equtũ romanoꝝ plauſu expulſa ſũ. conſolabat̃ aũt ſe his uerbis quæ legunt̃. Et hæc utinã uiſcoꝝ. l. v. Viſci duo fr̃es fuerũt pater eoꝝ uirbiꝰ uiſcus q̃uis & diuitiis & aicicia auguſti amicus ei eſſet: ĩ equeſtri tñ ordĩe pdurauit: cũ filios ſuos ſenatores fuiſſet. Te dicere poſſũ pollio. dicere poſſũ: ꝗ iam tibi ſtudeo placere. i. ſine aſſentione hoc dico: uolo ut placeãt tibi mea carĩa o pollio: ac ſi diceret ab his me uolo magis probari q̃ a ſupioribus. Prudẽs prætereo: quare oĩs enumerari nõ poſſũt: ne enumeratio mſtoꝝ ſit faſtidioſa. Demetri teq; tigelli. hi modulatores fuerũt & docuerũt puelllas ĩgennas per modos: qa hoc tp̃e maximũ eaꝝ ſtudiũ fuit affectandi lyricã diſciplinã. vult videri horatiꝰ ex tẽpore ueniſſe ĩ mẽtes ſibi hos uerſus dicẽdo. i. puer. Videt̃ hoc carm̃ ſcedion eſſe. i. ad tẽpus ĩuentũ nõ aliqua ordinatione cõpoſitũ dicẽdo. Puer & reliqua.

Acronis In Quinti horatii flacci ſermonũ Secundũ Librũ Commentaria.

Vnt qbus ĩ ſatyra videar nimis acer. alii nulliꝰ momẽti & nimis acrẽ dicũt ſatyrã meã; alii dicũt ſine neruis eſſe: ꝗ ſcripſi. ſine viribꝰ ĩgenii. Aegloga hæc oĩa habet: ſi ad iouẽ hymna: ſi ad apollinẽ. aut ad dianã. aut latonã. peanes ſi ad liberꝝ aut ſemelen dithyrãbi: ſi ad cæteros deos proſia: ſi ad homines laudes aut vitupationes. Vltra legẽ tẽdere opꝰ. i. vltra q̃ opus ẽ: & q̃ habet ratio ipſiꝰ vocabuli: &

Q. ho. ff. Sermonum liber. 2.
· 2 · Satyra p ad Trebatium. Sermo 1.

mire legē qa viro impito loquebatᷣ. Præſcribe.i. cōſtitue: quaſi ex lege: qd faciā qa qdā me repræhēdūt. Ter uncti.t t. Sēſus hic é.q dormire nō poſſūt facile ter thyberī trāſnatāt & fatigati multis ſe potiōibus īpleant quo facilius his ſōn9 accedat. Sub noctē.prope nocte ſero aduenīēte nocte ideſt aduesperaſcente. Aude cæſaris iuicti res dicere.quaſi diffi cile ſit.& quaſi vix poſſit īpleri. Fracta pereuntes cuſpide. g.qa fractis romanoꝝ tælis perempti ſūt. Attñ & iuſtū.p. ideſt ſi res bellicas eius nō poteras deſcribere:attñ iuſticiā & fortitudinē aī ei9laudare poteras.ſic ſcipiōis a lucilio uita la udata eſt. Scipiadē qa ānibalē reuocatū ex italia uicit: & africanus dictus eſt:ideſt ſcribe de eius fortitudīe atq; iuſti cia. Cū res ipſa feret.cū fuerit opportūitas & tpus nō ſibi deeſt is:q facit: quod ſibi opus eſt:& quod oportet. Niſi dextro tempore.Inuenta oportūitate.Ordo nō ibūt niſi dex tro tempore.ideſt opportūo.flacci uerba. Cui male ſi palpe recalcitrat.Senſus ſi qs ficta adulatōne aggrediatᷣ cæſarē re pugnat:& reſpuit:nec decipit ſe tutus vndiq;:q ne blādiens qdē capiatᷣ.i.nō audiēter:dicit de auguſto:q i falſas blādici as admittat: & ſit eruditus aſſentari. Quia valde tutus eſt cæſar ī oibus ideo nō delectatᷣ laudibus.i.nō pōt delud i. Et hic palpere quaſi a verbo deponēti dixit:cū ſit actiuū. Quā triſti lædere verſu.p.ſ.q̄ ſatyrā velle deſcribere ſatyrico car mine. Cū ſibi qſq;.t.q.Quāuis nihil de eo dicis:tñ metuit te quaſi ſatyricū:& odit quaſi maledicū. Quid faciā?ſaltat M.Quid faciā.uitiū hēo:ut multi hñt: Nā milonius ſcurra ſi ebrius fuerit ſalutare nō deſinit: Sīr ego hoīus comiſſa tacere nō poſſū. Vt ſemel icto acceſſit. opinione ebrii acce dit lucernaꝝ numerus qa qui ebri9ſit:nō ſe putat unā lucer nā uidere:nec unā lunā arbitrentᷣ aſpicere. Quot capitus uiuūt totidē ſtudioꝝ millia.Tereētianū illud.quot hoīes tot ſentētiæ: ſui cuiq; mos é ſiguli hoīes ſingula ſtudia habent. Lucili ritu noſtrū melioris vtroq;.hoc lucili9ex anacreunte

133

græco traxit & alceo lyricis:quos ait ariſtophanes libris pro priis vice amicoꝝ uſos eſſe.dicit̃ eis vitã ſuã ſcripſiſſe & nõ ſibi pepciſſe. Quo fit oĩs uotiua pateat. Vnde fit:ut ita lu cida ſit uita ipſius: quemadmodũ ex uoto imago ĩ tẽplo aut ĩ publico. Videlicet. qcqd eſt pictũ. Votiua dicitur tabula: quæ ponit̃ ĩ publico: ĩ qua ſcribitur uita boni cuiusq; ideſt picta ĩ tabula;ut naufragi ſolent tabulã portate depictã. Or do quo fit: ut oĩs pateat uita ſenis ueluti uotiua tabella de ſcripta: Quoniã ſolẽt naufragi ſe pĩgere & ↄſecrare ĩ aliqua æde. lucanus. An appulus anceps: Quia uenuſinũ oppidũ in cõfinio lucaniæ & appuliæ poſitũ eſt: quæ ciuitas habitat̃ a romanis colonis miſſis eo ob eã rem: ut ſiue appuliæ ſiue lu caniæ bellũ ĩmineret: prohiberent̃. ad hoc oppidũ miſſus erat colonus eo tẽpore: quo a romanis ſabini fũt uicti. de ſe ipſo ait. Vtrũ ſim lucanus an appulus. Venuſinũ oppidũ eſt: vbi natus eſt horatius. Venuſinus populus: olim romanus fuit ſed modo trahit nomen a ciuitate uel oppido: miſſus vt rebel lem appuliã uel lucaniã ĩcurrere romanis vetaret. Quo ne per vacuũ. vt ne p uacantẽ locũ ſabellis expſſis puiũ iter ẽẽt lucanus ad romanos. Sed hic ſtilus haud. p. v. q. Ego nemi nem laceſſo vltro: ſed agit lĩgua me ut gaudeat magis ad tu tandũ me q̃ aliũ laceſſendũ. Peruuſ iratus leges minitat̃. Exemplo nos terreri ſignificat: etiã ſi nõ lædamur. Naꝫ quæ in alios videmus fieri: in nos futura credamus. Et vrnaꝫ. vidi reũ. i. mortẽ in qua ſortiebant̃ iudiciũ: qa eiiciebant̃ iu dices: ex qbus fiebat reiectio. Canidia. pro gratidia deeſt fi lia. Vt quo qſq; ualet ſuſpectos terreat. Quomodo unuſqs q; hac re terreat inimicos ſuos: in qua re ualet: & qũo hoc ĩ peret cognoſcẽs natura. Collige. pcipe. & ĩtellige. Vnde niſi ĩtus mõſtroꝝ. oñdit natura unũquẽq; ea minari ĩimicis quæ poſſit pficere. Sceuæ uiuacẽ crede nepoti mr̃eꝫ. ideſt cõ mitte huic uiuacẽ mr̃eꝫ: & nõ faciet aliqd ſceleris pia dextra: ſi ueneno utet̃. i. nõ eã pimet gladio. Sceua qdã luxurioſus

dicebat̃ fuiſſe:& pronus ad artes magicas. Is habuit matres anũ:quæ eſt deditis luxurioſis moleſta. Mirũ. miraris qa dixi nõ utit̃ dextra ſua ad occidendũ matrẽ:noli mirari; nã eã occidit ueneno. Vitiato. corrupto:qa unaquæq; res alteri us ꝑmixtiõe corrũpitur. i. melle veneno corrupto eã poterit occidere. Ne longũ faciã. i. ne mſtũ dicã. Quiſqs erit uite color ſcribã. ideſt qcũq; meæ uitæ exitus manet: ſiue diu ui uere liceat: ſiue cito ſit depire. ſiue paup ſiue diues: utrũ ro mæ an exul fuero tñ ſcribere nõ deſiſtã. O puer ut ſis uita lis metuo. horati ne nõ ſis uitalis metuo. i. ne cito peas me tuo. nã põt te qcũq; maioꝝ a te laceſſitus occidere. Frigore te feriat. i. morte te afficiat: quæ frigida eſt: ut poeta frigida mors. Quid cũ ẽ lucilius auſus. Quid paſſus eſt lucilius: cũ ĩ multos dixiſſet ꝑncipes ciuitatis. Et q duxit ab. o. Afri canũ ſcipionẽ dicit: q africã fũditus numantiãq; deleuit: vñ poſtea numãtinus dictus eſt. Ingenio offenſi. i. læſi uel ira ti ſũt illi duo duces id circo: quod lucilius carpſit metellũ lu pũ & cæteros ꝑncipes vrbis romæ. Famoſis. criminoſis. maledicis. Populũq; tributim. diuiſim ĩ trib⁹. i. p ſingulas tribus. Vni æquus. ĩdulgens bonis hoĩbus. Atq; eas aĩcis Scipioni & lælio. oñdit nõ maliuolentia luciliũ pſecutũ fuiſſe multos: ſed amore virtutis. Donec decoqueret̃ decoqueret̃ bolus. donec prandiũ paret̃. Cũ. i. optis. i. auguſto. mecœ nate. pollioẽ. & plurimis aliis. Et fragili quærẽs illidere dẽ tem os. i. putãs ſe ĩuenire: quod mordeat. ĩueniet durũ ac ſo lidũ. nõ ĩueniet quod iuſte lacerare poſſit. Diffingere. ↄtra dicere. Sanctarꝝ. firmatarꝝ. pticipiũ a verbo ſanctior. Si mala cõdiderit ĩ quẽ qs. Trebatius mala quaſi criminoſa di xit. horati⁹ q̃ſi vitioſa. Soluent̃ riſu tabulæ tu. ideſt ridebũt legũ. xii. tabulæ: tu veniã merebere a iudicib⁹ ſiqueq̃ ipe ex tra noxiã poſſis iure lacerare.

Væ virtus & quãta bonis ſit. In hoc ſmone ſub pſõna offelli cuiuſdã ſtoici lacerat luxurioſos. Offell⁹ dr̃ poeta Satyra 2a ad ofellum

134

latinus ſectã ſtoicã trãſtuliſſe ĩ latinũ. Ordo quæ virtus ſit bonis hoĩbus paruo uiuere diſcite. Ruſticus. aut nomẽ ꝓ priũ: aut ruſticus .i. durus. Quia dicũt ſtoici nulli peccato debere ignoſci. Abnormis. ultra normã philoſophiæ pitus Craſſaq; minerua. craſſa minerua dñr hi q̄ ĩgrediũt: quod nequeũt ĩplere. Ideo iſte ſic dictꝰ eſt: qa ſectã ſtoicã ĩgreſſus implere nõ potuit. Imprãſi. ieiuni. ſobrii. ut alibi ipſe poſtq̄ eſt impranſi correptus uoce magiſtri. Mecum diſq̄rite. i. apud me diſcite. Male uerũ exanimat oĩs corruptꝰ dies. Si omnis iudex male iudicat: q̄ eſt corruptꝰ: ita & mens corru pta cibũ ueꝝ nõ poteſt iudicare. Corruptus iudex ut recte iudicare nõ põt: ſic & aĩus non bene poteſt diſcere cibo ĩpe ditꝰ. Græcari. græce iocari. Seu pila uelox, idem ſeu pila aut diſcus delectat te ſtudio ſuo: quo paulatiꝫ nimiũ laboreꝫ decipit. videamꝰ: ſi poſt exercitationẽ copioſũ cibũ expectas. Cædentẽ aera. iõ ait q̄m aer leuis & cõcauꝰ facile cædit gra uiori materiæ. Pete. i. iacta ĩ aera diſcũ: q̄ cedit oĩbus iacta tis. Latrantẽ. exuriẽtẽ nimia fame auidũ cibi. Leniet. i. cũ labore petes quencũq; cibũ. Nam uitioſũ hoĩeꝫ ſẽſu debilita tũ & delicatũ. nullæ poterũt delectare deliciæ. Peregrina. l. lagois aũt carnẽ leporis hr̃e phibeť: aut eſt genus piſcis: quod ĩ mari italo nõ ĩueniť. Vix tñ eripiã poſito. p. ideo pa uone delectaris: qa admirãdo hẽt ſpectacula ĩ cauda ſua. hoc ĩterrogatiue ſenſus: q̄uis eĩ hac carne diſcet magis illa te pa tet ĩparibus formis deceptũ. Vnde datũ ſentis lupus. Ex q̄ cõſcientia noſti: qa iſte lupus marinus eſt magis q̄ fluuialis: illi eiꝫ ſubtilitate palati glorianť melioris ſaporis aiũt eſſe pi ſces illos: q̄ rapidiore vnda exerceanť: q̄ q̄ languidiore torpe ſcũt. An alto captus hiet. qa piſces ſtatiꝫ cũ capiũť: hiant. Pontes ne iter. Vnde ſcis vtrũ iter hoſtia thyberina an inter pontes eiuſdẽ fluminis, & ẽ ordo. laudas ĩſane trilibrẽ mul lũ. ĩ ſingula minuas. p. n. e. ideſt quẽ facias comedendo bre uiorẽ. Quo ptinet ergo. cur inq̄t magnitudinẽ ĩ illo laudas

quā repræhēdis ī lupo. Ergo ī vtroq; hoc te delectat: quod ē rarius. pceros aūt qa lupi grandē & duriorē carnē habent. Quia ſcilicet illis maiorē.n.m.d.h.b.d. ac ſi diceret totū ſua ue eſt: q; finit̃. vulgaria uſitata quæ cito īueniunt̃. Arpyis gula digna rapacib9. digna quæ īter epulas arpyiaꝝ ponat̃. Quāq̄ putet ap. Corripit ſe: qa fruſtra auſtros vocauerit: cū luxurioſis neceſſe ſit ſuas putere delitias. Quādo ſiqdē Aegrū. faſtidientē. Sollicitet. uexet. Aut acidas inulas. a cidas ait inulas nō qa acida eſt hæc hærba: ſed ea coqt̃ & ace to cōdit̃. Nec dū oīs abacta. p.e.r. Quāuis reges copioſe viuāt. nondū tñ paupū epulas excluſerūt mēſis ſuis. Haud ita pdē. Gallon9 qdam fuit præco: q habebat apparatū cōui uiū: quē lucili9 eē pſſat. hic eē accipienſerē ſuis ꝯuiuiis exhibe bat. Infamis. īpie poīta. i. famoſa & celebrata ſermōe. Tu tus erat romb9. qa adhuc ignot9 erat romanis. Donec vos auctor docuit prætori9. Aſelli9 qdā prætor fuit: q vſū come dendaꝝ ciconiaꝝ pmus īuenit. Alii ſemproñē prætorē volūt: q poſt mlta eē ex ciconiis docuit. videri aūt ult nō ī precioſis piſcib9 atq; cōuiuiis eſſe iucūditatē. ſed ī cōſenſu hominū. Sordid9 a tenui uicta diſtabit offello iudice. Offell9 cū locu pletiſſim9 eſſet: & moderatā uitā ageret: ſubito proſcript9 fe rebat ſe parū iniqtatem ſentire fortūæ: qm̄ qdē nihil illi du rū ī ēgeſtate priſtiæ cōſuetudis & exercitatōe uideret̃. Ipſe ē de quo etiam ſuperi9 dixit. Iudice. pro iudicante. ut non uobis rege latio. pro regnāte. Cui canis ex uero. d.c.a. aui dienus canis dicebat̃. Mutatū. defæcatū. Licebit. q̄uis. Ille repotia. Repotia dicūtur ſeptim9 dies: quo noua ſolet nupta redire ad parentes ſuos. hic pro feſtis dieb9. Cor nu ipſe. b.c.i. Sūt eīm ī venalib9 cornua: quæ olei habēt quā titatem ſextarii menſura: Veteris nō parcus aceti ac ſi di ceret ī eo ſolo nō auar9: & quæ ſūt īutilia liberaliter fūdit. Mūdus erit: q non offēdit. s. Ideſt mūdū ſeqtur victū: q: neq; ī ſordidā neq; ī luxurioſam vitam ſit īclinat9. Sæu9

135

07

neglig̃es.ad comperãda obſonia. Accipe nõ uict⁹.alias dicit cõmoditates eius:q vtit̃ uictu tenui: cõmoditates ſẽtit feſtoꝝ dieꝝ:& lãguidũ corp⁹ facilius recreat̃ & ſenectutẽ facili⁹ cõſolat̃. Quæ ſimplex.i.vna quam facile digeſſeris. In bilem.i peſtẽ. Pituita.fortis ĩdigeſtio. Tibi q̃d nã accedat ad iſtam.Te autem q̃d poterit delectare i ſenectute:aut poſt ægritudinem cũ nihil noui derelictũ eſt. Dura ualitudo.nõ epithetõ valitudinis:q̃a poteſt eſſe & bona ualitudo. Tell⁹ pma.q̃a dicit̃ ante deos nata terra eſſe. Das aliq̃d famæ.interrogatiue.putat hoc ad famã pertinere. Nõ nihil putas ẽẽ opinionẽ bñ paſcentis:& laudari pp optima cõuiuia.Vis habere famã:vt latas dicaris p ædes.fama gratior: quæ carine animos delectat:& docet. Diuitiasq; hẽo trib⁹.a.r.ſatis arrogãter opes ſuas rei.p.cõperauit. Ergo quod ſuperat non ẽ.Ergo quod abũdat nõ potes alia re meli⁹ erogare. Vni nimiꝝ tibi recte.s.e.r.Ideſt credis te ſemp eſſe felicẽ:& ideo nõ præmittis quædã bñficia:quæ ſis relaturus alia ſuccedẽte fortuna. O magnus poſt hac.Cũ pr̃imoniũ om̃e p luxuriã ꝯſumpſeris eris riſus oĩbus inimicis tuis. Vter ne ad dubios caſus.ad dubios caſus:q magis habet fiduciã ille q cũ habuiſſet præſtabat illi:q luxurioſe fuerat obligat⁹ ; ac p hoc memẽto cõdicionis humanæ:q̃a ſemp es ĩſtabilis. Hic qui plurib⁹.Quod luxurioſos facit m̃ltis reb⁹aſſidue & corpore & mẽte: nã q m̃ltis vtit̃:plura deſyderat. Quo magis his credas. Verbis meis q̃bus dixi meli⁹ uti exiguo uictu audi quod dixit offell⁹ Iſte offell⁹ ,pſcript⁹ ẽ:cui⁹ paterna res & poſſeſſio traditæ militib⁹auguſti:quã poſtea offellus ab iiſdẽ cõduxit offellũ quendã dicit proſcriptũ : q ita dicebat non me terreret fortuna ,pſcripti uł pauptas:q & antea cũ diues eſſẽ:moderate viuere cõſueui. Non ego .n. Noui his ĩtelligit̃ :ut ſit noui nõ temere narrantẽ nõ qcq̃ i uſũ habuiſſe. Tum penſilis uua.ſ.&.n.o.m.aut ordinariæ menſæ ſũt:quæ ad ſocietatẽ:aut ſecũdæ quæ ad delectationem proficiunt.

Poſt hoc ludus.e.poſt hoc rogabam⁹:ut magno culmo meſſis ſurgeret. Quāto aut ego parci⁹. Nūq̄d ex quo agrum amiſim⁹ minus nituiſtis:cū eadē nobis vita ſit quæ fuit dn̄is cōſtitutis. Illū neq̄ties.q ↄſūptis bonis agrū ↄſūpſit : paup tatis eiꝫ aīca ē neq̄ties. Itē aſr ; aut p luxuriā amittet agrū vendēdo eū:aut crimine aliquo reus fact⁹ pturbabit̄ p̄rimonio ſuo. Nūc ager umbreni. Nomen illius : q ofelli agrū poſſidebat.

Ic raro ſcribis:ut toto nō quater āno.damaſippū q̄ndā inducit ſecū loquentē : q ↄſūpto p̄rimonio ſuo p luxuriā.cōtulit ſe ad ſtoicā ſectā.dicit etiā de his q aliena peccata notāt obliti ſuoꝝ. Iſte aūt damaſipp⁹ quodā ſtertinio ſtoico cœpit philoſophari hortāte. hypbatō a ſupiob⁹ ſic raro ſcribis : q̄d fiet. ac p hoc: q̄d expedit:ut negligas:& te ēcuſes: tn̄ emēdes. Ab ipis ſaturnalib⁹ huc fugiſti. Impatiēs frigoris fuit horati⁹: & cōſtat illo tp̄re ſaturnalioꝝ ī uilla ualidiorē focū fieri:& ipſe ſeſe impatientē frigoris pbat ī libris epiſtolaꝝ. Quod ſi bruma niues albanis illinet agris. ad mare deſcendet uates tu⁹:& ſibi pcet.i.pmo die mēſis decēbris ſaturnalia celebrant̄. Iratis nat⁹ pies diis. Solebāt eiꝫ antiq poetæ pites lectis ſuis pxios cæra illinire:& habere graphia iuxta:ut ſi forte noctu aliq̄d accidiſſet id añ obliuionē litteris notarent. Minātis.pmittētis. Vnde poeta p contrariū p miſi ultorē.p minatus ſū. Stipare platōa menandro.i. platonē & menandrū ↄponere.hoc ē iſtos tecū auctores portare ad agrū. Vitāda ē īproba ſiren.ſireni cōpat deſidiā:q̄a quē admōꝫ ſiren cū pnicie delectat.ita & deſidia n̄ abſq; dāno delectat.difinitio diſidiæ īpba ſiren. Dii te damaſippe deæq;. pmittāt tibi pb̄i:quos ſeq̄riſbarbā tōdere:quaſi ad eū loq̄t̄: q barba demiſſa ſit.s.ruſticorū. Ad mediū ianū.iani ſtatue tres erāt.ad vnā illaꝝ ſolebāt cōuenire creditores & ſenatores:alii ad credendū. alii locādū fœnus. Fracta.cōmutata perdita. Olim nā quærere amabā.id ē uaſa antiq̄tus ficta.

Saty 3

Siſyphus eiꝫ artifex fuit:q vaſa ærea formabat.Negotiator erat ſtoycus:q uaſa quæ emerat pretio vænundabat. Et miror morbi purgatū te illi⁊. damaſippe dū ne freneticꝰ fias. In cor traiecto Interdū ſtudio medicorū dolor capitis trāſit ad aliā ptē:ut vt meliꝰ ē lethargicū fieri q̄ melācolicū; Nam ſolēt medici ab alia pte corporis ad aliā deriuare morbū. Qui nō nūq̄ medici ſtudentes lethargicos faciūt freneticos.Contrarii ſūt hi morbi cardiacꝰ & lethargicus.ille ſōno ille ſiti deditus eſt. Inſanis & tu ſtultiq; ꝑpe oīs.ſecundū opinionē ſtoicoꝝ: q dn̄t oīs īſanire præter ſapiētes; ac ſe tm̄modo ſapiētes appellāt. Atq; a fabricio. Sterti niꝰdama ſippū a pōtis præcipitio reuocatū & ad philoſophiā hortatꝰ eſt:cū ille bonis oībus perditis cuperet īterire. Fuit aūt ſtertiniꝰde ſtoycis: q oēs ſtultos īſanos aiunt: & ī ſigulis īſaniæ varia genera. Dexter.propitiꝰ. Nil verbi.ordo.nil uerbi addā.qn fortiter pereas. Autumat. affirmat. cōprobat. Nūc accipe.Stertiniꝰdamaſippo. Caudā trahit ꝓuerbiū eſt Caudā trahit.i.riſu dignus eſt.Et nūc diuidit: quod ſupius dictuꝝ ſe eſſe ꝓmiſerat:id ē ꝑcuſſit caudā pendentē. Non magis audierit q̄ fuſiꝰebrius oliꝫ.cū ilionā. Edormit. hic fuſius auctor tragœdiaꝝ fuit: q cū ilionā ī tragœdia ebriꝰ ageret:& vellet eā ſimulare dormiēteꝫ grauitate uini ad uerū ſōnū ductus ē.Ita ergo nō audit matrē vel vxorē ſeu patrē ſtultꝰ dātes ſibi auxiliū:quēadmōꝫ nec ilione cū ageret ab ebrio fuſio potuit audire mille catienos.Iliona pami filia polymeſtoris ē ſortita cōiugiū:cū ī belli deſpatiōe poſitꝰpriamꝰ polydoꝝ filiū ſuū tutandū polymeſtori cōmiſiſſet & eū uellet polymeſtor occidere:iliona loco fratris filiū poſuit.Ita polymeſtor deceptus filiū trucidauit.vt aliū dn̄t:tn̄ manifeſtū ē hūc polydoꝝ necatū fuiſſe: & noctu ſorori ī ſōnis ueniſſe rogās.vt ſepeliret.hoc dicēſ mr̄ te appello.ſoror ſurge:& ſepeli me.Cū fuſius igr̄ ilionā dormire ſimulaſſet: caſu vino cōfectus obdormiuit.Catienis.cātoribus a cātio. Inſanit.v.s.

Interrogatiue. Eſto. cõcedamus iterũ creditorẽ ſape . dũ
ꝓbamus magis hũc ĩſanire q̃ damaſippũ. Reiecta præda.
repudiata.& ẽ figurata ꝓductio:qa cũ ſit breuis per naturã
hoc loco ꝓducit̃. Scribe decẽ nerio.Senſus ſcribẽ tabulas
a nerio viris ſtudio:qbus alligat damaſippũ:adde cicutæ cen
tũ alteras:nõ tñ illũ ita alligabis : vt ille ſe nõ ferat . Cicuta
fœnerator fuit:q ꝓpter aſpitatẽ & amaritudinẽ cicuta noĩa
tus eſt. Nodoſi.ſcrupuloſi.diligẽtis ĩ accipiẽdis cautiõib⁹
Sceleratus.ſæuus.ĩgenioſus. Protheus.damaſipp⁹ accipiẽ
dus eſt:aut qcũq; durus debitor:ppea ꝓtheũ dicit debitorẽ
qa ſæpe ſeſe mutat:vt ꝓtheus.labit̃ ei mille pſcriptionib⁹&
dilationib⁹. Si male gerere rẽ. multo putidius eſt cerebrũ
pelli cicutæ:q dicat ita ſe dictare:ꝙ debita nũq̃ ſoluturus ſit
reſcribere ẽ eis debita ſoluere:hoc ẽ ſcriptũ debiti liberare.
Mihi crede damaſippe. adhuc uerba ſũt ſtertinii . pellus fa
moſus tẽporis illi⁹ fœnerator fuit . qdã dicũt iſtũ neriũ pel
lũ:alii dicũt aliũ eſſe fœneratorẽ. Audire atq;.t.Hic oſtẽdit
ſenãtores ĩſanos. Dãda ẽ.e.m.p.Multũ anticiræ dandũ eſt
auaris quaſi maiore ægritudine laborãtibus. Neſcio an an
ticyrã.r.i.d.Metonomia p id quod cõtinet:id:ꝙ cõtinet̃.an
ticyra eis nom̃ ẽ iſulæ : ĩ qua multa cõficit̃ medicina poſuit
aũt antycirã ꝓ medicamine: ideſt neſcio:ſi oĩs medicĩa dãda
ſit auaris.magnitudinẽ vitii expſſit. Hæredes ſtaberi. Sta
berus qdã uoraciſſimus fuit.cũ moreret̃ iuſſit hæredib⁹ ſcri
bere ĩ ſuo monumẽto: q̃tũ qſq; a ſe relictũ accepiſſet. Dare
centũ.ducẽtas libras. nouẽ modios grani : qa uiuẽte patre
ignorauerũt:qd hñ̃ent:tãtæ cupiditatis fuit. Siue ego pra
ue ſeu recte.Staberi uerba : alicui loquit̃ ſe ĩcrepanti uidet̃
qbuſdã horatius nõ plene pſecutus eſſe:quod ꝓmiſit.cum
utrũ inſaniat doceret ꝑtergreſſus de cura ipſoꝝ dicit.Sane ĩ
cõſyderate ĩ uitupationẽ ruentibus.q ſe enim ignorent.his
debet eſſe adhibenda medicina.Quid ergo : aut ĩterrogatio
audiẽtis. aut interrogantis dubitatio. Hoc veluti uirtute.

Quaſi uirtute paratas diuitias putauit ad uirtutē pertiere. Nil agit exemplū. Illud exemplū nihil eſt. ꝙ litē uertit' i litē i. vitiū i vitiū; qa dū damus exemplū ariſtippi litē liti oppõi mus; Nā ſi ſtaberus vitioſus: ariſtippus vitioſior: ergo nihil ualet exemplū ariſtippi aduerſū ſtaberū. ad rē dubitatā api endā nemo utit̄ dubio argumēto. Incertū eſt utrū iſaniat: q deſpiciat pecunias & nullo moderamine utit̄ ad eas deſpicie das. Et ait queadmodū iſanit cōtemptor pecuniæ: ita & aua rus: ſed & hoc icertū eſt: utrū nimiū cōtemptor pecuniæ ui deat̄ ēē iſanus. Quaſi dicat damaſippus ſtertinio nō opus ē exemplo ad dirimēdas litē; qa & de eo diſputari põt: ipſe uide tur ſibi ſubiicere nolo corrigas uitiū uitio: dū culpas auari ciā exemplū ſumis iſaniæ: qa nō poteſt exemplū laudari: cū ipſū uitioſū ſit. Formas. calopodias. Nautica uela: ꝙ q̄uis alieni ſint a mercaturis: tñ emunt uela: q q̄uis alieni ſint a muſis tñ emūt citharas. Paucis. ſapientibꝰ ſcilicet. Quare ſi qd uis ſatis ē piuras. Si cōtentus es puo. Quare piuras: ut habeas maximū p̄rimoniū. Si mediocritate ɔtētus es: cur cædibus mercaris opulentiā. Sed fortaſſe dictur ꝰes: q̄re ego inſanus appellor: cū hoc ego nō faciā. i. nō occidā patrē uene no. Quāuis nō occidas mr̄es tuā apud agros: aut ferro ut ho reſtes certe tñ iſanus es. Splendida bilis. quæ oīa i lucē ꝓ fert. pſius. uitrea bilis. qa nūq̄ ſtat. uel ſplendida. lucida. qa nemo põt iraſci: ita ut nō appareat eius iracūdia. Paup opi mius. opimiꝰ qdā ditiſſimus & auarus cū lethargico morbo laboraret. a pitiſſimo medico ita ſanatus eſt: aurū multū poſuit in m̄ſas. & fecit a multis nūerari & dicebat & ille audi ebat. excitabatur & ſanatus eſt. Qui ueientanū. Veientana ciuitas eſt cāpaniæ: i qua naſcitur peſſimū uinū. Cāpana ſo litus. t. Trulā dicit deformē calicē uel ruſticanū. Letargo morbo. q facit imemores nimio ſōno. Non eſt cardiacus. Si tibi dixerit medicus de ægro; ꝙ nō eſt cardiacus. tu ais ꝙ ſurget de lecto. Iterū medicus adiicit ꝙ nō ſurget. ꝙ alio

morbo laborat. Sic ergo dicis: ille nõ eſt ꝑiuruſ: neq; ſordi
dus imolet diis porcã: ſʒ ẽ ãbitiosꝰ ſʒ audax alio vitio laborat
& debet ire ad anticyras: vt curet̃. Balatrõi. ſcurræ & triui
ali. Nã balatrões dñr ruſtici hoies iepti & triuiales. publiꝰ
ſeruilius balatro mſta i auguſtũ amare & nõ ſine ioco dixit
fuit aũt tãtus deuorator: vt ſiſi vitio laborãtes balatrões dci
ſint: & eſt i ipſo verſu ſẽſus: qd itereſt vtrũ nõ vtaris: an in
baratrũ mittas. Quid eiʒ ꝓdeſt carere vitio. hoc ſi alio tenea
ris: poſtq̃ iqt i te luxuriã aut tenacitatẽ i illo cognoui. Ser
uius oppidius. hoc exemplũ ad illud ꝑtinet. qſnã igr̃ ſanus.
ergo ꝗ ſanus eſt: talis eſt quaſ oppidiꝰ de facultatibus ſuis.
ꝗ ita diues circa liberos: ꝗ iuxta antiquũ cenſũ diues iuentꝰ
eſt. Tu caue ne minuas. Bñ vetat nã & minui uetat nata
& augeri: & monet: ꝙ ſufficit appetendũ. Et eſt paternꝰ affe
ctus iũctus naturæ. Inteſtabiſ. ſic dicebãt̃ ꝑiuri e numine:
ꝑ quod iurauerãt. Inteſtabiles appellabãt̃: quoꝝ teſtimoniũ
nõ valebat. In cicere atq; faba bona tu ꝑdas. hæc eiʒ a ma
giſtratibꝰ ludis floralibꝰ iactabãt̃. vſ ædiles hæc ppſis i circo
iactabãt. Inuẽta occaſiõe carpit ambitões: & dat exemplũ hoc
ad iſaniã. Aut æneus ut ſtes. ut habeas æneã ſtatuã. Ne
qs humaſſe. damaſippꝰ ex pſona plebei cuiuſdã: ꝑ hãc hiſto
riã docet: ꝙ nõ tm̃ ſæuæ ſed etiã ipie faciebãt hoies ambitiõe
inflati: a qua nõ minus q̃ ab auaritia & luxuria cõmonet re
cedendũ. Rex ſũ. agamemnonis rñſio. ordo rex ſũ: & æquã
rem imperito .i. iubeo uel rex ſum: & æquam rem impe
rito. poteſtas non impedit equitati. Nil vltra. plebeius
hoc. ſi hoc dixeris: nil ultra quæro a te. Maxime regũ. ple
beius rñdit. Ergo conſulere. interrogatiue. hic ſenſus ſocra
ticos & dialecticos imitat̃: & calide ambitioſos obtrectat &
carpit & interrogat: & cauillat̃ ad ſingula: ut illi faciũt. Ga
udeat ut. p. p. Ideo nõ iubes eũ ſepeleri: ut gaudeat priamus.
Quorſũ iſanus. qa mſta genera iſaniæ ſũt: de qbus fuit iſa
nus aiax: i quo iſanus ob quã cauſã uel i quã ꝑtes. Placcaui

ſanguie diuos. Virgilianū illud: Sāguine placaſtis uentos & uirgine cæſa. Nempe.t.i.certe tuo ſāguine placaſti. Qui ſpecies alias. Qui facit ſcelus etiā pp aliq̄ cōmoditatē: tñ iſte neceſſario ab ea īſanus. Qui res facit nō iuſtas mentis exagi tatione nō ſanus hēbit̄. Tumultu. pturbatōe. Senſus q ſub ſpecie iuſticiæ ſcelus admittit.i. q multū ſceleris miſcet veri tati: hñdus eſt cōmotæ mñtis. Stulticia. ne erret nihilū diſta bit an ira. furore & īſania. ad illud ſupra. Nil agit exemplū quod litē lite reſoluit. nihilītereſt utrū p ſtulticiā peccet ali qs uel p iracūdiā. eodē eiꝫ modo uterq; appellabitur īſanus. Ob titulos. ob gloriā uel pp īanes triūphos. Rufā. nom̄ no bilis virginis. Deſtinet. conſtituat ſpondeat. Huic omne adimat ius pretor. Inſanis & eiꝫ interdicto prætoris bonoꝝ poſſeſſio tollebat̄: & propinqs tuenda tradebat̄. Item aliter apud ueteres īſanis a prætoribꝰius dñii auferebat̄ ergo dicet eſſe īſanū; q hæc fecerit. Ne dixeris. Quaſi hoc dicat aga memnon.i. veritati cōtraria. Si hoc aut ille dicit: q īſanos aſ ſerit. aut plebeius. Vitrea fama. fragilis. Senſus. eū q fa mæ ſeruiat īſanire dicit: ſicut bellonariu cū lacertos hūeroſq; ↄcidūt. dixit ī auaros. deiñ ābitioſos: uſt etiā hos īſanos doce re. Hūc circūtonuit. aut uerba ſtertinii refert damaſippꝰ aut ī pſona eius cū horatio damaſippꝰ loquit̄. Nūc age.l. Nūc videamus utrū luxuria nū hēat ſtultitiā. Arripe. aut ad iracūdiā aut deſyderia honoris ptinet. Hic. s. a. ideſt no mentanus quādo hæres ſucceſſit aut a tutoribꝰ recepit. Tu ſci.t.i.u. Tuſci ideo qa nūc uicus tytarius dr̄. Tuſci acceptū uicū hitarūt: inde nomen eſt uico. Turbā aūt impiā aut ne gotiatores accipimꝰ aut lenones: ſed melius negotiatores in telligimꝰ: qa īhumaniſſimi ſūt; & neq; miſericordia neq; p̄ cibus flectūt̄. deiñ ꝙ ī uico tytario antea meretrices pſtabāt nom̄ uico dederūt. uel ipia turba: qa locū ſuū dereliquerūt. nā ab aricinis pſſi ſūt: ī hoc uero uico meretrices eſſe ↄſueue rāt. ipia ergo turba piura: aut qa oēs ibi hitant negotiatores

In niue lucana dormis.Ineptiā notat luxurioſi;qa cū leno lo
queret̃ venatori & piſcatori rn̄det. Vnde . a quo. Filius
æſopi.æſopus qdā auctor tragœdiaꝝ ditiſſim⁹ fuit ; q hunc
luxurioſū filiū reliqt. Cecillia metella . filia metelli æſopū
adamauit;eius vxoris ac æſopi filius diues & luxurioſus fuit
q gēmaꝫ triuit & miſit ī poculū;ut videret̃ decēmilia deuora
re;quo ſuas poſſet deuorare diuitias. Par nobile.notū . fa
moſū. Luſcinias. luſciniæ añ magno præcio vændebantur.
Ludere par in par.de illo dicit cū quo pueri ſoliti ſūt ludere ī
ter ſe quando depremūt copiā uncū uel caſteneaꝝ manibus;
tunc quando ſimul ueniunt ad ludendū laxo ſinu ueniunt.
& gyrū inter ſe faciunt; & proponunt ſibi problema . Tunc
coopta manu qſqꝫ oſtendit ſuo compari ; & infit;quot īſūt:
ſi alius augurare poterit:aufert illi.Sic tamdiu hoc certant :
ut uter deoneret aliū. Sic puerilius his ratio.Sic ratio com
probat magis puerile eſſe amare meretricē q̄ ludere re cū il
la. Mutatus palæmon.palæmon athenienſis ꝑditæ luxuriæ
fuit;qui ad ſcholas Xenocratis philoſophi ebri⁹ ueniſſe ꝑhi
betur;ac floribus redimitus;cū ab auditoribus ꝑturbaretur
prohibuit magiſter:& luxuriæ crimina accuſare cœpit: ī tm̄
ut luxuria relicta palæmon præcipuus auditor extiterit; atqꝫ
ita in amorē philoſophicæ diſciplinæ uenit .ut poſt magiſtrū
ipſe docuerit.aliter palæmon adoleſcens ad ſcholas Xenocra
tis ebrius venit quādo ille diſputabat de ꝯtinētia;pudicicia;
iuſticia:temperātia;& ſobrietate ; diciturqꝫ inſignia luxuriæ
depoſuiſſe;cū fuiſſet philoſophiæ ratione cōmotus . fuit aūt
Xenocrates philoſophus ꝯtinens nimis;de quō lais meretrix
ſponſionem fecerat ; ꝙ eū ad ſuos ſollicitare poſſet concubi
tus.& nocte quadam terrorem finxit;& confugit ad eum; &
quaſi nocte hac cū eo manſit. ille īmobilis iacuit. poſt dū ſol
uere ſponſiōem cogeret̃: rn̄dit ego nō de ſtatua ſponſionē fe
ci. Focalia.torques uel coronas;quas habebat in colo. Por
rigis irato . p . Amatorem puero comparat. Sume citelle.

Verbũ blandientis eſt. Hæret.ſtupet. Nec nũc cũ me.pu dore deterritus ne qs intelligat aliquando eũ fuiſſe luxurioſũ & ſtat ante moleſtas ſibi fores:aut ex qbus fuit ante excluſꝰ ut oſtendat nõ eſſe ſanũ amatorẽ:oſtendit paribus eſſe mori bus. Fluitantia. in certo caſu currentia. Ac ſi inſanire. Quam ſi des opam ut cum ratione inſanias. Quid cũ pice nis.Inter picenũ & picentẽ hoc intereſt.picenũ vas dicimus. picentem hominẽ eſſe.Quid ſolent inquit ingenio leues face re:ut expreſſo digyto ſæmine pomoꝵ camerã ferire conentᷣ. tu rediiſti ad mentez tuã. Hellade pcuſſa marius.Marius qdam ob amorẽ belladen quandã occidit puellã: cũ ab ea cõ temneretᷣ;& ſe poſtea præcipitauit. quid ergo dicis illũ non fuiſſe inſanũ;quẽ ſceleratũ fuiſſe nõ negas.aliud eniz putas eſſe inſaniã;aliud ſcelus facere:cũ omnes;qui aliter faciũt q̄ debeant inſani habendi ſũt. Cerritus fuit. cerriti proprie dñr:qui a cerere pcuſſi ſunt. vult pbare crudelitatẽ iſaniaz eſſe. Abſolues hoiez. Senſus.ex duobus ſi alteꝵ negas vide ris ex vna pte abſoluere eũ;ſed aliud crimen neceſſe eſt:ut ꝯ fitearis: & verũ ei nomen imponas. Ex more imponens co gnata. Ex conſuetudine vulgari quia vulgares putant aliuz eſſe inſanũ aliũ crudelẽ. Ego aũt ſtultos & inſanos utroſqꝫ appello. Mentẽ niſi litigioſus excipiet dominus.oſtendit et ſupſtitioſos nõ eſſe.ſanos .i. cõfiteretᷣ mentẽ ſanã nõ habere ſeruũ ſupſtitioſũ; quẽ vændebat niſi forte amat litẽ: qa lice bat emptori agere contra vænditorẽ.ſi iueniebatᷣ poſtea ſuꝰ vitioſus.Iuris erat apud ueteres:ut cũ ſeruũ diſtraheret qs eius oĩa uitia uel aiæ uel corporis publicaret. ergo dicit hũc furioſũ.cuius menſ excipiẽda eſſet. Iupiter ĩgentes.Et hoc probat ſupſtitioſos eſſe ſtultos & iſanos. Ex præcipiti. ex deſpatione & piculoſo morbo. Quo ue malo. idem iſanit naturæ vitio,an iſtictu numinis. Compellarer.iſanus dice rer.Compellare eĩm eſt iiurioſe alloqui quẽlibet: vt cicero ĩ philippicis:laudat an compellat edicto. Dixerit inſanum.

2ᵒ Sermo Saty.ᵉ

ſi qs me dixerit īſanū:diſcet a me uitia ſua:quæ pendēt a ter go ignoto.i.repoſito. Ex æſopi fabula: quæ duas peras dicit habere poſſe mortales: in illo poſteriore uitia ſua. In primo aliena cognoſcimus facilius nostra eīm lux uidere poſſum9. Ab imo ad ſūmum. a pedibus uſq; ad caput totus duoꝝ pe dū es.ita ſtudio ædificas altiorē domū: tanq̄ non te capiat: hæc:ī qua manes. Turbonis. Turbo qdã dicitur fuiſſe gla diator ſiue miles exigue ſtaturæ.ſed magni animi ī prælio: fortis cū eſſet armatus. Qui ridiculus minus illo. Quare minus tu ridearis:cū rideas gladiatorē illū: qui fuit breuis ſtaturæ. aliter. qūo potes minus ridiculus eſſe q̄ gladiator turbo:cū ſis eadē ſtatura:& tamen dirides eū. Abſentis ra næ pullis. Exemplo ſiue fabula vult oſtēdere īſanos eſſe eos: qui imitant̄ eos:qbus ſūt longe īferiores.notat̄ hoc quod di xit pullos filios ranæ, debuit īquit dicere minores ranas. Maior.d.ut vnū ex ſemis haberet magnitudīs mōꝫ. Adde poemata nūc.ad īſaniā illā:quaꝫ pateris ædificādo.adde iſtā īſaniā faciēdi poemata:& hāc poetriæ īſaniaꝫ leuiorē noīe ap pello quaſi vitio tuo parco. Nō dico horrendā rabiē.i.nō di co quia cū multū nō poſſides vteris prætioſa ueſte. Mille. p.hæc damaſippus. O maior.t.hæc horatius. ideſt cōpme te tādeꝫ damaſippe:cū ſuadeat etiaꝫ pueros īſanos eſſe lōgos imitaris:ideſt fractus ambulas & proceres imitaris ac nobiles hoc propter mecœnatē: qui tunc hortos ædificabat magnos ac diuites imitaris; ac te in altuꝫ erigis: cuꝫ ſis pauper & puſilus.

Nde & quo catius. Catius epicure9 fuit:q ſcripſit quat tuor libros de reꝝ natura: & de ſūmo bono.ſub huius noīe poeta epicureos ita riſurus eſt; ut ī proxima ſtoicos: Epicurei eniꝫ ſūmuꝫ bonuꝫ dicunt uoluptatē reruꝫ honeſtaꝝ. Cōtra ſtoici uoluptatē gulæ & libidinis luxuriā dicūt aliter Marcū catiū īducit ī ordine cænaꝝ tradentē.deīde loqtur de ſecta epicurea; & ſecat mō epicureo; qūo ſecat alibi ſtoicos.

Saty.ᵉ de ſcenar preceptis.

140

Pythagorã. Pythagoras ſamius tyrãnos ſue patriæ fugiens apud cratonẽ phyam docuit.ſed ad hæc inter cætera propter metẽpſycoſin ab aĩalib⁹ abſtinẽdũ:& cũ multos iuuenes adiutores haberet: ne his ciuitas teneret᷑ a prĩcipibus occiſus eſt ſiue eſt naturæ hoc ſiue artis. Tres philoſophiæ partes ſũt. moralis, rationalis, naturalis, hax duas tetigit naturalem & rationalẽ. Mirus utroq;. qui eos optimus ĩ utroq; parat⁹ ĩ arte & natura. Quin id erat .c. certe hoc mihi erat nũc curæ meditari ea: quæ audiui a magiſtro. Vt pote res tenues hæc ſũt eis quæ difficilius tenent᷑. Ipſa memor. celat nomẽ auctoris: qa ſcit odio eſſe epicurũ quaſi voluptatis auctorẽ. lõga qbus facies ouis. bene ab ouis cœpit. i. initio cene ut alibi ab ouo vſq; mala citaret io bacche. crede qa meliora ſũt lõgiora oua q̃ rotũda & albiora: aut fortiora. melioris ſaporis. Marẽ. fortẽ vel durx. Cohibẽt. cõſtringũt. vñ cohibere dicit᷑ gallina: hoc eſt cõfouere. Cole. hoc ẽ caule. ut clude pro claude ſorices. p ſaurices. coda p cauda. Caulis inqt dulcior eſt: q naſcit᷑ ĩ aridiorib⁹ locis ſuburbano: qa ſuburbana loca riuis abũdant. Eluti⁹. limatius. Si veſpertinus. Si aicus ĩquit ueſpertinus ĩſperatus ſubito uenerit: Reſpõſet reſiſtat reluctetur ĩ faucibus. Aufidius forti miſcebat. aufidius conditũ de falerno uino faciebat ſed ſtulte: qa auſterx eſt: & no debebat niſi mollis uini conditũ ieiunus guſtare. Leni. p. m. Mulſũ & cõditũ dicit᷑ mechratũ. Prolueris. pfũderis. Lubrica. ĩtroſũ lĩpida cõchilia ĩplent᷑ luna creſcẽte. Generoſæ teſte. i. cõhilii. Lucrina peloris: quæ ĩ lucrino ſinu naſcit᷑: ubi meliores murices naſcunt᷑: q̃ ĩ baiano littore. murex aũt gen⁹ ẽ piſcis: ut murexq; marinus: Nec ſibi cænax. Nemo debet arrogãter dicere ſe ſcire apparare cænas & eis ardui artificii ẽ eas diligenti⁹ apparare. Nec ſatis eſt Cara mẽſa ideo dicit᷑ piſcatoria: qa carius piſces q̃ caro alia diſtrahunt᷑. Languidus ĩcubitũ. lãguidũ vino dixit. i. bene faturx recuſantẽ cibos iã faſtidio faciente. Vmber &. ideſt

de umbria perſuauis is craſſitudine ſua läces pœne curuat eas;ſcilicet quæ uitiät corpus hominis. Fæcüdi leporis.aut quia dicitur ſæpe in anno parere;aut quia uno coitu cöcipit. Süt quoq; igeniü. Süt q i inueniëdis tantü cruſtulis igenioſi ſüt;ideo nö ſatis eſt idoneus apparator cöuiuioꝝ: q nouit quæ ſüt optimæ placëtæ. Securus.neglıgës. Craſſi. aſperitatis.moleſtiæ. Vina.e.l.limü fæcë dixit. Toſtis.aut ſtrictis.aut aſſis intelligüt. Nam lactuca.i.a. lædit & acrë fac ſtomachü. Innatat.ergo dicit.qa qcqd iſederit ſtomachus lædit. Parua magis & magis hillis.Ita reficit̃ p has res id eſt pœnas & hillas cöuiuæ ſtomachus:ut nö omnia malit: q uænduntˆ i popinis müdis. hilla dicunt̃ falſa iteſtina poſitü eſt diminutiue.hæc hilla qdā in diminutiöe neutri generis eſſe dicüt. Alii dicüt farta ſalſicia. Eſt opere preciü. duplicis.q attëdit opa exhibet: q admouet aures ad audiendü. opera vtit̃:hui⁹ opepreciü habetur ab eo.Qui audit: pficiet eis multü. Muriaq;.d.Muriā antiq dicebāt liquamë:& ſyroꝝ ligua ſic dicit̃. Piper albü.aut p antifraſin. piper albü. p ſale albo poſuit;aut qa quãdo teritur albü fit. Inoretü.pmixtü. Ten varios.Ecclipſis eſt.decet eis ſubitellige. Quanto curã ſumptüq;.Quanto inqt minore labore hæc acqrunt̃,täto iuſtius reprehenderis; ſi nö habueris mappas müdas & ſcopas müdas.qm ſi nö habueris optimos piſces: quos nö ſolët hr̃e niſi diuitü mëſæ. Non.m.p.nö p magno ducis;qa ɔtigit tibi videre magiſtrü.

Oc quoq; tireſia. Inducit̃ pſona ulyſſis ad tireſiæ vmbrã loquentis apud iferos;qüo amiſſas opes reparet; & hoc ex homeri odyſſea ſumptü eſt.aliud agens arte hæredipetaꝝ lacerat tireſiã:nã multa dixiſſe ait eü præter naturã. Aut a potheca procis intacta eſt.ideſt maior neceſſitas eſt cöparata ſubſtãtiæ.oïa inqt pcoꝝ turba conſüpſit. Quãdo.p m.i.remotis oïb⁹ difficultatib⁹ accipe:qüo diuitias cöpares. Siue aliqd püü dabit̃ tibi.Priuü ë;quod uniuſcuiuſq; ppü ë

Saty. q. ꝯ hæredipetas

141

& alterius nõ eſt.legitᷣ & primũ ut prima poma.priuũ aũt ẽ quod vnius eſt:vnde & priuilegiũ : vt hoc plautinũ indicat. Exite & ferte fuſtes priuos in manu. Ante larẽ.ideſt anteq̃ primitias laribus tuis offeras;mitte diuiti : qui eſt ipſis diis ſcilicet venerabilior. Sine gente. ignobilis ſine nobilitate fugitiuus aut quia ſine gente dixerat: aut quod ſanguĩe fraterno cruentũ;aut propter ſcelera patriã deſeruit. Exterior ſiniſtrior in ſiniſtra parte poſitus. Certans ſemper melioribus.Certans datiuo caſui iũgitᷣ. vt Maro. Certent & cygnis vlulæ. Et ſolus tibi certat amyntas. Et quondam maiora tuli.hoc item vlyſſes o paſſi grauiora.Et ides o fortes peiora q; paſſi. Vafer.vrbanus.aſtutus. Inſidiatorẽ præroſo.inſidiatorẽ eũ dicit:qui nõ honoris cauſa fert primitias:& quæcunq; bona : ſed captandæ gratia hæreditatis. Præroſo fugerit hamo ideſt conſumptis omnibus tuis aliũ fecerit hæredem. Priorẽ.meliorẽ. Quinte puta.hoc dicit:vt accedẽs nõ nomine ſed prænomine honorifice appellet. Ius anceps ideſt conuerſũ vel obſcurũ:quod poteſt vtriq; parti prodeſſe pro ingenio interpretantis. Eripiet quivis oculos citiꝰ mihi ideſt facilius patior me omni labore torqueri. q̃ te pretium nucis amittere. Caſſa.fracta. Pauperet.fraudet.ſpoliet. Neu ſis iocus.neu ſis ludibrio cuiq;. Atq; pelliculã.c.i.Iube eu3 corporis ſui habere curã. Cognitor.defenſor.pſta. permane pſeuera. Rubra.ardens. Infantes.Mutas: quæ loq̃ nõ poſſũt. Seu pingui tentus o maſo furiꝰ.h.c.n.c.a. diſtentũ furiũ dicit o maſo aut edacẽ aut ſordidũ. o maſus dicitᷣ ĩteſtinũ bubalũ carne pingui.i.bubalina. furius uiuaculus ĩ pragmatia belli. Iupiter hybernas cana niue cõſpuet alpes.aliter furiꝰ poeta ĩmanis ventris : q niuẽ ſpumã iouis dixit:iõ hoc eiꝰ pſonæ tãq̃ ipſe ſpuat. Nõ ne vides aliquis. ordo.aliq s ꝓpe te ſtãtem tãgens cubito dicat nõ ne vides:vt patiens. Cætaria.officina:ĩ quã lᷓ quamen conficitᷣ. Sũb latus ſuſceptus natus. Cælibis .i. hominis ſine liberis.

Ludit.fallit. Sic tñ vt limis rapias. obliqs oculis raptis lé gas. Quid prima.s.c. ideſt pma tabula: pma cæra ſecũdo verſu hæredis ↄtinet nom̃.Multis ne cohæres deeſt ſis. Plæ rũqꝫ recoctus ſcriba ex qnqꝫ viro cornuũ.d.h. Recocti dñr ſcribæ:q ſæpius p ↄſulibus ad puincias miſſi excitatores fci ſũt ex ipſa freqñtia & ipſo vſu.Solẽt aũt qnqꝫuiri mitti:inde ex qnqꝫuiris.ergo hoc vult dicere:vt nec ſic captes: vt in po ſterũ ĩcurras:q te ſpecie ĩſtitutõis irrideat.hõ exercitatus fa cile eludit auidos & appetẽtes rei alienæ. Et pſtrĩgit fabulaꝫ æſopi:quæ eſt talis:Coruus cũ pdaꝫ ore portaret laudatus a vulpe:ꝙ bonã vocẽ hẽret:clamare occipiẽs amiſſã pdam pdi dit.Et recte dixit coruũ:q morſibus paſcit᷑.aliter Scribæ ĩbãt ĩ puĩcias cũ magiſtratibꝰ:& cũ rediiſſẽt vændebãt decurias ſuas:& qnqꝫuiri dicebãt᷑: ꝙ ſi voluiſſẽt iteꝝ magiſtratus ap petere & fructus pores pcipe:recocti dicebant᷑. Quod cora nus fecit:q naſicæ filiã accepit: & auariciã ſoceri teſtamẽto deluſit:q ſpabat hæreditatẽ generi. Iuuenis.auguſtus. qa pſas vicit. Metuẽtis reddere ſoldũ.i.nolẽtis reddere ĩtegrã dotẽ:ne qd ſolido deſit patrimonii:ac p hoc valde cupiẽtis & auari. Tum gener hoc faciet.ſic dicit quaſi p diuinationeꝫ prædicens hoc futuꝝ tireſias:quod iaꝫ fuerat factũ. Dabit p dedit.obſeruatis hoc modo ĩ tota narratione tpribus. Sꝫ vincit lõge prius ipſũ expugnare.c.ideſt valde melius eſt : Si quoꝝ hæreditates affectas. eos blãditiis habeas ſupatos. Expugnare.obſeqꝛs tuis vincere. Penelopen .f.p.t. facilis eſto & quaſi potiri deduc vxorẽ ad domũ. Quã nequere.p. r.d.c.Quam potuerũt a recta via diducere & a diſciplina. Nec tm̃ veneris.q.ſ.c.hæc res fecit penolopen caſtã eſſe: qa illi magis ſtudebãt ventri q̃ veneri. Anus impba. anus q̃ dã a captatore nudã ſeſe efferri voluit ea videlicet cogitatõe: ut ſi ipſa mortua nudis humeris hæredipetæ oleo unctis ad ſepulchrũ delata eſſet: partem teſtamenti haberet captator. Scilicet elabi ſi poſſet.Senſus ita declarat anũ teſtatã eſſe:ut

ſi cadauer ei elapſũ eſſet;ille careret hæreditate.hoc aut dicit ut hæredipetas moueat ad nimia obſeqa declinari. Non eē ſileas,neq; nimis ſileas neq; nimis loqueris : ſed ita calidus eſto : ut dauus q īducitur ī comœdia. Obſtipo depoſito. Aurē ſubſtrige loquaci.Caute admoue aures tuas eo loq̄nte. Importunus.ꝓ importune. Donec ohe. Tandiu laudato:q̄ diu bene habeas:ipſe dicat. Creſcentē. Gaudentē rumoribus laudabis illũ falſis laudibus. Quēadmōs utēr nil capit immiſſo flatu:niſi ſolũ tumorē ita & q falſo laudatᷣ. Cũ te ſeruitio longo.Cũ mortuus fuerit diues: uel cũ te hæredem fecerit:ut ei⁹ cauſa ſeruias impabis.Et certũ vigilās.qa ſolēt homines quod cupiũt p ſomnũ videre.ergo noli te hæredeȝ factũ credere:niſi vigilās illud videris. Sparge ſubide.frequenter dicito : unde mihi tam fortē amicũ. Eſt .i. uiuat. Arbitrio.deeſt tuo. Sine ſordibus. ſine tenacitate. Huic tu dic. huic te dic libenter uændere : quicquid hæreditatis ipſe deſyderat.

S. atyra G. de vita Rustica.

Oc erat ī uotis.hac ſatyra de iucunditate ſeceſſus ſui : qua in ſabinis fruebatᷣ:& de īcommodis urbis loqtur quæ paſſus eſt:dũ obſeqtur mecœnati. Modus agri nō ita magnus.hoc inqt optabā ; ut haberē modicũ agrũ ; & in eo fontē & uicinā ſiluā.plus aũt conceſſit fortuna q̄ optarem. Iugis.pennis.continuus. Propria.ꝑpetua.rata.firma.id ē fac mihi patrimoniũ meũ certũ eſſe:ſi nō habeo mala uota. Denormat.deturpat & īæqualē facit.Eſt aũt norma:ad quā menſuras dirigũt ſine ꝑpendiculi ratione. Diues.deeſt factus eſt. Amico hercule. qa ei p quiritē theſaurũ traditᷣ demonſtraſſe:aut qa herculē mercenarius coluit : quo merito theſaurũ recēpit. Et cætera.ſegetes & uineta. & ſi qua ſũt ſimilia:Mercurius enim dicitur eſſe dator opũ: hercules uero cuſtos:uſ qa ī philippis eũ liberauit;& in carminũ libris ait mercurii ſe ope ſeruatũ : cum mercurius illũ pauentē ſuſtulit ī aerē. Muſaq; pedeſtri.qa pedibus ſtet. Autũnuſue

Satir. 6. de vita rustica. 2li [illegible]

grauis. Quia p autumni pomis arbores aggrauatas pluri
mi moriunt̃;quo ſe nõ uere dicit continẽtia ſecurũ. Eſt aũt
libitina locus in urbe:quo conſtituunt̃: qui efferẽda corpora
conducunt & præbent funeribus neceſſaria. Matutine pr̃:
ſeu iane libentius audis. Matutinũ vocat tempus:quo cogit̃
vigilare:q in vrbe eſt:Et quoniã dixerat q̃ amabile ſibi eſſet
rus:nũc e contrario vult dicere q̃ plenũ tædii ſit ĩ vrbe viue
re.aliter. Matutinũ patrẽ vocat ianũ:quia ipſe dr̃ præeſſe re
bus ĩcipiẽdis:& iõ omnes qui incipe volũt aliquid:ipſũ inuo
cant:aut quia qui vult aliqd incipere matutino tp̃re incipit.
aut ꝙ eo.i.matutino tp̃re ꝯuenire ſoleret:uel ideo primus ia
nus eſt inuocandus. vt præcibus noſtris ad deũ aditũ p̃ſtet
& ianuã. Romæ ſponſorẽ me rapis. Si inqt romæ ſũ cogis
me ſponſorẽ eſſe. Interiore.d.g.Circulo minore per hyemẽ
uel exiguo ſpacio p viam: qa quando eſt ventus per hyemẽ
anguſtior uia fit in vertigine eũtis niuis. Quod mi obſit
Si qd libere ac vere dicam.veritas odiũ parit. Tardis. tar
de uenientibus ad iuſſũ. Quid tibi uis iſane.cũ p̃cedentes
impellimus. Iratis præcibus.imprecationibus. Ad mecœ
natẽ.Si mecœnatẽ in animo habeas.uel eius iter romã facias
hæc eĩm magis afferet uoluptatẽ .i. habebis in memoria bñ
ficia mecœnatis. M.lli ẽ.ſuauitati & dulcedini.i.ad mel.ut
diis pietas mea & muſa cordi eſt. At ſimul atras uentũ eſt
eſqlias.eſquiliæ in quibus domus mecœnatis fuerat:in qbus
locis mortui antea ponebant̃:poſt quas erant horti mecœna
tis. Ad puteal. locus romæ ad quẽ ueniebant fœneratores
Alii dicũt ĩ quo tribunal ſolebat eſſe prætoris. Scribæ atq;
nouatæ.qbus ſpoponderãt.Nouate qa nouerãt debitũ: unde
nouatio:cũ eodẽ contractu etiam creditoris perſona mutat̃
hic oſtẽdit de numero ſe fuiſſe ſcribaꝝ. Imprimat his.ordo
ut mecœnas tabulis ſigna ĩprimat. Dixeris.i. ſi dixeris ex
periar:ſi poſſũ ĩpetrare a mecœnate. Rheda curru. Et cui
concredere nugas.nugas põt & accuſantis modo fingere.& i

mecœnatē figuratū eſſe:ut pſius.Omne uafer uitiū ridenti flaccus amico tangit.purgat aūt ſe apud eos : q putant eum apud mecœnatē plurimū valere. Hoc genus erat nugarū: quod dicebat̃. Thrax eſt ſyro par.Thrax dicebat̃ ſecutor rhedarius. mirmillo gallina nomen gladiatoris. Et quæ ri moſa bené ideſt ea mihi credebat: & de his loquebat̃ mecū : quæ ſine p̄iculo garrulis cōmittunt̃. Aliter hæc inquit mihi credita ſūt:quæ ꝓdita nocere nō poſſūt. Rimoſa eiꝫ patula verba ſūt:quæ nihil ſecretoꝝ teneant. Terentius. plenus ri maꝝ ſuꝫ. Luſerat in cāpo fortunæ filius.ideſt ſi luſiſſē cū Mecœnate oms̄ dicebant.ita amat fortuna illū:vt filiū ſuū : quia oms̄ vicerā.Solebant eniꝫ veteres romani filios ſuos ad cāpuꝫ martiū mittere:vt illic pila luderent. Frigidus. noxi us.aut magis vanus. Deos.auguſtū & mecœnatē.vt virg. Nec taꝫ præſentes alibi cognoſcere diuos. Dii exagitēt me pſequant̃ contra alibi.Nanq; deos didici ſecuꝝ agere æuuꝫ. & alibi.ſcilicet is ſupis labor ē:ea cura q̄etos ſollicitat. Triq̄ tra.græce trinacria dicunt̃. Perditur.conſumitur. Duce re.otioſe viuere. Faba pythagoræ.pythagoras philoſoph⁹ ab oībus aīalibus abſtinens etiā faba abſtinuit: ꝙ viridis in pixide ærea ſeruata verſatur in ſanguinē:vnde fert̃ maluiſſe eū latrones incurrere.q̄ per fabæ ſegetē tranſire:cū aliunde effugiū nō haberet.fabā quoq; aīal eſſe dicebat : quod cocta ſanguīs hūoreꝫ ex ſe emitteret. Cænæq; deoꝝ.Cænas deoꝝ dixit:quæ ſine ſollicitudine ſūt. Ante larē. aut ante deos do meſticos:aut ante larē propriū. libatis dapibus. deguſtatis eſcis:& diminutiſ. Siccat.adbibit. Legibus īſanis.īſanas leges archipapphiā dicit:nam qui ad legē bibūt: tantūdeꝫ bi būt.ergo hic horatius dicit:quod quātuꝫ volebat tm̄ bibebat Acria grādia. Lepos.nomē opinatiſſimi ſaltatoris. Et ne ſcire.hoc ſcire volum⁹ quod neſcire crim̄ ē.de hoc diſputam⁹ quod ignorare n̄ expedit. Quidve ad aīcicias vſus.Mſu dn̄t aīcicias pp vtilitatē accipi.mſti vtilitatē pp aīcicias euēīre.

2ᵘˢ li[illegible] Saty. 7.

Et quæ ſit. Epicurei voluptaté eſſe ſũmus bonũ; ſtoici bone ſtatem dicunt. Garrit. narrat. explanat. Ex re pro cõmodo. Sollicitas. quia nimius cenſus ſollicitos facit. Aſper & intentus quæſitis. Qui moderate vtebatur acquiſitis ita parcus ita tenax, & tamen ſe largũ circa hoſpitem eſſe cupiebat. Longe. a. quia auenæ longus eſt cumulus. Cupiens. v. f. c. v. Cupiens ſuperbiã muris vrbani repellere. Horna. vniꝰ anni. vnde & hornotina. Feris ſiluis. deſertis regionibus. Aut magno. aut paruo. aut diuiti. aut pauperi. aut ignobili. Hæc hubera. poſtq̃ ipſa ſollicitauerunt mures: vt domũ ſuas deſereret. Auentes. gaudentes. Cum quo tempore. Su pereſſent. remanerent. Fercula ſũt & pulpita; in qbus deoꝝ ſimulacra tolluntur: & vaſa quæ pulmentarioꝝ ſũt; & ponũt in caniſtris cum his; quæ ſuperfuerit. Procul. prope iuxta poĩtis. Contĩnuat. alternat. apponit. Vernaliter ideſt luxurioſe. ab éo ꝙ ſerui qui domi naſcuntur: delitioſi ſũt. Prælambens. prægustans. Excuſſit utrũq;. Iucũde ſatis excuſſis delitiis inſperatis. Moloſſis. i. canibus cretis a moloſſia ciuitate cretæ. Cauuſq; foramen. ubi ante habitabat. Eruo genus eſt leguminis.

Am dudum auſculto. Inducitur Seruus ſicuti ĩ comœdia quia dicat ſe nõ poſſe ferre dominũ: quia alia laudet & alia faciat. Ex perſona ſua horatius aliena uitia carpit. Et frugi. i. tam frugi eſt. ut optet eum dominus uiuere. putes aũt pro uelis. Item talis eſt ſeruus: ut eũ uelis eſſe uitalẽ. Et eĩm qui nimii ſũt ĩ bonis: eos uitales eſſe nõ prædicamus Age libertate decembri. habeas licentiã & libertatem dicẽdi: quæ uelis: quia ſaturnalibus libertas ſeruis cõcedebatur: & omnes exequebãtur: ut ſæculi aurei: quo ſaturnus regnauit: fieret imitatio. decembri aũt mẽſe ſaturnalia celebrebãtur: & imitatio fit condicionis: nas & liberi ex ſeruis: & ſerui ex liberis fiunt. ordo age vtere libertate decẽbri & cætera. Pars hominũ. Iam ſerui ſunt verba quæ habet in vitiis ſtando &

Satyra 7.

144

perſeuerando. Conſtanter.pertinaciter. Et vrget.ꝑdurat & perſeuerat in vitiis incerti propoſitione. Natat.īconſtās eſt. Recta.abſolute neutro.prauis.vitiis.pœnis. Notat⁹ vſus.antea enim & certæ dignitatis homines.& ſingulis vtebantur.ideo notatus ex nūero q̄ tres. Vixit. inæqualis. dubius & mutabilis. Clauū. quaſi ſui ꝓpoſiti gubernator clauū aūt ꝓpoſitū vitæ aut purpuræ. Aedibus ex magnis. Subito de ambitioſa domo migrat in eam domū:in qua vix manere dignabitur pauper.i.in eo cænaculo; vnde mundior exiret libertinus. Mundior.pro mūdus. Honeſtior.i.paulo liberior. Iam modo. Doctos athenis.dicitur enim iſte priſcus orator fuiſſe. Vertūnis natus.i.quia oīa temptat & in nullo perſeuerat. Vertunnus dictus quia humanis mētibus præeſt a vertendo.hic quondā romæ colebat̄. Alii deū huberis volūt:q̄ verterit eius alueum.Aliter. Vertūnus dr̄ deus:qui præeſt ſenſibus ab eo:quod vertat & mutat cogitationes humanas.Scribitur itaq; multiformis.Is aūt dicitur iniquo uertūno natus:qui neſcit ſe regere. Quot quot ſūt uertūni ideo dixit quoniā iſte deus poſitus erat ī multis locis ciuitatis: fere eiꝫ ī omnibus municipiis italiæ ꝯſecrabāt̄ eius modi ſimulacra:q̄bus ambigui uultus eſſent: prout dediſſēt eis habitū:ita ī diuerſas facies numinū uerterent̄.ac per hoc priſcus diis iratis natus. Iniquis.iratis. Scurra.Vrban⁹ Iuſta.bene iuſta:quæ eius puniret īſaniā:nequā eīm fuit. Contudit.propter metrū corripnit. Pyrgū.tabulā.alii fritillū dicūt. Conſtantior.pertinacior. Iſte quanto pertinacior erat ī ſuo propoſito:tāto felicior illo : qui ſemper in diuerſa uertebat̄. Leuius.mimus. Qui iam.iam hic modo intelligendū modo laxo.modo cōtento:Vt iamq; eadē digytis.iam pectine pulſat eburno. Contēto.parco. laxo. luxurioſo. Fune.propoſito uitæ.Mire in metaphora permāſit.ſuperius clauū dixerat:qui eiꝫ diſcūt natare:funē ſolēt ꝑmo tenere ne mergāt̄. Non dices.horati⁹. Putida.rācida.īepta.odioſa.

Ad te inquam. Seruus. Quo pacto. horatius. Laudas. Seruus. Mores. antiquorum hominũ uitam. hic probat incõſtantem eſſe horatiũ. Vſq; ſemper. Aut quia non ſentis. Duas res dicit interuenire: qbus inſtabilis ſit: aut ꝙ nõ intelligat quae aſſerat: aut quod non ſit firmus ad ea tuenda: quae dicit. Euellere. exire ex gurgite uitiorum. Leuis. inconſtans. Laudas ſecurũ holus. domeſticam cænã. dicis nihil eſſe melius q̃ prandere domi. Potandũ. epulandum. Iuſſerit ad ſe deeſt tam&ſi. Serũ. pro ſero. Sub. ante. ut ſub lucẽ exportant calathis. Prima. l. prima lumina dicũtur in initio noctis accenſa. Nemon uerba domini feſtinantis ad cænã libere ſeruus iducit. Cũ magno. blateras. latras. uociferas. clamas. ſine rõne: unde balatrões quaſi blaterões blaterare eĩ prope eſt ſepte clamare. Fugis. Expreſſit uelocitatem hõĩs feſtinãtis ad cænam. Miluius et ordo miluius & ſcurræ diſcedunt precati tibi quæ repeti nõ debeãt: & quæ ñ debeãt audiri. Cũ ieris inqt ad mecoenates & cæteri paraſiti tui. miluius: diſcedũt triſtes imp̃cantes tibi ea uerba: qũæ nõ debẽs audire: ideo aũt imprecãtur: qm̃ dolẽt ſe priuatos cæna patrono foris cænãte: aut cõuiuæ ſũt ab eo feſtĩante derelicti: aut clientes mecoenatis: quos horatius paſcere cõſueuerat. Fateor me dixerit ille. pro dixerat. quaſi horatii uerba ſũt ille. miluius intelligendus eſt: hoc tamen & horatiꝰ & miluius poſſunt dicere. uel horatius hoc ait. & eĩ fateor me riſu diſſolui: ſi ille me auidi uẽtris dicat: qui ẽ guloſior: q & meaſ appetat mẽſaſ. Nidore. autẽ aĩ ab odore tractũ: ſed riſu unde & renidet. Duci uẽtre. luxurioſum eſſe: & duci eſcis pretioſis. Leues. ſagaces. Naſum nidore ſupinor. Nidore ſupinatur: q nimium delectat̃: & inclinatur odoribus pulmẽtarioꝝ. Supĩor. quaſi ſequens odores: ut ſolent facere: q aliquid odorãt̃: Popino. amator popinaꝝ: hic popĩo huiꝰ popinõĩs. Tu cũ ſcis ꝙ ego: hoc ego itẽ ſeruꝰ libere fatis: qa dictũ ẽ. age libertatẽ decembri. Velut

145

melior.quaſi abſtinẽtior & magis ĩteger. Depn̄deris .inuẽi
ris. Aufer deſine. Dum quæ criſpini de criſpino in Primo
iocatur.ne me criſpini ſcrinia lyppi compilaſſe putes. Tur
gentis uerbera.c.i.uirilis membri pulſationes. Clunibus.
ſuis ſcil̃ dum ipſa iacet:& ego ſupra eam ſu3.

quum appelauit mẽbru3 uirile ab eo : ꝙ ſupra illud ſe
det.ideo permanſit in metaphora dicendo agitauit .i.
craſſauit.Supinũ.qa mlier aſcẽdit ſupra marẽ. Dimitit neq;
hoc eſt dimittit me meretrix . hoc eſt exeo de cella meretri
cis:neque mala laborans fama:neque ſollicitus .ne alter me
fortior aut ditior capiat amicam meam. Sollicitum .timen
tem.Tu cu3 proiectis inſignibus.Inuehit̃ in equitẽ roma
num ſiue ĩ horatiu3:qui depoſito habitu:ne cognoſcat̃:exit
de adulterio obtecto capite:ne quis illum uideat: Anulo e
queſtri. nõ licebat equitibus romanis anulis uti niſi a præto
ribus donati fuiſſent:anulo ergo equeſtri:que3 quaſi eques
bonus a prætore meruiſti. Ex iudice.ex electo uiro:quia iu
dices eligebant̃.dama autem ſeruile nomen eſt.ut hic dama
nõ treſſis agaſo. Obſcurante.tegente.ſcilicet ne poſſis agno
ſci.Induceris.ſcilicet in domũ adulteræ. Atq; altercante.re
pugnante ideſt in te ſimul & timor & libido repugnat.du3 &
cupis & times adulteriũ cõmittere. Quid refert.ideſt nihil
intereſt inter gladiatorem & adulterum :na3 gladiatores ita
ſe uændunt & cautiones faciunt.uri flamis.uirgis ſecari.fer
ro necari. Auctoratus.addictus.condemnatus: qui ſe uæn
dunt ludo:auctorati uocantur .auctoratio ei3 dicitur uændi
tio gladiatorum.An turpi clauſus in arca.id ẽ an ĩ adulterio
compræhẽſus claudaris ĩ arca ab ancila quæ conſcia eſt adul
terii dominæ ſuæ ne te maritus inueniat. Peccati conſcia .
ancilla pro ea cũ qua adulteriu3 cõmiſiſti.aut ancilla heri.
Contractũ.propter anguſtias arce deſcribit in anguſta arca ĩ
cluſũ. In ambos.adulterũ .& in adulteram. Non habitu.
m.quoniã poteſt ueniã ſperare. Cum te formidat.cu3 ad te

2ª li' p̄mo[?]m Sat[?] 7

nō ueniat & refugiat. Sub furcam.in ſeruitutē. Prudēs Et metuens legitur & prudens ſub eadeꝫ ſignificatiōe. Do minoq; f ut[?]enti.dabis illi omne patrimonium tuum pro a dulterio. Euaſti.pro euaſiſti. Credo metuens.ironia eſt.i. nō cauebis:ne impigēr incidas in adulterium ideſt cū euaſe ris ex adulterio:quæres te in adulterium immitere:ut cōpræ henſus incipias poenas timere :& ultro ipſe appetas mortem Periclum .poenam. quam metuit unus quisque: In uaga proſiliet.hoc uult dicere: quod interdum nō cōmittimus ſcē lus:quia timemus poenam nō quaſi boni hoīes . ergo & il le moecus aut fur iudicand⁹ eſt: qui cum habeat cupiditatē committendi adulterii ſiue furti timore poene ſe abſtineat . Tot tantisq;.m.cum ſiſ me peior in uitiis. Vindicta.uirga qua percutiebantur ſerui dum liberi fiebant. ſiue uicariuſ eſt:qui ſeruo paret.Soletis uos inquit ingenii diſputare utꝝ ſeruus ſerui uicarius dicendus ſit.an conſeruus . ergo cum tu dominus meus aliis ſeruias.i.uitiis & uoluptatibus.Ego tuus conſeruus ſum an uicarius. Nempe:interrogatiue. Duceris ut neruis.ideſt traheris aliena poteſtate ita ſicut ſo let trahi alienis uiribus lignum mobile . Quis nam igitur horatius. Sapiens.ſeruus. Reſponſare.reſiſtere .contradi cere. Et in ſe ipſo totus teres.æqualis conſtans.in ſe teretes dicuntur;qui ab alio nō quæruntur;quid faciendum ſit:ſed ipſi per ſe inueniunt. Externi ne quid ualeat per leue . Ille cebræ & blandimenta nō blandiuntur nobis honores .meta phora a leui ligno ſiue marmore:cui ſi quid imponas hærere non poteſt: ſed labitur:ita et philoſophum ſi tetigerint uitia hærere nō poſſunt ſed labuntur & cadūnt ab eo.In queꝫ mā ca ideſt quem circūagit & retorquet in uitium. Potes ne nō potes te dicere liberum eſſe:qui ſeruis libidini. Ex his.quæ dixi habere ſapientem. Gelida.ſub aqua. Eripe turpi.naꝫ ſeruus es mulieris propter amorem. Nō quis. Torpēs.ob ſtupeſcis. Contento poplite . quoniam gladiator dum dimi

146

cat extendit ſuum poplitem : aut quia attentus aliqd ſpectat erigit ſe :& extendit poplitem ſuū .Si inquit pictura fuero forſitan delectatus .& moras fecero.ſtatim ſtomachatur do minus. Velut ſi re uera laus picturæ.i.ita bene pictos ut cre das illos dimicare. Nequam & ceſſator.Ego ſi intueor pi cturam,nequam audio.tu uero e contrario laudaris ; quaſi bene ſciens iudicare qui melior ſit pictor.Ita oſtendit inter dum quoddam uitium liberis quidem laudeſ ſeruis uero cul pam afferre:quoniam illos:qui plus poſſunt nemo audet co arguere. Nil ego ſi ducor.omnes me dicūt nihil eſſe.Aliter me ſi delectauerit bonus cibus audio .nil,i.abiectus nullius momenti quaſi luxuriæ deditus. Impunitor.i.nō ſoluēs pœ nas.ac per hoc tu magis pēdis poenas luxuriæ q̄ ego:Nam ego uapulo.tibi autem multo cibo & cruditatibus uexat̄ cor pus. Factura mutat ſtrigili.Ironia ideſt ſeruus qui ſtrigilē furatur & mutat in uuam:ut comedat: crimine luxuriae no tatur. liber uero qui patrimonium ſuum luxuriae impendit non ſeruit gulæ ſuæ:ac per hoc multo magis liber luxurioſ9 dum duceris uolūptatibus. Ponere.ordinare.conſtituere ti bi ;Nam male conſcii ſibi uolunt ſe ipſos declinare nomine Erro.errore plenus; Non es tecū. hoc eſt nō es ſanus. cu ram Malam conſcientiaſ aut curam quam habemus ex ma la conſcientia:quæ exhortantur ad edendum .Nam iſta ueli cant ſtomacum ad appetituſ.i.ad edendum. Vnde mihi la pidē horati9 iratus daui iniuriis:ac p hoc oſtendit oēs iraſci; ſi quis illorum uitia cōuincat. Accedes opera agro.n.ſ.qua ſi octo ſeruos horatius miſit in ergaſtula agri ſabini.

Sat. octaua.

Vt naſidieni .Naſidienus eques Romanus in aliis eglegās in enumeratione autem lauticarum ſuaꝝ putidus .Quærit nunc a fundanio ſuo poeta quemadmodum eius naſidieni fu uerit cæna:Quæ præcepta cæne dediſſet ſupius catius demō ſtrauit.Equidem ſine nominē iam hoc ex ſequētib9 apparet

Z· li Sermonu Saty · & et vlta

quod idem ſit naſidienus epicureus. Vt quomodo.qualiter Iuuerit.delectauerit. Here.pro heri.Illic.aput naſidienus Iratum;eſurientem.famelicum. Fuit.deeſt qui. Auſtio. ſpecies pro genere. Peruellũt.cum quadam delectatione pungũt ſuſcitant.Gauſape.mappa uilloſa. Iaceret .remãe ret. Offendere. lædere oculos. Horrorem facere.faſtidiũ mouere. Vt attica quæ ſolet in capite ſacra portare. Ma ris Expers:i quo aqua marina nõ nutrit̃ .i.ſine marina aq̃ In græcia enim ſolet uino aqua marina miſceri:ut non faci le corrumpat̃ .Expers ergo ſine marina aqua:ſine ꝙ marina aqua ducat per mare dum transfert̃ .ergo expers:quod per terram non per mare aduectum eſt. Hic herus.his appara tis ait naſidienus: Meſeras.magnas.aut ſollicitas :& deeſt habeas. Summus ego.princeps.in ſũma parte lecti.& ſub audiendum eſt eras uel fui! Turinus.de turio oppido ca labriæ.ſiue de turiis : nã & hoc turi per oẽs caſus ſigulares declinauerunt ueteres & hi turii hoꝝ turiorum his turiis in ter hos autem & ad dextram intelligendus eſt mecœnatem fuiſſe:cuius umbræ ſunt. Noto.i.omnibus uſitato uel no to:quem nomentanus & naſidienus nouerãt:aut quem ego poſtea cognoui. Celantia.Inter ſe continentia.& omnibus ſupius dictiſ neutraliter reddidit.vel etiam. Patuit.i.Intel leximus nouum & ualde optimum ea habere ſucum . . Ab ipſo.ipſe te melius docebit:qui mihi narrauit. Vertere pal lor tũ parochi faciẽ pochi dicũt̃ :q hoſpitibꝰ publice exhibẽt ne ceſſaria. hic tñ paſcentis & domini. Vel feruida .ides ideo quia multum biberunt iam neſciunt:quid guſtant:nã palatum ait multo uino ſordidum factum .i.tale:ut nõ poſ ſit ſentire ſaporem. Subtile:quaſi ſubtiliter & ſatis perite: ſolet enim ſaporem dignoſcere.Exurdant ſurdus faciunt:vt iam non ſentiant ſaporem. Inuertunt.a.v.exauriunt. Ha quando uas exhauſtum fuerit.inuertitur ita:vt os ipſius hu

147

mum tangat. Catacefales. Allıfanum oppidum uolunt: ubi maiores calices fiebant: Alii a uico ubi fictiles & ſubtiles in uſu ſunt. Garo. genus ſalſamenti. Pulúeris atri. deeſt tantum. Nos maius ueriti. i. maiores ruinam timentes. Erigimur. apparet hic conuiuas ſe proieciſſe in terram. Vt ſi filius imaturus. tanq̄ fuiſſet filii orbitate percuſſus. Ni ſapiēs ſic. Idem conſolando his uerbis. Vt. qualiter & quaſi lamentando hoc loquitur. Mappa cōpeſcere riſum. Mappā enim in ore cauſa riſus ponebant. Suſpendēs omnia naſo. quia oīa deridere ſolebat. Reſponſura tuo non eſt. Superat factum tuas laudes. hoc eſt condigne laudari non potes: illi autem dicit balatro qui prebet conuiuium. i. naſidieno. Tene. ſupple decet. Accipiar. paſcar: Vt illos porticibus rex accipiebat in amplis. Patinam ſi frangat. a. Agaſo proprie dicitur ſeruus qui iumenta curat. hic autem ſatyrice eſcarum miniſtrum agaſonem appellauit: quem vulgo dicunt inferiorem. Sed conuiuatoris uti. Quemadmodum dux exercitus in aduerſis rebus probatur: vtrum ſciat bene opitulari ſuo exercitui: & tutari illum. nam & felicitas etiam & imperium militiæ cælat: ita & cōuiuatoris prudentia in aduerſis rebus probatur: quemadmodum ſciat conſolari ſuos conuiuas. Nullos his malem. hoc horatius. idem magis uellem hos cenantes ſpectaſſe q̄ quoſuis ludos. Vibidius. dum fundanius. Secundo. ex triſti facto hylari. Mutatæ frontis. iam lætior. Mazonio. genus lancis eſt: in qua portantur eſcæ: ueluti grande ſalſare. Iecur. a parte totum. Vt multo ſuauius. Quia in clunibus aliquid habet tetri odoris & ſaporis minus iucundi. Niſi cauſas. Iſta pulmenta quæ attulit nobis naſidienus ſuauiter comederemus: niſi nobis narraſſet cauſam: quare partes eorum non attuliſſet: intelligimus enim naſidienum dixiſſe vermes inueniſſe in cunctis partibus: quas non attulit.

UNIVERSIDAD Y PROVINCIA BIBLIOTECA DE ZARAGOZA

FINIS.

Acronis Viri q̄doctiſſimi Commentaria diligenter emendata
In.q. Horatii Flacci Opera per Antonium Zarothum par
menſem Mediolani impreſſa M CCCCLXXIIII. Idi
bus ſextilibus.

148